

വിനയപിടകേ

ചുളവഗ്ഗപാളി

൧. കമ്മക്ഖന്ധകം

൧. തജ്ജനീയകമ്മം

൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവണേ അനാമപിണ്ഡികസ്തു ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - “മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്മന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബൃത്തത്തരാ ച ബഹുസ്സുത്തത്തരാ ച അലമത്തത്തരാ ച [അലമത്ഥത്തരാ ച (സ്യോ ക)]. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്ഹാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ”തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വക്ഖന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്മന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബൃത്തത്തരാ ച ബഹുസ്സുത്തത്തരാ ച അലമത്തത്തരാ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്ഹാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ’തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി”തി.

൨. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സുകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്മന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബൃത്തത്തരാ ച ബഹുസ്സുത്തത്തരാ ച അലമത്തത്തരാ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്ഹാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ’തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ

വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തേസം മോഘപുരിസാനം അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കമസ്സിഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വക്ഖന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്സമന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബുത്തത്തരാ ച ബഹുസ്സുത്തരാ ച അലമത്തത്തരാ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്ഹാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ’തി? തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ പസന്നാനം വാ ഭിച്ഛോഭാവായ. അഥ ഖേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനഞ്ചേവ അപ്പസാദായ പസന്നാനഞ്ച ഏകച്ചാനം അത്തമത്തായാ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ [\[പണ്ഡുകലോഹിതകേ \(സ്യം\)\]](#) ഭിക്ഖു അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ ദുപ്പോസതായ മഹിച്ചതായ അസന്തുട്ഠിതായ [\[അസന്തുട്ഠതായ \(സ്യം\), അസന്തുട്ഠിയാ \(സീം\)\]](#) സങ്ഗണികായ കോസജസ്സ അവണ്ണം ഭാസിത്വാ അനേകപരിയായേന സുഭരതായ സുപോസതായ അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ യുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ [\[വീരിയാരമ്ഭസ്സ \(സീം\), വീരിയാരബ്ഭസ്സ \(കം\)\]](#) വണ്ണം ഭാസിത്വാ ഭിക്ഖുനം തദനുച്ഛവികം തദനുലോമികം ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം കരോതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ചം. പഠമം പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു ചോദേതഞ്ച, ചോദേത്വാ സാരേതഞ്ച, സാരേത്വാ ആപത്തിം [\[ആപത്തി \(സീം സ്യം\)\]](#) ആരോപേതഞ്ച, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ബുത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

൩. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്സമന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബുത്തത്തരാ ച ബഹുസ്സുത്തരാ ച അലമത്തത്തരാ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്ഹാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ’തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആയസ്സമന്തോ, ഏസോ അജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്ഹേ തേന പണ്ഡിതത്തരാ ച ബുത്തത്തരാ ച

ബഹുസ്തുതരോ ച അലമത്തരോ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്പാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ'തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഏവം വദന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്പേ , ആയസ്ഥനോ, ഏസോ അജ്ജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്പേ തേന പണ്ഡിതരോ ച ബൃത്തരോ ച ബഹുസ്തുതരോ ച അലമത്തരോ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്പാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ'തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ . ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു അത്തനാ ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ, യേപി ചണ്ഠേ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകാ...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഏവം വദന്തി - ‘മാ ഖോ തുമ്പേ, ആയസ്ഥനോ, ഏസോ അജ്ജേസി. ബലവാബലവം പടിമന്തേമ. തുമ്പേ തേന പണ്ഡിതരോ ച ബൃത്തരോ ച ബഹുസ്തുതരോ ച അലമത്തരോ ച. മാ ചസ്സ ഭായിത്ഥ. മയമ്പി തുമ്പാകം പക്ഖാ ഭവിസ്സാമാ'തി. തേന അനുപ്പന്നാനി ചേവ ഭണ്ഡനാനി ഉപ്പജ്ജന്തി, ഉപ്പന്നാനി ച ഭണ്ഡനാനി ഭിച്ഛോഭാവായ വേപുല്ലായ സംവത്തന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൪. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച [അധമ്മകമ്മഞ്ചേവ (സ്യം)] ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി -

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവൃപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി വോ,

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വപസന്തഞ്ച. സാരേത്ഥാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തജ്ജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകണ്ഠമാനശരക്കം

൬. [പരി° നവമ്പ] “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ സണ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ , ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. അധിസിലേ സീലവിപനോ ഹോതി, അജ്ഞാചാരേ ആചാരവിപനോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപനോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സണ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ സണ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി , ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസിലേ സീലവിപനോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ഞാചാരേ ആചാരവിപനോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപനോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സണ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ . ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ

അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സഞ്ചസ്ത അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഘോ, തജ്ജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

ആകഞ്ചമാനഹരക്കം നിട്ഠിതം.

അട്ഠാരസവത്തം

൧. “തജ്ജനീയകമ്മകതേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി [\[സമ്മതി \(സ്യാ°\)\]](#) സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അന്താ വാ താദിസികാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി [\[ന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി \(സ്യാ°\)\]](#) സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

തജ്ജനീയകമ്മേ അട്ഠാരസവത്തം നിട്ഠിതം.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൮. അഥ വോ സഞ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം അകാസി . തേ സഞ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്തന്തി, ലോമം പാതേന്തി , നേത്ഥാരം വത്തന്തി, ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - “മയം, ആവുസോ, സഞ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്താമ, ലോമം പാതേമ, നേത്ഥാരം വത്താമ, കഥം നു വോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ.... “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

[\[പരി° ൪൨൦\]](#) “അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസികം, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അട്ഠഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം

ഓപേതി, പവാരണം ഓപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഓപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി [ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി (സ്യാം)] - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം

൯. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സണ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്ഖം, തതോ വാ പാപിട്ഠരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം ഓപേതി, ന പവാരണം ഓപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ , തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

൧൦. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, പണ്ഡുകലോഹിതകേഹി ഭിക്ഖുഹി സണ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസണ്ഡം കരിത്വാ വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘മയം, ഭന്തേ, സണ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്താമ, ലോമം പാതേമ, നേത്ഥാരം വത്താമ, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമാ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. തതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സണ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സണ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു സണ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്തന്തി, ലോമം പാതേന്തി, നേത്ഥാരം വത്തന്തി , തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചന്തി. യദി സണ്ഘസ്സ

പത്തകല്പം, സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്തന്തി, ലോമം പാതേന്തി, നേത്ഥാരം വത്തന്തി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ , ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്തന്തി, ലോമം പാതേന്തി, നേത്ഥാരം വത്തന്തി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ പണ്ഡുകലോഹിതകാ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതാ സമ്മാ വത്തന്തി, ലോമം പാതേന്തി, നേത്ഥാരം വത്തന്തി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചന്തി. സങ്ഘോ പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സങ്ഘേന പണ്ഡുകലോഹിതകാനം ഭിക്ഖുനം തജ്ജനീയകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ,

തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തജ്ജനീയകമ്മം നിട്ഠിതം പഠമം.

൨. നിയസ്സകമ്മം

൧൧. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ സേയ്യസകോ ബാലോ ഹോതി അബ്ബത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ [പകതത്താ (സീം സ്യം)] പരിവാസം ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആയസ്ഥാ സേയ്യസകോ ബാലോ ഭവിസ്സതി അബ്ബത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരീസ്സതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി ; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്മിൻ നിദാനേ ഏതസ്മിൻ പകരണേ
ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര,
ഭിക്ഖവേ, സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു ബാലോ അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ
അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി
ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം ദേന്താ മൂലായ
പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി
ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ മോഘപുരിസസ്സ
അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം.
കമഞ്ഹി നാമ സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ ബാലോ ഭവിസ്സതി
അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരിസ്സതി
അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം
ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ. നേതം, ഭിക്ഖവേ,
അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ
ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛോ സേയ്യസകസ്സ
ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം [നിയസകമ്മം (ക)] കരോതു - നിസ്സായ തേ
വത്ഥബ്ബന്തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബം. പഠമം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു
ചോദേതബ്ബോ, ചോദേത്യാ സാരേതബ്ബോ, സാരേത്യാ ആപത്തിം ആരോപേതബ്ബോ
[ആപത്തി ആരോപേതബ്ബാ (സീം സ്യാ)], ആപത്തിം ആരോപേത്യാ ബ്യത്തേന
ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഛോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു ബാലോ
അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി
അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം
ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ. യദി സഞ്ഛസ്സ
പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഛോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ - നിസ്സായ
തേ വത്ഥബ്ബന്തി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു ബാലോ
അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി
അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം
ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ. സഞ്ഛോ
സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം കരോതി - നിസ്സായ തേ വത്ഥബ്ബന്തി.
യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ കരണം -
നിസ്സായ തേ വത്ഥബ്ബന്തി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി -
സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു ബാലോ
അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി
അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി; അപിസ്സു ഭിക്ഖു പകതാ പരിവാസം
ദേന്താ മൂലായ പടികസ്സന്താ മാനത്തം ദേന്താ അബ്ഭേന്താ. സഞ്ഛോ
സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം കരോതി - നിസ്സായ തേ വത്ഥബ്ബന്തി.
യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ കരണം -
നിസ്സായ തേ വത്ഥബ്ബന്തി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സഞ്ഛേന സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം - നിസ്സായ തേ
വത്ഥബ്ബന്തി. ഖമതി സഞ്ഛസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

അധ്യക്ഷമന്ദിരം

൧൩. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ചു ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ചു, ദുവ്വുപസന്തഞ്ചു. അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ചു ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ചു, ദുവ്വുപസന്തഞ്ചു.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ചു ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ചു, ദുവ്വുപസന്തഞ്ചു. അചോദേത്യാ കതം ഹോതി, അസാരേത്യാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം അനാരോപേത്യാ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ചു ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ചു, ദുവ്വുപസന്തഞ്ചു.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... അസമ്മുവാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°....

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ...പേം... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°... .

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ... പേ°....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... അചോദേത്യാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... അസാരേത്ഥാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്ശേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം... .

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിം അന്നാരോപേത്യാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച.

അധമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം

൧൪. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°....

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ...പേ°... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°... .

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ°... ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ°....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ... പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... ചോദേത്വാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേം... സാരേത്വാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേം... .

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം യമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിം ആരോപേത്വാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം നിയസ്സകമ്മം യമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

യമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകഞ്ചമാനശരക്കം

൧൫. [പരി° ൩൨൩] “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്ബത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, യമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി, അബ്ബത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അതിഭിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സഞ്ഛസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, നിയസ്സകമ്മം കരേയ്യ.

ആകഞ്ചമാനഹരക്കം നിട്ഠിതം.

അട്ഠാരസവത്തം

൧൬. “നിയസ്സകമ്മകതേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഛേന നിയസ്സകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അത്താ വാ താദിസികാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസമോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരാപേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

നിയസ്സകമ്മേ അട്ഠാരസവത്തം നിട്ഠിതം.

൧൭. അഥ വോ സഞ്ഛോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം അകാസി - നിസ്സായ തേ വത്ഥബ്ബന്തി. സോ സഞ്ഛേന നിയസ്സകമ്മകതോ കല്യാണമിത്തേ സേവമാനോ ഭജമാനോ പയിരുപാസമാനോ ഉദ്രിസാപേന്തോ പരിപുച്ഛന്തോ ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി ക്കുക്കുച്ഛകോ സിക്ഖാകാമോ. സമ്മാ വത്തി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തി, ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - “അഹം, ആവുസോ, സഞ്ഛേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൧൮. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

[പരി ൪൨൦] “അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസികം, തതോ വാ പാപിട്ഠരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം ഠപേതി, പവാറണം ഠപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം

൧൯. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസികം, തതോ വാ പാപിട്ഠരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം ഠപേതി, ന പവാറണം ഠപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

൨൦. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. തേന, ഭിക്ഖവേ, സേയ്യസകേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഠാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്ഥാമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്ഥാമി,

നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമീ'തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ . ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യേ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സേയ്യസകോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സങ്ഘേന സേയ്യസകസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിയസ്സകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

നിയസ്സകമ്മം നിട്ഠിതം ദുതിയം.

൩. പബ്ബാജനിയകമ്മം

൨൧. [ഇദം വത്സു പാരാ° ൪൩൧ ആദയോ] തേന വോ പന സമയേന അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ നാമ [നാമ ഭിക്ഖു (ക°)] കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസികാ ഹോന്തി അലജ്ജിനോ പാപഭിക്ഖു. തേ [ചുളവ° ൨൯൨ ആദയോ] ഏവരൂപം അനാചാരം ആചരന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേന്തിപി രോപാപേന്തിപി, സിഞ്ചന്തിപി സിഞ്ചാപേന്തിപി, ഓചിനന്തിപി ഓചിനാപേന്തിപി, ഗന്മേന്തിപി ഗന്മാപേന്തിപി , ഏകതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ഉഭതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, വിധൂതികം [വിധൂതികം (സ്യ°)] കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, വടംസകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ആവേളം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി. തേ

കുലിത്ഥീനം കുലധീതാനം കുലകുമാരീനം കുലസുസ്ഹാനം കുലദാസീനം
 ഏകതോവണ്ടികമാലം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ഉഭതോവണ്ടികമാലം
 ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വിധൂതികം
 ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വടംസകം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ആവേളം
 ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി. തേ
 കുലിത്ഥീഹി കുലധീതാഹി കുലകുമാരീഹി കുലസുസ്ഹാഹി കുലദാസീഹി
 സദ്ധിം ഏകഭാജനേപി ഭുഞ്ജന്തി, ഏകമാലകേപി പിവന്തി, ഏകാസനേപി
 നിസീദന്തി, ഏകമഞ്ചേപി തുവട്ടേന്തി, ഏകതമരണാപി തുവട്ടേന്തി,
 ഏകപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി, ഏകതമരണപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി,
 വികാലേപി ഭുഞ്ജന്തി, മജ്ജന്തി പിവന്തി, മാലാഗന്ധവിലേപനന്തി ധാരേന്തി,
 നച്ചന്തിപി, ഗായന്തിപി, വാദേന്തിപി, ലാസേന്തിപി; നച്ചന്തിയാപി നച്ചന്തി,
 നച്ചന്തിയാപി ഗായന്തി, നച്ചന്തിയാപി വാദേന്തി, നച്ചന്തിയാപി ലാസേന്തി;
 ഗായന്തിയാപി നച്ചന്തി, ഗായന്തിയാപി ഗായന്തി, ഗായന്തിയാപി വാദേന്തി,
 ഗായന്തിയാപി ലാസേന്തി; വാദേന്തിയാപി നച്ചന്തി, വാദേന്തിയാപി ഗായന്തി,
 വാദേന്തിയാപി വാദേന്തി, വാദേന്തിയാപി ലാസേന്തി; ലാസേന്തിയാപി നച്ചന്തി,
 ലാസേന്തിയാപി ഗായന്തി, ലാസേന്തിയാപി വാദേന്തി, ലാസേന്തിയാപി
 ലാസേന്തി; അട്ഠപദേപി കീളന്തി, ദസപദേപി കീളന്തി, ആകാസേപി കീളന്തി,
 പരിഹാരപഥേപി കീളന്തി, സന്തികായപി കീളന്തി, ഖലികായപി കീളന്തി,
 ഘടികായപി കീളന്തി, സലാകഹരേണപി കീളന്തി, അക്ഖേനപി കീളന്തി,
 പങ്ഗചീരേണപി കീളന്തി, വങ്കേണപി കീളന്തി, മോക്ഖചികായപി കീളന്തി,
 ചിങ്ഗുലകേണപി കീളന്തി, പത്താല്പകേണപി കീളന്തി, രഥകേണപി കീളന്തി,
 ധനു്കേണപി കീളന്തി, അക്ഖരികായപി കീളന്തി, മന്നേസികായപി കീളന്തി,
 യഥാവജ്ജേണപി കീളന്തി; ഹത്ഥിസ്ഥിമ്പി സിക്ഖന്തി, അസ്സസ്ഥിമ്പി സിക്ഖന്തി,
 രഥസ്ഥിമ്പി സിക്ഖന്തി, ധനുസ്ഥിമ്പി സിക്ഖന്തി, മരുസ്ഥിമ്പി സിക്ഖന്തി;
 ഹത്ഥിസ്സപി പുരതോ ധാവന്തി, അസ്സസ്സപി പുരതോ ധാവന്തി, രഥസ്സപി
 പുരതോ [\[പുരതോ ധാവന്തി \(സ്യാ°\)\]](#) ധാവന്തിപി ആധാവന്തിപി;
 ഉസ്സേളേന്തിപി, അപ്ഫോടേന്തിപി , നിബ്ബുജ്ജന്തിപി, മുട്ഠീഹിപി യുജ്ജന്തി;
 രത്ഥമജ്ജേന്തിപി സഞ്ഘാടിം പത്ഥരിത്ഥാ നച്ചകിം [\[നച്ചന്തിം \(സീ° സ്യാ°\)\]](#) ഏവം
 വദന്തി - “ഇധ, ഭഗിനി, നച്ചസ്സു”തി; നലാടികന്തി ദേന്തി; വിവിധന്തി
 അനാചാരം ആചരന്തി.

൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞരരോ ഭിക്ഖു കാസീസു
 വസ്സംവുട്ഠോ [\[വസ്സംവുത്ഥോ \(സീ° സ്യാ°\)\]](#) സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ ഭഗവന്തം
 ദസ്സനായ യേന കീടാഗിരി തദവസരി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു
 പുബ്ബണ്ഠസമയം നിവാസേത്ഥാ പത്തചീവരമാദായ കീടാഗിരിം പിണ്ഡായ
 പാവിസി പാസാദിക്കേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന ആലോകിതേന
 വിലോകിതേന സമിഞ്ജിതേന [\[സമ്മിഞ്ജിതേന \(സീ° സ്യാ° കം°\)\]](#) പസാരിതേന,
 ഓക്ഖിത്തചക്ഖു ഇരിയാപഥസമ്പന്നോ. മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും പസ്സിത്ഥാ
 ഏവമാഹംസു - “ക്വായം അബലബലോ വിയ മന്ദമന്ദോ വിയ
 ഭാകുടികഭാകുടികോ വിയ? കോ ഇമസ്സ ഉപഗതസ്സ പിണ്ഡകന്തി ദസ്സതി?
 അത്ഥഹാകം പന അത്ഥാ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ സണ്ഠാ സഖിലാ
 സുഖസമ്ഭാസാ മിഹിതപുബ്ബണ്ഠമാ ഏഹിസ്വാഗതവാദിനോ അബ്ഭാകുടികാ
 ഉത്താനമുഖാ പുബ്ബഭാസിനോ. തേസം ഖോ നാമ പിണ്ഡോ ദാതബ്ബോ”തി.

അദ്ദേഹം വോ അത്തരം ഉപാസകോ തം ഭിക്ഖു കീടാഗിരിസ്ഥിം
പിണ്ഡായ ചരന്തം; ദിസാന്ന യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ
തം ഭിക്ഖു അഭിവാദേത്വാ ഏതദവോച - “അപി, ഭന്തേ, പിണ്ഡോ
ലബ്ധിതീ”തി? “ന വോ, ആവുസോ, പിണ്ഡോ ലബ്ധിതീ”തി. “ഏഹി, ഭന്തേ,
ഘരം ഗമിസ്സാമാ”തി. അഥ വോ സോ ഉപാസകോ തം ഭിക്ഖു ഘരം നേത്വാ
ഭോജേത്വാ ഏതദവോച - “കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഗമിസ്സതീ”തി? “സാവത്ഥിം
വോ അഹം, ആവുസോ, ഗമിസ്സാമി ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ”തി. “തേന ഹി, ഭന്തേ,
മമ വചനേന ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദ, ഏവഞ്ച വദേഹി - ‘ദുട്ഠോ,
ഭന്തേ, കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസോ. അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ നാമ കീടാഗിരിസ്ഥിം
ആവാസികാ അലജ്ജിനോ പാപഭിക്ഖു. തേ ഏവരൂപം അനാചാരം
ആചരന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേന്തിപി രോപാപേന്തിപി, സിഞ്ചന്തിപി
സിഞ്ചാപേന്തിപി, ഓചിനന്തിപി, ഓചിനാപേന്തിപി, ഗന്ധേന്തിപി
ഗന്ധാപേന്തിപി, ഏകതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി,
ഉഭതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം കരോന്തിപി
കാരാപേന്തിപി, വിധൂതികം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, വടംസകം
കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ആവേളം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം
കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീനം കുലധീതാനം കുലകുമാരീനം
കുലസുണ്ഹാനം കുലദാസീനം ഏകതോവണ്ടികമാലം ഹരന്തിപി
ഹരാപേന്തിപി, ഉഭതോവണ്ടികമാലം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വിധൂതികം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വടംസകം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ആവേളം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീഹി കുലധീതാഹി കുലകുമാരീഹി
കുലസുണ്ഹാഹി കുലദാസീഹി സദ്ധിം ഏകഭാജനേപി ഭുഞ്ജന്തി,
ഏകമാലകേപി പിവന്തി, ഏകാസനേപി നിസീദന്തി, ഏകമഞ്ചേപി തുവട്ടേന്തി,
ഏകത്ഥരണാപി തുവട്ടേന്തി, ഏകപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി,
ഏകത്ഥരണപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി, വികാലേപി ഭുഞ്ജന്തി, മജ്ജന്തി
പിവന്തി, മാലാഗന്ധവിലേപനന്തി യാരേന്തി, നച്ചന്തിപി, ഗായന്തിപി,
വാദേന്തിപി, ലാസേന്തിപി; നച്ചന്തിയാപി നച്ചന്തി, നച്ചന്തിയാപി ഗായന്തി,
നച്ചന്തിയാപി വാദേന്തി, നച്ചന്തിയാപി ലാസേന്തി...പേ... (ചക്കം കാതബ്ബം).
ലാസേന്തിയാപി നച്ചന്തി, ലാസേന്തിയാപി ഗായന്തി, ലാസേന്തിയാപി വാദേന്തി,
ലാസേന്തിയാപി ലാസേന്തി; അട്ഠപദേപി കീളന്തി, ദസപദേപി കീളന്തി,
ആകാസേപി കീളന്തി, പരിഹാരപഥേപി കീളന്തി, സന്തികായപി കീളന്തി,
ഖലികായപി കീളന്തി, ഘടികായപി കീളന്തി, സലാകഹത്ഥേനപി കീളന്തി,
അക്ഖേനപി കീളന്തി, പങ്ഗുലരേനപി കീളന്തി, വക്കേനപി കീളന്തി,
മോക്ഖചികായപി കീളന്തി, ചിങ്ഗുലകേനപി കീളന്തി, പത്താളഹകേനപി
കീളന്തി, രഥകേനപി കീളന്തി, ധനുക്കേനപി കീളന്തി, അക്ഖരികായപി കീളന്തി,
മനേസികായപി കീളന്തി, യഥാവജ്ജനപി കീളന്തി; ഹത്ഥിസ്ഥിന്തി സിക്ഖന്തി,
അസ്സസ്ഥിന്തി സിക്ഖന്തി, രഥസ്ഥിന്തി സിക്ഖന്തി, ധനുസ്ഥിന്തി സിക്ഖന്തി,
മരുസ്ഥിന്തി സിക്ഖന്തി; ഹത്ഥിസ്സപി പുരതോ ധാവന്തി, അസ്സസ്സപി പുരതോ
ധാവന്തി, രഥസ്സപി പുരതോ ധാവന്തിപി ആധാവന്തിപി; ഉസ്സേളേന്തിപി,
അപ്ഘോടേന്തിപി, നിബ്ബുജ്ജന്തിപി, മുട്ഠീഹിപി യുജ്ജന്തി; രങ്ഗമജ്ജന്തിപി
സങ്ഘാടിം പത്ഥരിത്വാ നച്ചകിം ഏവം വദന്തി - ‘ഇധ, ഭഗിനി, നച്ചസ്സു’തി;
നലാടികന്തി ദേന്തി; വിവിധന്തി അനാചാരം ആചരന്തി. യേപി തേ, ഭന്തേ,
മനുസ്സാ പുണ്ണേ സദ്ധാ അഹേസും പസന്നാ തേപി ഏതരഹി അസ്സദ്ധാ
അപ്പസന്നാ. യാനിപി താനി സങ്ഘസ്സ പുണ്ണേ ദാനപമാനി താനിപി ഏതരഹി

ഉപച്ഛിന്നാനി. രിഞ്ചന്തി പേസലാ ഭിക്ഖു , നിവസന്തി പാപഭിക്ഖു. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ കീടാഗിരിം ഭിക്ഖു പഹിണേയ്യ, യമായം കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസോ സണ്ഠഹേയ്യാ”തി.

“ഏവമാവുസോ”തി വോ സോ ഭിക്ഖു തസ്സ ഉപാസകസ്സ പടിസ്സുണിത്വാ ഉടായാസനാ യേന സാവത്ഥി തേന പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന യേന സാവത്ഥി ജേതവനം അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ആചിണ്ണം വോ പന്നേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുക്കേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ വോ ഭഗവാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - “കച്ചി, ഭിക്ഖു, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചിസി അപ്പകിലമഥേന അദ്ധാനം ആഗതോ, കുതോ ച ത്വം ഭിക്ഖു ആഗച്ഛസി”തി? “ഖമനീയം, ഭഗവാ, യാപനീയം ഭഗവാ; അപ്പകിലമഥേന ച അഹം, ഭന്തേ, അദ്ധാനം ആഗതോ. ഇധാഹം, ഭന്തേ, കാസീസു വസ്സംവുടോ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തോ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ യേന കീടാഗിരി തദവസരിം. അഥ ഖാഹം, ഭന്തേ, പുണ്ണണ്ഠസമയം നിവാസേത്വാ പന്തചിവരമാദായ കീടാഗിരിം പിണ്ഡായ പാവീസിം. അദുസാ വോ മം, ഭന്തേ, അന്തരേതരോ ഉപാസകോ കീടാഗിരിസ്ഥിം പിണ്ഡായ ചരന്തം ; ദിസ്വാന യേനാഹം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മം അഭിവാദേത്വാ ഏതദവോച - ‘അപി, ഭന്തേ, പിണ്ഡോ ലബ്ഭതീ’തി. ‘ന വോ, ആവുസോ, പിണ്ഡോ ലബ്ഭതീ’തി. ‘ഏഹി, ഭന്തേ, ഘരം ഗമിസ്സാമാ’തി. അഥ വോ, ഭന്തേ, സോ ഉപാസകോ മം ഘരം നേത്വാ ഭോജേത്വാ ഏതദവോച - ‘കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഗമിസ്സതീ’തി? ‘സാവത്ഥിം വോ അഹം, ആവുസോ, ഗമിസ്സാമി ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ’തി . ‘തേന ഹി, ഭന്തേ, മമ വചന്നേന ഭഗവന്തോ പാദേ സിരസാ വന്ദ, ഏവഞ്ച വദേഹി - ദുടോ, ഭന്തേ, കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസോ. അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ നാമ കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസികാ അലജ്ജിനോ പാപഭിക്ഖു . തേ ഏവരുപം അനാചാരം ആചരന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേന്തിപി രോപാപേന്തിപി...പേ... വിവിധന്തി അനാചാരം ആചരന്തി. യേപി തേ, ഭന്തേ, മനുസ്സാ പുണ്ണേ സദ്ധാ അഹേസും പസന്നാ തേപി ഏതരഹി അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ. യാനിപി താനി സഞ്ചസ്സ പുണ്ണേ ദാനപമാനി താനിപി ഏതരഹി ഉപച്ഛിന്നാനി. രിഞ്ചന്തി പേസലാ ഭിക്ഖു, നിവസന്തി പാപഭിക്ഖു. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ കീടാഗിരിം ഭിക്ഖു പഹിണേയ്യ, യമായം കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസോ സണ്ഠഹേയ്യാ’തി. തതോ അഹം ഭഗവാ ആഗച്ഛാമീ”തി.

൨൩. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ നാമ കീടാഗിരിസ്ഥിം ആവാസികാ അലജ്ജിനോ പാപഭിക്ഖു? തേ ഏവരുപം അനാചാരം ആചരന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേന്തിപി...പേ... വിവിധന്തി അനാചാരം ആചരന്തി? യേപി തേ മനുസ്സാ പുണ്ണേ സദ്ധാ അഹേസും പസന്നാ തേപി ഏതരഹി അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ? യാനിപി താനി സഞ്ചസ്സ പുണ്ണേ ദാനപമാനി താനിപി ഏതരഹി ഉപച്ഛിന്നാനി? രിഞ്ചന്തി പേസലാ ഭിക്ഖു നിവസന്തി പാപഭിക്ഖു”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ , മോഘപുരിസാ ഏവരുപം അനാചാരം ആചരിസ്സന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേസ്സന്തിപി രോപാപേസ്സന്തിപി, സിഞ്ചിസ്സന്തിപി

സിഞ്ചാപേസ്സന്തിപി, ഓചിനിസ്സന്തിപി ഓചിനാപേസ്സന്തിപി, ഗന്മേസ്സന്തിപി
ഗന്മാപേസ്സന്തിപി, ഏകതോവണ്ടികമാലം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി,
ഉഭതോവണ്ടികമാലം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, മഞ്ജരികം കരിസ്സന്തിപി
കാരാപേസ്സന്തിപി, വിധൂതികം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, വടംസകം
കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, ആവേളം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി,
ഉരച്ഛദം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീനം കുലധീതാനം
കുലകുമാരീനം കുലസുണ്ഹാനം കുലദാസീനം ഏകതോവണ്ടികമാലം
ഹരിസ്സന്തിപി ഹരാപേസ്സന്തിപി, ഉഭതോവണ്ടികമാലം ഹരിസ്സന്തിപി
ഹരാപേസ്സന്തിപി, മഞ്ജരികം ഹരിസ്സന്തിപി ഹരാപേസ്സന്തിപി, വിധൂതികം
ഹരിസ്സന്തിപി ഹരാപേസ്സന്തിപി, വടംസകം ഹരിസ്സന്തിപി ഹരാപേസ്സന്തിപി,
ആവേളം ഹരിസ്സന്തിപി ഹരാപേസ്സന്തിപി, ഉരച്ഛദം ഹരിസ്സന്തിപി
ഹരാപേസ്സന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീഹി കുലധീതാഹി കുലകുമാരീഹി
കുലസുണ്ഹാഹി കുലദാസീഹി സദ്ധിം ഏകഭാജനേപി ഭുഞ്ജിസ്സന്തി,
ഏകമാലകേപി പിവിസ്സന്തി, ഏകാസനേപി നിസീദിസ്സന്തി, ഏകമഞ്ചേപി
തുവട്ടിസ്സന്തി, ഏകത്ഥരണാപി തുവട്ടിസ്സന്തി, ഏകപാവുരണാപി തുവട്ടിസ്സന്തി,
ഏകത്ഥരണപാവുരണാപി തുവട്ടിസ്സന്തി, വികാലേപി ഭുഞ്ജിസ്സന്തി, മജ്ജമ്പി
പിവിസ്സന്തി, മാലാഗന്ധവിലേപനമ്പി ധാരേസ്സന്തി, നച്ചിസ്സന്തിപി, ഗായിസ്സന്തിപി,
വാദേസ്സന്തിപി, ലാസേസ്സന്തിപി; നച്ചന്തിയാപി നച്ചിസ്സന്തി, നച്ചന്തിയാപി
ഗായിസ്സന്തി, നച്ചന്തിയാപി വാദേസ്സന്തി, നച്ചന്തിയാപി ലാസേസ്സന്തി;
ഗായന്തിയാപി നച്ചിസ്സന്തി , ഗായന്തിയാപി ഗായിസ്സന്തി, ഗായന്തിയാപി
വാദേസ്സന്തി, ഗായന്തിയാപി ലാസേസ്സന്തി; വാദേന്തിയാപി നച്ചിസ്സന്തി,
വാദേന്തിയാപി ഗായിസ്സന്തി, വാദേന്തിയാപി വാദേസ്സന്തി, വാദേന്തിയാപി
ലാസേസ്സന്തി; ലാസേന്തിയാപി നച്ചിസ്സന്തി, ലാസേന്തിയാപി ഗായിസ്സന്തി,
ലാസേന്തിയാപി വാദേസ്സന്തി; ലാസേന്തിയാപി ലാസേസ്സന്തി; അട്ഠപദേപി
കീളിസ്സന്തി, ദസപദേപി കീളിസ്സന്തി, ആകാസേപി കീളിസ്സന്തി, പരിഹാരപഥേപി
കീളിസ്സന്തി, സന്തികായപി കീളിസ്സന്തി, ഖലികായപി കീളിസ്സന്തി, ഘടികായപി
കീളിസ്സന്തി, സലാകഹരേന്മനപി കീളിസ്സന്തി, അക്ഖവേനപി കീളിസ്സന്തി,
പങ്ഗചീരേനപി കീളിസ്സന്തി, വക്കേനപി കീളിസ്സന്തി മോക്ഖചികായപി
കീളിസ്സന്തി, ചിങ്ഗുലകേനപി കീളിസ്സന്തി, പത്താളഹകേനപി കീളിസ്സന്തി,
രഥകേനപി കീളിസ്സന്തി, ധനുക്കേനപി കീളിസ്സന്തി, അക്ഖരിക്കായപി കീളിസ്സന്തി,
മനേസികായപി കീളിസ്സന്തി, യഥാവജ്ജേനപി കീളിസ്സന്തി; ഹത്ഥിസ്ഥിമ്പി
സിക്ഖിസ്സന്തി, അസ്സസ്ഥിമ്പി സിക്ഖിസ്സന്തി, രഥസ്ഥിമ്പി സിക്ഖിസ്സന്തി,
ധനുസ്ഥിമ്പി സിക്ഖിസ്സന്തി, മരുസ്ഥിമ്പി സിക്ഖിസ്സന്തി; ഹത്ഥിസ്സപി പുരതോ
ധാവിസ്സന്തി , അസ്സസ്സപി പുരതോ ധാവിസ്സന്തി, രഥസ്സപി പുരതോ **[പുരതോ
ധാവിസ്സന്തി (സ്യം)]** ധാവിസ്സന്തിപി ആധാവിസ്സന്തിപി; ഉസ്സേളേസ്സന്തിപി,
അപ്ഫോടേസ്സന്തിപി, നിബ്ബുജ്ജ്യിസ്സന്തിപി, മുട്ഠീഹിപി യുജ്ജ്യിസ്സന്തി;
രങ്ഗമജ്ജേയേപി സങ്ഘാടിം പത്ഥരിത്ഥാ നച്ചകിം ഏവം വക്ഖന്തി **[വദിസ്സന്തി
(കം)]** - 'ഇധ, ഭഗിനി, നച്ചസ്സൂ'തി; നലാടികമ്പി ദസ്സന്തി; വിവിധമ്പി അനാചാരം
ആചരിസ്സന്തി. നേതം , ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ...
വിഗരഹിത്ഥാ...പേ... യമ്മിം കഥം കത്ഥാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേ ആമന്തേസി -
“ഗച്ഛഥ തുമ്ഹേ, സാരിപുത്താ, കീടാഗിരിം ഗത്ഥാ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം
ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോഥ, തുമ്ഹാകം ഏതേ
സദ്ധിവിഹാരിനോ”തി.

“കഥം മയം, ഭന്തേ, അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോമ, ചണ്ഡാ തേ ഭിക്ഖു ഫരൂസാ”തി? “തേന ഹി തുമ്ഹേ, സാരിപുത്താ, ബഹുകേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം ഗച്ഛമാ”തി. “ഏവം, ഭന്തേ”തി വോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബം - പഠമം അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു ചോദേതബ്ബാ, ചോദേതാ സാരേതബ്ബാ, സാരേതാ ആപത്തിം ആരോപേതബ്ബാ, ആപത്തിം ആരോപേതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൨൪. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു കുലഭൂസുകാ പാപസമാചാരാ. ഇമേസം പാപകാ സമാചാരാ ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. കുലാനി ച ഇമേഹി ദുട്ഠാനി ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു കുലഭൂസുകാ പാപസമാചാരാ. ഇമേസം പാപകാ സമാചാരാ ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. കുലാനി ച ഇമേഹി ദുട്ഠാനി ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. സങ്ഘോ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി. സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു കുലഭൂസുകാ പാപസമാചാരാ. ഇമേസം പാപകാ സമാചാരാ ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. കുലാനി ച ഇമേഹി ദുട്ഠാനി ദിസ്സന്തി ചേവ സുയ്യന്തി ച. സങ്ഘോ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്ഥാ പബ്ബാജനീയകമ്മം - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്ഥിം വത്ഥബ്ബന്തി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൨൫. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച. അന്നാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ... അചോദേത്യാ കതം ഹോതി, അസാരേത്യാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം അന്നാരോപേത്യാ കതം ഹോതി...പേ... അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി... പേ... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അന്നാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അചോദേത്യാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അസാരേത്യാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ആപത്തിം അന്നാരോപേത്യാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച.

അയമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം

൨൬. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിയാ കതം ഹോതി ദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ... ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി...പേ... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി... പേ... ദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി -

ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പബ്ബാജനീയകമ്മം
ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

ധമ്മകമ്മഭാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകങ്ഖമാനചുദുസകം

൨൨. [പരിഃ ന൨൩] “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ
ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.
ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ
സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്ധത്തോ
ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസദ്ദോ വിഹരതി
അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ,
തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ,
പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. അധിസിദ്ധേ
സീലവിപണോ ഹോതി, അജ്ഞാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി,
അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ,
തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ,
പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം
ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി
ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ
സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. കായികേന ദവേന
സമന്നാഗതോ ഹോതി, വാചസികേന ദവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി,
കായികവാചസികേന ദവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ,
ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ,
പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. കായികേന അനാചാരേന
സമന്നാഗതോ ഹോതി, വാചസികേന അനാചാരേന സമന്നാഗതോ ഹോതി,
കായികവാചസികേന അനാചാരേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ,
ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ,
പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. കായികേന
ഉപഘാതികേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, വാചസികേന ഉപഘാതികേന

സമന്നാഗതോ ഹോതി, കായികവാചസികേന ഉപചാതികേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. കായികേന മിച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, വാചസികേന മിച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, കായികവാചസികേന മിച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി, ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം , ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസദ്ദോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി , ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ കായികേന ദവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ വാചസികേന ദവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ കായികവാചസികേന ദവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ കായികേന അനാചാരേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ വാചസികേന അനാചാരേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ കായികവാചസികേന അനാചാരേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ കായികേന ഉപഘാതികേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ വാചസികേന ഉപഘാതികേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ കായികവാചസികേന ഉപഘാതികേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ കായികേന മിച്ച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ വാചസികേന മിച്ച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഏകോ കായികവാചസികേന മിച്ച്ഛാജീവേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ, പബ്ബാജനീയകമ്മം കരേയ്യ.

ആകഞ്ചമാനചുദുസകം നിട്ഠിതം.

അട്ഠാരസവത്തം

൨൮. “പബ്ബാജനീയകമ്മകതേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അഞ്ഞാ വാ താദിസികാ , തതോ വാ പാപിട്ഠതരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

പബ്ബാജനീയകമ്മേ അട്ഠാരസവത്തം നിട്ഠിതം.

൨൯. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസഞ്ഛോ കീടാഗിരിം ഗന്ത്വാ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാനം ഭിക്ഖുനം കീടാഗിരിസ്മാ പബ്ബാജനീയകമ്മം അകാസി - ന അസ്സജിപുനബ്ബസുകേഹി ഭിക്ഖുഹി കീടാഗിരിസ്മിം വത്ഥബ്ബന്തി. തേ സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതാ ന സമ്മാ വത്തിന്തി, ന ലോമം പാതേന്തി, ന നേത്ഥാരം വത്തിന്തി; ന ഭിക്ഖു ഖമാപേന്തി, അക്കോസന്തി, പരിഭാസന്തി; ഛന്ദഗാമിതാ ദോസഗാമിതാ മോഹഗാമിതാ ഭയഗാമിതാ പാപേന്തി; പക്കമന്തിപി, വിബ്ഭമന്തിപി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതാ ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തി, ന ലോമം പാതേസ്സന്തി, ന നേത്ഥാരം വത്തിസ്സന്തി; ന ഭിക്ഖു ഖമാപേസ്സന്തി, അക്കോസിസ്സന്തി, പരിഭാസിസ്സന്തി; ഛന്ദഗാമിതാ ദോസഗാമിതാ മോഹഗാമിതാ ഭയഗാമിതാ പാപേസ്സന്തി; പക്കമിസ്സന്തിപി, വിബ്ഭമിസ്സന്തിപി”ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതാ ന സമ്മാ വത്തന്തി, ന ലോമം പാതേന്തി, ന നേത്ഥാരം വത്തന്തി; ന ഭിക്ഖു ഖമാപേന്തി, അക്കോസന്തി, പരിഭാസന്തി; ഛന്ദഗാമിതാ ദോസഗാമിതാ മോഹഗാമിതാ ഭയഗാമിതാ പാപേന്തി; പക്കമന്തിപി, വിബ്ഭമന്തിപീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം ...പേ... കമഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സഞ്ചേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതാ ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തി, ന ലോമം പാതേസ്സന്തി, ന നേത്ഥാരം വത്തിസ്സന്തി; ന ഭിക്ഖു ഖമാപേസ്സന്തി, അക്കോസിസ്സന്തി, പരിഭാസിസ്സന്തി; ഛന്ദഗാമിതാ ദോസഗാമിതാ മോഹഗാമിതാ ഭയഗാമിതാ പാപേസ്സന്തി; പക്കമിസ്സന്തിപി, വിബ്ഭമിസ്സന്തിപി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കമം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൩൦. “പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

[പരി ൪൨൦] “അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ചേന പബ്ബാജനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അത്തം വാ താദിസിക്കം, തതോ വാ പാപിട്ഠരതം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകത്തത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, പവാറണം റപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

പബ്ബാജനീയകമ്മേ നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൩൧. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി , ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ,

പഞ്ചഹംഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹംഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്ഖം, തതോ വാ പാപിട്ഠരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹംഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, ന പവാറണം റപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹംഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

പബ്ബാജനീയകമ്മേ പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

൩൨. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. തേന, ഭിക്ഖവേ, പബ്ബാജനീയകമ്മകതേന ഭിക്ഖുനാ സഞ്ഛം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഠാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഛോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. യദി സഞ്ഛസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഛോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഏസാ ഞ്ഞേതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സഞ്ഛോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി. സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ . അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സഞ്ഛേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സഞ്ഛോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി

ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പബ്ബാജനീയകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ

തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

പബ്ബാജനീയകമ്മം നിട്ഠിതം തതിയം.

൪. പടിസാരണീയകമ്മം

൩൩. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ സുധമ്മോ മച്ഛികാസണ്ഡേ ചിത്തസ്സ ഗഹപതിനോ ആവാസിക്കോ ഹോതി, നവകമ്മികോ ധുവഭത്തിക്കോ. യദാ ചിത്തോ ഗഹപതി സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുഗ്ഗലം വാ നിമന്തേതുകാമോ ഹോതി തദാ ന ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം അനപലോകേത്വാ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുഗ്ഗലം വാ നിമന്തേതി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ മേരാ ഭിക്ഖു, ആയസ്മാ ച സാരിപുത്തോ, ആയസ്മാ ച മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ, ആയസ്മാ ച മഹാകച്ചാനോ, ആയസ്മാ ച മഹാകോട്ഠികോ , ആയസ്മാ ച മഹാകപ്പിനോ, ആയസ്മാ ച മഹാചുന്ദോ, ആയസ്മാ ച അനുരുദ്ധോ, ആയസ്മാ ച രേവതോ, ആയസ്മാ ച ഉപാലി, ആയസ്മാ ച ആനന്ദോ, ആയസ്മാ ച രാഹുലോ, കാസീസു ചാരികം ചരമാനാ യേന മച്ഛികാസണ്ഡോ തദവസരും.

അസ്സോസി ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി മേരാ കിര ഭിക്ഖു മച്ഛികാസണ്ഡം അനുപ്ಪത്താതി. അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി യേന മേരാ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി , ഉപസങ്കമിത്വാ മേരേ ഭിക്ഖു അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ചിത്തം ഗഹപതിം ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി.

അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി ആയസ്ഥതാ സാരിപുത്തേന ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സീതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ മേരേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “അധിവാസേന്തു മേ, ഭന്തേ, മേരാ സ്വാതനായ ആഗന്തുകഭത്ത”ന്തി. അധിവാസേസും ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു [\[അധിവാസേസും ഖോ തേ മേരാ ഭിക്ഖു \(സുഗ്ഗാ\)\]](#) തുണ്ഹീഭാവേന.

അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി മേരാനം ഭിക്ഖുനം അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉടായാസനാ മേരേ ഭിക്ഖു അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ യേനായസ്മാ സുധമ്മോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതോ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം ഏതദവോച - “അധിവാസേന്തു മേ, ഭന്തേ, അയ്യോ സുധമ്മോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം മേരേഹീ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സുധമ്മോ ‘പുണ്ണേ ഖായം ചിത്തോ ഗഹപതി യദാ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുഗ്ഗലം വാ നിമന്തേതുകാമോ ന മം അനപലോകേത്വാ സങ്ഘം വാ ഗണം വാ പുഗ്ഗലം വാ നിമന്തേതി; സോദാനി മം അനപലോകേത്വാ മേരേ ഭിക്ഖു നിമന്തേസി;

ദുഷ്ടോദാനായം ചിത്തോ ഗഹപതി അനപേക്വോ വിരത്തരൂപോ മയി'തി ചിത്തം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “അലം, ഗഹപതി, നാധിവാസേമീ”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം ഏതദവോച - “അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, അയ്യോ സുധമ്മോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം മേരേഹീ”തി. “അലം, ഗഹപതി, നാധിവാസേമീ”തി. അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി ‘കിം മേ കരിസ്സതി അയ്യോ സുധമ്മോ അധിവാസേന്തോ വാ അനധിവാസേന്തോ വാ’തി ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

൩൪. അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന മേരാനം ഭിക്ഖുനം പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേസി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ ‘യംസുനാഹം ചിത്തസ്സ ഗഹപതിനോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം പടിയത്തം പസ്സേയ്യ’ന്തി പുബ്ബണ്ണസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന ചിത്തസ്സ ഗഹപതിനോ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ ചിത്തോ ഗഹപതി യേനായസ്ഥാ സുധമ്മോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം സുധമ്മം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ചിത്തം ഗഹപതിം ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ ഏതദവോച - “പഹൂതം ഖോ തേ ഇദം, ഗഹപതി, ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയത്തം; ഏകാ ച ഖോ ഇധ നത്ഥി യദിദം തിലസങ്ഗുളികാ”തി. “ബഹുമ്ഹി വത, ഭന്തേ, രതനേ ബുദ്ധവചനേ [ഭന്തേ ബുദ്ധവചനേ (സ്യാ°)] വിജ്ജമാനേ അയ്യേന സുധമ്മേന യദേവ കിഞ്ചി ഭാസിതം യദിദം തിലസങ്ഗുളികാതി. ഭൂതപുബ്ബം, ഭന്തേ, ദക്ഖിണാപഥകാ വാണിജാ പുരത്ഥിമം ജനപദം അഗമംസു വാണിജായ. തേ തതോ കുക്കുടിം ആനേസും. അഥ ഖോ സാ, ഭന്തേ, കുക്കുടീ കാകേന സദ്ധിം സംവാസം കപ്പേസി. സാ പോതകം ജനേസി. യദാ ഖോ സോ, ഭന്തേ, കുക്കുടപോതകോ കാകവസ്സം വസ്സിതുകാമോ ഹോതി, കാകകുക്കുടീതി വസ്സതി; യദാ കുക്കുടിവസ്സം വസ്സിതുകാമോ ഹോതി, കുക്കുടികാകാതി വസ്സതി. ഏവമേവ ഖോ, ഭന്തേ, ബഹുമ്ഹി രതനേ ബുദ്ധവചനേ വിജ്ജമാനേ അയ്യേന സുധമ്മേന യദേവ കിഞ്ചി ഭാസിതം യദിദം തിലസംഗുളികാ”തി. “അക്കോസസി മം ത്വം, ഗഹപതി, പരിഭാസസി മം ത്വം, ഗഹപതി. ഏസോ തേ, ഗഹപതി, ആവാസോ, പക്കമിസ്സാമീ”തി. “നാഹം, ഭന്തേ, അയ്യം സുധമ്മം അക്കോസാമി, പരിഭാസാമി [ന പരിഭാസാമി (സീ° സ്യാ°)]. വസതു, ഭന്തേ, അയ്യോ സുധമ്മോ മച്ഛികാസണ്ഡേ. രമണീയം അമ്ബാടകവനം. അഹം അയ്യസ്സ സുധമ്മസ്സ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി, ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാന”ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ ചിത്തം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “അക്കോസസി മം ത്വം, ഗഹപതി, പരിഭാസസി മം ത്വം, ഗഹപതി. ഏസോ തേ, ഗഹപതി, ആവാസോ, പക്കമിസ്സാമീ”തി. “കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ സുധമ്മോ ഗമിസ്സതീ”തി? “സാവത്ഥിം ഖോ അഹം, ഗഹപതി, ഗമിസ്സാമി ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ”തി. “തേന ഹി, ഭന്തേ, യഞ്ച അത്തനാ ഭണിതം, യഞ്ച മയാ ഭണിതം തം സബ്ബം ഭഗവതോ ആരോചേഹി. അനച്ഛരിയം ഖോ പനേതം, ഭന്തേ, യം അയ്യോ സുധമ്മോ പുനദേവ മച്ഛികാസണ്ഡം പച്ചാഗച്ഛേയ്യാ”തി.

൩൫. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സാവത്ഥി തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന

സാവത്ഥി ജേതവനം അനാഥപിണ്ഡികസ്തു ആരാമോ യേന ഭഗവാ
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസിദി.
ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ യഞ്ച അത്തനാ ഭണിതം
യഞ്ച ചിത്തേന ഗഹപതിനാ ഭണിതം തം സഞ്ചം ഭഗവതോ ആരോചേസി.

വിഗ്രഹഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ,
അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം.
കമണ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ചിത്തം ഗഹപതിം സദ്ധം പസന്നം
ദായകം കാരകം സഞ്ഘുപട്ഠാകം ഹീന്നേന ഖുംസേസ്സസി, ഹീന്നേന
വമ്ഭേസ്സസി? നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ...
വിഗ്രഹഹിത്വാ...പേ... യമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - തേന ഹി,
ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതു -
ചിത്തോ തേ ഗഹപതി വമാപേതേബ്ബോതി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ചം -
പഥം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു ചോദേതേബ്ബോ, ചോദേത്വാ സാരേതേബ്ബോ, സാരേത്വാ
ആപത്തിം ആരോപേതേബ്ബോ, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ
പടിബലേന സഞ്ഘോ ഞാപേതേബ്ബോ -

൩൬. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു ചിത്തം
ഗഹപതിം സദ്ധം പസന്നം ദായകം കാരകം സഞ്ഘുപട്ഠാകം ഹീന്നേന
ഖുംസേതി, ഹീന്നേന വമ്ഭേതി. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സഞ്ഘോ സുധമ്മസ്സ
ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ - ചിത്തോ തേ ഗഹപതി
വമാപേതേബ്ബോതി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു ചിത്തം
ഗഹപതിം സദ്ധം പസന്നം ദായകം കാരകം സഞ്ഘുപട്ഠാകം ഹീന്നേന
ഖുംസേതി, ഹീന്നേന വമ്ഭേതി. സഞ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ
പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി - ചിത്തോ തേ ഗഹപതി വമാപേതേബ്ബോതി.
യസ്സായസ്ഥതോ വമതി സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം
- ചിത്തോ തേ ഗഹപതി വമാപേതേബ്ബോതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി,
സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി -
സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു ചിത്തം ഗഹപതിം
സദ്ധം പസന്നം ദായകം കാരകം സഞ്ഘുപട്ഠാകം ഹീന്നേന ഖുംസേതി, ഹീന്നേന
വമ്ഭേതി. സഞ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി -
ചിത്തോ തേ ഗഹപതി വമാപേതേബ്ബോതി. യസ്സായസ്ഥതോ വമതി സുധമ്മസ്സ
ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - ചിത്തോ തേ ഗഹപതി
വമാപേതേബ്ബോതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സഞ്ഘേന സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം - ചിത്തോ തേ
ഗഹപതി വമാപേതേബ്ബോതി. വമതി സഞ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം
ധാരയാമീ”തി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൩൨. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച. അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ... അചോദേത്വാ കതം ഹോതി, അസാരേത്വാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം അനാരോപേത്വാ കതം ഹോതി...പേ... അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി... പേ... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അചോദേത്വാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി... പേ... അസാരേത്വാ കതം ഹോതി , അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ആപത്തിം അനാരോപേത്വാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച.

പടിസാരണീയകമ്മേ അയമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം

൩൩. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ... ചോദേത്വാ കതം ഹോതി, സാരേത്വാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ കതം ഹോതി...പേ... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി... പേ... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... ദേസന്നാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം

ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം പടിസാരണീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

പടിസാരണീയകമ്മേ ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകഞ്ചമാനചതുക്കം

൩൯. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ. ഗിഹീനം അലാഭായ പരിസക്കതി, ഗിഹീനം അനത്ഥായ പരിസക്കതി, ഗിഹീനം അനാവാസായ [അവാസായ (സീം)] പരിസക്കതി, ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി, ഗിഹീ ഗിഹീഹി ഭേദേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ. ഗിഹീനം ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി , ഗിഹീനം ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഗിഹീനം സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഗിഹീ ഹീനേന ഖുംസേതി ഹീനേന വമ്ഭേതി, ഗിഹീനം ധമ്മികം പടിസ്സവം ന സച്ചാപേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ.

“പഞ്ചന്നം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഗിഹീനം അലാഭായ പരിസക്കതി, ഏകോ ഗിഹീനം അനത്ഥായ പരിസക്കതി, ഏകോ ഗിഹീനം അനാവാസായ പരിസക്കതി, ഏകോ ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി, ഏകോ ഗിഹീ ഗിഹീഹി ഭേദേതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഗിഹീനം ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ഗിഹീനം ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ഗിഹീനം സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ഗിഹീ ഹീനേന ഖുംസേതി ഹീനേന വമ്ഭേതി, ഏകോ ഗിഹീനം ധമ്മികം പടിസ്സവം ന സച്ചാപേതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, പടിസാരണീയകമ്മം കരേയ്യ.

ആകഞ്ചമാനചതുക്കം നിട്ഠിതം.

അട്ഠാരസവത്തം

൪൦. “പടിസാരണീയകമ്മകതേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അഞ്ഞാ വാ താദിസികാ , തതോ വാ പാപിട്ഠതരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ , ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

പടിസാരണീയകമ്മേ അട്ഠാരസവത്തം നിട്ഠിതം.

൪൧. അഥ ഖോ സങ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം അകാസി - “ചിത്തോ തേ ഗഹപതി ഖമാപേതബ്ബോ”തി. സോ സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ മച്ഛികാസണ്ഡം ഗത്വാ മങ്കുഭൂതോ നാസക്ഖി ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും. പുനദേവ സാവത്ഥിം പച്ചാഗഞ്ചരി. ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - “ഖമാപിതോ തയാ, ആവുസോ സുധമ്മ, ചിത്തോ ഗഹപതീ”തി? “ഇധാഹം, ആവുസോ, മച്ഛികാസണ്ഡം ഗത്വാ മങ്കുഭൂതോ നാസക്ഖിം ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും”ന്തി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദൂതം ദേതു - ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും. ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ ദാതബ്ബോ - പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദൂതം ദദേയ്യ ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദൂതം ദേതി ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദൂതസ്സ ദാനം ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദൂതോ ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേതും. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൪൨. “തേന, ഭിക്ഖവേ, സുധമ്മേന ഭിക്ഖുനാ അനുദൂതേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം മച്ഛികാസണ്ഡം ഗത്വാ ചിത്തോ ഗഹപതി ഖമാപേതബ്ബോ - ‘ഖമ, ഗഹപതി, പസാദേമി ത’ന്തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ഖമതി, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ഖമതി, അനുദൂതേന ഭിക്ഖുനാ വത്തബ്ബോ - ‘ഖമ, ഗഹപതി, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പസാദേതി ത’ന്തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ഖമതി, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ഖമതി, അനുദൂതേന ഭിക്ഖുനാ വത്തബ്ബോ - ‘ഖമ, ഗഹപതി, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, അഹം തം പസാദേമീ’തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ

ഖമതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ഖമതി, അനുഭൂതേന ഭിക്ഖുനാ വത്തബ്ബോ - 'ഖമ, ഗഹപതി, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, സഞ്ചസ്സ വചനേനാ'തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ഖമതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ഖമതി, അനുഭൂതേന ഭിക്ഖുനാ സുധമ്മോ ഭിക്ഖു [സുധമ്മം ഭിക്ഖും... സാ ആപത്തി ദേസാപേതബ്ബാതി (സീം സ്യാം)] ചിത്തസ്സ ഗഹപതിനോ ദസ്സനുപചാരം അവിജഹാപേത്യാ സവനുപചാരം അവിജഹാപേത്യാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്യാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്യാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്യാ തം ആപത്തിം ദേസാപേതബ്ബോ"തി [സുധമ്മം ഭിക്ഖും... സാ ആപത്തി ദേസാപേതബ്ബാതി (സീം സ്യാം)].

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സുധമ്മോ അനുഭൂതേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം മച്ഛികാസണ്ഡം ഗത്വാ ചിത്തം ഗഹപതിം ഖമാപേസി. സോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - "അഹം, ആവുസോ, സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൪൩. "പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

[പരി ൪൨൦] "അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അഞ്ഞം വാ താദിസിക്കം, തതോ വാ പാപിട്ഠതരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

"അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, പവാറണം റപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി , സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം".

പടിസാരണീയകമ്മേ നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബഅട്ഠാരസകം

൪൪. "പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി,

ന സാമണേരം ഉപദ്ഠാപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്കം, തതോ വാ പാപിട്ഠരരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം ഠപേതി, ന പവാറണം ഠപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

പടിസാരണീയകമ്മേ പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബഅട്ഠാരസകം നിട്ഠിതം.

൪൫. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. തേന [തേന ഹി (സ്യാ ക)], ഭിക്ഖവേ, സുധമ്മേന ഭിക്ഖുനാ സഞ്ചം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഠാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമി’തി . ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. തതീയമ്പി യാചിതഞ്ച. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ചോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേത്യേ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സഞ്ചോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നകഖമതി, സോ ഭാസേത്യേ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം സുധമ്മോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം

വർത്തി, പടിസാരണിയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണിയകമ്മം പടിപ്പസ്സമഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണിയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സങ്ഘേന സുധമ്മസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസാരണിയകമ്മം. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

പടിസാരണിയകമ്മം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൭. ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം

൪൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്സമാ ഛരണോ ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആയസ്സമാ ഛരണോ ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛിസ്സതി ആപത്തിം പസ്സിതു”ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്സമിം നിദാനേ ഏതസ്സമിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേതാ ഭിക്ഖു പടിപ്പുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതു”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അന്നനുച്ഛവികം... പേ... കമണ്ഹി നാമ സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛിസ്സതി ആപത്തിം പസ്സിതും? നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതു - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ചം - പഠമം ഛരണോ ഭിക്ഖു ചോദേതേണ്ണോ, ചോദേത്വാ സാരേതേണ്ണോ, സാരേത്വാ ആപത്തിം ആരോപേതേണ്ണോ, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതേണ്ണോ -

൪൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദൂതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“ആവാസപരമ്പരഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സംസഥ - ‘ഛരണോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ [ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ (സീം കം)] അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേനാ’തി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൪൮. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേം... അഛോദേത്വാ കതം ഹോതി, അസാരേത്വാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം അനാരോപേത്വാ കതം ഹോതി...പേം... അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അഛോദേത്വാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അസാരേത്വാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം അനാരോപേത്വാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ അധമ്മകമ്മദാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദാദസകം

൪൯. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം...പേം... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേം... ചോദേത്വാ കതം ഹോതി, സാരേത്വാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ കതം ഹോതി...പേം... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി... പേം... ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... ചോദേത്വാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... സാരേത്വാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം ആരോപേത്വാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ ധമ്മകമ്മദാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകങ്ഖമാനചരക്കം

൫൦. [പരിഃ ന൨൩] “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ ; ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസദോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ഞാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസദ്ദോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

ആകഞ്ചമാനഹരക്കം നിട്ഠിതം.

തേചത്താലീസവത്തം

൧൧. “ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം . തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബോ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബോ. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബോ, അത്താ വാ താദിസികാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബോ . ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരോ, സേയ്യാഭിഹാരോ, പാദോദകം, പാദപീഠം പാദകഥലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗൃഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിതബ്ബം. ന പകതത്തോ ഭിക്ഖു സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ആജീവവിപത്തിയാ

അനുദ്ധംസേതഞ്ചോ, ന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതഞ്ചോ [ന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതഞ്ചോ (സ്യം)], ന ഗിഹിദ്ധജോ ധാരേതഞ്ചോ, ന തിത്ഥിയാദ്ധജോ ധാരേതഞ്ചോ, ന തിത്ഥിയാ സേവിതഞ്ചോ; ഭിക്ഖു സേവിതഞ്ചോ, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ സിക്ഖിതഞ്ചോ [ഭിക്ഖുസിക്ഖാ സിക്ഖിതഞ്ചോ (സ്യം)]. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥഞ്ചം, പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ആസനാ വുട്ഠാതഞ്ചം, ന പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസാദേതഞ്ചോ അന്തോ വാ ബഹി വാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതഞ്ചോ, ന പവാറണാ റപേതഞ്ചോ, ന സവചനീയം കാതഞ്ചം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതഞ്ചോ, ന ഓകാസോ കാരേതഞ്ചോ, ന ചോദേതഞ്ചോ, ന സാരേതഞ്ചോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതഞ്ചോ”ന്തി.

ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

തേചത്താലീസവത്തം നിട്ഠിതം.

൨൨. അഥ ഖോ സങ്ഘോ ഛരന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അകാസി - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. സോ സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്തോ തമ്ഹാ ആവാസാ അന്തം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥ ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരു കരിംസു [ന ഗരുകരിംസു (ക)], ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകത്തോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അന്തം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു, ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകത്തോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അന്തം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു, ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകത്തോ പുനദേവ കോസമ്ബിം പച്ചാഗഞ്ചരി. സോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഏവം വദേതി - “അഹം, ആവുസോ, സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്തോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതഞ്ചോ”ന്തി? ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം.... “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഛരന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതഞ്ചോ-തേചത്താലീസകം

൨൩. “പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സന്നേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതഞ്ചം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി -

ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

[പരി ൪൨൦] “അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അത്തം വാ താദിസികം, തതോ വാ പാപിട്ഠതരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം സാദിയതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപിഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗൃഹണം , നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിയതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ , പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തം ഭിക്ഖും സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ആജീവവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ഭിക്ഖും [ഭിക്ഖു (സീ സ്യാ)] ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഗിഹിദ്ധജം ധാരേതി, തിത്ഥിയദ്ധജം ധാരേതി, തിത്ഥിയേ സേവതി; ഭിക്ഖു ന സേവതി, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ ന സിക്ഖതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വസതി, ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വസതി, ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വസതി; പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ആസനാ ന വുട്ഠാതി; പകതത്തം ഭിക്ഖും ആസാദേതി അന്തോ വാ ബഹി വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി

സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, പവാറണം റപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബ-തേചത്താലീസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബ-തേചത്താലീസകം

൫൪. “പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്കം, തതോ വാ പാപിട്ഠതരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം സാദിയതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗൃഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിയതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഠേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ന പകതത്തം

ഭിക്ഖുവും സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ആജീവവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ഭിക്ഖുവും ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന ഗിഹിദ്ധജം ധാരേതി, ന തിത്ഥിയദ്ധജം ധാരേതി, ന തിത്ഥിയേ സേവതി, ഭിക്ഖു സേവതി, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ സിക്ഖതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വസതി, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വസതി, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വസതി, പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസാ ആസനാ വുട്ഠാതി, ന പകതത്തം ഭിക്ഖും ആസാദേതി അന്തോ വാ ബഹി വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, ന പവാറണം റപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലിസകം നിട്ഠിതം.

൫൫. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഛന്നേന ഭിക്ഖുനാ സൺഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസൺഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സൺഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. തതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സൺഘോ ഞാപേതേബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സൺഘോ. അയം ഛന്നോ ഭിക്ഖു സൺഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ

പടിപ്പസ്സുദ്ധിം യാചതി . യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. ഏസാ ണ്തതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്തോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സുദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സുദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്തോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേമ്മാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സുദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സുദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സുദ്ധം സങ്ഘേന ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നിട്ഠിതം പഞ്ചമം.

൬. ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം

ഒ൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ഛരണോ ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതു. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ... പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആയസ്ഥാ ഛരണോ ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛിസ്സതി ആപത്തിം പടികാതു”ന്തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസു.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതു”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമണ്ഹി നാമ സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛിസ്സതി ആപത്തിം പടികാതു. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതു - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ച - പഥം ഛരണോ

ഭിക്ഖു ചോദേതബ്ബോ, ചോദേതാ സാരേതബ്ബോ, സാരേതാ ആപത്തിം
ആരോപേതബ്ബോ, ആപത്തിം ആരോപേതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന
സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം,
സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം
കരേയ്യ - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം
സങ്ഘേന. യസ്സായസ്മതോ വമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ
അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ
തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി -
സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. സങ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ,
ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം
സങ്ഘേന. യസ്സായസ്മതോ വമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ
അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ
തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ,
ഉക്ഖേപനീയകമ്മം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ
തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“ആവാസപരമ്പരഞ്ച , ഭിക്ഖവേ, സംസഥ - ‘ഛരണോ ഭിക്ഖു, സങ്ഘേന
ആപത്തിയാ [ഛരണോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ (സീം കം)] അപ്പടികമ്മേ,
ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേനാ’തി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൧൨. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ
അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച,
ദുവൃപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി,
അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി
സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച
ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ
അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച,
ദുവൃപസന്തഞ്ച. അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസനാഗാമിനിയാ
ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ...
അചോദേതാ കതം ഹോതി, അസാരേതാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം

അനാരോപേതാ കതം ഹോതി...പേം... അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അചോദേതാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അസാരേതാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം അനാരോപേതാ കതം ഹോതി, അയമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അയമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

അയമ്മകമ്മദാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദാദസകം

ഐ. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേം... ചോദേതാ കതം ഹോതി, സാരേതാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേതാ കതം ഹോതി...പേം... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ചോദേതാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... സാരേതാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം ആരോപേതാ കതം ഹോതി, യമ്മേന കതം ഹോതി, സമല്ലേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ഗേഹി

സമന്നാഗതം, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്വേപനീയകമ്മേ

ധമ്മകമ്മദാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകഞ്ചമാനചരക്കം

൯. [പരി നൗസ] “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസടോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ . അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസടോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകഞ്ചമാനോ സങ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്വേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സഞ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ കരേയ്യ. ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സഞ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകണ്ഠമാനോ സഞ്ഘോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ കരേയ്യ.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

ആകണ്ഠമാനഹരക്കം നിട്ഠിതം.

തേചത്താലീസവത്തം

നൃം. “ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അത്തോ വാ താദിസികാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരോ, സേയ്യാഭിഹാരോ, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിതബ്ബം. ന പകതത്തോ ഭിക്ഖു സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ആജീവവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതബ്ബോ. ന ഗിഹിദ്ധജോ ധാരേതബ്ബോ, ന തിത്ഥിയദ്ധജോ ധാരേതബ്ബോ, ന തിത്ഥിയാ സേവിതബ്ബാ; ഭിക്ഖു സേവിതബ്ബാ, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ സിക്ഖിതബ്ബം. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥബ്ബം, പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ആസനാ വുട്ഠാതബ്ബം, ന പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസാദേതബ്ബോ അത്തോ വാ ബഹി വാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

തേചത്താലീസവത്തം നിട്ഠിതം.

നൃച. അഥ വോ സഞ്ഘോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ അകാസി - അസമ്ഭോഗം സഞ്ഘേന. സോ സഞ്ഘേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ തമ്ഹാ ആവാസാ അത്തം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥ ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു,

ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകതോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു, ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകതോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖു നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം ന സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു, ന മാനേസും, ന പൂജേസും. സോ ഭിക്ഖുഹി അസക്കരിയമാനോ അഗരുകരിയമാനോ അമാനിയമാനോ അപൂജിയമാനോ അസക്കാരപകതോ പുനദേവ കോസമ്ബിം പച്ചാഗഞ്ചരി. സോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - “അഹം, ആവുസോ, സഞ്ഛേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി. കമ്മം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം.... “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലീസകം

൬൨. “പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

[പരി ൪൨൦] “അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഛേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അഞ്ഞം വാ താദിസിക്കം, തതോ വാ പാപിട്ഠരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി... പേം... പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസന്നാഭിഹാരം സാദിയതി...പേം... പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിയതി...പേം... പകതത്തം ഭിക്ഖും സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ആജീവവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി...പേം... ഗിഹിദ്ധജം ധാരേതി, തിത്ഥിയദ്ധജം ധാരേതി, തിത്ഥിയേ സേവതി, ഭിക്ഖു ന സേവതി, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ ന സിക്ഖതി...പേം... പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വസതി, ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വസതി, ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വസതി, പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ആസന്നാ ന വുട്ഠാതി, പകതത്തം ഭിക്ഖും ആസാദേതി അന്തോ വാ ബഹി വാ -

ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ , ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, പവാറണം റപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി, ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലീസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലീസകം

൬൩. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്ഖം, തതോ വാ പാപിട്ഠതരം ; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി...പേ... ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം സാദിയതി...പേ... ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപ്പടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം സാദിയതി...പേ... ന പകതത്തം ഭിക്ഖും സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ആചാരവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ദിട്ഠിവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ആജീവവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി, ന ഭിക്ഖും ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി...പേ... ന ഗിഹിദ്ധജം ധാരേതി, ന തിത്ഥിയദ്ധജം ധാരേതി, ന തിത്ഥിയേ സേവതി, ഭിക്ഖു സേവതി, ഭിക്ഖുസിക്ഖായ സിക്ഖതി...പേ... ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വസതി, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വസതി, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വസതി, പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ആസനാ വുട്ഠാതി, ന പകതത്തം ഭിക്ഖും ആസാദേതി അന്തോ വാ ബഹി വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അട്ഠഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ

ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, ന പവാരണം റപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബതേചത്താലീസകം നിട്ഠിതം.

നന്ദ. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. തേന ഭിക്ഖവേ, ഛരണേന ഭിക്ഖുനാ സഞ്ചം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഠാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സഞ്ചേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്ഥോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്ഥോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ചോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ , ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതബ്ബം. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്ഥോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സഞ്ചോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമത്ഥോ വമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നകഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഛരണോ ഭിക്ഖു സഞ്ചേന, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകത്ഥോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സഞ്ചോ ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമത്ഥോ വമതി ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നകഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സഞ്ചേന ഛരണസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം. വമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നിട്ഠിതം ഛട്ഠം.

൭. പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം

൬൫. [ഇദം വത്സു പാചിം ദ്വമഃ; മം നിം ഹന്ത ആദയോ] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അരിട്ഠസ്സ നാമ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ [ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ (കം)] ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി - “തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസീതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി. അസ്സോസും ഖോ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു അരിട്ഠസ്സ നാമ കിര ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - “തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസീതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു യേന അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ തേനുപസങ്കമിംസു. ഉപസങ്കമിത്വാ അരിട്ഠം ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം ഏതദവോചും - “സച്ചം കിര തേ, ആവുസോ അരിട്ഠം, ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസീതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി? “ഏവംബ്വാ ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസീതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി.

“മാവുസോ അരിട്ഠം, ഏവം അവച. മാ ഭഗവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖി. ന ഹി സാധു ഭഗവതോ അബ്ഭിക്ഖാനം [അബ്ഭാചിക്ഖനം (കം)]. ന ഹി ഭഗവാ ഏവം വദേയ. അനേകപരിയായേനാവുസോ അരിട്ഠം, അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ ഭഗവതാ. അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ. അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ [ബഹുപായാസാ (സീം സ്യാം)], ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ. അട്ഠികങ്കലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ. മംസപേസൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ...പേ... തിണ്ണുക്കൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ...പേ... അബ്ഭാഗാരകാസൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സുപിനകൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... യാചിതകൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... രുക്ഖഹലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... അസിസുനൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സത്തിസൂലൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ... സപ്പസിരൂപമാ കാമാ വുത്താ ഭഗവതാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദീനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ”തി.

ഏവന്വി ഖോ അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ തേഹി ഭിക്ഖുഹി വുച്ചമാനോ തഥേവ തം പാപകം ദിട്ഠിഗതം മാനസാ പരാമാസാ അഭിനിവിസ്സ വോഹരതി - “ഏവംബ്വാ ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസീതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി. യതോ ച ഖോ തേ ഭിക്ഖു നാസക്ഖിംസു അരിട്ഠം ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബം ഏതസ്ഥാ പാപകാ ദിട്ഠിഗതാ വിവേചേതും, അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ

തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേത്വാ അരിട്ഠം ഭിക്ഖും ഗദ്ധബാധിപുഞ്ചം പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര തേ, അരിട്ഠം, ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി? “ഏവംബ്വാ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാ”തി.

“കസ്സ നു ഖോ നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, മയാ ഏവം ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാസി? നനു മയാ, മോഘപുരിസ, അനേകപരിയായേന അന്തരായികാ ധമ്മാ അന്തരായികാ വുത്താ? അലഞ്ച പന തേ പടിസേവതോ അന്തരായായ. അപ്പസ്സാദാ കാമാ വുത്താ മയാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദിനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ. അട്ഠികകല്പുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദിനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ. മംസപേസുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ...പേ... തിണ്ണുക്കുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... അങ്ഗാരകാസുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സുപിനകുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ...പേ... യാചിതകുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... രുക്ഖഹല്പുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... അസിസുസുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സത്തിസുല്പുപമാ കാമാ വുത്താ മയാ... സപ്പസീരൂപമാ കാമാ വുത്താ മയാ, ബഹുദുക്ഖാ ബഹുപായാസാ, ആദിനവോ ഏത്ഥ ഭിച്ഛോ. അഥ ച പന ത്വം, മോഘപുരിസ, അത്തനാ ദുഗ്ഗഹിതേന [\[ദുഗ്ഗഹിതേന ദിട്ഠിഗതേന \(സ്വാം\)\]](#) അമ്ഹേ ചേവ അബ്ഭാചിക്ഖസി, അത്താനഞ്ച ഖണസി , ബഹുഞ്ച അപുണ്ണം പസവസി. തത്ത്ഹി തേ, മോഘപുരിസ, ഭവിസ്സതി ദീഘരത്തം അഹിതായ ദുക്ഖായ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചോ അരിട്ഠസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുഞ്ചസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതു - അസമ്ഭോഗം സഞ്ചേന. ഏവഞ്ച പന ഭിക്ഖവേ കാതഞ്ചം - പഠം അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ചോദേതേഞ്ചോ, ചോദേത്വാ സാരേതേഞ്ചോ, സാരേത്വാ ആപത്തിം ആരോപേതേഞ്ചോ, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതേഞ്ചോ -

൬൬. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അരിട്ഠസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുഞ്ചസ്സ ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാതി. സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്പം, സഞ്ചോ അരിട്ഠസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുഞ്ചസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ - അസമ്ഭോഗം സഞ്ചേന. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അരിട്ഠസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുഞ്ചസ്സ ഏവരുപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാതി. സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി .

സങ്ഘോ അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ ഏവരൂപം പാപകം ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം - തമാഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി യഥാ യേമേ അന്തരായികാ ധമ്മാ വുത്താ ഭഗവതാ തേ പടിസേവതോ നാലം അന്തരായായാതി. സോ തം ദിട്ഠിം ന പടിനിസ്സജ്ജതി. സങ്ഘോ അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ കരണം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന അരിട്റസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബായിപുബ്ബസ്സ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“ആവാസപരമ്പരഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സംസഥ - ‘അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബായിപുബ്ബോ, സങ്ഘേന പാപികായ [\[ഗദ്ധബായിപുബ്ബോ പാപികായ \(സീം കം\)\]](#) ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ , ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ - അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേനാ”തി.

അധമ്മകമ്മഭാദസകം

൬൭. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസിതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേ... അചോദേത്വാ കതം ഹോതി, അസാരേത്വാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം അനാരോപേത്വാ കതം ഹോതി...പേ... അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അപ്പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അനാപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വല്ലേന കതം ഹോതി...പേ... അദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന

കതം ഹോതി, വശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... ദേസീതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... അചോദേത്യാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... അസാരേത്യാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്വേന കതം ഹോതി... പേം... ആപത്തിം അനാരോപേത്യാ കതം ഹോതി, അധമ്മേന കതം ഹോതി, വശ്വേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ , തീഹണ്ണേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവ്വുപസന്തഞ്ച.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

അധമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം

നവ. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അണ്ണേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ണേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ണേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച. ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, അദേസീതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി...പേം... ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി...പേം... സമ്മുഖാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... പടിപുച്ഛാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... ദേസനാഗാമിനിയാ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... അദേസീതായ ആപത്തിയാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... ചോദേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... സാരേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി...പേം... ആപത്തിം ആരോപേത്യാ കതം ഹോതി, ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമശ്വേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹണ്ണേഹി സമന്നാഗതം, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവ്വുപസന്തഞ്ച.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

ധമ്മകമ്മദ്വാദസകം നിട്ഠിതം.

ആകൺവമാനചരക്കം

നന്ദ. [പരിഃ നവസ] “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ സൺഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ ; ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസുഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, തീഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. അധിസീലേ സീലവിപണോ ഹോതി, അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സൺഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹൺഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ സൺഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസുഗ്ഗേഹി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപണോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപണോ ഹോതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ , തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം, ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സൺഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേസം വോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം,

ആകൺവമാനോ സൺഘോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ,
ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരേയ്യ.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

ആകൺവമാനഹരക്കം നിട്ഠിതം.

തേചത്താലീസവത്തം

൧൦. “പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതേന,
ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ - ന
ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ,
ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന
ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സൺഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ
അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി സാ ആപത്തി ന
ആപജ്ജിതബ്ബാ, അത്താ വാ താദിസിക്കാ, തതോ വാ പാപിട്ഠതരാ; കമ്മം ന
ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ...പേ... ന പകത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ
ഉപോസഥോ ഽപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ ഽപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം,
ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ,
ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

തേചത്താലീസവത്തം നിട്ഠിതം.

൧൧. അഥ ഖോ സൺഘോ അരിട്ഠസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗദ്ധബാധിപുബ്ബസ്സ,
പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം അകാസി -
അസമ്ഭോഗം സൺഘേന. സോ സൺഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ
അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ വിബ്ഭമി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...
പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമൺഹി നാമ അരിട്ഠോ
ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ സൺഘേന , പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ,
ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ വിബ്ഭമിസ്സതി”തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ
ഭിക്ഖുസൺഘം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര,
ഭിക്ഖവേ, അരിട്ഠോ ഭിക്ഖു ഗദ്ധബാധിപുബ്ബോ സൺഘേന, പാപികായ
ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ വിബ്ഭമതി”തി [\[വിബ്ഭമിതി
\(സീം ക\)\]](#)? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...
പേ... കമൺഹി നാമ സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ സൺഘേന,
പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ വിബ്ഭമിസ്സതി?
നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ...
ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സൺഘോ,
പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതു.

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലീസകം

൧൨. “പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ഉപസമ്പാദേതി, നിസ്സയം ദേതി, സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

[പരിഃ ൪൨൦] “അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്ഖം, തതോ വാ പാപിട്ഠതരം; കമ്മം ഗരഹതി, കമ്മികേ ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം...പേം... .

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. പകത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, പവാറണം റപേതി, സവചനീയം കരോതി, അനുവാദം പട്ഠപേതി, ഓകാസം കാരേതി, ചോദേതി, സാരേതി , ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

നപ്പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലിസകം നിട്ഠിതം.

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലിസകം

൧൩. “പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന ഉപസമ്പാദേതി, ന നിസ്സയം ദേതി, ന സാമണേരം ഉപട്ഠാപേതി, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതിം സാദിയതി, സമ്മതോപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. യായ ആപത്തിയാ സങ്ഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കതം ഹോതി തം ആപത്തിം ന ആപജ്ജതി, അന്തം വാ താദിസിക്ഖം , തതോ വാ പാപിട്ഠതരം; കമ്മം ന ഗരഹതി, കമ്മികേ ന ഗരഹതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം...പേം....

“അട്റഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥം റപേതി, ന പവാരണം റപേതി, ന സവചനീയം കരോതി, ന അനുവാദം പട്ഠപേതി, ന ഓകാസം കാരേതി, ന ചോദേതി, ന സാരേതി, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, അട്റഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം”.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മേ

പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബതേചത്താലീസകം നിട്ഠിതം.

൧൪. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പടിപ്പസ്സമ്ഭേതേബ്ബം. തേന, ഭിക്ഖവേ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. തതിയമ്പി യാചിതഞ്ച. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതേബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേത്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ , ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നകഖമതി, സോ ഭാസേത്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സങ്ഘേന, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ

ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗേ, ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധി, സോ
തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“പടിപ്പസ്സദ്ധം സഞ്ഛേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ
അപ്പടിനിസ്സുഗേ, ഉക്ഖേപനീയകമ്മം. മമതി സഞ്ഛസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ,
ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സുഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം നിട്ഠിതം സത്തമം.

കമ്മക്ഖന്ധകോ പഠമോ.

ഇമമ്ഹി വന്ധകേ വത്ഥു സത്ത.

തസ്സുദ്ദാനം -

പണ്ഡുലോഹിതകാ ഭിക്ഖു, സയം ഭണ്ഡനകാരകാ;
താദിസേ ഉപസങ്കമ്മ, ഉസ്സഹിംസു ച ഭണ്ഡനേ.

അനുപ്പന്നാപി ജായന്തി [അനുപ്പന്നാനി ജായന്തി (സീം സ്യാം)],
ഉപ്പന്നാനിപി വഡ്ഢരേ [ഉപ്പന്നാനി പവഡ്ഢരേ (സീം), ഉപ്പന്നാപി
പവഡ്ഢന്തി (ക)];
അപ്പിച്ഛാ പേസലാ ഭിക്ഖു, ഉജ്ജായന്തി പദസ്സതോ [പരീസതോ
(സ്യാം), പരസ്സതോ (സീം)].

സദ്ധമ്മട്ഠിതികോ ബുദ്ധോ, സയമ്ഭു അഗ്ഗപുഗ്ഗലോ;
ആണാപേസി തജ്ജനീയകമ്മം സാവത്ഥിയം ജിനോ.

അസമ്മുഖാപ്പടിപുച്ഛാപ്പടിഞ്ഞായ കതഞ്ച യം;
അനാപത്തി അദേസനേ, ദേസിതായ കതഞ്ച യം.

അചോദേത്വാ അസാരേത്വാ, അനാരോപേത്വാ ച യം കതം;
അസമ്മുഖാ അയമ്മേന, വഗ്ഗേന ചാപി [വഗ്ഗേനാപി ച (സീം സ്യാം)] യം
കതം.

അപ്പടിപുച്ഛാ അയമ്മേന, പുന വഗ്ഗേന [വഗ്ഗേനാപി ച (സീം സ്യാം)] യം
കതം;
അപ്പടിഞ്ഞായ അയമ്മേന, വഗ്ഗേന ചാപി [വഗ്ഗേനാപി ച (സീം സ്യാം)]
യം കതം.

അനാപത്തി [അനാപത്തിയാ (സീം സ്യാം)] അയമ്മേന, വഗ്ഗേന
ചാപി [വഗ്ഗേനാപി ച (സീം സ്യാം)] യം കതം.

അദേസനാഗാമിനിയാ, അയമ്മവഗ്ഗമേവ ച.

ദേസിതായ അയമ്മേന, വഗ്ഗേനാപി തഥേവ ച;
അചോദേത്വാ അയമ്മേന, വഗ്ഗേനാപി തഥേവ ച.

അസാരേത്യാ അധമ്മേന, വല്ലേനാപി തഥേവ ച;
അനാരോപേത്യാ അധമ്മേന, വല്ലേനാപി തഥേവ ച.

കണ്ഠവാദനയേനേവ, സുക്കുവാദം വിജാനിയാ;
സങ്ഘോ ആകങ്ഘമാനോ ച യസ്സ തജ്ജനിയം കരേ.

ഭണ്ഡനം ബാലോ സംസട്ഠോ, അധിസീലേ അജ്ഠാചാരേ;
അതിദിട്ഠിവിപന്നസ്സ, സങ്ഘോ തജ്ജനിയം കരേ.

ബുദ്ധധമ്മസ്സ സങ്ഘസ്സ, അവണ്ണം യോ ച ഭാസതി;
തിണ്ണന്നമ്പി ച ഭിക്ഖുനം, സങ്ഘോ തജ്ജനിയം കരേ.

ഭണ്ഡനം കാരകോ ഏകോ, ബാലോ സംസഗ്ഗനിസ്സിതോ;
അധിസീലേ അജ്ഠാചാരേ, തഥേവ അതിദിട്ഠിയാ.

ബുദ്ധധമ്മസ്സ സങ്ഘസ്സ, അവണ്ണം യോ ച ഭാസതി;
തജ്ജനീയകമ്മകത്തോ, ഏവം സമ്മാനുവത്തനാ.

ഉപസമ്പദനിസ്സയാ, സാമണേരം ഉപട്ഠനാ;
ഓവാദസമ്മത്തേനാപി, ന കരേ തജ്ജനീകത്തോ.

നാപജേജ തഞ്ച ആപത്തിം, താദിസഞ്ച തത്തോ പരം;
കമ്മഞ്ച കമ്മികേ ചാപി, ന ഗരഹേ തമാവിയോ.

ഉപോസഥം പവാദണം, പകത്തസ്സ നട്ഠപേ;
സവചനിം [\[ന സവചനിയം \(സീം സ്യം\)\]](#) അനുവാദോ, ഓകാസോ
ചോദനേന ച.

സാരണം സമ്പയോഗഞ്ച, ന കരേയ തമാവിയോ;
ഉപസമ്പദനിസ്സയാ, സാമണേരം ഉപട്ഠനാ.

ഓവാദസമ്മത്തേനാപി, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി [\[പഞ്ചഅങ്ഗോ \(കം\)\]](#) ന സമ്മതി;
തഞ്ചാപജ്ജതി ആപത്തിം, താദിസഞ്ച തത്തോ പരം.

കമ്മഞ്ച കമ്മികേ ചാപി, ഗരഹന്തോ ന സമ്മതി;
ഉപോസഥം പവാദണം, സവചനീയാ ച നോവാദോ.

ഓകാസോ ചോദനഞ്ചേവ, സാരണാ സമ്പയോജനാ;
ഇമേഹട്ഠങ്ഗേഹി യോ യുത്തോ, തജ്ജനാനുപസമ്മതി.

കണ്ഠവാദനയേനേവ, സുക്കുവാദം വിജാനിയാ;
ബാലോ ആപത്തിബഹുലോ, സംസട്ഠോപി ച സേയ്യസോ.

നിയസ്സകമ്മം സമ്ബുദ്ധോ, ആണാപേസി മഹാമുനി;
കീടാഗിരിസ്ഥിം ദേവ ഭിക്ഖു, അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ.

അനാചാരഞ്ച വിവിധം, ആചരിംസു അസത്തതാ;
പബ്ബാജനീയം സമ്ബുദ്ധോ, കമ്മം സാവത്ഥിയം ജിനോ;

മച്ഛികാസണ്ഡേ സുധമ്മോ, ചിത്തസ്സാവാസികോ അഹു.

ജാതിവാദേന ഖുണ്ഡേതി, സുധമ്മോ ചിത്തുപാസകം;
പടിസാരണീയകമ്മം, ആണാപേസി തമാഗതോ.

കോസമ്ബിയം ഛരണം ഭിക്ഖു, നിച്ഛന്താപത്തിം പസ്സിതും;
അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിതും, ആണാപേസി ജിനുത്തമോ.

ഛരണോ തന്ധേവ ആപത്തിം, പടികാതും ന ഇച്ഛതി;
ഉക്ഖേപനാപ്പടികമ്മേ, ആണാപേസി വിനായകോ.

പാപദിട്ഠി അരിട്ഠസ്സ, ആസി അഞ്ഞാണിസ്സിതാ;
ദിട്ഠിയാപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ [\[ദിട്ഠിഅപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ \(കം\)\]](#), ഉക്ഖേപം
ജിനഭാസിതം.

നിയസ്സകമ്മം പബ്ബജം [\[പബ്ബജം \(കം\)\]](#), തഥേവ പടിസാരണീ;
അദസ്സനാപ്പടികമ്മേ , അനിസ്സഗ്ഗേ ച ദിട്ഠിയാ.

ദവാനാഛാരൂപഘാതി, മിച്ചാആജീവമേവ ച;
പബ്ബാജനീയകമ്മമ്ഹി, അതിരേകപദാ ഇമേ.

അലാഭാവണ്ണാ ദേവ പഞ്ച, ദേവ പഞ്ചകാതി നാമകാ [\[ദേവ പഞ്ചകോതി നാമകോ \(കം\)\]](#);
പടിസാരണീയകമ്മമ്ഹി, അതിരേകപദാ ഇമേ.

തജ്ജനീയം നിയസ്സഞ്ച, ദുവേ കമ്മാപി സാദിസാ [\[കമ്മേസു സദിസം \(കം\)\]](#);
പബ്ബജാ [\[പബ്ബജാ \(കം\)\]](#) പടിസാരി ച, അത്ഥി പദാതിരിത്തതാ.

തയോ ഉക്ഖേപനാ കമ്മാ, സദിസാ തേ വിഭത്തിതോ;
തജ്ജനീയനയേനാപി, സേസകമ്മം വിജാനിയാതി.

കമ്മക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൨. പാരിവാസികക്വസകം

൧. പാരിവാസികവത്തം

൧൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഘം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമണ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സാദിതഞ്ചം പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം , സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരോ, സേയ്യാഭിഹാരോ, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യോ സാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികാനം ഭിക്ഖുനം മിമു യഥാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗുഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം.

“അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികാനം ഭിക്ഖുനം പഞ്ച യഥാവുഡ്ഡം - ഉപോസഥം, പവാറണം, വസ്സികസാദികം, ഓണോജനം, ഭത്തം. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ പാരിവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി വത്തിതഞ്ചം .

൧൬. “പാരിവാസിക്നേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം.
തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ
ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി
ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന പരിവാസോ
ദിന്നോ ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അത്താ വാ താദിസിക്കാ,
തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന
പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണാ റപേതബ്ബാ, ന
സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ
കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി
സമ്പയോജേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ
പുരതോ ഗന്തബ്ബം, ന പുരതോ നിസീദിതബ്ബം. യോ ഹോതി സഞ്ഘസ്സ
ആസനപരിയന്തോ സേയ്യാപരിയന്തോ വിഹാരപരിയന്തോ സോ തസ്സ
പദാതബ്ബോ. തേന ച സോ സാദിതബ്ബോ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ
പുരേസമണേന വാ പച്ഛാസമണേന വാ കുലാനി ഉപസങ്കമിതബ്ബാനി, ന
ആരഞ്ഞികങ്ഗം സമാദാതബ്ബം [സമാദിതബ്ബം (ക)], ന പിണ്ഡപാതികങ്ഗം
സമാദാതബ്ബം, ന ച തപ്പച്ചയാ പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ - മാ മം
ജാനിംസുതി.

“പാരിവാസിക്നേ , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ആഗന്തുക്നേ ആരോചേതബ്ബം,
ആഗന്തുക്സു ആരോചേതബ്ബം, ഉപോസഥേ ആരോചേതബ്ബം, പവാറണായ
ആരോചേതബ്ബം. സചേ ഗിലാനോ ഹോതി, ദുതേനപി ആരോചേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ
അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര പകതത്തേന, അത്തത്ര
അന്തരായാ.

“ന , ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ
അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര പകതത്തേന, അത്തത്ര
അന്തരായാ . ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ
ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ,
അത്തത്ര പകതത്തേന, അത്തത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ
അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര പകതത്തേന, അത്തത്ര
അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ
അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര പകതത്തേന,
അത്തത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസിക്നേ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ
അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ,
അത്തത്ര പകതത്തേന, അത്തത്ര അന്തരായാ.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ , ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ , ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

വൃഥ. “ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥബ്ബം. പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസാ ആസനാ വുട്ഠാതബ്ബം. പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസനേന നിമന്തേതബ്ബോ. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകാസനേ നിസീദിതബ്ബം, ന നീചേ ആസനേ നിസീനേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിതബ്ബം, ന ഹരമായം നിസീനേ ആസനേ നിസീദിതബ്ബം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന ഹരമായം ചക്ഖമന്തേ [ചക്ഖമന്തം (അട്ഠകമായം സംവണ്ണേതബ്ബപാഠോ)] ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം.

വൃഥ. “ന , ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ പാരിവാസികേന വുഡ്ഠതരേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... അബ്ഭാനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥബ്ബം; ന ഏകാസനേ നിസീദിതബ്ബം , ന നീചേ ആസനേ നിസീനേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിതബ്ബം, ന ഹരമായം നിസീനേ

ആസനേ നിസീദിതബ്ധം; ന ഏകചക്രമേ ചക്രമിതബ്ധം, ന നീചേ ചക്രമേ ചക്രമന്തേ ഉച്ചേ ചക്രമേ ചക്രമിതബ്ധം, ന ഛരമായം ചക്രമന്തേ ചക്രമേ ചക്രമിതബ്ധം.

[മഹാവം നന്മ] “പാരിവാസികചതുരത്വോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയു, മൂലായ പടികസ്സേയു, മാനന്തം ദദേയു, തംവീസോ അബ്ഭേയു, അകമ്മം [അകമ്മം തം (സ്യാം)], ന ച കരണീയ”ന്തി.

ചതുന്നവുതിപാരിവാസികവത്തം നിട്ഠിതം.

വൃന്. അഥ ഖോ ആയസ്സമാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി. ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസീന്നോ ഖോ ആയസ്സമാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കതി നു ഖോ, ഭന്തേ, പാരിവാസികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ”തി? “തയോ ഖോ, ഉപാലി, പാരിവാസികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ . സഹവാസോ, വിപ്പവാസോ, അനാരോചനാ - ഇമേ ഖോ, ഉപാലി, തയോ പാരിവാസികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ”തി.

വൃശ്. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി. ന സക്കോന്തി പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു പരിവാസം സോധേതും . ഭഗവതോ [തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ (സ്യാം, ഏവമുപരിപി)] ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം നിക്ഖിപിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിക്ഖിപിതബ്ധോ. തേന പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘പരിവാസം നിക്ഖിപാമീ’തി. നിക്ഖിത്തോ ഹോതി പരിവാസോ. ‘വത്തം നിക്ഖിപാമീ’തി. നിക്ഖിത്തോ ഹോതി പരിവാസോ.

വൃശ്. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ ഭിക്ഖു തഹം തഹം പക്കമിംസു. സക്കോന്തി പാരിവാസികാ ഭിക്ഖു പരിവാസം സോധേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം സമാദിയിതും [സമാദാതും (സ്യാം കം)]. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമാദിയിതബ്ധോ [സമാദിതബ്ധോ (സീം സ്യാം കം)]. തേന പാരിവാസികേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘പരിവാസം സമാദിയാമീ’തി. സമാദിന്നോ ഹോതി പരിവാസോ. ‘വത്തം സമാദിയാമീ’തി. സമാദിന്നോ ഹോതി പരിവാസോ”.

പാരിവാസികവത്തം നിട്ഠിതം.

൨. മൂലായപടികസ്സനാരഹവത്തം

വൃന്. തേന ഖോ പന സമയേന മൂലായപടികസ്സനാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയ്യന്തി വിപാചേന്തി -

“കമൺഹി നാമ മൂലായപടികസ്സനാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമൺഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം! നേതം ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സാദിതഞ്ചം പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരോ, സേയ്യാഭിഹാരോ, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യോ സാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹാനം ഭിക്ഖുനം മിമു യമാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹാനം ഭിക്ഖുനം പഞ്ച യമാവുഡ്ഡം - ഉപോസഥം , പവാരണം, വസ്സികസാടികം, ഓണോജനം, ഭത്തം. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞാപേസ്സാമി യഥാ മൂലായപടികസ്സനാരഹേഹി ഭിക്ഖുഹി വത്തിതഞ്ചം.

വൃ൧. “മൂലായപടികസ്സനാരഹേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതഞ്ചം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ചേന മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ കതോ ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അഞ്ഞാ വാ താദിസിക്കാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാരണാ റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പുരതോ ഗന്തബ്ബം, ന പുരതോ നിസീദിതബ്ബം. യോ ഹോതി സഞ്ചസ്സ ആസനപരിയന്തോ സേയ്യാപരിയന്തോ വിഹാരപരിയന്തോ സോ തസ്സ പദാതബ്ബോ. തേന ച സോ സാദിതബ്ബോ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ പുരേസമണേന വാ പച്ഛാസമണേന വാ കുലാനി ഉപസങ്കമിതബ്ബാനി,

സഭിക്‌വുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്‌വു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ , ഭിക്‌വവേ , മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്‌വുനാ സഭിക്‌വുകാ അനാവാസാ സഭിക്‌വുകോ ആവാസോ...പേ... സഭിക്‌വുകോ അനാവാസോ... പേ... സഭിക്‌വുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്‌വു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തബ്ബോ , ഭിക്‌വവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്‌വുനാ സഭിക്‌വുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്‌വുകോ ആവാസോ...പേ... സഭിക്‌വുകോ അനാവാസോ...പേ... സഭിക്‌വുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്‌വു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ന, ഭിക്‌വവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്‌വുനാ പകതത്തേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥബ്ബം; പകതത്തം ഭിക്‌വും ദിസ്വാ ആസനാ വുട്ഠാതബ്ബം, പകതത്തോ ഭിക്‌വു ആസനേന നിമന്തേതബ്ബോ; ന പകതത്തേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം ഏകാസനേ നിസിദിതബ്ബം; ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിദിതബ്ബം; ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസിദിതബ്ബം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം.

“ന, ഭിക്‌വവേ, മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്‌വുനാ പാരിവാസികേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം...പേ... മൂലായപടികസ്സനാരഹേന വുഡ്ഢതരേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്താരഹേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്തചാരികേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം...പേ... അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്‌വുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥബ്ബം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥബ്ബം; ന ഏകാസനേ നിസിദിതബ്ബം; ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിദിതബ്ബം, ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസിദിതബ്ബം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതബ്ബം.

[മഹാവം നന്മ] “മൂലായപടികസ്സനാരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്‌വവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ, അകമ്മം, ന ച കരണീയ”ന്തി.

മൂലായപടികസ്സനാരഹവത്തം നിട്ഠിതം.

൩. മാനത്താരഹവത്തം

വുവു. തേന ഖോ പന സമയേന മാനത്താരഹാ ഭിക്‌വു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്‌വുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യേ തേ ഭിക്‌വു അപ്പിച്ചാ ...പേ... തേ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി -

“കമൺഹി നാമ മാനത്താരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗൃഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേം... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേം... കമൺഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം... പേം... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേം... വിഗരഹിത്വാ...പേം... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സാദിതബ്ബം പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേം... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യോ സാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹാനം ഭിക്ഖുനം മിമു യമാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേം... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹാനം ഭിക്ഖുനം പഞ്ച യമാവുഡ്ഡം - ഉപോസഥം, പവാറണം, വസ്സികസാടികം, ഓണോജനം, ഭത്തം. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞാപേസ്സാമി യഥാ മാനത്താരഹേഹി ഭിക്ഖുഹി വത്തിതബ്ബം.

വൃന്. “മാനത്താരഹേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം...പേം... (യഥാ മൂലായ പടികസ്സനാ, തഥാ വിത്ഥാരേതബ്ബം.) ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പുരതോ ഗന്തബ്ബം, ന പുരതോ നിസീദിതബ്ബം. യോ ഹോതി സഞ്ചസ്സ ആസനപരിയന്തോ സേയ്യാപരിയന്തോ വിഹാരപരിയന്തോ സോ തസ്സ പദാതബ്ബോ. തേന ച സോ സാദിതബ്ബോ.

“ന , ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ പുരേസമണേന വാ പച്ഛാസമണേന വാ കൂലാനി ഉപസങ്കമിതബ്ബാനി, ന ആരഞ്ഞികങ്ഗം സമാദാതബ്ബം, ന പിണ്ഡപാതികങ്ഗം സമാദാതബ്ബം, ന ച തപ്പച്ചയാ പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ - മാ മം ജാനിംസൂതി.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേം... അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേം... അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനന്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനന്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തഞ്ചോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തഞ്ചോ ...പേം... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തഞ്ചോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര പകരത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേ°... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ...പേ°... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ഗന്തല്ലോ, ഭിക്ഖവേ, മാനന്താരഹേണ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജന്താ സക്കോമി അജേജവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തല്ലോ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ... പേ... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജവ ഗന്തുന്തി.

“ഗന്തല്ലോ, ഭിക്ഖവേ, മാനന്താരഹേണ ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജേജവ ഗന്തുന്തി.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ച, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥഞ്ച, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥഞ്ച. പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസാ ആസനാ വുട്ഠാതഞ്ച. പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസന്നേന നിമന്തേതബ്ബോ. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകാസന്നേ നിസിദിതഞ്ച, ന നീചേ ആസന്നേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസന്നേ നിസിദിതഞ്ച, ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസന്നേ നിസിദിതഞ്ച; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച.

“ന , ഭിക്ഖവേ, മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ പാരിവാസിക്കേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മൂലായപടികസ്സന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്താചാരിക്കേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... അബ്ഭാനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ച, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥഞ്ച, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥഞ്ച; ന ഏകാസന്നേ നിസിദിതഞ്ച, ന നീചേ ആസന്നേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസന്നേ നിസിദിതഞ്ച, ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസന്നേ നിസിദിതഞ്ച; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ച.

[മഹാവം നന്മ] “മാനത്താരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ, അകമ്മം, ന ച കരണീയ”ന്തി.

മാനത്താരഹവത്തം നിട്ഠിതം.

൪. മാനത്താചാരികവത്തം

൯൦. തേന ഖോ പന സമയേന മാനത്താചാരികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരം, സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകമലികം, പത്തചീവരപടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉത്ഥായന്തി വിത്യന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ മാനത്താചാരികാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഛം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താചാരികാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”ന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമണ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്താചാരികാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

“ന , ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ സാദിതബ്ബം പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം, ആസനാഭിഹാരോ, സേയ്യാഭിഹാരോ, പാദോദകം പാദപീഠം, പാദകഥലികം, പത്തചീവരപടിഗ്ഗഹണം, നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യോ സാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികാനം ഭിക്ഖുനം മിമു യമാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികാനം ഭിക്ഖുനം പഞ്ച യമാവുഡ്ഡം - ഉപോസഥം, പവാറണം, വസ്സികസാടികം, ഓണോജനം, ഭുത്തം. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യമാ മാനത്തചാരികേഹി ഭിക്ഖുഹി വത്തിതബ്ബം.

൯൧. “മാനത്തചാരികേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ. യായ ആപത്തിയാ സഞ്ഘേന മാനത്തം ദിന്നം ഹോതി സാ ആപത്തി ന ആപജ്ജിതബ്ബാ, അത്താ വാ താദിസികാ, തതോ വാ പാപിട്ഠന്തരാ; കമ്മം ന ഗരഹിതബ്ബം, കമ്മികാ ന ഗരഹിതബ്ബാ. ന പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപോസഥോ റപേതബ്ബോ, ന പവാറണം റപേതബ്ബാ, ന സവചനീയം കാതബ്ബം, ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ, ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ, ന ചോദേതബ്ബോ, ന സാരേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പുരതോ ഗന്തബ്ബം, ന പുരതോ നിസീദിതബ്ബം. യോ ഹോതി സഞ്ഘസ്സ ആസനപരിയന്തോ സേയ്യാപരിയന്തോ വിഹാരപരിയന്തോ സോ തസ്സ പദാതബ്ബോ. തേന ച സോ സാദിതബ്ബോ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ പുരേസമണേന വാ പച്ഛാസമണേന വാ കൂലാനി ഉപസങ്കമിതബ്ബാനി, ന ആരഞ്ഞികങ്ഗം സമാദാതബ്ബം, ന പിണ്ഡപാതികങ്ഗം സമാദാതബ്ബം, ന ച തപ്പച്ചയാ പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ - മാ മം ജാനിംസൂതി.

“മാനത്തചാരികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ആഗന്തുക്കേന ആരോചേതബ്ബം, ആഗന്തുക്കസ്സ ആരോചേതബ്ബം, ഉപോസഥേ ആരോചേതബ്ബം, പവാറണായ ആരോചേതബ്ബം , ദേവസികം ആരോചേതബ്ബം. സചേ ഗിലാനോ ഹോതി, ദുതേനപി ആരോചേതബ്ബം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര സഞ്ഘേന, അത്തത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അത്തത്ര സഞ്ഘേന, അത്തത്ര അന്തരായാ.

അനാവായോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ന , ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവായേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവായേ വാ വത്ഥഞ്ചം. പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസാ ആസനാ വുട്ഠാതഞ്ചം. പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസനേന നിമത്തേതഞ്ചോ. ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകാസനേ നിസിദിതഞ്ചം, ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിദിതഞ്ചം, ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസിദിതഞ്ചം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ പാരിവാസിനേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മൂലായപടികസ്സനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... മാനത്തചാരികേന വുഡ്ഡതരേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേ... അബ്ഭാനാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവായേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവായേ വാ വത്ഥഞ്ചം; ന ഏകാസനേ നിസിദിതഞ്ചം, ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസിദിതഞ്ചം, ന ഛരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസിദിതഞ്ചം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം , ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന ഛരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം.

[മഹാവം നന്മ] “മാനത്തചാരികചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ, അകമ്മം, ന ച കരണീയ”ന്തി.

൯൨. അഥ ഖോ ആയസ്സമാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്സമാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കതി നു ഖോ, ഭന്തേ, മാനത്തചാരികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ”തി? “ചത്താരോ ഖോ , ഉപാലി, മാനത്തചാരികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ. സഹവാസോ, വിപ്പവാസോ, അനാരോചനാ, ഊനേ ഗണേ ചരണം [ചരണന്തി (ക)] - ഇമേ ഖോ, ഉപാലി, ചത്താരോ മാനത്തചാരികസ്സ ഭിക്ഖുനോ രത്തിച്ഛേദാ”തി.

൯൩. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി. ന സക്കോന്തി മാനത്തചാരികാ ഭിക്ഖു മാനത്തം സോധേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തം നിക്ഖിപിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിക്ഖിപിതഞ്ചം. തേന മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്ഖുടികം നിസിദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘മാനത്തം നിക്ഖിപാമീ’തി. നിക്ഖിത്തം ഹോതി മാനത്തം. ‘വത്തം നിക്ഖിപാമീ’തി. നിക്ഖിത്തം ഹോതി മാനത്ത”ന്തി.

൯൪. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ ഭിക്ഖു തഹം തഹം പക്കമിംസു . സക്കോന്തി മാനത്തചാരികാ ഭിക്ഖു മാനത്തം സോധേതും.

ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തം സമാദിയിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമാദിയിതഞ്ച. തേന മാനത്തചാരികേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ, ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘മാനത്തം സമാദിയാമീ’തി. സമാദിന്നം ഹോതി മാനത്തം. ‘വത്തം സമാദിയാമീ’തി. സമാദിന്നം ഹോതി മാനത്തം”തി.

മാനത്തചാരികവത്തം നിട്ഠിതം.

൫. അബ്ഭാന്നാരഹവത്തം

൯൫. തേന ഖോ പന സമയേന അബ്ഭാന്നാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ അബ്ഭാന്നാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മ”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മന്തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം...പേ... കമണ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹാ ഭിക്ഖു സാദിയിസ്സന്തി പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം ! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സാദിതഞ്ച പകതത്താനം ഭിക്ഖുനം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. യോ സാദിയേയ്യ, ആപന്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹാനം ഭിക്ഖുനം മിമു യമാവുഡ്ഠം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം...പേ... നഹാനേ പിട്ഠിപരികമ്മം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹാനം ഭിക്ഖുനം പഞ്ച യമാവുഡ്ഠം - ഉപോസഥം, പവാരണം, വസ്സികസാടികം, ഓണോജനം, ഭത്തം. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞാപേസ്സാമി യഥാ അബ്ഭാന്നാരഹേഹി ഭിക്ഖുഹി വത്തിതഞ്ചം.

൯൬. “അബ്ഭാന്നാരഹേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതഞ്ചം...പേ... (യഥാ ഹേട്ഠാ, തഥാ വിത്ഥാരേതഞ്ചം,) ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതഞ്ചം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പുരതോ ഗന്തഞ്ചം, ന പുരതോ നിസീദിതഞ്ചം. യോ ഹോതി സങ്ഘസ്സ

ആസനപരിയന്തോ സേത്യാപരിയന്തോ വിഹാരപരിയന്തോ സോ തസ്ത്വ പദാതഞ്ചോ. തേന ച സോ സാദിതഞ്ചോ.

“ന , ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ പുരേസമണേന വാ പച്ഛാസമണേന വാ കുലാനി ഉപസങ്കമിതഞ്ചാനി; ന ആരഞ്ഞികങ്ഗം സമാദാതഞ്ചം; ന പിണ്ഡപാതികങ്ഗം സമാദാതഞ്ചം; ന ച തപ്പച്ചയാ പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതഞ്ചോ - മാ മം ജാനിംസൂതി.

“ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തഞ്ചോ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

“ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തഞ്ചോ, അഞ്ഞത്ര പകതത്തേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ...പേം... (യഥാ ഹേട്ഠാ, തഥാ വിത്ഥാരേതഞ്ചോ.)

“ഗന്തഞ്ചോ , ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ...പേം... അനാവാസാ...പേം... ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേം... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖു സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തുന്തി.

“ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥഞ്ചം; പകതത്തം ഭിക്ഖും ദിസാ ആസനാ വുട്ഠാതഞ്ചം, പകതത്തോ ഭിക്ഖു ആസനേന നിമന്തേതഞ്ചോ; ന പകതത്തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകാസനേ നിസീദിതഞ്ചം, ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിതഞ്ചം, ന ഹരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസീദിതഞ്ചം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന ഹരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം.

“ന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ പാരിവാസിക്കേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേം... മൂലായപടികസ്സന്നാരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേം... മാനത്താരഹേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേം... മാനത്തചാരിക്കേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം...പേം... അബ്ഭാന്നാരഹേന വുഡ്ഢതരേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വത്ഥഞ്ചം, ന ഏകച്ഛന്നേ അനാവാസേ വത്ഥഞ്ചം; ന ഏകച്ഛന്നേ ആവാസേ വാ അനാവാസേ വാ വത്ഥഞ്ചം; ന ഏകാസനേ നിസീദിതഞ്ചം, ന നീചേ ആസനേ നിസിന്നേ ഉച്ചേ ആസനേ നിസീദിതഞ്ചം, ന ഹരമായം നിസിന്നേ ആസനേ നിസീദിതഞ്ചം; ന ഏകചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം , ന നീചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമന്തേ ഉച്ചേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം, ന ഹരമായം ചക്ഖമന്തേ ചക്ഖമേ ചക്ഖമിതഞ്ചം.

[മഹാവം നന്മ] “അബ്ഭാന്നാരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ, അകമ്മം, ന ച കരണീയ”ന്തി.

അബ്ഭാനാരഹവത്തം നിട്ഠിതം.

പാരിവാസികക്ഖന്ധകോ ദുതിയോ.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥു പഞ്ച.

തസ്സുദാനം -

പാരിവാസികാ സാദേന്തി, പകതത്താന ഭിക്ഖുനം;
അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലിഞ്ച സാമീചിയം.

ആസനം സേയ്യാഭിഹാരം, പാദോ പീഠം കഥലികം;
പത്തം നഹാനേ പരികമ്മം, ഉജ്ജ്യായന്തി ച പേസലാ.

ദുക്കടം സാദിയന്തസ്സ, മിമു പഞ്ച യമാവുഡ്ഡം [പുനാപരേ (ക)];
ഉപോസഥം പവാദനം, വസ്സിക്കോണോജഭോജനം.

സമ്മാ ച വത്തനാ തത്ഥ, പകതത്തസ്സ ഗച്ഛന്തം;
യോ ച ഹോതി പരിയന്തോ, പുരേ പച്ഛാ തഥേവ ച [ന പുരേ
പച്ഛാസമണേ (സീ സ്യാ)].

ആരഞ്ഞപിണ്ഡനീഹാരോ, ആഗന്തുക്കേ ഉപോസഥേ;
പവാദണായ ദുതേന, ഗന്തഞ്ചാ ച സഭിക്ഖുകോ.

ഏകച്ഛന്നേ ച വുട്ഠാനം, തഥേവ ച നിമന്തയേ;
ആസനേ നീചേ ചങ്കമേ, ഛരമായം ചങ്കമേന ച.

വുഡ്ഡതരേന അകമ്മം, രത്തിച്ഛേദാ ച സോധനാ;
നിക്ഖിപനം സമാദാനം, വത്തംവ പാരിവാസികേ [രത്തി വാ
പാരിവാസികേ (ക)], ഞാതഞ്ച പാരിവാസികാ (സീ സ്യാ)].

മൂലായ മാനത്താരഹാ, തഥാ മാനത്തചാരികാ;
അബ്ഭാനാരഹേ നയോ ചാപി, സമ്ഭേദം നയതോ [സമ്ഭേദനയതോ
(സ്യാ)] പുന.

പാരിവാസികേസു തയോ, ചതു മാനത്തചാരികേ;
ന സമേന്തി രത്തിച്ഛേദേസു [രത്തിച്ഛേദേ (ഇതിപി), രത്തിച്ഛേദാ (സ്യാ)],
മാനത്തേസു ച ദേവസി;
ദേ കമ്മാ സദിസാ സേസാ, തയോ കമ്മാ സമാസമാതി [സമാ മതാതി
(സീ)].

പാരിവാസികക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൩. സമുച്ചയക്വന്ധകം

൧. സുക്കവിസ്സടി

൯൭. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്സമാ ഉദായി ഏകം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ [തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ (സ്യാം)] ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം -

അപ്പടിച്ഛന്നമാനത്തം

൯൮. “തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സഞ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഠാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സഞ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമി. അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. ദുതിയമ്പി, സോഹം [ദുതിയമ്പി (സീം കം)] ഭന്തേ, സഞ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമി. അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. തതീയമ്പി സോഹം [തതീയമ്പി (സീം കം)], ഭന്തേ, സഞ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമി’തി. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൯൯. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സഞ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദദേയു. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സഞ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. സഞ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ

സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി .

അപ്പടിച്ഛന്നഅബ്ഭാണം

൧൦൦. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭേതബ്ബോ -

തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “അഹം ഭന്തേ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം, സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം

മാനന്തം അദാസി. സോഹം, ഭന്തേ, ചിണ്ണമാനന്തോ സന്ധം അബ്ഭാനം യാചാമി.

“അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സദ്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ ദുതീയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം അബ്ഭാസം യാചാമി.

“അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ തതീയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം അബ്ഭാസം യാചാമീതി. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൧. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഹാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഹാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാതം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേയ്യേ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാനം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദൂതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“അബ്ഭിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നപരിവാസം

൧൦൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ഉദായി ഏകം ആപത്തിം ആപനോ ഹോതി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചാമീ’തി. ദുതീയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബോ. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൩. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞേത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ

ഏകാഹപരിവാസം ദേതി . യസ്തായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്ത ഭിക്ഖുനോ
ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ
ഏകാഹപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°... .

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഉദായിസ്ത ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ
സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസോ.
ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നമാനത്തം

൧൦൪. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം,
ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം
ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ
സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ
സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ
ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം
പരിവുത്ഥപരിവാസോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതഞ്ച”തി? ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്ത
ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ
ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ,
ദാതഞ്ചം -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ°...
ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം
സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ
ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ
ഏകാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ
സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം
അദാസി. സോഹം, ഭന്തേ, പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ
ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ
ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ചം [\[യാചിതഞ്ചോ \(സീ°
ഏവമുപരിപി\)\]](#). തതിയമ്പി യാചിതഞ്ചം [\[യാചിതഞ്ചോ \(സീ° ഏവമുപരിപി\)\]](#).
ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

൧൦൫. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം
ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ
സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ
ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്ത
ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ
ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോ
പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ
സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. യദി
സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിസ്ത ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ

സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദദേയു. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയു.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... .

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നഅബ്ഭാസം

൧൦൬. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭേതബ്ബോ -

“തേന ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്ഥാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം

യാചി. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം, ഭന്തേ, ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചാമീ'തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബം. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബം. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേത്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഏകാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ ഏകാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേത്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“അബ്ഭിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ'തി.

പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നപരിവാസോ

൧൦൮. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായി ഏകം ആപത്തിം ആപനോ ഹോതി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം ദവീഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... തീഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... ചതുഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി,

ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൦൯. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

പാരിവാസികമൂലായപടികസ്സനാ

൧൧൦. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം

സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേം... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം . സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സന്നം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ [\[യാചിതബ്ബോ \(സീം ഏവമുപരിപി\)\]](#). തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ [\[യാചിതബ്ബോ \(സീം ഏവമുപരിപി\)\]](#). ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൧. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ , സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... .

“പടികസ്സിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ [\[മൂലായ \(സ്യാം\)\]](#). ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മാനത്താരഹമൂലായപടികസ്സനാ

൧൧൨. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേം... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേം... സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൩. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേം... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നം യാചതി . സങ്ഘോ ഉദായി ഭിക്ഖു അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“പടികസ്സിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

തികാപത്തിമാനത്തം

൧൧൪. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്ഥാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനിയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സടിപിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി...പേ... സോഹം, ഭന്തേ, പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബം. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബം. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൫. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദേയ്യ. ഏസാ ണ്തതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സടിപി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം

യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മാനത്തചാരികമൂലായപടികസ്സനാ

൧൧൬. സോ മാനത്തം ഛരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം മാനത്തം ഛരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. കമം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിത്ഥാ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ - തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്ഥാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ , ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം മാനത്തം ഛരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൧൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു...പേ... മൂലായപടികസ്സനം യാചതി . യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സേയ്യ. ഏസാ തേത്തി...പേ... പടികസ്സിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഛാരത്തം മാനത്തം ദാതബ്ബം - തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം മാനത്തം ഛരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോഹം,

ഭന്തേ, സന്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമീ'തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ചം. തതിയമ്പി യാചിതഞ്ചം. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സന്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സന്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു...പേ... ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. യദി സന്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സന്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം ദദേയു. ഏസാ ഞത്തി...പേ... ദിന്നം സന്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സന്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമീ'തി.

അബ്ഭാന്നാരഹമൂലായപടികസ്സനാ

മുഹു. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതഞ്ച”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സന്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിതാ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ... പേ....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഛാരത്തം മാനത്തം ദാതഞ്ചം...പേ....

“ദിന്നം സന്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സന്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമീ'തി.

മൂലായപടികസ്സിതഅബ്ഭാന്നം

മുഹു. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതഞ്ച”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സന്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭേതഞ്ചോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സന്ഘം ഉപസങ്കമിതാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ

൧൨൦. “സുണാതു മേ , ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പഞ്ചാഹപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ

സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ മാനത്തം ഛരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം അപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ അപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാന്നം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാന്നം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാന്നം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“അബ്ഭിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നപരിവാസോ

൧൨൧. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്സമാ ഉദായി ഏകം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ

ഭിക്ഖുനും ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനിയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനോ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨൨. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

പക്ഖപരിവാസികമൂലായപടികസ്സനാ

൧൨൩. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനും ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം

സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിത്ഥാ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്ഥാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനിയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨൪. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചി . സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ

പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം....

“പടികസ്സിതോ സഞ്ഛേന ഉദായി ഭിക്ഖു അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ. ഖമതി സഞ്ഛസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

സമോധാനപരിവാസോ

൧൨൫. “ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ - തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സഞ്ഛം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേം... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സഞ്ഛം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സഞ്ഛോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോഹം സഞ്ഛം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ യാചിം. തം മം സഞ്ഛോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോഹം, ഭന്തേ, സഞ്ഛം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചാമീ”തി.

“ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഛോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨൬. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സഞ്ഛം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചി. സഞ്ഛോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സഞ്ഛം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനാ യാചി. സഞ്ഛോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സഞ്ഛം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചതി. യദി സഞ്ഛസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഛോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നായ പക്ഖപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം . സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സന്നം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ°....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മാനത്താരഹമൂലായപടികസ്സന്നാദി

൧൨൭. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ°... സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ മാനത്താരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിത്ഥാ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ...പേ°....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ...പേ°... ദേതി...പേ°....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ

ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തികാപത്തിമാനത്തം

൧൨൮. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി , ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഉദായിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം, ഭന്തേ, പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബം. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബം. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨൯. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിസ്സന്നം ആപത്തിനം ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മാനത്തചാരികമൂലായപടികസ്സനാദി

൧൩൦. സോ മാനത്തം ചരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോഹം മാനത്തം ചരന്തോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ

ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിത്വാ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദത്വാ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ...പേം....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ...പേം....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഛാരത്തം മാനത്തം ദാതബ്ബം...പേം... ദേതി...പേം... .

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അബ്ഭാന്നാരഹമൂലായപടികസ്സനാദി

൧൩൧. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേം... സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സിത്വാ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം ദത്വാ ഛാരത്തം മാനത്തം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ...പേം....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ...പേം....

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഛാരത്തം മാനത്തം ദാതബ്ബം...പേം... ദേതി...പേം....

“ദിന്നം സങ്ഘേന ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നഅബ്ഭാന്നം

൧൩൨. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഏകം ആപത്തിം ആപജ്ജിം സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേം... സോഹം ചിണ്ണമാനത്തോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭേതബ്ബോ -

[illegible]

ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാ ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ അന്തരാ ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ അന്തരാ ഏകിസ്താ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സദ്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോഹം, ഭന്തേ, ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാണം യാചാമീ”തി.

[illegible]

ആപത്തിം ആപജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം [സോ സംഘം (ക)] അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ അബ്ഭാന്നാരഹോ അന്തരാ ഏകം ആപത്തിം ആപജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നം. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായപടികസ്സനം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ മൂലായ പടികസ്സി. സോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോ പരിവുത്ഥപരിവാസോ സങ്ഘം അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം യാചി. സങ്ഘോ ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരാ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ സഞ്ചേതനികായ സുക്കവിസ്സുട്ഠിയാ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ഛന്നായ ഛാരത്തം മാനത്തം അദാസി. സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാന്നം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉദായി ഭിക്ഖു ഏകം ആപത്തിം ആപജി സഞ്ചേതനികം സുക്കവിസ്സുട്ഠിം പക്ഖപ്പടിച്ഛന്നം...പേ... സോ ചിണ്ണമാനത്തോ സങ്ഘം അബ്ഭാന്നം യാചതി. സങ്ഘോ ഉദായിം ഭിക്ഖും അബ്ഭേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഉദായിസ്സ ഭിക്ഖുനോ അബ്ഭാന്നം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഭുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“അബ്ഭിതോ സങ്ഘേന ഉദായി ഭിക്ഖു. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

സുക്കവിസ്സുട്ഠി സമത്താ.

൨. പരിവാസോ

അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസോ

൧൩൪. തേന വോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപനോ ഹോതി - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി ദ്വീഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി തീഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി ചതുഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി പഞ്ചാഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി ഛാഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി സത്താഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി അട്ഠാഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി നവാഹപ്പടിച്ചുനാ, ഏകാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചുനാ...പേ... ഏകാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ. കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സഞ്ചം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചുനാ...പേ... ഏകാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ. സോഹം, ഭന്തേ, സഞ്ചം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൩൫. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചുനാ...പേ... ഏകാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ. സോ സഞ്ചം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം യാചതി. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ണ്ണത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചുനാ...പേ... ഏകാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ. സോ സഞ്ചം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം യാചതി. സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചുനാ; തസ്സാ അഗ്ഷേന സമോധാനപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിനോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തി ദസാഹപ്പടിച്ചന്നാ തസ്സാ അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നഅഗ്ഘസമോധാനം

൧൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തതരോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപനോ ഹോതി - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചന്നാ , ദേവ ആപത്തിയോ ദവീഹപ്പടിച്ചന്നായോ [ദവീഹപ്പടിച്ചന്നാ (കം ഏവം യാവദസാഹപ്പടിച്ചന്നാ)], തിസ്സോ ആപത്തിയോ തീഹപ്പടിച്ചന്നായോ, ചതസ്സോ ആപത്തിയോ ചതുഹപ്പടിച്ചന്നായോ, പഞ്ച ആപത്തിയോ പഞ്ചാഹപ്പടിച്ചന്നായോ, ഛര ആപത്തിയോ ഛരാഹപ്പടിച്ചന്നായോ, സത്ത ആപത്തിയോ സത്താഹപ്പടിച്ചന്നായോ, അട്ഠ ആപത്തിയോ അട്ഠാഹപ്പടിച്ചന്നായോ, നവ ആപത്തിയോ നവാഹപ്പടിച്ചന്നായോ, ദസ ആപത്തിയോ ദസാഹപ്പടിച്ചന്നായോ. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം, ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചന്നാ...പേം... ദസ ആപത്തിയോ ദസാഹപ്പടിച്ചന്നായോ . കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേം... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം, ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചന്നാ...പേം... ദസ ആപത്തിയോ ദസാഹപ്പടിച്ചന്നായോ. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൩൭. സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി, ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചന്നാ...പേം... ദസ ആപത്തിയോ ദസാഹപ്പടിച്ചന്നായോ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം ദേത്യേ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി - ഏകാ ആപത്തി ഏകാഹപ്പടിച്ചന്നാ...പേം... ദസ ആപത്തിയോ ദസാഹപ്പടിച്ചന്നായോ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ

ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം യാ ആപത്തിയോ സബ്ബചിരപ്പടിച്ചന്നായോ താസം അഗ്ഘേന സമോധാനപരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഭേമാസപരിവാസോ

മുന്ദവു. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപന്നോ ഹോതി ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ ഏതദഹോസി - “അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംസുനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ”തി. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - “അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംസുനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യതി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി. യംസുനാഹം സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ”തി.

സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം, ആവുസോ, ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംസുനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’തി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംസുനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’തി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - യംസുനാഹം സങ്ഘം

ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യന്തി. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതഞ്ച”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ, ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ, വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ, ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ, അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ, ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ . യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി - യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യന്തി. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചാമീതി.

“ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൩൯. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി. യംനൂനാഹം സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം

യാചേയ്യന്തി. സോ സന്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചതി. യദി സന്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സന്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സന്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംഗുനാഹം സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സന്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംഗുനാഹം സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ മേ സന്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി. യംഗുനാഹം സന്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യന്തി. സോ സന്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചതി. സന്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഭുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ഭിന്നോ സന്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസോ. ഖമതി സന്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ തദുപാദായ ഭേ മാസാ പരിവസിതബ്ബാ.

ഭേ മാസാ പരിവസിതബ്ബവിധി

൧൪൦. “ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംഗുനാഹം സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി . സോ സന്ഘം ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സന്ഘോ ഏകിസ്സാ ആപത്തിയാ ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായ ഭേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - അഹം ഖോ ഭേ

൧൪൩. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകായ ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ, ഏകായ ആപത്തിയാ വേമതികോ. സോ സങ്ഘം യായ ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ ഹോതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകായ ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ, ഏകായ ആപത്തിയാ വേമതികോ. സോഹം സങ്ഘം യായ ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ നിബ്ബേമതികോ. യംഗുനാഹം സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’തി. സോ സങ്ഘം ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ഇതരിസ്സാപി ആപത്തിയാ ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായ ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ തദുപാദായ ദേ മാസാ പരിവസിതബ്ബാ.

൧൪൪. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി ജാനപ്പടിച്ചന്നാ, ഏകാ ആപത്തി അജാനപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവീ ലജ്ജി കുകുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സോ ഏവം വദേതി - ‘കിം അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ’തി? തേ ഏവം വദേതി - ‘അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി ജാനപ്പടിച്ചന്നാ, ഏകാ ആപത്തി അജാനപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ, താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘യായം, ആവുസോ , ആപത്തി ജാനപ്പടിച്ചന്നാ, ധമ്മികം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രൂഹതി. യാ ച ഖായം, ആവുസോ, ആപത്തി അജാനപ്പടിച്ചന്നാ, അധമ്മികം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസദാനം; അധമ്മത്താ ന രൂഹതി. ഏകിസ്സാ, ആവുസോ, ആപത്തിയാ ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ’”തി.

൧൪൫. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ, ഏകാ ആപത്തി അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ

ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി
കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സോ ഏവം വദേതി - 'കി അയം, ആവുസോ,
ഭിക്ഖു ആപണോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി? തേ ഏവം വദേതി -
'അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ, ഏകാ ആപത്തി
അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം
ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം, ആവുസോ,
ഭിക്ഖു ആപണോ; താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി. സോ ഏവം വദേതി -
'യായം, ആവുസോ , ആപത്തി സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ ധമ്മികം തസ്സാ ആപത്തിയാ
പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രുഹതി. യാ ച ഖായം, ആവുസോ, ആപത്തി
അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നാ, അധമ്മികം തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസദാനം;
അധമ്മത്താ ന രുഹതി. ഏകിസ്സാ, ആവുസോ, ആപത്തിയാ ഭിക്ഖു
മാനത്താരഹോ"തി.

൧൪൬. "ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ
ആപജ്ജതി ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ചന്നാ,
ഏകാ ആപത്തി വേമതികപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഭേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം
ആപത്തിനം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഭേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ
പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ
ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി
കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സോ ഏവം വദേതി - 'കി അയം, ആവുസോ,
ഭിക്ഖു ആപണോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി? തേ ഏവം വദേതി -
'അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകാ ആപത്തി നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ചന്നാ, ഏകാ
ആപത്തി വേമതികപ്പടിച്ചന്നാ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഭേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം
ആപത്തിനം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഭേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം,
ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപണോ; താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി. സോ ഏവം
വദേതി - 'യായം , ആവുസോ, ആപത്തി നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ചന്നാ, ധമ്മികം
തസ്സാ ആപത്തിയാ പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രുഹതി. യാ ച ഖായം,
ആവുസോ, ആപത്തി വേമതികപ്പടിച്ചന്നാ അധമ്മികം തസ്സാ ആപത്തിയാ
പരിവാസദാനം; അധമ്മത്താ ന രുഹതി. ഏകിസ്സാ, ആവുസോ, ആപത്തിയാ
ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ"തി.

൧൪൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു ദേ
സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപണോ ഹോതി ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ
ഏതദഹോസി - "അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംസുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം
ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ"ന്തി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം
ആപത്തിനം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ
ദിന്നം ആപത്തിനം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ
പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - "അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ
ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി -

‘അഹം ഖോ ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം
 ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യന്തുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം
 ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയു’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം
 ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ
 മേ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം
 അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമോ ഓക്കമി. യന്തുനാഹം സങ്ഘം
 ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം
 [ഇതരമ്പി മാസപരിവാസം (സ്യാ° ക് ഏവമുപരിപി)] യാചേയു”ന്തി.

സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - “അഹം ഖോ, ആവുസോ, ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംനുനാഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സന്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ. യംനുനാഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സന്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിയമ്മോ ഓക്കമി. യംനുനാഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഇതരന്വി മാസം പരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ’ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സന്ഘോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ഇതരന്വി മാസം പരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സന്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ... എവമസ്സ വചനീയോ - അഹം, ഭന്തേ, ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ . തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം വോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യന്തുനാഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സന്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജിധമ്മോ ഓക്കമി - അഹം വോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം വോ ദേവ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യന്തുനാഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സന്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സന്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ദേവ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേവ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ദേവ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ദേവ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമ്മോ ഓക്കമി. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിന്നം

ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസസ്സ [ഇതരമ്പി മാസപരിവാസസ്സ (ക°), ഇതരോപി മാസപരിവാസസ്സ (സ്യാ°)] ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസോ [ഇതരമ്പി മാസപരിവാസോ (ക°), ഇതരോപി മാസപരിവാസോ (സ്യാ°)]. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ പുരിമം ഉപാദായ ഭേ മാസാ പരിവസിതബ്ബാ.

൧൪൯. “ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമോ ഓക്കമി - അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ. തസ്സ മേ ഏതദഹോസി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഏകമാസപരിവാസം അദാസി. തസ്സ മേ പരിവസന്തസ്സ ലജ്ജീയമോ ഓക്കമി. യംനുനാഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം യാചേയ്യ’ന്തി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും ഇതരമ്പി മാസം പരിവാസം ദേതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ പുരിമം ഉപാദായ ഭേ മാസാ പരിവസിതബ്ബാ.

൧൫൦. “ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ; ഏകം മാസം ജാനാതി, ഏകം മാസം ന ജാനാതി. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും യം മാസം ജാനാതി തം മാസം പരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും യം മാസം ജാനാതി തം മാസം പരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ ഇതരമ്പി മാസം ജാനാതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ ഭേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നായോ; ഏകം മാസം ജാനിം, ഏകം മാസം ന ജാനിം. സോഹം സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ഭേമാസപ്പിള്ളുന്നാനും യം മാസം ജാനിം തം മാസം പരിവാസം യാചിം. തസ്സ

മാസോ അജാനപ്പടിച്ചുനോ. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും
 ദേമാസപ്പടിച്ചുനാനും ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം
 ആപത്തിനും ദേമാസപ്പടിച്ചുനാനും ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ
 പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ
 ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവീ ലജ്ജി
 ക്കുച്ചുകോ സിക്ഖാകാമോ. സോ ഏവം വദേതി - 'കിം അയം, ആവുസോ,
 ഭിക്ഖു ആപനോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി? തേ ഏവം വദേന്തി -
 'അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി
 ദേമാസപ്പടിച്ചുനായോ. ഏകോ മാസോ ജാനപ്പടിച്ചുനോ, ഏകോ മാസോ
 അജാനപ്പടിച്ചുനോ. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനും ദേമാസപ്പടിച്ചുനാനും
 ദേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനും
 ദേമാസപ്പടിച്ചുനാനും ദേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം, ആവുസോ,
 ഭിക്ഖു ആപനോ താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി. സോ ഏവം വദേതി -
 'യായം, ആവുസോ, മാസോ ജാനപ്പടിച്ചുനോ ധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ
 പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രുഹതി. യോ ച ഖായം, ആവുസോ, മാസോ
 അജാനപ്പടിച്ചുനോ അധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ പരിവാസദാനം; അധമ്മത്താ ന
 രുഹതി. ഏകസ്സ, ആവുസോ , മാസസ്സ ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ'തി.

൧൫൪. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകോ മാസോ സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ, ഏകോ മാസോ അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികായരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവീ ലജ്ജി ക്കുച്ചുകോ സിക്ഖാകാമോ . സോ ഏവം വദേതി - ‘കിം അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപനോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ’തി? തേ ഏവം വദേതി - ‘അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകോ മാസോ സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ, ഏകോ മാസോ അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപനോ താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘യായം, ആവുസോ, മാസോ സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ ധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രൂഹതി. യോ ച ഖായം, ആവുസോ, മാസോ അസ്സരമാനപ്പടിച്ചന്നോ അധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ പരിവാസദാനം; അധമ്മത്താ ന രൂഹതി. ഏകസ്സ, ആവുസോ, മാസസ്സ ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ’തി.

൧൫൫. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ദേ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി ദേമാസപ്പടിച്ചന്നായോ; ഏകോ മാസോ നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ചന്നോ, ഏകോ മാസോ വേമതികപ്പടിച്ചന്നോ. സോ സങ്ഘം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ചന്നാനം ദേമാസപരിവാസം ദേതി. തസ്സ പരിവസന്തസ്സ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മയരോ വിനയയരോ മാതികായരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവീ ലജ്ജി

കുക്കുച്ചകോ സിക്വാകാമോ. സോ ഏവം വദേതി - 'കിം അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ? കിസ്സായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി? തേ ഏവം വദേതി - 'അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദേ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നായോ; ഏകോ മാസോ നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ഛന്നോ, ഏകോ മാസോ വേമതികപ്പടിച്ഛന്നോ. സോ സഞ്ഛം ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ദേമാസപരിവാസം യാചി. തസ്സ സഞ്ഛോ ദിന്നം ആപത്തിനം ദേമാസപ്പടിച്ഛന്നാനം ദേമാസപരിവാസം അദാസി. തായോ അയം, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ താസായം ഭിക്ഖു പരിവസതീ'തി . സോ ഏവം വദേതി - 'യായം, ആവുസോ, മാസോ നിബ്ബേമതികപ്പടിച്ഛന്നോ ധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ പരിവാസദാനം; ധമ്മത്താ രൂഹതി. യോ ച ഖായം, ആവുസോ, മാസോ വേമതികപ്പടിച്ഛന്നോ അധമ്മികം തസ്സ മാസസ്സ പരിവാസദാനം; അധമ്മത്താ ന രൂഹതി. ഏകസ്സ, ആവുസോ, മാസസ്സ ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ'തി.

സുദ്ധന്തപരിവാസോ

൧൫൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപന്നോ ഹോതി. സോ ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ. സോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേസി - "അഹം, ആവുസോ, സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം; ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാമി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാമി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരാമി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരാമി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

"തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സഞ്ഛം ഉപസങ്കമിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'അഹം, ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം. ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാമി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാമി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരാമി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരാമി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ. സോഹം, ഭന്തേ, സഞ്ഛം താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം യാചാമി'തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഛോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൫൪. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി. ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ. സോ സഞ്ഛം താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം യാചതി. യദി സഞ്ഛസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഛോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം ദദേയു. ഏസാ ഞ്ഞതി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജി. ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി,

രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി , രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ താസം ആപത്തിനം സുദ്ധന്തപരിവാസോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മഠവ. “ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ; ഏവം പരിവാസോ ദാതബ്ബോ. കമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ? ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം സരതി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം സരതി, രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി; രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി ; രത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ; രത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ - സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധന്തപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

മനു. “കമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ദാതബ്ബോ? ആപത്തിപരിയന്തം ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം സരതി, രത്തിപരിയന്തം സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ - പരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം സരതി, ആപത്തിപരിയന്തേ വേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ - പരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം ജാനാതി, ഏകച്ചം ന ജാനാതി, രത്തിപരിയന്തം ജാനാതി; ആപത്തിപരിയന്തം ഏകച്ചം സരതി, ഏകച്ചം നസ്സരതി, രത്തിപരിയന്തം സരതി; ആപത്തിപരിയന്തേ ഏകച്ചേ വേമതികോ, ഏകച്ചേ നിബ്ബേമതികോ, രത്തിപരിയന്തേ നിബ്ബേമതികോ - പരിവാസോ ദാതബ്ബോ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

പരിവാസോ നിട്ഠിതോ.

൩. ചത്താലീസകം

മന്ത്രം. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ വിബ്ബഭി. സോ പുന പച്ചാഗന്താ ഭിക്ഖു ഉപസമ്പദം യാചി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ വിബ്ബഭതി. വിബ്ബഭന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി, തസ്സ തദേവ പൂരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ സാമണേരോ ഹോതി. സാമണേരസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി, തസ്സ തദേവ പൂരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ ഉമ്മത്തകോ ഹോതി. ഉമ്മത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന അനുമ്മത്തകോ ഹോതി, തസ്സ തദേവ പൂരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ ഖിത്തചിത്തോ ഹോതി. ഖിത്തചിത്തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന അഖിത്തചിത്തോ ഹോതി, തസ്സ തദേവ പൂരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ വേദനാട്ടോ ഹോതി. വേദനാട്ടസ്സ , ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന അവേദനാട്ടോ ഹോതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖിപിയതി [\[ഉക്ഖിപിയതി \(സ്യം\), ഉക്ഖിപീയതി \(ക്ം\)\]](#). ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയതി [\[ഓസാരിയതി \(സ്യം\), ഓസാരിയതി \(ക്ം\)\]](#), തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖിപിയതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ, പാപികായ ദിട്ഠിയാ, അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖിപിയതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസോ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ, അവസേസോ പരിവസിതഞ്ചോ.

൧൬൧. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മൂലായപടികസ്സനാരഹോ വിബ്ഭമതി. വിബ്ഭന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മൂലായപടികസ്സനാരഹോ സാമണേരോ ഹോതി...പേം... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേം... വിത്തചിന്തോ ഹോതി...പേം... വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേം... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിയതി...പേം... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിപിയതി...പേം... പാപികായ ദിട്ഠിയാ, അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖിപിയതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, മൂലായപടികസ്സനാ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ.

൧൬൨. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ വിബ്ഭമതി. വിബ്ഭന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തദാനം ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ മാനത്തം ദാതഞ്ചം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ സാമണേരോ ഹോതി...പേ... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേ... വിത്തചിത്തോ ഹോതി...പേ... വേദനാട്ടോ ഹോതി... പേ... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... പാപികായ ദിട്ഠിയാ, അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ , ഉക്ഖിപിയുതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തദാനം ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയുതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ മാനത്തം ദാതബ്ബം.

മന്ത്രന. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്തം ചരന്തോ വിബ്ഭമതി. വിബ്ഭന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ , മാനത്തചരിയാ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ; യം മാനത്തം ദിന്നം സുദിന്നം, യം മാനത്തം ചിണ്ണം സുചിണ്ണം, അവസേസം ചരിതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്തം ചരന്തോ സാമണേരോ ഹോതി... പേ... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേ... വിത്തചിത്തോ ഹോതി...പേ... വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേ... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... പാപികായ ദിട്ഠിയാ, അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖിപിയുതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, മാനത്തചരിയാ ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയുതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ; യം മാനത്തം ദിന്നം സുദിന്നം, യം മാനത്തം ചിണ്ണം സുചിണ്ണം, അവസേസം ചരിതബ്ബം.

മന്ത്രര. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അബ്ഭാനാരഹോ വിബ്ഭമതി. വിബ്ഭന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാനം ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഉപസമ്പജ്ജതി , തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ; യം മാനത്തം ദിന്നം സുദിന്നം, യം മാനത്തം ചിണ്ണം സുചിണ്ണം. സോ ഭിക്ഖു അബ്ഭേതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അബ്ഭാനാരഹോ സാമണേരോ ഹോതി...പേ... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേ...

വിത്തചിത്തോ ഹോതി...പേ... വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേ... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ, ഉക്ഖിപിയുതി...പേ... പാപികായ ദിട്ഠിയാ, അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ, ഉക്ഖിപിയുതി. ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭാനം ന രുഹതി. സോ ചേ പുന ഓസാരിയുതി, തസ്സ തദേവ പുരിമം പരിവാസദാനം. യോ പരിവാസോ ദിന്നോ സുദിന്നോ, യോ പരിവുത്ഥോ സുപരിവുത്ഥോ; യം മാനത്തം ദിന്നം സുദിന്നം, യം മാനത്തം ചിണ്ണം സുചിണ്ണം. സോ ഭിക്ഖു അബ്ഭേതബ്ബോ.

ചത്താലീസകം സമത്തം.

ര. ചരത്തിംസകം

൧൬൫. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ [പരിമാണായോ (സീം സ്യാം)] അപ്പടിച്ഛന്നായോ. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യമാപടിച്ഛന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യമാപടിച്ഛന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി അപരിമാണാ [അപരിമാണായോ (സീം സ്യാം)] അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേം... അപരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ...പേം... അപരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി...പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ...പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യമാപടിച്ഛന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ...പേം... മാനത്തം ചരന്തോ... പേം... (യമാപരിവാസം തമാ വിത്ഥാരേതഞ്ചം) അബ്ഭാനാരഹോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേം... പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ...പേം... പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി...പേം... അപരിമാണാ അപ്പടിച്ഛന്നായോ... പേം... അപരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ...പേം... അപരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി...പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ... പേം... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യമാപടിച്ഛന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

ഛരത്തിംസകം സമത്തം.

൫. മാനത്തസതകം

൧൬൬. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ വിബ്ഭമതി. സോ പുന [സോ ചേ പുന (കം)] ഉപസമ്പന്നോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ മാനത്തം ദാതഞ്ചം.

൧൦൦. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സന്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭമിത്ഥാ പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ

നിബുമാതികോ നചാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമസ്തിം
ആപത്തിക്ഖന്ധേ യമാപടിച്ചന്നേ പരിവാസം ദത്വാ മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭമിത്ഥാ പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമസ്ഥിഞ്ച പച്ഛിമസ്ഥിഞ്ച ആപത്തിക്ഖന്ധേ യഥാപടിച്ചന്നേ പരിവാസം ദത്ഥാ മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭമിത്ഥാ പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമസ്ഥിഞ്ച പച്ഛിമസ്ഥിഞ്ച ആപത്തിക്ഖന്ധേ യഥാപടിച്ചന്നേ പരിവാസം ദത്ഥാ മാനന്തം ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭമിത്വാ പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുബ്ബേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പൂരിമസ്സിഞ്ച പച്ഛിമസ്സിഞ്ച ആപത്തിക്ഖന്ധേ യഥാപടിച്ഛന്നേ പരിവാസം ദത്വാ മാനന്തം ദാതബ്ബം.

൧൨൧. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ സാമണേരോ ഹോതി...പേം... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേം... ഖിത്തചിത്തോ ഹോതി...പേം... (യഥാ ഹേട്ഠാ തഥാ വിത്ഥാരേതഞ്ച) വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേം... തസ്സ ഹോന്തി ആപത്തിയോ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി...പേം... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ജാനാതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ന ജാനാതി...പേം... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ സരതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ നസ്സരതി...പേം... ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ

നച്ഛാദേതി. സോ വേദനാട്ടോ ഹോതി. സോ പുന അവേദനാട്ടോ ഹുത്ഥാ യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി...പേ... യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി...പേ... യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പൂരിമസ്സമിഞ്ച പച്ഛിമസ്സമിഞ്ച ആപത്തിക്ഖന്ധേ യഥാപടിച്ചന്നേ പരിവാസം ദത്ഥാ മാനത്തം ദാതബ്ബം.

മാനത്തസതം നിട്ഠിതം.

൬. സമൂലായസമോധാനപരിവാസചതുസ്സതം

൧൨൨. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്ഥാ അപ്പടിച്ചാദേത്ഥാ വിബ്ഭമതി. സോ പുന ഉപസമ്പന്നോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്ഥാ അപ്പടിച്ചാദേത്ഥാ വിബ്ഭമതി. സോ പുന ഉപസമ്പന്നോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ. യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പൂരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്ഥാ പടിച്ചാദേത്ഥാ വിബ്ഭമതി. സോ പുന ഉപസമ്പന്നോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ. യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പൂരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്ഥാ പടിച്ചാദേത്ഥാ വിബ്ഭമതി. സോ പുന ഉപസമ്പന്നോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ. യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പൂരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

൧൨൩. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ചാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. തസ്സ ഹോന്തി ആപത്തിയോ പടിച്ചന്നായോപി അപ്പടിച്ചന്നായോപി. സോ വിബ്ഭമിത്ഥാ പുന ഉപസമ്പന്നോ

താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭിമിത്വാ പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി. ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വിബ്ഭിമിത്വാ [സോ ഭിക്ഖു വിബ്ഭിമിത്വാ (കം)] പുന ഉപസമ്പന്നോ യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ . യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

൧൦൦. “ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ സാമണേരോ ഹോതി...പേ... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേ... വിത്തചിന്തോ ഹോതി...പേ... വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേ... തസ്സ ഹോന്തി ആപത്തിയോ പടിച്ചന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി (യഥാ ഹേട്ഠാ വിത്ഥാരിതം തഥാ വിത്ഥാരേതഞ്ചം)...പേ... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ജാനാതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ന ജാനാതി...പേ... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ സരതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ നസ്സരതി...പേ... ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വേദനാട്ടോ ഹോതി. സോ പുന അവേദനാട്ടോ ഹുത്വാ യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി...പേ... യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി ; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി...പേ... യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി ; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി...പേ... യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്യേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതഞ്ചോ. യഥാപടിച്ചന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതഞ്ചോ.

൧൨൮. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ...പേം... മാനത്തം ചരന്തോ...പേം... അബ്ഭാനാരഹോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ വിബ്ഭമതി...പേം... (മാനത്താരഹോ ച മാനത്തചാരി ച അബ്ഭാനാരഹോ ച യഥാ പരിവാസോ വിത്ഥാരേതബ്ബോ).

൧൨൯. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അബ്ഭാനാരഹോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ സാമണേരോ ഹോതി...പേം... ഉമ്മത്തകോ ഹോതി...പേം... വിത്തചിത്തോ ഹോതി...പേം... വേദനാട്ടോ ഹോതി...പേം... തസ്സ ഹോന്തി ആപത്തിയോ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി ...പേം... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ജാനാതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ ന ജാനാതി...പേം... ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ സരതി, ഏകച്ചാ ആപത്തിയോ നസ്സരതി...പേം... ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ, ഏകച്ചാസു ആപത്തിസു വേമതികോ. യാസു ആപത്തിസു നിബ്ബേമതികോ താ ആപത്തിയോ ഛാദേതി; യാസു ആപത്തിസു വേമതികോ താ ആപത്തിയോ നച്ഛാദേതി. സോ വേദനാട്ടോ ഹോതി. സോ പുന അവേദനാട്ടോ ഹുത്വാ യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി...പേം... യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി...പേം... യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ നച്ഛാദേതി; യാ ആപത്തിയോ പുണ്ണേ വേമതികോ നച്ഛാദേസി താ ആപത്തിയോ പച്ഛാ നിബ്ബേമതികോ ഛാദേതി. സോ ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സിതബ്ബോ. യഥാപടിച്ഛന്നാനഞ്ചസ്സ ആപത്തിനം പുരിമായ ആപത്തിയാ സമോധാനപരിവാസോ ദാതബ്ബോ.

സമൂലായസമോധാനപരിവാസചതുസ്സതം നിട്ഠിതം.

൭. പരിമാണാദിവാദഅട്ഠകം

൧൩൦. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിത്വാ പരിമാണാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... അപരിമാണാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... ഏകനാമാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... നാനാനാമാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... സഭാഗാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... വിസഭാഗാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... വവത്ഥിതാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ...പേം... സമ്ഭിന്നാ അപ്പടിച്ഛാദേത്വാ വിബ്ഭമതി...പേം... (യഥാ ഹേട്ഠാ തഥാ വിത്ഥാരേതബ്ബം).

പരിമാണാദിവാദഅട്ഠകം നിട്ഠിതം.

൮. ദേഭിക്ഖുവാദഏകാദസകം

മുഖ്യമ. “ദേ ഭിക്ഖു സഞ്ചാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ചാദിസേസേ സഞ്ചാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ [\[യമാപടിച്ചന്നാനം \(സീ\)\]](#) ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു സഞ്ചാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ചാദിസേസേ വേമതികാ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു സഞ്ചാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ചാദിസേസേ മിസ്സകദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു മിസ്സകം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ മിസ്സകേ സഞ്ചാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു മിസ്സകം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ മിസ്സകേ മിസ്സകദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു സുദ്ധകം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സുദ്ധകേ സഞ്ചാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. ഉഭോപി യമാധമ്മം കാരാപേതഞ്ചോ.

“ദേ ഭിക്ഖു സുദ്ധകം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സുദ്ധകേ സുദ്ധകദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. ഉഭോപി യമാധമ്മം കാരാപേതഞ്ചോ.

“ദേ ഭിക്ഖു സഞ്ചാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ചാദിസേസേ സഞ്ചാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകസ്സ ഹോതി ആരോചേസ്സാമീതി, ഏകസ്സ ഹോതി ന ആരോചേസ്സാമീതി. സോ പഠമമ്പി യാമം ഛാദേതി, ദുതിയമ്പി യാമം ഛാദേതി, തതിയമ്പി യാമം ഛാദേതി - ഉട്ഠിതേ അരുണേ ഛന്നാ ഹോതി ആപത്തി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതഞ്ചോ. യമാപടിച്ചന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നമ്പി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേ ഭിക്ഖു സഞ്ചാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ചാദിസേസേ സഞ്ചാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. തേ ഗച്ഛന്തി ആരോചേസ്സാമാതി. ഏകസ്സ അന്തരാമഗ്ഗേ മക്ഖഡമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ന ആരോചേസ്സാമീതി. സോ പഠമമ്പി യാമം ഛാദേതി, ദുതിയമ്പി യാമം ഛാദേതി, തതിയമ്പി യാമം ഛാദേതി - ഉട്ഠിതേ അരുണേ ഛന്നാ ഹോതി ആപത്തി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം

ദേസാപേതബ്ബോ. യഥാപടിച്ഛന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നന്വി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേവ ഭിക്ഖു സഞ്ഛാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ സഞ്ഛാദിസേസേ സഞ്ഛാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. തേ ഉമ്മത്തകാ ഹോന്തി. തേ പച്ഛാ അനുമ്മത്തകാ ഹുത്വാ ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതബ്ബോ. യഥാപടിച്ഛന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നന്വി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

“ദേവ ഭിക്ഖു സഞ്ഛാദിസേസം ആപന്നാ ഹോന്തി. തേ പാതിമോക്ഖേ ഉദിസ്സമാനേ ഏവം വദന്തി - ‘ഇദാനേവ ഖോ മയം ജാനാമ - അയന്വി കിര യമ്മോ സുത്താഗതോ സുത്തപരിയാപന്നോ അന്വദ്ധമാസം ഉദ്ദേസം ആഗച്ഛതീ’തി. തേ സഞ്ഛാദിസേസേ സഞ്ഛാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. ഏകോ ഛാദേതി, ഏകോ നച്ഛാദേതി. യോ ഛാദേതി സോ ദുക്കം ദേസാപേതബ്ബോ. യഥാപടിച്ഛന്നേ ചസ്സ പരിവാസം ദത്വാ ഉഭിന്നന്വി മാനത്തം ദാതബ്ബം.

ദേവഭിക്ഖുവാറഹ്ലികാദസകം നിട്ഠിതം.

൯. മൂലായഅവിസുദ്ധിനവകം

൧൮൨. “ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണന്വി അപരിമാണന്വി, ഏകനാമന്വി നാനാനാമന്വി, സഭാഗന്വി വിസഭാഗന്വി, വവത്ഥിതന്വി സമ്ഭിന്നന്വി. സോ സഞ്ഛം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സഞ്ഛോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോ അപ്പടിച്ചന്നായോ. സോ സഞ്ഛം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സഞ്ഛോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി; അയമ്മേന മാനത്തം ദേതി, അയമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണന്വി അപരിമാണന്വി, ഏകനാമന്വി നാനാനാമന്വി, സഭാഗന്വി വിസഭാഗന്വി, വവത്ഥിതന്വി സമ്ഭിന്നന്വി. സോ സഞ്ഛം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സഞ്ഛോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോ പടിച്ചന്നായോ. സോ സഞ്ഛം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സഞ്ഛോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി; അയമ്മേന മാനത്തം ദേതി, അയമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സഞ്ഛാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണന്വി അപരിമാണന്വി, ഏകനാമന്വി

അന്തരാത്മപത്മീനം മൂലായ പടികസ്തതി ധമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന
ഠാനാരഹേന; ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി; അധമ്മേന മാനത്തം ദേതി;
അധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി
ആപത്തിഹി.

മൂലായഅവിസുദ്ധിനവകം [സമൂലാവിസുദ്ധിനവകം (കം)] നിട്ഠിതം.

൧൦. ദുതിയനവകം [ഇദം നവകം പോരാണപോത്ഥകേസു അവിസുദ്ധിവസേനേവ
ആഗതം, വുച്ചമാനതതിയനവകേന ച സംസട്ഠം. തം പടിവിസോധകേഹി
അസംസട്ഠം കത്വാ വിസും പതിട്ഠാപിതം. സീഹളസ്യാമപോത്ഥകേസു പന തം
വിസുദ്ധിവസേനേവ ആഗതം. തം പനേവം വേദിതഞ്ചം -ഫു- മൂലായവിസുദ്ധിനവക
(സിം സ്യാ)ഫുവുവ. ഇധ പന ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സംഘാദിസേസാ
ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി
സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സംഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി, തസ്സ
തസ്സ സംഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി, സോ പരിവസന്തോ
അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സംഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോ
അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേ... പരിമാണായോ പടിച്ഛന്നായോ...പേ... പരിമാണായോ
പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ സംഘം അന്തരാത്മപത്മീനം
മൂലായപടികസ്തനം യാചതി, തം സംഘോ അന്തരാത്മപത്മീനം മൂലായ പടികസ്തതി
ധമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി,
ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ
താഹി ആപത്തിഹി. (൧-൩)ഫുഇധ പന ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ
സംഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ...
വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സംഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം
യാചതി, തസ്സ സംഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി, സോ
പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സംഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി
അപരിമാണായോ അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേ... അപരിമാണായോ പടിച്ഛന്നായോ...പേ...
അപരിമാണായോ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ സംഘം
അന്തരാത്മപത്മീനം മൂലായപടികസ്തനം യാചതി, തം സംഘോ അന്തരാത്മപത്മീനം
മൂലായ പടികസ്തതി ധമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, ധമ്മേന
സമോധാനപരിവാസം ദേതി, ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ
ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിതി. (൪-൬)ഫുഇധ പന ഭിക്ഖവേ
ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സംഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി
അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സംഘം താസം ആപത്തിനം
സമോധാനപരിവാസം യാചതി, തസ്സ സംഘോ താസം ആപത്തിനം
സമോധാനപരിവാസം ദേതി, സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ
സംഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി
അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേ... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ...
പേ... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോപി
അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ സംഘം അന്തരാത്മപത്മീനം മൂലായപടികസ്തനം യാചതി,
തം സംഘോ അന്തരാത്മപത്മീനം മൂലായ പടികസ്തതി ധമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന
ഠാനാരഹേന, ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന
അബ്ഭേതി. സോ ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി. (൭-൯)ഫുമൂലായ
വിസുദ്ധിനവകം നിട്ഠിതം.]

സമോധാനപരിവാസം ദേതി; ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി. (൪-൭)

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പപ്പിച്ഛന്നായോ. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി. (൮)

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പപ്പിച്ഛന്നായോപി അപ്പിച്ഛന്നായോപി. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി; ധമ്മേന മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അവിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി. (൯)

ദുതിയനവകം നിട്ഠിതം.

൧൧. തതിയനവകം

൧൮൪. “ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോ അപ്പിച്ഛന്നായോ. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി . സോ പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോ അപ്പിച്ഛന്നായോ. സോ തസ്ഥിം ഭൂമിയം റിതോ പൂരിമാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോഹം

സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോ അപ്പടിച്ഛന്നായോ. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോ അപ്പടിച്ഛന്നായോ . സോഹം തസ്മിം ഭൂമിയം റീതോ പുരിമാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി. യംഗുനാഹം സങ്ഘം പുരിമാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച മൂലായപടികസ്സനം യാചേയ്യം യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം; യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്ന'ന്തി. സോ സങ്ഘം പുരിമാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം; യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്നം. തം സങ്ഘോ പുരിമാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി; യമ്മേന മാനത്തം ദേതി, യമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി [അയം പഠമവാരോ സീ സ്യാം പോത്ഥകേസു പരിപുണ്ണോ ദിസ്സതി].

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണവി അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി സമ്ഭിന്നവി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി . തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി, അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ. സോ തസ്മിം ഭൂമിയം റീതോ പുരിമാആപത്തിനം [പുരിമാനം ആപത്തിനം (ക)] അന്തരാആപത്തിയോ സരതി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണവി അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി സമ്ഭിന്നവി. സോഹം സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സി, അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ

ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോ. സോഹം തസ്മിം ഭൂമിയം റിതോ പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി. യംനുനാഹം സങ്ഘം പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചേയ്യം യമ്മിക്കേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്ന'ന്തി. സോ സങ്ഘം പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച മൂലായപടികസ്സനം യാചതി യമ്മിക്കേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്നം. തം സങ്ഘോ പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മിക്കേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, യമ്മേന മാനത്തം ദേതി, യമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണവി അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി സമ്ഭിന്നവി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അയമ്മിക്കേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അയമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോ തസ്മിം ഭൂമിയം റിതോ പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം വോ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണവി അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി സമ്ഭിന്നവി. സോഹം സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സി അയമ്മിക്കേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അയമ്മേന സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണാ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി. സോഹം തസ്മിം ഭൂമിയം റിതോ പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി. യംനുനാഹം സങ്ഘം പുരിമാപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചേയ്യം യമ്മിക്കേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്ന'ന്തി. സോ സങ്ഘം പുരിമാപത്തിനം അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, അപരാ ആപത്തിനം

അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചതി യമ്മിക്നേ കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാനം. തം സങ്ഘോ പുരിമാപത്തിനം അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, അപരാ ആപത്തിനം അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മിക്നേ കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, യമ്മേന മാനത്തം ദേതി, യമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി അപരിമാണായോ അപ്പടിച്ഛന്നായോ...പേ... അപരിമാണായോ പടിച്ഛന്നായോ...പേ... അപരിമാണായോ പടിച്ഛന്നായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോപി... പേ... പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി അപ്പടിച്ഛന്നായോ. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അയമ്മിക്നേ കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അയമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസാമിതി മഞ്ഞമാനോ...പേ... തം സങ്ഘോ പുരിമാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മിക്നേ കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, യമ്മേന മാനത്തം ദേതി, യമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി [\[ഇമേപി ചത്താരോ വാരാ സീം സ്യാം പോത്ഥകേസു പരിപുണ്ണാ ദിസ്സന്തി\]](#).

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി. തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അയമ്മിക്നേ കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അയമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ പരിവസാമിതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ. സോ തസ്ഥിം ഭൂമിയം റിതോ പുരിമാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി, അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണമ്പി അപരിമാണമ്പി...പേ... വവത്ഥിതമ്പി സമ്ഭിന്നമ്പി. സോഹം സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ഛന്നായോ. സോഹം സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം

മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം
മൂലായപടികസ്സി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന
സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ
സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോപി
അപരിമാണായോപി പടിച്ചുനായോ. സോഹം തസ്ഥിം ഭൂമിയം റിതോ
പുരിമാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി, അപരാആപത്തിനം
അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി. യംസുനാഹം സങ്ഘം പുരിമാ ആപത്തിനം
അന്തരാ പത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിന അന്തരാആപത്തിനഞ്ച,
മൂലായപടികസ്സനം യാചേയ്യം യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന,
ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, ധമ്മേന മാനത്തം, ധമ്മേന അബ്ഭാന്ന'ന്തി. സോ
സങ്ഘം പുരിമാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനം
അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചതി യമ്മികേന കമ്മേന
അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, ധമ്മേന മാനത്തം,
ധമ്മേന അബ്ഭാന്നം. തം സങ്ഘോ പുരിമാ ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച,
അപരാആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മികേന
കമ്മേന അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന, ധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, ധമ്മേന
മാനത്തം ദേതി, ധമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ
താഹി ആപത്തിഹി.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ
ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണവി അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി
സമ്ഭിന്നവി. സോ സങ്ഘം താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചതി.
തസ്സ സങ്ഘോ താസം ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം ദേതി. സോ
പരിവസന്തോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ
ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി പടിച്ചുനായോപി
അപ്പടിച്ചുനായോപി. സോ സങ്ഘം അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം
യാചതി. തം സങ്ഘോ അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സതി അധമ്മികേന
കമ്മേന കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി.
സോ പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ
ആപത്തിയോ ആപജ്ജതി പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി
പടിച്ചുനായോപി അപ്പടിച്ചുനായോപി. സോ തസ്ഥിം ഭൂമിയം റിതോ പുരിമാ
ആപത്തിനം അന്തരാആപത്തിയോ സരതി, അപരാആപത്തിനം
അന്തരാആപത്തിയോ സരതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘അഹം ഖോ
സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണവി
അപരിമാണവി...പേ... വവത്ഥിതവി സമ്ഭിന്നവി. സോഹം സങ്ഘം താസം
ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം യാചിം. തസ്സ മേ സങ്ഘോ താസം
ആപത്തിനം സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം പരിവസന്തോ അന്തരാ
സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോപി
അപരിമാണായോപി പടിച്ചുനായോപി അപ്പടിച്ചുനായോപി. സോഹം സങ്ഘം
അന്തരാആപത്തിനം മൂലായപടികസ്സനം യാചിം. തം മം സങ്ഘോ
അന്തരാആപത്തിനം മൂലായ പടികസ്സി അധമ്മികേന കമ്മേന കുപ്പേന
അട്ഠാനാരഹേന, അധമ്മേന സമോധാനപരിവാസം അദാസി. സോഹം
പരിവസാമീതി മഞ്ഞമാനോ അന്തരാ സമ്ബഹുലാ സങ്ഘാദിസേസാ
ആപത്തിയോ ആപജ്ജിം പരിമാണായോപി അപരിമാണായോപി
പടിച്ചുനായോപി അപ്പടിച്ചുനായോപി. സോഹം തസ്ഥിം ഭൂമിയം റിതോ

പുരിമാ ആപത്തിനും അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി, അപരാആപത്തിനും അന്തരാആപത്തിയോ സരാമി. യംനൂനാഹം സങ്ഘം പുരിമാപത്തിനും അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനും അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായപടികസ്സനം യാചേയ്യം യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാന്ന'ന്തി. സോ സങ്ഘം പുരിമാ ആപത്തിനും അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, അപരാആപത്തിനും അന്തരാആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സനം യാചതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം, യമ്മേന മാനത്തം, യമ്മേന അബ്ഭാനം. തം സങ്ഘോ പുരിമാ ആപത്തിനും അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, അപരാ ആപത്തിനും അന്തരാ ആപത്തിനഞ്ച, മൂലായ പടികസ്സതി യമ്മികേന കമ്മേന അകുപ്പേന റാനാരഹേന, യമ്മേന സമോധാനപരിവാസം ദേതി, യമ്മേന മാനത്തം ദേതി, യമ്മേന അബ്ഭേതി. സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിസുദ്ധോ താഹി ആപത്തിഹി”.

തതീയനവകം നിട്ഠിതം.

സമുച്ചയക്ഖണ്ഡകോ തതിയോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

അപ്പടിച്ഛന്നാ ഏകാഹ-ദവീഹ-തീഹ-ചതുഹ ച;
പഞ്ചാഹപക്ഖദസന്നം, ആപത്തിമാഹ മഹാമുനി.

സുദ്ധന്തോ ച വിബ്ഭമന്തോ, പരിമാണമുഖം ദേവ ഭിക്ഖു;
തത്ഥ സഞ്ചിനോ ദേവ യഥാ, വേമതികാ തഥേവ ച.

മിസ്സകദിട്ഠിനോ ദേവ ച, അസുദ്ധകേകദിട്ഠിനോ;
ദേവ ചേവ സുദ്ധദിട്ഠിനോ.

തഥേവ ച ഏകോ ഛാരേതി, അഥ മക്ഖമതേന ച;
ഉമ്മത്തകദേസനഞ്ച, മൂലാ അട്ഠാരസ [\[പന്നരസ \(കം\)\]](#) വിസുദ്ധതോ.

ആചരിയാനം വിഭജ്ജപദാനം [\[വിഭജ്ജവാദിനം \(സീം\)\]](#),
തമ്ബപണ്ണിദീപപസാദകാനം;
മഹാവിഹാരവാസീനം, വാചനാ സദ്ധമ്മട്ഠിതിയാതി.

സമുച്ചയക്ഖണ്ഡകം നിട്ഠിതം.

൪. സമമക്ഖന്ധകം

൧. സമ്മുഖാവിനയോ

൧൮൫. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവണേ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അസമ്മുഖീഭൂതാനം ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരോന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായാന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അസമ്മുഖീഭൂതാനം ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അസമ്മുഖീഭൂതാനം ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരോന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തേസം മോഘപുരിസാനം അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കമണ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അസമ്മുഖീഭൂതാനം ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - ന, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മുഖീഭൂതാനം ഭിക്ഖുനം കമ്മം കാതബ്ബം - തജ്ജനീയം വാ, നിയസ്സം വാ, പബ്ബാജനീയം വാ, പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ. യോ കരേയ്യ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൧൮൬. “അധമ്മവാദീ പുഗ്ഗലോ യമ്മവാദീ സമ്ബഹുലാ അധമ്മവാദീ സങ്ഘോ. യമ്മവാദീ പുഗ്ഗലോ യമ്മവാദീ സമ്ബഹുലാ യമ്മവാദീ സങ്ഘോ.

കണ്ഹപക്ഖനവകം

൧൮൭. “അധമ്മവാദീ പുഗ്ഗലോ യമ്മവാദിം പുഗ്ഗലം സന്താപേതി നിജ്ജയാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹാഹി, ഇമം രോചേഹീതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൂപസമ്മതി, അധമ്മേന വൂപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരുപകേന.

“അധമ്മവാദീ പുഗ്ഗലോ യമ്മവാദീ സമ്ബഹുലേ സന്താപേതി നിജ്ജയാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ , ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൂപസമ്മതി, അധമ്മേന വൂപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരുപകേന.

“അധമ്മവാദീ പുഗ്ഗലോ യമ്മവാദിം സങ്ഘം സന്താപേതി നിജ്ജയാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹാഹി, ഇമം രോചേഹീതി [\[ഇമം](#)

ഗസ്ഫമ, ഇം രോചേമാതി (കു). ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൃപസമ്മതി, അധമ്മേന വൃപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അയമ്മവാദി സമ്ബഹുലാ യമ്മവാദിം പുഗ്ഗലം സന്താപേന്തി
നിജ്ത്യാപേന്തി പേക്വേന്തി അനുപേക്വേന്തി ദസ്സേന്തി അനുദസ്സേന്തി - അയം
യമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹാഹി, ഇമം
രോചേഹീതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൃപസമ്മതി, അയമ്മേന വൃപസമ്മതി
സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അയമ്മവാദി സമ്ബഹുലാ യമ്മവാദി സമ്ബഹുലേ സന്താപേന്തി നിജ്യാപേന്തി പേക്ഖേന്തി അനുപേക്ഖേന്തി ദസ്സേന്തി അനുദസ്സേന്തി - അയം യമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗംഹമ, ഇമം രോചേമാതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൂപസമ്മതി, അയമ്മേന വൂപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അയമ്മവാദി സമ്ബന്ധമാ യമ്മവാദിം സന്ധം സന്താപേന്തി നിജ്യാപേന്തി പേക്വേന്തി അനുപേക്വേന്തി ദസ്സേന്തി അനുദസ്സേന്തി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ത്വസാസനം, ഇമം ഗന്ധഹാഹി, ഇമം രോചേഹിതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൃപസമ്മതി, അധമ്മേന വൃപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അധമ്മവാദീ സങ്ഘോ ധമ്മവാദിം പുഗ്ഗലം സന്താപേതി നിജ്ജയാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ത്വസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹാഹി, ഇമം രോചേഹീതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൂപസമ്മതി, അധമ്മേന വൂപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അയമ്മവാദി സങ്ഘോ ധമ്മവാദി സമ്ബഹുലേ സന്താപേതി നിജ്യാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ത്വസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൂപസമ്മതി, അയമ്മേന വൂപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരൂപകേന.

“അയമ്മവാദി സങ്ഘോ യമ്മവാദിം സങ്ഘം സന്താപേതി നിജ്ത്യാപേതി പേക്വേതി അനുപേക്വേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹാഹി, ഇമം രോചേഹീതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൃപസമ്മതി, അയമ്മേന വൃപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയപതിരുപകേന.

കുസ്ഫപക്വനവകം നിട്ഠിതം.

സൂക്ഷപക്വനവകം

ചുവപ്പ്. “ധമ്മവാദി പുഗ്ഗലോ അധമ്മവാദിം പുഗ്ഗലം സന്താപേതി നിജ്ജാപേതി പേക്ഷേതി അനുപേക്ഷേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ത്വസാസനം, ഇമം ഗൺഹാഹി, ഇമം

“യമ്മവാദി സന്ഘോ അയമ്മവാദി സമ്ബഹുലേ സന്താപേതി നിജ്യാപേതി പേക്വേതി അനുപേക്വേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ത്വസാസനം, ഇമം ഗണ്ഢമ, ഇമം രോചേമാതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വൃപസമ്മതി, ധമ്മേന വൃപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയേന.

“ധമ്മവാദീ സങ്ഘോ അധമ്മവാദിം സങ്ഘം സന്താപേതി നിജ്ജാപേതി പേക്ഖേതി അനുപേക്ഖേതി ദസ്സേതി അനുദസ്സേതി - അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗൺഹാഹി, ഇമം രോചേഹീതി. ഏവഞ്ചേതം അധികരണം വുപസമ്മതി, ധമ്മേന വുപസമ്മതി സമ്മുഖാവിനയേനാ”തി.

സുക്കപക്ഖനവകം നിട്ഠിതം.

൨. സതിവിനയോ

൧൮൯. [\[ഇദം വത്സു പാരാഃ നവം ആദയോ\]](#) തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗൃഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥതോ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന ജാതിയാ സത്തവസ്സേന അരഹത്തം സച്ഛികതം ഹോതി . യം കിഞ്ചി സാവകേന പത്തഞ്ചം സബ്ബം തേന അനുപ്പത്തം ഹോതി. നത്ഥി ചസ്സ കിഞ്ചി ഉത്തരി [\[ഉത്തരിം \(സീം\)\]](#) കരണീയം, കതസ്സ വാ പതിചയോ. അഥ ഖോ ആയസ്ഥതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - “മയാ ഖോ ജാതിയാ സത്തവസ്സേന അരഹത്തം സച്ഛികതം. യം കിഞ്ചി സാവകേന പത്തഞ്ചം സബ്ബം മയാ അനുപ്പത്തം. നത്ഥി ച മേ കിഞ്ചി ഉത്തരികരണീയം, കതസ്സ വാ പതിചയോ. കിം നു ഖോ അഹം സങ്ഘസ്സ വേയ്യാവച്ചം കരേയ്യ”ന്തി?

അഥ ഖോ ആയസ്ഥതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ ഏതദഹോസി - “യംനുനാഹം സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പത്തേപേയ്യം ഭത്താനി ച ഉട്ടിസേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥതോ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥതോ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ‘മയാ ഖോ ജാതിയാ സത്തവസ്സേന അരഹത്തം സച്ഛികതം. യം കിഞ്ചി സാവകേന പത്തഞ്ചം, സബ്ബം മയാ അനുപ്പത്തം. നത്ഥി ച മേ കിഞ്ചി ഉത്തരികരണീയം, കതസ്സ വാ പതിചയോ. കിം നു ഖോ അഹം സങ്ഘസ്സ വേയ്യാവച്ചം കരേയ്യ’ന്തി ? തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏതദഹോസി - ‘യംനുനാഹം സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പത്തേപേയ്യം ഭത്താനി ച ഉട്ടിസേയ്യ’ന്തി. ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പത്താപേതും ഭത്താനി ച ഉട്ടിസിതും”ന്തി. “സാധു സാധു, ദബ്ബ. തേന ഹി ത്വം, ദബ്ബ, സങ്ഘസ്സ സേനാസനഞ്ച പത്തേപേഹി ഭത്താനി ച ഉട്ടിസാഹീ”തി [\[ഉട്ടിസാതി \(പാരാഃ നവം\)\]](#). “ഏവം, ഭന്തേ”തി ഖോ ആയസ്ഥതോ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ദബ്ബം മല്ലപുത്തം സേനാസനപത്താപകഞ്ച ഭത്തുദ്ദേസകഞ്ച സമ്മന്നതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ യാചിതബ്ബോ [\[ദബ്ബോ യാചിതബ്ബോ \(സ്യം കം\)\]](#). യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൯൦. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം സേനാസനപത്താപകഞ്ച

ഭത്തുദ്ദേശകഞ്ച സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം സേനാസനപത്താപകഞ്ച ഭത്തുദ്ദേശകഞ്ച സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ആയസ്ഥതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സേനാസനപത്താപകസ്സ ച ഭത്തുദ്ദേശകസ്സ ച സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ആയസ്ഥാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സേനാസനപത്താപകോ ച ഭത്തുദ്ദേശകോ ച. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി .

൧൯൧. സമ്മതോ ച പനായസ്ഥാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സഭാഗാനം ഭിക്ഖുനം ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി. യേ തേ ഭിക്ഖു സുത്തന്തികാ തേസം ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി - തേ അത്തമത്തം സുത്തന്തം സങ്ഗായിസ്സന്തിതി. യേ തേ ഭിക്ഖു വിനയധരാ തേസം ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി - തേ അത്തമത്തം വിനയം വിനിച്ഛിനിസ്സന്തിതി. യേ തേ ഭിക്ഖു ധമ്മകമികാ തേസം ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി - തേ അത്തമത്തം ധമ്മം സാകച്ഛിസ്സന്തിതി. യേ തേ ഭിക്ഖു ത്വായിനോ തേസം ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി - തേ അത്തമത്തം ന ബ്യാബാധിസ്സന്തിതി . യേ തേ ഭിക്ഖു തിരച്ഛാനകമികാ കായദല്ല്ഹിബഹുലാ [\[കായദല്ല്ഹിബഹുലാ \(സീ°\)\]](#) വിഹരന്തി തേസമ്പി ഏകജ്ജയം സേനാസനം പത്തേപേതി - ഇമായപിമേ ആയസ്ഥന്തോ രതിയാ അച്ഛിസ്സന്തിതി. യേപി തേ ഭിക്ഖു വികാലേ ആഗച്ഛന്തി തേസമ്പി തേജോധാതും സമാപജ്ജിത്വാ തേനേവ ആലോകേന സേനാസനം പത്തേപേതി; അപിസു ഭിക്ഖു സഞ്ചിച്ച വികാലേ ആഗച്ഛന്തി - മയം ആയസ്ഥതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം പസ്സിസ്സാമാതി.

തേ ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - “അമ്ഹാകം, ആവുസോ ദബ്ബ, സേനാസനം പത്തേപേഹീ”തി. തേ ആയസ്ഥാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ഏവം വദേതി - “കത്ഥ ആയസ്ഥന്താ ഇച്ഛന്തി കത്ഥ പത്തേപേമീ”തി? തേ സഞ്ചിച്ച ദൂരേ അപദിസന്തി - “അമ്ഹാകം, ആവുസോ ദബ്ബ, ഗിജ്ജയകുടേ പബ്ബതേ സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, ചോരപപാതേ സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, ഇസിഗിലിപസ്സേ കാളസിലായം സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, വേഭാരപസ്സേ സത്തപണ്ണിഗുഹായം സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, സീതവനേ സപ്പസോണ്ഡികപബ്ഭാരേ സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, ഗോതമകകന്ദരായം [\[ഗോതമകന്ദരായം \(സ്യാ° കം°\)\]](#) സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, തിന്ദുകകന്ദരായം സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, തപോദകന്ദരായം [\[കപോതകന്ദരായം \(ക°\)\]](#) സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, തപോദാരാമേ സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, ജീവകമ്ബവനേ സേനാസനം പത്തേപേഹി. അമ്ഹാകം, ആവുസോ, മദുകുച്ഛിമ്ഹി മിഗദായേ സേനാസനം പത്തേപേഹീ”തി.

തേസം ആയസ്ഥാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ തേജോധാതും സമാപജ്ജിത്വാ അങ്ഗുലിയാ ജലമാനായ പുരതോ പുരതോ ഗച്ഛതി. തേപി തേനേവ ആലോകേന ആയസ്ഥതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗച്ഛന്തി.

തേസം ആയസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ഏവം സേനാസനം പഞ്ഞപേതി - അയം മഞ്ചോ, ഇദം പീഠം , അയം ഭിസി, ഇദം ബിബ്ബോഹനം [ബിബ്ബോഹനം (സീം സ്യാം കം)], ഇദം വച്ചടാനം, ഇദം പസ്സാവടാനം, ഇദം പാനീയം, ഇദം പരിഭോജനീയം, അയം കത്തരദണ്ഡോ, ഇദം സഞ്ചസ്സ കതികസണ്ഠാനം, ഇമം കാലം പവിസിതബ്ബം , ഇമം കാലം നിക്ഖമിതബ്ബന്തി. തേസം ആയസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ഏവം സേനാസനം പഞ്ഞപേത്യാ പുനദേവ വേളുവനം പച്ചാഗച്ഛതി.

൧൯൨. തേന ഖോ പന സമയേന മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ [മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ (സീം സ്യാം കം)] ഭിക്ഖു നവകാ ചേവ ഹോന്തി അപ്പപുത്തോ ച. യാനി സഞ്ചസ്സ ലാമകാനി സേനാസനാനി താനി തേസം പാപുണന്തി ലാമകാനി ച ഭത്താനി. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ മനുസ്സാ ഇച്ഛന്തി മേരാനം ഭിക്ഖുനം അഭിസഞ്ചാരികം പിണ്ഡപാതം ദാതും - സപ്പിമ്പി, തേലമ്പി, ഉത്തരിഭങ്ഗമ്പി. മേത്തിയഭൂമജ്ജകാനം പന ഭിക്ഖുനം പാകതികം ദേന്തി - യഥാരന്ധം [യഥാരന്ധം (സ്യാം)] കണാജകം ബിലങ്ഗദുതിയം. തേ പച്ഛാഭത്തം പിണ്ഡപാതപ്പടിക്കന്തോ മേരേ ഭിക്ഖു പുച്ഛന്തി - “തുമ്ഹാകം, ആവുസോ, ഭത്തഗ്ഗേ കിം അഹോസി, തുമ്ഹാകം കിം അഹോസി”തി [കിം നാഹോസി (സ്യാം കം)]? ഏകച്ചേ മേരാ ഏവം വദന്തി - “അമ്ഹാകം, ആവുസോ, സപ്പി അഹോസി, തേലം അഹോസി, ഉത്തരിഭങ്ഗം അഹോസി”തി. മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ പന ഭിക്ഖു ഏവം വദന്തി - “അമ്ഹാകം, ആവുസോ, ന കിഞ്ചി അഹോസി - പാകതികം യഥാരന്ധം കണാജകം ബിലങ്ഗദുതിയ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി സഞ്ചസ്സ ചതുകുഭത്തം ദേതി നിച്ചഭത്തം. സോ ഭത്തഗ്ഗേ സപുത്തദാരോ ഉപതിട്ഠിത്വാ പരിവിസതി - അഞ്ഞേ ഓദന്നേന പുച്ഛന്തി, അഞ്ഞേ സൂപേന പുച്ഛന്തി, അഞ്ഞേ തേലേന പുച്ഛന്തി, അഞ്ഞേ ഉത്തരിഭങ്ഗേന പുച്ഛന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന കല്യാണഭത്തികസ്സ ഗഹപതിനോ ഭത്തം സ്വാതനായ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാനം ഭിക്ഖുനം ഉട്ടിട്ഠം ഹോതി. അഥ ഖോ കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി ആരാമം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. സോ യേനായസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ കല്യാണഭത്തികം ഗഹപതിം ആയസ്മാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി ആയസ്മതാ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സീതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ആയസ്മന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഏതദേവാച - “കസ്സ, ഭന്തേ, അമ്ഹാകം ഘരേ സ്വാതനായ ഭത്തം ഉട്ടിട്ഠ”ന്തി? “മേത്തിയഭൂമജ്ജകാനം ഖോ, ഗഹപതി, ഭിക്ഖുനം തുമ്ഹാകം ഘരേ സ്വാതനായ ഭത്തം ഉട്ടിട്ഠ”ന്തി. അഥ ഖോ കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി അനത്തമനോ അഹോസി. കഥഞ്ചി നാമ പാപഭിക്ഖു അമ്ഹാകം ഘരേ ഭുഞ്ജിസ്സന്തിതി ഘരം ഗത്വാ ദാസിം ആണാപേസി - “യേ, ജേ, സ്വേ ഭത്തികാ ആഗച്ഛന്തി തേ കോട്ഠകേ ആസനം പഞ്ഞപേത്യാ കണാജകേന ബിലങ്ഗദുതിയേന പരിവിസാ”തി. “ഏവം അയ്യാ”തി ഖോ സാ ദാസി കല്യാണഭത്തികസ്സ ഗഹപതിനോ പച്ചസ്സോസി.

അഥ വോ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു - ഹിയോ വോ, ആവുസോ, അമ്ഹാകം കല്യാണഭത്തികസ്സ ഗഹപതിനോ ഭത്തം ഉദ്ദിട്ഠം; സ്വേ അമ്ഹേ കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി സപുത്തദാരോ ഉപതിട്ഠിത്വാ പരിവിസിസ്സതി; അഞ്ഞേ ഓദന്നേന പുച്ഛിസ്സന്തി, അഞ്ഞേ സൂപേന പുച്ഛിസ്സന്തി, അഞ്ഞേ തേലേന പുച്ഛിസ്സന്തി, അഞ്ഞേ ഉത്തരിഭങ്ഗേന പുച്ഛിസ്സന്തിതി. തേ തേനേവ സോമനസ്സേന ന ചിത്തരുപം രത്തിയാ സുപിംസു. അഥ വോ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചിവരമാദായ യേന കല്യാണഭത്തികസ്സ ഗഹപതിനോ നിവേസനം തേനുപസങ്കമിംസു. അദുസാ വോ സാ ദാസീ മേത്തിയഭൂമജകേ ഭിക്ഖു ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ; ദിസ്വാന കോട്ഠകേ ആസനം പഞ്ഞാപേത്വാ മേത്തിയഭൂമജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “നിസീദഥ, ഭന്തേ”തി. അഥ വോ മേത്തിയഭൂമജകാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “നിസ്സംസയം വോ ന താവ ഭത്തം സിദ്ധം ഭവിസ്സതി യഥാ മയം കോട്ഠകേ നിസീദാപിയാമാ”തി [\[നിസീദാപേത്വാമാതി \(കം\)\]](#). അഥ വോ സാ ദാസീ കണാജകേന [\[കാണാജകേന \(സ്യാം കം\)\]](#) ബിലങ്ഗദുതിയേന ഉപഗഞ്ചരി - ഭുഞ്ജഥ, ഭന്തേതി. “മയം വോ, ഭഗിനി, നിചുഭത്തികാ”തി. “ജാനാമി അയ്യാ നിചുഭത്തികാതി. അപി ചാഹം ഹിയോവ ഗഹപതിനാ ആണത്താ - ‘യേ, ജേ, സ്വേ ഭത്തികാ ആഗച്ഛന്തി, തേ കോട്ഠകേ ആസനം പഞ്ഞാപേത്വാ കണാജകേന ബിലങ്ഗദുതിയേന പരിവിസാ’തി. ഭുഞ്ജഥ, ഭന്തേ”തി. അഥ വോ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു - ഹിയോ വോ, ആവുസോ, കല്യാണഭത്തികോ ഗഹപതി ആരാമം അഗമാസി ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സന്തികേ. നിസ്സംസയം വോ മയം ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന ഗഹപതിനോ അന്തരേ പരിഭിന്നാതി [\[സന്തികേ പരിഭിന്നാതി \(സ്യാം കം\)\]](#). തേ തേനേവ ദോമനസ്സേന ന ചിത്തരുപം ഭുഞ്ജിംസു. അഥ വോ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു പച്ഛാഭത്തം പിണ്ഡപാതപ്പടിക്കന്താ ആരാമം ഗന്ത്വാ പത്തചിവരം പടിസാമേത്വാ ബഹാരാമകോട്ഠകേ സങ്ഘാടിപല്ലത്ഥികായ നിസീദിംസു തുണ്ഹീഭൂതാ മങ്കുഭൂതാ പത്തക്ഖന്ധാ അയോമുഖാ പജ്ജയായന്താ അപ്പടിഭാനാ.

അഥ വോ മേത്തിയാ ഭിക്ഖുനീ യേന മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മേത്തിയഭൂമജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “വന്ദാമി അയ്യാ”തി. ഏവം വുത്തേ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു നാലപിംസു. ദുതിയമ്പി വോ...പേ... തതിയമ്പി വോ മേത്തിയാ ഭിക്ഖുനീ മേത്തിയഭൂമജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “വന്ദാമി അയ്യാ”തി. തതിയമ്പി വോ മേത്തിയഭൂമജകാ ഭിക്ഖു നാലപിംസു. “ക്യാഹം അയ്യാനം അപരജ്ജയാമി? കിസ്സ മം അയ്യാ നാലപന്തീ”തി? “തഥാ ഹി പന ത്വം, ഭഗിനി, അമ്ഹേ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന വിഹേറിയമാനേ അജ്ജയുപേക്ഖസീ”തി? “ക്യാഹം, അയ്യാ, കരോമീ”തി? “സചേ വോ ത്വം, ഭഗിനി, ഇച്ഛേയ്യാസി, അജ്ജേവ ഭഗവാ ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം നാസാപേയ്യാ”തി. “ക്യാഹം, അയ്യാ, കരോമി? കിം മയാ സക്കാ കാതു”ന്തി? “ഏഹി ത്വം, ഭഗിനി, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏവം വദേഹി - ‘ഇദം , ഭന്തേ, നച്ഛന്നം നപ്പതിരുപം, യായം, ഭന്തേ, ദിസാ അഭയാ അനീതികാ അനുപദവാ സായം ദിസാ സഭയാ സഹൂതികാ സഉപദവാ; യതോ നിവാതം തതോ സവാതം [\[തതോ പവാതം \(സീം സ്യാം കം\)\]](#); ഉദകം മഞ്ഞേ ആദിത്തം; അയ്യേനമ്ഹി ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന ദുസിതാ”തി. “ഏവം അയ്യാ”തി വോ മേത്തിയാ ഭിക്ഖുനീ മേത്തിയഭൂമജകാനം ഭിക്ഖുനം പടിസ്സുത്വാ [\[പടിസ്സുണിത്വാ \(സ്യാം കം\)\]](#) യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി.

ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മേത്തിയാ [സാ മേത്തിയാ (സ്യം കം)] ഭിക്ഖുനീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഇദം, ഭന്തേ, നച്ഛന്നം നപ്തീരുപം, യായം, ഭന്തേ, ദിസാ അഭയാ അനീതികാ അനുപദവാ സായം ദിസാ സഭയാ സഹുതികാ സഹപദവാ; യതോ നിവാതം തതോ സവാതം; ഉദകം മഞ്ഞേ ആദിത്തം; അയ്യേനമ്ഹി ദണ്ണേന മല്ലപുത്തേന ദുസിതാ”തി.

മൻന. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഛം സന്നിപാതാപേത്യാ ആയസ്ഥന്തം ദണ്ണം മല്ലപുത്തം പടിപുച്ഛി - “സരസി ത്വം, ദണ്ണ, ഏവരുപം കത്താ യമായം ഭിക്ഖുനീ ആഹാ”തി? “യഥാ മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ജാനാതീ”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ ആയസ്ഥന്തം ദണ്ണം മല്ലപുത്തം ഏതദവോച - “സരസി ത്വം, ദണ്ണ, ഏവരുപം കത്താ യമായം ഭിക്ഖുനീ ആഹാ”തി? “യഥാ മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ജാനാതീ”തി. തതീയമ്പി ഖോ ഭഗവാ ആയസ്ഥന്തം ദണ്ണം മല്ലപുത്തം ഏതദവോച - “സരസി ത്വം, ദണ്ണ, ഏവരുപം കത്താ യമായം ഭിക്ഖുനീ ആഹാ”തി? “യഥാ മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ജാനാതീ”തി. “ന ഖോ, ദണ്ണ, ദണ്ണാ ഏവം നിണ്ണേന്തി. സചേ തയാ കതം കതന്തി വദേഹി. സചേ അകതം അകതന്തി വദേഹി”തി. “യതോഹം, ഭന്തേ, ജാതോ നാഭിജാനാമി സുപിന്നന്തേനപി മേമുനം ധമ്മം പടിസേവിതാ, പഗേവ ജാഗരോ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, മേത്തിയം ഭിക്ഖുനിം നാസേഥ. ഇമേ ച ഭിക്ഖു അനുയുഞ്ജമാ”തി. ഇദം വത്യാ ഭഗവാ ഉടായാസനാ വിഹാരം പാവീസി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു മേത്തിയം ഭിക്ഖുനിം നാസേസും. അഥ ഖോ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “മാവുസോ, മേത്തിയം ഭിക്ഖുനിം നാസേഥ, ന സാ കിഞ്ചി അപരജ്ജയതി; അമ്ഹേഹി സാ ഉസ്സാഹിതാ കുപിതേഹി അനത്തമനേഹി ചാവനാധിപ്പായേഹി”തി. “കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, ആയസ്ഥന്തം ദണ്ണം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു ആയസ്ഥന്തം ദണ്ണം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും ...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു ദണ്ണം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്യാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

“തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛോ ദണ്ണസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതഞ്ചോ - “തേന, ഭിക്ഖവേ, ദണ്ണേന മല്ലപുത്തേന സഞ്ഛം ഉപസങ്കമിത്യാ, ഏകംസം ഉത്തരാസഞ്ഛം കരിത്യാ, വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്യാ, ഉക്കുടികം നിസീദിത്യാ, അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്യാ, ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘ഇമേ മം, ഭന്തേ, മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. സോഹം, ഭന്തേ, സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സഞ്ഛം സതിവിനയം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ചോ. തതീയമ്പി യാചിതഞ്ചോ - ‘ഇമേ മം, ഭന്തേ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. സോഹം [സോഹം ഭന്തേ (കം)] സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ തതീയമ്പി, ഭന്തേ, സഞ്ഛം

സതിവിനയം യാചാമി'തി. “ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൯൪. സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ മേത്തീയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. ആയസ്സമാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ മേത്തീയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. ആയസ്സമാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചതി. സങ്ഘോ ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഭുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമേ മേത്തീയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. ആയസ്സമാ ദബ്ബോ മല്ലപുത്തോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചതി. സങ്ഘോ ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ആയസ്സമതോ ദബ്ബസ്സ മല്ലപുത്തസ്സ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

൧൯൫. “പഞ്ചിമാനി, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മികാനി സതിവിനയസ്സ ദാനാനി. സുദ്ധോ ഹോതി ഭിക്ഖു അനാപത്തികോ, അനുവദന്തി ച നം, യാചതി ച, തസ്സ സങ്ഘോ സതിവിനയം ദേതി ധമ്മേന സമഗ്ഗേന - ഇമാനി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ധമ്മികാനി സതിവിനയസ്സ ദാനാനി”തി.

൩. അമൂല്യഹവിനയോ

൧൯൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ ഹോതി, ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. ഭിക്ഖു ഗഗ്ഗം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - “സരതായസ്സമാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ”തി? സോ ഏവം വദേതി - “അഹം ഖോ, ആവുസോ , ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്യഹേന മേ ഏതം കത”തി. ഏവമ്പി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - “സരതായസ്സമാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ”തി? യേ തേ ഭിക്ഖു

അപ്പിച്ഛാ..പേം... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ
ഭിക്ഖു ഗഗ്ഗം ഭിക്ഖും ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന
അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേസ്സന്തി - “സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം
ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി! സോ ഏവം വദേതി - ‘അഹം ഖോ, ആവുസോ,
ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി. ഏവമ്പി
നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - “സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ’തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...
പേം... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേം... സച്ചം ഭഗവാ’തി...പേം... വിഗരഹിത്വാ...
പേം... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

“തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്ല്ഹസ്സ
അമൂല്ല്ഹവിനയം ദേതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ - “തേന,
ഭിക്ഖവേ, ഗഗ്ഗേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ, ഏകംസം
ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ, വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ, ഉക്കുടികം
നിസീദിത്വാ, അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ, ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ,
ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. മം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന
അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം
ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? ത്യാഹം ഏവം വദാമി - ‘അഹം ഖോ,
ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന മേ
ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി. ഏവമ്പി
മം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ’തി? സോഹം , ഭന്തേ, അമൂല്ല്ഹോ സങ്ഘം അമൂല്ല്ഹവിനയം
യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ - ‘അഹം, ഭന്തേ,
ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. മം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന
അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം
ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? ത്യാഹം ഏവം വദാമി - ‘അഹം ഖോ,
ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന മേ
ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി. ഏവമ്പി
മം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ’തി? സോഹം അമൂല്ല്ഹോ [സോഹം ഭന്തേ അമൂല്ല്ഹോ (ക)]
തതിയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം അമൂല്ല്ഹവിനയം യാചാമി’തി. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ
പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൯൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ
അഹോസി ചിത്തവിപരിയാസകത്തോ. തേന ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകത്തേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. ഭിക്ഖു ഗഗ്ഗം ഭിക്ഖും ഉമ്മത്തകേന

ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ഞാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി -
'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ ഏവം വദേതി -
'അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ.
തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ഞാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി, മൂല്പേന മേ ഏതം
കത്'ന്തി. ഏവന്വി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - 'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം
ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ അമൂല്പോ സഞ്ചം അമൂല്പവിനയം
യാചതി. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ചോ ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്പസ്സ
അമൂല്പവിനയം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അയം ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ
അഹോസി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ഞാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. ഭിക്ഖു ഗഗ്ഗം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന
ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ഞാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി -
'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ ഏവം വദേതി -
'അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ.
തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ഞാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി മൂല്പേന മേ ഏതം
കത്'ന്തി. ഏവന്വി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - 'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം
ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ അമൂല്പോ സഞ്ചം അമൂല്പവിനയം
യാചതി. സഞ്ചോ ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്പസ്സ അമൂല്പവിനയം ദേതി.
യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്പസ്സ അമൂല്പവിനയസ്സ
ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയന്വി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയന്വി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിന്നോ സഞ്ചേന ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്പസ്സ അമൂല്പവിനയോ.
ഖമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ , ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

മൻവ. “തീണിമാനി, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മികാനി അമൂല്പവിനയസ്സ ദാനാനി,
തീണി ധമ്മികാനി. കമ്മാനി തീണി അധമ്മികാനി അമൂല്പവിനയസ്സ ദാനാനി?

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തമേനം
ചോദേതി സഞ്ചോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ -
'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ സരമാനോവ
ഏവം വദേതി - 'ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, സരാമി ഏവരുപിം ആപത്തിം
ആപജ്ജിതാ'തി. തസ്സ സഞ്ചോ അമൂല്പവിനയം ദേതി. അധമ്മികം
അമൂല്പവിനയസ്സ ദാനം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തമേനം
ചോദേതി സഞ്ചോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ -
'സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ'തി? സോ സരമാനോവ
ഏവം വദേതി - 'സരാമി ഖോ അഹം, ആവുസോ, യമാസുപിനന്തേനാ'തി.
തസ്സ സഞ്ചോ അമൂല്പവിനയം ദേതി. അധമ്മികം അമൂല്പവിനയസ്സ ദാനം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? സോ അനുമ്മത്തകോ ഉമ്മത്തകാലയം കരോതി - ‘അഹമ്പി ഖോ ഏവം കരോമി. തുമ്ഹേപി ഏവം കരോമ. മയ്ഹമ്പി ഏതം കപ്പതി. തുമ്ഹാകമ്പേതം കപ്പതി’തി. തസ്സ സങ്ഘോ അമുട്ട്ഠവിനയം ദേതി. അധമ്മികം അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനം. ഇമാനി തീണി അധമ്മികാനി അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനാനി.

൧൯൯. “കതമാനി തീണി ധമ്മികാനി അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനാനി?

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ ഹോതി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? സോ അസ്സരമാനോവ ഏവം വദേതി - ‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, സരാമി ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. തസ്സ സങ്ഘോ അമുട്ട്ഠവിനയം ദേതി. ധമ്മികം അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ ഹോതി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? സോ അസ്സരമാനോവ ഏവം വദേതി - ‘സരാമി ഖോ അഹം, ആവുസോ, യമാ സുപിനന്തേനാ’തി. തസ്സ സങ്ഘോ അമുട്ട്ഠവിനയം ദേതി. ധമ്മികം അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ ഹോതി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘സരതായസ്മാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി? സോ ഉമ്മത്തകോ ഉമ്മത്തകാലയം കരോതി - ‘അഹമ്പി ഏവം കരോമി. തുമ്ഹേപി ഏവം കരോമ. മയ്ഹമ്പി ഏതം കപ്പതി. തുമ്ഹാകമ്പേതം കപ്പതി’തി. തസ്സ സങ്ഘോ അമുട്ട്ഠവിനയം ദേതി. ധമ്മികം അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനം. “ഇമാനി തീണി ധമ്മികാനി അമുട്ട്ഠവിനയസ്സ ദാനാനി”തി.

൪. പടിഞ്ഞാതകരണം

൨൦൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അപ്പടിഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരോന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായയന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അപ്പടിഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനം കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - തജ്ജനീയമ്പി, നിയസ്സമ്പി, പബ്ബാജനീയമ്പി, പടിസാരണീയമ്പി, ഉക്ഖേപനീയമ്പി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു

ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, അപ്പടിഞ്ഞായ ഭിക്ഖുനം കമ്മം കാതഞ്ചം - തജ്ജനീയം വാ, നിയസ്സം വാ, പബ്ബാജനീയം വാ, പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൨൦൧. “ഏവം വോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മികം ഹോതി പടിഞ്ഞാതകരണം, ഏവം ധമ്മികം. കമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മികം ഹോതി പടിഞ്ഞാതകരണം?

“ഭിക്ഖു പാരാജികം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘പാരാജികം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ന വോ അഹം, ആവുസോ, പാരാജികം അജ്ഞാപനോ , സന്ഘാദിസേസം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സന്ഘോ സന്ഘാദിസേസേന കാരേതി. അധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം.

“ഭിക്ഖു പാരാജികം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘പാരാജികം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ന വോ അഹം, ആവുസോ, പാരാജികം അജ്ഞാപനോ, മുല്ലച്ചയം...പേം... പാചിത്തിയം...പേം... പാടിദേസനീയം...പേം... ദുക്കടം...പേം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സന്ഘോ ദുബ്ഭാസിതേന കാരേതി. അധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം.

“ഭിക്ഖു സന്ഘാദിസേസം...പേം... മുല്ലച്ചയം...പേം... പാചിത്തിയം...പേം... പാടിദേസനീയം...പേം... ദുക്കടം...പേം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘ദുബ്ഭാസിതം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി ? സോ ഏവം വദേതി - ‘ന വോ അഹം, ആവുസോ, ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ, പാരാജികം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സന്ഘോ പാരാജികേന കാരേതി. അധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം.

“ഭിക്ഖു ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘ദുബ്ഭാസിതം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ന വോ അഹം, ആവുസോ, ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ, സന്ഘാദിസേസം...പേം... മുല്ലച്ചയം...പേം... പാചിത്തിയം...പേം... പാടിദേസനീയം...പേം... ദുക്കടം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സന്ഘോ ദുക്കടേന കാരേതി. അധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം. “ഏവം വോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മികം ഹോതി പടിഞ്ഞാതകരണം.

“കമഞ്ച , ഭിക്ഖവേ, ധമ്മികം ഹോതി പടിഞ്ഞാതകരണം? ഭിക്ഖു പാരാജികം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ‘പാരാജികം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ആമ, ആവുസോ, പാരാജികം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സന്ഘോ പാരാജികേന കാരേതി. ധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം.

“ഭിക്ഖു സന്ഘാദിസേസം...പേം... മുല്ലച്ചയം...പേം... പാചിത്തിയം...പേം... പാടിദേസനീയം...പേം... ദുക്കടം...പേം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ ഹോതി. തമേനം ചോദേതി സന്ഘോ വാ, സമ്ബഹുലാ വാ, ഏകപുഗ്ഗലോ വാ -

‘ദുബ്ഭാസിതം ആയസ്മാ അജ്ഞാപനോ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ആമ, ആവുസോ, ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഞാപനോ’തി. തം സഞ്ഘോ ദുബ്ഭാസിതേന കാരേതി. ധമ്മികം പടിഞ്ഞാതകരണം. ഏവം വോ, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മികം ഹോതി പടിഞ്ഞാതകരണം”തി.

൫. യേഭുയ്യസികാ

൨൦൨. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അത്തമത്തം മുഖസത്തിഹി വിതുദന്താ വിഹരന്തി, ന സക്കോന്തി തം അധികരണം വുപസമേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരുപം അധികരണം യേഭുയ്യസികായ വുപസമേതും. പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതോ ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകോ സമ്മന്നിതബ്ബോ - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഗഹിതാഗഹിതുഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൨൦൩. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സലാകഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സലാകഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്ഥതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സലാകഗ്ഗാഹാപകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സഞ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകോ. വമതി സഞ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൦൪. “ദസയിമേ , ഭിക്ഖവേ, അധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ, ദസ ധമ്മികാ [ദസ ധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ (ക°)]. കതമേ ദസ അധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ? ഓരമത്തകഞ്ച അധികരണം ഹോതി, ന ച ഗതിഗതം ഹോതി, ന ച സരിതസാരിതം ഹോതി, ജാനാതി അധമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, അപ്പേവ നാമ അധമ്മവാദീ ബഹുതരാ അസ്സൂതി, ജാനാതി സഞ്ഘോ ഭിജ്ജിസ്സതീതി, അപ്പേവ നാമ സഞ്ഘോ ഭിജ്ജേയ്യാതി, അധമ്മേന ഗണ്ഹന്തി, വഗ്ഗാ ഗണ്ഹന്തി, ന ച യമാദിട്ഠിയാ ഗണ്ഹന്തി - ഇമേ ദസ അധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ.

“കതമേ ദസ ധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ? ന ച ഓരമത്തകം അധികരണം ഹോതി, ഗതിഗതഞ്ച ഹോതി, സരിതസാരിതഞ്ച ഹോതി, ജാനാതി ധമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, അപ്പേവ നാമ ധമ്മവാദീ ബഹുതരാ അസ്സൂതി, ജാനാതി സഞ്ഘോ ന ഭിജ്ജിസ്സതീതി, അപ്പേവ നാമ സഞ്ഘോ ന ഭിജ്ജേയ്യാതി, ധമ്മേന ഗണ്ഹന്തി, സമഗ്ഗാ ഗണ്ഹന്തി, യമാദിട്ഠിയാ ച ഗണ്ഹന്തി - ഇമേ ദസ ധമ്മികാ സലാകഗ്ഗാഹാ”തി.

൬. തസ്സപാപിയസികാ

൨൦൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപവാളോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ജേയേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസതി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഉപവാളോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ജേയേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ പടിജാനിസ്സതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനിസ്സതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരിസ്സതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസിസ്സതി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ച. പഥം ഉപവാളോ ഭിക്ഖു ചോദേതഞ്ചോ, ചോദേത്വാ സാരേതഞ്ചോ, സാരേത്വാ ആപത്തിം ആരോപേതഞ്ചോ, ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

൨൦൬. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉപവാളോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ജേയേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഉപവാളോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ജേയേ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനഞ്ഞം പടിചരതി, സമ്പജാനമുസാ ഭാസതി. സങ്ഘോ ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മസ്സ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“കതം സങ്ഘേന ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമി”തി.

൨൦൭. “പഞ്ചിമാനി , ഭിക്ഖവേ, ധമ്മികാനി തസ്സപാപിയസികാകമ്മസ്സ കരണാനി. അസുചി ച ഹോതി, അലജ്ജീ ച, സാനുവാദോ ച, തസ്സ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി ധമ്മേന, സമഗ്ഗേന - ഇമാനി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ധമ്മികാനി തസ്സപാപിയസികാകമ്മസ്സ കരണാനി.

അധമ്മകമ്മദാദസകം

൨൦൮. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തസ്സപാപിയസികാകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവൃപസന്തഞ്ച. അസമ്മുഖാ കതം ഹോതി, അപ്പടിപുച്ഛാകതം ഹോതി, അപ്പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി...പേ... അധമ്മേന കതം ഹോതി, വഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം

തസ്സപാപിയസികാകമ്മം അധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, അവിനയകമ്മഞ്ച, ദുവുപസന്തഞ്ച.

ധമ്മകമ്മഭാദസകം

൨൦൯. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തസ്സപാപിയസികാകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച. സമ്മുവാ കതം ഹോതി, പടിപുച്ഛാകതം ഹോതി, പടിഞ്ഞായ കതം ഹോതി...പേ... ധമ്മേന കതം ഹോതി, സമഗ്ഗേന കതം ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം തസ്സപാപിയസികാകമ്മം ധമ്മകമ്മഞ്ച ഹോതി, വിനയകമ്മഞ്ച, സുവുപസന്തഞ്ച.

ആകങ്ഖമാനഹരക്കം

൨൧൦. “തീഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സുകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഗിഹിസംസദ്ദോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ....

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ...പേ... ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ.

“തിണ്ണം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ; ഏകോ ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ; ഏകോ ഗിഹിസംസദ്ദോ വിഹരതി അന്നുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ.

“അപരേസമ്പി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം ആകങ്ഖമാനോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. ഏകോ അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ഏകോ അജ്ജയാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ഏകോ അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി - ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ...പേ....

“അപരേസമ്പി , ഭിക്ഖവേ...പേ... ഏകോ ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ഏകോ സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി -

ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം ഭിക്ഖുനം ആകഞ്ചമാനോ സഞ്ഛോ
തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ.

അട്ഠാരസവത്തം

൨൧൧. “തസ്സപാപിയസികാകമ്മകതേന , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്മാ
വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ
ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഭിക്ഖുനോവാദകസമ്മുതി സാദിതബ്ബാ, സമ്മതേനപി
ഭിക്ഖുനിയോ ന ഓവദിതബ്ബാ...പേ... ന ഭിക്ഖുഹി സമ്പയോജേതബ്ബ”ന്തി. അഥ
ഖോ സഞ്ഛോ ഉപവാളസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം അകാസി.

൭. തിണവത്ഥാരകം

൨൧൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം ഭണ്ഡനജാതാനം
കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖുനം
ഏതദഹോസി - “അമ്ഹാകം ഖോ ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം
വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം
കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ
[\[കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ \(സ്യാം കം\)\]](#) ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. കഥം നു ഖോ
അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം
വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി
ഭാസിതപരിക്കന്തം . തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനം [\[തത്ര ചേ ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനം
\(സ്യാം\)\]](#) ഏവം ഹോതി - ‘അമ്ഹാകം ഖോ ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം
വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം
ഭാസിതപരിക്കന്തം; സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം
കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ
സംവത്തേയ്യാ’തി, അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം അധികരണം
തിണവത്ഥാരകേന വൂപസമേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, വൂപസമേതബ്ബം.
സബ്ബേഹേവ ഏകജ്ജയം സന്നിപതിതബ്ബം, സന്നിപതിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ
പടിബലേന സഞ്ഛോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഛോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം
കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി
അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ
വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദി സഞ്ഛസ്സ പത്തകല്ല്, സഞ്ഛോ ഇഥം
അധികരണം തിണവത്ഥാരകേന വൂപസമേയ്യ, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ
ഗിഹിപ്പടിസംയുത്ത”ന്തി. “ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന
ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സകോ പക്ഖോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്മന്താ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ആയസ്മന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ആയസ്മന്താനഞ്ചേവ അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യം, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്ത”ന്തി.

“അമാപരേസം ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സകോ പക്ഖോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്മന്താ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ആയസ്മന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ആയസ്മന്താനഞ്ചേവ അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യം, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്ത”ന്തി.

൨൧൩. “അമാപരേസം ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ഇമേസം ആയസ്മന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ഇമേസഞ്ചേവ ആയസ്മന്താനം അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യം, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. അഹം യാ ചേവ ഇമേസം ആയസ്മന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ഇമേസഞ്ചേവ ആയസ്മന്താനം അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേമി, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി അമ്ഹാകം ഇമാസം ആപത്തിനം സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസനാ, റപേത്വാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്വാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദേശീതാ അമ്ഹാകം ഇമാ ആപത്തിയോ സഞ്ചമജ്ജേയേ
തിണവത്ഥാരകേന, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഖമതി
സഞ്ചസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൧൪. “അമാപരേസം ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന
ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം
കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസീതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി
അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ
വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം യാ
ചേവ ഇമേസം ആയസ്ഥന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി,
ഇമേസബ്ബേവ ആയസ്ഥന്താനം അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ,
സഞ്ചമജ്ജേയേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യം, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ
ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം
കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം
അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസീതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി
അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ
വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. അഹം യാ ചേവ ഇമേസം ആയസ്ഥന്താനം
ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ഇമേസബ്ബേവ ആയസ്ഥന്താനം
അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സഞ്ചമജ്ജേയേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേമി,
റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി
അമ്ഹാകം ഇമാസം ആപത്തിനം സഞ്ചമജ്ജേയേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസനാ,
റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ
നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദേശീതാ അമ്ഹാകം ഇമാ ആപത്തിയോ സഞ്ചമജ്ജേയേ
തിണവത്ഥാരകേന, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഖമതി
സഞ്ചസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, തേ ഭിക്ഖു താഹി ആപത്തിഹി വുട്ഠിതാ
ഹോന്തി, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം, റപേത്യാ
ദിട്ഠാവികമ്മം , റപേത്യാ യേ ന തത്ഥ ഹോന്തി”തി.

൮. അധികരണം

൨൧൫. തേന ഖോ പന സമയേന (ഭിക്ഖുപി ഭിക്ഖുഹി വിവദന്തി,) [( )
നത്ഥി (സീം സ്യാം കം)] ഭിക്ഖുപി ഭിക്ഖുനീഹി വിവദന്തി, ഭിക്ഖുനിയോപി
ഭിക്ഖുഹി വിവദന്തി, ഛനോപി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം അനുപഖജ്ജ
ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം വിവദന്തി, ഭിക്ഖുനീനം പക്ഖം ഗാഹേതി. യേ തേ
ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി
നാമ ഛനോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം അനുപഖജ്ജ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം
വിവദിസ്സതി, ഭിക്ഖുനീനം പക്ഖം ഗാഹേസ്സതിതി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു

ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേം... സച്ചം ഭഗവാ"തി...പേം... വിഗരഹിത്വാ...പേം... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

[പരി ൨൨൫] “ചത്താരിമാനി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണാനി - വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം, ആപത്താധികരണം, കിച്ചാധികരണം [കിച്ചാധികരണഞ്ച (ക)].

“തത്ഥ കതമം വിവാദാധികരണം [പരി ൩൧൪]? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു [ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും (ക)] വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ, വിനയോതി വാ അവിനയോതി വാ, ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേനാതി വാ അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേനാതി വാ, ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി വാ അനാചിണ്ണം തമാഗതേനാതി വാ, പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി വാ അപ്പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി വാ, ആപത്തിതി വാ അനാപത്തിതി വാ , ലഹുകാ ആപത്തിതി വാ ഗരുകാ ആപത്തിതി വാ, സാവസേസാ ആപത്തിതി വാ അനവസേസാ ആപത്തിതി വാ, ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ? യം തത്ഥ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ നാനാവാദോ അത്തമാവാദോ വിപച്ചതായ വോഹാരോ മേധഗം - ഇദം വുച്ചതി വിവാദാധികരണം.

“തത്ഥ കതമം അനുവാദാധികരണം? [പരി ൩൧൫] ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അനുവദന്തി സീലവിപത്തിയാ വാ ആചാരവിപത്തിയാ വാ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ ആജീവവിപത്തിയാ വാ. യോ തത്ഥ അനുവാദോ അനുവദനാ അനുല്പന്നാ അനുഭണനാ അനുസമ്പവക്താ അബ്ഭുസ്സഹനതാ അനുബലപ്പദാനം - ഇദം വുച്ചതി അനുവാദാധികരണം.

“തത്ഥ കതമം ആപത്താധികരണം? പഞ്ചപി ആപത്തിക്ഖന്ധാ ആപത്താധികരണം, സത്തപി ആപത്തിക്ഖന്ധാ ആപത്താധികരണം - ഇദം വുച്ചതി ആപത്താധികരണം .

“തത്ഥ കതമം കിച്ചാധികരണം? [പരി ൩൧൭] യാ സങ്ഘസ്സ കിച്ചയതാ, കരണീയതാ, അപലോകനകമ്മം, ഞ്ഞികമ്മം, ഞ്ഞിദുതിയകമ്മം, ഞ്ഞിചതുത്ഥകമ്മം - ഇദം വുച്ചതി കിച്ചാധികരണം.

൨൧൬. “വിവാദാധികരണസ്സ കിം മൂലം? ഛര വിവാദമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം. തീണിപി അകുസലമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം, തീണിപി കുസലമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം. [പരി ൨൨൨; അനി ൨.൩൫-൩൬; മ° നി ൩.൪൪] കതമാനി ഛര വിവാദമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കോധനോ ഹോതി ഉപനാഹീ. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കോധനോ ഹോതി ഉപനാഹീ, സോ സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ , സങ്ഘേപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി ഹോതി. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി...പേം... സങ്ഘേപി... പേം... സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി, സോ സങ്ഘേ വിവാദം ജനേതി. യോ ഹോതി വിവാദോ ബഹുജനാഹിതായ ബഹുജനാസുഖായ ബഹുനോ ജനസ്സ അനത്ഥായ അഹിതായ ദുക്ഖായ ദേവമനുസ്സാനം. ഏവരൂപഞ്ചേ തുമ്ഹേ,

ഭിക്ഖവേ, വിവാദമൂലം അജ്ഞാതം വാ ബഹിഷാ വാ സമനുപസ്സേയ്യമ,
തത്ര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ പഹാനായ
വായമേയ്യമ. ഏവരൂപഞ്ചേ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, വിവാദമൂലം അജ്ഞാതം
വാ ബഹിഷാ വാ ന സമനുപസ്സേയ്യമ, തത്ര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ
പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ ആയതിം അനവസ്സവായ പടിപജേയ്യമ.
ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ പഹാനം ഹോതി. ഏവമേതസ്സ
പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ ആയതിം അനവസ്സവോ ഹോതി.

[പരിഃഘോഷം] “പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മക്ഖീ ഹോതി പളാസീ...
പേ... ഇസ്സുകീ ഹോതി മച്ഛരീ , സറോ ഹോതി മായാവീ, പാപിച്ഛോ ഹോതി
മിച്ഛാദിട്ഠീ, സന്ദിട്ഠിപരാമാസീ ഹോതി ആധാനഗ്ഗാഹീ ദുപ്പടിനിസ്സഗ്ഗീ. യോ
സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠിപരാമാസീ ഹോതി ആധാനഗ്ഗാഹീ
ദുപ്പടിനിസ്സഗ്ഗീ, സോ സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി
അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, സഞ്ഛേപി അഗാരവോ വിഹരതി
അപ്പതിസ്സോ, സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി ഹോതി. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖു സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി...പേ...
സഞ്ഛേപി...പേ... സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി, സോ സഞ്ഛേ വിവാദം
ജനേതി. യോ ഹോതി വിവാദോ ബഹുജനാഹിതായ ബഹുജനാസുഖായ
ബഹുനോ ജനസ്സ അനത്ഥായ അഹിതായ ദുക്ഖായ ദേവമനുസ്സാനം.
ഏവരൂപഞ്ചേ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, വിവാദമൂലം അജ്ഞാതം വാ ബഹിഷാ
വാ സമനുപസ്സേയ്യമ, തത്ര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ
വിവാദമൂലസ്സ പഹാനായ വായമേയ്യമ. ഏവരൂപഞ്ചേ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ,
വിവാദമൂലം അജ്ഞാതം വാ ബഹിഷാ വാ ന സമനുപസ്സേയ്യമ, തത്ര
തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ ആയതിം
അനവസ്സവായ പടിപജേയ്യമ. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ
പഹാനം ഹോതി. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ വിവാദമൂലസ്സ ആയതിം
അനവസ്സവോ ഹോതി. ഇമാനി ഛര വിവാദമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

“കതമാനി തീണി അകുസലമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇധ പന,
ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ലുദ്ധചിത്താ വിവദന്തി, ദുട്ഠചിത്താ വിവദന്തി,
മുജ്ജഹചിത്താ വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ, വിനയോതി വാ
അവിനയോതി വാ, ഭാസീതം ലപിതം തമാഗതേനാതി വാ അഭാസീതം
അലപിതം തമാഗതേനാതി വാ, ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി വാ അനാചിണ്ണം
തമാഗതേനാതി വാ, പണ്ണത്തം തമാഗതേനാതി വാ അപ്പണ്ണത്തം
തമാഗതേനാതി വാ, ആപത്തിതി വാ അനാപത്തിതി വാ, ലഹുകാ ആപത്തിതി
വാ ഗരുകാ ആപത്തിതി വാ, സാവസേസാ ആപത്തിതി വാ അനവസേസാ
ആപത്തിതി വാ, ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ.
ഇമാനി തീണി അകുസലമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

“കതമാനി തീണി കുസലമൂലാനി വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇധ പന,
ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അലുദ്ധചിത്താ വിവദന്തി, അദുട്ഠചിത്താ വിവദന്തി,
അമുജ്ജഹചിത്താ വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ...പേ... ദുട്ഠല്ലാ
ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ. ഇമാനി തീണി കുസലമൂലാനി
വിവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

൨൧൭. [പരിഃ ൨൭൨] “അനുവാദാധികരണസ്തു കിം മൂലം? ഛര
 അനുവാദമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്തു മൂലം. തീണിപി അകുസലമൂലാനി
 അനുവാദാധികരണസ്തു മൂലം, തീണിപി കുസലമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്തു
 മൂലം, കായോപി അനുവാദാധികരണസ്തു മൂലം, വാചാപി
 അനുവാദാധികരണസ്തു മൂലം. “കതമാനി ഛര അനുവാദമൂലാനി
 അനുവാദാധികരണസ്തു മൂലം? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കോധനോ ഹോതി
 ഉപനാഹീ. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കോധനോ ഹോതി ഉപനാഹീ, സോ
 സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി അഗാരവോ
 വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, സഞ്ഛേപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ,
 സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി ഹോതി. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു
 സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി...പേ... സഞ്ഛേപി...
 പേ... സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി, സോ സഞ്ഛേ അനുവാദം ജനേതി.
 യോ ഹോതി അനുവാദോ ബഹുജനാഹിതായ ബഹുജനാസുഖായ ബഹുനോ
 ജനസ്സ അനത്ഥായ അഹിതായ ദുക്ഖായ ദേവമനുസ്സാനം. ഏവരുപഞ്ചേ
 തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അനുവാദമൂലം അജ്ഞത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ
 സമനുപസ്സേയ്യാമ, തത്ര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ
 അനുവാദമൂലസ്സ പഹാനായ വായമേയ്യാമ. ഏവരുപഞ്ചേ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ,
 അനുവാദമൂലം അജ്ഞത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ന സമനുപസ്സേയ്യാമ, തത്ര
 തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ ആയതിം
 അനവസ്സവായ പടിപജേയ്യാമ. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ
 പഹാനം ഹോതി. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ ആയതിം
 അനവസ്സവോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മക്ഖീ ഹോതി പളാസീ...പേ... ഇസ്സുകി
 ഹോതി മച്ഛരി, സറോ ഹോതി മായാവി, പാപിച്ഛോ ഹോതി മിച്ഛാദിട്ഠീ,
 സന്ദിട്ഠിപരാമാസീ ഹോതി ആധാനഗ്ഗാഹീ ദുപ്പടിനിസ്സഗ്ഗീ. യോ സോ,
 ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠിപരാമാസീ ഹോതി ആധാനഗ്ഗാഹീ ദുപ്പടിനിസ്സഗ്ഗീ,
 സോ സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, ധമ്മേപി അഗാരവോ
 വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ, സഞ്ഛേപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ,
 സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി ഹോതി. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു
 സത്ഥരിപി അഗാരവോ വിഹരതി അപ്പതിസ്സോ , ധമ്മേപി...പേ... സഞ്ഛേപി...
 പേ... സിക്ഖായപി ന പരിപൂരകാരി, സോ സഞ്ഛേ അനുവാദം ജനേതി.
 യോ ഹോതി അനുവാദോ ബഹുജനാഹിതായ ബഹുജനാസുഖായ ബഹുനോ
 ജനസ്സ അനത്ഥായ അഹിതായ ദുക്ഖായ ദേവമനുസ്സാനം. ഏവരുപഞ്ചേ
 തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അനുവാദമൂലം അജ്ഞത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ
 സമനുപസ്സേയ്യാമ, തത്ര തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ
 അനുവാദമൂലസ്സ പഹാനായ വായമേയ്യാമ. ഏവരുപഞ്ചേ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ,
 അനുവാദമൂലം അജ്ഞത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ന സമനുപസ്സേയ്യാമ, തത്ര
 തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ ആയതിം
 അനവസ്സവായ പടിപജേയ്യാമ. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ
 പഹാനം ഹോതി. ഏവമേതസ്സ പാപകസ്സ അനുവാദമൂലസ്സ ആയതിം
 അനവസ്സവോ ഹോതി. ഇമാനി ഛര അനുവാദമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്തു
 മൂലം.

“കതമാനി തീണി അകുസലമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും ലുദ്ധചിത്താ അനുവദന്തി, ദുട്ഠചിത്താ അനുവദന്തി, മൂഢ്ഛചിത്താ അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. ഇമാനി തീണി അകുസലമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

“കതമാനി തീണി കുസലമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അലുദ്ധചിത്താ അനുവദന്തി, അദുട്ഠചിത്താ അനുവദന്തി, അമൂഢ്ഛചിത്താ അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. ഇമാനി തീണി കുസലമൂലാനി അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

“കതമോ കായോ [കതമോ ച കായോ (സ്യാം കം)] അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇധേകച്ചോ ദുബ്ബണ്ണോ ഹോതി, ദുദസ്സികോ, ഓകോടിമകോ, ബഹ്വാബാധോ, കാണോ വാ, കുണീ വാ, ഖണ്ഠോ വാ, പക്ഖഹരോ വാ, യേന നം അനുവദന്തി. അയം കായോ അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

“കതമാ വാചാ അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം? ഇധേകച്ചോ ദുബ്ബച്ചോ ഹോതി, മമ്മനോ, ഏളഗലവാചോ, യായ നം അനുവദന്തി. അയം വാചാ അനുവാദാധികരണസ്സ മൂലം.

൨൧൮. “ആപത്താധികരണസ്സ കിം മൂലം? ഛര ആപത്തിസമുട്ഠാനാ ആപത്താധികരണസ്സ മൂലം. അത്ഥാപത്തി കായതോ സമുട്ഠാതി, ന വാചതോ, ന ചിത്തതോ. അത്ഥാപത്തി വാചതോ സമുട്ഠാതി, ന കായതോ, ന ചിത്തതോ. അത്ഥാപത്തി കായതോ ച വാചതോ ച സമുട്ഠാതി, ന ചിത്തതോ. അത്ഥാപത്തി കായതോ ച ചിത്തതോ ച സമുട്ഠാതി, ന വാചതോ. അത്ഥാപത്തി വാചതോ ച ചിത്തതോ ച സമുട്ഠാതി, ന കായതോ. അത്ഥാപത്തി കായതോ ച വാചതോ ച ചിത്തതോ ച സമുട്ഠാതി. ഇമേ ഛര ആപത്തിസമുട്ഠാനാ ആപത്താധികരണസ്സ മൂലം.

൨൧൯. “കിച്ചാധികരണസ്സ കിം മൂലം? കിച്ചാധികരണസ്സ ഏകം മൂലം - സങ്ഘോ.

൨൨൦. “വിവാദാധികരണം കുസലം, അകുസലം, അബ്ധാകതം. വിവാദാധികരണം സിയാ കുസലം, സിയാ അകുസലം, സിയാ അബ്ധാകതം. തത്ഥ കതമം വിവാദാധികരണം കുസലം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കുസലചിത്താ വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ...പേ... ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ. യം തത്ഥ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ നാനാവാദോ അന്തമാവാദോ വിപച്ചതായ വോഹാരോ മേധഗം - ഇദം വുച്ചതി വിവാദാധികരണം കുസലം.

“തത്ഥ കതമം വിവാദാധികരണം അകുസലം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അകുസലചിത്താ വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ...പേ... ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ. യം തത്ഥ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ നാനാവാദോ അന്തമാവാദോ വിപച്ചതായ വോഹാരോ മേധഗം - ഇദം വുച്ചതി വിവാദാധികരണം അകുസലം.

“തമ്മ കതമം വിവാദാധികരണം അബ്യാകതം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അബ്യാകതചിത്താ വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ...പേ... ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ. യം തമ്മ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ നാനാവാരോ അന്തമാവാദോ വിപച്ചതായ വോഹാരോ മേധഗം - ഇദം വുച്ചതി വിവാദാധികരണം അബ്യാകതം.

൨൨൧. “അനുവാദാധികരണം കുസലം, അകുസലം, അബ്യാകതം. അനുവാദാധികരണം സിയാ കുസലം, സിയാ അകുസലം, സിയാ അബ്യാകതം. തമ്മ കതമം അനുവാദാധികരണം കുസലം? ഇയ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും കുസലചിത്താ അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. യോ തമ്മ അനുവാദോ അനുവദനാ അനുല്പപനാ അനുഭണനാ അനുസമ്പവങ്കതാ അബ്ഭുസ്സഹനതാ അനുബലപ്പദാനം - ഇദം വുച്ചതി അനുവാദാധികരണം കുസലം.

“തമ്മ കതമം അനുവാദാധികരണം അകുസലം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അകുസലചിത്താ അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. യോ തമ്മ അനുവാദോ അനുവദനാ അനുല്പപനാ അനുഭണനാ അനുസമ്പവങ്കതാ അബ്ഭുസ്സഹനതാ അനുബലപ്പദാനം - ഇദം വുച്ചതി അനുവാദാധികരണം അകുസലം.

“തമ്മ കതമം അനുവാദാധികരണം അബ്യാകതം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അബ്യാകതചിത്താ അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. യോ തമ്മ അനുവാദോ അനുവദനാ അനുല്പപനാ അനുഭണനാ അനുസമ്പവങ്കതാ അബ്ഭുസ്സഹനതാ അനുബലപ്പദാനം - ഇദം വുച്ചതി അനുവാദാധികരണം അബ്യാകതം.

൨൨൨. “ആപത്താധികരണം കുസലം [\[ഇദം പദം കേസുചി നന്മി\]](#), അകുസലം, അബ്യാകതം? ആപത്താധികരണം സിയാ അകുസലം, സിയാ അബ്യാകതം; നന്മി ആപത്താധികരണം കുസലം. തമ്മ കതമം ആപത്താധികരണം അകുസലം? യം ജാനന്തോ സഞ്ജാനന്തോ ചേച്ച അഭിവിതരിത്വാ വീതിക്കമോ - ഇദം വുച്ചതി ആപത്താധികരണം അകുസലം.

“തമ്മ കതമം ആപത്താധികരണം അബ്യാകതം? യം അജാനന്തോ അസഞ്ജാനന്തോ അചേച്ച അനഭിവിതരിത്വാ വീതിക്കമോ - ഇദം വുച്ചതി ആപത്താധികരണം അബ്യാകതം.

൨൨൩. “കിച്ചാധികരണം കുസലം, അകുസലം, അബ്യാകതം? കിച്ചാധികരണം സിയാ കുസലം, സിയാ അകുസലം, സിയാ അബ്യാകതം. തമ്മ കതമം കിച്ചാധികരണം കുസലം? യം സങ്ഘോ കുസലചിത്തോ കമ്മം കരോതി - അപലോകനകമ്മം, ഞ്ഞികമ്മം, ഞ്ഞിദുതിയകമ്മം, ഞ്ഞിച്ചതുത്ഥകമ്മം - ഇദം വുച്ചതി കിച്ചാധികരണം കുസലം.

“തമ്മ കതമം കിച്ചാധികരണം അകുസലം? യം സങ്ഘോ അകുസലചിത്തോ കമ്മം കരോതി - അപലോകനകമ്മം, ഞ്ഞികമ്മം, ഞ്ഞിദുതിയകമ്മം,

ഞെത്തിച്ചതുതമകമ്മം - ഇദം വുച്ചതി കിച്ചായികരണം അകുസലം.

“തമ്മ കതമം കിച്ചായികരണം അബ്ധാകതം? യം സന്ഘോ അബ്ധാകതചിത്തോ കമ്മം കരോതി - അപലോകനകമ്മം, ഞെത്തികമ്മം, ഞെത്തിദുതിയകമ്മം, ഞെത്തിച്ചതുതമകമ്മം - ഇദം വുച്ചതി കിച്ചായികരണം അബ്ധാകതം.

൨൨൪. [പരിഃ ൩൫] “വിവാദോ വിവാദായികരണം, വിവാദോ നോ അധികരണം, അധികരണം നോ വിവാദോ, അധികരണഞ്ചേവ വിവാദോ ച. സിയാ വിവാദോ വിവാദായികരണം, സിയാ വിവാദോ നോ അധികരണം, സിയാ അധികരണം നോ വിവാദോ, സിയാ അധികരണഞ്ചേവ വിവാദോ ച.

“തമ്മ കതമോ വിവാദോ വിവാദായികരണം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ...പേ... ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ. യം തമ്മ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ നാനാവാരോ അന്തമാവാരോ വിപച്ചതായ വോഹാരോ മേധഗം - അയം വിവാദോ വിവാദായികരണം.

“തമ്മ കതമോ വിവാദോ നോ അധികരണം? മാതാപി പുത്തേന വിവദതി, പുത്തോപി മാതരോ വിവദതി, പിതാപി പുത്തേന വിവദതി, പുത്തോപി പിതരോ വിവദതി, ഭാതാപി ഭാതരോ വിവദതി, ഭാതാപി ഭഗിനീയാ വിവദതി, ഭഗിനീപി ഭാതരോ വിവദതി, സഹായോപി സഹായേന വിവദതി - അയം വിവാദോ നോ അധികരണം.

“തമ്മ കതമം അധികരണം നോ വിവാദോ? അനുവാദായികരണം, ആപത്തായികരണം, കിച്ചായികരണം - ഇദം അധികരണം നോ വിവാദോ.

“തമ്മ കതമം അധികരണഞ്ചേവ വിവാദോ ച? വിവാദായികരണം അധികരണഞ്ചേവ വിവാദോ ച.

൨൨൫. [പരിഃ ൩൫] “അനുവാദോ അനുവാദായികരണം, അനുവാദോ നോ അധികരണം, അധികരണം നോ അനുവാദോ, അധികരണഞ്ചേവ അനുവാദോ ച. സിയാ അനുവാദോ അനുവാദായികരണം, സിയാ അനുവാദോ നോ അധികരണം, സിയാ അധികരണം നോ അനുവാദോ, സിയാ അധികരണഞ്ചേവ അനുവാദോ ച.

“തമ്മ കതമോ അനുവാദോ അനുവാദായികരണം? ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അനുവദന്തി - സീലവിപത്തിയാ വാ, ആചാരവിപത്തിയാ വാ , ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ, ആജീവവിപത്തിയാ വാ. യോ തമ്മ അനുവാദോ അനുവദനാ അനുല്പപനാ അനുഭണനാ അനുസമ്പവങ്കതാ അബ്ഭുസ്സഹനതാ അനുബലപ്പദാനം - അയം അനുവാദോ അനുവാദായികരണം.

“തമ്മ കതമോ അനുവാദോ നോ അധികരണം? മാതാപി പുത്തം അനുവദതി, പുത്തോപി മാതരം അനുവദതി, പിതാപി പുത്തം അനുവദതി, പുത്തോപി പിതരം അനുവദതി, ഭാതാപി ഭാതരം അനുവദതി, ഭാതാപി

ഭഗിനിം അനുവദതി, ഭഗിനീപി ഭാതരം അനുവദതി, സഹായോപി സഹായം അനുവദതി - അയം അനുവാദോ നോ അധികരണം.

“തത്ത്വ കതമം അധികരണം നോ അനുവാദോ? ആപത്താധികരണം, കിച്ചാധികരണം, വിവാദാധികരണം - ഇദം അധികരണം നോ അനുവാദോ.

“തത്ത്വ കതമം അധികരണഞ്ചേവ അനുവാദോ ച? അനുവാദാധികരണം അധികരണഞ്ചേവ അനുവാദോ ച.

൨൨൬. [പരി ൩൫൭] “ആപത്തി ആപത്താധികരണം, ആപത്തി നോ അധികരണം, അധികരണം നോ ആപത്തി, അധികരണഞ്ചേവ ആപത്തി ച. സിയാ ആപത്തി ആപത്താധികരണം, സിയാ ആപത്തി നോ അധികരണം, സിയാ അധികരണം നോ ആപത്തി, സിയാ അധികരണഞ്ചേവ ആപത്തി ച. “തത്ത്വ കതമം ആപത്തി ആപത്താധികരണം? പഞ്ചപി ആപത്തിക്ഖന്ധാ ആപത്താധികരണം, സത്തപി ആപത്തിക്ഖന്ധാ ആപത്താധികരണം - അയം ആപത്തി ആപത്താധികരണം.

“തത്ത്വ കതമം ആപത്തി നോ അധികരണം? സോതാപത്തി സമാപത്തി - അയം ആപത്തി നോ അധികരണം .

“തത്ത്വ കതമം അധികരണം നോ ആപത്തി? കിച്ചാധികരണം, വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം - ഇദം അധികരണം നോ ആപത്തി.

“തത്ത്വ കതമം അധികരണഞ്ചേവ ആപത്തി ച? ആപത്താധികരണം അധികരണഞ്ചേവ ആപത്തി ച.

൨൨൭. [പരി ൩൫൮] “കിച്ചം കിച്ചാധികരണം, കിച്ചം നോ അധികരണം, അധികരണം നോ കിച്ചം, അധികരണഞ്ചേവ കിച്ചഞ്ച. സിയാ കിച്ചം കിച്ചാധികരണം, സിയാ കിച്ചം നോ അധികരണം, സിയാ അധികരണം നോ കിച്ചം, സിയാ അധികരണഞ്ചേവ കിച്ചഞ്ച.

“തത്ത്വ കതമം കിച്ചം കിച്ചാധികരണം? യാ സങ്ഘസ്സ കിച്ചയതാ, കരണീയതാ, അപലോകനകമ്മം, ഞ്ഞതികമ്മം, ഞ്ഞതിദുതിയകമ്മം, ഞ്ഞതിചതുത്ഥകമ്മം - ഇദം കിച്ചം കിച്ചാധികരണം.

“തത്ത്വ കതമം കിച്ചം നോ അധികരണം? ആചരിയകിച്ചം, ഉപജ്ജായകിച്ചം, സമാനുപജ്ജായകിച്ചം, സമാനാചരിയകിച്ചം - ഇദം കിച്ചം നോ അധികരണം.

“തത്ത്വ കതമം അധികരണം നോ കിച്ചം? വിവാദാധികരണം, അനുവാദാധികരണം, ആപത്താധികരണം - ഇദം അധികരണം നോ കിച്ചം.

“തത്ത്വ കതമം അധികരണഞ്ചേവ കിച്ചഞ്ച? കിച്ചാധികരണം അധികരണഞ്ചേവ കിച്ചഞ്ച.

൯. അധികരണവുപസമനസമമോ

സമ്മുഖാവിനയോ

൨൨൮. [പ്രിം ൨൯൨-൨൯൩, ൩൦൨ ആദയോ] “വിവാദാധികരണം കതിഹി സമമേഹി സമ്മതി? വിവാദാധികരണം ദീഹി സമമേഹി സമ്മതി - സമ്മുഖാവിനയേന ച, യേഭൂയസികായ ച. സിയാ വിവാദാധികരണം ഏകം സമം അനാഗമ്മ യേഭൂയസികം, ഏകേന സമമേന സമേയ്യ - സമ്മുഖാവിനയേനാതി? സിയാതിസ്സ വചനീയം. യഥാ കഥം വിയ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വിവദന്തി - ധമ്മോതി വാ അധമ്മോതി വാ, വിനയോതി വാ അവിനയോതി വാ, ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേനാതി വാ അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേനാതി വാ, ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി വാ അനാചിണ്ണം തമാഗതേനാതി വാ, പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി വാ അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി വാ, ആപത്തിതി വാ അനാപത്തിതി വാ, ലഹുകാ ആപത്തിതി വാ ഗരുകാ ആപത്തിതി വാ, സാവസേസാ ആപത്തിതി വാ അനവസേസാ ആപത്തിതി വാ, ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി വാ.

“തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന. കിഞ്ച തത്ത്വ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സഞ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ സഞ്ഘസമ്മുഖതാ? യാവതികാ ഭിക്ഖു കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - അയം തത്ത്വ സഞ്ഘസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ ? യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന യേന സത്ത്വസാസന്നേന തം അധികരണം വൂപസമ്മതി - അയം തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച വിവദന്തി, യേന ച വിവദന്തി, ഉഭോ അത്ഥപച്ചത്ഥികാ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

൨൨൯. “തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ന സക്കോന്തി തം അധികരണം തസ്ഥിം ആവാസേ വൂപസമേതും, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി, യസ്ഥിം ആവാസേ സമ്ബഹുലാ [ബഹുതരാ (സീം സ്യാം)] ഭിക്ഖു, സോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ഗച്ഛന്താ അന്തരാമഗ്ഗേ സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന . കിഞ്ച തത്ത്വ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സഞ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ സഞ്ഘസമ്മുഖതാ? യാവതികാ ഭിക്ഖു കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - അയം തത്ത്വ സഞ്ഘസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ? യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന യേന സത്ത്വസാസന്നേന തം അധികരണം വൂപസമ്മതി - അയം തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച വിവദന്തി, യേന ച വിവദന്തി, ഉഭോ അത്ഥപച്ചത്ഥികാ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

൨൩൦. “തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ആഗച്ഛന്താ അന്തരാമഗ്ഗേ ന സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി, തം ആവാസം ഗന്താ ആവാസികാ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘ഇദം ഖോ, ആവുസോ, അധികരണം ഏവം ജാതം, ഏവം സമുപ്പന്നം; സാധായസ്ഥന്താ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന, യഥയിദം അധികരണം സുവൂപസന്തം അസ്സാ’തി.

“സചേ , ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖു വുഡ്ഡതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുക്കാ ഭിക്ഖു നവകതരാ, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി ആഗന്തുക്കാ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘ഇങ്ഘ തുമ്ഹേ, ആയസ്ഥന്തോ, മുഹുത്തം ഏകമന്തം ഹോഥ, യാവ മയം മന്തേമാ’തി. സചേ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖു നവകതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുക്കാ ഭിക്ഖു വുഡ്ഡതരാ, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി ആഗന്തുക്കാ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘തേന ഹി തുമ്ഹേ, ആയസ്ഥന്തോ, മുഹുത്തം ഇധേവ താവ ഹോഥ, യാവ മയം മന്തേമാ’തി.

“സചേ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖുനം മന്തയമാനാനം ഏവം ഹോതി - ‘ന മയം സക്കോമ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന’തി, ന തം അധികരണം ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്പടിച്ചിതഞ്ചം. സചേ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖുനം മന്തയമാനാനം ഏവം ഹോതി - ‘സക്കോമ മയം ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന’തി, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി ആഗന്തുക്കാ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘സചേ തുമ്ഹേ, ആയസ്ഥന്തോ, അമ്ഹാകം ഇമം അധികരണം യമാജാതം യമാസമുപ്പന്നം ആരോചേസ്സഥ, യമാ ച മയം ഇമം അധികരണം വൂപസമേസ്സാമ യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന തമാ സുവൂപസന്തം ഭവിസ്സതി. ഏവം മയം ഇമം അധികരണം സമ്പടിച്ചിസ്സാമ. നോ ചേ തുമ്ഹേ, ആയസ്ഥന്തോ, അമ്ഹാകം ഇമം അധികരണം യമാജാതം യമാസമുപ്പന്നം ആരോചേസ്സഥ, യമാ ച മയം ഇമം അധികരണം വൂപസമേസ്സാമ യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന തമാ ന സുവൂപസന്തം ഭവിസ്സതി, ന മയം ഇമം അധികരണം സമ്പടിച്ചിസ്സാമാ’തി. ഏവം സുപരിഗ്ഗഹിതം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, കത്വാ ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി തം അധികരണം സമ്പടിച്ചിതഞ്ചം.

“തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുക്കേഹി ഭിക്ഖുഹി ആവാസികാ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘യമാജാതം യമാസമുപ്പന്നം മയം ഇമം അധികരണം ആയസ്ഥന്താനം ആരോചേസ്സാമ. സചേ ആയസ്ഥന്താ സക്കോന്തി ഏത്തകേന വാ ഏത്തകേന വാ അന്തരേന ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന തമാ സുവൂപസന്തം ഭവിസ്സതി. ഏവം മയം ഇമം അധികരണം ആയസ്ഥന്താനം നിച്ചാദേസ്സാമ. നോ ചേ ആയസ്ഥന്താ സക്കോന്തി ഏത്തകേന വാ ഏത്തകേന വാ അന്തരേന ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും യമ്മേന വിനയേന സത്ഥുസാസന്നേന തമാ ന സുവൂപസന്തം ഭവിസ്സതി, ന മയം ഇമം അധികരണം ആയസ്ഥന്താനം നിച്ചാദേസ്സാമ . മയമേവ ഇമസ്സ അധികരണസ്സ സാമിനോ ഭവിസ്സാമാ’തി. ഏവം സുപരിഗ്ഗഹിതം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, കത്വാ ആഗന്തുക്കേഹി ഭിക്ഖുഹി തം അധികരണം ആവാസികാനം ഭിക്ഖുനം നിച്ചാദേതഞ്ചം.

“തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സഞ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ...പേ... ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

ഉബ്ബാഹികായവൂപസമനം

൨൩൧. “തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി തസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനന്താനി [\[അനഗ്ഗാനി \(സീ\)\]](#) ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ [\[ന ചേതസ്സ \(ക\)\]](#) ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി, അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരുപം അധികരണം ഉബ്ബാഹികായ വൂപസമേതും. “ദസഹസ്സേഹി സമന്നാഗതോ ഭിക്ഖു ഉബ്ബാഹികായ സമ്മന്നിതബ്ബോ - സീലവാ ഹോതി, പാതിമോക്ഖസംവരസംവുതോ വിഹരതി ആചാരഗോചരസമ്പന്നോ അണുമത്തേസു വജ്ജേസു ഭയദസ്സാവി, സമാദായ സിക്ഖതി സിക്ഖാപദേസു; ബഹുസ്സുതോ ഹോതി സുതധരോ സുതസന്നിചയോ, യേ തേ ധമ്മാ ആദികല്യാണാ മജ്ജേയേകല്യാണാ പരിയോസാനകല്യാണാ സാത്ഥം സബ്ബഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം അഭിവദന്തി, തമാരുപസ്സ ധമ്മാ ബഹുസ്സുതാ ഹോന്തി, ധാതാ [\[ധതാ \(സീ സു\)\]](#) വചസാ പരിചിതാ മനസാനുപേക്ഖിതാ ദിട്ഠിയാ സുപ്പടിവിദ്ധാ; ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തിനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്ബഞ്ജനസോ ; വിനയേ ഖോ പന റിതോ [\[ഛേരകോ \(ക\)\]](#) ഹോതി അസംഹീരോ; പടിബലോ ഹോതി ഉഭോ അത്ഥപച്ചത്ഥികേ അസ്സാസേതും സത്താപേതും നിജ്ജയാപേതും പേക്ഖേതും പസാദേതും; അധികരണസമുപ്പാദവൂപസമനകുസലോ ഹോതി; അധികരണം ജാനാതി; അധികരണസമുദയം ജാനാതി; അധികരണനിരോധം ജാനാതി; അധികരണനിരോധഗാമിനിപടിപദം ജാനാതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി ദസഹസ്സേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ഉബ്ബാഹികായ സമ്മന്നിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൨൩൨. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനന്താനി ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഭിക്ഖും സമ്മന്നേയ്യ ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനന്താനി ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി. സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഇത്ഥന്നാമഞ്ച ഭിക്ഖും സമ്മന്നതി ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ച ഇത്ഥന്നാമസ്സ ച ഭിക്ഖുനോ സമ്മുതി ഉബ്ബാഹികായ

ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും, സോ തുസ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ച ഭിക്ഖു ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതും. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുസ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സക്കോന്തി തം അധികരണം ഉബ്ബാഹികായ വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ...പേ... ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം.

൨൩൩. “തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി തസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാണേ തത്രാസ്സ ഭിക്ഖു ധമ്മകമികോ, തസ്സ നേവ സുത്തം ആഗതം ഹോതി, നോ സുത്തവിഭിന്ദോ, സോ അത്ഥം അസല്ലക്ഖേനോ ബൃജ്ജനച്ഛായായ അത്ഥം പടിബാഹതി, ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖു ഞാപേതബ്ബാ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്ഥന്താ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ധമ്മകമികോ. ഇമസ്സ നേവ സുത്തം ആഗതം ഹോതി, നോ സുത്തവിഭിന്ദോ. സോ അത്ഥം അസല്ലക്ഖേനോ ബൃജ്ജനച്ഛായായ അത്ഥം പടിബാഹതി. യദായസ്ഥന്താനം പത്തകല്ല്വം , ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേത്യാ അവസേസാ ഇമം അധികരണം വൂപസമേയ്യാമാതി.

“തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേത്യാ സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ... പേ... ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം.

“തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി തസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാണേ തത്രാസ്സ ഭിക്ഖു ധമ്മകമികോ, തസ്സ സുത്തത്ത്വേഹി ഖോ ആഗതം ഹോതി, നോ സുത്തവിഭിന്ദോ, സോ അത്ഥം അസല്ലക്ഖേനോ ബൃജ്ജനച്ഛായായ അത്ഥം പടിബാഹതി, ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖു ഞാപേതബ്ബാ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്ഥന്താ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ധമ്മകമികോ. ഇമസ്സ സുത്തത്ത്വേഹി ഖോ ആഗതം ഹോതി, നോ സുത്തവിഭിന്ദോ. സോ അത്ഥം അസല്ലക്ഖേനോ ബൃജ്ജനച്ഛായായ അത്ഥം പടിബാഹതി. യദായസ്ഥന്താനം പത്തകല്ല്വം, ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേത്യാ അവസേസാ ഇമം അധികരണം വൂപസമേയ്യാമാതി.

“തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേത്യാ സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും, ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം

വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുവാപിനയേന. കിഞ്ച തത്ത്വ സമ്മുവാപിനയസ്ഥിം? ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ... പേ... ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം.

യേഭുയ്യസികാവിനയോ

൨൩൪. “തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ന സക്കോന്തി തം അധികരണം ഉബ്ബാഹികായ വൂപസമേതും, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി തം അധികരണം സഞ്ചസ്സ നിയ്യാദേതബ്ബം - ‘ന മയം [ന ച മയം (ക)], ഭന്തേ, സക്കോമ ഇമം അധികരണം ഉബ്ബാഹികായ വൂപസമേതും, സഞ്ഘോവ ഇമം അധികരണം വൂപസമേതു’തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം അധികരണം യേഭുയ്യസികായ വൂപസമേതും. പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമ്മന്നാഗതോ ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകോ സമ്മന്നിതബ്ബോ - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഗഹിതാഗഹിതഞ്ച ജാനേയ്യ...പേ... ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഥം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാഥം ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ണ്തേതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. സഞ്ഘോ ഇത്ഥന്നാഥം ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സലാകഗ്ഗാഹാപകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സഞ്ഘേന ഇത്ഥന്നാഥോ ഭിക്ഖു സലാകഗ്ഗാഹാപകോ. ഖമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“തേന സലാകഗ്ഗാഹാപകേന ഭിക്ഖുനാ സലാകാ ഗാഹേതബ്ബാ. യഥാ ബഹുതരാ ഭിക്ഖു ധമ്മവാദിനോ വദന്തി തഥാ തം അധികരണം വൂപസമേതബ്ബം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുവാപിനയേന ച, യേഭുയ്യസികായ ച. കിഞ്ച തത്ത്വ സമ്മുവാപിനയസ്ഥിം? സഞ്ചസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ സഞ്ചസമ്മുഖതാ? യാവതികാ ഭിക്ഖു കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹഭോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - അയം തത്ത്വ സഞ്ചസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ? യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന യേന സത്ത്വസാസന്നേന തം അധികരണം വൂപസമ്മതി - അയം തത്ത്വ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ . കാ ച തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച വിവദതി, യേന ച വിവദതി, ഉഭോ അത്ഥപച്ചത്ഥികാ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ത്വ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കാ ച തത്ത്വ യേഭുയ്യസികായ? യാ യേഭുയ്യസികാകമ്മസ്സ കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - അയം തത്ത്വ യേഭുയ്യസികായ. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം

കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയ"ന്തി.

തിവിയസലാകഗ്ഗാഹോ

൨൩൫. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ ഏവം ജാതം ഏവം സമുപ്പന്നം അധികരണം ഹോതി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു - അസന്തുട്ഠാ സാവത്ഥിയാ സഞ്ചസ്സ അധികരണവുപസമനേന - അസ്സോസും ഖോ അമുക്കസ്ഥിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ മേരാ വിഹരന്തി ബഹുസ്സുതാ ആഗതാഗമാ ധമ്മധരാ വിനയധരാ മാതികാധരാ പണ്ഡിതാ വിയത്താ മേധാവിനോ ലജ്ജിനോ ക്കുച്ചകാ സിക്ഖാകാമാ. തേ ചേ മേരാ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യം ധമ്മേന വിനയേന സത്ത്വസാസനേന, ഏവമിദം അധികരണം സുവുപസന്തം അസ്സാതി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു തം ആവാസം ഗത്വാ തേ മേരേ ഏതദവോചും - “ഇദം, ഭന്തേ, അധികരണം ഏവം ജാതം, ഏവം സമുപ്പന്നം. സാധു, ഭന്തേ, മേരാ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യം ധമ്മേന വിനയേന സത്ത്വസാസനേന, യഥയിദം അധികരണം സുവുപസന്തം അസ്സാ”തി. അഥ ഖോ തേ മേരാ - യഥാ സാവത്ഥിയാ സഞ്ചേന അധികരണം വുപസമിതം തഥാ സുവുപസന്തന്തി [യഥാ സുവുപസന്തം (സീം സ്യം)] - തഥാ തം അധികരണം വുപസമേസും .

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു - അസന്തുട്ഠാ സാവത്ഥിയാ സഞ്ചസ്സ അധികരണവുപസമനേന, അസന്തുട്ഠാ സമ്ബഹുലാനം മേരാനം അധികരണവുപസമനേന - അസ്സോസും ഖോ അമുക്കസ്ഥിം കിര ആവാസേ തയോ മേരാ വിഹരന്തി...പേ... ദേവ മേരാ വിഹരന്തി...പേ... ഏകോ മേരോ വിഹരതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി ക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമാ. സോ ചേ മേരോ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യം ധമ്മേന വിനയേന സത്ത്വസാസനേന, ഏവമിദം അധികരണം സുവുപസന്തം അസ്സാതി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു തം ആവാസം ഗത്വാ തം മേരം ഏതദവോചും - “ഇദം, ഭന്തേ, അധികരണം ഏവം ജാതം, ഏവം സമുപ്പന്നം. സാധു, ഭന്തേ, മേരോ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യം ധമ്മേന വിനയേന സത്ത്വസാസനേന, യഥയിദം അധികരണം സുവുപസന്തം അസ്സാ”തി. അഥ ഖോ സോ മേരോ - യഥാ സാവത്ഥിയാ സഞ്ചേന അധികരണം വുപസമിതം, യഥാ സമ്ബഹുലേഹി മേരേഹി അധികരണം വുപസമിതം, യഥാ തീഹി മേരേഹി അധികരണം വുപസമിതം, യഥാ ദീഹി മേരേഹി അധികരണം വുപസമിതം, തഥാ സുവുപസന്തന്തി - തഥാ തം അധികരണം വുപസമേസി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു അസന്തുട്ഠാ സാവത്ഥിയാ സഞ്ചസ്സ അധികരണവുപസമനേന, അസന്തുട്ഠാ സമ്ബഹുലാനം മേരാനം അധികരണവുപസമനേന, അസന്തുട്ഠാ തിണ്ണം മേരാനം അധികരണവുപസമനേന, അസന്തുട്ഠാ ദിന്നം മേരാനം അധികരണവുപസമനേന, അസന്തുട്ഠാ ഏകസ്സ മേരസ്സ അധികരണവുപസമനേന, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “നിഹതമേതം, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം സന്തം വുപസന്തം സുവുപസന്തം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,

തേസം ഭിക്ഖുനം സഞ്ചത്തിയാ തയോ സലാകഗ്ഗാഹോ - ഗുട്ട്ഠഹകം, സകണ്ണജപ്പകം, വിവടകം.

“കമഞ്ച , ഭിക്ഖവേ, ഗുട്ട്ഠഹകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി? തേന സലാകഗ്ഗാഹാപകേന ഭിക്ഖുനാ സലാകായോ വണ്ണാവണ്ണായോ കത്വാ ഏകമേകോ ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അയം ഏവംവാദിസ്സ സലാകാ, അയം ഏവംവാദിസ്സ സലാകാ. യം ഇച്ഛസി തം ഗണ്ഹാഹീ’തി. ഗഹിതേ വത്തഞ്ചോ - ‘മാ ച കസ്സചി ദസ്സേഹീ’തി. സചേ ജാനാതി - അയമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, ദുഗ്ഗഹോതി, പച്ഛുക്കഡ്ഡിതഞ്ചം. സചേ ജാനാതി - യമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, സുഗ്ഗഹോതി, സാവേതഞ്ചം. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഗുട്ട്ഠഹകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി.

“കമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സകണ്ണജപ്പകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി? തേന സലാകഗ്ഗാഹാപകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകമേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപകണ്ണകേ ആരോചേതഞ്ചം - ‘അയം ഏവംവാദിസ്സ സലാകാ, അയം ഏവംവാദിസ്സ സലാകാ. യം ഇച്ഛസി തം ഗണ്ഹാഹീ’തി. ഗഹിതേ വത്തഞ്ചോ - ‘മാ ച കസ്സചി ആരോചേഹീ’തി. സചേ ജാനാതി - അയമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, ദുഗ്ഗഹോതി, പച്ഛുക്കഡ്ഡിതഞ്ചം. സചേ ജാനാതി - യമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, സുഗ്ഗഹോതി, സാവേതഞ്ചം. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സകണ്ണജപ്പകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി.

“കമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, വിവടകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി? സചേ ജാനാതി - യമ്മവാദീ ബഹുതരാതി, വിസ്സട്ടേനേവ വിവടേന ഗാഹേതഞ്ചോ . ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, വിവടകോ സലാകഗ്ഗാഹോ ഹോതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തയോ സലാകഗ്ഗാഹാ”തി.

സതിവിനയോ

൨൩൬. [പരി° ൨൯൨-൨൯൩, ൩൦൭ ആദയോ] “അനുവാദാധികരണം കതിഹി സമമേഹി സമ്മതി? അനുവാദാധികരണം ചതുഹി സമമേഹി സമ്മതി - സമ്മുഖാവിനയേന ച, സതിവിനയേന ച, അമുട്ട്ഠഹവിനയേന ച, തസ്സപാപിയസികായ ച. സിയാ അനുവാദാധികരണം ദേ സമമേ അനാഗമ്മ - അമുട്ട്ഠഹവിനയഞ്ച, തസ്സപാപിയസികഞ്ച; ദ്വീഹി സമമേഹി സമ്മേയ്യ - സമ്മുഖാവിനയേന ച, സതിവിനയേന ചാതി? സിയാതിസ്സ വചനീയം. യമാ കമം വിയ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. തസ്സ ഖോ, ഭിക്ഖവേ [തസ്സ ഖോ തം ഭിക്ഖവേ (സ്വാ° ക°)], ഭിക്ഖുനോ സതിവേപുല്ല്യപ്പത്തസ്സ സതിവിനയോ ദാതഞ്ചോ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതഞ്ചോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗ കരിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘മം, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. സോഹം, ഭന്തേ , സതിവേപുല്ല്യപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതഞ്ചോ. തതിയമ്പി യാചിതഞ്ചോ. ബൃത്തേനം ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഭിക്ഖു ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. സോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചതി . യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദദേയ്യ. ഏസാ ണ്തേതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഭിക്ഖു ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേന്തി. സോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തോ സങ്ഘം സതിവിനയം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഭുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേം....

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സതിവേപുല്ലപ്പത്തസ്സ സതിവിനയോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വുപസന്തം. കേന വുപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച സതിവിനയേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സങ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ , വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ...പേം... കാ ച തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച അനുവദതി, യഞ്ച അനുവദതി, ഉഭോ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കിഞ്ച തത്ഥ സതിവിനയസ്ഥിം? യാ സതിവിനയസ്സ കമ്മസ്സ കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - ഇദം തത്ഥ സതിവിനയസ്ഥിം. ഏവം വുപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

അമുള്ഹവിനയോ

൨൩൭. “സിയാ അനുവാദാധികരണം ദേ സമഥേ അനാഗമ്മ - സതിവിനയഞ്ച, തസ്സപാപിയസികഞ്ച; ദീഹി സമഥേഹി സമ്മേയ്യ - സമ്മുഖാവിനയേന ച, അമുള്ഹവിനയേന ചാതി? സിയാതിസ്സ വചനീയം. യഥാ കഥം വിയ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ ഹോതി ചിത്തവിപരിയാസകതോ . തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. തം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂള്ഹേന മേ ഏതം കത്’ന്തി. ഏവമ്പി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. “തസ്സ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ അമുള്ഹസ്സ അമുള്ഹവിനയോ ദാതബ്ബോ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ -

“തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ...പേ... ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. മം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. ത്യാഹം ഏവം വദാമി - ‘അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി . ഏവന്വി മം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. ‘സോഹം, ഭന്തേ, അമൂല്ല്ഹോ സങ്ഘം അമൂല്ല്ഹവിനയം യാചാമി’തി. ദുതിയന്വി യാചിതഞ്ചോ. തതിയന്വി യാചിതഞ്ചോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ അഹോസി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. തം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി. ഏവന്വി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. സോ അമൂല്ല്ഹോ സങ്ഘം അമൂല്ല്ഹവിനയം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്ല്ഹസ്സ അമൂല്ല്ഹവിനയം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ അഹോസി ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. തം ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന അജ്ജയാചിണ്ണേന ആപത്തിയാ ചോദേന്തി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി . സോ ഏവം വദേതി - ‘അഹം ഖോ, ആവുസോ, ഉമ്മത്തകോ അഹോസിം ചിത്തവിപരിയാസകതോ. തേന മേ ഉമ്മത്തകേന ചിത്തവിപരിയാസകതേന ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. നാഹം തം സരാമി. മൂല്ല്ഹേന മേ ഏതം കത’ന്തി. ഏവന്വി നം വുച്ചമാനാ ചോദേന്തേവ - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. സോ അമൂല്ല്ഹോ സങ്ഘം അമൂല്ല്ഹവിനയം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്ല്ഹസ്സ അമൂല്ല്ഹവിനയം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമൂല്ല്ഹസ്സ അമൂല്ല്ഹവിനയസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയന്വി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതിയന്വി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“ദിനോ സഞ്ചേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമുജ്ഛസ്സ അമുജ്ഛവിനയോ. ഖമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വുപസന്തം. കേന വുപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച, അമുജ്ഛവിനയേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സഞ്ചസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ...പേ... കിഞ്ച തത്ഥ അമുജ്ഛവിനയസ്ഥിം ? യാ അമുജ്ഛവിനയസ്സ കമ്മസ്സ കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജയുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - ഇദം തത്ഥ അമുജ്ഛവിനയസ്ഥിം. ഏവം വുപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം കാരകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

തസ്സപാപിയസികാവിനയോ

൨൩൮. “സിയാ അനുവാദാധികരണം ദേ സമമേ അന്നാഗമ്മ - സതിവിനയഞ്ച, അമുജ്ഛവിനയഞ്ച ; ദീഹി സമമേഹി സമ്മേയ്യ - സമ്മുഖാവിനയേന ച, തസ്സപാപിയസികായ ചാതി? സിയാതിസ്സ വചനീയം. യഥാ കഥം വിയ? ഇധ പന്ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും സഞ്ചമജ്ജേയേ ഗരുകായ ആപത്തിയാ ചോദേതി - ‘സരതായസ്ഥാ ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, സരാമി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. തമേനം സോ നിബ്ബേരേന്തം അതിവേരേതി - ‘ഇഞ്ചായസ്ഥാ സാധുകമേവ ജാനാഹി, യദി സരസി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, സരാമി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ. സരാമി ച ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഏവരുപിം അപ്പമത്തികം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ’തി. തമേനം സോ നിബ്ബേരേന്തം അതിവേരേതി - ‘ഇഞ്ചായസ്ഥാ സാധുകമേവ ജാനാഹി, യദി സരസി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘ഇമണ്ഹി നാമാഹം, ആവുസോ, അപ്പമത്തികം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ അപുട്ഠോ പടിജാനിസ്സാമി. കിം പന്നാഹം ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ, പൂട്ഠോ ന പടിജാനിസ്സാമീ’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘ഇമണ്ഹി നാമ ത്വം, ആവുസോ, അപ്പമത്തികം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ അപുട്ഠോ ന പടിജാനിസ്സസി. കിം പന്ന ത്വം ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ, അപുട്ഠോ പടിജാനിസ്സസി? ഇഞ്ചായസ്ഥാ സാധുകമേവ ജാനാഹി, യദി സരസി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘സരാമി ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ. ദവാ മേ ഏതം വുത്തം, രവാ മേ ഏതം വുത്തം - നാഹം തം സരാമി ഏവരുപിം ഗരുകം ആപത്തിം ആപജ്ജിതാ, പാരാജികം വാ പാരാജികസാമന്തം വാ’തി. തസ്സ ഖോ, ഭിക്ഖവേ [തസ്സ ഖോ തം

ഭിക്ഖവേ (ക) തസ്സ വാതം ഭിക്ഖവേ (സ്യം)], ഭിക്ഖുനോ
തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കാതബ്ബം. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബം.
ബ്ബത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സങ്ഘമജ്ജേയേ
ഗരുകായ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ പടിജാനാതി,
പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനാഞ്ഞം പടിചരതി, സമ്പജാനമുസാ
ഭാസതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ
തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു
സങ്ഘമജ്ജേയേ ഗരുകായ ആപത്തിയാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ അവജാനിത്വാ
പടിജാനാതി, പടിജാനിത്വാ അവജാനാതി, അഞ്ഞേനാഞ്ഞം പടിചരതി,
സമ്പജാനമുസാ ഭാസതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ
തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ
ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മസ്സ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ
നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ....

“കതം സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം. ഖമതി
സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം?
സമ്മുഖാവിനയേന ച, തസ്സപാപിയസികായ ച. കിഞ്ച തത്ഥ
സമ്മുഖാവിനയസ്മിം? സങ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ...
പേ... കാ ച തത്ഥ തസ്സപാപിയസികായ? യാ തസ്സപാപിയസികാകമ്മസ്സ
കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജയുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്ക്കോസനാ -
അയം തത്ഥ തസ്സപാപിയസികായ. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ,
അധികരണം കാരകോ ഉക്ക്കോടേതി, ഉക്ക്കോടനകം പാചിത്തീയം; ഛന്ദദായകോ
ഖീയതി, ഖീയനകം പാചിത്തീയം.

പടിഞ്ഞാതകരണം

൨൩൯. [പരി ൨൯൫, ൩൦൩, ൩൦൪ ആദയോ] “ആപത്താധികരണം കതിഹി
സമമേഹി സമ്മതി? ആപത്താധികരണം തീഹി സമമേഹി സമ്മതി -
സമ്മുഖാവിനയേന ച, പടിഞ്ഞാതകരണേന ച, തിണവത്ഥാരകേന ച. സിയാ
ആപത്താധികരണം ഏകം സമമം അനാഗമ്മ - തിണവത്ഥാരകം, ദ്വീഹി
സമമേഹി സമ്മേയ്യ - സമ്മുഖാവിനയേന ച, പടിഞ്ഞാതകരണേന ചാതി?
സിയാതിസ്സ വചനീയം. യമാ കമ്മം വിയ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു
ലഹുകം ആപത്തിം ആപനോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഏകം
ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം
നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം,
ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപനോ; തം പടിദേസേമീ’തി. തേന
വത്തബ്ബോ - ‘പസ്സസീ’തി? ‘ആമ പസ്സാമീ’തി. ‘ആയതിം സംവരേയ്യാസീ’തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച, പടിഞ്ഞാതകരണേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ... പേ... കാ ച തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച ദേസേതി, യസ്സ ച ദേസേതി, ഉഭോ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കിഞ്ച തത്ഥ പടിഞ്ഞാതകരണസ്ഥിം? യാ പടിഞ്ഞാതകരണസ്സ കമ്മസ്സ കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - ഇദം തത്ഥ പടിഞ്ഞാതകരണസ്ഥിം. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം പടിഗാഹകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം. ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേമ, തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയാ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ; തം പടിദേസേമീ’തി. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖു ഞാപേതബ്ബാ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്ഥന്താ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം സരതി, വിവരതി, ഉത്താനിം കരോതി ദേസേതി. യദായസ്ഥന്താനം പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആപത്തിം പടിഗുണ്ഹേയന്തി. തേന വത്തബ്ബോ - ‘പസ്സസീ’തി? ‘ആമ പസ്സാമീ’തി. ‘ആയതിം സംവരേയ്യാസീ’തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച, പടിഞ്ഞാതകരണേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ... പേ... കാ ച തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച ദേസേതി, യസ്സ ച ദേസേതി, ഉഭോ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ. കിഞ്ച തത്ഥ പടിഞ്ഞാതകരണസ്ഥിം? യാ പടിഞ്ഞാതകരണസ്സ കമ്മസ്സ കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ജുപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - ഇദം തത്ഥ പടിഞ്ഞാതകരണസ്ഥിം. ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം പടിഗാഹകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം. ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേമ, തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഡാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ; തം പടിദേസേമീ’തി. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം സരതി, വിവരതി, ഉത്താനിം കരോതി, ദേസേതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആപത്തിം പടിഗുണ്ഹേയന്തി. തേന വത്തബ്ബോ - ‘പസ്സസീ’തി? ‘ആമ പസ്സാമീ’തി. ‘ആയതിം സംവരേയ്യാസീ’തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വൂപസന്തം. കേന വൂപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച, പടിഞ്ഞാതകരണേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സങ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ...പേ... ഏവം വൂപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം പടിഗാഹകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

തിണവത്ഥാരകം

൨൪൦. “സിയാ ആപത്തായികരണം ഏകം സമമം അനാഗമ്മ - പടിഞ്ഞാതകരണം, ദ്വീഹി സമമേഹി സമ്മേയ - സമ്മുവാവിനയേന ച, തിണവത്ഥാരകേന ചാതി? സിയാതിസ്സ വചനീയം. യഥാ കഥം വിധി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഹോതി ഭാസിതപരിക്കന്തം. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനം ഏവം ഹോതി - ‘അമ്ഹാകം വോ ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യാ’തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം അധികരണം തിണവത്ഥാരകേന വൂപസമേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, വൂപസമേതഞ്ചം. സഞ്ചേഹേവ ഏകജ്ജയം സന്നിപതിതഞ്ചം, സന്നിപതിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യാ . യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഇമം അധികരണം തിണവത്ഥാരകേന വൂപസമേയ്യാ, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തന്തി. “ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സകോ പക്ഖോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്ഥന്താ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യാ. യദായസ്ഥന്താനം പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ആയസ്ഥന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ആയസ്ഥന്താനഞ്ചേവ അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേയേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യാ, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തന്തി.

൨൪൧. “അമാപരേസം ഏകതോപക്ഖികാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സകോ പക്ഖോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്ഥന്താ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹാരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജയാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യാ. യദായസ്ഥന്താനം പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ആയസ്ഥന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ആയസ്ഥന്താനഞ്ചേവ അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേയേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യാ, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തന്തി.

൨൪൨. “അമാപരേസം ഏകതോപക്വീകാനം ഭിക്ഖുനം ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജ്യാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം യാ ചേവ ഇമേസം ആയസ്ഥന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ഇമേസഞ്ചേവ ആയസ്ഥന്താനം അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേയ്യം, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഭണ്ഡനജാതാനം കലഹജാതാനം വിവാദാപന്നാനം വിഹരതം ബഹും അസ്സാമണകം അജ്ജ്യാചിണ്ണം ഭാസിതപരിക്കന്തം. സചേ മയം ഇമാഹി ആപത്തിഹി അന്തമന്തം കാരേസ്സാമ, സിയാപി തം അധികരണം കക്ഖളത്തായ വാളത്തായ ഭേദായ സംവത്തേയ്യ. അഹം യാ ചേവ ഇമേസം ആയസ്ഥന്താനം ആപത്തി, യാ ച അത്തനോ ആപത്തി, ഇമേസഞ്ചേവ ആയസ്ഥന്താനം അത്ഥായ, അത്തനോ ച അത്ഥായ, സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസേമി, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി അമ്ഹാകം ഇമാസം ആപത്തിനം സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന ദേസനാ, റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദേസിതാ അമ്ഹാകം ഇമാ ആപത്തിയോ സങ്ഘമജ്ജേ തിണവത്ഥാരകേന , റപേത്യാ മുല്ലവജ്ജം, റപേത്യാ ഗിഹിപ്പടിസംയുത്തം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“അമാപരേസം...പേ°... ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

“ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം വുപസന്തം. കേന വുപസന്തം? സമ്മുഖാവിനയേന ച, തിണവത്ഥാരകേന ച. കിഞ്ച തത്ഥ സമ്മുഖാവിനയസ്ഥിം? സങ്ഘസമ്മുഖതാ, ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ, പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ.

“കാ ച തത്ഥ സങ്ഘസമ്മുഖതാ? യാവതികാ ഭിക്ഖു കമ്മപ്പത്താ, തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - അയം തത്ഥ സങ്ഘസമ്മുഖതാ.

“കാ ച തത്ഥ ധമ്മസമ്മുഖതാ, വിനയസമ്മുഖതാ? യേന ധമ്മേന യേന വിനയേന യേന സത്ഥുസാസനേന തം അധികരണം വുപസമ്മതി - അയം തത്ഥ ധമ്മസമ്മുഖതാ , വിനയസമ്മുഖതാ.

“കാ ച തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ? യോ ച ദേസേതി, യസ്സ ച ദേസേതി, ഉഭോ സമ്മുഖീഭൂതാ ഹോന്തി - അയം തത്ഥ പുഗ്ഗലസമ്മുഖതാ.

“കിഞ്ച തത്വ തിണവത്ഥാരകസ്ഥിം? യാ തിണവത്ഥാരകസ്ത കമ്മസ്ത കിരിയാ കരണം ഉപഗമനം അജ്ഞാപഗമനം അധിവാസനാ അപ്പടിക്കോസനാ - ഇദം തത്വ തിണവത്ഥാരകസ്ഥിം. ഏവം വൃപസന്തം ചേ, ഭിക്ഖവേ, അധികരണം പടിഗാഹകോ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയം; ഛന്ദദായകോ വീയതി, വീയനകം പാചിത്തിയം.

[പരി ൨൯൫, ൩൦൦, ൩൦൮] “കിച്ചാധികരണം കതിഹി സമഥേഹി സമ്മതി? കിച്ചാധികരണം ഏകേന സമഥേന സമ്മതി - സമ്മുഖാവിനയേനാ”തി.

സമമക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം ചതുത്ഥം.

൫. ഖുദുകവത്സുക്ഖന്ധകം

ഖുദുകവത്സുനി

൨൪൩. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു നഹായമാനാ രുക്ഖേ കായം ഉഗ്ഘംസേന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ നഹായമാനാ രുക്ഖേ കായം ഉഗ്ഘംസേസ്സന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി, സേയുമാപി മല്ലമുട്ഠികാ ഗാമമോദുവാ”തി [\[ഗാമപോദുവാ \(സീ°\), ഗാമപുതവാ \(സ്യാ°\)\]](#)! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഘം സന്നിപാതാപേതാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു നഹായമാനാ രുക്ഖേ കായം ഉഗ്ഘംസേന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ , തേസം മോഘപുരിസാനം അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കമണ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ നഹായമാനാ രുക്ഖേ കായം ഉഗ്ഘംസേസ്സന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി? നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, നഹായമാനേന ഭിക്ഖുനാ രുക്ഖേ കായോ ഉഗ്ഘംസേതബ്ബോ. യോ ഉഗ്ഘംസേയു, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു നഹായമാനാ മമ്ഭേ കായം ഉഗ്ഘംസേന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ നഹായമാനാ മമ്ഭേ കായം ഉഗ്ഘംസേസ്സന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി, സേയുമാപി മല്ലമുട്ഠികാ ഗാമമോദുവാ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, നഹായമാനേന ഭിക്ഖുനാ മമ്ഭേ കായോ ഉഗ്ഘംസേതബ്ബോ. യോ ഉഗ്ഘംസേയു, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു നഹായമാനാ കുട്ടേ [\[കുസ്സേ \(സീ° സ്യാ°\)\]](#) കായം ഉഗ്ഘംസേന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ നഹായമാനാ കുട്ടേ കായം ഉഗ്ഘംസേസ്സന്തി, ഊരുമ്പി ബാഹുമ്പി ഉരമ്പി പിട്ഠിമ്പി, സേയുമാപി മല്ലമുട്ഠികാ ഗാമമോദുവാ”തി...പേ... “ന, ഭിക്ഖവേ, നഹായമാനേന ഭിക്ഖുനാ കുട്ടേ കായോ ഉഗ്ഘംസേതബ്ബോ. യോ ഉഗ്ഘംസേയു, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അട്ടാനേ [അട്ഠാനേ (സീം സ്യം)] നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി ! അസ്സോസും വോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, അട്ടാനേ നഹായിതബ്ബം. യോ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഗന്ധബുഹത്ഥകേന നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി! അസ്സോസും വോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “ന, ഭിക്ഖവേ, ഗന്ധബുഹത്ഥകേന നഹായിതബ്ബം. യോ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കുരുവിന്ദകസുത്തിയാ നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, കുരുവിന്ദകസുത്തിയാ നഹായിതബ്ബം. യോ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വിഗ്ഗയ്ഹ പരികമ്മം കാരാപേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, വിഗ്ഗയ്ഹ പരികമ്മം കാരാപേതബ്ബം. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു മല്ലകേന നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, മല്ലകേന നഹായിതബ്ബം. യോ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

൨൪൪. തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ കച്ഛുരോഗാബായോ ഹോതി. ന തസ്സ വിനാ മല്ലകേന ഫാസു ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ അകതമല്ലക”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ജരാദുബ്ബലോ നഹായമാനോ ന സക്കോതി അത്തനോ കായം ഉഗ്ഘംസേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉക്കാസിക്”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പിട്ഠിപരികമ്മം കാതും കുക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുമുപാണിക്”ന്തി.

൨൪൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വല്ലികം ധാരേന്തി... പേ... പാമങ്ഗം ധാരേന്തി...പേ... കണ്ഠസുത്തകം ധാരേന്തി...പേ... കടിസുത്തകം ധാരേന്തി...പേ... ഓവട്ടികം ധാരേന്തി...പേ... കായുരം ധാരേന്തി...പേ... ഹത്ഥാഭരണം ധാരേന്തി...പേ... അങ്ഗുലിമുട്ടികം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വല്ലികം ധാരേന്തി...പേ... പാമങ്ഗം ധാരേന്തി, കണ്ഠസുത്തകം ധാരേന്തി, കടിസുത്തകം ധാരേന്തി, ഓവട്ടികം ധാരേന്തി, കായുരം ധാരേന്തി, ഹത്ഥാഭരണം ധാരേന്തി, അങ്ഗുലിമുട്ടികം ധാരേന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി... പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, വല്ലികാ ധാരേതബ്ബാ...പേ... ന പാമങ്ഗോ ധാരേതബ്ബോ... ന കണ്ഠസുത്തകം ധാരേതബ്ബം... ന കടിസുത്തകം ധാരേതബ്ബം... ന ഓവട്ടികം ധാരേതബ്ബം... ന കായുരം ധാരേതബ്ബം... ന ഹത്ഥാഭരണം ധാരേതബ്ബം... ന അങ്ഗുലിമുട്ടികാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൪൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദീഘേ കേസേ ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാ കേസാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദുമാസികം വാ ദുവങ്ഗുലം വാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കോച്ഛേന കേസേ ഓസണ്ഠേന്തി **[ഓസണ്ഠേന്തി (സീം സ്യം)]** ...പേ... ഫണകേന കേസേ ഓസണ്ഠേന്തി, ഹത്ഥഫണകേന കേസേ ഓസണ്ഠേന്തി, സിത്ഥതേലകേന കേസേ ഓസണ്ഠേന്തി, ഉദകതേലകേന കേസേ ഓസണ്ഠേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, കോച്ഛേന കേസാ ഓസണ്ഠേതബ്ബാ... പേ... ന സിത്ഥതേലകേന കേസാ ഓസണ്ഠേതബ്ബാ... ന ഉദകതേലകേന കേസാ ഓസണ്ഠേതബ്ബാ. യോ ഓസണ്ഠേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൪൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ആദാസേപി ഉദകപത്തേപി മുഖനിമിത്തം ഓലോകേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ആദാസേ വാ ഉദകപത്തേ വാ മുഖനിമിത്തം ഓലോകേതബ്ബം. യോ ഓലോകേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അത്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ മുഖേ വണോ ഹോതി. സോ ഭിക്ഖു പുച്ഛി - “കീദിസോ മേ, ആവുസോ, വണോ”തി? ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - “ഏദിസോ തേ, ആവുസോ വണോ”തി. സോ ന സദുഹതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആബാധപ്പച്ചയാ ആദാസേ വാ ഉദകപത്തേ വാ മുഖനിമിത്തം ഓലോകേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഹരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു മുഖം ആലിമ്പന്തി...പേം... മുഖം ഉമ്മദേന്തി, മുഖം ചുണ്ണേന്തി, മനോസിലികായ മുഖം ലങ്ഘേന്തി, അങ്ഗരാഗം കരോന്തി, മുഖരാഗം കരോന്തി, അങ്ഗരാഗമുഖരാഗം കരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, മുഖം ആലിമ്പിതബ്ബം...പേം... ന മുഖം ഉമ്മദിതബ്ബം, ന മുഖം ചുണ്ണേതബ്ബം, ന മനോസിലികായ മുഖം ലങ്ഘേതബ്ബം, ന അങ്ഗരാഗോ കാതബ്ബോ, ന മുഖരാഗോ കാതബ്ബോ , ന അങ്ഗരാഗമുഖരാഗോ കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തേതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ചക്ഖുരോഗാബായോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആബാധപ്പച്ചയാ മുഖം ആലിമ്പിതു”ന്തി.

൨൪൮. തേന വോ പന സമയേന രാജഗഹേ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജോ [\[സമജ്ജോ \(അഭിധാനഗന്ധേസു\)\]](#) ഹോതി. ഹരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഗിരഗ്ഗസമജ്ജം ദസ്സനായ അഗമംസു. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമസ്സഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ നച്ചമ്പി ഗീതമ്പി വാദിതമ്പി ദസ്സനായ ഗച്ഛിസ്സന്തി, സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, നച്ചം വാ ഗീതം വാ വാദിതം വാ ദസ്സനായ ഗന്തബ്ബം. യോ ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൪൯. തേന വോ പന സമയേന ഹരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മം ഗായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “യഥേവ [\[യഥാ ച \(കം\)\]](#) മയം ഗായാമ, ഏവമേവിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മം ഗായന്തി”തി! അസ്സോസും വോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേം... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമസ്സഹി നാമ ഹരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മം ഗായിസ്സന്തി”തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ... പേം... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേം... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, ആദീനവാ ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മം ഗായന്തസ്സ. അത്തനാപി തസ്ഥിം സരേ സാരജ്ജതി, പരേപി തസ്ഥിം സരേ സാരജ്ജന്തി, ഗഹപതികാപി ഉജ്ജായന്തി, സരകുത്തിമ്പി നികാമയമാനസ്സ സമാധിസ്സ ഭങ്ഗോ ഹോതി, പച്ഛിമാ ജനതാ ദിട്ഠാനുഗതിം ആപജ്ജതി - ഇമേ വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ആദീനവാ ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മം ഗായന്തസ്സ. ന, ഭിക്ഖവേ, ആയതകേന ഗീതസ്സരേന ധമ്മോ ഗായിതബ്ബോ. യോ ഗായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സരഭണ്ണേ കുകുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സരഭണ്ണേ”ന്തി.

“തേന വോ പന സമയേന ഹരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ബാഹിരലോമിം [\[ബാഹിരലോമിം \(കം\)\]](#) ഉണ്ണിം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ബാഹിയലോമി ഉണ്ണി ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

൨൫൦. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ആരാമേ അമ്ബാ ഫലിനോ ഹോന്തി. രഞ്ഞോ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന അനുഞ്ഞാതം ഹോതി - “യമാസുഖം അയ്യാ അമ്ബം പരിഭുഞ്ജന്തു”തി. ഛാബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു തരുണഞ്ഞേവ അമ്ബം പാതാപേത്യാ പരിഭുഞ്ജിംസു. രഞ്ഞോ ച മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ അമ്ബേന അത്ഥോ ഹോതി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ മനുസ്സേ ആണാപേസി - “ഗച്ഛഥ, ഭണേ, ആരാമം ഗത്വാ അമ്ബം ആഹരമാ”തി . “ഏവം ദേവാ”തി ഖോ തേ മനുസ്സാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ ആരാമം ഗത്വാ ആരാമപാലം ഏതദവോചും - “ദേവസ്സ, ഭണേ, അമ്ബേന അത്ഥോ, അമ്ബം ദേമാ”തി. “നത്ഥായ്യാ അമ്ബം. തരുണഞ്ഞേവ അമ്ബം പാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പരിഭുഞ്ജിംസു”തി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “സുപരിഭുത്തം, ഭണേ, അയ്യേഹി അമ്ബം, അപി ച ഭഗവതാ മത്താ വണ്ണിതാ”തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ചി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന മത്തം ജാനിത്വാ രഞ്ഞോ അമ്ബം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അമ്ബം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ സഞ്ചഭത്തം ഹോതി. സൂപേ അമ്ബപേസികായോ പക്ഖിത്താ ഹോന്തി. ഭിക്ഖു ക്കുക്കുച്ചായന്താ നപ്പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. “പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അമ്ബപേസിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ പൂഗസ്സ സഞ്ചഭത്തം ഹോതി. തേ ന പരിയാപുണിംസു അമ്ബപേസികം കാതും, ഭത്തഗ്ഗേ സകലേഹേവ അമ്ബേഹി ദേന്തി. ഭിക്ഖു ക്കുക്കുച്ചായന്താ നപ്പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. “പടിഗ്ഗണ്ഹഥ , ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹി സമണകപ്പേഹി ഫലം പരിഭുഞ്ജിതും - അഗ്ഗിപരിചിതം , സത്ഥപരിചിതം, നഖപരിചിതം, അബ്ബിജം, നിബ്ബത്തബ്ബിജഞ്ഞേവ [നിബ്ബട്ടബ്ബിജം (സീം സ്യാ°)] പഞ്ചമം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി പഞ്ചഹി സമണകപ്പേഹി ഫലം പരിഭുഞ്ജിതു”ന്തി.

൨൫൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അഹിനാ ദട്ഠോ കാലങ്കതോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന ഹി നൂന സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഇമാനി ചത്താരി അഹിരാജകുലാനി മേത്തേന ചിത്തേന ഫരി. സചേ ഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഇമാനി ചത്താരി അഹിരാജകുലാനി മേത്തേന ചിത്തേന ഫരേയ്യ, ന ഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അഹിനാ ദട്ഠോ കാലങ്കരേയ്യ. കതമാനി ചത്താരി അഹിരാജകുലാനി? വിരുപക്ഖം അഹിരാജകുലം, ഏരാപഥം അഹിരാജകുലം, ഛാബ്ബാപുത്തം അഹിരാജകുലം, കണ്ഹാഗോതഥം അഹിരാജകുലം . ന ഹി നൂന സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഇമാനി ചത്താരി അഹിരാജകുലാനി മേത്തേന ചിത്തേന

ഫരി. സചേ ഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഇമാനി ചത്താരി
അഹിരാജകുലാനി മേത്തേന ചിത്തേന ഫരേയ്യ, ന ഹി സോ, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖു അഹിനാ ദട്ഠോ കാലങ്കരേയ്യ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമാനി
ചത്താരി അഹിരാജകുലാനി മേത്തേന ചിത്തേന ഫരിതും, അത്തഗുത്തിയാ
അത്തരക്ഖായ അത്തപരിത്തം കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ചം -

[ജാം ൧.൨.൧൦൫-൧൦൬; അം നിം ൪.൬൭ ഇദം വത്ഥു ആഗതം]

“വിരുപക്ഖേഹി മേ മേത്തം, മേത്തം ഏരാപമേഹി മേ;
ഛബ്ബാപുത്തേഹി മേ മേത്തം, മേത്തം കണ്ഠാഗോതമകേഹി ച.

“അപാദകേഹി മേ മേത്തം, മേത്തം ദിപാദകേഹി മേ;
ചതുപ്പദേഹി മേ മേത്തം, മേത്തം ബഹുപ്പദേഹി മേ.

“മാ മം അപാദകോ ഹിംസി, മാ മം ഹിംസി ദിപാദകോ;
മാ മം ചതുപ്പദോ ഹിംസി, മാ മം ഹിംസി ബഹുപ്പദോ.

“സഞ്ചേ സത്താ സഞ്ചേ പാണാ, സഞ്ചേ ഭൂതാ ച കേവലാ;
സഞ്ചേ ഭദ്രാനി പസ്സന്തു, മാ കിഞ്ചി പാപമാഗമാ.

“അപ്പമാണോ ബുദ്ധോ, അപ്പമാണോ ധമ്മോ,
അപ്പമാണോ സങ്ഘോ, പമാണവന്താനി സരീസപാനി [സിരിംസപാനി
(സീം സ്യാം)].

“അഹി വിച്ഛികാ സതപദീ, ഉണ്ണനാഭി സരബ്ബ മൂസികാ;
കതാ മേ രക്ഖാ കതം മേ പരിത്തം, പടിക്കമന്തു ഭൂതാനി.

“സോഹം നമോ ഭഗവതോ, നമോ സത്തന്നം സമ്മാസമ്ബുദ്ധാന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അനഭിരതിയാ പീളിതോ
അത്തനോ അങ്ഗജാതം ഛരിന്ദി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
“അഞ്ഞമ്ഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ ഛേതബ്ബമ്ഹി, അഞ്ഞം
ഛരിന്ദി. ന, ഭിക്ഖവേ, അത്തനോ അങ്ഗജാതം ഛേതബ്ബം. യോ ഛരിന്ദേയ്യ,
ആപത്തി മുല്ലച്ചയസ്സാ”തി.

൨൫൨. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ മഹഗ്ഘസ്സ
ചന്ദനസ്സ [ചന്ദനസാരസ്സ (സീം സ്യാം)] ചന്ദനഗണ്ഠി ഉപ്പന്നാ ഹോതി. അഥ ഖോ
രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ ഏതദഹോസി - “യംനൂനാഹം ഇമായ ചന്ദനഗണ്ഠിയാ
പത്തം ലേഖാപേയ്യം. ലേഖഞ്ച മേ പരിഭോഗം ഭവിസ്സതി, പത്തഞ്ച ദാനം
ദസ്സാമീ”തി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠി തായ ചന്ദനഗണ്ഠിയാ പത്തം
ലേഖാപേത്യാ സിക്കായ ഉസ്സിത്വാ [വാഹിത്വാ (സീം)] വേളഗ്ഗേ ആലഗ്ഗേത്വാ
വേളുപരമ്പരായ ബന്ധിത്വാ [വാഹിത്വാ (സ്യാം)] ഏവമാഹ - “യോ സമണോ
വാ ബ്രാഹ്മണോ വാ അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച ദിന്നംയേവ പത്തം
ഓഹരതു”തി. അഥ ഖോ പൂരണോ കസ്സപോ യേന രാജഗഹകോ സേട്ഠി
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജഗഹകം സേട്ഠിം ഏതദവോച -
“അഹഞ്ചി, ഗഹപതി, അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച, ദേഹി മേ പത്ത”ന്തി.
“സചേ, ഭന്തേ, ആയസ്മാ അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച ദിന്നംയേവ പത്തം

ഓഹരതു”തി. അഥ വോ മക്ഖലി ഗോസാലോ... അജിതോ കേസകമ്ബലോ... പകുയോ കച്ചായനോ... സഞ്ചയോ ബേലട്ഠപുത്തോ [സഞ്ജയോ ബേലട്ഠിപുത്തോ (സീഃ)] ... നിഗണ്ഠോ നാടപുത്തോ [നാഥപുത്തോ (സീഃ)] യേന രാജഗഹകോ സേട്ഠി തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജഗഹകം സേട്ഠിം ഏതദവോച - “അഹഞ്ഹി, ഗഹപതി, അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച, ദേഹി മേ പത്ത”തി. “സചേ, ഭന്തേ, ആയസ്ഥാ അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച, ദിനംയേവ പത്തം ഓഹരതു”തി.

തേന വോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ച മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ ആയസ്ഥാ ച പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജോ പുണ്ണണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ രാജഗഹം പിണ്ഡായ പവിസിംസു. അഥ വോ ആയസ്ഥാ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജോ ആയസ്ഥന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം ഏതദവോച - “ആയസ്ഥാ വോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച. ഗച്ഛാവുസോ, മോഗ്ഗല്ലാന, ഏതം പത്തം ഓഹര. തുയ്ഹേസോ പത്തോ”തി. “ആയസ്ഥാ വോ ഭാരദ്വാരാജോ അരഹാ ചേവ ഇദ്ധിമാ ച. ഗച്ഛാവുസോ, ഭാരദ്വാരാജ, ഏതം പത്തം ഓഹര. തുയ്ഹേസോ പത്തോ”തി. അഥ വോ ആയസ്ഥാ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജോ വേഹാസം അബ്ഭുഗുന്ത്വാ തം പത്തം ഗഹേത്വാ തിക്ഖത്തും രാജഗഹം അനുപരിയായി.

തേന വോ പന സമയേന രാജഗഹകോ സേട്ഠി സപുത്തദാരോ സകേ നിവേസനേ റിതോ ഹോതി പഞ്ജലികോ നമസ്സമാനോ - ഇധേവ, ഭന്തേ, അയ്യോ ഭാരദ്വാരാജോ അമ്ഹാകം നിവേസനേ പതിട്ഠാതുതി. അഥ വോ ആയസ്ഥാ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജോ രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ നിവേസനേ പതിട്ഠാസി. അഥ വോ രാജഗഹകോ സേട്ഠി ആയസ്ഥതോ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജസ്സ ഹത്ഥതോ പത്തം ഗഹേത്വാ മഹഗ്ഘസ്സ ഖാദനീയസ്സ പൂരേത്വാ ആയസ്ഥതോ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജസ്സ അദാസി. അഥ വോ ആയസ്ഥാ പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജോ തം പത്തം ഗഹേത്വാ ആരാമം അഗമാസി. അസ്സോസും വോ മനുസ്സാ - അയ്യേന കിര പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ പത്തോ ഓഹാരിതോതി. തേ ച മനുസ്സാ ഉച്ചാസദ്വാ മഹാസദ്വാ ആയസ്ഥന്തം പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജം പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധിംസു.

അസ്സേസി വോ ഭഗവാ ഉച്ചാസദ്വാ മഹാസദ്വാ; സുത്ഥാന ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - “കിം നു വോ സോ, ആനന്ദ, ഉച്ചാസദ്വാ മഹാസദ്വാ”തി? “ആയസ്ഥതാ, ഭന്തേ, പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ പത്തോ ഓഹാരിതോ. അസ്സോസും വോ, ഭന്തേ, മനുസ്സാ - അയ്യേന കിര പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ പത്തോ ഓഹാരിതോതി. തേ ച, ഭന്തേ, മനുസ്സാ ഉച്ചാസദ്വാ മഹാസദ്വാ ആയസ്ഥന്തം പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജം പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധാ. സോ ഏസോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഉച്ചാസദ്വാ മഹാസദ്വാ”തി. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ആയസ്ഥന്തം പിണ്ഡാലഭാരദ്വാരാജം പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര തയാ, ഭാരദ്വാരാജ, രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ പത്തോ ഓഹാരിതോ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, ഭാരദ്വാരാജ, അനനുലോമികം അപ്പതിരുപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കമഞ്ഹി നാമ ത്വം, ഭാരദ്വാരാജ, ഛരവസ്സ ദാരുപത്തസ്സ കാരണാ ഗിഹീനം ഉത്തരിമനുസ്സയമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സേസ്സസി!

സേയ്യമാപി, ഭാരദാജ, മാതൃഗാമോ ഛരവസ്സ മാസകരൂപസ്സ കാരണാ കോപിനം ദസ്സേതി, ഏവമേവ ഖോ തയാ, ഭാരദാജ, ഛരവസ്സ ദാരുപത്തസ്സ കാരണാ ഗിഹീനം ഉത്തരിമനുസ്സയമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സിതം. നേതം, ഭാരദാജ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിതാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹീനം ഉത്തരിമനുസ്സയമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സേതബ്ബം. യോ ദസ്സേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. ഭിന്ദമേതം, ഭിക്ഖവേ, ദാരുപത്തം സകലികം സകലികം കത്വാ , ഭിക്ഖുനം അഞ്ജനുപപിസനം ദേവ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, ദാരുപത്തോ ധാരേതബ്ബോ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചേ പത്തേ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സോവണ്ണമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ...പേ... ന രൂപിയമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന മണിയമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന വേളുരിയമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന ഫലികമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന കംസമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന കാചമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന തിപുമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന സീസമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ... ന തമ്ബലോഹമയോ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദേവ പത്തേ - അയോപത്തം, മത്തികാപത്ത”ന്തി.

൨൫൩. തേന ഖോ പന സമയേന പത്തമൂലം ഘംസിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പത്തമണ്ഡല”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചാനി പത്തമണ്ഡലാനി ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാനി പത്തമണ്ഡലാനി ധാരേതബ്ബാനി. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദേവ പത്തമണ്ഡലാനി - തിപുമയം, സീസമയ”ന്തി. ബഹലാനി മണ്ഡലാനി ന അച്ഛുപിയാന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ലിഖിതു”ന്തി. വലീ [\[ചലീ \(ക°\)\]](#) ഹോന്തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മകരദന്തകം ഛരിന്ദിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ചിത്രാനി പത്തമണ്ഡലാനി ധാരേന്തി രൂപകാകിണ്ണാനി ഭിത്തികമ്മകതാനി. താനി രഥികായപി ദസ്സേന്താ ആഹിണ്ഡന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ചിത്രാനി പത്തമണ്ഡലാനി ധാരേതബ്ബാനി രൂപകാകിണ്ണാനി ഭിത്തികമ്മകതാനി. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പകതിമണ്ഡല”ന്തി.

൨൫൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സോദകം പത്തം പടിസാമേന്തി. പത്തോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സോദകോ പത്തോ പടിസാമേതബ്ബോ. യോ പടിസാമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓതാപേത്വാ പത്തം പടിസാമേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സോദകം [സുരദകം (ക)] പത്തം ഓതാപേന്തി. പത്തോ ദുഗ്ഗണ്ഡോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സോദകോ പത്തോ ഓതാപേതബ്ബോ. യോ ഓതാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വോദകം കത്വാ ഓതാപേത്വാ പത്തം പടിസാമേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഉണ്ഹേ പത്തം നിദഹന്തി. പത്തസ്സ വണ്ണോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. യോ നിദഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേത്വാ പത്തം പടിസാമേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ പത്താ അജ്ജേയാകാസേ അനാധാരാ നിക്ഖിത്താ ഹോന്തി. വാതമണ്ഡലികായ ആവട്ടേത്വാ പത്താ ഭിജ്ജിംസു . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പത്താധാരക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മിഡ്ഡന്തേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി. പരിപതിത്വാ [പരിവട്ടിത്വാ (സ്യാ)] പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, മിഡ്ഡന്തേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പരിഭണ്ഡന്തേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി. പരിപതിത്വാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പരിഭണ്ഡന്തേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഛരമായ പത്തം നിക്കുജ്ജന്തി. ഓട്ഠോ ഘംസിയിതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ഡസന്മാരക”ന്തി. തിണ്ഡസന്മാരകോ ഉപചികാഹി വജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചോളക”ന്തി. ചോളകം ഉപചികാഹി വജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പത്തമാളക”ന്തി. പത്തമാളകോ പരിപതിത്വാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പത്തകുണ്ഡാലിക”ന്തി. പത്തകുണ്ഡാലികായ പത്തോ ഘംസിയിതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പത്തമവിക”ന്തി . അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭിത്തിവിലേപി നാഗദന്തകേപി പത്തം ലഗ്ഗേന്തി. പരിപതിത്വാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പത്തോ ലഗ്ഗേതബ്ബോ. യോ ലഗ്ഗേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മഞ്ചേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി, സതിസമ്മോസാ നിസീദന്താ ഓത്ഥരിത്വാ പത്തം ഭിന്ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, മഞ്ചേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പീഠേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി, സതിസമ്മോസാ നിസീദന്താ ഓത്ഥരിത്ഥാ പത്തം ഭിന്ദന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പീഠേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അങ്കേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി, സതിസമ്മോസാ ഉട്ഠഹന്തി. പരിപതിത്ഥാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അങ്കേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഛരത്തേ പത്തം നിക്ഖിപന്തി. വാതമണ്ഡലികായ ഛരത്തം ഉക്ഖിപിയതി പരിപതിത്ഥാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഛരത്തേ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ നിക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

൨൫൫. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പത്തഹത്ഥാ കവാടം പണാമേന്തി. കവാടോ ആവട്ടിത്ഥാ പത്തോ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പത്തഹത്ഥേന കവാടം പണാമേതബ്ബം [\[കവാടോ പണാമേതബ്ബോ \(ക°\)\]](#). യോ പണാമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു തുമ്പകടാഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, തുമ്പകടാഹേ പിണ്ഡായ ചരിതബ്ബം. യോ ചരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഘടികടാഹേ [\[ഘടികടാഹേന \(സ്യാ°\)\]](#) പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഘടികടാഹേ പിണ്ഡായ ചരിതബ്ബം. യോ ചരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു സബ്ബപംസുകുലികോ ഹോതി. സോ ഛരവസീസസ്സ പത്തം ധാരേതി. അഞ്ഞത്തരോ ഇത്ഥി പസ്സിത്ഥാ ഭീതാ വിസ്സരമകാസി - “അഭും മേ പിസാചോ വതായ”ന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ചി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഛരവസീസസ്സ പത്തം ധാരേസ്സന്തി, സേയ്യമാപി പിസാചില്ല്വിക്കാ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഛരവസീസസ്സ പത്തോ ധാരേതബ്ബോ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപംസുകുലികേന ഭവിതബ്ബം. യോ ഭവേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ചലകാനിപി അട്ഠികാനിപി ഉച്ഛിട്ഠോദകമ്പി പത്തേന നീഹരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “യസ്ഥിം യേവിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഭുഞ്ജന്തി സോവ നേസം പടിഗ്ഗഹോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന ഭിക്ഖവേ, ചലകാനി വാ അട്ഠികാനി വാ ഉച്ഛിട്ഠോദകം വാ പത്തേന നീഹരിതബ്ബം. യോ നീഹരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹ”ന്തി.

൨൫൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഹത്ഥേന വിപ്ഫാളേത്ഥാ ചീവരം സിഞ്ചേന്തി. ചീവരം വിലോമികം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്ഥകം നമതക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ ദണ്ഡസത്ഥകം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദണ്ഡസത്ഥക”ന്തി .

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചേ സത്ഥകദണ്ഡേ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായയന്തി വിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗീനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ സത്ഥകദണ്ഡാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം ദന്തമയം വിസാണമയം നളമയം വേളുമയം കട്ഠമയം ജതുമയം ഫലമയം ലോഹമയം സഞ്ചനാഭിമയ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ക്കുക്കുടപത്തേനപി വേളുപേസികായപി ചീവരം സിഞ്ചേന്തി. ചീവരം ദുസ്സിബ്ബിതം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സൂചി”ന്തി. സൂചിയോ കണ്ണകിതായോ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , സൂചിനാളിക”ന്തി. സൂചിനാളികായപി കണ്ണകിതായോ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കിണ്ണേന പൂരേതു”ന്തി. കിണ്ണേപി കണ്ണകിതായോ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്തുയാ പൂരേതു”ന്തി. സത്തുയാപി കണ്ണകിതായോ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സരിതക”ന്തി. സരിതകേപി കണ്ണകിതായോ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മധുസിത്ഥകേന സാരേതു”ന്തി. സരിതകം പരിഭിജ്ജതി. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സരിതകസിപാടിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു തത്ഥ തത്ഥ വിലം നിക്ഖണിത്ഥാ സമ്ബന്ധിത്ഥാ ചീവരം സിഞ്ചേന്തി. ചീവരം വികണ്ഠം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കമിനം കമിനരജ്ജം [\[കഠിനം കഠിനരജ്ജം \(സീം സ്യാം\)\]](#) തത്ഥ തത്ഥ ഓബന്ധിത്ഥാ ചീവരം സിഞ്ചേതു”ന്തി. വിസമേ കമിനം പത്ഥരന്തി. കമിനം പരിഭിജ്ജതി...പേ... “ന, ഭിക്ഖവേ, വിസമേ കമിനം പത്ഥരിതബ്ബം. യോ പത്ഥരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”ന്തി.

ഛരമായ കമിനം പത്ഥരന്തി. കമിനം പംസുകിതം ഹോതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ഡസന്മാരക”ന്തി. കമിനസ്സ അന്തോ ജീരതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അനുവാതം പരിഭണ്ഡം ആരോപേതു”ന്തി. കമിനം നപ്പഹോതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദണ്ഡകമിനം ബിദലകം സലാകം വിനന്ധനരജ്ജം വിനന്ധനസുത്തം വിനന്ധിത്ഥാ ചീവരം സിഞ്ചേതു”ന്തി. സുത്തന്തരികായോ വിസമാ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, കളിമ്ഭക”ന്തി. സുത്താ വകാ ഹോന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മോഘസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അയോതേഹി പാദേഹി കമിനം അക്കമന്തി. കമിനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന,

ഭിക്ഖവേ, അയോതേഹി പാദേഹി കമിനം അക്കമിതഞ്ചം. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അല്ലേഹി പാദേഹി കമിനം അക്കമന്തി. കമിനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന , ഭിക്ഖവേ, അല്ലേഹി പാദേഹി കമിനം അക്കമിതഞ്ചം. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സുപാഹനാ കമിനം അക്കമന്തി. കമിനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സുപാഹനേന കമിനം അക്കമിതഞ്ചം. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ചീവരം സിബ്ബന്താ അങ്ഗുലിയാ പടിഗുഹന്തി. അങ്ഗുലിയോ ദുക്ഖാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പടിഗുഹ”ന്തി.

൨൫൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചേ പടിഗുഹേ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ പടിഗുഹാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം...പേ... സങ്ഖനാഭിമയ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സുചിയോപി സത്ഥകാപി പടിഗുഹാപി നസ്സന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആവേസനവിത്ഥക”ന്തി. ആവേസനവിത്ഥകേ സമാകുലാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പടിഗുഹമവിക”ന്തി. അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അബ്ഭോകാസേ ചീവരം സിബ്ബന്താ സീതേനപി ഉണ്ഹേനപി കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കമിനസാലം കമിനമണ്ഡപ”ന്തി. കമിനസാലാ നീചവത്ഥുകാ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. കമിനസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുല്ഫേതാ **[ഓഗുല്ഫേതാ (സീം സ്യം)]** ഉല്പിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജുക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ചീവരം സിബ്ബേതാ തത്ത്വേവ കമിനം ഉജ്ജയിതാ പക്കമന്തി, ഉന്ദുരേഹിപി ഉപചികാഹിപി വജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കമിനം സഞ്ചരിതു”ന്തി. കമിനം പരിഭിജ്ജതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗോഘംസികായ കമിനം സഞ്ചരിതു”ന്തി. കമിനം വിനിവേഠിയതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബന്ധനരജ്ജു”ന്തി .

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു കുട്ടേപി മമ്ഭേപി കമിനം ഉസ്സാപേതാ പക്കമന്തി. പരിപതിതാ കമിനം ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിത്തിവിലേ വാ നാഗദന്തേ വാ ലഗ്ഗേതു”ന്തി.

൨൫൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യമാഭിരന്തം വിഹരിതാ യേന വേസാലീ തേന ചാരികം പക്കാമി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സൂചികമ്പി സത്ഥകമ്പി ഭേസജ്ജമ്പി പത്തേന ആദായ ഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭേസജ്ജത്ഥവിക”ന്തി. അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അത്തരരോ ഭിക്ഖു ഉപാഹനായോ കായബന്ധനേന ബന്ധിതാ ഗാമം പിണ്ഡായ പാവസി. അത്തരരോ ഉപാസകോ തം ഭിക്ഖും അഭിവാദേന്തോ ഉപാഹനായോ സീസേന ഘട്ടേതി. സോ ഭിക്ഖു മങ്കു അഹോസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗത്വാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപാഹനത്ഥവിക”ന്തി. അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അന്തരാമഗ്ഗേ ഉദകം അകപ്പിയം ഹോതി. പരിസ്സാവനം ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, പരിസ്സാവന”ന്തി. ചോളകം നപ്പഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കടച്ഛുപരിസ്സാവന”ന്തി. ചോളകം നപ്പഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മകരണ”ന്തി [ധമ്മകരണം (സീം സ്യം), ധമകരണം (കം)].

൨൫൯. തേന ഖോ പന സമയേന ദേവ ഭിക്ഖു കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. ഏകോ ഭിക്ഖു അനാചാരം ആചരതി. ദുതിയോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - “മാ, ആവുസോ, ഏവരുപം അകാസി. നേതം കപ്പതീ”തി. സോ തസ്ഥിം ഉപനന്ധി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു പിപാസായ പിളിതോ ഉപനദ്ധം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - “ദേഹി മേ, ആവുസോ, പരിസ്സാവനം, പാനീയം പിവിസ്സാമീ”തി. ഉപനദ്ധോ ഭിക്ഖു ന അദാസി. സോ ഭിക്ഖു പിപാസായ പിളിതോ കാലമകാസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗത്വാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ, പരിസ്സാവനം യാചിയമാനോ ന അദാസീ”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേം... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു പരിസ്സാവനം യാചിയമാനോ ന ദസ്സതീ”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേതാ

തം ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, പരിസ്സാവനം യാചിയമാനോ ന അദാസി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - “അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണിയം. കമണ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പരിസ്സാവനം യാചിയമാനോ ന ദസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ , അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന ഭിക്ഖവേ, അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നേന ഭിക്ഖുനാ പരിസ്സാവനം യാചിയമാനേന ന ദാതബ്ബം. യോ ന ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, അപരിസ്സാവനകേന അദ്ധാനോ പടിപജ്ജിതബ്ബോ. യോ പടിപജ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. സചേ ന ഹോതി പരിസ്സാവനം വാ ധമ്മകരണോ വാ, സഞ്ഛാടികണ്ണോപി അധിട്ഠാതബ്ബോ - ഇമിനാ പരിസ്സാവേത്വാ പിവിസ്സാമീ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന വേസാലീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം . തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവകമ്മം കരോന്തി. പരിസ്സാവനം ന സമ്മതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദണ്ഡപരിസ്സാവന”ന്തി. ദണ്ഡപരിസ്സാവനം ന സമ്മതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓത്ഥരക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മകസേഹി ഉബ്ബാജ്ഛാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മകസകുടിക”ന്തി.

൨൬൦. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലിയം പണീതാനം ഭത്താനം ഭത്തപടിപാടി അട്ഠിതാ ഹോതി. ഭിക്ഖു പണീതാനി ഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ അഭിസന്നകായാ ഹോന്തി ബഹ്വാബാധാ [\[ബവ്ഛാബാധാ \(സീഃ\)\]](#). അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ വേസാലിം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അദുസാ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭിക്ഖു അഭിസന്നകായേ ബഹ്വാബാധേ. ദിസ്വാന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു അഭിസന്നകായാ ബഹ്വാബാധാ. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖുനം ചക്ഷമഞ്ച ജന്താഘരഞ്ച അനുജാനാതു. ഏവം ഭിക്ഖു അപ്പാബാധാ ഭവിസ്സന്തീ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സീതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചക്ഷമഞ്ച ജന്താഘരഞ്ചാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു വിസമേ ചക്ഷമേ ചക്ഷമന്തി. പാദാ ദുക്ഖാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമം കാതു”ന്തി. ചക്ഷമോ നീചവത്ഥുകോ ഹോതി. ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേ...

“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ചക്ഷമേ ചക്ഷമന്താ പരിപതന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചക്ഷമനവേദിക”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അജ്ജേയാകാസേ ചക്ഷമന്താ സീതേനപി ഉണ്ഹേനപി കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചക്ഷമനസാല”ന്തി. ചക്ഷമനസാലായം തിണചുണ്ണം പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി. ജന്താഘരം നീചവത്ഥുകം ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹന്തന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി . ജന്താഘരസ്സ കവാടം ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം [\[പിഠസംഘാടം \(കു\)\]](#) ഉദുകഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗളവട്ടികം കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനചരിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു”ന്തി . ജന്താഘരസ്സ കുട്ടപാദോ ജീരതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മണ്ഡലികം കാതു”ന്തി. ജന്താഘരസ്സ ധൂമനേത്തം ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധൂമനേത്ത”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു വുദുകേ ജന്താഘരേ മജ്ജേ അഗ്ഗിട്ഠാനം കരോന്തി. ഉപചാരോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വുദുകേ ജന്താഘരേ ഏകമന്തം അഗ്ഗിട്ഠാനം കാതും, മഹല്ലുകേ മജ്ജേ”തി. ജന്താഘരേ അഗ്ഗി മുഖം ഡഹതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുഖമത്തിക”ന്തി. ഹത്ഥേ മത്തികം തേമേന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മത്തികാദോണിക”ന്തി. മത്തികാ ദുഗ്ഗന്ധാ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വാസേതു”ന്തി. ജന്താഘരേ അഗ്ഗി കായം ഡഹതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകം അതിഹരിതു”ന്തി. പാതിയാപി പത്തേനപി ഉദകം അതിഹരന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകട്ഠാനം, ഉദകസരാവക”ന്തി. ജന്താഘരം തിണച്ഛദനം ന സേദേതി [\[തിണച്ഛാദനേ ഛാദേതി \(കു\)\]](#) ...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതു”ന്തി. ജന്താഘരം ചിക്ഖല്ലം ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്ഥരിതും തയോ സന്ഥരേ - ഇട്ഠകാസന്ഥരം, സിലാസന്ഥരം , ദാരുസന്ഥര”ന്തി. ചിക്ഖല്ലംയേവ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധോവിതു”ന്തി. ഉദകം സന്തിട്ഠന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ജന്താഘരേ ഛരമായ നിസീദന്തി, ഗത്താനി കണ്ഡൂവന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ജന്താഘരപിം”ന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ജന്താഘരം അപരിക്ഖിത്തം ഹോതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ പാകാരേ - ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര”ന്തി. കോട്ഠകോ ന ഹോതി... പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോട്ഠക”ന്തി. കോട്ഠകോ നീചവത്ഥുകോ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. കോട്ഠകസ്സ കവാടം ന ഹോതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം ഉദുക്ഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗളവട്ടിം കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു”ന്തി. കോട്ഠകേ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികന്തി. പരിവേണം ചിക്ഖല്ലം ഹോതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മരുമ്ബം ഉപകിരിതു”ന്തി. ന പരിയാപുണന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പദരസിലം നിക്ഖിപിതു”ന്തി. ഉദകം സന്തിട്ഠതി... പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന”ന്തി.

൨൬൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നഗ്ഗാ നഗ്ഗം അഭിവാദേന്തി...പേ... നഗ്ഗാ നഗ്ഗം അഭിവാദാപേന്തി, നഗ്ഗാ നഗ്ഗസ്സ പരികമ്മം കരോന്തി, നഗ്ഗാ നഗ്ഗസ്സ പരികമ്മം കാരാപേന്തി, നഗ്ഗാ നഗ്ഗസ്സ ദേന്തി, നഗ്ഗാ പടിഗുണ്ഹന്തി, നഗ്ഗാ ഖാദന്തി, നഗ്ഗാ ഭുജ്ജന്തി, നഗ്ഗാ സായന്തി, നഗ്ഗാ പിവന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, നഗ്ഗേന **ഇദം പദം കത്ഥചി നത്ഥി** നഗ്ഗോ അഭിവാദേതബ്ബോ...പേ... ന നഗ്ഗേന അഭിവാദേതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന **ഇദം പദം കത്ഥചി നത്ഥി** നഗ്ഗോ അഭിവാദാപേതബ്ബോ... ന നഗ്ഗേന അഭിവാദാപേതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന നഗ്ഗസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന നഗ്ഗസ്സ പരികമ്മം കാരാപേതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന നഗ്ഗസ്സ ദാതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന പടിഗുഹേതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന ഖാദിതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന ഭുജ്ജിതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന സായിതബ്ബം... ന നഗ്ഗേന പാതബ്ബം. യോ പിവേയു, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ജന്താഘരേ ഛരമായ ചീവരം നിക്ഖിപന്തി. ചീവരം പംസുകിതം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി. ദേവേ വസ്സന്തേ ചീവരം ഓവസ്സതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , ജന്താഘരസാല”ന്തി. ജന്താഘരസാലാ നീചവത്ഥുകാ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും...പേ... ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേ... ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. ജന്താഘരസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും...പേ... ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ജന്താഘരേപി ഉദകേപി പരികമ്മം കാതും കൂക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിസ്സോ പടിച്ചാദിയോ - ജന്താഘരപടിച്ചാദിം, ഉദകപടിച്ചാദിം, വത്ഥപടിച്ചാദി”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ജന്താഘരേ ഉദകം ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ഉദപാന”ന്തി. ഉദപാനസ്സ കൂലം ലുജ്ജതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ഉദപാനോ നീചവത്ഥുകോ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേം... ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി.

൨൬൨. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു വല്ലികായപി കായബന്ധനേനപി ഉദകം വാഹേന്തി [വാഹന്തി (ക)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകവാഹനരജ്ജു”ന്തി. ഹത്ഥാ ദുക്ഖാ ഹോന്തി... പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തൂലം കരകടകം ചക്കവട്ടക”ന്തി. ഭാജനാ ബഹു ഭിജ്ജന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ വാരകേ - ലോഹവാറകം, ദാരുവാറകം, ചമ്മക്ഖണ്ഡ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അജ്ജേയാകാസേ ഉദകം വാഹേന്താ സീതേനപി ഉണ്ണേനപി കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദപാനസാല”ന്തി. ഉദപാനസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി. ഉദപാനോ അപാരുതോ ഹോതി, തിണചുണ്ണേഹിപി പംസുകേഹിപി ഓകിരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാന”ന്തി. ഉദകഭാജനം ന സംവിജ്ജതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകദോണിം ഉദകകടാഹ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ആരാമേ തഹം തഹം നഹായന്തി. ആരാമോ ചിക്ഖല്ലോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചന്ദനിക”ന്തി. ചന്ദനികാ പാകടാ ഹോതി. ഭിക്ഖു ഹിരിയന്തി നഹായിതും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ പാകാരേ - ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര”ന്തി. ചന്ദനികാ ചിക്ഖല്ലോ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്ഥരിതും തയോ സന്ഥരേ - ഇട്ഠകാസന്ഥരം, സിലാസന്ഥരം, ദാരുസന്ഥര”ന്തി. ഉദകം സന്തിട്ഠന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം ഗത്താനി സീതിഗത്താനി ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകപുണ്ണരനിം ചോളകേനപി പച്ചുദ്ധരിതു”ന്തി.

൨൬൩. തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ സഞ്ചസ്സ അത്ഥായ പോക്ഖരണിം കാരേതുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പോക്ഖരണി”ന്തി.
പോക്ഖരണിയാ കൂലം ലുജ്ജതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും
തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ
വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ -
ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ
പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി.
പോക്ഖരണിയാ ഉദകം പുരാണം ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ഉദകമാതികം ഉദകനിദ്ധമന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു സഞ്ചസ്സ അത്ഥായ
നില്ലേഖം ജന്താഘരം കത്തുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നില്ലേഖം ജന്താഘര”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ചാതുമാസം നിസീദന്നേന
വിപ്പവസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം... “ന, ഭിക്ഖവേ,
ചാതുമാസം നിസീദന്നേന വിപ്പവസിതബ്ബം. യോ വിപ്പവസേയ്യ, ആപത്തി
ദുക്കടസ്സാ”തി.

ഏതേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു പുപ്ഫാഭികിണ്ണേസു
സയന്നേസു സയന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിതാ
ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി.
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പുപ്ഫാഭികിണ്ണേസു
സയന്നേസു സയിതബ്ബം. യോ സയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി .

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഗന്ധമ്പി മാലമ്പി ആദായ ആരാമം
ആഗച്ഛന്തി. ഭിക്ഖു കൂക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗന്ധം ഗഹേത്വാ കവാടേ
പഞ്ചങ്ഗുലികം ദാതും, പുപ്ഫം ഗഹേത്വാ വിഹാരേ ഏകമന്തം
നിക്ഖിപിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ നമതകം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നമതക”ന്തി. അഥ ഖോ
ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “നമതകം അധിട്ഠാതബ്ബം നു ഖോ ഉദാഹു
വികപ്പേതബ്ബ”ന്തി...പേം... “ന, ഭിക്ഖവേ, നമതകം അധിട്ഠാതബ്ബം, ന
വികപ്പേതബ്ബ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ആസിത്തകൂപധാനേ
ഭുജ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ
കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേം... “ന, ഭിക്ഖവേ,
ആസിത്തകൂപധാനേ ഭുജ്ജിതബ്ബം. യോ ഭുജ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി .

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. സോ
ഭുജ്ജമാനോ ന സക്കോതി ഹത്ഥേന പത്തം സന്ധാരേതും. ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മളോരിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഏകഭാജനേപി ഭുജ്ജന്തി... പേ... ഏകമാലകേപി പിവന്തി, ഏകമഞ്ചേപി തുവട്ടേന്തി, ഏകത്ഥരണാപി തുവട്ടേന്തി, ഏകപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി, ഏകത്ഥരണപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകഭാജനേ ഭുജ്ജിതബ്ബം...പേ... ന ഏകമാലകേ പാതബ്ബം... ന ഏകമഞ്ചേ തുവട്ടിതബ്ബം... ന ഏകത്ഥരണാ [ന ഏകത്ഥരണേ] തുവട്ടിതബ്ബം... ന ഏകപാവുരണാ [ന ഏകപാവുരണേ] തുവട്ടിതബ്ബം... ന ഏകത്ഥരണപാവുരണാ [ന ഏകത്ഥരണപാവുരണേ (സ്യാം)] തുവട്ടിതബ്ബം. യോ തുവട്ടേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാനം ഭിക്ഖുനം സഹായോ ഹോതി. അഥ ഖോ വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ യേന മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മേത്തിയഭൂമജ്ജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “വന്ദാമി അയ്യാ”തി. ഏവം വുത്തേ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു നാലപിംസു. ദുതിയന്വി ഖോ വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ മേത്തിയഭൂമജ്ജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “വന്ദാമി അയ്യാ”തി. ദുതിയന്വി ഖോ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു നാലപിംസു. തതീയന്വി ഖോ വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ മേത്തിയഭൂമജ്ജകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “വന്ദാമി അയ്യാ”തി. തതീയന്വി ഖോ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാ ഭിക്ഖു നാലപിംസു. “ക്യാഹം അയ്യാനം അപരജ്ജയാമി, കിസ്സ മം അയ്യാ നാലപന്തി”തി? “ത്ഥാ ഹി പന ത്വം, ആവുസോ വഡ്ഠ, അമഹേ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന വിഹേഠിയമാനേ അജ്ജയുപേക്ഖസീ”തി. “ക്യാഹം അയ്യാ കരോമീ”തി? “സചേ ഖോ ത്വം, ആവുസോ വഡ്ഠ, ഇച്ഛേയ്യാസി, അജ്ജേവ ഭഗവാ ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം നാസാപേയ്യാ”തി. “ക്യാഹം അയ്യാ കരോമി, കിം മയാ സക്കാ കാതു”ന്തി? “ഏഹി ത്വം, ആവുസോ വഡ്ഠ, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമ, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏവം വദേഹി - ‘ഇദം, ഭന്തേ, നച്ഛന്നം നപ്പതിരുപം. യായം, ഭന്തേ, ദിസാ അഭയാ അനീതികാ അനുപദ്വാ സായം ദിസാ സഭയാ സഞ്ചുതികാ സഉപദ്വാ; യതോ നിവാതം തതോ സവാതം ; ഉദകം മഞ്ഞേ ആദിത്തം; അയ്യേന മേ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന പജാപതി ദുസിതാ”തി. “ഏവം അയ്യാ”തി ഖോ വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ മേത്തിയഭൂമജ്ജകാനം ഭിക്ഖുനം പടിസ്സുത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ വഡ്ഠോ ലിച്ഛവീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഇദം, ഭന്തേ, നച്ഛന്നം നപ്പതിരുപം. യായം, ഭന്തേ, ദിസാ അഭയാ അനീതികാ അനുപദ്വാ സായം ദിസാ സഭയാ സഞ്ചുതികാ സഉപദ്വാ; യതോ നിവാതം തതോ സവാതം; ഉദകം മഞ്ഞേ ആദിത്തം; അയ്യേന മേ ദബ്ബേന മല്ലപുത്തേന പജാപതി ദുസിതാ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്സമിം നിദാനേ ഏതസ്സമിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം പടിപുച്ഛി - “സരസി ത്വം, ദബ്ബ, ഏവരുപം കത്താ യമായം വഡ്ഠോ ആഹാ”തി? “യഥാ മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ജാനാതീ”തി. ദുതിയന്വി ഖോ ഭഗവാ...പേ... തതീയന്വി ഖോ ഭഗവാ ആയസ്സമന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം ഏതദവോച - “സരസി ത്വം, ദബ്ബ, ഏവരുപം കത്താ യമായം വഡ്ഠോ ആഹാ”തി? “യഥാ മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ജാനാതീ”തി. “ന ഖോ, ദബ്ബ, ദബ്ബാ ഏവം നിബ്ബേഹേന്തി. സചേ തയാ കതം,

കതന്തി വദേഹി; സചേ അകതം, അകതന്തി വദേഹീ”തി. “യതോ അഹം, ഭന്തേ, ജാതോ നാഭിജാനാമി സുപിനന്തേനപി മേമുനം ധമ്മം പടിസേവിതാ, പഗേവ ജാഗരോ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം നിക്കുജ്ജതു, അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരോതു.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഉപാസകസ്സ പത്തോ നിക്കുജ്ജിതബ്ബോ - ഭിക്ഖുനം അലാഭായ പരിസക്കതി, ഭിക്ഖുനം അനത്ഥായ പരിസക്കതി, ഭിക്ഖുനം അവാസായ [അനാവാസായ (സ്യാം)] പരിസക്കതി, ഭിക്ഖു അക്കോസതി പരിഭാസതി, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി, ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഉപാസകസ്സ പത്തം നിക്കുജ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, നിക്കുജ്ജിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

ഘനന്ത. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. വഡ്ഡോ ലിച്ഛവി ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം നിക്കുജ്ജേയ്യ, അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരേയ്യ. ഏസാ തേതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. വഡ്ഡോ ലിച്ഛവി ആയസ്ഥന്തം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേതി. സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം നിക്കുജ്ജതി, അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരോതി . യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തസ്സ നിക്കുജ്ജനാ, അസമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“നിക്കുജ്ജിതോ സങ്ഘേന വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തോ, അസമ്ഭോഗോ സങ്ഘേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ വഡ്ഡം ലിച്ഛവിം ഏതദവോച - “സങ്ഘേന തേ, ആവുസോ വഡ്ഡ, പത്തോ നിക്കുജ്ജിതോ. അസമ്ഭോഗോസി സങ്ഘേനാ”തി. അഥ ഖോ വഡ്ഡോ ലിച്ഛവി - സങ്ഘേന കിര മേ പത്തോ നിക്കുജ്ജിതോ, അസമ്ഭോഗോമഹി കിര സങ്ഘേനാതി - തത്ഥേവ മുച്ഛിതോ പപതോ. അഥ ഖോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ മിത്താമച്ചാ ഞാതിസാലോഹിതാ വഡ്ഡം ലിച്ഛവിം ഏതദവോചും - “അലം, ആവുസോ വഡ്ഡ, മാ സോചി, മാ പരിദേവി. മയം ഭഗവന്തം പസാദേസ്സാമ ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ചാ”തി.

അഥ ഖോ വഡ്ഡോ ലിച്ഛവി സപുത്തദാരോ സമിത്താമച്ചോ സന്താതിസാലോഹിതോ അല്ല്വത്ഥോ അല്ല്വകേസോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അച്ചയോ മം, ഭന്തേ, അച്ചഗമാ യമാബാലം യമാമുള്ഹം യമാഅകുസലം, യോഹം അയ്യം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേസി. തസ്സ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അച്ചയം അച്ചയതോ പടിഗുണ്ഹാതു

ആയതിം സംവരായാ”തി. “തഗ്ഘ താം, ആവുസോ വഡ്ഡ, അച്ചയോ അച്ചഗമാ യമാബാലം യമാമുള്ഹം യമാഅകുസലം, യം താം ദബ്ബം മല്ലപുത്തം അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ അനുദ്ധംസേസി. യതോ ച വോ താം, ആവുസോ വഡ്ഡ, അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസാ യമാധമ്മം പടികരോസി, തം തേ മയം പടിഗുണ്ഹാമ. വുഡ്ഡിഹേസാ, ആവുസോ വഡ്ഡ, അരിയസ്സ വിനയേ യോ അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസാ യമാധമ്മം പടികരോതി, ആയതിം സംവരം ആപജ്ജതീ”തി. അഥ വോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം ഉക്കുജ്ജതു, സമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരോതു.

“അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഉപാസകസ്സ പത്തോ ഉക്കുജ്ജിതബ്ബോ - ന ഭിക്ഖൂനം അലാഭായ പരിസക്കതി, ന ഭിക്ഖൂനം അനത്ഥായ പരിസക്കതി, ന ഭിക്ഖൂനം അവാസായ പരിസക്കതി, ന ഭിക്ഖു അക്കോസതി പരിഭാസതി, ന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുഹി ഭേദേതി, ന ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ന ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ന സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ ഉപാസകസ്സ പത്തം ഉക്കുജ്ജിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഉക്കുജ്ജിതബ്ബോ. തേന, ഭിക്ഖവേ, വഡ്ഡേന ലിച്ഛവിനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘സങ്ഘേന മേ, ഭന്തേ, പത്തോ നിക്കുജ്ജിതോ, അസമ്ഭോഗോമ്ഹി സങ്ഘേന. സോഹം, ഭന്തേ, സമ്മാ വത്താമി, ലോമം പാതേമി, നേത്ഥാരം വത്താമി, സങ്ഘം പത്തുക്കുജ്ജനം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖൂനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൨൬൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘേന വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തോ നിക്കുജ്ജിതോ, അസമ്ഭോഗോ സങ്ഘേന. സോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, സങ്ഘം പത്തുക്കുജ്ജനം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം ഉക്കുജ്ജേയ്യ, സമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞേതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘേന വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തോ നിക്കുജ്ജിതോ, അസമ്ഭോഗോ സങ്ഘേന. സോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി , സങ്ഘം പത്തുക്കുജ്ജനം യാചതി. സങ്ഘോ വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തം ഉക്കുജ്ജതി, സമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരോതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തസ്സ ഉക്കുജ്ജനാ, സമ്ഭോഗം സങ്ഘേന കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഉക്കുജ്ജിതോ സങ്ഘേന വഡ്ഡസ്സ ലിച്ഛവിസ്സ പത്തോ, സമ്ഭോഗോ സങ്ഘേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹി, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൬൮. അഥ വോ ഭഗവാ വേസാലിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ഭഗ്ഗാ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ഭഗ്ഗാ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ഭഗ്ഗേസു വിഹരതി സുസുമാരഗിരേ [\[സുംസുമാരഗിരേ \(സീം സ്യാം\), സംസുമാരഗിരേ \(കം\)\]](#) ഭേസകളാവനേ മിഗദായേ. തേന വോ പന സമയേന ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ കോകനദോ [\[കോകനുദോ](#)

(കം)] നാമ പാസാദോ അചിരകാരിതോ ഹോതി, അനജ്ഞാപുത്രോ സമണേന വാ ബ്രാഹ്മണേന വാ കേനചി വാ മനുസ്സഭൂതേന. അഥ ഖോ ബോധി രാജകുമാരോ സഞ്ജികാപുത്തം മാണവം ആമന്തേസി - “ഏഹി ത്വം, സമ്മ സഞ്ചികാപുത്ത, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമ, ഉപസങ്കമിത്വാ മമ വചനേന ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദ; അപ്പാബാധം അപ്പാതകം ലഹുട്ഠാനം ബലം ഫാസുവിഹാരം പുച്ഛ - ‘ബോധി, ഭന്തേ, രാജകുമാരോ ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദതി, അപ്പാബാധം അപ്പാതകം ലഹുട്ഠാനം ബലം ഫാസുവിഹാരം പുച്ഛതി’തി. ഏവഞ്ച വദേഹി - ‘അധിവാസേതു കിര, ഭന്തേ , ഭഗവാ ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഞ്ചേനാ’”തി. “ഏവം ഭോ”തി ഖോ സഞ്ചികാപുത്തോ മാണവോ ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദി, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസീനോ ഖോ സഞ്ചികാപുത്തോ മാണവോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ബോധി ഖോ രാജകുമാരോ ഭോതോ ഗോതമസ്സ പാദേ സിരസാ വന്ദതി, അപ്പാബാധം അപ്പാതകം ലഹുട്ഠാനം ബലം ഫാസുവിഹാരം പുച്ഛതി. ഏവഞ്ച വദേതി - ‘അധിവാസേതു കിര ഭവം ഗോതമോ ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഞ്ചേനാ’”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സഞ്ചികാപുത്തോ മാണവോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ യേന ബോധി രാജകുമാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ബോധിം രാജകുമാരം ഏതദവോച - “അവോചുദ്ധ്വേ ഖോ മയം ഭോതോ വചനേന തം ഭവന്തം ഗോതമം - ‘ബോധി ഖോ രാജകുമാരോ ഭോതോ ഗോതമസ്സ പാദേ സിരസാ വന്ദതി, അപ്പാബാധം അപ്പാതകം ലഹുട്ഠാനം ബലം ഫാസുവിഹാരം പുച്ഛതി. ഏവഞ്ച വദേതി - അധിവാസേതു കിര ഭവം ഗോതമോ ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഞ്ചേനാ’”തി. അധിവുത്ഥഞ്ച പന സമണേന ഗോതമേനാ”തി.

അഥ ഖോ ബോധി രാജകുമാരോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ, കോകനദഞ്ച പാസാദം ഓദാതേഹി ദുസ്സേഹി സന്മരാപേത്വാ യാവ പച്ഛിമസോപാനകളേവരാ, സഞ്ചികാപുത്തം മാണവം ആമന്തേസി - “ഏഹി ത്വം, സമ്മ സഞ്ചികാപുത്ത, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമ, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചേഹി - ‘കാലോ, ഭന്തേ നിട്ഠിതം ഭത്ത’”തി. “ഏവം ഭോ”തി ഖോ സഞ്ചികാപുത്തോ മാണവോ ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചേസി - “കാലോ, ഭോ ഗോതമ, നിട്ഠിതം ഭത്ത’”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന ബോധിസ്സ രാജകുമാരസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന ബോധി രാജകുമാരോ ബഹിദാറകോട്ഠകേ റിതോ ഹോതി, ഭഗവന്തം ആഗമയമാനോ. അദസാ ഖോ ബോധി രാജകുമാരോ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസാന്ന തതോ പച്ഛുഗ്ഗന്താ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പുരേക്ഖത്വാ യേന കോകനദോ പാസാദോ തേനുപസങ്കമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പച്ഛിമസോപാനകളേവരം നിസ്സായ അട്ഠാസി. അഥ ഖോ ബോധി രാജകുമാരോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അക്കമതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദുസ്സാനി, അക്കമതു

സുഗതോ ദുസ്താനി, യം മമ അസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ”തി. ഏവം വൃത്തേ ഭഗവാ തുണ്ഹീ അഹോസി. ദുതിയമ്പി വോ...പേ... തതിയമ്പി വോ ബോധി രാജകുമാരോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അക്കമതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദുസ്താനി, അക്കമതു സുഗതോ ദുസ്താനി, യം മമ അസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ”തി. അഥ വോ ഭഗവാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം അപലോകേസി. അഥ വോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ബോധിം രാജകുമാരം ഏതദവോച - “സംഹരന്തു, രാജകുമാര, ദുസ്താനി. ന ഭഗവാ ചേലപടികം [\[ചേലപത്തികം \(സീം\)\]](#) അക്കമിസ്സതി പച്ഛിമം ജനതം തമാഗതോ അനുകമ്പതീ”തി.

അഥ വോ ബോധി രാജകുമാരോ ദുസ്താനി സംഹരാപേത്യാ ഉപരികോകനദേ പാസാദേ ആസനം പഞ്ഞപേസി. അഥ വോ ഭഗവാ കോകനദം പാസാദം അഭിരുഹിത്യാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഞ്ഛേന. അഥ വോ ബോധി രാജകുമാരോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസഞ്ഛം പണീതേന വാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്യാ സമ്പവാദേത്യാ, ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം, ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം വോ ബോധിം രാജകുമാരം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേത്യാ സമാദപേത്യാ സമുത്തേജേത്യാ സമ്പഹംസേത്യാ ഉടായാസനാ പക്കാമി. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്ഥാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ചേലപടികാ അക്കമിതബ്ബാ. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരാ ഇത്ഥീ അപഗതഗബ്ഭാ ഭിക്ഖു നിമന്തേത്യാ ദുസ്സം പഞ്ഞപേത്യാ ഏതദവോച - “അക്കമഥ, ഭന്തേ , ദുസ്സ”തി. ഭിക്ഖു ക്കുച്ചായന്താ ന അക്കമന്തി. “അക്കമഥ, ഭന്തേ, ദുസ്സം മങ്ഗലത്ഥായാ”തി. ഭിക്ഖു ക്കുച്ചായന്താ ന അക്കമിംസു. അഥ വോ സാ ഇത്ഥീ ഉജ്ജായതി വിയുതി വിപാചേതി - “കമണ്ഹി നാമ അത്ത്വാ മങ്ഗലത്ഥായ യാചിയമാനാ ചേലപ്പടികം ന അക്കമിസ്സന്തീ”തി! അസ്സോസും വോ ഭിക്ഖു തസ്സാ ഇത്ഥിയാ ഉജ്ജായന്തിയാ വിയുന്തിയാ വിപാചേന്തിയാ. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ഗിഹീ, ഭിക്ഖവേ, മങ്ഗലികാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹീനം മങ്ഗലത്ഥായ യാചിയമാനേന ചേലപ്പടികം അക്കമിതു”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു യോതപാദകം അക്കമിതും ക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യോതപാദകം അക്കമിതു”തി.

ദുതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨൬൯. അഥ വോ ഭഗവാ ഭഗ്ഗേസു യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്യാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവണേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. അഥ വോ വിസാവാ മിഗാരമാതാ ഘടകഞ്ച കതകഞ്ച സമ്മജ്ജനിഞ്ച ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്യാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ വോ വിസാവാ മിഗാരമാതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “പടിഗുണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഘടകഞ്ച കതകഞ്ച സമ്മജ്ജനിഞ്ച, യം മമ അസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ

സുഖായാ”തി. പടിഗുഹേസി ഭഗവാ ഘടകഞ്ച സമ്മജ്ജനിഞ്ച. ന ഭഗവാ കതകം പടിഗുഹേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ പദക്ഖിണം കത്യാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്യാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഘടകഞ്ച സമ്മജ്ജനിഞ്ച. ന, ഭിക്ഖവേ, കതകം പരിഭുഞ്ജിതഞ്ച. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിസ്സോ പാദഘംസനിയോ - സക്ഖരം, കഥലം, സമുദുഘേണക”ന്തി.

അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ വിധൂപനഞ്ച താലവണ്ടഞ്ച [\[താലവണ്ഡഞ്ച \(ക°\)\]](#) ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “പടിഗുഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ വിധൂപനഞ്ച താലവണ്ടഞ്ച, യം മമ അസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ”തി. പടിഗുഹേസി ഭഗവാ വിധൂപനഞ്ച താലവണ്ടഞ്ച.

അഥ ഖോ ഭഗവാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി...പേ... പദക്ഖിണം കത്യാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്യാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിധൂപനഞ്ച താലവണ്ടഞ്ചാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ മകസബ്ബിജനീ ഉപ്പന്നാ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മകസബ്ബിജനീ”ന്തി. ചാമരിബ്ബിജനീ ഉപ്പന്നാ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ചാമരിബ്ബിജനീ ധാരേതഞ്ച. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിസ്സോ ബ്ബിജനിയോ - വാകമയം, ഉസീരമയം, മോരപിണ്ഠരമയ”ന്തി.

൨൭൦. തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ ഛത്തം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛത്ത”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഛത്തപ്പഗ്ഗഹിതാ [\[ഛത്തം പഗ്ഗഹേത്യാ \(ക°\)\]](#) ആഹിണ്ഡന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തതരോ ഉപാസകോ സമ്ബഹുലേഹി ആജീവകസാവകേഹി സദ്ധിം ഉയ്യാനം അഗമാസി. അദുസാസും ഖോ തേ ആജീവകസാവകാ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖു ദൂരതോവ ഛത്തപ്പഗ്ഗഹിതേ ആഗച്ഛന്തേ. ദിസ്വാന്ന തം ഉപാസകം ഏതദവോചും - “ഏതേ ഖോ, അയ്യാ [\[അയ്യാ \(ക°\)\]](#), തുമ്ഹാകം ഭദന്താ ഛത്തപ്പഗ്ഗഹിതാ ആഗച്ഛന്തി, സേയ്യമാപി ഗണകമഹാമത്താ”തി. “നായ്യാ ഏതേ ഭിക്ഖു, പരിബ്ബാജകാ”തി. ‘ഭിക്ഖു ന ഭിക്ഖു’തി അബ്ഭുതം അകംസു. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഉപഗതേ സഞ്ജാനിത്വാ ഉജ്ജയായതി വിയുതി വിപാചേതി - “കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ ഛത്തപ്പഗ്ഗഹിതാ ആഹിണ്ഡിസ്സന്തി”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തസ്സ

ഉപാസകസ്തു ഉജ്ജ്വലായന്തസ്തു വിധുന്തസ്തു വിപാചേന്തസ്തു. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ഛത്തം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിനാ ഛത്തം ന ഫാസു ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ഛത്തം ധാരേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു - ഗിലാനസ്സേവ ഭഗവതാ ഛത്തം അനുത്താതം നോ അഗിലാനസ്സാതി - ആരാമേ ആരാമുപചാരേ ഛത്തം ധാരേതും ക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഗിലാനേനപി ആരാമേ ആരാമുപചാരേ ഛത്തം ധാരേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരരോ ഭിക്ഖു സിക്കായ പത്തം ഉട്ടിത്വാ ദണ്ഡേ ആലഗ്ഗിത്വാ വികാലേ അത്തരരേന ഗാമദാറേന അതിക്കമതി. മനുസ്സാ - ‘ഏസയ്യോ ചോരോ ഗച്ഛതി, അസിസ്സ വിജ്ജാതലതീ’തി അനുപതിത്വാ ഗഹേത്വാ സഞ്ജാനിത്വാ മുഞ്ചിംസു. അഥ വോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗത്വാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ, ദണ്ഡസിക്കം ധാരേസി”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജ്വലായന്തി വിധുന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ദണ്ഡസിക്കം ധാരേസ്സേസി”തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ദണ്ഡസിക്കാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി, ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സഞ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഗിലാനോ; ന സക്കോമി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും. സോഹം, ഭന്തേ, സഞ്ഘം ദണ്ഡസമ്മുതിം യാചാമി’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും. സോ സങ്ഘം ദണ്ഡസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും. സോ സങ്ഘം ദണ്ഡസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസമ്മുതിം ദേതി.

യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസമ്മുതിയാ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൨൧. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ സിക്കാസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഗിലാനോ; ന സക്കോമി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം സിക്കാസമ്മുതിം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോ സങ്ഘം സിക്കാസമ്മുതിം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്പം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സിക്കാസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോ സങ്ഘം സിക്കാസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സിക്കാസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സിക്കാസമ്മുതിയാ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സിക്കാസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി, ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ . തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ വുഡ്ഢാനം ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘അഹം, ഭന്തേ, ഗിലാനോ; ന സക്കോമി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും; ന സക്കോമി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം യാചാമീ’തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബാ. തതീയമ്പി യാചിതബ്ബാ. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോ സങ്ഘം ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം യാചതി. യദി

സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ന സക്കോതി വിനാ ദണ്ഡേന ആഹിണ്ഡിതും, ന സക്കോതി വിനാ സിക്കായ പത്തം പരിഹരിതും. സോ സങ്ഘം ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിം ദേതി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതിയാ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡസിക്കാസമ്മുതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൨൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു രോമന്ഥകോ [രോമട്ഠകോ (ക)] ഹോതി. സോ രോമന്ഥിത്വാ രോമന്ഥിത്വാ അജ്ജേയാഹരതി. ഭിക്ഖു ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “വികാലായം [കഥം ഹി നാമ വികാലായം(ക)] ഭിക്ഖു ഭോജനം ഭുഞ്ജതീ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ഏസോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അചിരംഗോയോനിയാ ചുതോ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രോമന്ഥകസ്സ രോമന്ഥനം. ന ച, ഭിക്ഖവേ, ബഹിമുഖദാരം നീഹരിത്വാ അജ്ജേയാഹരിതഞ്ച. യോ അജ്ജേയാഹരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതഞ്ചോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരസ്സ പൂഗസ്സ സങ്ഘഭത്തം ഹോതി. ഭത്തഗ്ഗേ ബഹുസിത്ഥാനി പകിരിയിംസു [വിപ്പകിരിയിംസു (സീ), പരികിരിംസു (സ്യാ)]. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തീയാ ഓദനേ ദിയുമാനേ ന സക്കച്ചം പടിഗ്ഗഹേസ്സന്തി, ഏകമേകം സിത്ഥം കമ്മസതേന നിടായതീ”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം ദിയുമാനം പതതി, തം സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജിതും. പരിച്ചത്തം തം, ഭിക്ഖവേ, ദായകേഹീ”തി.

൨൨൪. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരോ ഭിക്ഖു ദീഘേഹി നഖേഹി പിണ്ഡായ ചരതി. അത്തേതരാ ഇത്ഥീ പസ്സിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - “ഏഹി, ഭന്തേ, മേമുനം ധമ്മം പടിസേവാ”തി. “അലം, ഭഗിനി, നേതം കപ്പതീ”തി. “സചേ ഖോ ത്വം, ഭന്തേ, നപ്പടിസേവിസ്സസി, ഇദാനാഹം അത്തനോ നഖേഹി ഗത്താനി വിലിഖിത്വാ കുപ്പം കരിസ്സാമി - അയം മം ഭിക്ഖു വിപ്പകരോതീ”തി. “പജാനാഹി ത്വം, ഭഗിനീ”തി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥീ അത്തനോ നഖേഹി ഗത്താനി വിലിഖിത്വാ കുപ്പം അകാസി - അയം മം ഭിക്ഖു വിപ്പകരോതീതി. മനുസ്സാ ഉപധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും അഗ്ഗഹേസും. അദുസാസും ഖോ തേ മനുസ്സാ തസ്സാ ഇത്ഥിയാ നഖേ ചരവിന്ധി ലോഹിതന്ധി. ദിസ്വാന - ഇമിസ്സായേവ ഇത്ഥിയാ ഇദം കമ്മം, അകാരകോ ഭിക്ഖുതി - തം ഭിക്ഖും മുഞ്ചിംസു. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗത്വാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ, ദീഘേ നഖേ ധാരേസീ”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ദീഘേ നഖേ

ധാരേസ്സുസീ"തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
“ന, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാ നവാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി
ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവേനപി നഖം ചരിന്തി, മുഖേനപി
നഖം ചരിന്തി, കുട്ടേപി ഘംസന്തി. അങ്ഗുലിയോ ദുക്ഖാ ഹോന്തി.
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നഖച്ഛേദന”ന്തി.
സലോഹിതം നഖം ചരിന്തി. അങ്ഗുലിയോ ദുക്ഖാ ഹോന്തി...പേ...
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മംസപ്പമാണേന നഖം ചരിന്തിതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ചരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വീസതിമട്ഠം [\[വീസതിമട്ടം \(സീം\)\]](#)
കാരാപേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി
ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന , ഭിക്ഖവേ,
വീസതിമട്ഠം കാരാപേതബ്ബം. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മലമത്തം അപകഡ്ഢിതു”ന്തി.

൨൨൫. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം കേസാ ദീഘാ ഹോന്തി.
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ഉസ്സഹന്തി പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു
അന്തമന്തം കേസേ ഓരോപേതു”ന്തി? “ഉസ്സഹന്തി ഭഗവാ”തി . അഥ വോ
ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം
സന്നിപാതാപേത്യാ...പേ... ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ഖുരം ഖുരസിഖം ഖുരസിപാടികം നമതകം സബ്ബം ഖുരഭണ്ഡ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ചരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു മസ്സും കപ്പാപേന്തി...പേ...
മസ്സും വഡ്ഢാപേന്തി... ഗോലോമികം കാരാപേന്തി... ചതുരസ്സകം കാരാപേന്തി...
പരിമുഖം കാരാപേന്തി... അഡ്ഢദുക്ഖം [\[അഡ്ഢദുക്ഖം \(സീം\), അഡ്ഢദുക്ഖം \(സ്യം\)\]](#)
കാരാപേന്തി... ദാരികം രപേന്തി... സമ്ബായേ ലോമം സംഹരാപേന്തി.
മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ
കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ , മസ്സു
കപ്പാപേതബ്ബം...പേ... ന മസ്സു വഡ്ഢാപേതബ്ബം... ന ഗോലോമികം
കാരാപേതബ്ബം... ന ചതുരസ്സകം കാരാപേതബ്ബം... ന പരിമുഖം കാരാപേതബ്ബം...
ന അഡ്ഢദുക്ഖം കാരാപേതബ്ബം... ന ദാരികാ രപേതബ്ബാ... ന സമ്ബായേ ലോമം
സംഹരാപേതബ്ബം. യോ സംഹരാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അന്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ സമ്ബായേ വണോ
ഹോതി. ഭേസജ്ജം ന സന്തിട്ഠതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും .
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആബാധപ്പച്ചയാ സമ്ബായേ ലോമം
സംഹരാപേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ചരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കത്തരികായ കേസേ
ചേദാപേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി
ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,
കത്തരികായ കേസാ ചേദാപേതബ്ബാ. യോ ചേദാപേയ്യ, ആപത്തി
ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീസേ വണോ ഹോതി, ന സക്കോതി ഖുരേന കേസേ ഓരോപേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആബാധപ്പച്ചയാ കത്തരികായ കേസേ ഛേദാപേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ദീഘാനി നാസികാലോമാനി ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി പിസാചില്ലികാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ദീഘം നാസികാലോമം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സക്ഖരികായപി മധുസിത്ഥകേനപി നാസികാലോമം ഗാഹാപേന്തി. നാസികാ ദുക്ഖാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സണ്ഡാസ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു പലിതം ഗാഹാപേന്തി . മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പലിതം ഗാഹാപേതബ്ബം. യോ ഗാഹാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

൨൨൬. തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ കണ്ണഗുമകേഹി കണ്ണാ മകിതാ ഹോന്തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കണ്ണമലഹരണി”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചാ കണ്ണമലഹരണിയോ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ കണ്ണമലഹരണിയോ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം ദന്തമയം വിസാണമയം നളമയം വേളുമയം കട്ഠമയം ജതുമയം ഫലമയം ലോഹമയം സങ്ഖനാഭിമയ”ന്തി.

൨൨൭. തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ബഹും ലോഹഭണ്ഡം കംസഭണ്ഡം സന്നിചയം കരോന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ചി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ബഹും ലോഹഭണ്ഡം കംസഭണ്ഡം സന്നിചയം കരിസ്സന്തി , സേയ്യമാപി കംസപത്ഥരികാ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ബഹും ലോഹഭണ്ഡം കംസഭണ്ഡം സന്നിചയോ കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അഞ്ജനിമ്പി അഞ്ജനിസലാകമ്പി കണ്ണമലഹരണിമ്പി ബന്ധനമത്തമ്പി കൂക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ജനിം അഞ്ജനിസലാകം കണ്ണമലഹരണിം ബന്ധനമത്ത”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സങ്ഘാടിപല്ല്വത്ഥികായ നിസീദന്തി. സങ്ഘാടിയാ പത്താ ലുജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചാടിപല്ലതമികായ നിസീദിതഞ്ചം. യോ നിസീദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. തസ്സ വിനാ ആയോഗേന [ആയോഗാ (സീം സ്യാം)] ന ഫാസു ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആയോഗ”ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ ആയോഗോ കാതഞ്ചോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തന്തകം വേമം കവടം [വേമകം വട്ടം (സീം), വേമകം വടം (സ്യാം)] സലാകം സഞ്ചം തന്തഭണ്ഡക”ന്തി.

൨൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു അകായബന്ധനോ ഗാമം പിണ്ഡായ പാവസി. തസ്സ രമികായ അന്തരവാസകോ പഭസ്സിത്ഥ. മനുസ്സാ ഉക്കുട്ഠിമകംസു . സോ ഭിക്ഖു മകു അഹോസി . അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗന്താ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അകായബന്ധനേന ഗാമോ പവിസിതഞ്ചോ. യോ പവിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കായബന്ധന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചാനി കായബന്ധനാനി ധാരേന്തി - കലാബുക്കം, ദേസ്സുഭകം, മുരജം, മദുവീണം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാനി കായബന്ധനാനി ധാരേതഞ്ചാനി - കലാബുക്കം, ദേസ്സുഭകം, മുരജം, മദുവീണം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദേവ കായബന്ധനാനി - പട്ടികം, സൂകരന്തക”ന്തി. കായബന്ധനസ്സ ദസാ ജീരന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുരജം മദുവീണ”ന്തി. കായബന്ധനസ്സ അന്തോ ജീരന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സോഭണം ഗുണക”ന്തി. കായബന്ധനസ്സ പവനന്തോ ജീരന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിധ”ന്തി [വീഥന്തി (സീം സ്യാം)].

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചേ വിധേ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ വിധാ ധാരേതഞ്ചാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം...പേം... സഞ്ചനാഭിമയം സുത്തമയ”ന്തി.

൨൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ലഹുകാ സഞ്ചാടിയോ പാരുപിത്ഥാ ഗാമം പിണ്ഡായ പാവസി. വാതമണ്ഡലികായ സഞ്ചാടിയോ ഉക്ഖിപിയിംസു. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ആരാമം ഗന്താ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗണ്ഠികം പാസക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചാവചാ ഗണ്ഠികായോ ധാരേന്തി സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ ഗൺഠികാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം ദന്തമയം വിസാണമയം നളമയം വേളുമയം കട്ഠമയം ജതുമയം ഫലമയം ലോഹമയം സഞ്ചനാഭിമയം സുത്തമയ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഗൺഠികമ്പി പാസകമ്പി ചീവരേ അപ്പേന്തി. ചീവരം ജീരതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗൺഠികഫലകം പാസകഫലക”ന്തി. ഗൺഠികഫലകമ്പി പാസകഫലകമ്പി അന്തേ അപ്പേന്തി. കോട്ടോ [\[കോണോ \(സീം സ്യം\)\]](#) വിവരിയതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗൺഠികഫലകം അന്തേ അപ്പേതും; പാസകഫലകം സത്തങ്ഗുലം വാ അട്ഠങ്ഗുലം വാ ഓഗാഹേത്വാ അപ്പേതു”ന്തി.

൨൮൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഗിഹിനിവത്ഥം നിവാസേന്തി - ഹത്ഥിസോണ്ഡകം, മച്ഛവാളകം, ചതുകണ്ണകം, താലവണ്ടകം, സതവലികം. മനുസ്സാ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിനിവത്ഥം നിവാസേതബ്ബം - ഹത്ഥിസോണ്ഡകം, മച്ഛവാളകം, ചതുകണ്ണകം, താലവണ്ടകം, സതവലികം. യോ നിവാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഗിഹിപാരുതം പാരുപന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിപാരുതം പാരുപിതബ്ബം. യോ പാരുപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സംവേല്ലിയം നിവാസേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി രഞ്ഞോ മുണ്ഡവട്ടീതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സംവേല്ലിയം നിവാസേതബ്ബം. യോ നിവാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൮൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉഭതോകാജം ഹരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി രഞ്ഞോ മുണ്ഡവട്ടീതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉഭതോകാജം ഹരിതബ്ബം. യോ ഹരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകതോകാജം അന്തരാകാജം സീസഭാരം വന്ധഭാരം കടിഭാരം ഓലമ്ബക”ന്തി.

൨൮൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ദന്തകട്ഠം ന ഖാദന്തി. മുഖം ദുഗ്ഗന്ധം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

“പഞ്ചിമേ , ഭിക്ഖവേ, ആദിനവാ ദന്തകട്ഠസ്സ അഖാദന്തേ. അചക്ഖുസ്സം, മുഖം ദുഗ്ഗന്ധം ഹോതി, രസഹരണിയോ ന വിസുജ്ജന്തി, പിത്തം സേമഹം ഭത്തം പരിയോനന്ധതി, ഭത്തമസ്സ നച്ഛാദേതി - ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ആദിനവാ ദന്തകട്ഠസ്സ അഖാദന്തേ.

“പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, ആനിസംസാ ദന്തകട്ഠസ്സ വാദനേ. ചക്ഖുസ്സം, മുഖം ന ദുഗ്ഗന്ധം ഹോതി, രസഹരണിയോ വിസുജ്ജന്തി, പിത്തം സേമ്ഹം ഭത്തം ന പരിയോനന്ധതി, ഭത്തമസ്സ ഛാദേതി - ഇമേ വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ആനിസംസാ ദന്തകട്ഠസ്സ വാദനേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദന്തകട്ഠ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദീഘാനി ദന്തകട്ഠാനി വാദന്തി, തേഹേവ സാമണേരം ആകോടേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന , ഭിക്ഖവേ, ദീഘം ദന്തകട്ഠം വാദിതഞ്ച. യോ വാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠംഗുലപരമം ദന്തകട്ഠം, ന ച തേന സാമണേരോ ആകോടേതേണ്ണോ. യോ ആകോടേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ അതിമടാഹകം ദന്തകട്ഠം വാദന്തസ്സ കണ്ഠേ വിലഗ്ഗം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അതിമടാഹകം ദന്തകട്ഠം വാദിതഞ്ച. യോ വാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതുരംഗുലപച്ഛിമം [ചതുരംഗുലം പച്ഛിമം (ക°)] ദന്തകട്ഠ”ന്തി.

൨൮൩. തേന വോ പന സമയേന ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദായം ആലിന്വേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജന്ധായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ദവഡാഹകാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ദായോ ആലിന്വിതണ്ണോ. യോ ആലിന്വേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന വിഹാരാ തിണ്ണഗഹനാ ഹോന്തി, ദവഡാഹേ ഡയ്ഹമാനേ വിഹാരാ ഡയ്ഹന്തി. ഭിക്ഖു ക്കുച്ഛായന്തി പടഗ്ഗിം ദാതും, പരിത്തം കാതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദവഡാഹേ ഡയ്ഹമാനേ പടഗ്ഗിം ദാതും, പരിത്തം കാതു”ന്തി.

൨൮൪. തേന വോ പന സമയേന ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു രുക്ഖം അഭിരുഹന്തി, രുക്ഖാ രുക്ഖം സങ്കമന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജന്ധായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി മക്കടാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, രുക്ഖോ അഭിരുഹിതണ്ണോ. യോ അഭിരുഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരസ്സ ഭിക്ഖുനോ കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തസ്സ അന്തരാമഗ്ഗേ ഹത്ഥീ പരിയുട്ഠാതി. അഥ വോ സോ ഭിക്ഖു രുക്ഖമൂലം ഉപധാവിത്ഥാ ക്കുച്ഛായന്തോ രുക്ഖം ന അഭിരുഹി. സോ ഹത്ഥീ അത്തേന അഗമാസി. അഥ വോ സോ ഭിക്ഖു സാവത്ഥിം ഗത്ഥാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സതി കരണിയേ പോരിസം രുക്ഖം അഭിരുഹിതും ആപദാസു യാവദത്ഥ”ന്തി.

൨൮൫. തേന വോ പന സമയേന യമേളകേകുടാ നാമ [യമേളകേകുലാ നാമ (സീ°), മേട്ഠകോകുട്ഠാ നാമ (സ്യ°)] ഭിക്ഖു ദേവ ഭാതികാ ഹോന്തി ബ്രാഹ്മണജാതികാ കല്യാണവാചാ കല്യാണവാക്കരണാ. തേ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്ഥാ ഏകമന്തം

നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു നാനാനാമാ നാനാഗോത്താ നാനാജച്ചാ നാനാകുലാ പബ്ബജിതാ. തേ സകായ നിരുത്തിയാ ബുദ്ധവചനം ദുസേന്തി. ഹന്ദ മയം, ഭന്തേ, ബുദ്ധവചനം ഛന്ദസോ ആരോപേമാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ... “കമണ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, ഏവം വക്ഖമ - ‘ഹന്ദ മയം, ഭന്തേ, ബുദ്ധവചനം ഛന്ദസോ ആരോപേമാ’തി. നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കമം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ബുദ്ധവചനം ഛന്ദസോ ആരോപേതബ്ബം. യോ ആരോപേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സകായ നിരുത്തിയാ ബുദ്ധവചനം പരിയാപുണിതു”തി.

൨൮൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ലോകായതം പരിയാപുണന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ലോകായതേ സാരദസ്സാവീ ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ വുദ്ധിം വിരുള്ഹിം വേപുല്ല്യം ആപജേയ്യാ”തി? “നോഹേതം ഭന്തേ”. “ഇമസ്ഥിം വാ പന ധമ്മവിനയേ സാരദസ്സാവീ ലോകായതം പരിയാപുണേയ്യാ”തി? “നോഹേതം ഭന്തേ”. “ന, ഭിക്ഖവേ, ലോകായതം പരിയാപുണിതബ്ബം. യോ പരിയാപുണേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ലോകായതം വാചേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ലോകായതം വാചേതബ്ബം. യോ വാചേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൮൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു തിരച്ഛാനവിജ്ജം പരിയാപുണന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, തിരച്ഛാനവിജ്ജാ പരിയാപുണിതബ്ബാ. യോ പരിയാപുണേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു തിരച്ഛാനവിജ്ജം വാചേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, തിരച്ഛാനവിജ്ജാ വാചേതബ്ബാ. യോ വാചേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൨൮൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ മഹതിയാ പരിസായ പരിവുതോ ധമ്മം ദേസേന്തോ വിപി. ഭിക്ഖു - ‘ജീവതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ; ജീവതു സുഗതോ’തി - ഉച്ചാസദും മഹാസദും അകംസു. തേന സദേന ധമ്മകമാ അന്തരാ അഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, വിപിതേ ‘ജീവാ’തി വുത്തോ [വുത്തേ (ക)] തപ്പച്ചയാ ജീവേയ്യ വാ മരേയ്യ വാ”തി? “നോഹേതം ഭന്തേ”. “ന, ഭിക്ഖവേ, വിപിതേ ‘ജീവാ’തി വത്തബ്ബോ. യോ വദേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖുനം വിപിതേ 'ജീവമ ഭന്തേ'തി വദന്തി. ഭിക്ഖു ക്കുച്ചായന്താ നാലപന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിധുന്തി വിപാചേന്തി - "കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ 'ജീവമ ഭന്തേ'തി വുച്ചമാനാ നാലപിസ്സന്തി"തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ഗിഹീ, ഭിക്ഖവേ, മങ്ഗലികാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹീനം 'ജീവമ ഭന്തേ'തി വുച്ചമാനേന 'ചിരം ജീവാ'തി വത്തു"ന്തി.

൨൮൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ മഹതിയാ പരിസായ പരിവുതോ ധമ്മം ദേസേന്തോ നിസിന്നോ ഹോതി. അത്തതരേന ഭിക്ഖുനാ ലസുണം ഖായിതം ഹോതി. സോ - മാ ഭിക്ഖു ബ്യാബാധിംസൂതി - ഏകമന്തം നിസിദി. അദസാ ഖോ ഭഗവാ തം ഭിക്ഖു ഏകമന്തം നിസിന്നം. ദിസ്വാന ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - "കിം നു ഖോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകമന്തം നിസിന്നോ"തി ? "ഏതേന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനാ ലസുണം ഖായിതം. സോ - മാ ഭിക്ഖു ബ്യാബാധിംസൂതി - ഏകമന്തം നിസിന്നോ"തി. "അപി നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ [ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനാ (സ്യം)], തം ഖാദിതഞ്ചം, യം ഖാദിത്വാ ഏവരുപായ ധമ്മകമായ പരിബാഹിയോ അസ്സാ"തി? "നോഹേതം ഭന്തേ". "ന, ഭിക്ഖവേ, ലസുണം ഖാദിതഞ്ചം. യോ ഖാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥതോ സാരിപുത്തസ്സ ഉദരവാതാബായോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ യേനായസ്ഥാ സാരിപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം ഏതദവോച - "പുഞ്ചേ തേ, ആവുസോ സാരിപുത്ത, ഉദരവാതാബായോ കേന ഫാസു ഹോതി"തി? "ലസുണേന മേ, ആവുസോ"തി [അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ആയസ്ഥന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം ഏതദവോച "പുഞ്ചേ ഖോ മേ ആവുസോ മോഗ്ഗല്ലാന ഉദരവാതാബായോ ലസുണേന ഫാസു ഹോതി"തി (ക)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആബാധപ്പച്ചയാ ലസുണം ഖാദിതു"ന്തി.

൨൯൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ആരാമേ തഹം തഹം പസ്സാവം കരോന്തി. ആരാമോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകമന്തം പസ്സാവം കാതു"ന്തി . ആരാമോ ദുഗ്ഗന്ധോ ഹോതി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പസ്സാവകുമ്ഭി"ന്തി. ദുക്ഖം നിസിന്നാ പസ്സാവം കരോന്തി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പസ്സാവപാദുക"ന്തി. പസ്സാവപാദുകാ പാകടാ ഹോന്തി. ഭിക്ഖു ഹിരിയന്തി പസ്സാവം കാതും...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ പാകാരേ - ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര"ന്തി. പസ്സാവകുമ്ഭി അപാരുതാ ദുഗ്ഗന്ധാ ഹോതി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാന"ന്തി.

൨൯൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ആരാമേ തഹം തഹം വച്ചം കരോന്തി. ആരാമോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ഏകമന്തം വച്ചം കാതു"ന്തി. ആരാമോ ദുഗ്ഗന്ധോ ഹോതി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വച്ചകുപ"ന്തി. വച്ചകുപസ്സ കൂലം ലുജ്ജതി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ"ന്തി. വച്ചകുപോ നീചവത്ഥുകോ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേ... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു"ന്തി.

ചയോ പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ -
 ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം,
 സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. അന്തേ നിസിന്നാ വച്ചം
 കരോന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സന്ധരിത്ഥാ മജ്ജേയേ
 ഛരിദും കത്ഥാ വച്ചം കാതു”ന്തി . ദുക്ഖം നിസിന്നാ വച്ചം കരോന്തി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വച്ചപാദുക”ന്തി. ബഹിദ്ധാ പസ്സാവം കരോന്തി...
 പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പസ്സാവദോണിക”ന്തി. അവലേഖനകട്ഠം ന
 ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അവലേഖനകട്ഠ”ന്തി.
 അവലേഖനപിറോ ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
 അവലേഖനപിറ”ന്തി. വച്ചകൂപോ അപാരുതോ ദുഗ്ഗന്ധോ ഹോതി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാന”ന്തി. അജ്ജേയാകാസേ വച്ചം കരോന്താ
 സീതേനപി ഉണ്ഹേനപി കിലമന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
 വച്ചകൂടി”ന്തി. വച്ചകൂടിയാ കവാടം ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി,
 ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം ഉദുക്ഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗളവട്ടിം
 കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്രം
 ആവിഞ്ചരനരജ്ജു”ന്തി. വച്ചകൂടിയാ തിണചുണ്ണം പരിപതന്തി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും -
 സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം
 പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി.

൨൯൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ജരാദുബ്ബലോ
 വച്ചം കത്ഥാ വുട്ഠഹന്തോ പരിപതതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓലമ്ബക”ന്തി. വച്ചകൂടി അപരിക്ഖിത്താ ഹോതി...
 പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ പാകാരേ -
 ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര”ന്തി. കോട്ഠകോ ന ഹോതി...
 പേം... (“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോട്ഠക”ന്തി. കോട്ഠകസ്സ കവാടം ന
 ഹോതി) [(അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ കോട്ഠകന്തി. കോട്ഠകോ നീചവത്ഥുകോ
 ഹോതി...പേം... അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ ഉച്ചവത്ഥുകം കാതുന്തി. ചയോ
 പരിപതതി...പേം... അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ ചിനിതും തയോ ചയേ
 ഇട്ഠകാചയം സിലാചയം ദാരുചയന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം...
 അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ തയോ സോപാനേ ഇട്ഠകാസോപാനം
 സിലാസോപാനം ദാരുസോപാനന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം...
 അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ ആലമ്ബനബാഹന്തി. കോട്ഠകസ്സ കവാടം ന ഹോതി.)
 (സ്യാ° കം)] ...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം
 ഉദുക്ഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗളവട്ടിം കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം
 താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു”ന്തി. കോട്ഠകേ തിണചുണ്ണം
 പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം
 കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം
 മകരദന്തകം പഞ്ചപടിക”ന്തി. പരിവേണം ചിക്ഖല്ലം ഹോതി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മരുമ്ബം പകിരിതു”ന്തി. ന പരിയാപുണന്തി...പേം...
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പദരസിലം [പട്ടസിലം (കം)] നിക്ഖിപിതു”ന്തി.
 ഉദകം സന്തിട്ഠന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന”ന്തി.

ആചമനകുമ്പ്ഭി ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആചമനകുമ്പ്ഭി”ന്തി.
ആചമനസരാവകോ ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ആചമനസരാവക”ന്തി. ദുക്ഖം നിസിന്നാ ആചമേന്തി...പേം... “അനുജാനാമി,
ഭിക്ഖവേ, ആചമനപാദുക”ന്തി. ആചമനപാദുകാ പാകടാ ഹോന്തി, ഭിക്ഖു
ഹിരിയന്തി ആചമേതും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും
തയോ പാകാരേ - ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര”ന്തി.
ആചമനകുമ്പ്ഭി അപാരുതാ ഹോതി, തിണചുണ്ണേഹിപി പംസുകേഹിപി
ഓകിരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാന”ന്തി.

൨൯൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഏവരൂപം
അനാചാരം ആചരന്തി - മാലാവച്ഛം രോപേന്തിപി രോപാപേന്തിപി,
സിഞ്ചന്തിപി സിഞ്ചാപേന്തിപി, ഓചിനന്തിപി ഓചിനാപേന്തിപി, ഗന്മേന്തിപി
ഗന്മാപേന്തിപി, ഏകതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി,
ഉഭതോവണ്ടികമാലം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം കരോന്തിപി
കാറാപേന്തിപി, വിധൂതികം കരോന്തിപി കാറാപേന്തിപി, വടംസകം
കരോന്തിപി കാറാപേന്തിപി, ആവേളം കരോന്തിപി കാറാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം
കരോന്തിപി കാറാപേന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീനം കുലധീതാനം കുലകുമാരീനം
കുലസുണ്ഹാനം കുലദാസീനം ഏകതോവണ്ടികമാലം ഹരന്തിപി
ഹരാപേന്തിപി, ഉഭതോവണ്ടികമാലം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, മഞ്ജരികം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വിധൂതികം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, വടംസകം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ആവേളം ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി, ഉരച്ഛദം
ഹരന്തിപി ഹരാപേന്തിപി. തേ കുലിത്ഥീഹി കുലധീതാഹി കുലകുമാരീഹി
കുലസുണ്ഹാഹി കുലദാസീഹി സദ്ധിം ഏകഭാജനേപി ഭുഞ്ജന്തി,
ഏകമാലകേപി പിവന്തി, ഏകാസനേപി നിസീദന്തി, ഏകമഞ്ചേപി തുവട്ടേന്തി,
ഏകത്ഥരണാപി തുവട്ടേന്തി, ഏകപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി,
ഏകത്ഥരണപാവുരണാപി തുവട്ടേന്തി, വികാലേപി ഭുഞ്ജന്തി, മജ്ജന്ധി
പിവന്തി, മാലാഗന്ധവിലേപനന്ധി ധാരേന്തി, നച്ചന്തിപി, ഗായന്തിപി,
വാദേന്തിപി, ലാസേന്തിപി; നച്ചന്തിയാപി നച്ചന്തി, നച്ചന്തിയാപി ഗായന്തി,
നച്ചന്തിയാപി വാദേന്തി, നച്ചന്തിയാപി ലാസേന്തി...പേം... ലാസേന്തിയാപി
നച്ചന്തി, ലാസേന്തിയാപി ഗായന്തി, ലാസേന്തിയാപി വാദേന്തി, ലാസേന്തിയാപി
ലാസേന്തി; അട്ഠപദേപി കീളന്തി, ദസപദേപി കീളന്തി, ആകാസേപി കീളന്തി,
പരിഹാരപഥേപി കീളന്തി, സന്തികായപി കീളന്തി, ഖലികായപി കീളന്തി,
ഘടികായപി കീളന്തി, സലാകഹത്ഥേനപി കീളന്തി, അക്ഖേനപി കീളന്തി,
പണ്ഡിതേനപി കീളന്തി, വജ്ജേനപി കീളന്തി, മോക്ഖചികായപി കീളന്തി,
ചിണ്ഡുലകേനപി കീളന്തി, പത്താല്പകേനപി കീളന്തി, രഥകേനപി കീളന്തി,
ധനുക്കേനപി കീളന്തി, അക്ഖരികായപി കീളന്തി, മനേസികായപി കീളന്തി,
യഥാവജ്ജേനപി കീളന്തി; ഹത്ഥിസ്ഥിന്ധി സിക്ഖന്തി, അസ്സസ്ഥിന്ധി സിക്ഖന്തി,
രഥസ്ഥിന്ധി സിക്ഖന്തി, ധനുസ്ഥിന്ധി സിക്ഖന്തി; മരുസ്ഥിന്ധി സിക്ഖന്തി;
ഹത്ഥിസ്സപി പുരതോ ധാവന്തി, അസ്സസ്സപി പുരതോ ധാവന്തി, രഥസ്സപി
പുരതോ ധാവന്തിപി ആധാവന്തിപി; ഉസ്സേളേന്തിപി, അപ്ഫോടേന്തിപി,
നിബ്ബുജ്ജന്തിപി, മുട്ഠിഹിപി യുജ്ജന്തി; രണ്ഡമജ്ജേന്തിപി സഞ്ചാടിം
പത്ഥരിത്ഥാ നച്ചകിം ഏവം വദന്തി - “ഇധ, ഭഗിനി, നച്ചസ്സു”തി; നലാടികന്ധി
ദേന്തി; വിവിധന്ധി അനാചാരം ആചരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും...പേം... “ന, ഭിക്ഖവേ, വിവിധം അനാചാരം ആചരിതഞ്ചം. യോ
ആചരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതഞ്ചോ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ആയസ്മന്തേ ഉരുവേലകസ്സപേ പബ്ബജിതേ സഞ്ചസ്സ ബഹും ലോഹഭണ്ഡം ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ വോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിം നു വോ ഭഗവതാ ലോഹഭണ്ഡം അനുഞ്ഞാതം, കിം അനനുഞ്ഞാതം; കിം ദാരുഭണ്ഡം അനുഞ്ഞാതം, കിം അനനുഞ്ഞാതം; കിം മത്തികാഭണ്ഡം അനുഞ്ഞാതം, കിം അനനുഞ്ഞാതം”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്വാ പഹരണിം സബ്ബം ലോഹഭണ്ഡം, റപേത്വാ ആസന്ദിം പല്ലങ്കം ദാരുപത്തം ദാരുപാദുകം സബ്ബം ദാരുഭണ്ഡം, റപേത്വാ കതകഞ്ച കുർമ്മകാരികഞ്ച സബ്ബം മത്തികാഭണ്ഡം”ന്തി.

ഖുദുകവത്ഥുക്ഖന്ധകോ പഞ്ചമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

രുക്ഖേ മമ്ഭേ ച കുട്ടേ ച, അട്ടാനേ ഗന്ധസുത്തിയാ;
വിഗയ്ഹ മല്ലകോ കച്ഛു, ജരാ ച പുമുപാണികാ.

വല്ലികാപി ച പാമങ്ഗോ, കണ്ഠസുത്തം ന ധാരയേ;
കടി ഓവട്ടി കായുരം, ഹത്ഥാഭരണമുദികാ.

ദീഘേ കോച്ഛേ ഫണേ ഹത്ഥേ, സിത്ഥാ ഉദകതേലകേ;
ആദാസുദപത്തവണാ, ആലേപോമ്മദുചുണ്ണാ.

ലങ്ഘരന്തി അങ്ഗരാഗഞ്ച, മുഖരാഗം തദുഭയം;
ചക്ഖുരോഗം ഗിരഗ്ഗഞ്ച, ആയതം സരബാഹിരം.

അമ്ബപേസിസകലേഹി, അഹിച്ചിന്ദി ച ചന്ദനം;
ഉച്ചാവചാ പത്തമൂലാ, സുവണ്ണോ ബഹലാ വലീ.

ചിത്രാ ദുസ്സതി ദുഗ്ഗന്ധോ, ഉണ്ഹേ ഭിജ്ജിംസു മിഡ്ഡിയാ;
പരിഭണ്ഡം തിണ്ണം ചോളം, മാലം കുണ്ഡാലികായ ച.

മവിക്കാ അംസബദ്ധഞ്ച, തഥാ ബന്ധനസുത്തകാ;
ഖിലേ മഞ്ചേ ച പീഠേ ച, അങ്കേ ഛത്തേ പണാമനാ.

തുമ്പഞ്ചടിഛരവസീസം, ചലകാനി പടിഗ്ഗഹോ;
വിപ്ഫാലിദണ്ഡസോവണ്ണം, പത്തേ പേസി ച നാളികാ.

കിണ്ണസത്തു സരിതഞ്ച, മധുസിത്ഥം സിപാടികം;
വികണ്ണം ബന്ധിവിസമം, ഛമാജിരപഹോതി ച.

കളിമ്ഭം മോഘസുത്തഞ്ച, അയോതല്ലം ഉപാഹനാ;
അങ്ഗുലേ പടിഗ്ഗഹഞ്ച, വിത്ഥകം മവികബദ്ധകാ.

അജ്ജേയാകാസേ നീചവത്ഥു, ചയോ ചാപി വിഹഞ്ഞരേ;
പരിപതി തിണ്ണചുണ്ണം, ഉല്ലിത്തഅവലിത്തകം.

സേതം കാളകവണ്ണഞ്ച, പരികമ്മഞ്ച ഗേരുകം;
മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം, മകരദന്തകപാടികം.

ചീവരവംസം രജ്ജുഞ്ച, അനുഞ്ഞാസി വിനായകോ;
ഉജ്ജയിതാ പക്കമന്തി ച, കമിനം പരിഭിജ്ജതി.

വിനിവേരിയതി കുട്ടേപി, പത്തേനാദായ ഗച്ഛരേ;
മവികാ ബന്ധസുത്തഞ്ച, ബന്ധിതാ ച ഉപാഹനാ.

ഉപാഹനത്ഥവികഞ്ച, അംസബദ്ധഞ്ച സുത്തകം;
ഉദകാകപ്പിയം മഗ്ഗേ, പരിസ്സാവനചോളകം.

ധമ്മകരണം ദേവ ഭിക്ഖു, വേസാലിം അഗമാ മുനി;
ദണ്ഡം ഓത്ഥരകം തത്ഥ, അനുഞ്ഞാസി പരിസ്സാവനം.

മകസേഹി പണീതേന, ബഹാബാധാ ച ജീവകോ;
ചക്ഖമനജന്താഘരം , വിസമേ നീചവത്ഥുകോ.

തയോ ചയേ വിഹഞ്ഞന്തി, സോപാനാലമ്ബവേദികം;
അജ്ജേയാകാസേ തിണചുണ്ണം, ഉല്ലിത്തഅവലിത്തകം.

സേതകം കാളവണ്ണഞ്ച, പരികമ്മഞ്ച ഗേരുകം;
മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം, മകരദന്തകപാടികം.

വംസം ചീവരരജ്ജുഞ്ച, ഉച്ചഞ്ച വത്ഥുകം കരേ;
ചയോ സോപാനബാഹഞ്ച, കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം.

ഉദുകഖലുത്തരപാസകം, വട്ടിഞ്ച കപിസീസകം;
സുചിഘടിതാളച്ഛിദ്രം, ആവിഞ്ചരണഞ്ച രജ്ജുകം.

മണ്ഡലം ധൂമനേത്തഞ്ച, മജ്ജേ ച മുഖമത്തികാ;
ദോണി ദുഗ്ഗന്ധാ ദഹതി, ഉദകട്ഠാനം സരാവകം.

ന സേദേതി ച ചിക്ഖല്ലം, യോവി നിദ്ധമനം കരേ;
പീഞ്ച കോട്ഠകേ കമ്മം, മരുമ്ബാ സിലാ നിദ്ധമനം.

നഗ്ഗാ ഛരമായ വസ്സന്തേ, പടിച്ചാദീ തയോ തഹിം;
ഉദപാനം ലുജ്ജതി നീചം, വല്ലിയാ കായബന്ധനേ.

തൂലം കടകടം ചക്ഖം, ബഹു ഭിജ്ജന്തി ഭാജനാ;
ലോഹദാരുചമ്മവണ്ഡം, സാലാതിണാപിധാനി ച.

ദോണിചന്ദനി പാകാരം, ചിക്ഖല്ലം നിദ്ധമനേന ച;
സീതിഗതം പോക്ഖരണിം, പുരാണഞ്ച നില്ലേഖണം.

ചാതുമാസം സയന്തി ച, നമതകഞ്ച [\[ഗന്ധപുപ്ഫം \(സ്യാ°\)\]](#) നധിട്ഠഹേ;
ആസിത്തകം മളോരികം, ഭുജ്ജന്തേകം തുവട്ടേയ്യും.

വഡ്ഡോ ബോധി ന അക്കമി, ഘടം കതകസമ്മജനി;
സക്ഖരം കഥലഞ്ചേവ, ഫേണകം പാദഘംസനീ.

വിധൂപനം താലവണ്ടം, മകസഞ്ചാപി ചാമരീ;
ഛരത്തം വിനാ ച ആരാമേ, തയോ സിക്കായ സമ്മുതി.

രോമസിത്ഥാ നവാ ദീഘാ, ഛരിന്ദന്തങ്ഗുലികാ ദുക്ഖാ;
സലോഹിതം പമാണഞ്ച, വീസതി ദീഘകേസതാ.

ഖുരം സിലം സിപാടികം, നമതകം ഖുരഭണ്ഡകം;
മസ്സും കപ്പേന്തി വഡ്ഡേന്തി, ഗോലോമിചതുരസ്സകം.

പരിമുഖം അഡ്ഡദുകഞ്ച, ദാറിസമ്ബാധസംഹരേ;
ആബാധാ കത്തരിവണോ, ദീഘം സക്ഖരികായ ച.

പലിതം മകിതം ഉച്ചാ, ലോഹഭണ്ഡഞ്ജനീ സഹ;
പല്ലതമികഞ്ച ആയോഗോ, വടം സലാകബന്ധനം.

കലാബുക്കം ദേസ്സുഭകം, മുരജം മദുവീണകം;
പട്ടികാ സൂകരന്തഞ്ച, ദസാ മുരജവേണികാ;
അന്തോ സോഭം ഗുണകഞ്ച, പവനന്തോപി ജീരതി.

ഗണ്ഠികാ ഉച്ചാവചഞ്ച, ഫലകന്തേപി ഓഗാഹേ;
ഗിഹിവത്ഥം ഹത്ഥിസോണ്ഡം, മച്ഛകം ചതുകണ്ണകം.

താലവണ്ടം സതവലി, ഗിഹിപാരുതപാരുപം;
സംവേല്ലി ഉഭതോകാജം, ദന്തകട്ഠം ആകോടനേ.

കണ്ഠേ വിലഗ്ഗം ദായഞ്ച, പടഗ്ഗി രുക്ഖഹത്ഥിനാ;
യമേളേ ലോകായതകം, പരിയാപുണ്ണിംസു വാചയും.

തിരച്ഛാനകമാ വിജ്ജാ, വിപി മങ്ഗലം ഖാദി ച;
വാതാബാധോ ദുസ്സതി ച, ദുഗ്ഗന്ധോ ദുക്ഖപാദുകാ.

ഹിരിയന്തി പാരുദുഗ്ഗന്ധോ, തഹം തഹം കരോന്തി ച;
ദുഗ്ഗന്ധോ കൂപം ലുജ്ജന്തി, ഉച്ചവത്ഥു ചയേന ച.

സോപാനാലമ്ബനബാഹാ അന്തേ, ദുക്ഖഞ്ച പാദുകാ;
ബഹിദ്ധാ ദോണി കട്ഠഞ്ച, പിന്റോ ച അപാരുതോ.

വച്ചുകുടിം കവാടഞ്ച, പിട്ഠസങ്ഘാടമേവ ച;
ഉദുക്ഖലുത്തരപാസോ, വട്ടിഞ്ച കപിസീസകം.

സൂചിഘടിതാളച്ഛിദ്രം, ആവിന്ഛരനച്ഛിദ്രമേവ ച;
രജ്ജു ഉല്ലിത്താവലിത്തം, സേതവണ്ണഞ്ച കാളകം.

മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം, മകരം പഞ്ചപടികം;
ചീവരവംസം രജ്ജുഞ്ച, ജരാദുബ്ബലപാകാരം.

കോട്ഠകേ ചാപി തഥേവ, മരുമ്ബം പദരസിലാ;
സന്തിട്ഠതി നിധമനം, കുമ്ഭിഞ്ചാപി സരാവകം.

ദുക്ഖം ഹിരി അപിധാനം, അനാചാരഞ്ച ആചരും;
ലോഹഭണ്ഡം അനുഞ്ഞാസി, റപയിത്ഥാ പഹരണിം.

റപയിത്ഥാ സന്ദിപല്ലങ്കം, ദാരുപത്തഞ്ച പാദുകം;
സബ്ബം ദാരുമയം ഭണ്ഡം, അനുഞ്ഞാസി മഹാമുനി.

കതകം കുമ്ഭകാരഞ്ച, റപയിത്ഥാ തമാഗതോ;
സബ്ബമ്പി മത്തികാഭണ്ഡം, അനുഞ്ഞാസി അനുകമ്പകോ.

യസ്സ വത്സുസ്സ നിദ്രേസോ, പുരിമേന യദി സമം;
തമ്പി സംഖിത്തം ഉദ്ദാനേ, നയതോ തം വിജാനിയാ.

ഏവം ദസസതാ വത്സു, വിനയേ ഖുദുകവത്സുകേ;
സദ്ധമ്മട്ഠിതികോ ചേവ, പേസലാനഞ്ചനുഗൃഹോ.

സുസിക്ഖിതോ വിനയധരോ, ഹിതചിത്തോ സുപേസലോ;
പദീപകരണോ ധീരോ, പുജാരഹോ ബഹുസ്സുതോതി.

ഖുദുകവത്സുക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൬. സേനാസനക്ഖന്ധകം

൧. പഠമഭാണവാരോ

വിഹാരാനുജാനനം

൨൯൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖുനം സേനാസനം അപഞ്ഞത്തം ഹോതി. തേ ച ഭിക്ഖു തഹം തഹം വിഹരന്തി - അരഞ്ഞേ, രുക്ഖമൂലേ, പബ്ബതേ, കന്ദരായം, ഗിരിഗുഹായം, സുസാനേ, വനപത്ഥേ, അജ്ജേയോകാസേ, പലാലപുണ്ണേ. തേ കാലസ്സേവ തതോ തതോ ഉപനിക്ഖമന്തി - അരഞ്ഞാ രുക്ഖമൂലാ പബ്ബതാ കന്ദരാ ഗിരിഗുഹാ സുസാനാ വനപത്ഥാ അജ്ജേയോകാസാ പലാലപുണ്ണാ, പാസാദികേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന, ആലോകിതേന വിലോകിതേന, സമിഞ്ജിതേന പസാരിതേന, ഓക്ഖിത്തചക്ഖു, ഇരിയാപഥസമ്പന്നാ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹകോ സേട്ഠീ [സേട്ഠി (ക°)] കാലസ്സേവ ഉയ്യാനം അഗമാസി. അദുസാ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ തേ ഭിക്ഖു കാലസ്സേവ തതോ തതോ ഉപനിക്ഖമന്തേ - അരഞ്ഞാ രുക്ഖമൂലാ പബ്ബതാ കന്ദരാ ഗിരിഗുഹാ സുസാനാ വനപത്ഥാ അജ്ജേയോകാസാ പലാലപുണ്ണാ, പാസാദികേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന, ആലോകിതേന വിലോകിതേന, സമിഞ്ജിതേന പസാരിതേന, ഓക്ഖിത്തചക്ഖു, ഇരിയാപഥസമ്പന്നേ. ദിസ്വാനസ്സ ചിത്തം പസീദി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ യേന തേ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “സചാഹം, ഭന്തേ, വിഹാരേ കാരാപേയ്യം, വസേയ്യാഥ മേ വിഹാരേസു”തി? “ന ഖോ, ഗഹപതി, ഭഗവതാ വിഹാരാ അനുഞ്ഞാതാ”തി. “തേന ഹി, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം പടിപുച്ഛിത്വാ മമ ആരോചേയ്യാഥാ”തി. “ഏവം ഗഹപതീ”തി ഖോ തേ ഭിക്ഖു രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “രാജഗഹകോ, ഭന്തേ, സേട്ഠീ വിഹാരേ കാരാപേതുക്കാമോ. കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ, അമ്ഹേഹി [ഭന്തേ (സീ° ക°)] പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പബ്ബ ലേണാനി [പബ്ബ സേനാസനാനി (സ്യാ°)] - വിഹാരം, അഡ്ഡയോഗം, പാസാദം, ഹമ്മിയം, ഗുഹ”ന്തി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു യേന രാജഗഹകോ സേട്ഠീ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജഗഹകം സേട്ഠിം ഏതദവോചും - “അനുഞ്ഞാതാ ഖോ, ഗഹപതി, ഭഗവതാ വിഹാരാ; യസ്സദാനി കാലം മഞ്ഞസി”തി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ഏകാഹേനേവ സട്ഠിവിഹാരേ പതിട്ഠാപേസി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ തേ സട്ഠിവിഹാരേ പരിയോസാപേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ വോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം
 ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്യാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി -
 “കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത”ന്തി. അഥ വോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഠസമയം
 നിവാസേത്യാ പത്തചിവരമാദായ യേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠീസ്സ നിവേസനം
 തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്യാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം
 ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ വോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ബുദ്ധപ്പമുഖം
 ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്യാ
 സമ്പവാരേത്യാ, ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം, ഏകമന്തം നിസീദി.
 ഏകമന്തം നിസിന്നോ വോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച -
 “ഏതേ മേ, ഭന്തേ, സട്ഠിവിഹാരാ പുണ്ണത്ഥികേന സഗ്ഗത്ഥികേന കാരാപിതാ.
 കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു വിഹാരേസു പടിപജ്ജാമീ”തി? “തേന ഹി ത്വം,
 ഗഹപതി, തേ സട്ഠിവിഹാരേ ആഗതാനാഗതസ്സ ചാതുട്ടിസസ്സ സങ്ഘസ്സ
 പതിട്ഠാപേഹീ”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി വോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ഭഗവതോ
 പടിസ്സുത്യാ തേ സട്ഠിവിഹാരേ ആഗതാനാഗതസ്സ ചാതുട്ടിസസ്സ സങ്ഘസ്സ
 പതിട്ഠാപേസി.

൨൯൫. അഥ വോ ഭഗവാ രാജഗഹകം സേട്ഠിം ഇമാഹി ഗാമാഹി
 അനുമാദി -

“സീതം ഉണ്ഠം പടിഹന്തി [\[പടിഹന്തി \(കം\)\]](#), തതോ വാളമിഗാനി ച;
 സരീസപേ ച മകസേ, സിസിരേ ചാപി വുട്ഠിയോ.

“തതോ വാതാതപോ ഘോരേ, സങ്ഘാതോ [\[വാതാതപേ ഘോരേ,](#)
[സങ്ഘാതേ \(കം സദുമീതി\)\]](#) പടിഹന്തതി;
 ലേണത്ഥഞ്ച സുഖത്ഥഞ്ച, ത്വായിതുഞ്ച വിപസ്സിതും.

“വിഹാരദാനം സങ്ഘസ്സ, അഗ്ഗം ബുദ്ധേന [\[ബുദ്ധേഹി \(സ്യം\)\]](#) വണ്ണിതം;
 തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ, പോസോ സമ്പസ്സം അത്ഥമത്തനോ.

“വിഹാരേ കാരയേ രമ്മേ, വാസയേത്ഥ ബഹുസ്സുതേ;
 തേസം അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, വത്ഥസേനാസനാനി ച;
 ദദേയ്യ ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

“തേ തസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി, സബ്ബദുക്ഖാപനുദനം;
 യം സോ ധമ്മം ഇധന്തായ, പരിനിബ്ബാതി അനാസവോ”തി.

അഥ വോ ഭഗവാ രാജഗഹകം സേട്ഠിം ഇമാഹി ഗാമാഹി അനുമാദിത്വാ
 ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

൨൯൬. അസ്സോസും വോ മനുസ്സാ - “ഭഗവതാ കിര വിഹാരാ
 അനുത്താതാ”തി സക്കച്ചം [\[തേ സക്കച്ചം \(സ്യം കം\)\]](#) വിഹാരേ കാരാപേന്തി.
 തേ വിഹാരാ അകവാടകാ ഹോന്തി; അഹീപി വിച്ഛികാപി സതപദിയോപി
 പവിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
 കവാട”ന്തി. ഭിത്തിഛരിദും കരിത്വാ വല്ലിയാപി രജ്ജുയാപി കവാടം ബന്ധന്തി.
 ഉന്ദുരേഹിപി ഉപചികാഹിപി ഖജ്ജന്തി. ഖയിരബന്ധനാനി കവാടാനി പതന്തി.
 ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,

പിട്ഠസഞ്ചാടം ഉദൂക്ഖലികം ഉത്തരപാസക"ന്തി . കവാടാ ന ഫുസീയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു"ന്തി. കവാടാ ന മകിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഗ്ഗളവട്ടിം കപിസീസകം സുചികം ഘടിക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ന സക്കോന്തി കവാടം അപാപുരിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, താളച്ഛിദ്രം. തീണി താളാനി - ലോഹതാളം, കട്ഠതാളം, വിസാണതാള"ന്തി. യേഹി [യേപി (സീം സുഘാ)] തേ ഉഗ്ഘാടേത്ഥാ പവിസന്തി [വിസാണതാളം, യേഹി തേ ഉഗ്ഘാടേത്ഥാ പവിസന്തിതി (കം)], വിഹാരാ അഗുത്താ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യന്തകം സുചിക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ തിണച്ഛദനാ ഹോന്തി; സീതകാലേ സീതാ, ഉണ്ഹകാലേ ഉണ്ഹാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുദ്ധേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതു"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ അവാതപാനകാ ഹോന്തി അചക്ഖുസ്സാ ദുഗ്ഗന്ധാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തീണി വാതപാനാനി - വേദികാവാതപാനം, ജാലവാതപാനം, സലാകവാതപാന"ന്തി. വാതപാനന്തരികായ കാളകാപി വഗ്ഗുലിയോപി പവിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വാതപാനചക്കലിക"ന്തി. ചക്കലികന്തരികായപി കാളകാപി വഗ്ഗുലിയോപി പവിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വാതപാനകവാടകം വാതപാനഭിസിക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഛരമായം സയന്തി. ഗത്താനിപി ചീവരാനിപി പംസുകിതാനി ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണസന്മാരക"ന്തി. തിണസന്മാരകോ ഉന്ദൂരേഹിപി ഉപചികാഹിപി ഖജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മിഡ്ഢി"ന്തി [മിഡ്ഢന്തി (സീം), മിഡ്ഢിതി (സുഘാ)]. മിഡ്ഢിയാ ഗത്താനി ദുക്ഖാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബിദലമഞ്ചക"ന്തി.

മഞ്ചപീഠാദിഅനുജാനനം

൨൯൭. തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ സോസാനികോ മസാരകോ മഞ്ചോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മസാരകം മഞ്ച"ന്തി. മസാരകം പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മസാരകം പീഠ"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ സോസാനികോ ബുന്ദികാബദ്ധോ മഞ്ചോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബുന്ദികാബദ്ധം മഞ്ച"ന്തി. ബുന്ദികാബദ്ധം പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബുന്ദികാബദ്ധം പീഠ"ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ സോസാനികോ കുളീരപാദകോ മഞ്ചോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , കുളീരപാദകം മഞ്ച”ന്തി. കുളീരപാദകം പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , കുളീരപാദകം പീഠ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ സോസാനികോ ആഹച്ചപാദകോ മഞ്ചോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ഓരാചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആഹച്ചപാദകം മഞ്ച”ന്തി. ആഹച്ചപാദകം പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആഹച്ചപാദകം പീഠ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ആസന്ദികോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആസന്ദിക”ന്തി. ഉച്ചകോ ആസന്ദികോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചകമ്പി ആസന്ദിക”ന്തി. സത്തങ്ഗോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്തങ്ഗ”ന്തി. ഉച്ചകോ സത്തങ്ഗോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചകമ്പി സത്തങ്ഗ”ന്തി. ഭദ്രപീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭദ്രപീഠ”ന്തി. പീഠികാ ഉപ്പന്നാ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പീഠിക”ന്തി. ഏളകപാദകം പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏളകപാദകം പീഠ”ന്തി. ആമലകവട്ടികം [ആമലകവണ്ടികം (സുഘാ)] പീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആമലകവട്ടികം പീഠ”ന്തി. ഫലകം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഫലക”ന്തി. കോച്ഛം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോച്ഛ”ന്തി. പലാലപീഠം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പലാലപീഠ”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചേ മഞ്ചേ സയന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്ഥാ ഉജ്ജായന്തി വിയിന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചേ മഞ്ചേ സയിതബ്ബം. യോ സയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു നീചേ മഞ്ചേ സയന്തോ അഹിനാ ദട്ഠോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മഞ്ചപടിപാദക”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഉച്ചേ മഞ്ചപടിപാദകേ ധാരേന്തി, സഹ മഞ്ചപടിപാദകേഹി പവേധേന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്ഥാ ഉജ്ജായന്തി വിയിന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,

ഉച്ചാ മഞ്ചപടിപാദകാ ധാരേതഞ്ചാ. യോ ധാരേയ, ആപത്തി ദുക്കുടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠംഗുലപരമം മഞ്ചപടിപാദക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ സുത്തം ഉപ്പന്നം ഹോതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സുത്തം മഞ്ചം വേരേതു"ന്തി [\[വേതുന്തി \(സീം\)\]](#). അങ്ഗാനി ബഹുസുത്തം പരിയാദിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേ വിജ്ജയിതാ അട്ഠപദകം വേരേതു"ന്തി. ചോളകം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിമിലികം കാതു"ന്തി. തൂലികാ ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിജ്ജേതാ ബിബ്ബോഹനം [\[ബിമ്ബോഹനം \(സീം സ്യം ബിമ്ബ + ഓഹനം\)\]](#) കാതും. തീണി തൂലാനി - രുക്ഖതുലം, ലതാതുലം, പോടകിതുല"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരണ്ണഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അദ്ധകായികാനി [\[അഡ്ഢകായികാനി \(കം\)\]](#) ബിബ്ബോഹനാനി ധാരേന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിതാ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, അഡ്ഢകായികാനി ബിബ്ബോഹനാനി ധാരേതഞ്ചാനി. യോ ധാരേയ, ആപത്തി ദുക്കുടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സീസപ്പമാണം ബിബ്ബോഹനം കാതു"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ ഗിരഗ്ഗസമജ്ജോ ഹോതി. മനുസ്സാ മഹാമത്താനം അത്ഥായ ഭിസിയോ പടിയാദേന്തി - ഉണ്ണഭിസിം, ചോളഭിസിം, വാകഭിസിം, തിണഭിസിം, പണ്ണഭിസിം. തേ വീതിവത്തേ സമജ്ജ ഛരവിം ഉപ്പാടേതാ ഹരന്തി. അദുസാസും ഖോ ഭിക്ഖു സമജ്ജട്ഠാനേ ബഹും ഉണ്ണമ്പി ചോളകമ്പി വാകമ്പി തിണമ്പി പണ്ണമ്പി ഛട്ടിതം. ദിസ്പാന ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ഭിസിയോ - ഉണ്ണഭിസിം, ചോളഭിസിം, വാകഭിസിം, തിണഭിസിം, പണ്ണഭിസി"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചസ്സ സേനാസനപരിക്ഖാരികം ദുസ്സം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിസിം ഓനന്ധിതു"ന്തി [\[ഓനദ്ധിതും \(സ്യം\)\]](#).

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മഞ്ചഭിസിം പീഠേ സന്ഥരന്തി, പീഠഭിസിം മഞ്ചേ സന്ഥരന്തി. ഭിസിയോ പരിഭിജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓനദ്ധമഞ്ചം [\[ഓനദ്ധമഞ്ചം \(കം\) ഏവമുപരിപി\]](#) ഓനദ്ധപീഠ"ന്തി. ഉല്ലോകം അകരിതാ സന്ഥരന്തി, ഹേട്ഠത്തോ നിപതന്തി [\[നിപടന്തി \(കം\), നിപ്ഫടന്തി \(സീം\), നിപ്പാടേന്തി \(സ്യം\)\]](#) ...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉല്ലോകം കരിതാ സന്ഥരിതാ ഭിസിം ഓനന്ധിതു"ന്തി. ഛരവിം ഉപ്പാടേതാ ഹരന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഫോസിതു"ന്തി. ഹരന്തിയേവ...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭത്തികമ്മ"ന്തി. ഹരന്തിയേവ...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഹത്ഥഭത്തികമ്മ"ന്തി. ഹരന്തിയേവ...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഹത്ഥഭത്തി"ന്തി.

സേതവണ്ണാദിഅനുജാനനം

൨൯൮. തേന ഖോ പന സമയേന തിത്ഥിയാനം സേയ്യായോ സേതവണ്ണാ ഹോന്തി, കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി, ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി. ബഹു മനുസ്സാ സേയ്യാപേക്ഖകാ ഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിഹാരേ സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മ”ന്തി .

തേന ഖോ പന സമയേന ഫരുസായ ഭിത്തിയാ സേതവണ്ണോ ന നിപതതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുസപിണ്ഡം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ സേതവണ്ണം നിപാതേതു”ന്തി. സേതവണ്ണോ അനിബന്ധനീയോ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സണ്ഹമത്തികം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ സേതവണ്ണം നിപാതേതു”ന്തി. സേതവണ്ണോ അനിബന്ധനീയോ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇക്കാസം പിട്ഠമദ്ദ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഫരുസായ ഭിത്തിയാ ഗേരുകാ ന നിപതതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുസപിണ്ഡം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ ഗേരുകം നിപാതേതു”ന്തി. ഗേരുകാ അനിബന്ധനീയാ ഹോതി ...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കുണ്ഡകമത്തികം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ ഗേരുകം നിപാതേതു”ന്തി. ഗേരുകാ അനിബന്ധനീയാ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാസപകുട്ടം സിത്ഥതേലക”ന്തി. അച്ചുസ്സന്നം ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചോളകേന പച്ചുദ്ധരിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഫരുസായ ഭൂമിയാ കാളവണ്ണോ ന നിപതതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുസപിണ്ഡം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ കാളവണ്ണം നിപാതേതു”ന്തി. കാളവണ്ണോ അനിബന്ധനീയോ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗണ്ഡുമത്തികം ദത്വാ പാണികായ പടിബാഹേത്വാ കാളവണ്ണം നിപാതേതു”ന്തി. കാളവണ്ണോ അനിബന്ധനീയോ ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇക്കാസം കസാവ”ന്തി.

പടിഭാനചിത്തപടിക്ഖേപം

൨൯൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വിഹാരേ പടിഭാനചിത്തം കാരാപേന്തി - ഇത്ഥിരുപകം പുരിസരുപകം. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിതാ ഉജ്ജ്യായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യമാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പടിഭാനചിത്തം കാരാപേതബ്ബം - ഇത്ഥിരുപകം പുരിസരുപകം. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടിക”ന്തി.

ഇട്ഠകാചയാദിഅനുജാനനം

൩൦൦. തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ നീചവത്ഥുകാ ഹോന്തി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി.

ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ ആളകമന്ദാ ഹോന്തി . ഭിക്ഖു ഹിരിയന്തി നിപജ്ജിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിരോകരണി”ന്തി. തിരോകരണിം ഉക്ഖിപിത്വാ ഓലോകേന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , അഡ്ഡകുട്ടക”ന്തി. അഡ്ഡകുട്ടകാ ഉപരിതോ ഓലോകേന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ ഗബ്ഭേ - സിവികാഗബ്ഭം, നാളികാഗബ്ഭം, ഹമ്മിയഗബ്ഭ”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഖുട്ടുകേ വിഹാരേ മജ്ജേയേ ഗബ്ഭം കരോന്തി. ഉപചാരോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖുട്ടുകേ വിഹാരേ ഏകമന്തം ഗബ്ഭം കാതും, മഹല്ലുകേ മജ്ജേയേ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരസ്സ കുട്ടപാദോ ജീരതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, കുലങ്കപാദക”ന്തി [\[കുളുങ്കപാദകന്തി \(സീം\)\]](#). വിഹാരസ്സ കുട്ടോ ഓവസ്സതി...പേം...“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിത്താണകിടികം ഉട്ടസുധ”ന്തി [\[ഉദ്ധാസുധന്തി \(സ്യം\)\]](#).

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിണച്ഛദനാ അഹി വന്ധേ പതതി. സോ ഭീതോ വിസ്സരമകാസി. ഭിക്ഖു ഉപയാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - “കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, വിസ്സരമകാസീ”തി? അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിതാന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മഞ്ചപാദേപി പീഠപാദേപി മവികായോ ലഗ്ഗേന്തി. ഉന്തുരേഹിപി ഉപചികാഹിപി വജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിത്തിവിലം നാഗദന്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു മഞ്ചേപി പീഠേപി ചീവരം നിക്ഖിപന്തി. ചീവരം പരിഭിജ്ജിതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിഹാരേ ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി .

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ അനാളിന്ദകാ ഹോന്തി അപ്പടിസ്സരണാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആളിന്ദം പഘനം പകുട്ടം [\[പകുസ്സം \(സീം\)\]](#) ഓസാരക”ന്തി. ആളിന്ദാ പാകടാ ഹോന്തി. ഭിക്ഖു ഹിരിയന്തി നിപജ്ജിതും...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സംസരണകിടികം ഉഗ്ഘാടനകിടിക”ന്തി.

ഉപട്ഠാനസാലാഅനുജാനനം

൩൦൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അജ്ജേയാകാസേ ഭത്തവിസ്സഗ്ഗം കരോന്താ സീതേനപി ഉണ്ഹേനപി കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപട്ഠാനസാല”ന്തി. ഉപട്ഠാനസാലാ

നീചവത്സ്യകാ ഹോതി , ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്സ്യകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. ഉപട്ഠാനസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അജ്ജേയാകാസേ ഛരമായ ചീവരം പത്ഥരന്തി. ചീവരം പംസുകിതം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അജ്ജേയാകാസേ ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി. പാനീയം ഓതപ്പതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാനീയസാലം പാനീയമണ്ഡപ”ന്തി. പാനീയസാലാ നീചവത്സ്യകാ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്സ്യകം കാതു”ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ”ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന”ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ”ന്തി. പാനീയസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു”ന്തി. പാനീയഭാജനം ന സംവിജ്ജതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാനീയസഞ്ചം പാനീയസരാവക”ന്തി.

പാകാരാദിഅനുജാനനം

൩൦൨. തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ അപരിക്ഖിത്താ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ പാകാരേ - ഇട്ഠകാപാകാരം, സിലാപാകാരം, ദാരുപാകാര”ന്തി. കോട്ഠകോ ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോട്ഠക”ന്തി. കോട്ഠകോ നീചവത്സ്യകോ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്സ്യകം കാതു”ന്തി. കോട്ഠകസ്സ കവാടം ന ഹോതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസഞ്ചാടം ഉദുക്ഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗളവട്ടിം കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു”ന്തി. കോട്ഠകേ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന പരിവേണം ചിക്ഖല്ലം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മരുമ്ബം

ഉപകിരിതു"ന്തി. ന പരിയാപുണന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , പദരസിലം നിക്ഖിപിതു"ന്തി. ഉദകം സന്തിട്ഠന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പരിവേണേ തഹം തഹം അഗ്ഗിട്ഠാനം കരോന്തി. പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകമന്തം അഗ്ഗിസാലം കാതു"ന്തി . അഗ്ഗിസാലാ നീചവത്ഥുകാ ഹോതി, ഉദകേന ഓത്ഥരിയുതി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചവത്ഥുകം കാതു"ന്തി. ചയോ പരിപതതി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചിനിതും തയോ ചയേ - ഇട്ഠകാചയം, സിലാചയം, ദാരുചയ"ന്തി. ആരോഹന്താ വിഹഞ്ഞന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തയോ സോപാനേ - ഇട്ഠകാസോപാനം, സിലാസോപാനം, ദാരുസോപാന"ന്തി. ആരോഹന്താ പരിപതന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആലമ്ബനബാഹ"ന്തി. അഗ്ഗിസാലായ കവാടം ന ഹോതി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കവാടം പിട്ഠസഞ്ചാടം ഉദുക്ഖലികം ഉത്തരപാസകം അഗ്ഗുളവട്ടിം കപിസീസകം സൂചികം ഘടികം താളച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്രം ആവിഞ്ചരനരജ്ജു"ന്തി. അഗ്ഗിസാലായ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടികം ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജു"ന്തി.

ആരാമപരിക്ഖേപഅനുജാനനം

൩൦൩. തേന ഖോ പന സമയേന ആരാമോ അപരിക്ഖിത്തോ ഹോതി. അജകാപി പസുകാപി ഉപരോപേ വിഹേരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖിപിതും തയോ വാടേ - വേളുവാടം, കണ്ഡകവാടം [വടേ വേളുവാടം കണ്ഡകവാടം (സ്യം)], പരിഖ"ന്തി. കോട്ഠകോ ന ഹോതി. തഥേവ അജകാപി പസുകാപി ഉപരോപേ വിഹേരേന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോട്ഠകം അപേസിം യമകകവാടം തോരണം പലിഘ"ന്തി. കോട്ഠകേ തിണചുണ്ണം പരിപതതി...പേം... "അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ഓഗുമ്ഫേത്ഥാ ഉല്ലിത്താവലിത്തം കാതും - സേതവണ്ണം കാളവണ്ണം ഗേരുകപരികമ്മം മാലാകമ്മം ലതാകമ്മം മകരദന്തകം പഞ്ചപടിക"ന്തി. ആരാമോ ചിക്ഖല്ലോ ഹോതി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മരുമ്ബം ഉപകിരിതു"ന്തി. ന പരിയാപുണന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പദരസിലം നിക്ഖിപിതു"ന്തി. ഉദകം സന്തിട്ഠന്തി...പേം... "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകനിദ്ധമന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ സഞ്ചസ്സ അത്ഥായ സുധാമത്തികാലേപനം പാസാദം കാരേതുകാമോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - "കിം നു ഖോ ഭഗവതാ ഛരദനം അനുത്താതം, കിം അനനുത്താത"ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ഛരദനാനി - ഇട്ഠകാഛരദനം, സിലാഛരദനം, സുധാഛരദനം, തിണച്ഛരദനം, പണ്ണച്ഛരദന"ന്തി.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨. ദുതിയഭാഗവാരോ

അനാമപിണ്ഡികവത്സു

൩൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ ഭഗിനിപതികോ ഹോതി. അമ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി രാജഗഹം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹകേന സേട്ഠിനാ സ്വാതന്തായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സങ്ഘോ നിമന്തിതോ ഹോതി. അമ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ദാസേ ച കമ്മകാരേ [കമ്മകരേ (സീം സ്യം)] ച ആണാപേസി - “തേന ഹി, ഭണേ, കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ യാഗുയോ പചമ, ഭത്താനി പചമ, സൂപാനി സമ്പാദേമ, ഉത്തരിഭങ്ഗാനി സമ്പാദേമാ”തി. അമ ഖോ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഏതദഹോസി - “പുണ്ണേ ഖായം ഗഹപതി മയി ആഗതേ സബ്ബകിച്ചാനി നിക്ഖിപിത്വാ മമഞ്ഞേവ സദ്ധിം പടിസമ്മോദതി. സോദാനായം വിക്ഖിത്തരുപോ ദാസേ ച കമ്മകാരേ ച ആണാപേസി - ‘തേന ഹി, ഭണേ, കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ യാഗുയോ പചമ, ഭത്താനി പചമ, സൂപാനി സമ്പാദേമ, ഉത്തരിഭങ്ഗാനി സമ്പാദേമാ’തി. കിം നു ഖോ ഇമസ്സ ഗഹപതിസ്സ ആവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, വിവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, മഹായഞ്ഞോ വാ പച്ചുപട്ഠിതോ , രാജാ വാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ നിമന്തിതോ സ്വാതന്തായ സദ്ധിം ബലകായേനാ”തി?

അമ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ ദാസേ ച കമ്മകാരേ ച ആണാപേത്യാ യേന അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അനാമപിണ്ഡികേന ഗഹപതിനാ സദ്ധിം പടിസമ്മോദിത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രാജഗഹകം സേട്ഠിം അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഏതദവോച - “പുണ്ണേ ഖോ ത്വം, ഗഹപതി, മയി ആഗതേ സബ്ബകിച്ചാനി നിക്ഖിപിത്വാ മമഞ്ഞേവ സദ്ധിം പടിസമ്മോദസി. സോദാനി ത്വം വിക്ഖിത്തരുപോ ദാസേ ച കമ്മകാരേ ച ആണാപേസി - ‘തേന ഹി, ഭണേ, കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ യാഗുയോ പചമ, ഭത്താനി പചമ, സൂപാനി സമ്പാദേമ, ഉത്തരിഭങ്ഗാനി സമ്പാദേമാ’തി. കിം നു ഖോ തേ, ഗഹപതി, ആവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, വിവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, മഹായഞ്ഞോ വാ പച്ചുപട്ഠിതോ, രാജാ വാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ നിമന്തിതോ സ്വാതന്തായ സദ്ധിം ബലകായേനാ”തി? “ന മേ, ഗഹപതി, ആവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, നാപി വിവാഹോ വാ ഭവിസ്സതി, നാപി രാജാ വാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ നിമന്തിതോ സ്വാതന്തായ സദ്ധിം ബലകായേന; അപി ച മേ മഹായഞ്ഞോ പച്ചുപട്ഠിതോ; സ്വാതന്തായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സങ്ഘോ നിമന്തിതോ”തി. “ബുദ്ധോതി ത്വം, ഗഹപതി, വദേസീ”തി? “ബുദ്ധോ ത്യാഹം, ഗഹപതി, വദാമീ”തി. “ബുദ്ധോതി ത്വം, ഗഹപതി, വദേസീ”തി? “ബുദ്ധോ ത്യാഹം, ഗഹപതി, വദാമീ”തി. “ബുദ്ധോതി ത്വം, ഗഹപതി, വദേസീ”തി? “ബുദ്ധോ ത്യാഹം, ഗഹപതി, വദാമീ”തി. “ഘോസോപി ഖോ ഏസോ, ഗഹപതി, ദുല്ലഭോ ലോകസ്ഥിം യദിദം - ബുദ്ധോ ബുദ്ധോതി. സക്കാ നു ഖോ, ഗഹപതി, ഇമം കാലം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതും അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ”ന്തി? “അകാലോ ഖോ, ഗഹപതി, ഇമം കാലം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതും അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധം. സ്വേദാനി ത്വം കാലേന തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിസ്സസി അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ”ന്തി. അമ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി - സ്വേദാനാഹം കാലേന തം ഭഗവന്തം

ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിസ്സാമി അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധന്തി - ബുദ്ധഗതായ സതിയാ നിപജ്ജിതാ രത്തിയാ സുദം തിക്ഖത്തും വുട്ഠാസി പഭാതം മഞ്ഞമാനോ.

൩൦൫. [സം നി ൧.൨൪൨] അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി യേന സിവകദ്ധാരം [സീവദ്ധാരം (സീ), സീതവനദ്ധാരം (സ്യാ)] തേനുപസങ്കമി. അമനുസ്സാ ദ്വാരം വിവരിംസു. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ നഗരമ്ഹാ നിക്ഖത്തസ്സ ആലോകോ അന്തരധായി, അന്ധകാരോ പാതുരഹോസി, ഭയം ഛരമ്ഭിതത്തം ലോമഹംസോ ഉദപാദി; തതോവ പുന നിവത്തിതുകാമോ അഹോസി. അഥ ഖോ സിവകോ [സീവകോ (സീ സ്യാ)] യക്ഖോ അന്തരഹിതോ സദുമനുസ്സാവേസി -

“സതം ഹത്ഥീ സതം അസ്സാ, സതം അസ്സതരീരമാ;
സതം കണ്ഠാസഹസ്സാനി, ആമുക്കമണികുണ്ഡലാ;
ഏകസ്സ പദവീതിഹാരസ്സ, കലം നാഗ്ഘന്തി സോളസിം [സോളസിന്തി (സീ ക)].

“അഭിക്കമ ഗഹപതി അഭിക്കമ ഗഹപതി;
അഭിക്കന്തം തേ സേയ്യോ നോ പടിക്കന്ത”ന്തി.

അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ അന്ധകാരോ അന്തരധായി, ആലോകോ പാതുരഹോസി. യം അഹോസി ഭയം ഛരമ്ഭിതത്തം ലോമഹംസോ സോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ...പേ... അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ ആലോകോ അന്തരധായി, അന്ധകാരോ പാതുരഹോസി, ഭയം ഛരമ്ഭിതത്തം ലോമഹംസോ ഉദപാദി, തതോവ പുന നിവത്തിതുകാമോ അഹോസി. തതിയമ്പി ഖോ സിവകോ യക്ഖോ അന്തരഹിതോ സദുമനുസ്സാവേസി -

“സതം ഹത്ഥീ സതം അസ്സാ, സതം അസ്സതരീരമാ;
സതം കണ്ഠാസഹസ്സാനി, ആമുക്കമണികുണ്ഡലാ;
ഏകസ്സ പദവീതിഹാരസ്സ, കലം നാഗ്ഘന്തി സോളസിം.

“അഭിക്കമ ഗഹപതി അഭിക്കമ ഗഹപതി,
അഭിക്കന്തം തേ സേയ്യോ നോ പടിക്കന്ത”ന്തി.

തതിയമ്പി ഖോ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ അന്ധകാരോ അന്തരധായി , ആലോകോ പാതുരഹോസി, യം അഹോസി ഭയം ഛരമ്ഭിതത്തം ലോമഹംസോ, സോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി യേന സീതവനം തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചുസസമയം പച്ചുട്ഠായ അജ്ജയോകാസേ ചക്ഖതി. അദുസാ ഖോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ചക്ഖമാ ഓരോഹിതാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “ഏഹി സുദത്താ”തി. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി - നാമേന മം ഭഗവാ ആലപതീതി - ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിതാ ഭഗവതോ പാദേസു

സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കച്ചി, ഭന്തേ, ഭഗവാ സുഖം സയിത്മാ”തി?

[സം നിം ൧.൨൪൨] “സബ്ദാ വേ സുഖം സേതി, ബ്രാഹ്മണോ പരിനിബ്ബുതോ;
യോ ന ലിമ്പതി കാമേസു, സീതിഭൂതോ നിരൂപധി.

“സബ്ദാ ആസത്തിയോ ഛേതാ, വിനേയ്യ ഹദയേ ദരം;
ഉപസന്തോ സുഖം സേതി, സന്തിം പപ്പുയ്യ ചേതസാ”തി [ചേതസോതി (സീം സ്യാം)].

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികസ്തേ ഗഹപതിസ്തേ അനുപുബ്ബിം കഥം [ആനുപുബ്ബികഥം (സീം)] കഥേസി, സേയ്യമിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം, കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ ഭഗവാ അന്താസി അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം കല്പചിത്തം മുദുചിത്തം വിനീവരണചിത്തം ഉദഗ്ഗചിത്തം പസന്നചിത്തം, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസി കാ യമ്മദേസനാ തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യമാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ അനാമപിണ്ഡികസ്തേ ഗഹപതിസ്തേ തസ്സ്മിന്യേവ ആസനേ വിരജം വീരമലം യമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാല്ല്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകഥംകഥോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്കന്തം ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം ഭന്തേ! സേയ്യമാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മൂല്ല്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജേതം ധാരേയ്യ - ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീതി - ഏവമേവം ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസഞ്ചഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേയ്യ അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗതം. അധിവാസേതു ച മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഞ്ചേനാ”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന.

അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉടായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അസ്സോസി ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ - “അനാമപിണ്ഡികേന കിര ഗഹപതിനാ സ്വാതന്തായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സഞ്ഛോ നിമന്തിതോ”തി.

൩൦൬. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ സേട്ഠീ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “തയാ കിര, ഗഹപതി, സ്വാതന്തായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സഞ്ഛോ നിമന്തിതോ. ത്വഞ്ചാസി ആഗന്തുക്കോ. ദേമി തേ, ഗഹപതി, വേയ്യായികം യേന ത്വം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ഛസ്സ ഭത്തം കരേയ്യാസീ”തി. “അലം, ഗഹപതി അത്ഥി മേ വേയ്യായികം യേനാഹം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ഛസ്സ ഭത്തം കരിസ്സാമീ”തി.

അസ്സോസി ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ - “അനാമപിണ്ഡികേന കിര ഗഹപതിനാ സ്വാതന്തായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സഞ്ഛോ നിമന്തിതോ”തി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “തയാ

കിര, ഗഹപതി, സ്വാതന്ത്ര്യ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സന്ഘോ നിമന്തിതോ. ത്വഞ്ചാസി ആഗന്തുക്കോ. ദേമി തേ, ഗഹപതി, വേയ്യായികം യേന ത്വം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സന്ഘസ്സ ഭത്തം കരേയ്യാസി"തി. "അലം അയ്യ; അത്ഥി മേ വേയ്യായികം യേനാഹം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സന്ഘസ്സ ഭത്തം കരിസ്സാമീ"തി.

അസ്സോസി വോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ - "അനാമപിണ്ഡികേന കിര ഗഹപതിനാ സ്വാതന്ത്ര്യ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സന്ഘോ നിമന്തിതോ"തി. അഥ വോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "തയാ കിര, ഗഹപതി, സ്വാതന്ത്ര്യ ബുദ്ധപ്പമുഖോ സന്ഘോ നിമന്തിതോ. ത്വഞ്ചാസി ആഗന്തുക്കോ. ദേമി തേ, ഗഹപതി, വേയ്യായികം യേന ത്വം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സന്ഘസ്സ ഭത്തം കരേയ്യാസി"തി. "അലം ദേവ; അത്ഥി മേ വേയ്യായികം യേനാഹം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സന്ഘസ്സ ഭത്തം കരിസ്സാമീ"തി.

അഥ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ നിവേസനേ പണീതം വാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്യാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - "കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. അഥ വോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഠസമയം നിവാസേത്യാ പത്തചിവരമാദായ യേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്യാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസിദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസന്ഘേന. അഥ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസന്ഘം പണീതേന വാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്യാ സമ്പവാദേത്യാ, ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം, ഏകമന്തം നിസിദി . ഏകമന്തം നിസിന്നോ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വസ്സാവാസം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസന്ഘേന"തി. "സുത്താഗാരേ വോ, ഗഹപതി, തമാഗതാ അഭിരമന്തീ"തി. "അത്താതം ഭഗവാ, അത്താതം സുഗതാ"തി. അഥ വോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേത്യാ സമാദപേത്യാ സമുത്തേജേത്യാ സമ്പഹംസേത്യാ ഉടായാസനാ പക്കാമി.

൩൦൭. തേന വോ പന സമയേന അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ബഹുമിത്തോ ഹോതി ബഹുസഹായോ ആദേയ്യാവാചോ. അഥ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി രാജഗഹേ തം കരണീയം തീരേത്യാ യേന സാവത്ഥി തേന പക്കാമി. അഥ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി അന്തരാമഗ്ഗേ മനുസ്സേ ആണാപേസി - "ആരാമേ , അയ്യ, കരോമ, വിഹാരേ പതിട്ഠാപേമ, ദാനാനി പട്ഠപേമ. ബുദ്ധോ ലോകേ ഉപ്പന്നോ. സോ ച മയാ ഭഗവാ നിമന്തിതോ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ആഗച്ഛിസ്സതി"തി. അഥ വോ തേ മനുസ്സാ അനാമപിണ്ഡികേന ഗഹപതിനാ ഉയ്യോജിതാ ആരാമേ അകംസു, വിഹാരേ പതിട്ഠാപേസും, ദാനാനി പട്ഠപേസും.

അഥ വോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി സാവത്ഥിം ഗത്യാ സമന്താ സാവത്ഥിം അനുവിലോകേസി - "കത്ഥ നു വോ ഭഗവാ വിഹാരേയ്യ? യം അസ്സ ഗാമതോ നേവ അതിദൂരേ ന അച്ചാസനേ, ഗമനാഗമനസമ്പന്നം, അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം അഭിക്ഖമനീയം, ദിവാ അപ്പാകിണ്ണം, രത്തിം അപ്പസദും, അപ്പനിഗ്ഘോസം, വിജനവാതം, മനുസ്സരാഹസ്സേയ്യകം, പടിസല്ലാനസാരുപ്പ"ന്തി.

അദ്ദേഹം വോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ജേതസ്സ കുമാരസ്സ
[രാജകുമാരസ്സ (സീം സ്യം കം)] ഉയ്യാനം - ഗാമതോ നേവ അതിദുരേ ന
അച്ചാസന്നേ, ഗമനാഗമനസമ്പന്നം, അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം
അഭിക്കമനീയം, ദിവാ അപ്പാകിണ്ണം, രത്തിം അപ്പസദം, അപ്പനിഗ്ഘോസം,
വിജനവാതം, മനുസ്സരാഹസ്സേയ്യകം, പടിസല്ലാനസാരൂപ്പം. ദിസ്വാന യേന ജേതോ
കുമാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ജേതം കുമാരം ഏതദവോച - “ദേഹി
മേ, അയ്യപുത്ത, ഉയ്യാനം ആരാമം കാതു”ന്തി [കേതും (വജീരബുദ്ധിദികായം)].
“അദേയ്യോ, ഗഹപതി, ആരാമോ അപി കോടിസന്ഥരേനാ”തി. “ഗഹിതോ,
അയ്യപുത്ത, ആരാമോ”തി. “ന, ഗഹപതി, ഗഹിതോ ആരാമോ”തി. ഗഹിതോ ന
ഗഹിതോതി വോഹാരികേ മഹാമത്തേ പുച്ഛിംസു. മഹാമത്താ ഏവമാഹംസു
- “യതോ തയാ , അയ്യപുത്ത, അഗ്ഘോ കതോ, ഗഹിതോ ആരാമോ”തി. അഥ
വോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി സകടേഹി ഹിരഞ്ഞം നിബ്ബാഹാപേത്വാ
ജേതവനം കോടിസന്ഥരം സന്ഥരാപേസി. സകിം നീഹടം ഹിരഞ്ഞം മോകസ്സ
ഓകാസസ്സ കോട്ഠകസാമന്താ നപ്പഹോതി. അഥ വോ അനാഥപിണ്ഡികോ
ഗഹപതി മനുസ്സേ ആണാപേസി - “ഗച്ഛമ, ഭണേ, ഹിരഞ്ഞം ആഹരഥ; ഇഥം
ഓകാസം സന്ഥരിസ്സാമാ”തി.

അഥ വോ ജേതസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “ന വോ ഇദം ഓരകം
ഭവിസ്സതി, യഥായം ഗഹപതി താവ ബഹും ഹിരഞ്ഞം പരിച്ചജതീ”തി.
അനാഥപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഏതദവോച - “അലം, ഗഹപതി; മാ തം
ഓകാസം സന്ഥരാപേസി. ദേഹി മേ ഏതം ഓകാസം. മമേതം ദാനം
ഭവിസ്സതി”തി. അഥ വോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി - അയം വോ ജേതോ
കുമാരോ അഭിഞ്ഞാതോ ഞാതമനുസ്സോ; മഹത്ഥികോ വോ പന ഏവരുപാനം
ഞാതമനുസ്സാനം ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ പസാദോതി - തം ഓകാസം ജേതസ്സ
കുമാരസ്സ പാദാസി [അദാസി (സ്യം)]. അഥ വോ ജേതോ കുമാരോ തസ്ഥിം
ഓകാസേ കോട്ഠകം മാപേസി.

അഥ വോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ജേതവനേ വിഹാരേ കാരാപേസി,
പരിവേണാനി കാരാപേസി, കോട്ഠകേ കാരാപേസി, ഉപട്ഠാനസാലായോ
കാരാപേസി, അഗ്ഗിസാലായോ കാരാപേസി, കപ്പിയകുടിയോ കാരാപേസി,
വച്ചകുടിയോ കാരാപേസി, ചങ്കമേ കാരാപേസി, ചങ്കമനസാലായോ
കാരാപേസി, ഉദപാനേ കാരാപേസി, ഉദപാനസാലായോ കാരാപേസി,
ജന്താഘരേ കാരാപേസി, ജന്താഘരസാലായോ കാരാപേസി, പോക്ഖരണിയോ
കാരാപേസി, മണ്ഡപേ കാരാപേസി.

നവകമ്മദാനം

൩൦൮. അഥ വോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന
വേസാലീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന
വേസാലീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ
കൂടാഗാരസാലായം. തേന വോ പന സമയേന മനുസ്സാ സക്കച്ചം നവകമ്മം
കരോന്തി. യേപി ഭിക്ഖു നവകമ്മം അധിട്ഠേന്തി തേപി സക്കച്ചം ഉപട്ഠേന്തി
ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന . അഥ വോ
അഞ്ഞതരസ്സ ദലിദുസ്സ തുന്നവായസ്സ ഏതദഹോസി - “ന വോ ഇദം ഓരകം
ഭവിസ്സതി, യഥയിമേ മനുസ്സാ സക്കച്ചം നവകമ്മം കരോന്തി; യംനുനാഹവി
നവകമ്മം കരേയ്യ”ന്തി. അഥ വോ സോ ദലിദോ തുന്നവായോ സാമം ചിക്ഖല്ലം

മദ്ദിത്വാ ഇട്ഠകായോ ചിനിത്വാ കുട്ടം ഉട്ഠാപേസി. തേന അകുസലകേന ചിതാ വങ്കാ ഭിത്തി പരിപതി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ സോ ദലിദ്ദോ തുന്നവായോ സാമം ചിക്ഖല്ലം മദ്ദിത്വാ ഇട്ഠകായോ ചിനിത്വാ കുട്ടം ഉട്ഠാപേസി. തേന അകുസലകേന ചിതാ വങ്കാ ഭിത്തി പരിപതി. അഥ ഖോ സോ ദലിദ്ദോ തുന്നവായോ ഉജ്ജായതി വിയുതി വിപാചേതി - “യേ ഇമേസം സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം ദേന്തി

ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരം, തേ ഇമേ ഓവദന്തി അനുസാസന്തി, തേസഞ്ച നവകമ്മം അധിട്ഠേന്തി. അഹം പനമ്ഹി ദലിദ്ദോ. ന മം കോചി ഓവദന്തി വാ അനുസാസന്തി വാ നവകമ്മം വാ അധിട്ഠേന്തി”തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തസ്സ ദലിദ്ദസ്സ തുന്നവായസ്സ ഉജ്ജായന്തസ്സ വിയുന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നവകമ്മം ദാതും. നവകമ്മികോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉസ്സുക്കം ആപജ്ജിസ്സതി - ‘കിന്തി നു ഖോ വിഹാരോ വിപ്പം പരിയോസാനം ഗച്ഛേയ്യാ’തി; ഖണ്ഡം ഫുല്ലം പടിസഞ്ചരിസ്സതി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സഞ്ചോ ഞാപേതബ്ബോ -

൩൦൯. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ലം, സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഗഹപതിനോ വിഹാരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ നവകമ്മം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഗഹപതിനോ വിഹാരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ നവകമ്മം ദേതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഗഹപതിനോ വിഹാരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ നവകമ്മസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നോ സഞ്ചേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഗഹപതിനോ വിഹാരോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ നവകമ്മം. ഖമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഗ്ഗാസനാദിഅനുജാനനം

൩൧൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ വേസാലിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി . തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനം അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖു ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ചസ്സ പുരതോ പുരതോ ഗത്വാ വിഹാരേ പരിഗൃണ്ഹന്തി, സേയ്യായോ പരിഗൃണ്ഹന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതീ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ചസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗത്വാ വിഹാരേസു പരിഗൃഹിതേസു, സേയ്യാസു പരിഗൃഹിതാസു, സേയ്യം അലഭമാനോ അന്തേതരസ്ഥിം രുക്ഖമൂലേ നിസീദി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചുസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഉക്കാസി. ആയസ്ഥാപി സാരിപുത്തോ ഉക്കാസി. “കോ ഏത്ഥാ”തി? “അഹം, ഭഗവാ, സാരിപുത്തോ”തി. “കിസ്സ ത്വം,

സാരിപുത്തം, ഇയ നിസിനോ"തി? അഥ വോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ചം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛാബ്ബുഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനം അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖു ബുദ്ധപ്പമുവസ്സ സഞ്ചസ്സ പൂരതോ പൂരതോ ഗത്വാ വിഹാരേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, സേയ്യായോ പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതി"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... "കമഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ബുദ്ധപ്പമുവസ്സ സഞ്ചസ്സ പൂരതോ പൂരതോ ഗത്വാ വിഹാരേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, സേയ്യായോ പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ... പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - "കോ, ഭിക്ഖവേ, അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി?

ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ഖത്തിയകുലാ പബ്ബജിതോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ബ്രാഹ്മണകുലാ പബ്ബജിതോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ഗഹപതികുലാ പബ്ബജിതോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, സുത്തന്തികോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, വിനയധരോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ധമ്മകമികോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, പഠമസ്സ ത്യാനസ്സ ലാഭീ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ദുതിയസ്സ ത്യാനസ്സ ലാഭീ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, തതിയസ്സ ത്യാനസ്സ ലാഭീ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ചതുത്ഥസ്സ ത്യാനസ്സ ലാഭീ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, സോതാപന്നോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, സകദാഗാമീ...പേ... യോ, ഭഗവാ, അനാഗാമീ...പേ... യോ, ഭഗവാ , അരഹാ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, തേവിജ്ജോ സോ അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - "യോ, ഭഗവാ, ഛാബ്ബുഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനം അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖു ബുദ്ധപ്പമുവസ്സ സഞ്ചസ്സ പൂരതോ പൂരതോ ഗത്വാ വിഹാരേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, സേയ്യായോ പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതി"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... "കമഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ബുദ്ധപ്പമുവസ്സ സഞ്ചസ്സ പൂരതോ പൂരതോ ഗത്വാ വിഹാരേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, സേയ്യായോ പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ... പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - "കോ, ഭിക്ഖവേ, അരഹതി അഗ്ഗാസനം അഗ്ഗോദകം അഗ്ഗപിണ്ഡ"ന്തി?

൩൧൧. അഥ വോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - "ഭൂതപുബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, ഹിമവന്തപദേസേ [ഹിമവന്തപസ്സേ (സീം സ്യം)] മഹാനിഗ്രോധോ അഹോസി. തം തയോ സഹായാ ഉപനിസ്സായ വിഹരിംസു - തിത്തിരോ ച, മക്കടോ ച, ഹത്ഥിനാഗോ ച. തേ അത്തമത്തം അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ

വിഹരന്തി. അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, തേസം സഹായാനം ഏതദഹോസി -
'അഹോ നൂന മയം ജാനേയ്യാമ യം അമ്ഹാകം ജാതിയാ മഹന്തരം തം
മയം സക്കരേയ്യാമ ഗരും കരേയ്യാമ മാനേയ്യാമ പുജേയ്യാമ, തസ്സ ച മയം
ഓവാദേ തിട്ഠേയ്യാമാ'തി.

“അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, തിത്തിരോ ച മക്കടോ ച ഹത്ഥിനാഗം പുച്ഛിംസു
- 'ത്വം, സമ്മ, കിം പോരാണം സരസീ'തി? 'യദാഹം, സമ്മാ, പോതോ ഹോമി,
ഇമം നിഗ്രോധം അന്തരാ സത്ഥിനം [അന്തരാസത്ഥികം (സീ)] കരിത്വാ
അതിക്കമാമി, അഗ്ഗകുരകം മേ ഉദരം ഛരൂപതി. ഇമാഹം, സമ്മാ, പോരാണം
സരാമീ'തി.

“അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, തിത്തിരോ ച ഹത്ഥിനാഗോ ച മക്കടം പുച്ഛിംസു
- 'ത്വം, സമ്മ, കിം പോരാണം സരസീ'തി? 'യദാഹം, സമ്മാ, ഛരാപോ ഹോമി,
ഛരായം നിസീദിത്വാ ഇമസ്സ നിഗ്രോധസ്സ അഗ്ഗകുരകം ഖാദാമി. ഇമാഹം,
സമ്മാ, പോരാണം സരാമീ'തി.

“അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, മക്കടോ ച ഹത്ഥിനാഗോ ച തിത്തിരം പുച്ഛിംസു
- 'ത്വം, സമ്മ, കിം പോരാണം സരസീ'തി? 'അമുകസ്ഥിം, സമ്മാ, ഓകാസേ
മഹാനിഗ്രോധോ അഹോസി. തതോ അഹം ഫലം ഭക്ഖിത്വാ ഇമസ്ഥിം
ഓകാസേ വച്ചം അകാസിം; തസ്സായം നിഗ്രോധോ ജാതോ. തദാഹം, സമ്മാ,
ജാതിയാ മഹന്തരോ'തി .

“അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, മക്കടോ ച ഹത്ഥിനാഗോ ച തിത്തിരം
ഏതദവോഛും - 'ത്വം, സമ്മ, അമ്ഹാകം ജാതിയാ മഹന്തരോ. തം മയം
സക്കരിസ്സാമ ഗരും കരിസ്സാമ മാനേസ്സാമ പുജേസ്സാമ, തുയ്ഹഞ്ച മയം
ഓവാദേ പതിട്ഠിസ്സാമാ'തി. അഥ വോ, ഭിക്ഖവേ, തിത്തിരോ മക്കടഞ്ച
ഹത്ഥിനാഗഞ്ച പഞ്ചസു സീലേസു സമാദപേസി, അത്തനാ ച പഞ്ചസു
സീലേസു സമാദായ വത്തതി. തേ അഞ്ഞമഞ്ഞം സഗാരവാ സപ്പതിസ്സാ
സഭാഗവുത്തികാ വിഹരിത്വാ കായസ്സ ഭോദാ പരം മരണാ സുഗതിം സഗ്ഗം
ലോകം ഉപപജ്ജിംസു. ഏവം വോ തം, ഭിക്ഖവേ, തിത്തിരിയം നാമ
ബ്രഹ്മചരിയം അഹോസി.

[ജാ° ൧.൧.൩൭] “യേ വുഡ്ഢമപചായന്തി, നരാ ധമ്മസ്സ കോവിദാ;
ദിട്ഠേ ധമ്മേ ച പാസംസാ, സമ്പരായേ ച സുഗുതീ”തി.

“തേ ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, തിരച്ചാനഗതാ പാണാ അഞ്ഞമഞ്ഞം സഗാരവാ
സപ്പതിസ്സാ സഭാഗവുത്തികാ വിഹരിസ്സന്തി. ഇധ വോ തം, ഭിക്ഖവേ,
സോഭമേ യം തുമ്ഹേ ഏവം സ്വാക്ഖാതേ ധമ്മവിനയേ പബ്ബജിതാ സമാനാ
അഞ്ഞമഞ്ഞം അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരേയ്യാമ?
നേതം, ഭിക്ഖവേ , അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ°... വിഗരഹിത്വാ...പേ°...
ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
യഥാവുഡ്ഢം അഭിവാദനം, പച്ചുട്ഠാനം, അഞ്ജലികമ്മം, സാമീചികമ്മം,
അഗ്ഗാസനം, അഗ്ഗോദകം, അഗ്ഗപിണ്ഡം. ന ച, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഛികം
യഥാവുഡ്ഢം പടിബാഹിതഞ്ചം. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

അവന്ദിയാദിപുഗ്ഗലാ

൩൧൨. “ദസയിമേ , ഭിക്ഖവേ, അവന്ധിയാ - പുരേ ഉപസമ്പന്നേന പച്ഛാ ഉപസമ്പന്നോ അവന്ധിയോ, അനുപസമ്പന്നോ അവന്ധിയോ, നാനാസംവാസകോ വുഡ്ഡതരോ അയമ്മവാദീ അവന്ധിയോ, മാതുഗാമോ അവന്ധിയോ, പണ്ഡകോ അവന്ധിയോ, പാരിവാസികോ അവന്ധിയോ, മൂലായപടികസ്സനാരഹോ അവന്ധിയോ, മാനത്താരഹോ അവന്ധിയോ, മാനത്തചാരികോ അവന്ധിയോ, അബ്ഭാനാരഹോ അവന്ധിയോ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദസ അവന്ധിയാ.

“തയോമേ, ഭിക്ഖവേ, വന്ധിയാ - പച്ഛാ ഉപസമ്പന്നേന പുരേ ഉപസമ്പന്നോ വന്ധിയോ, നാനാസംവാസകോ വുഡ്ഡതരോ ധമ്മവാദീ വന്ധിയോ, സദേവകേ ഭിക്ഖവേ ലോകേ സമാരകേ സബ്രഹ്മകേ സസ്സമണ്ഡ്രാഹ്മണിയാ പജായ സദേവമനുസ്സായ തമാഗതോ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ വന്ധിയോ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തയോ വന്ധിയാ”തി.

ആസനപ്പടിബാഹനപടിക്ഖേപം

൩൧൩. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ സഞ്ഘം ഉട്ടിസ്സ മണ്ഡപേ പടിയാദേന്തി, സന്മരേ പടിയാദേന്തി, ഓകാസേ പടിയാദേന്തി. ഛരബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനം അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖു - ‘സഞ്ഘികണ്ഠേവ ഭഗവതാ യമാവുഡ്ഡം അനുത്താതം , നോ ഉട്ടിസ്സകത’ന്തി ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ഘസ്സ പുരതോ പുരതോ ഗന്താ മണ്ഡപേപി പരിഗൃഹ്ണന്തി, സന്മരേപി പരിഗൃഹ്ണന്തി, ഓകാസേപി പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതീതി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ഘസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗന്താ മണ്ഡപേസു പരിഗൃഹിതേസു, സന്മരേസു പരിഗൃഹിതേസു, ഓകാസേസു പരിഗൃഹിതേസു, ഓകാസം അലഭമാനോ അത്തരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസിദി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ഛുസസമയം പച്ഛുടായ ഉക്കാസി. ആയസ്ഥാപി സാരിപുത്തോ ഉക്കാസി. “കോ ഏത്ഥാ”തി? “അഹം, ഭഗവാ, സാരിപുത്തോ”തി. “കിസ്സ ത്വം, സാരിപുത്ത, ഇധ നിസിന്നോ”തി? അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസഞ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖുനം അന്തേവാസികാ ഭിക്ഖു - ‘സഞ്ഘികണ്ഠേവ ഭഗവതാ യമാവുഡ്ഡം അനുത്താതം, നോ ഉട്ടിസ്സകത’ന്തി ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ സഞ്ഘസ്സ പുരതോ പുരതോ ഗന്താ മണ്ഡപേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, സന്മരേ പരിഗൃഹ്ണന്തി, ഓകാസേ പരിഗൃഹ്ണന്തി - ഇദം അമ്ഹാകം ഉപജ്ജായാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ആചരിയാനം ഭവിസ്സതി, ഇദം അമ്ഹാകം ഭവിസ്സതീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ഉട്ടിസ്സകതമ്പി യമാവുഡ്ഡം പടിബാഹേതബ്ബം. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

ഗിഹിവികതഅനുജാനനം

൩൧൪. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ ഉച്ചാസയനമഹാസയനാനി പത്തേപേന്തി, സേയ്യമിദം - ആസന്ദിം, പല്ലങ്കം, ഗോനകം, ചിത്തകം, പടികം, പടലികം, തൂലികം, വികതികം, ഉദുലോമിം, ഏകന്തലോമിം, കട്ടിസ്സം, കോസേയ്യം [കോസേയ്യം കമ്ബലം (സീം സ്യാ)],

കുത്തകം, ഹത്മത്വരം, അസ്സത്വരം, രത്മത്വരം, അജിനപവേണിം,
കദലിമിഗപവരപച്ചത്വരണം, സഉത്തരച്ചരം, ഉഭതോലോഹിതകൃപധാനം.
ഭിക്ഖു ക്കുച്ചായന്താ നാഭിനിസീദന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്വം ആരോചേസും.
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്യാ തീണി - ആസന്ദിം, പല്ലങ്കം, തൂലികം -
ഗിഹിവികതം [ഗിഹിവികടം (സീം ക്), അവസേസം ഗിഹിവികടം (സ്യം)]
അഭിനിസീദിതും, നത്വേവ അഭിനിപജ്ജിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ തൂലോനദ്ധം
മഞ്ചസി പീംസി പഞ്ഞപേന്തി . ഭിക്ഖു ക്കുച്ചായന്താ നാഭിനിസീദന്തി.
ഭഗവതോ ഏതമത്വം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിവികതം
അഭിനിസീദിതും, നത്വേവ അഭിനിപജ്ജിതു”ന്തി.

ജേതവനവിഹാരാനുമോദനാ

൩൧൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുഞ്ചേന ചാരികം ചരമാനോ യേന
സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ
അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി യേന
ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം
നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം
ഏതദവോച - “അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതന്തായ ഭത്തം സദ്ധിം
ഭിക്ഖുസഞ്ചേന”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ
അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉടായാസനാ
ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ
അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം
ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്യാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - “കാലോ,
ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുഞ്ചണ്ഹസമയം നിവാസേത്യാ
പത്തചിവരമാദായ യേന അനാമപിണ്ഡികസ്സ ഗഹപതിസ്സ നിവേസനം
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം
ഭിക്ഖുസഞ്ചേന. അഥ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം
ഭിക്ഖുസഞ്ചം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്യാ
സമ്പവാദേത്യാ, ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം, ഏകമന്തം നിസീദി.
ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം
ഏതദവോച - “കഥാഹം, ഭന്തേ, ജേതവനേ പടിപജ്ജാമീ”തി? “തേന ഹി ത്വം,
ഗഹപതി, ജേതവനം ആഗതാനാഗതസ്സ ചാതുറ്റിസസ്സ സഞ്ചസ്സ
പതിട്ഠപേഹീ”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ അനാമപിണ്ഡികോ ഗഹപതി
ഭഗവതോ പടിസ്സുത്യാ ജേതവനം ആഗതാനാഗതസ്സ ചാതുറ്റിസസ്സ സഞ്ചസ്സ
പതിട്ഠാപേസി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഇമാഹി ഗാമാഹി
അനുമാദി -

“സീതം ഉണ്ഹം പടിഹന്തി, തതോ വാളമിഗാനി ച;
സരീസപേ ച മകസേ, സിസിരേ ചാപി വുട്ഠിയോ.

“തതോ വാതാതപോ ഘോരോ, സഞ്ജാതോ പടിഹഞ്ഞതി;
ലേണത്ഥഞ്ച സുഖത്ഥഞ്ച, ത്വായിതുഞ്ച വിപസ്സിതും.

“വിഹാരദാനം സഞ്ചസ്ത, അഗ്നം ബുദ്ധേന വണ്ണിതം;
തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ പോസോ, സമ്പസ്തം അത്ഥമത്തനോ.

“വിഹാരേ കാരയേ രമ്മേ, വാസയേത്ഥ ബഹുസ്സുതേ;
തേസം അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, വത്ഥസേനാസനാനി ച;
ദദേയ്യ ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

“തേ തസ്സ ധമ്മം ദേസേന്തി, സബുദ്ധുക്ഖാപനുദനം;
യം സോ ധമ്മം ഇധഞ്ഞായ, പരിനിബ്ബാതി അനാസവോ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനാമപിണ്ഡികം ഗഹപതിം ഇമാഹി ഗാമാഹി
അനുമാദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

ആസനപ്പടിബാഹനാദി

നമസ്സ. തേന ഖോ പന സമയേന അത്തേതരസ്സ ആജീവകസാവകസ്സ
മഹാമത്തസ്സ സഞ്ചഭത്തം ഹോതി. ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ പച്ഛാ
ആഗന്ത്വാ വിപ്പകതഭോജനം ആനന്തരികം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേസി. ഭത്തഗ്ഗം
കോലാഹലം അഹോസി. അഥ ഖോ സോ മഹാമത്തോ ഉജ്ജായയതി വിയുതി
വിപാചേതി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ പച്ഛാ ആഗന്ത്വാ
വിപ്പകതഭോജനം ആനന്തരികം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേസ്സന്തി! ഭത്തഗ്ഗം കോലാഹലം
അഹോസി. നനു നാമ ലബ്ഭാ അത്തത്രാപി നിസിന്നേന യാവദത്ഥം
ഭുഞ്ജിതു”ന്തി? അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തസ്സ മഹാമത്തസ്സ ഉജ്ജായയന്തസ്സ
വിയുന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായയന്തി
വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ
പച്ഛാ ആഗന്ത്വാ വിപ്പകതഭോജനം ആനന്തരികം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേസ്സന്തി!
ഭത്തഗ്ഗം കോലാഹലം അഹോസീ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, പച്ഛാ ആഗന്ത്വാ
വിപ്പകതഭോജനം ആനന്തരികം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേസി, ഭത്തഗ്ഗം കോലാഹലം
അഹോസീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ...
“കമണ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പച്ഛാ ആഗന്ത്വാ വിപ്പകതഭോജനം
ആനന്തരികം ഭിക്ഖും വുട്ഠാപേസ്സന്തി? ഭത്തഗ്ഗം കോലാഹലം അഹോസി.
നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ...
ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, വിപ്പകതഭോജനോ
[ഭോജനോ ആനന്തരികോ (സ്യാ)] ഭിക്ഖു വുട്ഠാപേതബ്ബോ. യോ വുട്ഠാപേയ്യ,
ആപത്തി ദുക്കസ്സ. സചേ വുട്ഠാപേതി, പവാരിതോ ച ഹോതി, ‘ഗച്ഛ ഉദകം
ആഹരാ’തി വത്തബ്ബോ. ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ
ലഭേമ, സാധുകം സിത്ഥാനി ഗിലിത്വാ വുഡ്ഡതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസനം
ദാതബ്ബം. ന ത്വേവാഹം, ഭിക്ഖവേ, കേനചി പരിയായേന വുഡ്ഡതരസ്സ
ഭിക്ഖുനോ ആസനം പടിബാഹിതബ്ബന്തി വദാമി. യോ പടിബാഹേയ്യ,
ആപത്തി ദുക്കസ്സാതി”.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഗിലാനേ ഭിക്ഖു
വുട്ഠാപേന്തി. ഗിലാനാ ഏവം വദേന്തി - “ന മയം, ആവുസോ, സക്കോമ
വുട്ഠാതും, ഗിലാനാമ്ഹാ”തി. “മയം ആയസ്മന്തേ വുട്ഠാപേസ്സാമാ”തി
പരിഗൃഹേത്വാ വുട്ഠാപേത്വാ റിതകേ മുഞ്ചന്തി. ഗിലാനാ മുച്ഛിതാ പപതന്തി.

ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ വുട്ഠാപേതഞ്ചോ. യോ വുട്ഠാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ‘ഗിലാനാ മയമ്ഹാ അവുട്ഠാപനീയാ’തി വരസേയ്യായോ പലിബുദ്ധേന്തി [\[പലിബുദ്ധന്തി \(കം\)\]](#). ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ പതിരുപം സേയ്യം ദാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ലേസകപ്പേന സേനാസനം പടിബാഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ലേസകപ്പേന സേനാസനം പടിബാഹിതഞ്ചം. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

[\[പാചിം ൧൨൨\]](#) തേന ഖോ പന സമയേന സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അഞ്ഞതരം പച്ചന്തിമം മഹാവിഹാരം പടിസങ്ഖരോന്തി - ‘ഇധ മയം വസ്സം വസിസ്സാമാ’തി. അദുസംസു [\[അദുസാസും \(കം\)\]](#) ഖോ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖു വിഹാരം [\[അഞ്ഞതരം വിഹാരം \(കം\)\]](#) പടിസങ്ഖരോന്തേ. ദിസ്വാന ഏവമാഹംസു - “ഇമേ, ആവുസോ, സത്തരസവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു വിഹാരം പടിസങ്ഖരോന്തി. ഹന്ദ നേ വുട്ഠാപേസ്സാമാ”തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - “ആഗമേമാവുസോ, യാവ പടിസങ്ഖരോന്തി, പടിസങ്ഖതേ വുട്ഠാപേസ്സാമാ”തി. അഥ ഖോ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സത്തരസവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “ഉട്ഠോമാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി. “നനു, ആവുസോ, പടികച്ചേവ ആചിക്ഖിതഞ്ചം? മയഞ്ചഞ്ചം പടിസങ്ഖരേയ്യാമാ”തി. “നനു, ആവുസോ, സങ്ഘികോ വിഹാരോ”തി? “ആമാവുസോ, സങ്ഘികോ വിഹാരോ”തി. “ഉട്ഠോമാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി. “മഹല്ലകോ, ആവുസോ, വിഹാരോ; തുമ്ഹേപി വസഥ, മയമ്പി വസിസ്സാമാ”തി. “ഉട്ഠോമാവുസോ, അമ്ഹാകം വിഹാരോ പാപുണാതീ”തി കുപിതാ അനത്തമനാ ഗീവായം ഗഹേത്വാ നിക്കഡ്ഢന്തി. തേ നിക്കഡ്ഢിയമാനാ രോദന്തി. ഭിക്ഖു ഏവമാഹംസു - “കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, രോദമാ”തി? “ഇമേ, ആവുസോ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കുപിതാ അനത്തമനാ അമ്ഹേ സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢന്തി”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കുപിതാ അനത്തമനാ ഭിക്ഖു സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, തുമ്ഹേ ഭിക്ഖവേ, കുപിതാ അനത്തമനാ സങ്ഘികാ വിഹാരാ ഭിക്ഖു നിക്കഡ്ഢമാ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, കുപിതേന അനത്തമനേന ഭിക്ഖു സങ്ഘികാ വിഹാരാ നിക്കഡ്ഢിതഞ്ചോ. യോ നിക്കഡ്ഢേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതഞ്ചോ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സേനാസനം ഗാഹേതു”ന്തി.

സേനാസനഗ്ഗാഹാപകസമ്മുതി

൩൧൨. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - ‘കേന നു ഖോ സേനാസനം ഗാഹേതഞ്ച’ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും ...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും സേനാസനഗ്ഗാഹാപകം

സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേത്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേത്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേത്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേത്യ, ഗഹിതാഗഹിതഞ്ച ജാനേത്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതഞ്ചോ -

“പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതഞ്ചോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സേനാസനഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നേത്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സേനാസനഗ്ഗാഹാപകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേനാസനഗ്ഗാഹാപകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേത്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സേനാസനഗ്ഗാഹാപകോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി .

ന.പ.വ. അഥ ഖോ സേനാസനഗ്ഗാഹാപകാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ സേനാസനം ഗാഹേതഞ്ച”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഠമം ഭിക്ഖു ഗണേതും , ഭിക്ഖു ഗണേത്വാ സേയ്യാ ഗണേതും, സേയ്യാ ഗണേത്വാ സേയ്യഗ്ഗേന ഗാഹേതു”ന്തി. സേയ്യഗ്ഗേന ഗാഹേത്വാ സേയ്യാ ഉസ്സാരയിംസു...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിഹാരഗ്ഗേന ഗാഹേതു”ന്തി. വിഹാരഗ്ഗേന ഗാഹേത്വാ വിഹാരാ ഉസ്സാരയിംസു...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിവേണഗ്ഗേന ഗാഹേതു”ന്തി. പരിവേണഗ്ഗേന ഗാഹേത്വാ പരിവേണാ ഉസ്സാരയിംസു...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അനുഭാഗവി ദാതും. ഗഹിതേ അനുഭാഗേ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി, ന അകാമാ ദാതഞ്ചോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നിസ്സിമേ റിതസ്സ സേനാസനം ഗാഹേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സിമേ റിതസ്സ സേനാസനം ഗാഹേതഞ്ചം. യോ ഗാഹേത്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സേനാസനം ഗാഹേത്വാ സബ്ബകാലം പടിബാഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സേനാസനം ഗാഹേത്വാ സബ്ബകാലം പടിബാഹേതഞ്ചം. യോ പടിബാഹേത്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സാനം തേമാസം പടിബാഹിതും, ഉതുകാലം പന ന പടിബാഹിതു”ന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കതി നു ഖോ സേനാസനഗ്ഗാഹാ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “തയോ മേ, ഭിക്ഖവേ, സേനാസനഗ്ഗാഹാ - പുരിമകോ, പച്ഛിമകോ, അന്തരാമുത്തകോ. അപരജ്ജുഗതായ ആസാല്ല്ഹിയാ പുരിമകോ ഗാഹേതഞ്ചോ. മാസഗതായ ആസാല്ല്ഹിയാ പച്ഛിമകോ ഗാഹേതഞ്ചോ. അപരജ്ജുഗതായ പവാറണായ ആയതിം വസ്സാവാസത്ഥായ അന്തരാമുത്തകോ ഗാഹേതഞ്ചോ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തയോ സേനാസനഗ്ഗാഹാ”തി.

ദുതിയഭാഗവാറോ നിട്ഠിതോ.

൩. തതീയഭാഗവാറോ

൩൧൯. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സാവത്ഥിയം സേനാസനം ഗഹേത്വാ അത്തരരം ഗാമകാവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി സേനാസനം അഗ്ഗഹേസി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “അയം, ആവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. സചായം ഇധ വസ്സം വസിസ്സതി, സഞ്ചേവ മയം ന ഫാസു ഭവിസ്സാമ. ഹന്ദ നം പുച്ഛാമാ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം ഏതദവോചും - “നനു തയാ, ആവുസോ ഉപനന്ദ, സാവത്ഥിയം സേനാസനം ഗഹിത”ന്തി? “ഏവമാവുസോ”തി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ ഉപനന്ദ, ഏകോ ദേ പടിബാഹസീ”തി? “ഇധദാനാഹം ആവുസോ, മുഞ്ചാമി; തത്ഥ ഗണ്ഹാമി”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഏകോ ദേ പടിബാഹേസ്സതീ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, ഏകോ ദേ പടിബാഹസീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... “കമണ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഏകോ ദേ പടിബാഹിസ്സസി? തത്ഥ തയാ, മോഘപുരിസ, ഗഹിതം ഇധ മുത്തം, ഇധ തയാ ഗഹിതം തത്ര മുത്തം. ഏവം ഖോ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഉഭയത്ഥ പരിബാഹിരോ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകേന ദേ പടിബാഹേതബ്ബാ. യോ പടിബാഹേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൩൨൦. [പാചി° ൪൩൮] തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ ഭിക്ഖുനം അനേകപരിയായേന വിനയകഥം കഥേതി, വിനയസ്സ വണ്ണം ഭാസതി, വിനയപരിയത്തിയാ വണ്ണം ഭാസതി, ആദിസ്സ ആദിസ്സ ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ വണ്ണം ഭാസതി. ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “ഭഗവാ ഖോ അനേകപരിയായേന വിനയകഥം കഥേതി, വിനയസ്സ വണ്ണം ഭാസതി, വിനയപരിയത്തിയാ വണ്ണം ഭാസതി, ആദിസ്സ ആദിസ്സ ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ വണ്ണം ഭാസതി. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ വിനയം പരിയാപുണാമാ”തി. തേയ [തേ ച (സ്യാ° ക°)] ബഹു ഭിക്ഖു മേരാ ച നവാ ച മജ്ജിമാ ച ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ വിനയം പരിയാപുണന്തി. ആയസ്മാ ഉപാലി റിതകോവ ഉദിസതി മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഗാരവേന. മേരാപി ഭിക്ഖു റിതകാവ ഉദിസാപേന്തി ധമ്മഗാരവേന. തത്ഥ മേരാ ചേവ ഭിക്ഖു കിലമന്തി, ആയസ്മാ ച ഉപാലി കിലമതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഉദിസന്തേന സമകേ വാ ആസന്തേ നിസീദിതും, ഉച്ചതരേ വാ ധമ്മഗാരവേന; മേരേന ഭിക്ഖുനാ ഉദിസാപേന്തേന സമകേ വാ ആസന്തേ നിസീദിതും, നീചതരേ വാ ധമ്മഗാരവേനാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ബഹു ഭിക്ഖു ആയസ്മതോ ഉപാലിസ്സ സന്തികേ റിതകാ ഉദേശം പടിമാന്തേന്താ കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമാനാസനികേഹി സഹ

നിസീദിതു”ന്തി. അഥ വോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിത്താവതാ നു വോ സമാനാസനികോ ഹോതീ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിവഗ്ഗസ്സരേണ സഹ നിസീദിതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു സമാനാസനികാ മഞ്ചേ [\[ഏകമഞ്ചേ \(സ്യം\)\]](#) നിസീദിതാ മഞ്ചം ഭിന്ദിംസു, പീഠേ [\[ഏകപീഠേ \(സ്യം\)\]](#) നിസീദിതാ പീഠം ഭിന്ദിംസു. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിവഗ്ഗസ്സ മഞ്ചം, തിവഗ്ഗസ്സ പീഠം”ന്തി. തിവഗ്ഗോപി മഞ്ചേ നിസീദിതാ മഞ്ചം ഭിന്ദി, പീഠേ നിസീദിതാ പീഠം ഭിന്ദി...പേ... “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദുവഗ്ഗസ്സ മഞ്ചം, ദുവഗ്ഗസ്സ പീഠം”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അസമാനാസനികേഹി സഹ ദീഘാസനേ നിസീദിതും ക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്യാ പണ്ഡകം, മാതുഗാമം, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകം, അസമാനാസനികേഹി സഹ ദീഘാസനേ നിസീദിതു”ന്തി. അഥ വോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിത്തകം പച്ഛിമം നു വോ ദീഘാസനം ഹോതീ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം തിണ്ണം പഹോതി, ഏത്തകം പച്ഛിമം ദീഘാസനം”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന വിസാഖാ മിഗാരമാതാ സഞ്ചസ്സ അത്ഥായ സാളിന്ദം പാസാദം കാരാപേതുകാമാ ഹോതി ഹത്ഥിനഖകം. അഥ വോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിം നു വോ ഭഗവതാ പാസാദപരിഭോഗോ അനുത്താതോ കിം അനനുത്താതോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം പാസാദപരിഭോഗം”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ അത്ഥികാ കാലങ്കതാ ഹോതി. തസ്സ കാലങ്കിരിയായ സഞ്ചസ്സ ബഹും അകപ്പിയഭണ്ഡം ഉപ്പന്നം ഹോതി, സേയ്യമിദം - ആസന്ദി, പല്ലങ്കോ, ഗോനകോ , ചിത്തങ്കോ, പടികാ, പടലികാ, തൂലികാ, വികതികാ, ഉദുലോമീ, ഏകന്തലോമീ, കട്ടിസ്സം, കോസേയ്യം, കുത്തകം, ഹത്ഥത്ഥരം, അസ്സത്ഥരം, രഥത്ഥരം, അജിനപ്പവേണി, കദലിമിഗപ്പവരപച്ചത്ഥരണം, സഉത്തരച്ഛദം, ഉഭതോലോഹിതകൂപധാനം. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആസന്ദിയാ പാദേ ഛരിന്ദിതാ പരിഭുഞ്ജിതും, പല്ലങ്കസ്സ വാളേ ഭിന്ദിതാ പരിഭുഞ്ജിതും, തൂലികം വിജടേത്യാ ബിബ്ബോഹനം കാതും, അവസേസം ഭൂമത്ഥരണം [\[സുമ്മത്ഥരണം \(സീം സ്യം\)\]](#) കാതു”ന്തി.

അവിസ്സജ്ജിയവത്തു

൩൨൧. തേന വോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ അവിഭൂരേ അഞ്ഞതരസ്ഥിം ഗാമകാവാസേ ആവാസികാ ഭിക്ഖു ഉപദുതാ ഹോന്തി ആഗന്തുക്കഗമികാനം ഭിക്ഖുനം സേനാസനം പഞ്ഞപേന്താ. അഥ വോ തേസം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “ഏതരഹി വോ മയം, ആവുസോ, ഉപദുതാ ആഗന്തുക്കഗമികാനം ഭിക്ഖുനം സേനാസനം പഞ്ഞപേന്താ. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, സബ്ബം സഞ്ചികം സേനാസനം ഏകസ്സ ദേമ. തസ്സ സന്തകം പരിഭുഞ്ജിസ്സാമാ”തി. തേ സബ്ബം സഞ്ചികം സേനാസനം ഏകസ്സ അദംസു. ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖു തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “അമ്ഹാകം, ആവുസോ,

സേനാസനം പഞ്ഞാപേമാ”തി. “നത്മാവുസോ, സഞ്ചികം സേനാസനം; സഞ്ചം അമ്ഹേഹി ഏകസ്ത ദിന”ന്തി. “കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, സഞ്ചികം സേനാസനം വിസ്തജേജമാ”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ... പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു സഞ്ചികം സേനാസനം വിസ്തജേജസ്സന്തി”തി **[വിസ്തജിസ്സന്തിതി (കം)]**! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സഞ്ചികം സേനാസനം വിസ്തജേജന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... “കമഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സഞ്ചികം സേനാസനം വിസ്തജേജസ്സന്തി? നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

“പഞ്ചിമാനി, ഭിക്ഖവേ, അവിസ്തജിയാനി, ന വിസ്തജേജതഞ്ചാനി **[ന വിസ്തജിതഞ്ചാനി (കം)]**, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതാനിപി അവിസ്തജിതാനി ഹോന്തി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ. കതമാനി പഞ്ച? ആരാമോ, ആരാമവത്സു - ഇദം പഠമം അവിസ്തജിയം, ന വിസ്തജേജതഞ്ചം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതമ്പി അവിസ്തജിതം ഹോതി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ.

“വിഹാരോ, വിഹാരവത്സു - ഇദം ദുതിയം അവിസ്തജിയം, ന വിസ്തജേജതഞ്ചം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതമ്പി അവിസ്തജിതം ഹോതി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ.

“മഞ്ചോ, പിഠം, ഭിസി, ബിബ്ബോഹനം - ഇദം തതിയം അവിസ്തജിയം, ന വിസ്തജേജതഞ്ചം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതമ്പി അവിസ്തജിതം ഹോതി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ.

“ലോഹകുമ്മഭീ , ലോഹഭാണകം, ലോഹവാറകോ, ലോഹകടാഹം, വാസി, പരസു **[ഹരസു (സീം സ്യാം കം)]**, കുഠാരി **[കുധാരി (കം)]**, കുദാലോ, നിഖാദനം - ഇദം ചതുത്ഥം അവിസ്തജിയം, ന വിസ്തജേജതഞ്ചം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതമ്പി അവിസ്തജിതം ഹോതി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ.

“വല്ലി, വേളു, മുഞ്ജം, പഞ്ചജം **[ബഞ്ചജം (സീം)]**, തിണ്ണം, മത്തികാ, ദാരുഭണ്ഡം, മത്തികാഭണ്ഡം - ഇദം പഞ്ചമം അവിസ്തജിയം, ന വിസ്തജേജതഞ്ചം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതമ്പി അവിസ്തജിതം ഹോതി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സ. ഇമാനി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച അവിസ്തജിയാനി, ന വിസ്തജേജതഞ്ചാനി, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിസ്തജിതാനിപി അവിസ്തജിതാനി ഹോന്തി. യോ വിസ്തജേജ്യ, ആപത്തി മുല്ല്യയസ്സാ”തി.

അവേഭിജ്ഞിതവത്സു

൩൨൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന കീടാഗിരി തേന ചാരികം പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം

പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേഹി ച. അസ്സോസും വോ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു - “ഭഗവാ കിര കീടാഗിരിം ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേഹി ച”. “ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, സബ്ബം സഞ്ചികം സേനാസനം ഭാജേമ. പാപിച്ചാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ, പാപികാനം ഇച്ഛാനം വസം ഗതാ; ന മയം തേസം സേനാസനം പഞ്ഞപേസ്സാമാ”തി, തേ സബ്ബം സഞ്ചികം സേനാസനം ഭാജേസും. അഥ വോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന കീടാഗിരി തദവസരി. അഥ വോ ഭഗവാ സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ഗച്ഛഥ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ; അസ്സജിപുനബ്ബസുകേ ഭിക്ഖു ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേമ - ‘ഭഗവാ, ആവുസോ, ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേഹി ച. ഭഗവതോ ച, ആവുസോ, സേനാസനം പഞ്ഞപേഥ, ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ ച, സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാനഞ്ചാ”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ പടിസ്സുത്വാ യേന അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ അസ്സജിപുനബ്ബസുകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “ഭഗവാ, ആവുസോ, ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസഞ്ചേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേഹി ച . ഭഗവതോ ച, ആവുസോ, സേനാസനം പഞ്ഞപേഥ, ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ ച, സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാനഞ്ചാ”തി. “നത്ഥാവുസോ, സഞ്ചികം സേനാസനം. സബ്ബം അമ്ഹേഹി ഭാജിതം. സ്വാഗതം, ആവുസോ, ഭഗവതോ. യസ്മിം വിഹാരേ ഭഗവാ ഇച്ഛിസ്സതി തസ്മിം വിഹാരേ വസിസ്സതി. പാപിച്ചാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ, പാപികാനം ഇച്ഛാനം വസം ഗതാ. ന മയം തേസം സേനാസനം പഞ്ഞപേസ്സാമാ”തി. “കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, സഞ്ചികം സേനാസനം ഭാജിത്വാ”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ... പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ അസ്സജിപുനബ്ബസുകാ ഭിക്ഖു സഞ്ചികം സേനാസനം ഭാജേസ്സന്തി”തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... “കമണ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ സഞ്ചികം സേനാസനം ഭാജേസ്സന്തി? നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

“പഞ്ചിമാനി, ഭിക്ഖവേ, അവേഭങ്ഗിയാനി [\[അവേഭങ്ഗികാനി \(കം\)\]](#), ന വിഭജിതബ്ബാനി, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭത്താനിപി അവിഭത്താനി ഹോന്തി. യോ വിഭജേയ്യ, ആപത്തി മുല്ലച്ചയസ്സ. കതമാനി പഞ്ച? ആരാമോ, ആരാമവത്സു - ഇദം പഠമം അവേഭങ്ഗിയം, ന വിഭജിതബ്ബം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭത്തമ്പി അവിഭത്തം ഹോന്തി. യോ വിഭജേയ്യ, ആപത്തി മുല്ലച്ചയസ്സ.

“വിഹാരോ, വിഹാരവത്സു - ഇദം ദുതിയം അവേഭങ്ഗിയം, ന വിഭജിതബ്ബം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭത്തമ്പി അവിഭത്തം ഹോന്തി. യോ വിഭജേയ്യ, ആപത്തി മുല്ലച്ചയസ്സ.

“മഞ്ചോ, പീഠം, ഭിസി, ബിബ്ബോഹനം - ഇദം തതീയം അവേഭങ്ഗിയം, ന വിഭജിതബ്ബം, സഞ്ചേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭത്തമ്പി

അവിഭക്തം ഹോതി. യോ വിഭജേത്യ, ആപത്തി മുല്പച്യസ്സ.

“ലോഹകുർഭീ, ലോഹഭാണകം, ലോഹവാദകോ, ലോഹകടാഹം, വാസീ, പരസു, കുഠാരി, കുദാലോ, നിവാദനം - ഇദം ചതുർത്ഥം അവേദിഗീയം, ന വിഭജിതബ്ധം, സഞ്ഘേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭക്തസി അവിഭക്തം ഹോതി. യോ വിഭജേത്യ, ആപത്തി മുല്പച്യസ്സ.

“വല്ലി, വേളു, മുഞ്ജം, പഞ്ചജം, തിണം, മത്തികാ, ദാരുഭണ്ഡം, മത്തികാഭണ്ഡം - ഇദം പഞ്ചമം അവേദിഗീയം, ന വിഭജിതബ്ധം, സഞ്ഘേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭക്തസി അവിഭക്തം ഹോതി. യോ വിഭജേത്യ, ആപത്തി മുല്പച്യസ്സ. ഇമാനി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച അവേദിഗീയാനി, ന വിഭജിതബ്ധാനി, സഞ്ഘേന വാ ഗണേന വാ പുഗ്ഗലേന വാ. വിഭക്താനിപി അവിഭക്താനി ഹോന്തി. യോ വിഭജേത്യ, ആപത്തി മുല്പച്യസ്സാ”തി.

നവകമ്മദാനകമാ

൩൨൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ കീടാഗിരിസ്ഥിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ആളവി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ആളവി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ആളവിയം വിഹരതി അഗ്ഗാളവേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആളവകാ [ആളവികാ (സ്യാ° ക°)] ഭിക്ഖു ഏവരുപാനി നവകമ്മാനി ദേന്തി - പിണ്ഡനിക്ഖേപനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; കുട്ടലേപനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ദ്വാരട്ഠപനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; അഗ്ഗളവട്ടികരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ആലോകസന്ധികരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; സേതവണ്ണകരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; കാളവണ്ണകരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ഗേരുകപരികമ്മകരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ഛാദനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ബന്ധനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ഭണ്ഡികാട്ഠപനമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; ഖണ്ഡഹുല്ല്പടിസഞ്ചരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; പരിഭണ്ഡകരണമത്തേനപി നവകമ്മം ദേന്തി; വിസതിവസ്സികമ്പി നവകമ്മം ദേന്തി; തിംസവസ്സികമ്പി നവകമ്മം ദേന്തി; യാവജീവികമ്പി നവകമ്മം ദേന്തി; ധൂമകാലികമ്പി പരിയോസിതം വിഹാരം നവകമ്മം ദേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ആളവകാ ഭിക്ഖു ഏവരുപാനി നവകമ്മാനി ദസ്സന്തി - പിണ്ഡനിക്ഖേപനമത്തേനപി നവകമ്മം ദസ്സന്തി; കുട്ടലേപനമത്തേനപി... ദ്വാരട്ഠപനമത്തേനപി ... അഗ്ഗളവട്ടികരണമത്തേനപി... ആലോകസന്ധികരണമത്തേനപി... സേതവണ്ണകരണമത്തേനപി... കാളവണ്ണകരണമത്തേനപി... ഗേരുകപരികമ്മകരണമത്തേനപി... ഛാദനമത്തേനപി... ബന്ധനമത്തേനപി... ഭണ്ഡികാളപനമത്തേനപി... ഖണ്ഡഹുല്ല്പടിസഞ്ചരണമത്തേനപി... പരിഭണ്ഡകരണമത്തേനപി... വിസതിവസ്സികമ്പി... തിംസവസ്സികമ്പി... യാവജീവികമ്പി... ധൂമകാലികമ്പി പരിയോസിതം വിഹാരം നവകമ്മം ദസ്സന്തി”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, പിണ്ഡനിക്ഖേപനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ധം; ന കുട്ടലേപനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ധം. ന ദ്വാരട്ഠപനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ധം. ന അഗ്ഗളവട്ടികരണമത്തേന

നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ആലോകസന്ധികരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന സേതവണ്ണകരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന കാളവണ്ണകരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ഗേരുകപരികമ്മകരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ഛാദേനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ബന്ധനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ഭണ്ഡികാളപനമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ഖണ്ഡഹൃല്ല്യപടിസങ്ഖരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന പരിഭണ്ഡകരണമത്തേന നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന വിസതിവസ്സികം നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന തിംസവസ്സികം നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന യാവജീവികം നവകമ്മം ദാതബ്ബം. ന ധൂമകാലികമ്പി പരിയോസിതം വിഹാരം നവകമ്മം ദാതബ്ബം. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അകതം വാ വിപ്പകതം വാ നവകമ്മം ദാതും, ഖുദുകേ വിഹാരേ കമ്മം ഓലോകേത്വാ ഛരപ്പഞ്ചവസ്സികം നവകമ്മം ദാതും, അഡ്ഡയോഗേ കമ്മം ഓലോകേത്വാ സത്തട്ഠവസ്സികം നവകമ്മം ദാതും, മഹല്ലുകേ വിഹാരേ പാസാദേ വാ കമ്മം ഓലോകേത്വാ ദസദ്വാദസവസ്സികം നവകമ്മം ദാതും"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സഞ്ചേ വിഹാരേ നവകമ്മം ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ചേ വിഹാരേ നവകമ്മം ദാതബ്ബം. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഏകസ്സ ദേവ ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകസ്സ ദേവ ദാതബ്ബം. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്വാ അത്തം വാസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, നവകമ്മം ഗഹേത്വാ അത്തോ വാസേതബ്ബോ. യോ വാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്വാ സങ്ഘികം പടിബാഹേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, നവകമ്മം ഗഹേത്വാ സങ്ഘികം പടിബാഹിതബ്ബം. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകം വരസേയ്യം ഗഹേതു"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നിസ്സിമേ റിതസ്സ നവകമ്മം ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സിമേ റിതസ്സ നവകമ്മം ദാതബ്ബം. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്വാ സബ്ബകാലം പടിബാഹേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, നവകമ്മം ഗഹേത്വാ സബ്ബകാലം പടിബാഹിതബ്ബം. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സാനം തേമാസം പടിബാഹിതും, ഉതുകാലം പന ന പടിബാഹിതു"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്വാ പക്കമന്തിപി, വിബ്ബമന്തിപി, കാലമ്പി കരോന്തി; സാമണേരാപി പടിജാനന്തി; സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകാപി പടിജാനന്തി; അന്തിമവത്സം അജ്ജയാപനകാപി പടിജാനന്തി; ഉമ്മത്തകാപി പടിജാനന്തി; വിത്തചിത്താപി പടിജാനന്തി; വേദനാട്ടാപി പടിജാനന്തി; ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി; ആപത്തിയാ

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി; പാപികായ ദിട്ഠിയാ
അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി; പണ്ഡകാപി പടിജാനന്തി;
മേയ്യസംവാസകാപി പടിജാനന്തി; തിത്ഥിയപക്കന്തകാപി

പടിജാനന്തി; തിരച്ഛാനഗതാപി പടിജാനന്തി; മാതുഘാതകാപി പടിജാനന്തി;
പിതുഘാതകാപി പടിജാനന്തി ; അരഹന്തഘാതകാപി പടിജാനന്തി;
ഭിക്ഖുനീദുസകാപി പടിജാനന്തി; സഞ്ഘഭേദകാപി പടിജാനന്തി;
ലോഹിതുപ്പാദകാപി പടിജാനന്തി; ഉഭതോബ്യഞ്ജനകാപി പടിജാനന്തി.
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ പക്കമതി - മാ
സഞ്ഘസ്സ ഹായീതി അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ വിബ്ഭമതി...പേ...
കാലങ്കരോതി, സാമണേരോ പടിജാനാതി, സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ
പടിജാനാതി, അന്തിമവത്സും അജ്ജയാപന്നകോ പടിജാനാതി, ഉമ്മത്തകോ
പടിജാനാതി, വിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി, വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി,
ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ
ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ
ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, പണ്ഡകോ പടിജാനാതി, മേയ്യസംവാസകോ
പടിജാനാതി, തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി, തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി,
മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി, പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി, അരഹന്തഘാതകോ
പടിജാനാതി, ഭിക്ഖുനീദുസകോ പടിജാനാതി, സഞ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി,
ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി - മാ
സഞ്ഘസ്സ ഹായീതി അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ വിപ്പകതേ പക്കമതി -
മാ സഞ്ഘസ്സ ഹായീതി അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ വിപ്പകതേ
വിബ്ഭമതി...പേ... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി - മാ സഞ്ഘസ്സ ഹായീതി
അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ പരിയോസിതേ
പക്കമതി - തസ്സേവേതം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ പരിയോസിതേ
വിബ്ഭമതി...പേ... കാലങ്കരോതി, സാമണേരോ പടിജാനാതി, സിക്ഖം
പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി, അന്തിമവത്സും അജ്ജയാപന്നകോ പടിജാനാതി -
സഞ്ഘോ സാമീ.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്ഥാ പരിയോസിതേ
ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി, വിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി, വേദനാട്ടോ
പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ
അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ
ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - തസ്സേവേതം.

“ഇയ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു നവകമ്മം ഗഹേത്വാ പരിയോസിതേ പണ്ഡകോ പടിജാനാതി, മേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി, തിത്ഥിയിപക്കന്തകോ പടിജാനാതി, തിരച്ചാനഗതോ പടിജാനാതി, മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി, പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി, അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി, ഭിക്ഖുനീദൂസകോ പടിജാനാതി, സഞ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി, ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി - സഞ്ഘോ സാമീ”തി.

അന്തത്രപരിഭോഗപടിക്ഖേപാദി

൩൨൪. [പാരാ° ൧൫൭] തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അന്തതരസ്സ ഉപാസകസ്സ വിഹാരപരിഭോഗം സേനാസനം അന്തത്ര പരിഭുഞ്ജന്തി. അഥ ഖോ സോ ഉപാസകോ ഉജ്ജയായതി വിയുതി വിപാചേതി - “കമഞ്ചി നാമ ഭദന്താ അന്തത്ര പരിഭോഗം അന്തത്ര പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അന്തത്ര പരിഭോഗോ അന്തത്ര പരിഭുഞ്ജിതബ്ബോ. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

[പാരാ° ൧൫൭] തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഉപോസഥഗ്ഗമ്പി സന്നിസജ്ജമ്പി ഹരിതും ക്കുച്ഛായന്താ ഛമായ നിസീദന്തി. ഗത്താനിപി ചീവരാനിപി പംസുകിതാനി ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, താവകാലികം ഹരിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ മഹാവിഹാരോ ഉന്ദിയതി. ഭിക്ഖു ക്കുച്ഛായന്താ സേനാസനം നാതിഹരന്തി [നാഭിഹരന്തി (ക°)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗുത്തത്ഥായ ഹരിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ സേനാസനപരിക്ഖാരികോ മഹഗ്ഘോ കമ്ബലോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛാതികമ്മത്ഥായ പരിവത്തേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ സേനാസനപരിക്ഖാരികം മഹഗ്ഘം ദുസ്സം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛാതികമ്മത്ഥായ പരിവത്തേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ അച്ഛചമ്മം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാദപുഞ്ചരനിം കാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ ചക്കലികം ഉപ്പന്നം ഹോതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാദപുഞ്ചരനിം കാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ഘസ്സ ചോളകം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാദപുഞ്ചരനിം കാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അയോതേഹി പാദേഹി സേനാസനം അക്കമന്തി. സേനാസനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അയോതേഹി പാദേഹി സേനാസനം അക്കമിതഞ്ച. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അല്ലേഹി പാദേഹി സേനാസനം അക്കമന്തി. സേനാസനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “ന, ഭിക്ഖവേ, അല്ലേഹി പാദേഹി സേനാസനം അക്കമിതഞ്ച. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു സുപാഹനാ സേനാസനം അക്കമന്തി. സേനാസനം ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സുപാഹനേന സേനാസനം അക്കമിതഞ്ച. യോ അക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പരികമ്മകതായ ഭൂമിയാ നിട്ഠഭന്തി. വണ്ണോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന , ഭിക്ഖവേ, പരികമ്മകതായ ഭൂമിയാ നിട്ഠഭിതഞ്ച. യോ നിട്ഠഭേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖേളമല്ലക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മഞ്ചപാദാപി പീഠപാദാപി പരികമ്മകതം ഭൂമിം വിലിഖന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചോളകേന പലിവേഠേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു പരികമ്മകതം ഭിത്തിം അപസ്സേന്തി. വണ്ണോ ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, പരികമ്മകതാ ഭിത്തി അപസ്സേതഞ്ച. യോ അപസ്സേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപസ്സേനഫലക”ന്തി. അപസ്സേനഫലകം ഹേട്ഠതോ ഭൂമിം വിലിഖതി, ഉപരിതോ ഭിത്തിഞ്ച. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഹേട്ഠതോ ച ഉപരിതോ ച ചോളകേന പലിവേഠേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു യോതപാദകാ നിപജ്ജിതും ക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പച്ചത്ഥരിത്ഥാ നിപജ്ജിതും”ന്തി.

സങ്ഘഭത്താദിഅനുജാനനം

൩൨൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആളവിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്ഥാ യേന രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹം ദുബ്ഭിക്ഖം ഹോതി. മനുസ്സാ ന സക്കോന്തി സങ്ഘഭത്തം കാതും; ഇച്ഛന്തി ഉദ്ദേശഭത്തം നിമന്തനം സലാകഭത്തം പക്ഖികം ഉപോസഥികം പാടിപദികം കാതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘഭത്തം ഉദ്ദേശഭത്തം നിമന്തനം സലാകഭത്തം പക്ഖികം ഉപോസഥികം പാടിപദിക”ന്തി.

ഭത്തുദ്ദേശകസമ്മുതി

൩൨൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബുഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അത്തനോ വരഭത്താനി ഗഹേത്വാ ലാമകാനി ഭത്താനി ഭിക്ഖുനം ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ഭത്തുദ്ദേശകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഉദ്ദിട്ഠാനുദ്ദിട്ഠഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭത്തുദ്ദേശകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭത്തുദ്ദേശകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭത്തുദ്ദേശകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭത്തുദ്ദേശകോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ ഖോ ഭത്തുദ്ദേശകാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ ഭത്തം ഉദ്ദിസിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സലാകായ വാ പട്ടികായ വാ [\[പടികായ വാ \(സു\)ാ\]](#) ഉപനിബന്ധിത്വാ ഓപുണ്ജിത്വാ ഭത്തം ഉദ്ദിസിതു”ന്തി.

സേനാസനപത്താപകാദിസമ്മുതി

൩൨൭. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ സേനാസനപത്താപകോ ന ഹോതി...പേ... ഭണ്ഡാഗാരികോ ന ഹോതി...പേ... ചീവരപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ന ഹോതി...പേ... ചീവരഭാജകോ ന ഹോതി...പേ... യാഗുഭാജകോ ന ഹോതി...പേ... ഫലഭാജകോ ന ഹോതി...പേ... വജ്ജകഭാജകോ ന ഹോതി. വജ്ജകം അഭാജിയമാനം നസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും വജ്ജകഭാജകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഭാജിതാഭാജിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ, യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും വജ്ജകഭാജകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും വജ്ജകഭാജകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ വജ്ജകഭാജകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു വജ്ജകഭാജകോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകസമ്മുതി

൩൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡാഗാരേ അപ്പമത്തകോ പരിക്ഖാരോ ഉപ്പന്നോ [\[ഉസ്സന്നോ \(സ്യാം\)\]](#) ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, വിസ്സജ്ജിതാവിസ്സജ്ജിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതഞ്ചോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതഞ്ചോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ , ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തേന അപ്പമത്തകവിസ്സജ്ജകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകാ [\[ഏകേകാ \(സീം\)\]](#) സൂചി ദാതബ്ബാ, സത്ഥകം ദാതബ്ബം, ഉപാഹനാ ദാതബ്ബാ, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, അംസബന്ധകോ ദാതബ്ബോ, പരിസ്സാവനം ദാതബ്ബം, ധമ്മകരണോ ദാതബ്ബോ, കുസി ദാതബ്ബാ, അഡ്ഡകുസി ദാതബ്ബാ, മണ്ഡലം ദാതബ്ബം, അഡ്ഡമണ്ഡലം ദാതബ്ബം, അനുവാതോ ദാതബ്ബോ, പരിഭണ്ഡം ദാതബ്ബം. സചേ ഹോതി സങ്ഘസ്സ സപ്പി വാ തേലം വാ മധു വാ ഫാണിതം വാ, സകിം പടിസായിതും ദാതബ്ബം. സചേ പുനപി അത്ഥോ ഹോതി, പുനപി ദാതബ്ബം.

സാടിയഗ്ഗാഹാപകാദിസമ്മുതി

൩൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ സാടിയഗ്ഗാഹാപകോ ന ഹോതി...പേം... പത്തഗ്ഗാഹാപകോ ന ഹോതി...പേം... ആരാമികപേസകോ ന ഹോതി...പേം... സാമണേരപേസകോ ന ഹോതി. സാമണേരാ അപേസിയമാനാ കമ്മം ന കരോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും സാമണേരപേസകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, പേസിതാപേസിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതഞ്ചോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതഞ്ചോ, യാചിതാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സാമണേരപേസകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും സാമണേരപേസകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്സമതോ വമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സാമണേരപേസകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു സാമണേരപേസകോ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

സേനാസനക്ഖന്ധകോ ഛരട്ഠോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

വിഹാരം ബുദ്ധസേട്ഠേന, അപഞ്ഞത്തം തദാ അഹു;
തഹം തഹം നിക്ഖമന്തി, വാസാ തേ ജിന്നസാവകാ.

സേട്ഠീ ഗഹപതി ദിസ്വാ, ഭിക്ഖുനം ഇദമബ്രവി;
കാരാപേയ്യം വസേയ്യാഥ, പടിപുച്ഛിംസു നായകം.

വിഹാരം അഡ്ഢയോഗഞ്ച, പാസാദം ഹമ്മിയം ഗുഹം;
പഞ്ചലേണം അനുഞ്ഞാസി, വിഹാരേ സേട്ഠി കാരയി.

ജനോ വിഹാരം കാരേതി, അകവാടം അസംവുതം;
കവാടം പിട്ഠസങ്ഘാടം, ഉദുക്ഖലഞ്ച ഉത്തരി.

ആവിഞ്ചരനച്ഛിദ്ദം രജ്ജും, വട്ടിഞ്ച കപിസീസകം;
സുചിഘടിതാളച്ഛിദ്ദം , ലോഹകട്ഠവിസാണകം.

യന്തകം സുചികഞ്ചേവ, ഛരദനം ഉല്ലിത്താവലിത്തം;
വേദിജാലസലാകഞ്ച, ചക്കലി സന്മരേന ച.

മിഡ്ഢി ബിദലമഞ്ചഞ്ച, സോസാനികമസാരകോ;
ബുന്ദികുളിരപാദഞ്ച, ആഹച്ചാസന്ദി ഉച്ചകേ.

സത്തങ്ഗോ ച ഭദ്രപീഠം, പിഠ്കേളകപാദകം;
ആമലാഫലകാ കോച്ഛാ, പലാലപീഠമേവ ച.

ഉച്ചാഹിപടിപാദകാ, അട്ഠങ്ഗുലി ച പാദകാ;
സുത്തം അട്ഠപദം ചോളം, തൂലികം അഡ്ഢകായികം.

ഗിരഗ്ഗോ ഭിസിയോ ചാപി, ദുസ്സം സേനാസനമ്പി ച;
ഓനദ്ധം ഹേട്ഠാ പതതി, ഉപ്പാടേത്ഥാ ഹരന്തി ച.

ഭത്തിഞ്ച ഹത്ഥഭത്തിഞ്ച, അനുഞ്ഞാസി തമാഗതോ;

തിത്ഥിയാ വിഹാരേ ചാപി, മുസം സന്ഹഞ്ച മത്തികാ.

ഇക്കാസം പാണികം കുണ്ഡം, സാസപം സിത്ഥതേലകം;
ഉസ്തന്നേ പച്ചുദ്ധരിതും, ഫരുസം ഗണ്യമത്തികം.

ഇക്കാസം പടിഭാനഞ്ച, നീചാ ചയോ ച ആരുഹം;
പരിപതന്തി ആളകാ, അഡ്ഡകുട്ടം തയോ പുന.

ഖുദുകേ കുട്ടപാദോ ച, ഓവസ്സതി സരം വിലം;
ചീവരവംസം രജ്ജഞ്ച, ആളിന്ദം കിടികേന ച.

ആലമ്ബനം തിണച്ചുണ്ണം, ഹേട്ഠാമഗ്ഗേ നയം കരേ;
അജ്ജേയാകാസേ ഓതപ്പതി, സാലം ഹേട്ഠാ ച ഭാജനം.

വിഹാരോ കോട്ഠകോ ചേവ, പരിവേണഗ്ഗിസാലകം;
ആരാമേ ച പുന കോട്ഠേ, ഹേട്ഠഞ്ഞേവ നയം കരേ.

സുധം അനാഥപിണ്ഡി ച, സദ്ധോ സീതവനം അഗാ;
ദിട്ഠയമ്മോ നിമന്തേസി, സഹ സന്ഘേന നായകം.

ആണാപേസന്തരാമഗ്ഗേ, ആരാമം കാരയീ ഗണോ;
വേസാലിയം നവകമ്മം, പുരതോ ച പരിഗൃഹി.

കോ അരഹതി ഭത്തഗ്ഗേ, തിത്തിരഞ്ച അവന്ദിയാ;
പരിഗൃഹിതന്തരഘരാ, തൂലോ സാവത്ഥി ഓസരി.

പതിട്ഠാപേസി ആരാമം, ഭത്തഗ്ഗേ ച കോലാഹലം;
ഗിലാനാ വരസേയ്യാ ച, ലേസാ സത്തരസാ തഹിം.

കേന നു ഖോ കഥം നു ഖോ, വിഹാരഗ്ഗേന ഭാജയി;
പരിവേണം അനുഭാഗഞ്ച, അകാമാ ഭാഗം നോ ദദേ.

നിസ്സിമം സബ്ബകാലഞ്ച, ഗാഹാ സേനാസനേ തയോ;
ഉപനന്ദോ ച വണ്ണേസി, റിതകാ സമകാസനാ.

സമാനാസനികാ ഭിന്ദിംസു, തിവഗ്ഗാ ച ദുവഗ്ഗികം;
അസമാനാസനികാ ദീഘം, സാളിന്ദം പരിഭുഞ്ജിതും.

അയ്യികാ ച അവിദുരേ, ഭാജിതഞ്ച കീടാഗിരേ;
ആളവി പിണ്ഡകകുട്ടേഹി, ദ്വാരഅഗ്ഗളവട്ടികാ.

ആലോകസേതകാളഞ്ച , ഗേരുചരാദനബന്ധനാ;
ഭണ്ഡിഖണ്ഡപരിഭണ്ഡം, വീസ തിംസാ ച കാലികാ.

ഓസിതേ അകതം വിപ്പം, ഖുദേ ചരപ്പഞ്ചവസ്സികം;
അഡ്ഡയോഗേ ച സത്തട്ഠ, മഹല്ലേ ദസ ദാദസ.

സബ്ബം വിഹാരം ഏകസ്സ, അന്തം വാസേന്തി സന്ഘികം;

നിസ്സീമം സബ്ബകാലഞ്ച, പക്കമി വിബ്ഭമന്തി ച.

കാലഞ്ച സാമണേരഞ്ച, സിക്ഖാപച്ചക്ഖഅന്തിമം;
ഉമ്മത്തവിത്തചിത്താ ച, വേദനാപത്തിദസ്സനാ.

അപ്പടികമ്മദിട്ഠിയാ, പണ്ഡകാ മേയ്യതിത്ഥിയാ;
തിരച്ചാനമാതുപിതു, അരഹന്താ ച ദൂസകാ.

ഭേദകാ ലോഹിതുപ്പാദാ, ഉഭതോ ചാപി ബൃണ്ജനകാ;
മാ സങ്ഘസ്സ പരിഹായി, കമ്മം അഞ്ഞസ്സ ദാതവേ.

വിപ്പകതേ ച അഞ്ഞസ്സ, കതേ തസ്സേവ പക്കമേ;
വിബ്ഭമതി കാലങ്കതോ, സാമണേരോ ച ജായതി.

പച്ചക്ഖാതോ ച സിക്ഖായ, അന്തിമജ്ജയാപന്നകോ യദി;
സങ്ഘോവ സാമികോ ഹോതി, ഉമ്മത്തവിത്തവേദനാ.

അദസ്സനാപ്പടികമ്മേ, ദിട്ഠി തസ്സേവ ഹോതി തം;
പണ്ഡകോ മേയ്യതിത്ഥീ ച, തിരച്ചാനമാതുപേത്തികം.

ഘാതകോ ദൂസകോ ചാപി, ഭേദലോഹിതബൃണ്ജനാ;
പടിജാനാതി യദി സോ, സങ്ഘോവ ഹോതി സാമികോ.

ഹരന്തത്തത്ര കൂക്കുച്ചം, ഉന്ദിയതി ച കമ്ബലം;
ദുസ്സഞ്ച ചമ്മചക്കലീ, ചോളകം അക്കമന്തി ച.

അല്ലാ ഉപാഹനാനിട്ഠു, ലിഖന്തി അപസ്സേന്തി ച;
അപസ്സേനം ലിഖതേവ, യോതപച്ചത്ഥരേന ച.

രാജഗഹേ ന സക്കോന്തി, ലാമകം ഭത്തുദേസകം;
കമം നു വോ പഞ്ഞാപകം, ഭണ്ഡാഗാരികസമ്മുതി.

പടിഗ്ഗാഹഭാജകോ ചാപി, യാഗു ച ഫലഭാജകോ;
വജ്ജകഭാജകോ ചേവ, അപ്പമത്തകവിസ്സജേജ.

സാടിയഗ്ഗാഹാപകോ ചേവ, തഥേവ പത്തഗ്ഗാഹകോ;
ആരാമികസാമണേര, പേസകസ്സ ച സമ്മുതി.

സബ്ബാഭിഭൂ ലോകവിഭൂ, ഹിതചിത്തോ വിനായകോ;
ലേണത്ഥഞ്ച സുഖത്ഥഞ്ച, ത്വായിതുഞ്ച വിപസ്സിതുന്തി.

സേനാസനക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൭. സങ്ഘഭേദകക്വന്ധകം

൧. പഠമഭാണവാരോ

ഛരസക്യപബ്ബജ്ജാകഥാ

൩൩൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ അനുപിയായം വിഹരതി, അനുപിയം നാമ മല്ലാനം നിഗമോ. തേന ഖോ പന സമയേന അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ സക്യകുമാരാ ഭഗവന്തം പബ്ബജിതം അനുപബ്ബജന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന മഹാനാമോ ച സക്കോ അനുരുദ്ധോ ച സക്കോ ദേവഭാതികാ ഹോന്തി. അനുരുദ്ധോ സക്കോ സുഖുമാലോ ഹോതി. തസ്സ തയോ പാസാദാ ഹോന്തി - ഏകോ ഹേമന്തികോ, ഏകോ ഗിമ്ഹികോ, ഏകോ വസ്സികോ. സോ വസ്സികേ പാസാദേ ചത്താരോ മാസേ [\[വസ്സികേ പാസാദേ വസ്സികേ ചത്താരോ മാസേ \(സീ\)\]](#) നിപ്പുരിസേഹി തൂരിയേഹി പരിചാരയമാനോ [\[പരിചാരിയമാനോ \(ക\)\]](#) ന ഹേട്ഠാപാസാദം ഓരോഹതി. അഥ ഖോ മഹാനാമസ്സ സക്കസ്സ ഏതദഹോസി - “ഏതരഹി ഖോ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ സക്യകുമാരാ ഭഗവന്തം പബ്ബജിതം അനുപബ്ബജന്തി. അമ്ഹാകഞ്ച പന കുലാ നത്ഥി കോചി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ. യംസുനാഹം വാ പബ്ബജേയ്യം, അനുരുദ്ധോ വാ”തി. അഥ ഖോ മഹാനാമോ സക്കോ യേന അനുരുദ്ധോ സക്കോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അനുരുദ്ധം സക്കം ഏതദവോച - “ഏതരഹി, താത അനുരുദ്ധ, അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ സക്യകുമാരാ ഭഗവന്തം പബ്ബജിതം അനുപബ്ബജന്തി. അമ്ഹാകഞ്ച പന കുലാ നത്ഥി കോചി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ. തേന ഹി ത്വം വാ പബ്ബജ, അഹം വാ പബ്ബജിസ്സാമീ”തി. “അഹം ഖോ സുഖുമാലോ, നാഹം സക്കോമി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതും. ത്വം പബ്ബജാഹീ”തി. “ഏഹി ഖോ തേ, താത അനുരുദ്ധ, ഘരാവാസത്ഥം അനുസാസിസ്സാമി. പഠമം ഖേത്തം കസാപേതഞ്ച. കസാപേത്വാ വപാപേതഞ്ച. വപാപേത്വാ ഉദകം അഭിന്നേതഞ്ച. ഉദകം അഭിന്നേത്വാ ഉദകം നിന്നേതഞ്ച. ഉദകം നിന്നേത്വാ നിദ്ധാപേതഞ്ച. നിദ്ധാപേത്വാ [\[നിസ്സഹേതഞ്ച, നിസ്സഹേത്വാ \(സീ\)\]](#) ലവാപേതഞ്ച. ലവാപേത്വാ ഉബ്ബാഹാപേതഞ്ച. ഉബ്ബാഹാപേത്വാ പുണ്ജം കാരാപേതഞ്ച. പുണ്ജം കാരാപേത്വാ മദ്ദാപേതഞ്ച. മദ്ദാപേത്വാ പലാലാനി ഉദ്ധരാപേതഞ്ചാനി. പലാലാനി ഉദ്ധരാപേത്വാ ഭൂസികാ ഉദ്ധരാപേതഞ്ച. ഭൂസികം ഉദ്ധരാപേത്വാ ഓപുനാപേതഞ്ച [\[ഓപുനാപേതഞ്ചം \(സ്യാ° ക°\), ഓപുണാപേതഞ്ചം \(യോജനാ\)\]](#). ഓപുനാപേത്വാ അതിഹരാപേതഞ്ച. അതിഹരാപേത്വാ ആയതിമ്പി വസ്സം ഏവമേവ കാതഞ്ച, ആയതിമ്പി വസ്സം ഏവമേവ കാതഞ്ച”ന്തി. “ന കമ്മാ വീയന്തി? ന കമ്മാനം അന്തോ പഞ്ഞായതി? കദാ കമ്മാ വീയിസ്സന്തി? കദാ കമ്മാനം അന്തോ പഞ്ഞായിസ്സതി? കദാ മയം അപ്പോസ്സുക്കാ പഞ്ചഹി കാമഗുണേഹി സമപ്പിതാ സമങ്ഗീഭൂതാ പരിചാരേസ്സാമാ”തി? “ന ഹി, താത അനുരുദ്ധ, കമ്മാ വീയന്തി. ന കമ്മാനം അന്തോ പഞ്ഞായതി. അവീണേവ കമ്മേ പിതരോ ച പിതാമഹാ ച കാലങ്കതാ”തി. “തേന ഹി ത്വണ്ണേവ ഘരാവാസത്ഥേന ഉപജാനാഹി. അഹം അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമീ”തി.

അഥ ഖോ അനുരുദ്ധോ സക്കോ യേന മാതാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മാതരം ഏതദവോച - “ഇച്ഛാമഹം, അമ്മ, അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം

പബ്ബജിതും. അനുജാനാഹി മം അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജായാ”തി. ഏവം വുത്തേ അനുരുദ്ധസ്സ സക്കസ്സ മാതാ അനുരുദ്ധം സക്കം ഏതദപോച - “തുമ്പേ വോ മേ, താത അനുരുദ്ധ, ദേ പൂത്താ പിയാ മനാപാ അപ്പടികൂലാ. മരണേനപി വോ അകാമകാ വിനാ ഭവിസ്സാമി. കിം പനാഹം തുമ്പേ ജീവന്തേ അനുജാനിസ്സാമി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജായാ”തി? ദുതിയമ്പി വോ...പേ... തതിയമ്പി വോ അനുരുദ്ധോ സക്കോ മാതരം ഏതദപോച - “ഇച്ഛാമഹം, അമ്മ, അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതും. അനുജാനാഹി മം അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജായാ”തി **ഇമസ്സ അനന്തരം കേസുചി പോത്ഥകേസു ഏവമ്പി പാഠോ ദിസ്സതി - “ഏവം വുത്തേ അനുരുദ്ധസ്സ സക്കസ്സ മാതാ ഏവമാഹ ‘സചേ താത അനുരുദ്ധ ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ സക്യാനം രജ്ജം കാരേതി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജതി, ഏവം തമ്പി പബ്ബജാഹീ”**തി. തേന വോ പന സമയേന ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ സക്യാനം രജ്ജം കാരേതി. സോ ച അനുരുദ്ധസ്സ സക്കസ്സ സഹായോ ഹോതി. അഥ വോ അനുരുദ്ധസ്സ സക്കസ്സ മാതാ - ‘അയം വോ ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ സക്യാനം രജ്ജം കാരേതി; അനുരുദ്ധസ്സ സക്കസ്സ സഹായോ; സോ ന ഉസ്സഹതി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതു’തി - അനുരുദ്ധം സക്കം ഏതദപോച - “സചേ, താത അനുരുദ്ധ, ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജതി, ഏവം തമ്പി പബ്ബജാഹീ”തി. അഥ വോ അനുരുദ്ധോ സക്കോ യേന ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭദ്രിയം സക്യരാജാനം ഏതദപോച - “മമ വോ, സമ്മ, പബ്ബജാ തവ പടിബദ്ധാ”തി. “സചേ തേ, സമ്മ, പബ്ബജാ മമ പടിബദ്ധാ വാ അപ്പടിബദ്ധാ വാ സാ ഹോതു, അഹം തയാ; യഥാ സുഖം പബ്ബജാഹീ”തി. “ഏഹി, സമ്മ, ഉഭോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “നാഹം, സമ്മ, സക്കോമി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതുതി . യം തേ സക്കാ അന്തം മയാ കാതും, ക്യാഹം **[ത്യാഹം (സീം സ്യം)]** കരിസ്സാമി. ത്വം പബ്ബജാഹീ”തി. “മാതാ വോ മം, സമ്മ, ഏവമാഹ - ‘സചേ, താത അനുരുദ്ധ, ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജതി, ഏവം തമ്പി പബ്ബജാഹീ”തി. “ഭാസിതാ വോ പന തേ, സമ്മ, ഏസാ വാചാ. സചേ തേ, സമ്മ, പബ്ബജാ മമ പടിബദ്ധാ വാ, അപ്പടിബദ്ധാ വാ സാ ഹോതു, അഹം തയാ; യഥാ സുഖം പബ്ബജാഹീ”തി. “ഏഹി, സമ്മ, ഉഭോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന മനുസ്സാ സച്ചവാദിനോ ഹോന്തി, സച്ചപടിഞ്ഞാ. അഥ വോ ഭദ്രിയോ സക്യരാജാ അനുരുദ്ധം സക്കം ഏതദപോച - “ആഗമേഹി, സമ്മ, സത്തവസ്സാനി. സത്തന്നം വസ്സാനം അച്ചയേന ഉഭോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “അതിചിരം, സമ്മ, സത്തവസ്സാനി. നാഹം സക്കോമി സത്തവസ്സാനി ആഗമേതു”തി. “ആഗമേഹി, സമ്മ, ഛവസ്സാനി...പേ... പഞ്ചവസ്സാനി... ചത്താരി വസ്സാനി... തീണി വസ്സാനി... ദേ വസ്സാനി... ഏകം വസ്സം. ഏകസ്സ വസ്സസ്സ അച്ചയേന ഉഭോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “അതിചിരം, സമ്മ, ഏകവസ്സം. നാഹം സക്കോമി ഏകം വസ്സം ആഗമേതു”തി. “ആഗമേഹി, സമ്മ, സത്തമാസേ. സത്തന്നം മാസാനം അച്ചയേന ഉഭോപി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “അതിചിരം, സമ്മ, സത്തമാസാ. നാഹം സക്കോമി സത്തമാസേ ആഗമേതു”തി. “ആഗമേഹി, സമ്മ, ഛ മാസേ...പേ... പഞ്ച മാസേ... ചത്താരോ മാസേ... തയോ മാസേ... ദേ മാസേ... ഏകം മാസം... അഡ്ഢമാസം. അഡ്ഢമാസസ്സ അച്ചയേന ഉഭോപി അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “അതിചിരം, സമ്മ,

അഡ്വമാസോ. നാഹം സക്കോമി അഡ്വമാസം ആഗമേതു”ന്തി. “ആഗമേഹി, സമ്മ, സത്താഹം യാവാഹം പുത്തേ ച ഭാതരോ ച രജ്ജം നിയ്യാദേമീ”തി. “ന ചിരം, സമ്മ, സത്താഹോ, ആഗമേസ്സാമീ”തി.

൩൩൧. അഥ ഖോ ഭദ്രിയോ ച സക്യരാജാ അനുരുദ്ധോ ച ആനന്ദോ ച ഭഗു ച കിമിലോ ച ദേവദത്തോ ച, ഉപാലികപ്പകേന സത്തമാ, യഥാ പുരേ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ ഉയ്യാനഭൂമിം നിയ്യാന്തി, ഏവമേവ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ നിയ്യിംസു. തേ ദൂരം ഗന്താ സേനം നിവത്താപേത്യാ പരവിസയം ഓക്കമിത്യാ ആഭരണം ഓമുഞ്ചിത്യാ ഉത്തരാസങ്ഗേന ഭണ്ഡികം ബന്ധിത്യാ ഉപാലിം കപ്പകം ഏതദവോചും - “ഹന്ദ, ഭണ്ണേ ഉപാലി, നിവത്തസ്സു; അലം തേ ഏത്തകം ജീവിക്കായാ”തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ കപ്പകസ്സ നിവത്തന്തസ്സ ഏതദഹോസി - “ചണ്ഡാ ഖോ സാകിയാ; ഇമിനാ കുമാരാ നിപ്പാതിതാതി ഘാതാപേയ്യുമി മം. ഇമേ ഹി നാമ സക്യകുമാരാ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സന്തി. കിമങ്ഗ [\[കിമങ്ഗ \(സീം\)\]](#) പനാഹ”ന്തി. ഭണ്ഡികം മുഞ്ചിത്യാ തം ഭണ്ഡം രുക്ഖേ ആലഗ്ഗേത്യാ ‘യോ പസ്സതി, ദിന്നംയേവ ഹരതു’തി വത്യാ യേന തേ സക്യകുമാരാ തേനുപസങ്കമി. അദുസാസും ഖോ തേ സക്യകുമാരാ ഉപാലിം കപ്പകം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ഉപാലിം കപ്പകം ഏതദവോചും - “കിസ്സ, ഭണ്ണേ ഉപാലി, നിവത്തേസീ”തി? “ഇയ മേ, അയ്യപുത്താ, നിവത്തന്തസ്സ ഏതദഹോസി - ‘ചണ്ഡാ ഖോ സാകിയാ; ഇമിനാ കുമാരാ നിപ്പാതിതാതി ഘാതാപേയ്യുമി മം. ഇമേ ഹി നാമ സക്യകുമാരാ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിസ്സന്തി. കിമങ്ഗ പനാഹ”ന്തി. സോ ഖോ അഹം, അയ്യപുത്താ, ഭണ്ഡികം മുഞ്ചിത്യാ തം ഭണ്ഡം രുക്ഖേ ആലഗ്ഗേത്യാ ‘യോ പസ്സതി, ദിന്നത്തേവ ഹരതു’തി വത്യാ തതോമ്ഹി പടിനിവത്തോ”തി. “സുട്ഠ, ഭണ്ണേ ഉപാലി, അകാസി യമ്പി ന നിവത്തോ [\[യം നിവത്തോ \(സീം\), യം പന നിവത്തോ \(സ്യം\)\]](#). ചണ്ഡാ ഖോ സാകിയാ; ഇമിനാ കുമാരാ നിപ്പാതിതാതി ഘാതാപേയ്യുമി ത”ന്തി.

അഥ ഖോ സക്യകുമാരാ ഉപാലിം കപ്പകം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്യാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ സക്യകുമാരാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “മയം, ഭന്തേ, സാകിയാ നാമ മാനസ്സിനോ. അയം , ഭന്തേ, ഉപാലി കപ്പകോ അമ്ഹാകം ദീഘരത്തം പരിചാരകോ. ഇമം ഭഗവാ പഠമം പബ്ബാജേതു. ഇമസ്സ മയം അഭിവാദനപച്ചുട്ഠാനഅഞ്ജലികമ്മസാമീചികമ്മം കരിസ്സാമ. ഏവം അമ്ഹാകം സാകിയാനം സാകിയമാനോ നിമ്മാനായിസ്സതീ”തി [\[നിമ്മാദയിസ്സതീതി \(സീം\), നിമ്മാനിയിസ്സതീതി \(സ്യം\)\]](#).

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉപാലിം കപ്പകം പഠമം പബ്ബാജേസി, പച്ഛാ തേ സക്യകുമാരേ. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ഭദ്രിയോ തേനേവ അന്തരവസ്സേന തിസ്സോ വിജ്ജാ സച്ഛാകാസി. ആയസ്ഥാ അനുരുദ്ധോ ദിബ്ബചക്ഖും ഉപ്പാദേസി. ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ സോതാപത്തിഫലം സച്ഛാകാസി. ദേവദത്തോ പോമുജ്ജനികം ഇദ്ധിം അഭിനിപ്ഫാദേസി.

൩൩൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ഭദ്രിയോ അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണം ഉദാനം ഉദാനേസി - “അഹോ സുഖം, അഹോ സുഖ”ന്തി. അഥ ഖോ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്യാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം

നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “ആയസ്ഥാ, ഭന്തേ, ഭദ്രിയോ അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണ്ണം ഉദാനം ഉദാനേസി - ‘അഹോ സുഖം, അഹോ സുഖ’ന്തി. നിസ്സംസയം ഖോ, ഭന്തേ, ആയസ്ഥാ ഭദ്രിയോ അനഭിരതോവ ബ്രഹ്മചരിയം ചരതി. തന്ധേവ വാ പുരിമം രജ്ജസുഖം സമനുസ്സരന്തോ അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണ്ണം ഉദാനം ഉദാനേസി - ‘അഹോ സുഖം, അഹോ സുഖ’ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അഞ്ഞതരം ഭിക്ഖും ആമന്തേസി - “ഏഹി ത്വം, ഭിക്ഖു, മമ വചനേന ഭദ്രിയം ഭിക്ഖും ആമന്തേഹി - ‘സത്ഥാ തം, ആവുസോ ഭദ്രിയ, ആമന്തേതീ’തി . “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ പടിസ്സുത്ഥാ യേനായസ്ഥാ ഭദ്രിയോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്ഥാ ആയസ്ഥന്തം ഭദ്രിയം ഏതദവോച - “സത്ഥാ തം, ആവുസോ ഭദ്രിയ, ആമന്തേതീ”തി. “ഏവമാവുസോ”തി ഖോ ആയസ്ഥാ ഭദ്രിയോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിസ്സുത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്ഥാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്ഥന്തം ഭദ്രിയം ഭഗവാ ഏതദവോച - “സച്ചം കിര ത്വം, ഭദ്രിയ, അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണ്ണം ഉദാനം ഉദാനേസി - ‘അഹോ സുഖം, അഹോ സുഖ’ന്തി? “ഏവം ഭന്തേ”തി. “കിം പന ത്വം, ഭദ്രിയ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനോ അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണ്ണം ഉദാനം ഉദാനേസി - ‘അഹോ സുഖം അഹോ സുഖ’ന്തി? “പുണ്ണേ മേ, ഭന്തേ, രഞ്ഞോ സതോപി അന്തോപി അന്തേപുരേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി, ബഹിപി അന്തേപുരേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി, അന്തോപി നഗരേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി, ബഹിപി നഗരേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി, അന്തോപി ജനപദേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി, ബഹിപി ജനപദേ രക്ഖാ സുസംവിഹിതാ ഹോതി. സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, ഏവം രക്ഖിതോപി ഗോപിതോപി സന്തോ ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ വിഹരാമി. ഏതരഹി ഖോ പന അഹം ഏകോ, ഭന്തേ, അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭീതോ അനുബ്ബിഗ്ഗോ അനുസ്സങ്കീ അനുത്രസ്തോ അപ്പോസ്സുക്കോ പന്നലോമോ പരദത്തവുത്തോ മിഗഭൂതേന ചേതസാ വിഹരാമിതി. ഇമം ഖോ അഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനോ അരഞ്ഞഗതോപി രുക്ഖമൂലഗതോപി സുത്താഗാരഗതോപി അഭിക്ഖണ്ണം ഉദാനം ഉദാനേമി - ‘അഹോ സുഖം, അഹോ സുഖ’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്ഥാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[ഉദാ° ൨൦] “യസ്സന്തരതോ ന സന്തി കോപാ, ഇതി ഭവാഭവതഞ്ച വീതിവത്തോ;

തം വിഗതഭയം സുഖിം അസോകം, ദേവാ നാനുഭവന്തി ദസ്സനായാ”തി.

ദേവദത്തവത്സു

൩൩൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപിയായം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്ഥാ യേന കോസമ്ബീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന കോസമ്ബീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. അഥ ഖോ ദേവദത്തസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം

ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - “കം നു ഖോ അഹം പസാദേയം, യസ്മിൻ മേ പസന്നേ ബഹുലാഭസങ്കാരോ ഉപജ്ജേയ്യ”തി? അഥ ഖോ ദേവദത്തസ്സ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ അജാതസത്തു കുമാരോ തരുണോ ചേവ ആയതിൻ ഭദ്രോ ച. യംസുനാഹം അജാതസത്തു കുമാരം പസാദേയം. തസ്മിൻ മേ പസന്നേ ബഹുലാഭസങ്കാരോ ഉപജ്ജിസ്സതി”തി.

അഥ ഖോ ദേവദത്തോ സേനാസനം സംസാമേത്യാ പത്തചീവരമാദായ യേന രാജഗഹം തേന പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന യേന രാജഗഹം തദവസരി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ സകവണ്ണം പടിസംഹരിത്യാ കുമാരകവണ്ണം അഭിനിമ്മിനിത്യാ അഹിമേഖലികായ അജാതസത്തുസ്സ കുമാരസ്സ ഉച്ഛണ്ഠേ [\[ഉച്ചക്കേ \(സ്യം\)\]](#) പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ അജാതസത്തു കുമാരോ ഭീതോ അഹോസി, ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ അജാതസത്തു കുമാരം ഏതദവോച - “ഭായസി മം ത്വം കുമാരാ”തി? “ആമ, ഭായാമി. കോസി ത്വ”ന്തി? “അഹം ദേവദത്തോ”തി. “സചേ ഖോ ത്വം, ഭന്തേ, അയ്യോ ദേവദത്തോ, ഇങ്ഘ സകേനേവ വണ്ണേന പാതുഭവസ്സു”തി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ കുമാരകവണ്ണം പടിസംഹരിത്യാ സങ്ഘാടിപത്തചീവരധരോ അജാതസത്തുസ്സ കുമാരസ്സ പൂരതോ അട്ഠാസി. അഥ ഖോ അജാതസത്തു കുമാരോ ദേവദത്തസ്സ ഇമിനാ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയേന അഭിപ്പസന്നോ പഞ്ചഹി രഥസതേഹി സായം പാതം ഉപട്ഠാനം ഗച്ഛതി, പഞ്ച ച മാലിപാകസതാനി ഭത്താഭിഹാരോ അഭിഹരിയതി. അഥ ഖോ ദേവദത്തസ്സ ലാഭസങ്കാരസിലോകേന അഭിഭൂതസ്സ പരിയാദിനചിത്തസ്സ ഏവരുപം ഇച്ഛാഗതം ഉപജ്ജി - “അഹം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിസ്സാമീ”തി . സഹ ചിത്തുപ്പാദാവ ദേവദത്തോ തസ്സാ ഇദ്ധിയാ പരിഹായി.

[\[അം നിം ൫.൧൦൦\]](#) തേന ഖോ പന സമയേന കകുയോ നാമ കോളിയപുത്തോ, ആയസ്ഥതോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനസ്സ ഉപട്ഠാകോ, അധുനാ കാലങ്കതോ അഞ്ഞതരം മനോമയം കായം ഉപപന്നോ. തസ്സ ഏവരുപോ അത്തഭാവപ്പടിലാഭോ ഹോതി - സേയ്യമാപി നാമ ദേ വാ തീണി വാ മാഗധകാനി [\[മാഗധികാനി \(സ്യം\)\]](#) ഗാമക്ഖേത്താനി. സോ തേന അത്തഭാവപ്പടിലാഭേന നേവ അത്താനം ന പരം ബ്യാബാധേതി. അഥ ഖോ കകുയോ ദേവപുത്തോ യേനായസ്ഥാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്യാ ആയസ്ഥന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതോ ഖോ കകുയോ ദേവപുത്തോ ആയസ്ഥന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം ഏതദവോച - “ദേവദത്തസ്സ, ഭന്തേ, ലാഭസങ്കാരസിലോകേന അഭിഭൂതസ്സ പരിയാദിനചിത്തസ്സ [\[പരിയാദിണ്ണചിത്തസ്സ \(കം\)\]](#) ഏവരുപം ഇച്ഛാഗതം ഉപജ്ജി - ‘അഹം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിസ്സാമീ’തി. സഹ ചിത്തുപ്പാദാവ ഭന്തേ, ദേവദത്തോ തസ്സാ ഇദ്ധിയാ പരിഹീനോ”തി. ഇദമവോച കകുയോ ദേവപുത്തോ. ഇദം വത്യാ ആയസ്ഥന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം അഭിവാദേത്യാ പദക്ഖിണം കത്വാ തത്ഥേവ അന്തരയായി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി , ഉപസങ്കമിത്യാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസിദി . ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കകുയോ നാമ, ഭന്തേ, കോളിയപുത്തോ മമ ഉപട്ഠാകോ അധുനാ കാലങ്കതോ അഞ്ഞതരം മനോമയം കായം ഉപപന്നോ. തസ്സ ഏവരുപോ

അത്തഭാവപ്പടിയാലോ - സേയ്യമാപി നാമ ഭേ വാ തീണി വാ മാഗധകാനി
 ഗാമക്വേത്താനി. സോ തേന അത്തഭാവപ്പടിയാലേന നേവ അത്താനം ന പരം
 ബ്യാബായേതി. അഥ ഖോ, ഭന്തേ, കകുയോ ദേവപുത്തോ യേനാഹം
 തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി.
 ഏകമന്തം റിതോ ഖോ, ഭന്തേ, കകുയോ ദേവപുത്തോ മം ഏതദവോച -
 'ദേവദത്തസ്സ, ഭന്തേ, ലാഭസക്കാരസിലോകേന അഭിഭൂതസ്സ പരിയാദിനചിത്തസ്സ
 ഏവരുപം ഇച്ഛാഗതം ഉപ്പജ്ജി - അഹം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിസ്സാമീതി.
 സഹ ചിത്തുപ്പാദാവ ഭന്തേ, ദേവദത്തോ തസ്സാ ഇദ്ധിയാ പരിഹീനോ'തി.
 ഇദമവോച, ഭന്തേ, കകുയോ ദേവപുത്തോ. ഇദം വത്വാ മം അഭിവാദേത്വാ
 പദക്ഖിണം കത്വാ തത്ഥേവ അന്തരയാധീ"തി.

“കിം പന തേ, മോഗ്ഗല്ലാന, കകുയോ ദേവപുത്തോ ചേതസാ ചേതോ പരിച്ച
 വിദിതോ? യം കിഞ്ചി കകുയോ ദേവപുത്തോ ഭാസതി സബ്ബം തം തഥേവ
 ഹോതി, നോ അഞ്ഞമാ"തി? “ചേതസാ ചേതോ പരിച്ച വിദിതോ ച മേ,
 ഭന്തേ, കകുയോ ദേവപുത്തോ. യം കിഞ്ചി കകുയോ ദേവപുത്തോ ഭാസതി
 സബ്ബം തം തഥേവ ഹോതി, നോ അഞ്ഞമാ"തി. “രക്ഖസ്സേതം, മോഗ്ഗല്ലാന,
 വാചം. രക്ഖസ്സേതം, മോഗ്ഗല്ലാന, വാചം. ഇദാനി സോ മോഘപുരിസോ
 അത്തനാവ അത്താനം പാതുകരിസ്സതി.

പഞ്ചസത്ഥുകഥാ

൩൩൪. [അ° നി° ൫.൧൦൦] “പഞ്ചിമേ , മോഗ്ഗല്ലാന, സത്ഥാരോ സന്തോ
 സംവിജ്ജമാനാ ലോകസ്ഥിം. കതമേ പഞ്ച? “ഇധ, മോഗ്ഗല്ലാന, ഏകച്ചോ സത്ഥാ
 അപരിസുദ്ധസിലോ സമാനോ 'പരിസുദ്ധസിലോമഹീ'തി പടിജാനാതി
 'പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ'ന്തി. തമേനം സാവകാ
 ഏവം ജാനന്തി - 'അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധസിലോ സമാനോ
 'പരിസുദ്ധസിലോമഹീ'തി പടിജാനാതി 'പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം
 അസംകിലിട്ഠ'ന്തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം ആരോചേയ്യാമ, നാസ്സസ്സ
 മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം നം മയം തേന സമുദാചരേയ്യാമ?
 സമ്മന്നതി ഖോ പന

ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ
 കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പഞ്ഞായിസ്സതി'തി. ഏവരുപം ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന,
 സത്ഥാരം സാവകാ സീലതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ
 സാവകേഹി സീലതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി [പച്ചാസിംസതി (സീ° സ്യാ°)].

“പുന ചപരം, മോഗ്ഗല്ലാന, ഇധേകച്ചോ സത്ഥാ അപരിസുദ്ധാജീവോ
 സമാനോ 'പരിസുദ്ധാജീവോമഹീ'തി പടിജാനാതി 'പരിസുദ്ധോ മേ ആജീവോ
 പരിയോദാതോ അസംകിലിട്ഠോ'തി ച. തമേനം സാവകാ ഏവം ജാനന്തി -
 'അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധാജീവോ സമാനോ
 'പരിസുദ്ധാജീവോമഹീ'തി പടിജാനാതി 'പരിസുദ്ധോ മേ ആജീവോ
 പരിയോദാതോ അസംകിലിട്ഠോ'തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം
 ആരോചേയ്യാമ, നാസ്സസ്സ മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം ന മയം
 തേന സമുദാചരേയ്യാമ? സമ്മന്നതി ഖോ പന
 ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ
 കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പഞ്ഞായിസ്സതി'തി. ഏവരുപം ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന,

സത്ഥാരം സാവകാ ആജീവതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ സാവകേഹി ആജീവതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി.

“പുന ചപരം, മോഗ്ഗല്ലാന, ഇധേകച്ചോ സത്ഥാ അപരിസുദ്ധധമ്മദേസനോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധധമ്മദേസനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധാ മേ ധമ്മദേസനാ പരിയോദാതാ അസംകിലിട്ഠ’തി ച . തമേനം സാവകാ ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധധമ്മദേസനോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധധമ്മദേസനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധാ മേ ധമ്മദേസനാ പരിയോദാതാ അസംകിലിട്ഠ’തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം ആരോചേയ്യമ, നാസ്സസ്സ മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം നം മയം തേന സമുദാചരേയ്യമ? സമ്മന്നതി ഖോ പന ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പഞ്ഞായിസ്സതി’തി. ഏവരുപം ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന, സത്ഥാരം സാവകാ ധമ്മദേസനതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ സാവകേഹി ധമ്മദേസനതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി.

“പുന ചപരം, മോഗ്ഗല്ലാന, ഇധേകച്ചോ സത്ഥാ അപരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ വേയ്യാകരണം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. തമേനം സാവകാ ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ വേയ്യാകരണം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം ആരോചേയ്യമ, നാസ്സസ്സ മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം നം മയം തേന സമുദാചരേയ്യമ? സമ്മന്നതി ഖോ പന ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പഞ്ഞായിസ്സതി’തി. ഏവരുപം ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന, സത്ഥാരം സാവകാ വേയ്യാകരണതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ സാവകേഹി വേയ്യാകരണതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി.

“പുന ചപരം, മോഗ്ഗല്ലാന, ഇധേകച്ചോ സത്ഥാ അപരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ ഞാണദസ്സനം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. തമേനം സാവകാ ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ ഞാണദസ്സനം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം ആരോചേയ്യമ, നാസ്സസ്സ മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം നം മയം തേന സമുദാചരേയ്യമ? സമ്മന്നതി ഖോ പന ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പഞ്ഞായിസ്സതി’തി. ഏവരുപം ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന, സത്ഥാരം സാവകാ ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ സാവകേഹി ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി. ഇമേ ഖോ, മോഗ്ഗല്ലാന, പഞ്ച സത്ഥാരോ സന്തോ സംവിജ്ജമാനാ ലോകസ്ഥിം.

“അഹം ഖോ പന, മോഗ്ഗല്ലാന, പരിസുദ്ധസീലോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധസീലോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. ന ച മം സാവകാ സീലതോ രക്ഖന്തി; ന ചാഹം

സാവകേഹി നീലതോ രക്തം പച്ചാസീസാമി. പരിസുദ്ധാജീവോ സമാനോ...
പേം... പരിസുദ്ധധമ്മദേസനോ സമാനോ...പേം... പരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോ
സമാനോ...പേം... പരിസുദ്ധണാണദസ്സനോ സമാനോ
'പരിസുദ്ധണാണദസ്സനോമഹീ'തി പടിജാനാമി 'പരിസുദ്ധം മേ ണാണദസ്സനം
പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ'ന്തി ച. ന ച മം സാവകാ ണാണദസ്സനതോ
രക്തന്തി; ന ചാഹം സാവകേഹി ണാണദസ്സനതോ രക്തം പച്ചാസീസാമി"തി.

൩൩൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന
രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന
രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ
കലന്ദകനിവാപേ. അഥ ഖോ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ
തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം
നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോചും -
“ദേവദത്തസ്സ, ഭന്തേ, അജാതസത്തു കുമാരോ പഞ്ചഹി രഥസതേഹി സായം
പാതം ഉപട്ഠാനം ഗച്ഛതി; പഞ്ച ച മാലിപാകസതാനി ഭത്താഭിഹാരോ
അഭിഹരീയതീ”തി. “മാ, ഭിക്ഖവേ, ദേവദത്തസ്സ ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകം
പിഹയിത്ഥ. യാവകീവഞ്ച, ഭിക്ഖവേ , ദേവദത്തസ്സ അജാതസത്തു കുമാരോ
പഞ്ചഹി രഥസതേഹി സായം പാതം ഉപട്ഠാനം ഗമിസ്സതി , പഞ്ച ച
മാലിപാകസതാനി ഭത്താഭിഹാരോ അഭിഹരീയിസ്സതി, ഹാനിയേവ, ഭിക്ഖവേ,
ദേവദത്തസ്സ പാടികണ്ഠാ കുസലേസു ധമ്മേസു, നോ വുഡ്ഢി.

“സേയ്യമാപി , ഭിക്ഖവേ, ചണ്ഡസ്സ കുക്കുരസ്സ നാസായ പിത്തം ഭിന്ദേയ്യും,
ഏവഞ്ച സോ, ഭിക്ഖവേ, കുക്കുരോ ഭിച്ഛോസോമത്തായ ചണ്ഡതരോ അസ്സ,
ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, യാവകീവഞ്ച ദേവദത്തസ്സ അജാതസത്തു കുമാരോ
പഞ്ചഹി രഥസതേഹി സായം പാതം ഉപട്ഠാനം ഗമിസ്സതി, പഞ്ച ച
മാലിപാകസതാനി ഭത്താഭിഹാരോ അഭിഹരീയിസ്സതി, ഹാനിയേവ, ഭിക്ഖവേ,
ദേവദത്തസ്സ പാടികണ്ഠാ കുസലേസു ധമ്മേസു, നോ വുഡ്ഢി.

[സം നി ൨.൧൮൪; അം നി ൪.൬൮] “അത്തവധായ, ഭിക്ഖവേ,
ദേവദത്തസ്സ ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി, പരാഭവായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, കദലി അത്തവധായ ഫലം ദേതി, പരാഭവായ
ഫലം ദേതി, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്തവധായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി, പരാഭവായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി.

“സേയ്യമാപി , ഭിക്ഖവേ, വേളു അത്തവധായ ഫലം ദേതി, പരാഭവായ
ഫലം ദേതി, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്തവധായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി, പരാഭവായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, നളോ അത്തവധായ ഫലം ദേതി, പരാഭവായ
ഫലം ദേതി, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്തവധായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി, പരാഭവായ ദേവദത്തസ്സ
ലാഭസക്കാരസിദ്ധോകോ ഉദപാദി .

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, അസ്സതരീ അത്തവധായ ഗബ്ഭം ഗബ്ഭാതി, പരാഭവായ ഗബ്ഭം ഗബ്ഭാതി, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്തവധായ ദേവദത്തസ്സ ലാഭസക്കാരസിലോകോ ഉദപാദി, പരാഭവായ ദേവദത്തസ്സ ലാഭസക്കാരസിലോകോ ഉദപാദി”തി.

[സം നീം ച.ചവുന്, ച.വ.ചവുർ, നേത്തിം ന്] “ഫലം വേ കദലിം ഹന്തി, ഫലം വേളും ഫലം നളും; സക്കാരോ കാപുരിസം ഹന്തി, ഗബ്ഭോ അസ്സതരിം യമാ”തി.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨. ദുതിയഭാണവാരോ

പകാസനീയകമ്മം

൩൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ മഹതിയാ പരിസായ പരിവുതോ ധമ്മം ദേസേനോ നിസിനോ ഹോതി സരാജികായ പരിസായ. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ഉടായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ജിണ്ണോ ദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ വുഡ്ഢോ മഹല്ലകോ അദ്ധഗതോ വയോഅനുപ്പത്തോ. അപ്പോസ്സുക്കോ ദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദിട്ഠധമ്മസുഖവിഹാരം അനുയുത്തോ വിഹരതു, മമം ഭിക്ഖുസങ്ഘം നിസ്സജ്ജതു. അഹം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിസ്സാമീ”തി. “അലം, ദേവദത്ത, മാ തേ രുച്ചി ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിതു”ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ ദേവദത്തോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ ദേവദത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ജിണ്ണോ ദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ വുഡ്ഢോ മഹല്ലകോ അദ്ധഗതോ വയോഅനുപ്പത്തോ. അപ്പോസ്സുക്കോ ദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദിട്ഠധമ്മസുഖവിഹാരം അനുയുത്തോ വിഹരതു, മമം ഭിക്ഖുസങ്ഘം നിസ്സജ്ജതു. അഹം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പരിഹരിസ്സാമീ”തി. “സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാമ്പി ഖോ അഹം, ദേവദത്ത, ഭിക്ഖുസങ്ഘം ന നിസ്സജ്ജേയം , കിം പന തുയ്ഹം ഛവസ്സ ഖേളാസകസ്സാ”തി! അഥ ഖോ ദേവദത്തോ - സരാജികായ മം ഭഗവാ പരിസായ ഖേളാസകവാദേന അപസാദേതി, സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേവ ഉക്കംസതീതി - കുപിതോ അനത്തമനോ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അയഞ്ചരഹി ദേവദത്തസ്സ ഭഗവതി പഠമോ ആഘാതോ അഹോസി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ പകാസനീയം കമ്മം കരോതു - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയു കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ’തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതഞ്ചം. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

൩൩൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ പകാസനീയം കമ്മം കരേയു - “പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകതി. യം

ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ പകാസനീയം കമ്മം കരോതി - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അന്താ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ പകാസനീയം കമ്മസ്സ കരണം - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അന്താ പകതി, യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി - സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“കതം സങ്ഘേന ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ പകാസനീയം കമ്മം - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അന്താ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ'തി.

൩൩൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്സമന്തം സാരിപുത്തം ആമന്തേസി - “തേന ഹി ത്വം, സാരിപുത്ത, ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേഹീ'തി. “പുണ്ണേ മയാ, ഭന്തേ, ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ വണ്ണോ ഭാസിതോ - ‘മഹിദ്ധികോ ഗോധിപുത്തോ, മഹാനുഭാവോ ഗോധിപുത്തോ'തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേമീ'തി? “നനു തയാ, സാരിപുത്ത, ഭൂതോയേവ ദേവദത്തസ്സ രാജഗഹേ വണ്ണോ ഭാസിതോ - ‘മഹിദ്ധികോ ഗോധിപുത്തോ, മഹാനുഭാവോ ഗോധിപുത്തോ'” തി? “ഏവം ഭന്തേ'തി. “ഏവമേവ ഖോ ത്വം, സാരിപുത്ത, ഭൂതംയേവ ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേഹീ'തി. “ഏവം ഭന്തേ'തി ഖോ ആയസ്സമാ സാരിപുത്തോ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ സാരിപുത്തം സമ്മന്നതു ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേതും - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അന്താ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതഞ്ചോ. പഥം സാരിപുത്തോ യാചിതഞ്ചോ. യാചിത്വാ ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ആയസ്സമന്തം സാരിപുത്തം സമ്മന്നേയ്യ ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേതും - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അന്താ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദട്ഠഞ്ചോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠഞ്ചോ'തി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ആയസ്സമന്തം സാരിപുത്തം സമ്മന്നതി ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേതും - ‘പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അന്താ

പകുതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകുതി, യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദ്ഠംബോ, ദേവദത്തോവ തേന ദ്ഠംബോ'തി. യസ്സായസ്സമതോ ഖമതി, ആയസ്സമതോ സാരിപുത്തസ്സ സമ്മുതി ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേതും - 'പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകുതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകുതി, യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദ്ഠംബോ, ദേവദത്തോവ തേന ദ്ഠംബോ'തി - സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ആയസ്സമാ സാരിപുത്തോ ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേതും - 'പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകുതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകുതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദ്ഠംബോ, ദേവദത്തോവ തേന ദ്ഠംബോ'തി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്സമാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

സമ്മതോ ച ആയസ്സമാ സാരിപുത്തോ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം രാജഗഹം പവിസിത്വാ ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസേസി - “പുണ്ണേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകുതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകുതി. യം ദേവദത്തോ കരേയ കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സങ്ഘോ വാ ദ്ഠംബോ, ദേവദത്തോവ തേന ദ്ഠംബോ”തി. തത്ഥ യേ തേ മനുസ്സാ അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ ദുബ്ബുദ്ധിനോ, തേ ഏവമാഹംസു - “ഉസ്സുയകാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ദേവദത്തസ്സ ലാഭസക്കാറം ഉസ്സുയന്തി”തി. യേ പന തേ മനുസ്സാ സദ്ധാ പസന്നാ പണ്ഡിതാ ബൃത്താ ബുദ്ധിമന്തോ, തേ ഏവമാഹംസു - “ന ഖോ ഇദം ഓരകം ഭവിസ്സതി യഥാ ഭഗവാ ദേവദത്തം രാജഗഹേ പകാസാപേതീ”തി.

അജാതസത്തുകുമാരവത്സു

൩൩൯. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ യേന അജാതസത്തു കുമാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അജാതസത്തും കുമാരം ഏതദവോച - “പുണ്ണേ ഖോ, കുമാര, മനുസ്സാ ദീഘായുകാ, ഏതരഹി അപ്പായുകാ. റാനം ഖോ പന്നേതം വിജ്ജതി യം ത്വം കുമാരോവ സമാനോ കാലം കരേയ്യാസി. തേന ഹി ത്വം, കുമാര, പിതരം ഹന്ത്വാ രാജാ ഹോഹി. അഹം ഭഗവന്തം ഹന്ത്വാ ബുദ്ധോ ഭവിസ്സാമീ”തി.

അഥ ഖോ അജാതസത്തു കുമാരോ - അയ്യോ ഖോ ദേവദത്തോ മഹിദ്ധികോ മഹാനുഭാവോ, ജാനേയ്യാസി അയ്യോ ദേവദത്തോതി - ഊരുയാ പോത്ഥനികം ബന്ധിത്വാ ദിവാ ദിവസ്സ [\[ദിവാ ദിവസ്സ \(കം\)\]](#) ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കി ഉത്രസ്തോ സഹസാ അന്തേപുരം പാവിസി. അദുസാസും ഖോ അന്തേപുരേ ഉപചാരകാ മഹാമത്താ അജാതസത്തും കുമാരം ദിവാ ദിവസ്സ ഭീതം ഉബ്ബിഗ്ഗം ഉസ്സങ്കിം ഉത്രസ്തം സഹസാ അന്തേപുരം പവിസന്തം; ദിസ്വാന അഗ്ഗഹേസും. തേ വിചിന്നന്താ ഊരുയാ പോത്ഥനികം ബദ്ധം [\[ബദ്ധം \(കം\)\]](#) ദിസ്വാന അജാതസത്തും കുമാരം ഏതദവോചും - “കിം ത്വം, കുമാര, കത്തുകാമോസീ”തി? “പിതരമ്ഹി ഹന്തുകാമോ”തി. “കേനാസി ഉസ്സാഹിതോ”തി? “അയ്യേന ദേവദത്തേനാ”തി. ഏകച്ചേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - “കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ദേവദത്തോ ച, സബ്ബേ ച ഭിക്ഖു

ഹന്തബ്ബാ”തി. ഏകച്ചേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - “ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ. ന ഭിക്ഖു കിഞ്ചി അപരജ്ജന്ത്യന്തി. കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ദേവദത്തോ ചാ”തി. ഏകച്ചേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - “ന കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ന ദേവദത്തോ. ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ. രഞ്ഞോ ആരോചേതബ്ബം. യഥാ രാജാ വക്ഖതി തഥാ കരിസ്സാമാ”തി.

അഥ ഖോ തേ മഹാമത്താ അജാതസത്തു കുമാരം ആദായ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമിംസു , ഉപസങ്കമിത്വാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “കഥം, ഭണേ, മഹാമത്തേഹി മതി കതാ”തി? “ഏകച്ചേ, ദേവ, മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ദേവദത്തോ ച, സബ്ബേ ച ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ’തി. ഏകച്ചേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ. ന ഭിക്ഖു കിഞ്ചി അപരജ്ജന്ത്യന്തി. കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ദേവദത്തോ ചാ’തി. ഏകച്ചേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘ന കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ന ദേവദത്തോ. ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ. രഞ്ഞോ ആരോചേതബ്ബം. യഥാ രാജാ വക്ഖതി തഥാ കരിസ്സാമാ’തി. “കിം, ഭണേ, കരിസ്സതി ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സന്ഘോ വാ? നനു ഭഗവതാ പടികച്ചേവ ദേവദത്തോ രാജഗഹേ പകാസാപിതോ - ‘പുബ്ബേ ദേവദത്തസ്സ അഞ്ഞാ പകതി അഹോസി, ഇദാനി അഞ്ഞാ പകതി. യം ദേവദത്തോ കരേയു കായേന വാചായ, ന തേന ബുദ്ധോ വാ ധമ്മോ വാ സന്ഘോ വാ ദട്ഠബ്ബോ, ദേവദത്തോവ തേന ദട്ഠബ്ബോ”തി? തത്ഥ യേ തേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ ദേവദത്തോ ച; സബ്ബേ ച ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ’തി; തേ അട്ഠാനേ അകാസി. യേ തേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ; ന ഭിക്ഖു കിഞ്ചി അപരജ്ജന്ത്യന്തി; കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ ദേവദത്തോ ചാ’തി; തേ നീചേ റാനേ റപേസി. യേ തേ മഹാമത്താ ഏവം മതിം അകംസു - ‘ന കുമാരോ ച ഹന്തബ്ബോ, ന ദേവദത്തോ; ന ഭിക്ഖു ഹന്തബ്ബാ; രഞ്ഞോ ആരോചേതബ്ബം; യഥാ രാജാ വക്ഖതി തഥാ കരിസ്സാമാ’തി; തേ ഉച്ചേ റാനേ റപേസി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അജാതസത്തു കുമാരം ഏതദവോച - “കിസ്സ മം ത്വം, കുമാര, ഹന്തുകാമോസീ”തി? “രജേജനാമ്ഹി, ദേവ, അത്ഥിക്കോ”തി. “സചേ ഖോ ത്വം, കുമാര, രജേജന അത്ഥിക്കോ, ഏതം തേ രജ്ജ”ന്തി അജാതസത്തുസ്സ കുമാരസ്സ രജ്ജം നിയ്യാദേസി.

അഭിമാരപേസനം

൩൪൦. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ യേന അജാതസത്തു കുമാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അജാതസത്തു കുമാരം ഏതദവോച - “പുരിസേ, മഹാരാജ, ആണാപേഹി, യേ സമണം ഗോതമം ജീവിതാ വോരോപേസ്സന്തി”തി. അഥ ഖോ അജാതസത്തു കുമാരോ മനുസ്സേ ആണാപേസി - “യഥാ, ഭണേ, അയ്യോ ദേവദത്തോ ആഹ തഥാ കരേയ്യാമാ”തി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ഏകം പുരിസം ആണാപേസി - “ഗച്ഛാവുസോ, അമുകസ്ഥിം ഓകാസേ സമണോ ഗോതമോ വിഹരതി. തം ജീവിതാ വോരോപേത്വാ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ആഗച്ഛാ”തി. തസ്ഥിം മഗ്ഗേ ദേവ പുരിസേ റപേസി - “യോ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഏകോ പുരിസോ ആഗച്ഛതി, തം ജീവിതാ വോരോപേത്വാ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ആഗച്ഛാമാ”തി. തസ്ഥിം മഗ്ഗേ ചത്താരോ പുരിസേ റപേസി - “യേ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ദേവ പുരിസാ ആഗച്ഛന്തി, തേ ജീവിതാ വോരോപേത്വാ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ആഗച്ഛാമാ”തി. തസ്ഥിം

മഗ്ഗേ അട്ഠം പൂരിസേ റപേസി - “യേ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ചത്താരോ പൂരിസാ ആഗച്ഛന്തി, തേ ജീവിതാ വോരോപേതാ ഇമിനാ മഗ്ഗേന ആഗച്ഛമാ”തി. തസ്ഥിം മഗ്ഗേ സോളസ പൂരിസേ റപേസി - “യേ ഇമിനാ മഗ്ഗേന അട്ഠം പൂരിസാ ആഗച്ഛന്തി, തേ ജീവിതാ വോരോപേതാ ആഗച്ഛമാ”തി.

അഥ ഖോ സോ ഏകോ പൂരിസോ അസിചമ്മം ഗഹേതാ ധനുകലാപം സന്നയ്ഹിതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിതാ ഭഗവതോ അവിദ്വരേ ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ പത്ഥഭേന കായേന അട്ഠാസി. അദുസാ ഖോ ഭഗവാ തം പൂരിസം ഭീതം ഉബ്ബിഗ്ഗം ഉസ്സങ്കിം ഉത്രസ്തം പത്ഥഭേന കായേന റിതം. ദിസ്വാന തം പൂരിസം ഏതദവോച - “ഏഹാവുസോ, മാ ഭായീ”തി. അഥ ഖോ സോ പൂരിസോ അസിചമ്മം ഏകമന്തം കരിതാ ധനുകലാപം നിക്ഖിപിതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിതാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അച്ചയോ മം, ഭന്തേ, അച്ചഗമാ യമാബാലം യഥാമുള്ഹം യഥാഅകുസലം, യോഹം ദുട്ഠചിത്തോ വധകചിത്തോ ഇധുപസങ്കന്തോ. തസ്സ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അച്ചയം അച്ചയതോ പടിഗ്ഗണ്ഹാതു ആയതിം സംവരായാ”തി. “തഗ്ഘ ത്വം, ആവുസോ, അച്ചയോ അച്ചഗമാ യമാബാലം യഥാമുള്ഹം യഥാഅകുസലം, യം ത്വം ദുട്ഠചിത്തോ വധകചിത്തോ ഇധുപസങ്കന്തോ. യതോ ച ഖോ ത്വം, ആവുസോ , അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോസി, തം തേ മയം പടിഗ്ഗണ്ഹാമ. വുഡ്ഡി ഹേസാ, ആവുസോ, അരിയസ്സ വിനയേ - യോ അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോതി, ആയതിം സംവരം ആപജ്ജതീ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ തസ്സ പൂരിസസ്സ അനുപുബ്ബിം കമം കമേസി, സേയ്യമിദം - ദാനകമം സീലകമം സഗ്ഗകമം, കാമാനം ആദിനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ തം ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ല്വചിത്തം, മുദുചിത്തം, വിനീവരണചിത്തം, ഉദഗ്ഗചിത്തം, പസന്നചിത്തം, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസി കാ യമ്മദേസനാ തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യമാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗഹേയ്യ, ഏവമേവ തസ്സ പൂരിസസ്സ തസ്ഥിന്ധേവ ആസനേ വിരജം വിതമലം യമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. അഥ ഖോ സോ പൂരിസോ ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാള്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകമംകമോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ. സേയ്യമാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മുള്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജാതം ധാരേയ്യ - ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീതി - ഏവമേവം ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേയ്യ അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം പൂരിസം ഏതദവോച - “മാ ഖോ ത്വം, ആവുസോ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛാഹീ”തി അഞ്ഞേന മഗ്ഗേന ഉയ്യോജേസി.

അഥ ഖോ തേ ദേവ പൂരിസാ - കിം നു ഖോ സോ ഏകോ പൂരിസോ ചിരേന ആഗച്ഛതീതി - പടിപഥം ഗച്ഛന്താ അദുസംസു ഭഗവന്തം അഞ്ഞതരസ്ഥിം രുക്ഖമുലേ നിസിന്നം. ദിസ്വാന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു,

ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി...പേ... അപരപ്പച്ചയാ സത്ത്വസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ...പേ... ഉപാസകേ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗതേ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ പുരിസേ ഏതദവോച - “മാ ഖോ തുദ്ധേ, ആവുസോ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛിത്ഥ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛമാ”തി അന്തേന മഗ്ഗേന ഉയ്യോജേസി.

അഥ ഖോ തേ ചത്താരോ പുരിസാ...പേ... അഥ ഖോ തേ അട്ഠം പുരിസാ... പേ... അഥ ഖോ തേ സോളസ പുരിസാ - കിം നു ഖോ തേ അട്ഠം പുരിസാ ചിരേന ആഗച്ഛന്തിതി - പടിപഥം ഗച്ഛന്താ അദുസാസും ഭഗവന്തം അന്തേതരസ്ഥിം രുക്ഖമുലേ നിസിന്നം. ദിസ്വാന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യുമിദം - ദാനകഥം...പേ... അപരപ്പച്ചയാ സത്ത്വസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ...പേ... ഉപാസകേ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗതേ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ പുരിസേ ഏതദവോച - “മാ ഖോ തുദ്ധേ, ആവുസോ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛിത്ഥ, ഇമിനാ മഗ്ഗേന ഗച്ഛമാ”തി അന്തേന മഗ്ഗേന ഉയ്യോജേസി.

അഥ ഖോ സോ ഏകോ പുരിസോ യേന ദേവദത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ദേവദത്തം ഏതദവോച - “നാഹം, ഭന്തേ, സക്കോമി തം ഭഗവന്തം ജീവിതാ വോരോപേതും; മഹിദ്ധികോ സോ ഭഗവാ, മഹാനുഭാവോ”തി. “അലം, ആവുസോ; മാ ത്വം സമണം ഗോതമം ജീവിതാ വോരോപേസി. അഹമേവ സമണം ഗോതമം ജീവിതാ വോരോപേസ്സാമീ”തി.

ലോഹിതൂപ്പാദകകമ്മം

൩൪൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ ഗിജ്ഞകുടസ്സ പബ്ബതസ്സ ഛായായം ചക്ഷമതി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ഗിജ്ഞകുടം പബ്ബതം ആരുഹിത്വാ മഹതിം സിലം പവിജ്ജയി - ഇമായ സമണം ഗോതമം ജീവിതാ വോരോപേസ്സാമീതി. ദേ പബ്ബതകുടാ സമാഗന്ത്വാ തം സിലം സമ്പദിച്ഛിംസു. തതോ പപതികാ ഉപ്പതിത്വാ ഭഗവതോ പാദേ രുഹിരം ഉപ്പാദേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉദ്ധം ഉല്ലോകേത്യാ ദേവദത്തം ഏതദവോച - “ബഹും തയാ, മോഘപുരിസ, അപുണ്ണം പസുതം, യം ത്വം ദുട്ഠചിത്തോ വധകചിത്തോ തമാഗതസ്സ രുഹിരം ഉപ്പാദേസി”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ഇദം, ഭിക്ഖവേ, ദേവദത്തേന പഠമം ആനന്തരിയം കമ്മം ഉപചിതം, യം ദുട്ഠചിത്തേന വധകചിത്തേന തമാഗതസ്സ രുഹിരം ഉപ്പാദിത”ന്തി.

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു - “ദേവദത്തേന കിര ഭഗവതോ വധോ പയുത്തോ”തി. തേ ച ഭിക്ഖു ഭഗവതോ വിഹാരസ്സ പരിതോ പരിതോ ചക്ഷമന്തി ഉച്ചാസദാ മഹാസദാ സജ്ജായാം കരോന്താ, ഭഗവതോ രക്ഖാവരണഗുത്തിയാ. അസ്സോസി ഖോ ഭഗവാ ഉച്ചാസദം മഹാസദം സജ്ജായസദം. സുത്ഥാന ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - “കിം നു ഖോ സോ, ആനന്ദ, ഉച്ചാസദോ മഹാസദോ സജ്ജായസദോ”തി? “അസ്സോസും ഖോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു - ‘ദേവദത്തേന കിര ഭഗവതോ വധോ പയുത്തോ’തി. തേ ച [ത്രേയ (സീ)], ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ഭഗവതോ വിഹാരസ്സ പരിതോ പരിതോ

ചക്കമന്തി ഉച്ചാസദാ മഹാസദാ സജ്ജായം കരോന്താ, ഭഗവതോ
രക്വാവരണഗുത്തിയാ. സോ ഏസോ, ഭഗവാ, ഉച്ചാസദോ മഹാസദോ
സജ്ജായസദോ”തി. “തേന ഹാനന്ദ, മമ വചനേന തേ ഭിക്ഖു ആമന്തേഹി -
സത്ഥാ ആയസ്സമന്തേ ആമന്തേതി”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ ആയസ്സമാ
ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുത്ഥാ യേന തേ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി,
ഉപസങ്കമിത്ഥാ തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “സത്ഥാ ആയസ്സമന്തേ
ആമന്തേതി”തി. “ഏവമാവുസോ”തി ഖോ തേ ഭിക്ഖു ആയസ്സമതോ ആനന്ദസ്സ
പടിസ്സുത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഭഗവന്തം
അഭിവാദേത്ഥാ ഏകമന്തം നിസിദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നേ ഖോ തേ ഭിക്ഖു
ഭഗവാ ഏതദവോച -

“അട്ഠാനമേതം , ഭിക്ഖവേ, അനവകാസോ, യം പരൂപക്കമേന തമാഗതം
ജീവിതാ വോരോപേയ്യ. അനുപക്കമേന, ഭിക്ഖവേ, തമാഗതാ പരിനിബ്ബായന്തി.

[ചുളവം ൩൩൪; അം നിം ൫.൧൦൦] “പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, സത്ഥാരോ സന്തോ
സംവിജ്ജമാനാ ലോകസ്ഥിം. കതമേ പഞ്ച? “ഇയ, ഭിക്ഖവേ, ഏകച്ചോ സത്ഥാ
അപരിസുദ്ധസീലോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധസീലോമഹീ’തി പടിജാനാതി
‘പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. തമേനം സാവകാ
ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധസീലോ സമാനോ
‘പരിസുദ്ധസീലോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം
അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം ആരോചേയ്യാമ, നാസ്സസ്സ
മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം നം മയം തേന സമുദാചരേയ്യാമ?
സമ്മന്നതി ഖോ പന
ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ
കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പത്തായിസ്സതി’തി . ഏവരുപം ഖോ, ഭിക്ഖവേ,
സത്ഥാരം സാവകാ സീലതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ
സാവകേഹി സീലതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഇധേകച്ചോ സത്ഥാ അപരിസുദ്ധആജീവോ
സമാനോ...പേ... അപരിസുദ്ധധമ്മദേസേനോ സമാനോ...പേ...
അപരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോ സമാനോ...പേ... അപരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോ
സമാനോ ‘പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ
ഞാണദസ്സനം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. തമേനം സാവകാ ഏവം
ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ഭവം സത്ഥാ അപരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോ സമാനോ
‘പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോമഹീ’തി പടിജാനാതി ‘പരിസുദ്ധം മേ ഞാണദസ്സനം
പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. മയഞ്ചേവ ഖോ പന ഗിഹീനം
ആരോചേയ്യാമ, നാസ്സസ്സ മനാപം. യം ഖോ പനസ്സ അമനാപം, കഥം ന മയം
തേന സമുദാചരേയ്യാമ? സമ്മന്നതി ഖോ പന
ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരേന - യം തുമോ
കരിസ്സതി, തുമോവ തേന പത്തായിസ്സതി’തി. ഏവരുപം ഖോ, ഭിക്ഖവേ,
സത്ഥാരം സാവകാ ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖന്തി; ഏവരുപോ ച പന സത്ഥാ
സാവകേഹി ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖം പച്ചാസീസതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ,
പഞ്ച സത്ഥാരോ സന്തോ സംവിജ്ജമാനാ ലോകസ്ഥിം. “അഹം ഖോ പന,
ഭിക്ഖവേ, പരിസുദ്ധസീലോ സമാനോ ‘പരിസുദ്ധസീലോമഹീ’തി പടിജാനാതി
‘പരിസുദ്ധം മേ സീലം പരിയോദാതം അസംകിലിട്ഠ’ന്തി ച. ന ച മം

സാവകാ സീലതോ രക്ഖന്തി; ന ചാഹം സാവകേഹി സീലതോ രക്ഖം പച്ചാസീസാമി. അഹം ഖോ പന ഭിക്ഖവേ പരിസുദ്ധാജീവോ സമാനോ...പേ... പരിസുദ്ധധമ്മദേസനോ സമാനോ...പേ... പരിസുദ്ധവേയ്യാകരണോ സമാനോ... പേ... പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോ സമാനോ “പരിസുദ്ധഞാണദസ്സനോമഹീ”തി പടിജാനാമി “പരിസുദ്ധം മേ ഞാണദസ്സനം പരിയോദാതം അസംകിലിട്”തി ച, ന ച മം സാവകാ ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖന്തി, ന ചാഹം സാവകേഹി ഞാണദസ്സനതോ രക്ഖം പച്ചാസീസാമി. “അട്ഠാനമേതം, ഭിക്ഖവേ, അനവകാസോ, യം പരുപക്കമേന തമാഗതം ജീവിതാ വോരോപേയ്യ. അനുപക്കമേന, ഭിക്ഖവേ, തമാഗതാ പരിനിബ്ബായന്തി. ഗച്ഛമ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, യമാവിഹാരം. അരക്ഖിയാ, ഭിക്ഖവേ, തമാഗതാ”തി.

നാളാഗിരിപേസനം

൩൪൨. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ നാളാഗിരി നാമ ഹത്ഥീ ചണ്ഡോ ഹോതി, മനുസ്സഘാതകോ. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ രാജഗഹം പവിസിത്വാ ഹത്ഥിസാലം ഗത്വാ ഹത്ഥിഭണ്ഡേ ഏതദവോച - “മയം ഖോ, ഭണ്ഡേ, രാജഞാതകാ നാമ പടിബലാ നീചട്ഠാനിയം ഉച്ചട്ഠാനേ റപേതും, ഭത്തമ്പി വേതനമ്പി വഡ്ഢാപേതും. തേന ഹി, ഭണ്ഡേ, യദാ സമണോ ഗോതമോ ഇമം രച്ഛം പടിപന്നോ ഹോതി, തദാ ഇമം നാളാഗിരിം ഹത്ഥിം മുഞ്ചേത്വാ ഇമം രച്ഛം പടിപാദേസം”തി. “ഏവം ഭണ്ഡേ”തി ഖോ തേ ഹത്ഥിഭണ്ഡാ ദേവദത്തസ്സ പച്ചസ്സോസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഠസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം രാജഗഹം പിണ്ഡായ പാവിസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം രച്ഛം പടിപജ്ജി. അദുസാസും ഖോ തേ ഹത്ഥിഭണ്ഡാ ഭഗവന്തം തം രച്ഛം പടിപന്നം. ദിസ്വാ നാളാഗിരിം ഹത്ഥിം മുഞ്ചിത്വാ തം രച്ഛം പടിപാദേസും. അദുസാ ഖോ നാളാഗിരി ഹത്ഥീ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാ സോണ്ഡം ഉസ്സാപേത്വാ പഹട്ഠകണ്ണവാലോ യേന ഭഗവാ തേന അഭിധാവി. അദുസാസും ഖോ തേ ഭിക്ഖു നാളാഗിരിം ഹത്ഥിം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “അയം, ഭണ്ഡേ, നാളാഗിരി ഹത്ഥീ ചണ്ഡോ മനുസ്സഘാതകോ ഇമം രച്ഛം പടിപന്നോ. പടിക്കമതു, ഭണ്ഡേ, ഭഗവാ; പടിക്കമതു സുഗതോ”തി. “ആഗച്ഛമ, ഭിക്ഖവേ, മാ ഭായിത്ഥ. അട്ഠാനമേതം, ഭിക്ഖവേ, അനവകാസോ, യം പരുപക്കമേന തമാഗതം ജീവിതാ വോരോപേയ്യ. അനുപക്കമേന, ഭിക്ഖവേ, തമാഗതാ പരിനിബ്ബായന്തി”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖു...പേ... തതിയമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “അയം, ഭണ്ഡേ, നാളാഗിരി ഹത്ഥീ ചണ്ഡോ മനുസ്സഘാതകോ ഇമം രച്ഛം പടിപന്നോ. പടിക്കമതു, ഭണ്ഡേ, ഭഗവാ; പടിക്കമതു സുഗതോ”തി. “ആഗച്ഛമ, ഭിക്ഖവേ, മാ ഭായിത്ഥ. അട്ഠാനമേതം , ഭിക്ഖവേ, അനവകാസോ, യം പരുപക്കമേന തമാഗതം ജീവിതാ വോരോപേയ്യ. അനുപക്കമേന, ഭിക്ഖവേ, തമാഗതാ പരിനിബ്ബായന്തി”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ പാസാദേസുപി ഹമ്മിയേസുപി ഛരണേസുപി ആരുള്ഘാ അച്ഛന്തി. തത്ഥ യേ തേ മനുസ്സാ അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ ദുബ്ബുദ്ധിനോ, തേ ഏവമാഹംസു - “അഭിരുപോ വത, ഭോ [\[അഭിരുപോ വത ഭോ ഗോതമോ \(സ്യാ° കം°\)\]](#), മഹാസമണോ നാഗേന വിഹേരീയിസ്സതീ”തി. യേ പന തേ മനുസ്സാ സദ്ധാ പസന്നാ പണ്ഡിതാ ബൃത്താ ബുദ്ധിമത്തോ, തേ ഏവമാഹംസു - “നചിരസ്സം വത, ഭോ, നാഗോ നാഗേന സങ്ഗാമേസ്സതീ”തി.

അഥ വോ ഭഗവാ നാളാഗിരിം ഹത്ഥിം മേത്തേന ചിത്തേന ഫരി. അഥ വോ നാളാഗിരി ഹത്ഥീ ഭഗവതോ [ഭഗവതാ (സീം)] മേത്തേന ചിത്തേന ഫുട്ഠോ [ഫുടോ (കം)] സോണ്ഡം ഓരോപേത്യാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പുരതോ അട്ഠാസി. അഥ വോ ഭഗവാ ദക്ഖിണേന ഹത്ഥേന നാളാഗിരിസ്സ ഹത്ഥിസ്സ കുമ്ഭം പരാമസന്തോ നാളാഗിരിം ഹത്ഥിം ഇമാഹി ഗാമാഹി അജ്ജയഭാസി -

“മാ കുഞ്ജര നാഗമാസദോ, ദുക്ഖഞ്ഹി കുഞ്ജര നാഗമാസദോ; ന ഹി നാഗഹതസ്സ കുഞ്ജര സുഗതി, ഹോതി ഇതോ പരം യതോ.

“മാ ച മദോ മാ ച പമാദോ, ന ഹി പമത്താ സുഗതിം വജന്തി തേ; തപഞ്ഞേവ തമാ കരിസ്സസി, യേന ത്വം സുഗതിം ഗമിസ്സസി”തി.

അഥ വോ നാളാഗിരി ഹത്ഥീ സോണ്ഡായ ഭഗവതോ പാദപംസൂനി ഗഹേത്വാ ഉപരിമുദ്ധനി ആകിരിത്വാ പടികുടിയോവ [പടികുടിതോ പടിസങ്കി (സീം സ്യാം)] ഓസങ്കി, യാവ ഭഗവന്തം അദക്ഖി. അഥ വോ നാളാഗിരി ഹത്ഥീ ഹത്ഥിസാലം ഗത്വാ സകേ ഠാനേ അട്ഠാസി. തമാ ദന്തോ ച പന നാളാഗിരി ഹത്ഥീ അഹോസി. തേന വോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഇമം ഗാഥം ഗായന്തി -

[മം നിം ഫ.൩൫൨; മേരഗാ വൃ൦൮] “ദണ്ഡേനേകേ ദമയന്തി, അങ്കുസേഹി കസാഹി ച; അദണ്ഡേന അസത്ഥേന, നാഗോ ദന്തോ മഹേസിനാ”തി.

മനുസ്സാ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “യാവ പാപോ അയം ദേവദന്തോ, അലക്ഖികോ, യത്ര ഹി നാമ സമണ്ഡസ്സ ഗോതമസ്സ ഏവംമഹിദ്ധികസ്സ ഏവം മഹാനുഭാവസ്സ വധായ പരക്കമിസ്സതീ”തി. ദേവദന്തസ്സ ലാഭസക്കാരോ പരിഹായി. ഭഗവതോ ച ലാഭസക്കാരോ അഭിവഡ്ഢി.

പഞ്ചവത്സുയാചനകഥാ

൩൪൩. [പാചിം ൨൦൯] തേന വോ പന സമയേന ദേവദന്തോ പരിഹീനലാഭസക്കാരോ സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജതി. മനുസ്സാ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി! കസ്സ സമ്പന്നം ന മനാപം, കസ്സ സാദും ന രുച്ചതീ”തി! അസ്സോസും വോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജയായന്താനം വിയുന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - കമഞ്ഹി നാമ ദേവദന്തോ സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സതീ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര ത്വം, ദേവദന്ത, സപരിസോ കുലേസു വിഞ്ഞാപേത്വാ വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജസി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം കുലേസു തികഭോജനം പഞ്ഞപേസ്സാമി തയോ അത്ഥവസേ പടിച്ച - ദുമ്മക്കുനം പുഗ്ഗലാന നിഗ്ഗഹായ ; പേസലാനം ഭിക്ഖുനം

ഫാസുവിഹാരായ, മാ പാപിച്ചാ പക്വം നിസ്സായ സഞ്ചം ഭിന്നേയുന്തി;
കുലാനുദയായ [കുലാനുദയതായ (സീം സ്യം)] ച. ഗണഭോജനേ യഥാധമോ
കാരേതബ്ബോ”തി.

[പാരം രം] അഥ ഖോ ദേവദത്തോ യേന കോകാലികോ
കടമോദകതിസ്സകോ [കടമോദകതിസ്സകോ (സീം സ്യം)] ഖണ്ഡദേവിയാ പുത്തോ
സമുദദത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ കോകാലികം കടമോദകതിസ്സകം
ഖണ്ഡദേവിയാ പുത്തം സമുദദത്തം ഏതദവോച - “ഏമ, മയം, ആവുസോ,
സമണ്ഡ ഗോതമസ്സ സഞ്ചഭേദം കരിസ്സാമ ചക്കഭേദ”ന്തി. ഏവം വുത്തേ
കോകാലികോ ദേവദത്തം ഏതദവോച - “സമണ്ണോ ഖോ, ആവുസോ,
ഗോതമോ മഹിദ്ധികോ മഹാനുഭാവോ. കഥം മയം സമണ്ഡ ഗോതമസ്സ
സഞ്ചഭേദം കരിസ്സാമ ചക്കഭേദ”ന്തി? “ഏമ, മയം, ആവുസോ, സമണ്ണ
ഗോതമം ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ച വത്ഥുനി യാചിസ്സാമ - ‘ഭഗവാ, ഭന്തേ,
അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ
അപചയസ്സ വീരിയാരമഭസ്സ വണ്ണവാദി. ഇമാനി, ഭന്തേ, പഞ്ച വത്ഥുനി
അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചതായ സന്തുട്ഠിയാ സല്ലേഖായ ധുതതായ
പാസാദികതായ അപചയായ വീരിയാരമഭായ സംവത്തന്തി. സാധു, ഭന്തേ,
ഭിക്ഖു യാവജീവം ആരഞ്ഞികാ അസ്സു; യോ ഗാമന്തം ഓസരേയ്യ, വജ്ജം നം
ഘസേയ്യ. യാവജീവം പിണ്ഡപാതികാ അസ്സു; യോ നിമന്തനം സാദിയേയ്യ,
വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം പംസുകൂലികാ അസ്സു; യോ ഗഹപതിചീവരം
സാദിയേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം രുക്ഖമൂലികാ അസ്സു; യോ
ഛരണം ഉപഗച്ഛേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം മച്ഛമംസം ന ഖാദേയ്യും;
യോ മച്ഛമംസം ഖാദേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ”തി. ഇമാനി പഞ്ച വത്ഥുനി
സമണ്ണോ ഗോതമോ നാനുജാനിസ്സതി. തേ മയം ഇമേഹി പഞ്ചഹി വത്ഥുഹി
ജനം സത്താപേസ്സാമാ”തി. “സക്കാ ഖോ, ആവുസോ, ഇമേഹി പഞ്ചഹി
വത്ഥുഹി സമണ്ഡ ഗോതമസ്സ സഞ്ചഭേദോ കാതും ചക്കഭേദോ. ലുഖപ്പസന്നാ
ഹി, ആവുസോ, മനുസ്സാ”തി.

അഥ ഖോ ദേവദത്തോ സപരിസോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി,
ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം
നിസിന്നോ ഖോ ദേവദത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഭഗവാ, ഭന്തേ,
അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ
അപചയസ്സ വീരിയാരമഭസ്സ വണ്ണവാദി. ഇമാനി, ഭന്തേ, പഞ്ച വത്ഥുനി
അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചതായ സന്തുട്ഠിയാ സല്ലേഖായ ധുതതായ
പാസാദികതായ അപചയായ വീരിയാരമഭായ സംവത്തന്തി. സാധു, ഭന്തേ,
ഭിക്ഖു യാവജീവം ആരഞ്ഞികാ അസ്സു; യോ ഗാമന്തം ഓസരേയ്യ, വജ്ജം നം
ഘസേയ്യ. യാവജീവം പിണ്ഡപാതികാ അസ്സു; യോ നിമന്തനം സാദിയേയ്യ,
വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം പംസുകൂലികാ അസ്സു; യോ ഗഹപതിചീവരം
സാദിയേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം രുക്ഖമൂലികാ അസ്സു; യോ
ഛരണം ഉപഗച്ഛേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ. യാവജീവം മച്ഛമംസം ന ഖാദേയ്യും;
യോ മച്ഛമംസം ഖാദേയ്യ, വജ്ജം നം ഘസേയ്യ”തി. “അലം, ദേവദത്ത. യോ
ഇച്ഛതി, ആരഞ്ഞികോ ഹോതു; യോ ഇച്ഛതി, ഗാമന്തേ വിഹരതു. യോ
ഇച്ഛതി, പിണ്ഡപാതികോ ഹോതു; യോ ഇച്ഛതി, നിമന്തനം സാദിയതു. യോ
ഇച്ഛതി, പംസുകൂലികോ ഹോതു; യോ ഇച്ഛതി, ഗഹപതിചീവരം സാദിയതു.
അട്ഠമാസേ ഖോ മയാ, ദേവദത്ത, രുക്ഖമൂലസേനാസനം അനുത്താതം;

തികോടിപരിസുദ്ധം മച്ഛമംസം - അദിട്ഠം, അസ്സുതം, അപരിസങ്കിത"ന്തി. അഥ
ഖോ ദേവദത്തോ - ന ഭഗവാ ഇമാനി പഞ്ച വത്സുനി അനുജാനാതീതി -
ഹട്ഠോ ഉദഗ്ദ്ധോ സപരിസോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ
പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ ദേവദത്തോ സപരിസോ രാജഗഹം പവിസിത്വാ പഞ്ചഹി
വത്സുഹി ജനം സന്താപേസി - "മയം, ആവുസോ, സമണം ഗോതമം
ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ച വത്സുനി യാചിമ്ഹാ - 'ഭഗവാ, ഭന്തേ,
അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചുസ്സ...പേ... വീരിയാരമ്ഭസ്സ വണ്ണവാദി. ഇമാനി,
ഭന്തേ, പഞ്ച വത്സുനി അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചുതായ...പേ...
വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തന്തി. സാധു, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു യാവജീവം ആരഞ്ഞികാ
അസ്സു; യോ ഗാമന്തം ഓസരേയ്യ, വജ്ജം നം ഹുസേയ്യ...പേ... യാവജീവം
മച്ഛമംസം ന ഖാദേയ്യും; യോ മച്ഛമംസം ഖാദേയ്യ, വജ്ജം നം ഹുസേയ്യ'തി.
ഇമാനി പഞ്ച വത്സുനി സമണോ ഗോതമോ നാനുജാനാതി. തേ മയം ഇമേഹി
പഞ്ചഹി വത്സുഹി സമാദായ വത്താമാ"തി.

തത്ഥ യേ തേ മനുസ്സാ അസ്സുദ്ധാ അപ്പസന്നാ ദുബ്ബുദ്ധിനോ, തേ
ഏവമാഹംസു - "ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ യുതാ
സല്ലേഖവുത്തിനോ. സമണോ പന ഗോതമോ ബാഹുല്ലികോ ബാഹുല്യായ
ചേതേതീ"തി. യേ പന തേ മനുസ്സാ സദ്ധാ പസന്നാ പണ്ഡിതാ ബൃത്താ
ബുദ്ധിമന്തോ, തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - "കമണ്ഹി നാമ
ദേവദത്തോ ഭഗവതോ സഞ്ഘഭേദായ പരക്കമിസ്സതി ചക്കഭേദായാ"തി!
അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജയായന്താനം വിയുന്താനം
വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി
വിപാചേന്തി - "കമണ്ഹി നാമ ദേവദത്തോ സഞ്ഘഭേദായ പരക്കമിസ്സതി
ചക്കഭേദായാ"തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...
പേ... "സച്ചം കിര ത്വം, ദേവദത്ത, സഞ്ഘഭേദായ പരക്കമസി
ചക്കഭേദായാ"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. "അലം, ദേവദത്ത. മാ തേ രുച്ചി
സഞ്ഘഭേദോ. ഗരുകോ ഖോ, ദേവദത്ത, സഞ്ഘഭേദോ. യോ ഖോ, ദേവദത്ത,
സമഗ്ഗം സഞ്ഘം ഭിന്ദതി, കപ്പട്ഠികം [കപ്പട്ഠിതികം (സ്യം)] കിബ്ബിസം
പസവതി, കപ്പം നിരയമ്ഹി പച്ചതി. യോ ച ഖോ, ദേവദത്ത, ഭിന്നം സഞ്ഘം
സമഗ്ഗം കരോതി, ബ്രഹ്മം പുണ്ണം പസവതി, കപ്പം സഗ്ഗമ്ഹി മോദതി. അലം,
ദേവദത്ത. മാ തേ രുച്ചി സഞ്ഘഭേദോ. ഗരുകോ ഖോ, ദേവദത്ത,
സഞ്ഘഭേദോ"തി.

[ഉദാ° രുവ] അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ പുബ്ബണ്ഹസമയം
നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ രാജഗഹം പിണ്ഡായ പാവിസി. അദുസാ
ഖോ ദേവദത്തോ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തം. ദിസ്വാന്ന
യേനായസ്ഥാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം
ഏതദവോച - "അജ്ജതഗ്ഗേദാനാഹം , ആവുസോ ആനന്ദ, അഞ്ഞത്രേവ
ഭഗവതാ, അഞ്ഞത്രേവ ഭിക്ഖുസഞ്ഘാ, ഉപോസഥം കരിസ്സാമി സഞ്ഘകമ്മം
കരിസ്സാമീ"തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പച്ഛാഭന്തം
പിണ്ഡപാതപ്പടിക്കന്തോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം

അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഇയാഹം, ഭന്തേ, പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്യാ പത്തചിവരമാദായ രാജഗഹം പിണ്ഡായ പാവിസിം. അദുസാ ഖോ മം, ഭന്തേ, ദേവദത്തോ രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തം. ദിസ്വാന യേനാഹം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്യാ മം ഏതദവോച - ‘അജ്ജതഗ്ഗേദാനാഹം, ആവുസോ ആനന്ദ, അന്തത്രേവ ഭഗവതാ, അന്തത്രേവ ഭിക്ഖുസങ്ഘാ, ഉപോസഥം കരിസ്സാമി സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സാമീ’തി. അജ്ജതഗ്ഗേ, ഭന്തേ, ദേവദത്തോ സങ്ഘം ഭിന്ദിസ്സതീ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്യാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[ഉദാ° രവു] “സുകരം സാധുനാ സാധും, സാധും പാപേന ദുക്കരം; പാപം പാപേന സുകരം, പാപമരിയേഹി ദുക്കര”ന്തി.

ദുതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൩. തതിയഭാണവാരോ

സങ്ഘഭേദകഥാ

൩൪൪. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ തദഹുപോസഥേ ഉട്ഠായാസനാ സലാകം ഗാഹേസി - “മയം, ആവുസോ, സമണം ഗോതമം ഉപസങ്കമിത്യാ പഞ്ച വത്ഥുനി യാചിമ്ഹാ - ‘ഭഗവാ, ഭന്തേ, അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചുസ്സ...പേ... വീരിയാരമ്ഭസ്സ വണ്ണവാദി. ഇമാനി, ഭന്തേ, പഞ്ച വത്ഥുനി അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ചുതായ...പേ... വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തന്തി. സാധു, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു യാവജീവം ആരത്തികാ അസ്സു; യോ ഗാമന്തം ഓസരേയ്യ, വജ്ജം നം ഹുസേയ്യ...പേ... യാവജീവം മച്ഛമംസം ന ഖാദേയ്യും; യോ മച്ഛമംസം ഖാദേയ്യ, വജ്ജം നം ഹുസേയ്യ’തി. ഇമാനി പഞ്ച വത്ഥുനി സമണോ ഗോതമോ നാനുജാനാതി. തേ മയം ഇമേഹി പഞ്ചഹി വത്ഥുഹി സമാദായ വത്താമ. യസ്സായസ്ഥതോ ഇമാനി പഞ്ച വത്ഥുനി ഖമന്തി, സോ സലാകം ഗണ്ഹാതു”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ പഞ്ചമത്താനി ഭിക്ഖുസതാനി നവകാ ചേവ ഹോന്തി അപ്പകതത്തുനോ ച. തേ - ‘അയം ധമ്മോ , അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസന’ന്തി - സലാകം ഗണ്ഹിംസു. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ സങ്ഘം ഭിന്ദിത്യാ പഞ്ചമത്താനി ഭിക്ഖുസതാനി ആദായ യേന ഗയാസീസം തേന പക്കാമി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്യാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ദേവദത്തോ, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഭിന്ദിത്യാ പഞ്ചമത്താനി ഭിക്ഖുസതാനി ആദായ യേന ഗയാസീസം തേന പക്കന്തോ”തി. “ന ഹി നാമ തുമ്ഹാകം, സാരിപുത്താ, തേസു നവകേസു ഭിക്ഖുസു കാരുത്തമ്പി ഭവിസ്സതി? ഗച്ഛമ തുമ്ഹേ, സാരിപുത്താ, പുരാ തേ ഭിക്ഖു അനയബ്ധസനം ആപജ്ജന്തി”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ ഭഗവതോ പടിസ്സുത്യാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ പദക്ഖിണം കത്യാ യേന ഗയാസീസം തേനുപസങ്കമിംസു.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞത്തരോ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ അവിദ്വരേ രോദമാനോ റിതോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - “കിസ്സ ത്വം, ഭിക്ഖു, രോദസീ”തി? “യേപി തേ, ഭന്തേ, ഭഗവതോ അഗ്ഗസാവകാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ തേപി ദേവദത്തസ്സ സന്തികേ ഗച്ഛന്തി ദേവദത്തസ്സ ധമ്മം രോചേന്താ”തി. “അട്ഠാനമേതം, ഭിക്ഖു, അനവകാസോ, യം സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ ദേവദത്തസ്സ ധമ്മം രോചേയ്യും, അപി ച തേ ഗതാ ഭിക്ഖുനം സഞ്ഞത്തിയാ”തി [\[ഭിക്ഖുസഞ്ഞത്തിയാതി \(സീം സ്യാം\), ഭിക്ഖു സഞ്ഞത്തിയാ \(കം\)\]](#).

൩൪൫. തേന ഖോ പന സമയേന ദേവദത്തോ മഹതിയാ പരിസായ പരിവുത്തോ ധമ്മം ദേസേന്തോ നിസിന്നോ ഹോതി. അദുസാ ഖോ ദേവദത്തോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ. ദിസ്വാന് ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “പസ്സഥ, ഭിക്ഖവേ, യാവ സ്വാക്ഖാതോ മയാ ധമ്മോ, യേപി തേ സമണ്ണസ്സ ഗോതമസ്സ അഗ്ഗസാവകാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ തേപി മമ സന്തികേ ആഗച്ഛന്തി. മമ ധമ്മം രോചേന്താ”തി. ഏവം വുത്തേ കോകാലികോ ദേവദത്തം ഏതദവോച - “മാ, ആവുസോ ദേവദത്ത, സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേ വിസ്സസി . പാപിച്ചാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ , പാപികാനം ഇച്ഛാനം വസം ഗതാ”തി. “അലം, ആവുസോ. സ്വാഗതം തേസം യതോ മേ ധമ്മം രോചേന്തി”തി.

അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം ഉപഡ്ഢാസന്നേന നിമന്തേസി - “ഏഹാവുസോ സാരിപുത്ത, ഇധ നിസീദാഹീ”തി. “അലം ആവുസോ”തി ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ അഞ്ഞത്തരം ആസനം ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ആയസ്ഥാപി ഖോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ അഞ്ഞത്തരം ആസനം ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ബഹുദേവ രത്തിം ഭിക്ഖു ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം അജ്ജേയേസി - “വിഗതമിനമിലോ ഖോ, ആവുസോ സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. പടിഭാതു തം, ആവുസോ സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖുനം ധമ്മീ കമാ, പിട്ഠി മേ ആഗിലായതി, തമഹം ആയമിസ്സാമീ”തി. “ഏവമാവുസോ”തി ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ദേവദത്തസ്സ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ദേവദത്തോ ചതുഗ്ഗുണം സങ്ഘാടിം പഞ്ഞാപേത്വാ ദക്ഖിണേന പസ്സേന സേയ്യം കപ്പേസി. തസ്സ കിലമന്തസ്സ മുട്ഠസ്സതിസ്സ അസമ്പജാനസ്സ മുഹുത്തകേനേവ നിദാ ഓക്കമി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ആദേസനാപാടിഹാരിയാനുസാസനിയാ ഭിക്ഖു ധമ്മിയാ കമായ ഓവദി അനുസാസി. ആയസ്ഥാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയാനുസാസനിയാ ഭിക്ഖു ധമ്മിയാ കമായ ഓവദി അനുസാസി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖുനം ആയസ്ഥതാ സാരിപുത്തേന ആദേസനാപാടിഹാരിയാനുസാസനിയാ ആയസ്ഥതാ ച മഹാമോഗ്ഗല്ലാനേന ഇദ്ധിപാടിഹാരിയാനുസാസനിയാ ഓവദിയമാനാനം അനുസാസിയമാനാനം വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സഞ്ചം തം നിരോധധമ്മന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ഗച്ഛാമ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതോ സന്തികേ. യോ തസ്സ ഭഗവതോ ധമ്മം രോചേസി സോ ആഗച്ഛതു”തി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ താനി പഞ്ചഭിക്ഖുസതാനി ആദായ യേന വേളുവനം തേനുപസങ്കമിംസു. അഥ ഖോ കോകാലികോ

ദേവദത്തം ഉട്ഠാപേസി - “ഉട്ഠേഹി, ആവുസോ ദേവദത്ത, നീതാ തേ ഭിക്ഖു സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേഹി. നനു ത്വം, ആവുസോ ദേവദത്ത, മയാ വുത്തോ - ‘മാ, ആവുസോ ദേവദത്ത, സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേ വിസ്സാസി. പാപിച്ചാ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ, പാപികാനം ഇച്ഛാനം വസം ഗതാ’”തി? അഥ ഖോ ദേവദത്തസ്സ തത്ഥേവ ഉണ്ഹം ലോഹിതം മുഖതോ ഉഗ്ഗഞ്ചരി.

അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദിസു. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “സാധു, ഭന്തേ , ഭേദകാനുവത്തകാ ഭിക്ഖു പുന ഉപസമ്പജ്ജയ്യ”തി. “അലം, സാരിപുത്ത. മാ തേ രുച്ചി ഭേദകാനുവത്തകാനം ഭിക്ഖുനം പുന ഉപസമ്പദാ. തേന ഹി ത്വം, സാരിപുത്ത, ഭേദകാനുവത്തകേ ഭിക്ഖു മുല്ലച്ചയം ദേസാപേഹി. കഥം പന തേ, സാരിപുത്ത, ദേവദത്തോ പടിപജ്ജീ”തി? “യഥേവ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ബഹുദേവ രത്തിം ഭിക്ഖു ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ മം അജ്ജേയസതി - ‘വിഗതമിനമിദ്ധോ ഖോ , സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖുസഞ്ഘോ; പടിഭാതു തം, സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖുനം ധമ്മീ കമാ, പിട്ഠി മേ ആഗിലായതി, തമഹം ആയമിസ്സാമീ’തി, ഏവമേവ ഖോ, ഭന്തേ, ദേവദത്തോ പടിപജ്ജീ”തി.

നർത്ത. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ഭൂതപുഞ്ചം, ഭിക്ഖവേ, അരഞ്ഞായതനേ മഹാസരസി. തം നാഗാ ഉപനിസ്സായ വിഹരിംസു. തേ തം സരസിം ഓഗാഹേത്വാ, സോണ്ഡായ ഭിസമുളാലം അബ്ബുഹിത്വാ, സുവിക്ഖാലിതം വിക്ഖാലേത്വാ, അകദമം സഞ്ഘാദിത്വാ, അജ്ജേയാഹരന്തി. തേസം തം വണ്ണായ ചേവ ഹോതി, ബലായ ച. ന ച തതോനിദാനം മരണം വാ നിഗച്ഛന്തി, മരണമത്തം വാ ദുക്ഖം. തേസംയേവ ഖോ പന, ഭിക്ഖവേ, മഹാനാഗാനം അനുസിക്ഖമാനാ തരുണാ ഭിക്ഖുച്ഛാപാ. തേ തം സരസിം ഓഗാഹേത്വാ, സോണ്ഡായ ഭിസമുളാലം അബ്ബുഹിത്വാ, ന സുവിക്ഖാലിതം വിക്ഖാലേത്വാ, സകദമം സഞ്ഘാദിത്വാ, അജ്ജേയാഹരന്തി. തേസം തം നേവ വണ്ണായ ഹോതി, ന ബലായ. തതോനിദാനഞ്ച മരണം വാ നിഗച്ഛന്തി, മരണമത്തം വാ ദുക്ഖം. ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദേവദത്തോ മമാനുക്രൂഞ്ചം [\[മമാനുക്രൂഞ്ചം \(സീം സ്യാം\)\]](#) കപണോ മരിസ്സതീതി.

“മഹാവരാഹസ്സ മഹിം വിക്രൂഞ്ചതോ [\[വിക്രൂഞ്ചതോ \(സീം സ്യാം\)\]](#), ഭിസം ഘസാനസ്സ [\[ഘസമാനസ്സ \(കം\)\]](#) നദീസു ജഗ്ഗതോ; ഭിക്ഷോവ പങ്കം അഭിഭക്ഖയിത്വാ, മമാനുക്രൂഞ്ചം കപണോ മരിസ്സതീ”തി.

നർത്ത. [\[അം നിം വൃ.ചന്തു\]](#) “അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഭിക്ഖു ദുതേയ്യം ഗന്തുമരഹതി. കതമേഹി അട്ഠഹി? ഇയ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സോതാ ച ഹോതി, സാവേതാ ച, ഉഗ്ഗഹേതാ ച, ധാരേതാ ച, വിഞ്ഞാതാ ച, വിഞ്ഞാപേതാ ച, കൂസലോ ച സഹിതാസഹിതസ്സ, നോ ച കലഹകാരകോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഭിക്ഖു ദുതേയ്യം ഗന്തുമരഹതി.

[\[അം നിം വൃ.ചന്തു\]](#) “അട്ഠഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സാരിപുത്തോ ദുതേയ്യം ഗന്തുമരഹതി. കതമേഹി അട്ഠഹി? ഇയ, ഭിക്ഖവേ, സാരിപുത്തോ സോതാ ച ഹോതി, സാവേതാ ച, ഉഗ്ഗഹേതാ ച, ധാരേതാ ച,

വിഞ്ഞാതാ ച, വിഞ്ഞാപേതാ ച, കൂസലോ ച സഹിതാസഹിതസ്സ, നോ ച കലഹകാരകോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹണ്ഡേഹി സമന്നാഗതോ സാരിപുത്തോ ദുതേയം ഗന്തുമരഹതീതി.

[അം നിം വൃ.൧൩] “യോ വേ ന ബൃഥതി [ബ്രാധതി (സീം സ്യാം)] പത്ഥാ, പരിസം ഉഗ്ഗവാദിനിം;
ന ച ഹാപേതി വചനം, ന ച ഛാദേതി സാസനം.

“അസന്ദിദ്ധോ ച അക്ഖാതി [അക്ഖാതാ (കം)], പുച്ഛിതോ ച ന കുപ്പതി;
സ വേ താദിസകോ ഭിക്ഖു, ദുതേയം ഗന്തുമരഹതീ”തി.

൩൪൮. [അം നിം വൃ.൭] “അട്ഠഹി, ഭിക്ഖവേ, അസദ്ധമ്മേഹി അഭിഭൂതോ പരിയാദിന്നചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോ. കതമേഹി അട്ഠഹി ? ലാഭേന, ഭിക്ഖവേ, അഭിഭൂതോ പരിയാദിന്നചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോ; അലാഭേന, ഭിക്ഖവേ...പേ... യസേന, ഭിക്ഖവേ...പേ... അയസേന, ഭിക്ഖവേ...പേ... സക്കാറേന, ഭിക്ഖവേ...പേ... അസക്കാറേന, ഭിക്ഖവേ...പേ... പാപിച്ചതായ, ഭിക്ഖവേ...പേ... പാപമിത്തതായ ഭിക്ഖവേ, അഭിഭൂതോ പരിയാദിന്നചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠഹി അസദ്ധമ്മേഹി അഭിഭൂതോ പരിയാദിന്നചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോ.

൩൪൯. “സാധു, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉപ്പന്നം ലാഭം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ, ഉപ്പന്നം അലാഭം...പേ... ഉപ്പന്നം യസം... ഉപ്പന്നം അയസം... ഉപ്പന്നം സക്കാറം... ഉപ്പന്നം അസക്കാറം... ഉപ്പന്നം പാപിച്ചതം... ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അത്ഥവസം പടിച്ച ഉപ്പന്നം ലാഭം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ, ഉപ്പന്നം അലാഭം...പേ... ഉപ്പന്നം യസം... ഉപ്പന്നം അയസം... ഉപ്പന്നം സക്കാറം... ഉപ്പന്നം അസക്കാറം... ഉപ്പന്നം പാപിച്ചതം... ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ? യം ഹിസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഉപ്പന്നം ലാഭം അനഭിഭൂയ വിഹരതോ ഉപ്പജ്ജേയ്യം ആസവാ വിഘാതപരിളാഹാ, ഉപ്പന്നം ലാഭം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരതോ ഏവംസതേ ആസവാ വിഘാതപരിളാഹാ ന ഹോന്തി. യം ഹിസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഉപ്പന്നം അലാഭം...പേ... ഉപ്പന്നം യസം... ഉപ്പന്നം അയസം... ഉപ്പന്നം സക്കാറം... ഉപ്പന്നം അസക്കാറം... ഉപ്പന്നം പാപിച്ചതം... ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അനഭിഭൂയ വിഹരതോ ഉപ്പജ്ജേയ്യം ആസവാ വിഘാതപരിളാഹാ, ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരതോ ഏവംസതേ ആസവാ വിഘാതപരിളാഹാ ന ഹോന്തി. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്ഥവസം പടിച്ച ഉപ്പന്നം ലാഭം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ, ഉപ്പന്നം അലാഭം...പേ... ഉപ്പന്നം യസം... ഉപ്പന്നം അയസം... ഉപ്പന്നം സക്കാറം... ഉപ്പന്നം അസക്കാറം... ഉപ്പന്നം പാപിച്ചതം... ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരേയ്യ. തസ്മാതിഹ, ഭിക്ഖവേ, ഉപ്പന്നം ലാഭം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരിസ്സാമ, ഉപ്പന്നം അലാഭം...പേ... ഉപ്പന്നം യസം... ഉപ്പന്നം അയസം... ഉപ്പന്നം സക്കാറം... ഉപ്പന്നം

അസക്കാരം... ഉപ്പന്നം പാപിച്ചതും... ഉപ്പന്നം പാപമിത്തതം അഭിഭൂയ അഭിഭൂയ വിഹരിസ്സാമാതി; ഏവഞ്ചി വോ, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖിതബ്ബന്തി.

൩൫൦. “തീഹി, ഭിക്ഖവേ, അസദ്ധമ്മേഹി അഭിഭൂതോ പരിയാദിനചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോ. കതമേഹി തീഹി? പാപിച്ചതാ, പാപമിത്തതാ, ഓരമത്തകേന വിസേസാധിഗമേന അന്തരാ വോസാനം ആപാദി - ഇമേഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, തീഹി അസദ്ധമ്മേഹി അഭിഭൂതോ പരിയാദിനചിത്തോ ദേവദത്തോ ആപായികോ നേരയികോ കപ്പട്ഠോ അതേകിച്ഛോതി.

“മാ ജാതു കോചി ലോകസ്ഥിം, പാപിച്ചോ ഉദപജ്ജമ;
തദമിനാപി ജാനാമ, പാപിച്ചാനം യമാഗതി.

“പണ്ഡിതോതി സമഞ്ഞാതോ, ഭാവിതത്തോതി സമ്മതോ;
ജലംവ യസസാ അട്ഠാ, ദേവദത്തോതി മേ സുതം.

“സോ പമാദം അനുചിണ്ണോ, ആസജ്ജ നം തമാഗതം;
അവീചിനിരയം പത്തോ, ചതുദ്ധാരം ഭയാനകം.

“അദുട്ഠസ്സ ഹി യോ ദുബ്ഭേ, പാപകമ്മം അക്രൂബ്ബതോ;
തമേവ പാപം ഹുസതി, ദുട്ഠചിത്തം അനാദരം.

“സമുദുഃ വിസകുമ്മഭേന, യോ മഞ്ഞേയ്യ പദുസിതും [പദുസ്സിതും (ക)];
ന സോ തേന പദുസേയ്യ, ഭേസ്സമാ ഹി ഉദധീ മഹാ.

“ഏവമേവ തമാഗതം, യോ വാദേനുപഹിംസതി;
സമഗ്ഗതം [സമ്മാഗതം (സീ°), സമഗതം (സ്യാ°)] സന്തചിത്തം, വാദോ
തമ്ഹി ന രൂഹതി.

“താദിസം മിത്തം ക്രൂബ്ബേമ [ക്രൂബ്ബേമ (സീ° സ്യാ°)], തഞ്ച സേവേഥ
പണ്ഡിതോ;
യസ്സ മഗ്ഗാനുഗോ ഭിക്ഖു, ഖയം ദുക്ഖസ്സ പാപുണേ”തി.

ഉപാലിപഞ്ചാ

൩൫൧. അഥ വോ ആയസ്ഥാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി,
ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം
നിസിന്നോ വോ ആയസ്ഥാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “സങ്ഘരാജി
സങ്ഘരാജീതി, ഭന്തേ, വുച്ചതി. കിത്താവതാ നു വോ, ഭന്തേ, സങ്ഘരാജി
ഹോതി, നോ ച സങ്ഘഭേദോ? കിത്താവതാ ച പന സങ്ഘരാജി ചേവ
ഹോതി സങ്ഘഭേദോ ചാ”തി?

“ഏകതോ , ഉപാലി, ഏകോ ഹോതി, ഏകതോ ദേ, ചതുത്ഥോ
അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം
സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാ’തി. ഏവന്വി വോ, ഉപാലി,
സങ്ഘരാജി ഹോതി, നോ ച സങ്ഘഭേദോ. ഏകതോ, ഉപാലി, ദേ ഹോന്തി,
ഏകതോ ദേ, പഞ്ചമോ അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ,

അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഡമ, ഇമം രോചേമാ'തി. ഏവന്വി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചരാജി ഹോതി, നോ ച സഞ്ചഭേദോ. ഏകതോ, ഉപാലി, ദേവ ഹോന്തി, ഏകതോ തയോ, ഛട്ഠോ അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഡമ, ഇമം രോചേമാ'തി. ഏവന്വി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചരാജി ഹോതി, നോ ച സഞ്ചഭേദോ . ഏകതോ, ഉപാലി, തയോ ഹോന്തി, ഏകതോ തയോ, സത്തമോ അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഡമ, ഇമം രോചേമാ'തി. ഏവന്വി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചരാജി ഹോതി, നോ ച സഞ്ചഭേദോ. ഏകതോ, ഉപാലി, തയോ ഹോന്തി, ഏകതോ ചത്താരോ, അട്ഠമോ അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്സുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഡമ, ഇമം രോചേമാ'തി. ഏവന്വി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചരാജി ചേവ ഹോതി സഞ്ചഭേദോ ച. നവന്നം വാ, ഉപാലി, അതിരേകനവന്നം വാ സഞ്ചരാജി ചേവ ഹോതി സഞ്ചഭേദോ ച. ന ഖോ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനീ സഞ്ചം ഭിന്ദതി, അപി ച ഭേദായ പരക്കമതി, ന സിക്ഖമാനാ സഞ്ചം ഭിന്ദതി...പേ... ന സാമണേരോ സഞ്ചം ഭിന്ദതി, ന സാമണേരീ സഞ്ചം ഭിന്ദതി, ന ഉപാസകോ സഞ്ചം ഭിന്ദതി, ന ഉപാസികാ സഞ്ചം ഭിന്ദതി, അപി ച ഭേദായ പരക്കമതി. ഭിക്ഖു ഖോ, ഉപാലി, പകതത്തോ, സമാനസംവാസകോ, സമാനസീമായം റിതോ, സഞ്ചം ഭിന്ദതി"തി.

൩൨൨. [അം നിം ൧൦.൩൭] “സഞ്ചഭേദോ സഞ്ചഭേദോതി, ഭന്തേ, വുച്ചതി. കിത്താവതാ നു ഖോ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ ഭിന്നോ ഹോതി”തി?

“ഇധുപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേന്തി, ധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേന്തി, അവിനയം വിനയോതി ദീപേന്തി, വിനയം അവിനയോതി ദീപേന്തി, അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അനാചിണ്ണം തമാഗതേന ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, ആചിണ്ണം തമാഗതേന അനാചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേന പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, പഞ്ഞത്തം തമാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അനാപത്തിം ആപത്തിതി ദീപേന്തി, ആപത്തിം അനാപത്തിതി ദീപേന്തി, ലഹുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, ഗരുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, സാവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, അനവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, ദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, അദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി. തേ ഇമേഹി അട്ഠാരസഹി വത്സുഹി അപകസ്സന്തി, അവപകസ്സന്തി, ആവേനിം [ആവേണി (സീം), ആവേണികം (സ്യം)] ഉപോസഥം കരോന്തി, ആവേനിം പവാറണം കരോന്തി, ആവേനിം സഞ്ചകമ്മം കരോന്തി. ഏത്താവതാ ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചോ ഭിന്നോ ഹോതി”തി.

൩൫൩. [അം നിം ൧൦.൩൭] “സഞ്ചസാമഗ്ഗീ സഞ്ചസാമഗ്ഗീതി, ഭന്തേ, വുച്ചതി. കിത്താവതാ നു ഖോ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ സമഗ്ഗോ ഹോതി”തി? “ഇധുപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേന്തി, ധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേന്തി, അവിനയം അവിനയോതി ദീപേന്തി, വിനയം വിനയോതി ദീപേന്തി, അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അനാചിണ്ണം തമാഗതേന അനാചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, ആചിണ്ണം തമാഗതേന ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, പഞ്ഞത്തം തമാഗതേന പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേന്തി, അനാപത്തിം അനാപത്തിതി ദീപേന്തി, ആപത്തിം ആപത്തിതി ദീപേന്തി, ലഹുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, ഗരുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, സാവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, അനവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി , ദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി, അദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേന്തി. തേ ഇമേഹി അട്ഠാരസഹി വത്ഥുഹി ന അപകസ്സന്തി, ന അവപകസ്സന്തി, ന ആവേനിം ഉപോസഥം കരോന്തി, ന ആവേനിം പവാറണം കരോന്തി, ന ആവേനിം സഞ്ചകമ്മം കരോന്തി. ഏത്താവതാ ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചോ സമഗ്ഗോ ഹോതി”തി.

൩൫൪. “സമഗ്ഗം പന, ഭന്തേ, സഞ്ചം ഭിന്ദിത്വാ കിം സോ പസവതീ”തി? “സമഗ്ഗം ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചം ഭിന്ദിത്വാ കപ്പട്ഠികം കിഞ്ചിസം പസവതി, കപ്പം നിരയമ്ഹി പച്ചതീ”തി.

[ഇതിവു് ൧൮; അം നിം ൧൦.൩൯] “ആപായികോ നേരയികോ, കപ്പട്ഠോ സഞ്ചഭേദകോ; വഗ്ഗരതോ അധമ്മട്ഠോ, യോഗക്ഖേമാ പധംസതി; സഞ്ചം സമഗ്ഗം ഭിന്ദിത്വാ, കപ്പം നിരയമ്ഹി പച്ചതീ”തി.

“ഭിന്നം പന, ഭന്തേ, സഞ്ചം സമഗ്ഗം കത്വാ കിം സോ പസവതീ”തി? “ഭിന്നം ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചം സമഗ്ഗം കത്വാ ബ്രഹ്മം പുണ്ണം പസവതി, കപ്പം സഗ്ഗമ്ഹി മോദതീ”തി.

[ഇത്തിവു് ൧൮; അം നിം ൧൦.൪൦] “സുഖാ സഞ്ചസ്സ സാമഗ്ഗീ, സമഗ്ഗാനഞ്ച അനുഗൃഹോ; സമഗ്ഗരതോ ധമ്മട്ഠോ, യോഗക്ഖേമാ ന ധംസതി; സഞ്ചം സമഗ്ഗം കത്വാ, കപ്പം സഗ്ഗമ്ഹി മോദതീ”തി.

൩൫൫. [പരി് ൪൫൯] “സിയാ നു ഖോ, ഭന്തേ, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്ഠോ, അതേകിച്ഛോ”തി? “സിയാ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്ഠോ, അതേകിച്ഛോ”തി.

[പരി് ൪൫൯] “സിയാ [സിയാ നു ഖോ (സ്യാ കം)] പന, ഭന്തേ, സഞ്ചഭേദകോ ന ആപായികോ, ന നേരയികോ, ന കപ്പട്ഠോ, ന അതേകിച്ഛോ”തി? “സിയാ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ന ആപായികോ, ന നേരയികോ, ന കപ്പട്ഠോ, ന അതേകിച്ഛോ”തി.

“കതമോ പന, ഭന്തേ, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്റോ, അതേകിച്ഛോ”തി? “ഇധുപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി. തസ്ഥിം അധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ അധമ്മദിട്ഠി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹമ, ഇമം രോചേമാ’തി. അയമ്പി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്റോ, അതേകിച്ഛോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി. തസ്ഥിം അധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ ധമ്മദിട്ഠി, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹമ, ഇമം രോചേമാ’തി. അയമ്പി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്റോ, അതേകിച്ഛോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി. തസ്ഥിം അധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ വേമതികോ, വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹമ, ഇമം രോചേമാ’തി. അയമ്പി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്റോ, അതേകിച്ഛോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി. തസ്ഥിം ധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ അധമ്മദിട്ഠി...പേ... (തസ്ഥിം ധമ്മദിട്ഠി ഭേദേ ധമ്മദിട്ഠി) [( ) [സ്യാമപോത്ഥകേ നത്ഥി, വിമതിവിനോദനീടീകായ സമേതി](#)]. തസ്ഥിം ധമ്മദിട്ഠി ഭേദേ വേമതികോ. തസ്ഥിം വേമതികോ ഭേദേ അധമ്മദിട്ഠി. തസ്ഥിം വേമതികോ ഭേദേ ധമ്മദിട്ഠി. തസ്ഥിം വേമതികോ ഭേദേ വേമതികോ വിനിധായ ദിട്ഠിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രുചിം, വിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - ‘അയം ധമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹമ, ഇമം രോചേമാ’തി. അയമ്പി ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പട്റോ, അതേകിച്ഛോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ഭിക്ഖു ധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേതി...പേ... അവിനയം വിനയോതി ദീപേതി... വിനയം അവിനയോതി ദീപേതി... അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... ഭാസിതം ലപിതം തമാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... അനാചിണ്ണം തമാഗതേന ആചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... ആചിണ്ണം തമാഗതേന അനാചിണ്ണം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേന പഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... പഞ്ഞത്തം തമാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തമാഗതേനാതി ദീപേതി... അനാപത്തിം ആപത്തിതി ദീപേതി... ആപത്തിം അനാപത്തിതി ദീപേതി... ലഹുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തിതി ദീപേതി... ഗരുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തിതി ദീപേതി... സാവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേതി... അനവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തിതി ദീപേതി... ദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേതി... അദുട്ഠല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠല്ലാ ആപത്തിതി ദീപേതി... തസ്ഥിം അധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ അധമ്മദിട്ഠി...പേ... തസ്ഥിം അധമ്മദിട്ഠി, ഭേദേ ധമ്മദിട്ഠി ... തസ്ഥിം

അയമ്മദിടി, ഭേദേ വേമതികോ... തസ്മിം യമ്മദിടി, ഭേദേ അയമ്മദിടി...
(തസ്മിം യമ്മദിടി, ഭേദേ യമ്മദിടി) [( ) സ്യാമപോത്ഥകേ നത്ഥി] ... തസ്മിം
യമ്മദിടി, ഭേദേ വേമതികോ... തസ്മിം വേമതികോ, ഭേദേ അയമ്മദിടി...
തസ്മിം വേമതികോ, ഭേദേ യമ്മദിടി... തസ്മിം വേമതികോ, ഭേദേ
വേമതികോ, വിനിധായ ദിടിം, വിനിധായ ഖന്തിം, വിനിധായ രൂചിം,
വിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം യമ്മോ, അയം
വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാ'തി. അയമ്പി
ഖോ, ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ആപായികോ, നേരയികോ, കപ്പടോ,
അതേകിച്ഛോ"തി.

“കതമോ പന, ഭന്തേ, സഞ്ചഭേദകോ ന ആപായികോ, ന നേരയികോ, ന
കപ്പടോ , ന അതേകിച്ഛോ"തി? “ഇധുപാലി, ഭിക്ഖു അയമ്മം യമ്മോതി
ദീപേതി. തസ്മിം യമ്മദിടി, ഭേദേ യമ്മദിടി , അവിനിധായ ദിടിം,
അവിനിധായ ഖന്തിം, അവിനിധായ രൂചിം, അവിനിധായ ഭാവം,
അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം യമ്മോ, അയം വിനയോ, ഇദം
സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാ'തി. അയമ്പി ഖോ, ഉപാലി,
സഞ്ചഭേദകോ ന ആപായികോ, ന നേരയികോ, ന കപ്പടോ, ന
അതേകിച്ഛോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ഭിക്ഖു യമ്മം അയമ്മോതി ദീപേതി...പേ... ദുട്ഠുല്ലം
ആപത്തിം അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിതി ദീപേതി. തസ്മിം യമ്മദിടി, ഭേദേ
യമ്മദിടി, അവിനിധായ ദിടിം, അവിനിധായ ഖന്തിം, അവിനിധായ രൂചിം,
അവിനിധായ ഭാവം, അനുസ്സാവേതി, സലാകം ഗാഹേതി - 'അയം യമ്മോ,
അയം വിനയോ, ഇദം സത്ഥുസാസനം, ഇമം ഗണ്ഹഥ, ഇമം രോചേമാ'തി.
അയമ്പി ഖോ , ഉപാലി, സഞ്ചഭേദകോ ന ആപായികോ, ന നേരയികോ, ന
കപ്പടോ, ന അതേകിച്ഛോ"തി.

തതീയഭാണവാരോ നിടിതിതോ.

സഞ്ചഭേദകക്ഖന്ധകോ സത്തമോ.

തസ്സുദ്ദാനം -

അനുപിയേ അഭിത്താതാ, സുഖുമാലോ ന ഇച്ഛതി;
കസാ വപാ അഭി നിന്നേ, നിധാ ലാവേ ച ഉബ്ബഹേ.

പുഞ്ജമദുപലാലഞ്ച, ഭുസദാഹുണനീഹരേ;
ആയതിമ്പി ന ഖീയന്തി, പിതരോ ച പിതാമഹാ.

ഭദ്രിയോ അനുരുദ്ധോ ച, ആനന്ദോ ഭഗു കിമിലോ;
സക്യമാനോ ച കോസമ്ബിം, പരിഹായി കകുധേന ച.

പകാസേസി പിതുന്നോ ച, പുരിസേ സിലം നാളാഗിരിം;
തികപഞ്ചഗരുകോ ഖോ, ഭിന്ദി മുല്ലച്ചയേന ച;
തയോ അട്ഠ പുന തീണി, രാജി ഭേദാ സിയാ നു ഖോതി.

സഞ്ചഭേദകക്ഖന്ധകം നിടിതിതം.

വ. വത്തക്വന്ധകം

൧. ആഗന്തുകവത്തകമാ

൩൫൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖു സുപാഹനാപി ആരാമം പവിസന്തി, ഛത്തപഗ്ഗഹിതാപി ആരാമം പവിസന്തി, ഓഗുണ്ഠിതാപി ആരാമം പവിസന്തി, സീസേപി ചീവരം കരിത്വാ ആരാമം പവിസന്തി, പാനീയേനപി പാദേ യോവന്തി, വുഡ്ഡതരേപി ആവാസികേ ഭിക്ഖു ന അഭിവാദേന്തി, നപി സേനാസനം പുച്ഛന്തി. അത്തരരോപി ആഗന്തുകോ ഭിക്ഖു അനജ്ജയാവുട്ഠം വിഹാരം ഘടികം ഉഗ്ഘാടേത്വാ കവാടം പണാമേത്വാ സഹസാ പാവസി. തസ്സ ഉപരിപിട്ഠിതോ [\[ഉപരിപിട്ഠിതോ \(?\)\]](#) അഹി ഖണ്ഡേ പപതി. സോ ഭീതോ വിസ്സരമകാസി. ഭിക്ഖു ഉപധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - “കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, വിസ്സരമകാസീ”തി? അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഠഹി നാമ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖു സുപാഹനാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, ഛത്തപഗ്ഗഹിതാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, ഓഗുണ്ഠിതാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, സീസേപി ചീവരം കരിത്വാ ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, പാനീയേനപി പാദേ യോവിസ്സന്തി, വുഡ്ഡതരേപി ആവാസികേ ഭിക്ഖു ന അഭിവാദേസ്സന്തി, നപി സേനാസനം പുച്ഛിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, “ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖു സുപാഹനാപി ആരാമം പവിസന്തി, ഛത്തപഗ്ഗഹിതാപി ആരാമം പവിസന്തി, ഓഗുണ്ഠിതാപി ആരാമം പവിസന്തി, സീസേപി ചീവരം കരിത്വാ ആരാമം പവിസന്തി, പാനീയേനപി പാദേ യോവന്തി, വുഡ്ഡതരേപി ആവാസികേ ഭിക്ഖു ന അഭിവാദേന്തി, നപി സേനാസനം പുച്ഛന്തി. സച്ചം ഭഗവാതി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... കമണ്ഠഹി നാമ ഭിക്ഖവേ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖു സുപാഹനാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, ഛത്തപഗ്ഗഹിതാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, ഓഗുണ്ഠിതാപി ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, സീസേപി ചീവരം കരിത്വാ ആരാമം പവിസിസ്സന്തി, പാനീയേനപി പാദേ യോവിസ്സന്തി, വുഡ്ഡതരേപി ആവാസികേ ഭിക്ഖു ന അഭിവാദേസ്സന്തി, നപി സേനാസനം പുച്ഛിസ്സന്തി, നേതം ഭിക്ഖവേ അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൫൭. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പത്തപേസ്സാമി യഥാ ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. ആഗന്തുകേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ‘ഇദാനി ആരാമം പവിസിസ്സാമീ’തി ഉപാഹനാ ഓമുഞ്ചിത്വാ നീചം കത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ ഗഹേത്വാ ഛത്തം അപനാമേത്വാ സീസം വിവരിത്വാ സീസേ ചീവരം [\[വിവരിത്വാ ചീവരം \(ക\)\]](#) ഖണ്ഡേ കത്വാ സാധുകം അതരമാനേന ആരാമോ പവിസിതബ്ബോ. ആരാമം പവിസന്തേന സല്ലക്ഖേതബ്ബം - ‘കത്ഥ ആവാസികാ ഭിക്ഖു പടിക്കമന്തി’തി? യത്ഥ ആവാസികാ ഭിക്ഖു പടിക്കമന്തി - ഉപട്ഠാനസാലായ വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമുലേ വാ - തത്ഥ ഗത്വാ ഏകമന്തം പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ;

ഏകമന്തം ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം; പതിരൂപം ആസനം ഗഹേത്വാ നിസീദിതബ്ബം; പാനീയം പുച്ഛിതബ്ബം, പരിഭോജനീയം പുച്ഛിതബ്ബം - 'കതമം പാനീയം, കതമം പരിഭോജനീയ'ന്തി? സചേ പാനീയേന അത്ഥോ ഹോതി, പാനീയം ഗഹേത്വാ പാതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയേന അത്ഥോ ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഗഹേത്വാ പാദാ യോവിതബ്ബാ. പാദേ യോവന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം, ഏകേന ഹത്ഥേന പാദാ യോവിതബ്ബാ. തേനേവ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം [യേന ഹത്ഥേന ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം (സ്യം)] ന തേനേവ ഹത്ഥേന പാദാ യോവിതബ്ബാ. ഉപാഹനപുണ്ഛരണചോളകം പുച്ഛിതാ ഉപാഹനാ പുണ്ഛരിതബ്ബാ. ഉപാഹനാ പുണ്ഛരന്തേന പഠമം സുകുവേന ചോളകേന പുണ്ഛരിതബ്ബാ, പച്ഛാ അല്ലേന. ഉപാഹനാപുണ്ഛരണചോളകം യോവിതാ [പീളേത്വാ (സ്യം)] ഏകമന്തം വിസ്സജ്ജതബ്ബം.

“സചേ ആവാസികോ ഭിക്ഖു വുഡ്ഢോ ഹോതി, അഭിവാദേതബ്ബോ. സചേ നവകോ ഹോതി, അഭിവാദാപേതബ്ബോ. സേനാസനം പുച്ഛിതബ്ബം - 'കതമം മേ സേനാസനം പാപുണാതീ'തി? അജ്ജ്യാവുട്ഠം വാ അനജ്ജ്യാവുട്ഠം വാ പുച്ഛിതബ്ബം, ഗോചരോ പുച്ഛിതബ്ബോ, അഗോചരോ പുച്ഛിതബ്ബോ, സേക്ഖസമ്മതാനി [സേഖസമ്മതാനി (കം)] കുലാനി പുച്ഛിതബ്ബാനി , വച്ചട്ഠാനം പുച്ഛിതബ്ബം, പസ്സാവട്ഠാനം പുച്ഛിതബ്ബം, പാനീയം പുച്ഛിതബ്ബം, പരിഭോജനീയം പുച്ഛിതബ്ബം, കത്തരദണ്ഡോ പുച്ഛിതബ്ബോ, സഞ്ഘസ്സ കതികസണ്ഠാനം പുച്ഛിതബ്ബം - 'കം കാലം പവിസിതബ്ബം, കം കാലം നിക്ഖമിതബ്ബ'ന്തി? സചേ വിഹാരോ അനജ്ജ്യാവുട്ഠോ ഹോതി, കവാടം ആകോടേത്വാ മുഹുത്തം ആഗമേത്വാ ഘടികം ഉഗ്ഘാടേത്വാ കവാടം പണാമേത്വാ ബഹി റിന്തേന നില്ലോകേതബ്ബോ.

“സചേ വിഹാരോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, മഞ്ചേ വാ മഞ്ചോ ആരോപിതോ ഹോതി, പീഠേ വാ പീഠം ആരോപിതം ഹോതി, സേനാസനം ഉപരി പുണ്ഞികതം [പുണ്ഞികിതം (കം)] ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. [മഹാവം നൃന്ദ-നൃന്ദ (മോകം വിസദിസം)] വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം ഭൂമത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബാ; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസഞ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസഞ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; വേളമല്ലുകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹന്തീതി [ഊഹന്തീതി (സീം സ്യം)]. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛരസ്സേതബ്ബം.

“ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ [യഥാപഞ്ഞത്തം (സീം സ്യാ°), യഥാഭാഗം (ക°)] പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്യാ പമജ്ജിത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ [യഥാഭാഗം (സ്യാ° ക°)] ഠപേതബ്ബം. മഞ്ചോ ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ നീചം കത്യാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ [യഥാഭാഗം (സ്യാ° ക°)] പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ നീചം കത്യാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ [യഥാഭാഗം (സ്യാ° ക°)] പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഭാഗം പഞ്ഞപേതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഭാഗം പഞ്ഞപേതബ്ബം. വേളമല്ലകോ ഓതാപേത്യാ പമജ്ജിത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഭാഗം ഠപേതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്യാ പമജ്ജിത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഭാഗം ഠപേതബ്ബം. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്യാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്യാ പാരത്തോ അന്തം ഓരത്തോ ഭോഗം കത്യാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം.

“സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ മകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ മകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ മകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ മകേതബ്ബാ . സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, രത്തിം മകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ മകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചുകുടി ഉക്ഖാപാ ഹോതി, വച്ചുകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി, പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ആസിബിതബ്ബം. ഇദം വോ, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുക്കാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം യഥാ ആഗന്തുക്കേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബ”ന്തി.

൨. ആവാസികവത്തകഥാ

൩൨൮. തേന വോ പന സമയേന ആവാസികാ ഭിക്ഖു ആഗന്തുക്കേ ഭിക്ഖു ദിസാ നേവ ആസനം പഞ്ഞപേന്തി, ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം ഉപനിക്ഖിപന്തി, ന പച്ചുഗ്ഗത്ഥാ പത്തചീവരം പടിഗുണ്ഹന്തി, ന പാനീയേന

പുഷ്പത്തി [ന പാനീയേന പുഷ്പത്തി, ന പരിഭോജനീയേന പുഷ്പത്തി (സ്യാ° കം)],
ന വുഡ്ഡതരേപി ആഗന്തുക്വേ ഭിക്ഖു അഭിവാദേന്തി, ന സേനാസനം
പണ്ണപേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയ്യന്തി
വിപാചേന്തി - “കമണ്ഡി നാമ ആവാസികാ ഭിക്ഖു ആഗന്തുക്വേ ഭിക്ഖു
ദിസാ നേവ ആസനം പണ്ണപേസ്സന്തി, ന പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം
ഉപനിക്ഖിപിസ്സന്തി, ന പച്ചുഗ്ഗന്താ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹിസ്സന്തി, ന
പാനീയേന പുഷ്പിസ്സന്തി, വുഡ്ഡതരേപി ആഗന്തുക്വേ ഭിക്ഖു ന
അഭിവാദേസ്സന്തി, ന സേനാസനം പണ്ണപേസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിരം, ഭിക്ഖവേ...പേ... സച്ചം
ഭഗവാതി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൫൯. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം
പണ്ണപേസ്സാമി യഥാ ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം.
ആവാസികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ആഗന്തുക്വേ ഭിക്ഖു വുഡ്ഡതരം
ദിസാ ആസനം പണ്ണപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം
ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം , പച്ചുഗ്ഗന്താ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പാനീയേന
പുഷ്പിതബ്ബോ [പാനീയേന പുഷ്പിതബ്ബോ, പരിഭോജനീയേന പുഷ്പിതബ്ബോ (സ്യാ°)].
സചേ ഉസ്സഹതി, ഉപാഹനാ പുണ്ണരീതബ്ബാ. ഉപാഹനാ പുണ്ണരേന പഠമം
സുക്ഖേന ചോളകേന പുണ്ണരീതബ്ബാ, പച്ഛാ അല്ലേന.
ഉപാഹനാപുണ്ണരചോളകം യോവിത്വാ [യോവിത്വാ പീളേത്വാ (സ്യാ°)]
ഏകമന്തം വിസ്സജ്ജേതബ്ബം.

“ആഗന്തുക്വോ ഭിക്ഖു വുഡ്ഡതരോ അഭിവാദേതബ്ബോ. സേനാസനം
പണ്ണപേതബ്ബം - ‘ഏതം തേ സേനാസനം പാപുണാതീ’തി. അജ്ജായവുട്ഠം വാ
അനജ്ജായവുട്ഠം വാ ആചിക്ഖിതബ്ബം. ഗോചരോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ.
അഗോചരോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ. സേക്ഖസമ്മതാനി കൂലാനി
ആചിക്ഖിതബ്ബാനി. വച്ചുട്ഠാനം ആചിക്ഖിതബ്ബം. പസ്സാവട്ഠാനം
ആചിക്ഖിതബ്ബം. പാനീയം ആചിക്ഖിതബ്ബം. പരിഭോജനീയം ആചിക്ഖിതബ്ബം.
കത്തരദണ്ഡോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ. സഞ്ചസ്സ കതികസണ്ഠാനം ആചിക്ഖിതബ്ബം
- ‘ഇമം കാലം പവിസിതബ്ബം, ഇമം കാലം നിക്ഖമിതബ്ബ’ന്തി .

“സചേ നവകോ ഹോതി, നിസിന്നകേനേവ ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘അത്ര പത്തം
നിക്ഖിപാഹി, അത്ര ചീവരം നിക്ഖിപാഹി, ഇദം ആസനം നിസീദാഹീ’തി.
പാനീയം ആചിക്ഖിതബ്ബം. പരിഭോജനീയം ആചിക്ഖിതബ്ബം.
ഉപാഹനാപുണ്ണരചോളകം ആചിക്ഖിതബ്ബം. ആഗന്തുക്വോ ഭിക്ഖു നവകോ
അഭിവാദാപേതബ്ബോ. സേനാസനം ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഏതം തേ സേനാസനം
പാപുണാതീ’തി. അജ്ജായവുട്ഠം വാ അനജ്ജായവുട്ഠം വാ ആചിക്ഖിതബ്ബം.
ഗോചരോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ. അഗോചരോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ.
സേക്ഖസമ്മതാനി കൂലാനി ആചിക്ഖിതബ്ബാനി. വച്ചുട്ഠാനം ആചിക്ഖിതബ്ബം.
പസ്സാവട്ഠാനം ആചിക്ഖിതബ്ബം. പാനീയം ആചിക്ഖിതബ്ബം. പരിഭോജനീയം
ആചിക്ഖിതബ്ബം. കത്തരദണ്ഡോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ. സഞ്ചസ്സ കതികസണ്ഠാനം
ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഇമം കാലം പവിസിതബ്ബം, ഇമം കാലം നിക്ഖമിതബ്ബ’ന്തി.
ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ , ആവാസികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം യഥാ
ആവാസികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബ”ന്തി.

൩. ഗമികവത്തകമാ

൩൬൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഗമികാ ഭിക്ഖു ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം അപ്പടിസാമേത്യാ ദാരവാതപാനം വിവരിത്യാ സേനാസനം അനാപുച്ഛാ പക്കമന്തി. ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം നസ്സതി. സേനാസനം അഗുത്തം ഹോതി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഗമികാ ഭിക്ഖു ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം അപ്പടിസാമേത്യാ ദാരവാതപാനം വിവരിത്യാ സേനാസനം അനാപുച്ഛാ പക്കമിസ്സന്തി! ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം നസ്സതി. സേനാസനം അഗുത്തം ഹോതി”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... സച്ചം ഭഗവാതി...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൬൧. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഗമികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ ഗമികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. ഗമികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം പടിസാമേത്യാ ദാരവാതപാനം മകേത്യാ സേനാസനം ആപുച്ഛാ പക്കമിതബ്ബം [ആപുച്ഛിതബ്ബം (സ്യാം)]. സചേ ഭിക്ഖു ന ഹോതി, സാമണേരോ ആപുച്ഛിതബ്ബോ. സചേ സാമണേരോ ന ഹോതി, ആരാമികോ ആപുച്ഛിതബ്ബോ. സചേ ആരാമികോ ന ഹോതി, ഉപാസകോ ആപുച്ഛിതബ്ബോ. സചേ ന ഹോതി ഭിക്ഖു വാ സാമണേരോ വാ ആരാമികോ വാ ഉപാസകോ വാ, ചതൂസു പാസാണേസു മഞ്ചം പഞ്ഞപേത്യാ മഞ്ചേ മഞ്ചം ആരോപേത്യാ പീഠേ പീഠം ആരോപേത്യാ സേനാസനം ഉപരി പുണ്ജം കരിത്യാ ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം പടിസാമേത്യാ ദാരവാതപാനം മകേത്യാ പക്കമിതബ്ബം. സചേ വിഹാരോ ഓവസ്സതി, സചേ ഉസ്സഹതി, ഛാദേതബ്ബോ, ഉസ്സുകം വാ കാതബ്ബം - ‘കിന്തി നു ഖോ വിഹാരോ ഛാദിയേമാ’തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ലഭേമ, യോ ദേസോ അനോവസ്സകോ ഹോതി, തത്ഥ ചതൂസു പാസാണേസു മഞ്ചം പഞ്ഞപേത്യാ മഞ്ചേ മഞ്ചം ആരോപേത്യാ പീഠേ പീഠം ആരോപേത്യാ സേനാസനം ഉപരി പുണ്ജം കരിത്യാ ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം പടിസാമേത്യാ ദാരവാതപാനം മകേത്യാ പക്കമിതബ്ബം. സചേ സബ്ബോ വിഹാരോ ഓവസ്സതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സേനാസനം ഗാമം അതിഹരിതബ്ബം, ഉസ്സുകം വാ കാതബ്ബം - ‘കിന്തി നു ഖോ സേനാസനം ഗാമം അതിഹരിയേമാ’തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ലഭേമ, അജ്ജേയാകാസേ ചതൂസു പാസാണേസു മഞ്ചം പഞ്ഞപേത്യാ മഞ്ചേ മഞ്ചം ആരോപേത്യാ പീഠേ പീഠം ആരോപേത്യാ സേനാസനം ഉപരി പുണ്ജം കരിത്യാ ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം പടിസാമേത്യാ തിണേന വാ പണ്ണേന വാ പടിച്ഛാദേത്യാ പക്കമിതബ്ബം - അപ്പേവ നാമ അങ്ഗാനിപി സേസേയുന്തി. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഗമികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം യഥാ ഗമികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം”തി.

൪. അനുമാദനവത്തകമാ

൩൬൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭത്തഗ്ഗേ ന അനുമാദന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഭത്തഗ്ഗേ ന അനുമാദിസ്സന്തി”തി! അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖു തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ജായന്താനം വിയന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ

തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭത്തഗ്ഗേ അനുമാദിതു”ന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കേന നു ഖോ ഭത്തഗ്ഗേ അനുമാദിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മേരേന ഭിക്ഖുനാ ഭത്തഗ്ഗേ അനുമാദിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അത്തതരസ്സ പൂഗസ്സ സഞ്ചഭത്തം ഹോതി . ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ സഞ്ചത്ഥേരോ ഹോതി. ഭിക്ഖു - ‘ഭഗവതാ അനുത്താതം മേരേന ഭിക്ഖുനാ ഭത്തഗ്ഗേ അനുമാദിതു’ന്തി - ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം ഏകകം ഓഹായ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സാരിപുത്തോ തേ മനുസ്സേ പടിസമ്മോദിത്വാ പച്ഛാ ഏകകോ അഗമാസി. അദുസാ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം ദൂരതോവ ഏകകം ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ആയസ്ഥന്തം സാരിപുത്തം ഏതദവോച - “കച്ചി, സാരിപുത്ത, ഭത്തം ഇദ്ധം അഹോസി”തി? “ഇദ്ധം ഖോ, ഭന്തേ, ഭത്തം അഹോസി; അപിച മം ഭിക്ഖു ഏകകം ഓഹായ പക്കന്താ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭത്തഗ്ഗേ ചതുഹി പഞ്ചഹി മേരാനുമേരേഹി ഭിക്ഖുഹി ആഗമേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അത്തതരോ മേരോ ഭത്തഗ്ഗേ വച്ചിതോ ആഗമേസി. സോ വച്ചം സന്ധാരേതും അസക്കോന്തോ മുച്ഛിതോ പപതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സതി കരണീയേ ആനന്തരികം ഭിക്ഖും ആപുച്ഛിത്വാ ഗന്തു”ന്തി.

൫. ഭത്തഗ്ഗവത്തകഥാ

൩൬൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ ഭത്തഗ്ഗം ഗച്ഛന്തി, വോക്കമ്മപി മേരാനം ഭിക്ഖുനം പുരതോ പുരതോ ഗച്ഛന്തി, മേരേപി ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദന്തി , നവേപി ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹന്തി, സഞ്ചാടിമ്പി ഓത്ഥരിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ള്ജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമഞ്ഹി നാമ ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ ഭത്തഗ്ഗം ഗച്ഛിസ്സന്തി, വോക്കമ്മപി മേരാനം ഭിക്ഖുനം പുരതോ പുരതോ ഗച്ഛിസ്സന്തി, മേരേപി ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദിസ്സന്തി, നവേപി ഭിക്ഖു ആസന്നേനപി പടിബാഹിസ്സന്തി, സഞ്ചാടിമ്പി ഓത്ഥരിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ ഭത്തഗ്ഗം ഗച്ഛന്തി, വോക്കമ്മപി മേരാനം ഭിക്ഖുനം പുരതോ പുരതോ ഗച്ഛന്തി, മേരേപി ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദന്തി, നവേപി ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹന്തി, സഞ്ചാടിമ്പി ഓത്ഥരിത്വാ അന്തരഘരേ നിസീദന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

നന്തർ. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ഭത്തഗുവത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യമാ ഭിക്ഖുഹി ഭത്തഗേ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. സചേ ആരാമേ കാലോ ആരോചിതോ ഹോതി, തിമണ്ഡലം പടിച്ചാദേന്തേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്ഥാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്ഥാ സഗുണം കത്ഥാ സഞ്ചാടിയോ പാരുപിത്ഥാ ഗൺഠികം പടിമുഞ്ചിത്ഥാ യോവിത്ഥാ പത്തം ഗഹേത്ഥാ സാധുകം അതരമാനേന ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ.

“ന വോക്കമ്മ മേരാനം ഭിക്ഖുനം പുരതോ പുരതോ ഗന്തബ്ബം. സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. സുസംവുതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. അപ്പസദേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം . ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഖമ്ഭകതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഓഗുൺഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം.

“സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. സുസംവുതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം, അപ്പസദേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന ഖമ്ഭകതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന ഓഗുൺഠിതേന അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന പല്ലത്ഥികായ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ന സഞ്ചാടിം ഓത്ഥരിത്ഥാ അന്തരഘരേ നിസീദിതബ്ബം.

“ഉദകേ ദിയുമാനേ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി പത്തം പടിഗുഹേത്ഥാ ഉദകം പടിഗുഹേതബ്ബം. നീചം കത്ഥാ സാധുകം അപ്പടിഘംസത്തേന പത്തോ യോവിതബ്ബോ. സചേ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ഹോതി, നീചം കത്ഥാ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹേ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം - മാ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ഉദകേന ഓസിഞ്ചി [\[ഓസിഞ്ചിയീ \(കം\)\]](#), മാ സാമന്താ ഭിക്ഖു ഉദകേന ഓസിഞ്ചിംസു [\[ഓസിഞ്ചിയീംസു \(കം\)\]](#), മാ സഞ്ചാടി ഉദകേന ഓസിഞ്ചീതി. സചേ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ന ഹോതി, നീചം കത്ഥാ ഛരമായ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം - മാ സാമന്താ ഭിക്ഖു ഉദകേന ഓസിഞ്ചിംസു, മാ സഞ്ചാടി ഉദകേന ഓസിഞ്ചീതി.

“ഓദനേ ദിയുമാനേ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി പത്തം പടിഗുഹേത്ഥാ ഓദനോ പടിഗുഹേതബ്ബോ, സുപസ്സ ഓകാസോ കാതബ്ബോ. സചേ ഹോതി സപ്പി വാ തേലം വാ ഉത്തരിഭങ്ഗം വാ, മേരേന വത്തബ്ബോ - ‘സബ്ബേസം സമകം സമ്പാദേഹീ’തി. സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതോ പടിഗുഹേതബ്ബോ. പത്തസഞ്ഞിനാ പിണ്ഡപാതോ പടിഗുഹേതബ്ബോ. സമസുപകോ പിണ്ഡപാതോ പടിഗുഹേതബ്ബോ. സമതിത്തികോ പിണ്ഡപാതോ പടിഗുഹേതബ്ബോ.

“ന താവ മേരേന ഭുഞ്ജിതബ്ബം യാവ ന സബ്ബേസം ഓദനോ സമ്പത്തോ ഹോതി. സക്കച്ചം പിണ്ഡപാതോ ഭുഞ്ജിതബ്ബോ. പത്തസഞ്ഞിനാ പിണ്ഡപാതോ

ഭൂഞ്ജിതഞ്ചോ. സപദാനം പിണ്ഡപാതോ ഭൂഞ്ജിതഞ്ചോ. സമസൂപകോ പിണ്ഡപാതോ ഭൂഞ്ജിതഞ്ചോ . ന മൂപകതോ ഓമദ്വിതാ പിണ്ഡിപാതോ ഭൂഞ്ജിതഞ്ചോ. ന സൂപം വാ ബൃഞ്ജനം വാ ഓദനേന പടിച്ഛാദേതഞ്ചം ഭിച്യോക്തൃതം ഉപാദായ. ന സൂപം വാ ഓദനം വാ അഗിലാനേന അത്തനോ അത്മായ വിത്താപേതാ ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ഉജ്ജ്യാനസത്തിനാ പരേസം പത്തോ ഓലോകേതഞ്ചോ. നാതിമഹത്തോ കബളോ കാതഞ്ചോ. പരിമണ്ഡലോ ആലോപോ കാതഞ്ചോ. ന അനാഹടേ കബളേ മുഖദാരം വിവരിതഞ്ചം. ന ഭൂഞ്ജമാനേന സഞ്ചോ ഹത്ഥോ മുഖേ പക്ഖിപിതഞ്ചോ. ന സകബളേന മുഖേന ബ്യാഹരിതഞ്ചം. ന പിണ്ഡുക്ഖേപകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന കബളാവച്ഛേദകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന അവഗണ്ഡകാരകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ഹത്ഥനിദ്ധുനകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന സിത്ഥാവകാരകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ജീവ്ഹാനിച്ഛാരകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ചപുചപുകാരകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന സുരുസുരുകാരകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ഹത്ഥനില്ലേഹകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന പത്തനില്ലേഹകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം. ന ഓട്ഠനില്ലേഹകം ഭൂഞ്ജിതഞ്ചം.

“ന സാമിസേന ഹത്ഥേന പാനീയമാലകോ പടിഗ്ഗഹേതഞ്ചോ. ന താവ മേരേന ഉദകം പടിഗ്ഗഹേതഞ്ചം യാവ ന സഞ്ചേവ ഭൂത്താവിനോ ഹോന്തി. ഉദകേ ദിയുമാനേ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി പത്തം പടിഗ്ഗഹേതാ ഉദകം പടിഗ്ഗഹേതഞ്ചം. നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസത്തേന പത്തോ യോവിതഞ്ചോ. സചേ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ഹോതി, നീചം കത്വാ ഉദകപ്പടിഗ്ഗഹേ ഉദകം ആസിഞ്ചിതഞ്ചം - മാ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ഉദകേന ഓസിഞ്ചി, മാ സാമന്താ ഭിക്ഖു ഉദകേന ഓസിഞ്ചിംസു, മാ സഞ്ഛാടി ഉദകേന ഓസിഞ്ചീതി. സചേ ഉദകപ്പടിഗ്ഗാഹകോ ന ഹോതി, നീചം കത്വാ ഛരമായ ഉദകം ആസിഞ്ചിതഞ്ചം - മാ സാമന്താ ഭിക്ഖു ഉദകേന ഓസിഞ്ചിംസു, മാ സഞ്ഛാടി ഉദകേന ഓസിഞ്ചീതി. ന സസിത്ഥകം പത്തയോവനം അന്തരഘരേ ഛരസ്സേതഞ്ചം.

“നിവത്തത്തേന നവകേഹി ഭിക്ഖുഹി പഠമതരം നിവത്തിതഞ്ചം. പച്ഛാ മേരേഹി സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. സുസംവുതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ഓകഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. അപ്പസദ്ദേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം . ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഖമ്ഭകത്തേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ഭത്തഗ്ഗവത്തം യഥാ ഭിക്ഖുഹി ഭത്തഗ്ഗേ സമ്മാ വത്തിതഞ്ച”ന്തി.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൬. പിണ്ഡചാരികവത്തകമാ

൩൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന പിണ്ഡചാരികാ ഭിക്ഖു ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ഛരന്തി, അസല്ലക്ഖേതാപി നിവേസനം പവിസന്തി, അസല്ലക്ഖേതാപി നിക്ഖമന്തി, അതിസഹസാപി പവിസന്തി, അതിസഹസാപി നിക്ഖമന്തി, അതിദുരേപി തിട്ഠന്തി, അച്ഛാസന്നേപി തിട്ഠന്തി, അതിഛിരമ്പി തിട്ഠന്തി, അതിലഹുമ്പി നിവത്തന്തി. അത്തതരോപി പിണ്ഡചാരികോ ഭിക്ഖു അസല്ലക്ഖേതാ നിവേസനം

പാവിസി. സോ ച ദ്വാരം മഞ്ഞമാനോ അഞ്ഞരരം ഓവരകം പാവിസി. തസ്മിന്വി ഓവരകേ ഇത്ഥി നഗ്നാ ഉത്താനാ നിപന്നാ ഹോതി. അദസാ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തം ഇത്ഥിം നഗ്നം ഉത്താനം നിപന്നം. ദിസ്വാന - “നയിദം ദ്വാരം, ഓവരകം ഇദ”ന്തി തഥ്ഹാ ഓവരകാ നിക്ഖമി. അദസാ ഖോ തസ്സാ ഇത്ഥിയാ സാമികോ തം ഇത്ഥിം നഗ്നം ഉത്താനം നിപന്നം. ദിസ്വാന - “ഇമിനാ മേ ഭിക്ഖുനാ പജാപതീ ദുസിതാ”തി തം ഭിക്ഖും ഗഹേത്വാ ആകോടേസി. അഥ ഖോ സാ ഇത്ഥി തേന സദേന പടിബുജ്ജയിത്വാ തം പുരിസം ഏതദവോച - “കിസ്സ ത്വം, അയ്യ, ഇമം ഭിക്ഖും ആകോടേസീ”തി? “ഇമിനാസി ത്വം ഭിക്ഖുനാ ദുസിതാ”തി? “നാഹം, അയ്യ, ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ദുസിതാ; അകാരകോ സോ ഭിക്ഖു”തി തം ഭിക്ഖും മുഞ്ചാപേസി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ആരാമം ഗത്വാ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ... തേ ഉജ്ജയായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമത്ത്ഹി നാമ പിണ്ഡചാരികാ ഭിക്ഖു ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരിസ്സന്തി, അസല്ലക്ഖേത്വാപി നിവേസനം പവിസിസ്സന്തി, അസല്ലക്ഖേത്വാപി നിക്ഖമിസ്സന്തി, അതിസഹസാപി പവിസിസ്സന്തി, അതിസഹസാപി നിക്ഖമിസ്സന്തി, അതിദുരേപി തിട്ഠിസ്സന്തി, അച്ചാസന്നേപി തിട്ഠിസ്സന്തി, അതിചിരസി തിട്ഠിസ്സന്തി, അതിലഹുസി നിവത്തിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ... പേ... സച്ചം ഭഗവാതി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കമം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൬൬. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, പിണ്ഡചാരികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം പത്താപേസ്സാമി യഥാ പിണ്ഡചാരികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം. പിണ്ഡചാരികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ - ‘ഇദാനി ഗാമം പവിസിസ്സാമീ’തി തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേതേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ സഞ്ഛാടിയോ പാരുപിത്വാ ഗണ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ യോവിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ സാധുകം അതരമാനേന ഗാമോ പവിസിതഞ്ചോ.

“സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം . സുസംവുതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. അപ്പസദേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഖമ്ഭകേതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം.

“നിവേസനം പവിസന്തേന സല്ലക്ഖേതഞ്ചം - ‘ഇമിനാ പവിസിസ്സാമി, ഇമിനാ നിക്ഖമിസ്സാമീ’തി. നാതിസഹസാ പവിസിതഞ്ചം. നാതിസഹസാ നിക്ഖമിതഞ്ചം. നാതിദുരേ റാതഞ്ചം. നാച്ചാസന്നേ റാതഞ്ചം. നാതിചിരം റാതഞ്ചം. നാതിലഹും നിവത്തിതഞ്ചം. റിതകേന സല്ലക്ഖേതഞ്ചം - ‘ഭിക്ഖം ദാതുക്കാമാ വാ അദാതുക്കാമാ വാ’തി. സചേ കമ്മം വാ നിക്ഖിപതി, ആസനാ വാ വുട്ഠാതി, കടച്ഛും വാ പരാമസതി, ഭാജനം വാ പരാമസതി, റപേതി [റാപേതി (ക°)] വാ - ദാതുക്കാമസ്സാതി [ദാതുക്കാമിയാതി (സ്യ°)], ദാതുക്കാമാ വിയാതി (സീ°)] റാതഞ്ചം. ഭിക്ഖായ ദിയുമാനായ വാമേന ഹത്ഥേന സഞ്ഛാടി ഉച്ചാരേത്വാ ദക്ഖിണേന ഹത്ഥേന പത്തം പണാമേത്വാ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി

പത്തം പടിഗുഹേത്യാ ഭിക്ഖ്വാ പടിഗുഹേതഞ്ച. ന ച ഭിക്ഖ്വാദായികായ മുഖം ഉല്ലോകേതഞ്ചം [ഓലോകേതഞ്ചം (സ്യം)]. സല്ലക്ഖേതഞ്ചം - 'സൂപം ദാതുകാമാ വാ അദാതുകാമാ വാ'തി. സചേ കടച്ഛും വാ പരാമസതി, ഭാജനം വാ പരാമസതി, റപേതി വാ - ദാതുകാമസ്സാതി റാതഞ്ചം. ഭിക്ഖ്വായ ദിനായ സഞ്ചാടിയാ പത്തം പടിച്ഛാദേത്യാ സാധുകം അതരമാനേന നിവത്തിതഞ്ചം.

“സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. സുസംവുതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ഓക്ഖിത്തചക്ഖുനാ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്ഖിത്തകായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉജ്ജഗ്ഘികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. അപ്പസദ്ദേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന കായപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ബാഹുപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന സീസപ്പചാലകം അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഖമ്ഭകതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തഞ്ചം. യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, തേന ആസനം പഞ്ഞപേതഞ്ചം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം ഉപനിക്ഖിപിതഞ്ചം, അവക്കാരപാതി യോവിത്യാ ഉപട്ഠാപേതഞ്ചം, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതഞ്ചം. യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, സചേ ഹോതി ഭുത്താവസേസോ, സചേ ആകഞ്ചതി, ഭുഞ്ജിതഞ്ചം . നോ ചേ ആകഞ്ചതി, അപ്പഹരിതേ വാ ഛരസ്സേതഞ്ചം, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേതഞ്ചം. തേന ആസനം ഉദ്ധരിതഞ്ചം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം പടിസാമേതഞ്ചം, അവക്കാരപാതി യോവിത്യാ പടിസാമേതഞ്ചം, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേതഞ്ചം , ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജിതഞ്ചം. യോ പസ്സതി പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം തേന ഉപട്ഠാപേതഞ്ചം. സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്യാ ഹത്ഥവിലഞ്ചകേന ഉപട്ഠാപേതഞ്ചം, ന ച തപ്പച്ചയാ വാചാ ഭിന്ദിതഞ്ചം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പിണ്ഡചാരികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം യഥാ പിണ്ഡചാരികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതഞ്ച”ന്തി.

൭. ആരഞ്ഞികവത്തകമാ

൩൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു അരഞ്ഞേ വിഹരന്തി. തേ നേവ പാനീയം ഉപട്ഠാപേന്തി, ന പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേന്തി , ന അഗ്ഗിം ഉപട്ഠാപേന്തി, ന അരണിസഹിതം ഉപട്ഠാപേന്തി, ന നക്ഖത്തപദാനി ജാനന്തി, ന ദിസാഭാഗം ജാനന്തി. ചോരാ തത്ഥ ഗത്ഥാ തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “അത്ഥി, ഭന്തേ, പാനീയ”ന്തി? “നത്ഥാവുസോ”തി. “അത്ഥി, ഭന്തേ, പരിഭോജനീയ”ന്തി? “നത്ഥാവുസോ”തി. “അത്ഥി, ഭന്തേ, അഗ്ഗി”തി? “നത്ഥാവുസോ”തി. “അത്ഥി, ഭന്തേ, അരണിസഹിത”ന്തി? “നത്ഥാവുസോ”തി. ( ) [(അത്ഥി ഭന്തേ നക്ഖത്തപദാനീതി, ന ജാനാമ ആവുസോതി, അത്ഥി ഭന്തേ ദിസാഭാഗന്തി, ന ജാനാമ ആവുസോതി.) സീഠിമതിടീകായ പന സമേതി] “കേനജ്ജ, ഭന്തേ, യുത്ത”ന്തി? “ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ജാനാമാ”തി. “കതമായം, ഭന്തേ, ദിസാ”തി? “ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ജാനാമാ”തി. അഥ ഖോ തേ ചോരാ - ‘നേവിമേസം പാനീയം അത്ഥി, ന പരിഭോജനീയം അത്ഥി, ന അഗ്ഗി അത്ഥി, ന അരണിസഹിതം അത്ഥി, ന നക്ഖത്തപദാനി ജാനന്തി, ന ദിസാഭാഗം ജാനന്തി; ചോരാ ഇമേ, നയിമേ ഭിക്ഖു’തി - ആകോടേത്യാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേശും. അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്മിൻ നിദാനേ ഏതസ്മിൻ പകരണേ
ധമ്മിൻ കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

നന്ദവ. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ആരഞ്ഞികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം
പത്തേപേസ്സാമി യഥാ ആരഞ്ഞികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം.
ആരഞ്ഞികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ കാലസ്സേവ ഉടായ പത്തം മവികായ
പക്ഖിപിത്വാ അംസേ ആലഗ്ഗേത്വാ ചിവരം വന്ധേ കരിത്വാ ഉപാഹനാ
ആരോഹിത്വാ ദാരുഭണ്ഡം മത്തികാഭണ്ഡം പടിസാമേത്വാ ദ്വാരവാതപാനം
മകേത്വാ സേനാസനാ ഓതരിതബ്ബം - ഇദാനി ഗാമം പവിസിസ്സാമീതി.
ഉപാഹനാ ഓമുഞ്ചിത്വാ നീചം കത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ മവികായ പക്ഖിപിത്വാ
അംസേ ആലഗ്ഗേത്വാ തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ
കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ സഞ്ചാടിയോ പാരുപിത്വാ
ഗണ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ യോവിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ സാധുകം അതരമാനേന
ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ. സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം...പേ... ന
ഖമ്ഭകേതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന ഓഗുണ്ഠിതേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം. ന
ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം.

“നിവേസനം പവിസന്തേന സല്ലക്ഖേതബ്ബം - ‘ഇമിനാ പവിസിസ്സാമി,
ഇമിനാ നിക്ഖമിസ്സാമി’തി. നാതിസഹസാ പവിസിതബ്ബം. നാതിസഹസാ
നിക്ഖമിതബ്ബം. നാതിദൂരേ റാതബ്ബം. നാച്ചാസന്നേ റാതബ്ബം. നാതിചിരം
റാതബ്ബം. നാതിലഹുൻ നിവത്തിതബ്ബം. റിതകേന സല്ലക്ഖേതബ്ബം - ‘ഭിക്ഖം
ദാതുക്കാമാ വാ അദാതുക്കാമാ വാ’തി. സചേ കമ്മം വാ നിക്ഖിപതി, ആസനാ
വാ വുടായതി, കടച്ഛും വാ പരാമസതി, ഭാജനം വാ പരാമസതി, റപേതി വാ
- ദാതുക്കാമസ്സാതി റാതബ്ബം. ഭിക്ഖായ ദിയുമാനായ വാമേന ഹത്ഥേന
സഞ്ചാടി ഉച്ചാരേത്വാ ദക്ഖിണേന ഹത്ഥേന പത്തം പണാമേത്വാ ഉഭോഹി
ഹത്ഥേഹി പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഭിക്ഖാ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. ന ച
ഭിക്ഖാദായികായ മുഖം ഉല്ലോകേതബ്ബം. സല്ലക്ഖേതബ്ബം - ‘സൂപം ദാതുക്കാമാ
വാ അദാതുക്കാമാ വാ’തി. സചേ കടച്ഛും വാ പരാമസതി, ഭാജനം വാ
പരാമസതി, റപേതി വാ - ദാതുക്കാമസ്സാതി റാതബ്ബം. ഭിക്ഖായ ദിന്നായ
സഞ്ചാടിയ പത്തം പടിച്ഛാദേത്വാ സാധുകം അതരമാനേന നിവത്തിതബ്ബം.

“സുപ്പടിച്ഛന്നേന അന്തരഘരേ ഗന്തബ്ബം...പേ... ന ഉക്കുടികായ അന്തരഘരേ
ഗന്തബ്ബം. ഗാമതോ നിക്ഖമിത്വാ പത്തം മവികായ പക്ഖിപിത്വാ അംസേ
ആലഗ്ഗേത്വാ ചിവരം സഞ്ചരിത്വാ സീസേ കരിത്വാ ഉപാഹനാ ആരോഹിത്വാ
ഗന്തബ്ബം.

“ആരഞ്ഞികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ പാനീയം ഉപടായേതബ്ബം,
പരിഭോജനീയം ഉപടായേതബ്ബം, അഗ്നി ഉപടായേതബ്ബോ, അരണിസഹിതം
ഉപടായേതബ്ബം, കത്തരദണ്ഡോ ഉപടായേതബ്ബോ, നക്ഖത്തപദാനി
ഉഗ്ഗഹേതബ്ബാനി - സകലാനി വാ ഏകദേശാനി വാ, ദിസാകുസലേന ഭവിതബ്ബം.
ഇദം വോ, ഭിക്ഖവേ, ആരഞ്ഞികാനം ഭിക്ഖുനം വത്തം യഥാ
ആരഞ്ഞികേഹി ഭിക്ഖുഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം”തി.

വ. സേനാസനവത്തകഥാ

൩൬൯. തേന വോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖു അജ്ജേയാകാസേ ചിവരകമ്മം കരോന്തി. ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു പടിവാതേ അങ്ഗണേ [പങ്ഗണേ (സീം സ്യാം)] സേനാസനം പപ്ഫോടേസും. ഭിക്ഖു രജേന ഓകിരിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു പടിവാതേ അങ്ഗണേ സേനാസനം പപ്ഫോടേസ്സന്തി! ഭിക്ഖു രജേന ഓകിരിംസു”തി. അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു പടിവാതേ അങ്ഗണേ സേനാസനം പപ്ഫോടേന്തി, ഭിക്ഖു രജേന ഓകിരിംസു”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൭൦. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം സേനാസനവത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ ഭിക്ഖുഹി സേനാസനേ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. യസ്മിം വിഹാരേ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. [മഹാവം ൬൬, ൬൭; ചുളവം ൩൫൭] വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചിവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; വേളമല്ലകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭുമ്മത്ഥരണം യഥാപഞ്ഞത്തം സല്ലക്ഖേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ പരിഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛരസ്സേതബ്ബം.

“ന ഭിക്ഖുസാമന്താ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം. ന വിഹാരസാമന്താ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം. ന പാനീയസാമന്താ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം. ന പരിഭോജനീയസാമന്താ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം. ന പടിവാതേ അങ്ഗണേ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം. അധോവാതേ സേനാസനം പപ്ഫോടേതബ്ബം.

“ഭുമ്മത്ഥരണം ഏകമന്തം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഏകമന്തം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാണേ ഠപേതബ്ബാ. മഞ്ചോ ഏകമന്തം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഏകമന്തം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന

കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്യാ യഥാപത്തേതത്ത്വം പത്തേപേതബ്ധം.
ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഏകമന്തം ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ
അതിഹരിത്യാ യഥാപത്തേതത്ത്വം പത്തേപേതബ്ധം. നിസീദനപച്ചത്വമരണം ഏകമന്തം
ഓതാപേത്യാ സോധേത്യാ പപ്ഫോടേത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാപത്തേതത്ത്വം
പത്തേപേതബ്ധം. വേളമല്ലുകോ ഏകമന്തം ഓതാപേത്യാ പമജ്ജിത്യാ
അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം ഏകമന്തം
ഓതാപേത്യാ പമജ്ജിത്യാ അതിഹരിത്യാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധം. പത്തചീവരം
നിക്ഖിപിതബ്ധം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്യാ
ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്യാ പത്തോ
നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ.
ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്യാ ഏകേന
ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജു വാ പമജ്ജിത്യാ പാരതോ അന്തം
ഓരതോ ഭോഗം കത്യാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ധം.

“സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി ഉത്തരാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ,
രത്തിം മകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ധം. സചേ
കോട്ഠകോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ
ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ
അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചുകുടി
ഉക്ഖാപാ ഹോതി, വച്ചുകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി,
പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ധം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം
ഉപട്ഠാപേതബ്ധം. സചേ ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ന ഹോതി,
ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ആസിബ്ബിതബ്ധം.

“സചേ വുഡ്ഡേന സദ്ധിം ഏകവിഹാരേ വിഹരന്തി, ന വുഡ്ഡം
അനാപുച്ഛാ ഉദ്ദേശോ ദാതബ്ബോ, ന പരിപുച്ഛാ ദാതബ്ബാ, ന സജ്ജ്യായോ
കാതബ്ബോ, ന ധമ്മോ ഭാസിതബ്ബോ, ന പദീപോ കാതബ്ബോ, ന പദീപോ
വിജ്ജ്യാപേതബ്ബോ, ന വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, ന വാതപാനാ മകേതബ്ബാ.
സചേ വുഡ്ഡേന സദ്ധിം ഏകചക്രമേ ചക്രമന്തി, യേന വുഡ്ഡോ തേന
പരിവത്തിതബ്ധം, ന ച വുഡ്ഡോ സഞ്ചാടികണ്ണേന ഘട്ടേതബ്ബോ. ഇദം വോ,
ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം സേനാസനവത്തം യഥാ ഭിക്ഖുഹി സേനാസനേ സമ്മാ
വത്തിതബ്ബ”ന്തി.

൯. ജന്താഘരവത്തകഥാ

൩൨൧. തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ജന്താഘരേ മേരേഹി
ഭിക്ഖുഹി നിവാരിയമാനാ അനാദരിയം പടിച്ച് പഹൂതം കട്ഠം
ആരോപേത്യാ അഗ്ഗിം ദത്യാ ദ്വാരം മകേത്യാ ദ്വാരേ നിസീദന്തി. ഭിക്ഖു [മേരാ
ച ഭിക്ഖു (സ്യം കം)] ഉണ്ഹാഭിതത്താ ദ്വാരം അലഭമാനാ മുച്ഛിതാ

പപതന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛണ്ഡിയാ ഭിക്ഖു ജന്താഘരേ മേരേഹി ഭിക്ഖുഹി നിവാരിയമാനാ അന്നാദരിയം പടിച്ച പഹൂതം കട്ഠം ആരോപേത്യാ അഗ്നിം ദത്വാ ദ്വാരം മകേത്വാ ദ്വാരേ നിസീദിസ്സന്തി! ഭിക്ഖു ഉണ്ഹാഭിതത്ത്വാ ദ്വാരം അലഭമാനാ മുച്ഛിതാ പപതന്തി”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛണ്ഡിയാ ഭിക്ഖു ജന്താഘരേ മേരേഹി ഭിക്ഖുഹി നിവാരിയമാനാ അന്നാദരിയം പടിച്ച പഹൂതം കട്ഠം ആരോപേത്യാ അഗ്നിം ദത്വാ ദ്വാരം മകേത്വാ ദ്വാരേ നിസീദന്തി; ഭിക്ഖു ഉണ്ഹാഭിതത്ത്വാ ദ്വാരം അലഭമാനാ മുച്ഛിതാ പപതന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന , ഭിക്ഖവേ, ജന്താഘരേ മേരേന ഭിക്ഖുനാ നിവാരിയമാനേന അന്നാദരിയം പടിച്ച പഹൂതം കട്ഠം ആരോപേത്യാ അഗ്നി ദാതബ്ബോ. യോ ദദേയ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. ന, ഭിക്ഖവേ, ദ്വാരം മകേത്വാ ദ്വാരേ നിസീദിതബ്ബം. യോ നിസീദേയ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ.

൩൨൨. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ജന്താഘരവത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ ഭിക്ഖുഹി ജന്താഘരേ സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. യോ പഠമം ജന്താഘരം ഗച്ഛതി, സചേ ഛാരികാ ഉസ്സന്നാ ഹോതി, ഛാരികാ ഛസ്സേതബ്ബാ. സചേ ജന്താഘരം ഉക്ഖാപം ഹോതി, ജന്താഘരം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ പരിഭണ്ഡം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിഭണ്ഡം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ . സചേ ജന്താഘരസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, ജന്താഘരസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ.

“ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ഉദകദോണികായ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്വാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ചാദേത്വാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപവജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹിതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരേ മേരാനം ഭിക്ഖുനം പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ചാദേത്വാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം. സചേ ഉസ്സഹതി, ഉദകേപി മേരാനം ഭിക്ഖുനം പരികമ്മം കാതബ്ബം. ന മേരാനം ഭിക്ഖുനം പുരതോപി നഹായിതബ്ബം, ന ഉപരിതോപി നഹായിതബ്ബം. നഹാതേന ഉത്തരന്തേന ഓത്തരന്താനം മഗ്ഗോ ദാതബ്ബോ. യോ പച്ഛാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമതി, സചേ ജന്താഘരം ചിക്ഖല്ലം ഹോതി, യോവിതബ്ബം. മത്തികാദോണികം യോവിത്വാ ജന്താഘരപീഠം പടിസാമേത്വാ അഗ്നിം വിജ്ജായാപേത്വാ ദ്വാരം മകേത്വാ പക്കമിതബ്ബം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം ജന്താഘരവത്തം യഥാ ഭിക്ഖുഹി ജന്താഘരേ സമ്മാ വത്തിതബ്ബ”തി.

൧൦. വച്ചുകുടിവത്തകഥാ

൩൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ബ്രാഹ്മണജാതികോ വച്ചം കത്വാ ന ഇച്ഛതി ആചമേതും - കോ ഇമം വസലം ദുഗ്ഗന്ധം ആമസിസ്സതീതി [\[ആചമിസ്സതീതി \(ക\)\]](#). തസ്സ വച്ചമഗ്ഗേ കിമി സണ്ഠാതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ, വച്ചം കത്വാ ന ആചമേസി”തി? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ

ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായത്തി വിയുത്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു വച്ചം കത്വാ ന ആചമേസ്സതീ”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, വച്ചം കത്വാ ന ആചമേസീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കമം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, വച്ചം കത്വാ സതി ഉദകേ നാചമേതഞ്ച. യോ നാചമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു വച്ചുകുടിയാ യമാവുഡ്ഡം വച്ചം കരോന്തി. നവകാ ഭിക്ഖു പഠമതരം ആഗന്താ വച്ചിതാ ആഗമേന്തി. തേ വച്ചം സന്ധാരേന്താ മുച്ഛിതാ പപതന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര ഭിക്ഖവേ...പേ... സച്ചം ഭഗവാതി...പേ... “ന, ഭിക്ഖവേ, വച്ചുകുടിയാ യമാവുഡ്ഡം വച്ചോ കാതഞ്ചോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആഗതപടിപാടിയാ വച്ചം കാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അതിസഹസാപി വച്ചുകുടിം പവിസന്തി, ഉബ്ഭജിത്വാപി [ഉബ്ഭജിത്വാപി (സീം), ഉബ്ഭജിത്വാ (സ്യം)] പവിസന്തി, നിത്ഥുനന്താപി വച്ചം കരോന്തി, ദന്തകട്ഠം ഖാദന്താപി വച്ചം കരോന്തി, ബഹിദ്ധാപി വച്ചദോണികായ വച്ചം കരോന്തി, ബഹിദ്ധാപി പസ്സാവദോണികായ പസ്സാവം കരോന്തി, പസ്സാവദോണികായപി ഖേളം കരോന്തി, ഫരുസേനപി കട്ഠേന അവലേഖന്തി, അവലേഖനകട്ഠമ്പി വച്ചുകുപമ്ഹി പാതേന്തി, അതിസഹസാപി നിക്ഖമന്തി, ഉബ്ഭജിത്വാപി നിക്ഖമന്തി, ചപുചപുകാരകമ്പി ആചമേന്തി, ആചമനസരാവകേപി ഉദകം സേസേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായത്തി വിയുത്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു അതിസഹസാപി വച്ചുകുടിം പവിസിസ്സന്തി, ഉബ്ഭജിത്വാപി പവിസിസ്സന്തി, നിത്ഥുനന്താപി വച്ചം കരിസ്സന്തി, ദന്തകട്ഠം ഖാദന്താപി വച്ചം കരിസ്സന്തി, ബഹിദ്ധാപി വച്ചദോണികായ വച്ചം കരിസ്സന്തി, ബഹിദ്ധാപി പസ്സാവദോണികായ പസ്സാവം കരിസ്സന്തി, പസ്സാവദോണികായപി ഖേളം കരിസ്സന്തി, ഫരുസേനപി കട്ഠേന അവലേഖിസ്സന്തി, അവലേഖനകട്ഠമ്പി വച്ചുകുപമ്ഹി പാതേസ്സന്തി, അതിസഹസാപി നിക്ഖമിസ്സന്തി, ഉബ്ഭജിത്വാപി നിക്ഖമിസ്സന്തി, ചപുചപുകാരകമ്പി ആചമേസ്സന്തി, ആചമനസരാവകേപി ഉദകം സേസേസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ... സച്ചം ഭഗവാതി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കമം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൨൪. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം വച്ചുകുടിവത്തം പത്തേപേസ്സാമി യമാ ഭിക്ഖുഹി വച്ചുകുടിയാ സമ്മാ വത്തിതഞ്ച. യോ വച്ചുകുടിം ഗച്ഛതി തേന ബഹി റിതേന [ബഹി റിതേന (സീം കം)] ഉക്കാസിതഞ്ച. അന്തോ നിസിന്നേനപി ഉക്കാസിതഞ്ച. ചീവരവംസേ വാ ചീവരരജ്ജയാ വാ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സാധുകം അതരമാനേന വച്ചുകുടി പവിസിതഞ്ച. നാതിസഹസാ പവിസിതഞ്ച. ന ഉബ്ഭജിത്വാ പവിസിതഞ്ച. വച്ചപാദുകായ റിതേന ഉബ്ഭജിതഞ്ച. ന നിത്ഥുനന്തേന വച്ചോ കാതഞ്ചോ. ന ദന്തകട്ഠം ഖാദന്തേന വച്ചോ കാതഞ്ചോ. ന ബഹിദ്ധാ വച്ചദോണികായ വച്ചോ കാതഞ്ചോ. ന ബഹിദ്ധാ പസ്സാവദോണികായ പസ്സാവോ കാതഞ്ചോ. ന പസ്സാവദോണികായ ഖേളോ കാതഞ്ചോ. ന ഫരുസേന കട്ഠേന അവലേഖിതഞ്ച. ന

അവലേഖനകട്ഠം വച്ചുകൂപ്പമ്ഹി പാതേതഞ്ചം. വച്ചപാദുകായ റിതേന പടിച്ചാദേതഞ്ചം. നാതിസഹസാ നിക്ഖമിതഞ്ചം. ന ഉബ്ഭജിതാ നിക്ഖമിതഞ്ചം. ആചമനപാദുകായ റിതേന ഉബ്ഭജിതഞ്ചം. ന ചപുചപുകാരകം ആചമേതഞ്ചം. ന ആചമനസരാവകേ ഉദകം സേസേതഞ്ചം. ആചമനപാദുകായ റിതേന പടിച്ചാദേതഞ്ചം.

“സചേ വച്ചുകൂടി ഉഹതാ [ഊഹതാ (സിം സ്യാം)] ഹോതി, യോവിതഞ്ചാ. സചേ അവലേഖനപിഡരോ പുരോ ഹോതി, അവലേഖനകട്ഠം ഛരസ്സേതഞ്ചം. സചേ വച്ചുകൂടി ഉക്താപാ ഹോതി, വച്ചുകൂടി സമ്മജ്ജിതഞ്ചാ. സചേ പരിഭണ്ഡം ഉക്താപം ഹോതി, പരിഭണ്ഡം സമ്മജ്ജിതഞ്ചം. സചേ പരിവേണം ഉക്താപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതഞ്ചം . സചേ കോട്ഠകോ ഉക്താപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതഞ്ചോ. സചേ ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതഞ്ചം . ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം വച്ചുകൂടിവത്തം യഥാ ഭിക്ഖുഹി വച്ചുകൂടിയാ സമ്മാ വത്തിതഞ്ച”ന്തി.

൧൧. ഉപജ്ജായവത്തകഥാ

൩൭൫. തേന ഖോ പന സമയേന സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ജായേസു ന സമ്മാ വത്തിന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയിന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ജായേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ജായേസു ന സമ്മാ വത്തിന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ... “കമണ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ജായേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തി! നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൭൬. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാനം ഉപജ്ജായേസു വത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ സദ്ധിവിഹാരികേഹി ഉപജ്ജായേസു സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം. [മഹാവം ൬൬] സദ്ധിവിഹാരികേന, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ജായമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ ഉപാഹനാ ഓമുഞ്ചിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ദന്തകട്ഠം ദാതഞ്ചം, മുഖോദകം ദാതഞ്ചം, ആസനം പഞ്ഞപേതഞ്ചം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം യോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതഞ്ചാ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്വാ പടിസാമേതഞ്ചം. ഉപജ്ജായമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതഞ്ചം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്താപോ ഹോതി , സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതഞ്ചോ.

“സചേ ഉപജ്ജായായോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതഞ്ചം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതഞ്ചം, കായബന്ധനം ദാതഞ്ചം, സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ ദാതഞ്ചാ, യോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ [സഉദകോ (കം)] ദാതഞ്ചോ. സചേ ഉപജ്ജായായോ പച്ഛാസമണം ആകങ്ഖതി, തിമണ്ഡലം പടിച്ചാദേന്തേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ പാരുപിത്വാ ഗങ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ യോവിത്വാ പത്തം

ഗഹേത്യാ ഉപജ്ഞായസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം. നാതിഭൂരേ ഗന്തബ്ബം, നാച്ഛാസണേ ഗന്തബ്ബം , പത്തപരിയാപന്നം പടിഗുഹേതബ്ബം. ന ഉപജ്ഞായസ്സ ഭണമാനസ്സ അന്തരന്തരാ കഥാ ഓപാതേതബ്ബാ. ഉപജ്ഞായോ ആപത്തിസാമന്താ ഭണമാനോ നിവാരേതബ്ബോ.

“നിവത്തന്തേന പഠമതരം ആഗന്ത്യാ ആസന്നം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ഛുഗുന്ത്യാ പത്തചീവരം പടിഗുഹേതബ്ബം, പടിനിവാസന്നം ദാതബ്ബം, നിവാസന്നം പടിഗുഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുന്തം ഉണ്ഠേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഠേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ഠം ഉസ്സാരേത്യാ ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ജേ ഭണ്ഠോ അഹോസിതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധന്നം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, ഉപജ്ഞായോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. ഉപജ്ഞായോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗുഹേത്യാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്യാ വോദകം കത്വാ മുഹുന്തം ഉണ്ഠേ ഓതാപേതബ്ബോ. ന ച ഉണ്ഠേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്യാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അന്നന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്യാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ഉപജ്ഞായമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസന്നം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ ഉപജ്ഞായോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാന്നം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഠേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഠഹം പടിയാദേതബ്ബം.

“സചേ ഉപജ്ഞായോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ഉപജ്ഞായസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗന്ത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗുഹേത്യാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്യാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്യാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ ഉപജ്ഞായസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്യാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി ഉപജ്ഞായസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്യാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്യാ ഉപജ്ഞായസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസന്നം ദാതബ്ബം, സഞ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്യാ ആസന്നം പഞ്ഞപേതബ്ബം,

പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്വിപിതബ്ധം. ഉപജ്ഞായോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ധോ. സചേ ഉദ്രിസാപേതുകാമോ ഹോതി, ഉദ്രിസിതബ്ധോ. സചേ പരിപുച്ഛിതുകാമോ ഹോതി, പരിപുച്ഛിതബ്ധോ.

“യസ്മിൻ വിഹാരേ ഉപജ്ഞായോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്താപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ധോ. വിഹാരം സോധേതേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന , അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; വേളമല്ലുകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; ഭൂമത്ഥരണം യഥാപത്തേത്തം സല്ലക്വേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ധം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ പരിഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ധാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛരസ്സേതബ്ധം.

“ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധോ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. വേളമല്ലുകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധം. പത്തചീവരം നിക്വിപിതബ്ധം. പത്തം നിക്വിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്വിപിതബ്ധോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്വിപിതബ്ധോ. ചീവരം നിക്വിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്വിപിതബ്ധം.

“സചേ പൂരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പൂരത്ഥിമാ വാതപാനാ മകേതബ്ധാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ

മകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ,
രത്തിം മകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ
കോട്ഠകോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ
ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ
അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചുകുടി
ഉക്ഖാപാ ഹോതി, വച്ചുകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി,
പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം
ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ന ഹോതി,
ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ആസിബ്ബിതബ്ബം.

“സചേ ഉപജ്ജായസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന
വുപകാസേതബ്ബോ, വുപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ
ഉപജ്ജായസ്സ ക്കുച്ചും ഉപ്പന്നം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന വിനോദേതബ്ബം,
വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ഉപജ്ജായസ്സ ദിട്ഠിഗതം
ഉപ്പന്നം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം,
ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ഉപജ്ജായായോ ഗരുധമ്മം അജ്ജയാപന്നോ
ഹോതി പരിവാസാരഹോ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു
ഖോ സഞ്ഛോ ഉപജ്ജായായസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ ഉപജ്ജായായോ
മൂലായപടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം -
കിന്തി നു ഖോ സഞ്ഛോ ഉപജ്ജായായം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ
ഉപജ്ജായായോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം
- കിന്തി നു ഖോ സഞ്ഛോ ഉപജ്ജായായസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ
ഉപജ്ജായായോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം
കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സഞ്ഛോ ഉപജ്ജായായം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ
സഞ്ഛോ ഉപജ്ജായായസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം
വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ,
സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സഞ്ഛോ
ഉപജ്ജായായസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ
പനസ്സ ഹോതി സഞ്ഛേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം
വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം
കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ജായായോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാത്തേയ്യ,
നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സഞ്ഛോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ ഉപജ്ജായായസ്സ ചീവരം യോവിതബ്ബം ഹോതി , സദ്ധിവിഹാരികേന
യോവിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ജായായസ്സ ചീവരം
യോവിയേമാതി. സചേ ഉപജ്ജായായസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി,
സദ്ധിവിഹാരികേന കാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ
ഉപജ്ജായായസ്സ ചീവരം കരിയേമാതി. സചേ ഉപജ്ജായായസ്സ രജനാ പചിതബ്ബാ
ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന പചിതബ്ബാ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു
ഖോ ഉപജ്ജായായസ്സ രജനം പചിയേമാതി. സചേ ഉപജ്ജായായസ്സ ചീവരം

രജിതബ്ദം [രജേതബ്ദം (സ്വാം)] ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന രജിതബ്ദം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ദം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ജായസ്സ ചീവരം രജിയേമാതി. ചീവരം രജന്തേന [രജേന്തേന (സ്വാം)] സാധുക്കം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ദം, ന ച അച്ഛിന്നേ മേവേ പക്കമിതബ്ദം.

“ന ഉപജ്ജായാം അനാപുച്ഛാ ഏകച്ചസ്സ പത്തോ ദാതബ്ദോ, ന ഏകച്ചസ്സ പത്തോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ദോ; ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം ദാതബ്ദം, ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ദം; ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ദോ, ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ദോ; ന ഏകച്ചസ്സ കേസാ ഛേദേതബ്ദോ [ഛേദേതബ്ദോ (സീം), ഛേദിതബ്ദോ (കം)], ന ഏകച്ചേന കേസാ ഛേദാപേതബ്ദോ; ന ഏകച്ചസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ദം, ന ഏകച്ചേന പരികമ്മം കാരാപേതബ്ദം; ന ഏകച്ചസ്സ വേയ്യാവച്ചോ [വേയ്യാവച്ചം (കം)] കാതബ്ദോ, ന ഏകച്ചേന വേയ്യാവച്ചോ കാരാപേതബ്ദോ; ന ഏകച്ചസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ദം, ന ഏകച്ചോ പച്ഛാസമണോ ആദാതബ്ദോ; ന ഏകച്ചസ്സ പിണ്ഡപാതോ നീഹരിതബ്ദോ, ന ഏകച്ചേന പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ദോ; ന ഉപജ്ജായാം അനാപുച്ഛാ ഗാമോ പവിസിതബ്ദോ; ന സുസാനം ഗന്തബ്ദം; ന ദിസാ പക്കമിതബ്ദം. സചേ ഉപജ്ജായോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ദോ , വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ദം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാനം ഉപജ്ജായേസു വത്തം യഥാ സദ്ധിവിഹാരികേഹി ഉപജ്ജായേസു സമ്മാ വത്തിതബ്ദം”ന്തി.

൧൨. സദ്ധിവിഹാരികവത്തകമാ

൩൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപജ്ജായാ സദ്ധിവിഹാരികേസു ന സമ്മാ വത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഉപജ്ജായാ സദ്ധിവിഹാരികേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ജായാ സദ്ധിവിഹാരികേസു ന സമ്മാ വത്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൨൩. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ജായാനം സദ്ധിവിഹാരികേസു വത്തം പഞ്ഞപേസ്സാമി യഥാ ഉപജ്ജായേഹി സദ്ധിവിഹാരികേസു സമ്മാ വത്തിതബ്ദം. [മഹാവം ൩൨] ഉപജ്ജായേന, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികേഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ദം . തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“ഉപജ്ജായേന, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികോ സങ്ഗഹേതബ്ദോ അനുഗ്ഗഹേതബ്ദോ ഉദ്ദേശേന പരിപുച്ഛായ ഓവാദേന അനുസാസനിയാ. സചേ ഉപജ്ജായസ്സ പത്തോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ന ഹോതി, ഉപജ്ജായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ദാതബ്ദോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ദം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ഉപജ്ജിയേമാതി. സചേ ഉപജ്ജായസ്സ ചീവരം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ന ഹോതി, ഉപജ്ജായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ദാതബ്ദം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ദം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ഉപജ്ജിയേമാതി. സചേ ഉപജ്ജായസ്സ പരിക്ഖാരോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ന ഹോതി, ഉപജ്ജായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ദോ, ഉസ്സുക്കം

വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ഉപ്പജ്ജിയേമാതി.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗിലാനോ ഹോതി, കാലസ്സേവ ഉടായ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പണ്തപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം യോവിത്ഥാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബോ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന യോവിത്ഥാ പടിസാമേതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികമഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം , കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം കത്വാ സഞ്ഛാടിയോ ദാതബ്ബോ , യോവിത്ഥാ പത്തോ സോദകോ ദാതബ്ബോ.

“ഏത്താവതാ നിവത്തിസ്സതീതി ആസനം പണ്തപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗത്ഥാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഛരിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഛരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ഠം ഉസ്സാരേത്വാ ചീവരം സഞ്ഛരിതബ്ബം - മാ മജ്ജേ ഭങ്ഗോ അഹോസിതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. സദ്ധിവിഹാരികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന യോവിത്ഥാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികമഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ .

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബോ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ [\[ആദായ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ \(കം\)\]](#) ഗത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ

ദാതവ്യാ. സചേ ഉസ്സഹതി ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേതാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേതാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം, ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്തേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേതാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാന്തേന പഠമതരം ഉത്തരിത്ഥാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്ഥാ നിവാസേത്ഥാ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സഞ്ഛാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്ഥാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ.

“യസ്മിം വിഹാരേ സദ്ധിവിഹാരികോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്ഥാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം...പേ... സചേ ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന വുപകാസേതബ്ബോ, വുപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗരുധമ്മം അജ്ജന്തായേന ഹോതി പരിവാസാരഹോ, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ മൂലായപടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ അബ്ഭാന്നാരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സഞ്ഛോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സഞ്ഛേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ, ഉപജ്ജന്തായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സദ്ധിവിഹാരികോ സമ്മാ വത്തേയ്യ ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സഞ്ഛോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം യോവിതബ്ബം ഹോതി, ഉപജ്ജന്തായേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ഏവം യോവേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി

നൂ ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം യോവിയേമാതി. സചേ
സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം കാതഞ്ചം ഹോതി, ഉപജ്ജായേന ആചിക്ഖിതഞ്ചം
- ഏവം കരേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതഞ്ചം - കിന്തി നൂ ഖോ
സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം കരിയേമാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ രജനം
പചിതഞ്ചം ഹോതി, ഉപജ്ജായേന ആചിക്ഖിതഞ്ചം - ഏവം പചേയ്യാസീതി,
ഉസ്സുക്കം വാ കാതഞ്ചം - കിന്തി നൂ ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ രജനം
പചിയേമാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം രജിതഞ്ചം ഹോതി,
ഉപജ്ജായേന ആചിക്ഖിതഞ്ചം - ഏവം രജേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതഞ്ചം
- കിന്തി നൂ ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം രജിയേമാതി. ചീവരം രജന്തേന
സാധുക്കം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതഞ്ചം, ന ച അച്ഛിന്നേ മേവേ
പക്കമിതഞ്ചം. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം
ഉപട്ഠാതഞ്ചോ, വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതഞ്ചം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ ,
ഉപജ്ജായാനം സദ്ധിവിഹാരികേസു വത്തം യഥാ ഉപജ്ജായേഹി
സദ്ധിവിഹാരികേസു സമ്മാ വത്തിതഞ്ച”ന്തി.

ദുതിയഭാണവാറോ നിട്ഠിതോ.

൧൩. ആചരിയവത്തകമാ

൩൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന അന്തേവാസികാ ആചരിയേസു ന സമ്മാ
വത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി
വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ അന്തേവാസികാ ആചരിയേസു ന സമ്മാ
വത്തിസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...
പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികാ ആചരിയേസു ന സമ്മാ
വത്തന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ
ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൩൦. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികാനം ആചരിയേസു വത്തം
പത്തേപേസ്സാമി യഥാ അന്തേവാസികേഹി ആചരിയേസു സമ്മാ വത്തിതഞ്ചം.
[\[മഹാവം ൨൮\]](#) അന്തേവാസികേന, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയമ്ഹി സമ്മാ
വത്തിതഞ്ചം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ ഉപാഹനാ ഓമുഞ്ചിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം
കരിത്വാ ദന്തകട്ഠം ദാതഞ്ചം, മുഖോദകം ദാതഞ്ചം, ആസനം പത്തേപേതഞ്ചം.
സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം യോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതഞ്ചോ. യാഗും
പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുക്കം
അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്വാ പടിസാമേതഞ്ചം. ആചരിയമ്ഹി വുട്ഠിതേ
ആസനം ഉദ്ധരിതഞ്ചം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ
സമ്മജ്ജിതഞ്ചോ.

“സചേ ആചരിയോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതഞ്ചം,
പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതഞ്ചം, കായബന്ധനം ദാതഞ്ചം, സഗുണം കത്വാ
സങ്ഘാടിയോ ദാതഞ്ചോ, യോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ ദാതഞ്ചോ. സചേ
ആചരിയോ പച്ഛാസമണം ആകങ്ഖതി, തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തേന
പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ
സങ്ഘാടിയോ പാരുപിത്വാ ഗണ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ യോവിത്വാ പത്തം

ഗഹേത്യാ ആചരിയസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം. നാതിഭൂരേ ഗന്തബ്ബം, നാച്ചാസന്നേ ഗന്തബ്ബം, പത്തപരിയാപന്നം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. ന ആചരിയസ്സ ഭണമാനസ്സ അന്തരന്തരാ കഥാ ഓപാതേതബ്ബാ. ആചരിയോ ആപത്തിസാമന്താ ഭണമാനോ നിവാരേതബ്ബോ.

“നിവത്തന്തേന പഠമതരം ആഗന്ത്യാ ആസന്നം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്യാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസന്നം ദാതബ്ബം, നിവാസന്നം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഠേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഠേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ഠം ഉസ്സാരേത്യാ ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ജേ ഭണ്ഠോ അഹോസിതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധന്നം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, ആചരിയോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. ആചരിയോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ . ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്യാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്യാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഠേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഠേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്യാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അന്നന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്യാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജിത്യാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ആചരിയമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസന്നം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ ആചരിയോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഠേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഠം പടിയാദേതബ്ബം.

“സചേ ആചരിയോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ആചരിയസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗന്ത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്യാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്യാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്യാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപഖജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ ആചരിയസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്യാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി ആചരിയസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്യാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്യാ ആചരിയസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസന്നം ദാതബ്ബം, സഞ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്യാ ആസന്നം പഞ്ഞപേതബ്ബം,

പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്വിപിതബ്ധം. ആചരിയോ പാനിയേന പുച്ഛിതബ്ധോ. സചേ ഉദ്രിസാപേതുകാമോ ഹോതി, ഉദ്രിസിതബ്ധോ. സചേ പരിപുച്ഛിതുകാമോ ഹോതി, പരിപുച്ഛിതബ്ധോ.

“യസ്മിം വിഹാരേ ആചരിയോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്താപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ധോ. വിഹാരം സോധേതേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; വേളമല്ലുകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം; ഭൂമത്ഥരണം യഥാപത്തേത്തം സല്ലക്വേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്വിപിതബ്ധം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ധം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ധാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ പരിഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ധാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛരസ്സേതബ്ധം.

“ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധോ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഛംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേതേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപത്തേത്തം പത്തേപേതബ്ധം. വേളമല്ലുകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ധം. പത്തചീവരം നിക്വിപിതബ്ധം. പത്തം നിക്വിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്വിപിതബ്ധോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്വിപിതബ്ധോ. ചീവരം നിക്വിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്വിപിതബ്ധം.

“സചേ പൂരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പൂരത്ഥിമാ വാതപാനാ മകേതബ്ധാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ

മകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ,
രത്തിം മകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ
മകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ഖാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ
കോട്ഠകോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ
ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ
അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ഖാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചുകുടി
ഉക്ഖാപാ ഹോതി, വച്ചുകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി,
പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം
ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ന ഹോതി,
ആചമനകുമ്പിയാ ഉദകം ആസിബ്ബിതബ്ബം.

“സചേ ആചരിയസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന
വുപകാസേതബ്ബാ, വുപകാസാപേതബ്ബാ, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ
ആചരിയസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന വിനോദേതബ്ബം,
വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ആചരിയസ്സ ദിട്ഠിഗതം
ഉപ്പന്നം ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം,
ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ആചരിയോ ഗരുധമ്മം അജ്ജയാപന്നോ
ഹോതി, പരിവാസാരഹോ, അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു
ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ ആചരിയോ
മൂലായപടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം -
കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ
ആചരിയോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം -
കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ ആചരിയോ
അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു
ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ കമ്മം
കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ
പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം
- കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ
പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ
നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ,
അന്തേവാസിക്കേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയോ സമ്മാ
വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം
പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം യോവിതബ്ബം ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന
യോവിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയസ്സ ചീവരം
യോവിയേമാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി,
അന്തേവാസിക്കേന കാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ
ആചരിയസ്സ ചീവരം കരിയേമാതി. സചേ ആചരിയസ്സ രജനം പചിതബ്ബം
ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന പചിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു
ഖോ ആചരിയസ്സ രജനം പചിയേമാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം
ഹോതി, അന്തേവാസിക്കേന രജിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു

ഖോ ആചരിയസ്സു ചീവരം രജിയേമാതി. ചീവരം രജന്തേന സാധുകം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ബം, ന ച അച്ഛിന്നേ മേവേ പക്കമിതബ്ബം.

“ന ആചരിയം അനാപുച്ഛാ ഏകച്ചസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചസ്സ പത്തോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം, ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ കേസാ ഛേദിതബ്ബാ, ന ഏകച്ചേന കേസാ ഛേദാപേതബ്ബാ; ന ഏകച്ചസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം, ന ഏകച്ചേന പരികമ്മം കാരാപേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ വേയ്യാവച്ചോ കാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചേന വേയ്യാവച്ചോ കാരാപേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം, ന ഏകച്ചോ പച്ഛാസമണോ ആദാതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പിണ്ഡപാതോ നീഹരിതബ്ബോ, ന ഏകച്ചേന പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ; ന ആചരിയം അനാപുച്ഛാ ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ; ന സുസാനം ഗന്തബ്ബം; ന ദിസാ പക്കമിതബ്ബാ. സചേ ആചരിയോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ , വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. ഇദം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികാനം ആചരിയേസു വത്തം യമാ അന്തേവാസികേഹി ആചരിയേസു സമ്മാ വത്തിതബ്ബ”ന്തി.

൧൪. അന്തേവാസികവത്തകമാ

൩൮൧. തേന ഖോ പന സമയേന ആചരിയാ അന്തേവാസികേസു ന സമ്മാ വത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “കമസ്സഹി നാമ ആചരിയാ അന്തേവാസികേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തീ”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്സമിം നിദാനേ ഏതസ്സമിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്യാ ഭിക്ഖു പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയാ അന്തേവാസികേസു ന സമ്മാ വത്തന്തീ”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്യാ...പേ... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -

൩൮൨. “തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയാനം അന്തേവാസികേസു വത്തം പത്തേപേസ്സാമി യമാ ആചരിയേഹി അന്തേവാസികേസു സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. [\[മഹാവം ൨൯\]](#) ആചരിയേന, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“ആചരിയേന, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികോ സങ്ഗഹേതബ്ബോ അനുഗൃഹേതബ്ബോ ഉദ്ദേശേന പരിപുച്ഛായ ഓവാദേന അനുസാസനിയാ. സചേ ആചരിയസ്സ പത്തോ ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ന ഹോതി, ആചരിയേന അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ഉപ്പജ്ജിയേമാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ന ഹോതി, ആചരിയേന അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ഉപ്പജ്ജിയേമാതി. സചേ ആചരിയസ്സ പരിക്ഖാരോ ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ന ഹോതി, ആചരിയേന അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ഉപ്പജ്ജിയേമാതി.

“സചേ അന്തേവാസിക്കോ ഗിലാനോ ഹോതി, കാലസ്സേവ ഉടായ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പന്തപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി , ഭാജനം യോവിത്ഥാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബോ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്ഥാ ഭാജനം പടിഗുഹേത്ഥാ നീചം കത്ഥാ സാധുക്കം അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്ഥാ പടിസാമേതബ്ബം . അന്തേവാസികമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ അന്തേവാസിക്കോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗുഹേതബ്ബം, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം കത്ഥാ സഞ്ഘാടിയോ ദാതബ്ബാ, യോവിത്ഥാ പത്തോ സോദകോ ദാതബ്ബോ.

“ഏത്താവതാ നിവത്തിസ്സതീതി ആസനം പന്തപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗുത്ഥാ പത്തചീവരം പടിഗുഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗുഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം. ചീവരം സഞ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ണം ഉസ്സാരേത്ഥാ ചീവരം സഞ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ജേ ഭങ്ഗോ അഹോസിതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, അന്തേവാസിക്കോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്ഥാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. അന്തേവാസിക്കോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്ഥാ പത്തം പടിഗുഹേത്ഥാ നീചം കത്ഥാ സാധുക്കം അപ്പടിഘംസന്തേന യോവിത്ഥാ വോദകം കത്ഥാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന...പേ... ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന...പേ... പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്ഥാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. അന്തേവാസികമ്ഹി ഉട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ഖാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ അന്തേവാസിക്കോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം.

“സചേ അന്തേവാസിക്കോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ [\[ആദായ അന്തേവാസികസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ \(കം\)\]](#) ഗത്ഥാ ജന്താഘരപീഠം ദത്ഥാ ചീവരം പടിഗുഹേത്ഥാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്ഥാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്ഥാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന മേരേ ഭിക്ഖു അനുപഖജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖു ആസന്നേന പടിബാഹിതബ്ബാ . ജന്താഘരേ അന്തേവാസികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്ഥാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി അന്തേവാസികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്ഥാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്ഥാ നിവാസേത്ഥാ അന്തേവാസികസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സങ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗത്ഥാ ആസനം പത്തേപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകമലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, അന്തേവാസികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ.

“യസ്മിം വിഹാരേ അന്തേവാസികോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്താപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേതേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്ഥാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം...പേ... ആചമനകുമാഭിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമാഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

“സചേ അന്തേവാസികസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, ആചരിയേന വുപകാസേതബ്ബോ, വുപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ആചരിയേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ആചരിയേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകമാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികോ ഗരുധമ്മം അജ്ഠാപണോ ഹോതി, പരിവാസാരഹോ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ മൂലായപടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ , ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പന്നസ്സ ഹോതി, സങ്ഘേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ അന്തേവാസികോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം യോവിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ഏവം യോവേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം യോവിയേമാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ഏവം കരേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം കരിയേമാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ രജനം പചിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ഏവം പചേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു വോ അന്തേവാസികസ്സ രജനം പചിയേമാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം -

ഏവം രജേഷ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതഞ്ചം - കിന്തി നു വോ
അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം രജിയേമാതി. ചീവരം രജന്തേന സാധുകം
സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതഞ്ചം. ന ച അച്ഛിന്നേ മേവേ
പക്കമിതഞ്ചം. സചേ അന്തേവാസികോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം
ഉപട്ഠാതഞ്ചോ, വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതഞ്ചം. ഇദം വോ, ഭിക്ഖവേ,
ആചരിയാനം അന്തേവാസികേസു വത്തം യമാ ആചരിയേഹി
അന്തേവാസികേസു സമ്മാ വത്തിതഞ്ച"ന്തി.

വത്തക്ഖന്ധകോ അട്ഠമോ.

ഇമമ്ഹി വന്ധകേ വത്ഥു ഏകുനവീസതി, വത്താ ചുട്ടസ.

തസ്സുട്ടാനം -

സഉപാഹനാ ഛത്താ ച, ഓഗുണ്ഠി സീസം പാനീയം;
നാഭിവാദേ ന പുച്ഛന്തി, അഹി ഉജ്ജ്യാന്തി പേസലാ.

ഓമുഞ്ചി ഛത്തം വന്ധേ ച, അതരഞ്ച പടിക്കമം;
പത്തചീവരം നിക്ഖിപാ, പതിരുപഞ്ച പുച്ഛിതാ.

ആസിഞ്ചേയു യോവിന്തേ, സുക്ഖേനല്ലേനുപാഹനാ;
വുഡ്ഡോ നവകോ പുച്ഛേയു, അജ്ജ്യാവുട്ഠഞ്ച ഗോചരാ.

സേക്ഖാ വച്ചാ പാനീ പരി, കത്തരം കതികം തതോ;
കാലം മുഹുത്തം ഉക്ഖാപോ, ഭൂമത്ഥരണം നീഹരേ.

പടിപാദോ ഭിസിബിഞ്ചോ, മഞ്ചപിഞ്ച മല്ലകം;
അപസ്സേനുല്ലോകകണ്ണാ, ഗേരുകാ കാള അകതാ.

സങ്കാരഞ്ച ഭൂമത്ഥരണം, പടിപാദകം മഞ്ചപിഠം;
ഭിസി നിസിദനമ്പി, മല്ലകം അപസ്സേന ച.

പത്തചീവരം ഭൂമി ച, പാരന്തം ഓരതോ ഭോഗം;
പുരത്ഥിമാ പച്ഛിമാ ച, ഉത്തരാ അഥ ദക്ഖിണാ.

സീതുണ്ഹേ ച ദിവാരത്തിം, പരിവേണഞ്ച കോട്ഠകോ;
ഉപട്ഠാനഗ്ഗി സാലാ ച, വത്തം വച്ചകുടീസു ച.

പാനീ പരിഭോജനിയാ, കുമ്ഭി ആചമനേസു ച;
അനോപമേന പഞ്ഞത്തം, വത്തം ആഗന്തുക്കേഹിമേ [വേ (ക്
ഏവമുപരിപി)].

നേവാസനം ന ഉദകം, ന പച്ചു ന ച പാനീയം;
നാഭിവാദേ നപഞ്ഞപേ, ഉജ്ജ്യായന്തി ച പേസലാ.

വുഡ്ഡാസനഞ്ച ഉദകം, പച്ചുഗ്ഗന്താ ച പാനീയം;
ഉപാഹനേ ഏകമന്തം, അഭിവാദേ ച പഞ്ഞപേ.

വൃത്തം ഗോചരസേക്വോ ച, റാനം പാനിയഭോജനം;
കത്തരം കതികം കാലം, നവകസ്ത നിസിന്നകേ.

അഭിവാദയേ ആചിക്വേ, യമാ ഹേട്ഠാ തമാ നയേ;
നിദ്രിട്ഠം സത്ഥവാഹേന വത്തം ആവാസികേഹിമേ.

ഗമികാ ദാരുമത്തി ച, വിവരിത്ഥാ ന പുച്ഛിയ;
നസ്സന്തി ച അഗുത്തഞ്ച, ഉജ്ജായന്തി ച പേസലാ.

പടിസാമേത്ഥാ മകേത്ഥാ, ആപുച്ഛിത്ഥാവ പക്കമേ;
ഭിക്ഖു വാ സാമണേരോ വാ, ആരാമികോ ഉപാസകോ.

പാസാണകേസു ച പുഞ്ജം, പടിസാമേ മകേയ്യ ച;
സചേ ഉസ്സഹതി ഉസ്സുക്കം, അനോവസ്സേ തഥേവ ച.

സഞ്ചോ ഓവസ്സതി ഗാമം, അജ്ജേയാകാസേ തഥേവ ച;
അപ്പേവങ്ഗാനി സേസേയ്യും, വത്തം ഗമികഭിക്ഖുനാ.

നാനുമോദന്തി മേരേന, ഓഹായ ചതുപഞ്ചഹി;
വച്ചിതോ മുച്ഛിതോ ആസി, വത്താനുമോദനേസുമേ.

ഛരഞ്ചഗ്ഗിയാ ദുന്നിവത്ഥാ, അമോപി ച ദുപ്പാരുതാ;
അനാകപ്പാ ച വോക്കമ്മ, മേരേ അനുപഖജ്ജനേ.

നവേ ഭിക്ഖു ച സങ്ഘാടി, ഉജ്ജായന്തി ച പേസലാ;
തിമണ്ഡലം നിവാസേത്ഥാ, കായസഗുണഗണ്ഠികാ.

ന വോക്കമ്മ പടിച്ഛന്നം, സുസംവുതോക്ഖിത്തച്ഛക്ഖു;
ഉക്ഖിത്തോജ്ജഗ്ഘികാസദ്ദോ, തയോ ചേവ പചാലനാ.

ഖമ്ഭോഗുണ്ഠിഊക്കുടികാ, പടിച്ഛന്നം സുസംവുതോ;
ഓക്ഖിത്തുക്ഖിത്തഉജ്ജഗ്ഘി, അപ്പസദ്ദോ തയോ ചലാ.

ഖമ്ഭോഗുണ്ഠിപല്ലത്ഥി ച, അനുപഖജ്ജ നാസനേ;
ഓത്ഥരിത്ഥാന ഉദകേ, നീചം കത്ഥാന സിഞ്ചിയാ.

പടി സാമന്താ സങ്ഘാടി, ഓദനേ ച പടിഗ്ഗഹേ;
സൂപം ഉത്തരിഭങ്ഗേന, സഞ്ചേസം സമതിത്ഥി ച.

സക്കച്ചം പത്തസന്തീ ച, സപദാനഞ്ച സൂപകം;
ന മൂപതോ പടിച്ഛാദേ, വിത്തത്തുജ്ജായാനസന്തീനാ.

മഹന്തമണ്ഡലദാരം, സബ്ബഹത്ഥോ ന ബ്യാഹരേ;
ഉക്ഖേപോ ഛേദനാഗണ്ഡ, ധുനം സിത്ഥാവകാരകം.

ജീവ്ഹാനിച്ഛാരകഞ്ചേവ, ചപുചപു സുരുസുരു;
ഹത്ഥപത്തോട്ഠനില്ലേഹം, സാമിസേന പടിഗ്ഗഹേ.

യാവ ന സബ്ബേ ഉദകേ, നീചം കത്യാന സിഞ്ചിയം;
പടി സാമന്താ സങ്ഘാടി, നീചം കത്യാ ഛരമായ ച.

സസിത്ഥകം നിവത്തന്തേ, സുപ്പടിച്ഛന്നമുക്കുടി;
ധമ്മരാജേന പഞ്ഞത്തം, ഇദം ഭത്തഗ്ഗവത്തനം.

ദുന്നിവത്ഥാ അനാകപ്പാ, അസല്ലേക്ഖേത്വാ ച സഹസാ;
ദുരേ അച്ച ചിരം ലഹും, തഥേവ പിണ്ഡചാരികോ.

പടിച്ഛന്നോവ ഗച്ഛേയ്യ, സുംസവുതോക്ഖിത്തചക്ഖു;
ഉക്ഖിത്തോജ്ജഗ്ഘികാസദ്ദോ, തയോ ചേവ പചാലനാ.

ഖമ്ഭോഗുണ്ഠിഉക്കുടികാ, സല്ലേക്ഖേത്വാ ച സഹസാ;
ദുരേ അച്ച ചിരം ലഹും, ആസനകം കടച്ഛുകാ.

ഭാജനം വാ റപേതി ച, ഉച്ചാരേത്വാ പണാമേത്വാ;
പടിഗ്ഗഹേ ന ഉല്ലോകേ, സുപേസുപി തഥേവ തം.

ഭിക്ഖു സങ്ഘാടിയാ ഛരാദേ, പടിച്ഛന്നോവ ഗച്ഛിയം;
സംവുതോക്ഖിത്തചക്ഖു ച, ഉക്ഖിത്തോജ്ജഗ്ഘികായ ച;
അപ്പസദ്ദോ തയോ ചാലാ, ഖമ്ഭോഗുണ്ഠികഉക്കുടി.

പഠമാസനവക്കാര , പാനിയം പരിഭോജനീ;
പച്ഛാകങ്ഖതി ഭുജ്ജേയ്യ, ഓപിലാപേയ്യ ഉദ്ധരേ.

പടിസാമേയ്യ സമ്മജ്ജേ, രിത്തം തുച്ഛം ഉപട്ഠപേ;
ഹത്ഥവികാരേ ഭിന്ദേയ്യ, വത്തിദം പിണ്ഡചാരികേ.

പാനീ പരി അഗ്ഗിരണി, നക്ഖത്തദിസചോരാ ച;
സബ്ബം നത്ഥീതി കോട്ടേത്വാ, പത്തംസേ ചീവരം തതോ.

ഇദാനി അംസേ ലഗ്ഗേത്വാ, തിമണ്ഡലം പരിമണ്ഡലം;
യഥാ പിണ്ഡചാരിവത്തം, നയേ ആരഞ്ഞകേസുപി.

പത്തംസേ ചീവരം സീസേ, ആരോഹിത്വാ ച പാനിയം;
പരിഭോജനിയം അഗ്ഗി, അരണീ ചാപി കത്തരം.

നക്ഖത്തം സപ്പദേസം വാ, ദിസാപി കൂസലോ ഭവേ;
സത്തുത്തമേന പഞ്ഞത്തം, വത്തം ആരഞ്ഞകേസുമേ.

അജ്ജേയാകാസേ ഓകിരിംസു, ഉജ്ജായയന്തി ച പേസലാ;
സചേ വിഹാരോ ഉക്ഖാപോ, പഠമം പത്തചീവരം.

ഭിസിബിബ്ബോഹനം മഞ്ചം, പീഞ്ച വേളമല്ലകം;
അപസ്സേനൂല്ലോകകണ്ണാ, ഗേരുകാ കാള അകതാ.

സങ്കാരം ഭിക്ഖുസാമന്താ, സേനാവിഹാരപാനിയം;
പരിഭോജനസാമന്താ, പടിവാതേ ച അങ്ഗണേ.

അയോവാതേ അത്ഥരണം, പടിപാദകമഞ്ചോ ച;
പീഠം ഭിസി നിസീദനം, മല്ലകം അപസ്സേന ച.

പത്തചീവരം ഭൂമി ച, പാരന്തം ഓരതോ ഭോഗം;
പുരത്ഥിമാ ച പച്ഛിമാ, ഉത്തരാ അഥ ദക്ഖിണാ.

സീതുണ്ഹേ ച ദിവാ രത്തിം, പരിവേണഞ്ച കോട്ഠകോ;
ഉപട്ഠാനഗ്ഗിസാലാ ച, വച്ചുകുടീ ച പാനിയം.

ആചമനകുമാഭി വുഡ്ഡേ ച, ഉദ്ദേസപുച്ഛനാ സജ്ജയാ;
ധമ്മോ പദീപം വിജ്ജയാപേ, ന വിവരേ നപി മകേ.

യേന വുഡ്ഡോ പരിവത്തി, കണ്ണേനപി ന ഘട്ടയേ;
പഞ്ഞപേസി മഹാവീരോ, വത്തം സേനാസനേസു തം.

നിവാരിയമാനാ ദ്വാരം, മുച്ഛിതുജ്ജന്ത്ഥി പേസലാ;
ഛാരികം ഛരസ്സയേ ജന്താ, പരിഭണ്ഡം തഥേവ ച.

പരിവേണം കോട്ഠകോ സാലാ, ചുണ്ണമത്തികദോണികാ;
മുഖം പുരതോ ന മേരേ, ന നവേ ഉസ്സഹതി സചേ.

പുരതോ ഉപരിമഗ്ഗോ, ചിക്ഖല്ലം മത്തി പീഠകം;
വിജ്ജയാപേത്വാ മകേത്വാ ച, വത്തം ജന്താഘരേസുമേ.

നാചമേതി യമാവുഡ്ഡം, പടിപാടി ച സഹസാ;
ഉബ്ഭജി നിത്ഥുനോ കട്ഠം, വച്ചം പസ്സാവ വേളകം.

ഛരൂസാ കൂപ സഹസാ, ഉബ്ഭജി ചപു സേസേന;
ബഹി അന്തോ ച ഉക്കാസേ, രജ്ജു അത്തരമാനഞ്ച.

സഹസാ ഉബ്ഭജി റിതേ, നിത്ഥുനേ കട്ഠ വച്ചഞ്ച;
പസ്സാവ വേള ഛരൂസാ, കൂപഞ്ച വച്ചപാദുകേ.

നാതിസഹസാ ഉബ്ഭജി, പാദുകായ ചപുചപു;
ന സേസയേ പടിച്ഛാദേ, ഉഹതപിധരേന ച.

വച്ചുകുടീ പരിഭണ്ഡം, പരിവേണഞ്ച കോട്ഠകോ;
ആചമനേ ച ഉദകം, വത്തം വച്ചുകുടീസുമേ.

ഉപാഹനാ ദന്തകട്ഠം, മുഖോദകഞ്ച ആസനം;
യാഗു ഉദകം യോവിത്വാ, ഉദ്ധാരുക്ഖാപ ഗാമ ച.

നിവാസനാ കായബന്ധാ, സഗുണം പത്തസോദകം;
പച്ഛാ തിമണ്ഡലോ ചേവ, പരിമണ്ഡല ബന്ധനം.

സഗുണം യോവിത്വാ പച്ഛാ, നാതിദൂരേ പടിഗ്ഗഹേ;
ഭണ്ഡമാനസ്സ ആപത്തി, പഠമാഗന്ത്വാ ന ആസനം.

ഉദകം പീഠകമലി, പച്ചുഗുന്താ നിവാസനം;
ഓതാപേ നിദഹി ഭുങ്ഗോ, ഓഭോഗേ ഭുങ്ജിതു നമേ.

പാനീയം ഉദകം നീചം, മുഹുത്തം ന ച നിദഹേ;
പത്തചീവരം ഭൂമി ച, പാരന്തം ഓരതോ ഭോഗം.

ഉദ്ധരേ പടിസാമേ ച, ഉക്താപോ ച നഹായിതും;
സീതം ഉണ്ഹം ജന്താഘരം, ചുണ്ണം മത്തിക പിട്ഠിതോ.

പീഞ്ച ചീവരം ചുണ്ണം, മത്തികുസ്സഹതി മുഖം;
പുരതോ മേരേ നവേ ച, പരികമ്മഞ്ച നിക്ഖമേ.

പുരതോ ഉദകേ ന്ഹാതേ, നിവാസേത്യാ ഉപജ്ജായം;
നിവാസനഞ്ച സഞ്ഘാടി, പീഠകം ആസന്നേ ച.

പാദോ പീഠം കമലിഞ്ച, പാനീയുദ്ദേശപുച്ഛനാ;
ഉക്താപം സുസോധേയ്യ, പഠമം പത്തചീവരം.

നിസീദനപച്ചത്ഥരണം, ഭിസി ബിബ്ബോഹനാനി ച;
മഞ്ചോ പീഠം പടിപാദം, മല്ലകം അപസ്സേന ച.

ഭൂമ സന്താന ആലോക, ഗേരുകാ കാള അകതാ;
ഭൂമത്ഥരപടിപാദാ, മഞ്ചോ പീഠം ബിബ്ബോഹനം.

നിസീദത്ഥരണം വേള, അപസ്സേ പത്തചീവരം;
പുരത്ഥിമാ പച്ഛിമാ ച, ഉത്തരാ അഥ ദക്ഖിണാ.

സീതുണ്ഹഞ്ച ദിവാ രത്തിം, പരിവേണഞ്ച കോട്ഠകോ;
ഉപട്ഠാനഗ്ഗിസാലാ ച, വച്ചപാനിയഭോജനീ.

ആചമം അനഭിരതി, കുക്കുച്ചം ദിട്ഠി ച ഗരു;
മൂലമാനത്തഅബ്ഭാണം, തജ്ജനീയം നിയസ്സകം.

പബ്ബാജ പടിസാരണീ, ഉക്ഖേപഞ്ച കതം യദി;
യോവേ കാതഞ്ച രജഞ്ച, രജേ സമ്പരിവത്തകം.

പത്തഞ്ച ചീവരഞ്ചാപി, പരിക്ഖാരഞ്ച ഛേദനം;
പരികമ്മം വേയ്യാവച്ചം, പച്ഛാ പിണ്ഡം പവിസനം.

ന സുസാനം ദിസാ ചേവ, യാവജീവം ഉപട്ഠഹേ;
സദ്ധിവിഹാരികേന്നേതം, വത്തുപജ്ജായയകേസുമേ.

ഓവാദസാസനുദ്ദേസാ, പുച്ഛാ പത്തഞ്ച ചീവരം;
പരിക്ഖാരോ ഗിലാനോ ച, ന പച്ഛാസമണോ ഭവേ.

ഉപജ്ജായായേസു യേ വത്താ, ഏവം ആചരിയേസുപി;
സദ്ധിവിഹാരികേ വത്താ, തഥേവ അന്തേവാസികേ.

ആഗന്തുക്കേസു യേ വത്താ, പുന ആവാസികേസു ച;
ഗമികാനുമോദനികാ, ഭത്തഗ്ഗേ പിണ്ഡചാരികേ.

ആരഞ്ഞകേസു യം വത്തം, യഞ്ച സേനാസനേസുപി;
ജന്താഘരേ വച്ചുകുടീ, ഉപജ്ജയാ സദ്ധിവിഹാരികേ.

ആചരിയേസു യം വത്തം, തഥേവ അന്തേവാസികേ;
ഏകുനവിസതി വത്ഥു, വത്താ ചുദുസ ഖന്ധകേ.

വത്തം അപരിപൂരേന്തോ, ന സീലം പരിപൂരതി;
അസുദ്ധസീലോ ദുപ്പണ്ണോ, ചിത്തേകഗ്ഗം ന വിന്ദതി.

വിക്ഖിത്തചിത്തോനേകഗ്ഗോ, സമ്മാ ധമ്മം ന പസ്സതി;
അപസ്സമാനോ സദ്ധമ്മം, ദുക്ഖാ ന പരിമുച്ചതി.

യം വത്തം പരിപൂരേന്തോ, സീലമ്പി പരിപൂരതി;
വിസുദ്ധസീലോ സപ്പണ്ണോ, ചിത്തേകഗ്ഗമ്പി വിന്ദതി.

അവിക്ഖിത്തചിത്തോ ഏകഗ്ഗോ, സമ്മാ ധമ്മം വിപസ്സതി;
സമ്പസ്സമാനോ സദ്ധമ്മം, ദുക്ഖാ സോ പരിമുച്ചതി.

തസ്മാ ഹി വത്തം പൂരേയ്യ, ജിനപുത്തോ വിചക്ഖണോ;
ഓവാദം ബുദ്ധസേട്ഠസ്സ, തതോ നിബ്ബാനമേഹിതീതി.

വത്തക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൯. പാതിമോക്ഖട്ഠപനക്ഖന്ധകം

൧. പാതിമോക്ഖുദ്ദേശയാചനാ

൩൮൩. [ഉദാ° ൪൫; അ° നി° ൮.൨൦] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി പുബ്ബാരാമേ മിഗാരമാതു പാസാദേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ തദഹുപോസഥേ ഭിക്ഖുസങ്ഘപരിവുതോ നിസിന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്സമാ ആനന്ദോ അഭിക്ക്കന്തായ രത്തിയാ നിക്ഖന്തേ പഥേ യാമേ ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്ഥാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്ക്കന്താ, ഭന്തേ, രത്തി, നിക്ഖന്തോ പഥോ യാമോ, ചിരനിസിന്നോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. ഉട്ടിസതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖുനം പാതിമോക്ഖ”ന്തി. ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ തുണ്ഹീ അഹോസി. ദുതിയമ്പി ഖോ ആയസ്സമാ ആനന്ദോ അഭിക്ക്കന്തായ രത്തിയാ നിക്ഖന്തേ മജ്ജിമേ യാമേ ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്ഥാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്ക്കന്താ, ഭന്തേ, രത്തി, നിക്ഖന്തോ മജ്ജിമോ യാമോ, ചിരനിസിന്നോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. ഉട്ടിസതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖുനം പാതിമോക്ഖ”ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ തുണ്ഹീ അഹോസി. തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്സമാ ആനന്ദോ അഭിക്ക്കന്തായ രത്തിയാ നിക്ഖന്തേ പച്ഛിമേ യാമേ ഉദ്ധസ്തേ അരുണേ നന്ദിമുഖിയാ രത്തിയാ ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്ഥാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്ക്കന്താ , ഭന്തേ, രത്തി, നിക്ഖന്തോ പച്ഛിമോ യാമോ, ഉദ്ധസ്തം അരുണം നന്ദിമുഖി രത്തി, ചിരനിസിന്നോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. ഉട്ടിസതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖുനം പാതിമോക്ഖ”ന്തി. “അപരിസുദ്ധാ, ആനന്ദ, പരിസാ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്സമതോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനസ്സ ഏതദഹോസി - “കം നു ഖോ ഭഗവാ പുഗ്ഗലം സന്ധായ ഏവമാഹ - ‘അപരിസുദ്ധാ, ആനന്ദ, പരിസാ’”തി? അഥ ഖോ ആയസ്സമാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ സബ്ബാവന്തം ഭിക്ഖുസങ്ഘം ചേതസാ ചേതോ പരിച്ച മനസാകാസി. അദുസാ ഖോ ആയസ്സമാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തം പുഗ്ഗലം ദുസ്സീലം പാപധമ്മം അസുചിസങ്കസ്സരസമാചാരം പടിച്ഛന്നകമ്മന്തം അസ്സമണം സമണപടിഞ്ഞം അബ്രഹ്മചാരിം ബ്രഹ്മചാരിപടിഞ്ഞം അന്തോപുതിം അവസ്സുതം കസമ്ബുജാതം [കസമ്ബുകജാതം (ക°)] മജ്ജേ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ നിസിന്നം. ദിസ്വാന യേന സോ പുഗ്ഗലോ തേനുപസങ്കമി , ഉപസങ്കമിത്ഥാ തം പുഗ്ഗലം ഏതദവോച - “ഉട്ഠേഹി, ആവുസോ, ദിട്ഠോസി ഭഗവതാ; നത്ഥി തേ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം സംവാസോ”തി. ഏവം വുത്തേ സോ പുഗ്ഗലോ തുണ്ഹീ അഹോസി. ദുതിയമ്പി ഖോ ആയസ്സമാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തം പുഗ്ഗലം ഏതദവോച - “ഉട്ഠേഹി, ആവുസോ, ദിട്ഠോസി ഭഗവതാ; നത്ഥി തേ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം സംവാസോ”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സോ പുഗ്ഗലോ തുണ്ഹീ അഹോസി. തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്സമാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തം പുഗ്ഗലം ഏതദവോച - “ഉട്ഠേഹി, ആവുസോ, ദിട്ഠോസി ഭഗവതാ; നത്ഥി തേ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം സംവാസോ”തി. തതിയമ്പി ഖോ സോ പുഗ്ഗലോ തുണ്ഹീ അഹോസി. അഥ ഖോ ആയസ്സമാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തം പുഗ്ഗലം ബാഹായം ഗഹേത്ഥാ ബഹിദ്വാരകോട്ഠകാ നിക്ഖാമേത്ഥാ സുചിഘടികം ദത്ഥാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്ഥാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “നിക്ഖാമിതോ

സോ, ഭന്തേ, പുഗ്ഗലോ മയാ; സുദ്ധാ പരിസാ; ഉദിസതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ
ഭിക്ഖുനം പാതിമോക്ഖ”ന്തി.

“അച്ഛരിയം, മോഗ്ഗല്ലാന, അബ്ഭുതം, മോഗ്ഗല്ലാന, യാവ ബാഹാഗഹണാപി
നാമ സോ മോഘപുരിസോ ആഗമേസ്സതീ”തി! അഥ വോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു
ആമന്തേസി -

൨. മഹാസമുദുദേഅട്ഠച്ഛരിയം

൩൮൪. [ഉദാ° ൪൫; അ° നി° ൮.൧൯] “അട്ഠിമേ, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദേ
അച്ഛരിയാ അബ്ഭുതാ ധമ്മാ, യേ ദിസാ ദിസാ അസുരാ മഹാസമുദുദേ
അഭിരമന്തി. കതമേ അട്ഠം?

“മഹാസമുദുദോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപുബ്ബനിന്നോ അനുപുബ്ബപോണോ
അനുപുബ്ബപബ്ഭാരോ ന ആയതകേനേവ പപാതോ. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ,
മഹാസമുദുദോ അനുപുബ്ബനിന്നോ അനുപുബ്ബപോണോ അനുപുബ്ബപബ്ഭാരോ ന
ആയതകേനേവ പപാതോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദേ പഠമോ
അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസാ ദിസാ അസുരാ മഹാസമുദുദേ
അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദോ റിതധമ്മോ വേലം നാതിവത്തതി.
യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദോ റിതധമ്മോ വേലം നാതിവത്തതി - അയം
[അയമ്പി (സ്യാ°)], ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദേ ദുതിയോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ
ധമ്മോ, യം ദിസാ ദിസാ അസുരാ മഹാസമുദുദേ അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദോ ന മതേന കുണപേന സംവസതി .
യം ഹോതി മഹാസമുദുദേ മതം കുണപം, തം വിപ്പഞ്ഞേവ തീരം വാഹേതി,
മലം ഉസ്സാരേതി. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദോ ന മതേന കുണപേന
സംവസതി, യം ഹോതി മഹാസമുദുദേ മതം കുണപം, തം വിപ്പഞ്ഞേവ തീരം
വാഹേതി, മലം ഉസ്സാരേതി - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദുദേ തതിയോ
അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസാ ദിസാ അസുരാ മഹാസമുദുദേ
അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, യാ കാചി മഹാനദിയോ, സേയുമിദം - ഗങ്ഗാ,
യമുനാ, അചിരവതീ, സരഭൂ, മഹീ, താ മഹാസമുദും പത്താ ജഹന്തി
പുരിമാനി നാമഗോത്താനി, മഹാസമുദുദോ തേവ സങ്ഖം ഗച്ഛന്തി. യമ്പി,
ഭിക്ഖവേ, യാകാചി മഹാനദിയോ, സേയുമിദം - ഗങ്ഗാ, യമുനാ,
അചിരവതീ, സരഭൂ, മഹീ, താ മഹാസമുദും പത്താ ജഹന്തി പുരിമാനി
നാമഗോത്താനി, മഹാസമുദുദോ തേവ സങ്ഖം ഗച്ഛന്തി - അയം, ഭിക്ഖവേ,
മഹാസമുദുദേ ചതുത്ഥോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസാ ദിസാ
അസുരാ മഹാസമുദുദേ അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, യാ ച [യാകാചി (സ്യാ°)] ലോകേ സവന്തിയോ
മഹാസമുദും അപ്പേന്തി, യാ ച അന്തലിക്ഖാ ധാരാ പപതന്തി, ന തേന
മഹാസമുദുസ്സ ഊനത്തം വാ പൂരത്തം വാ പഞ്ഞായതി. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, യാ
ച ലോകേ സവന്തിയോ മഹാസമുദും അപ്പേന്തി, യാ ച അന്തലിക്ഖാ ധാരാ

പപതന്തി, ന തേന മഹാസമുദ്രസ്സ ഊനത്തം വാ പൂരത്തം വാ പഞ്ഞായതി - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രേ പഞ്ചമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ അസുരാ മഹാസമുദ്രേ അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ ഏകരസോ ലോണരസോ. യന്വി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ ഏകരസോ ലോണരസോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രേ ഛരട്ഠോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ അസുരാ മഹാസമുദ്രേ അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ ബഹുരതനോ [ബഹുതരതനോ (ക°)] അനേകരതനോ. തത്രിമാനി രതനാനി, സേയ്യമിദം - മുത്താ, മണി, വേളുരിയോ, സങ്ഖോ, സിലാ, പവാളം, രജതം, ജാതരൂപം, ലോഹിതകോ, മസാരഗല്ല്വം. യന്വി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ ബഹുരതനോ അനേകരതനോ, തത്രിമാനി രതനാനി, സേയ്യമിദം - മുത്താ, മണി, വേളുരിയോ, സങ്ഖോ, സിലാ, പവാളം, രജതം, ജാതരൂപം, ലോഹിതകോ , മസാരഗല്ല്വം - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രേ സത്തമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ അസുരാ മഹാസമുദ്രേ അഭിരമന്തി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ മഹതം ഭൂതാനം ആവാസോ. തത്രിമേ ഭൂതാ - തിമി, തിമിങ്ഗലോ, തിമിതിമിങ്ഗലോ [തിമിരപിങ്ഗലോ (സീ°), തിമിതിമിങ്ഗലോ മഹാതിമിങ്ഗലോ (സ്യാ° ക°)], അസുരാ, നാഗാ, ഗന്ധബ്ബാ. സന്തി മഹാസമുദ്രേ യോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, ദിയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, തിയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, ചതുയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, പഞ്ചയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ. യന്വി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ മഹതം ഭൂതാനം ആവാസോ, തത്രിമേ ഭൂതാ - തിമി, തിമിങ്ഗലോ, തിമിതിമിങ്ഗലോ, അസുരാ, നാഗാ, ഗന്ധബ്ബാ; സന്തി മഹാസമുദ്രേ, യോജനസതികാപി അത്തഭാവാ...പേ°... പഞ്ചയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ - അയം, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രേ അട്ഠമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ അസുരാ മഹാസമുദ്രേ അഭിരമന്തി. ഇമേ വോ, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രേ അട്ഠ അച്ഛരിയാ അബ്ഭുതാ ധമ്മാ, യേ ദിസ്വാ ദിസ്വാ അസുരാ മഹാസമുദ്രേ അഭിരമന്തി.

൩. ഇമസ്ഥിംധമ്മവിനയേ അട്ഠച്ചരിയം

൩൮൫. “ഏവമേവ വോ, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അട്ഠ അച്ഛരിയാ അബ്ഭുതാ ധമ്മാ, യേ ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി. കതമേ അട്ഠം?

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്രോ അനുപുബ്ബനീനോ അനുപുബ്ബപോണോ അനുപുബ്ബപബ്ഭാരോ ന ആയതകേനേവ പപാതോ; ഏവമേവ വോ, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അനുപുബ്ബസിക്ഖാ അനുപുബ്ബകിരിയാ അനുപുബ്ബപടിപദാ ന ആയതകേനേവ അഞ്ഞാപടിവേധോ. യന്വി, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അനുപുബ്ബസിക്ഖാ അനുപുബ്ബകിരിയാ അനുപുബ്ബപടിപദാ ന ആയതകേനേവ അഞ്ഞാപടിവേധോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ പഠമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്ദോ റിതയമ്മോ വേലം നാതിവത്തതി ; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, യം മയാ സാവകാനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം, തം മമ സാവകാ ജീവിതഹേതുപി നാതിക്കമന്തി. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, മയാ മമ സാവകാനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം, തം മമ സാവകാ ജീവിതഹേതുപി നാതിക്കമന്തി - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ ദുതിയോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്ദോ ന മതേന കുണപേന സംവസതി, യം ഹോതി മഹാസമുദ്ദേ മതം കുണപം തം വിപ്പമേവ തീരം വാഹേതി, മലം ഉസ്സാരേതി; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, യോ സോ പുഗ്ഗലോ ദുസ്സിലോ പാപധമ്മോ അസുചിസങ്കസ്സരസമാചാരോ പടിച്ചുന്നകമ്മത്തോ അസ്സമണോ സമണപടിഞ്ഞോ അബ്രഹ്മചാരി ബ്രഹ്മചാരിപടിഞ്ഞോ അന്തോപൂതി അവസ്സുതോ കസമ്ബുജാതോ, ന തേന സഞ്ഛോ സംവസതി, വിപ്പമേവ നം സന്നിപതിത്വാ ഉക്ഖിപതി, കിഞ്ചാപി ഖോ സോ ഹോതി മജ്ജേ ഭിക്ഖുസഞ്ഛസ്സ നിസിന്നോ. അഥ ഖോ സോ ആരകാവ സഞ്ഛമ്ഹാ, സഞ്ഛോ ച തേന. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, യോ സോ പുഗ്ഗലോ ദുസ്സിലോ പാപധമ്മോ അസുചിസങ്കസ്സരസമാചാരോ പടിച്ചുന്നകമ്മത്തോ അസ്സമണോ സമണപടിഞ്ഞോ അബ്രഹ്മചാരി ബ്രഹ്മചാരിപടിഞ്ഞോ അന്തോപൂതി അവസ്സുതോ കസമ്ബുജാതോ, ന തേന സഞ്ഛോ സംവസതി, വിപ്പമേവ നം സന്നിപൂതിത്വാ ഉക്ഖിപതി, കിഞ്ചാപി ഖോ സോ ഹോതി മജ്ജേ ഭിക്ഖുസഞ്ഛസ്സ നിസിന്നോ, അഥ ഖോ സോ ആരകാവ സഞ്ഛമ്ഹാ, സഞ്ഛോ ച തേന - അയം , ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ തതിയോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, യാ കാചി മഹാനദിയോ, സേയ്യമിദം - ഗങ്ഗാ, യമുനാ, അചിരവതീ, സരഭൂ, മഹീ, താ മഹാസമുദ്ദം പത്താ ജഹന്തി പുരിമാനി നാമഗോത്താനി, മഹാസമുദ്ദോ തേവ സഞ്ഛം ഗച്ഛന്തി; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ചത്താരോമേ വണ്ണാ - ഖത്തിയാ, ബ്രാഹ്മണാ, വേസ്സാ, സുദ്ദാ. തേ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിത്വാ [\[പബ്ബജിതാ \(സീഃ\)\]](#) ജഹന്തി പുരിമാനി നാമഗോത്താനി, സമണാ സക്യപുത്തിയാ തേവ സഞ്ഛം ഗച്ഛന്തി. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, ചത്താരോമേ വണ്ണാ ഖത്തിയാ ബ്രാഹ്മണാ വേസ്സാ സുദ്ദാ, തേ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിത്വാ ജഹന്തി പുരിമാനി നാമഗോത്താനി, സമണാ സക്യപുത്തിയാ തേവ സഞ്ഛം ഗച്ഛന്തി - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ ചതുത്ഥോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ ധമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി , ഭിക്ഖവേ, യാ ച ലോകേ സവന്തിയോ മഹാസമുദ്ദം അപ്പേന്തി, യാ ച അന്തലിക്ഖാ ധാരാ പപതന്തി, ന തേന മഹാസമുദ്ദസ്സ ഊനത്തം വാ പൂരത്തം വാ പഞ്ഞായതി; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബഹു ചേപി ഭിക്ഖു അനുപാദിസേസായ നിബ്ബാനയാതുയാ പരിനിബ്ബായന്തി, ന തേന നിബ്ബാനയാതുയാ ഊനത്തം വാ പൂരത്തം വാ പഞ്ഞായതി. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, ബഹു ചേപി ഭിക്ഖു അനുപാദിസേസായ നിബ്ബാനയാതുയാ പരിനിബ്ബായന്തി ,

ന തേന നിബ്ബാനയാതുകയാ ഊനത്തം വാ പൂരത്തം വാ പഞ്ഞായതി - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ പഞ്ചമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ യമ്മോ യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്ദോ ഏകരസോ ലോണരസോ, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ ഏകരസോ വിമുത്തിരസോ. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ ഏകരസോ വിമുത്തിരസോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ ഛരട്ഠോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ യമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി , ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്ദോ ബഹുരതനോ അനേകരതനോ, തത്ത്രിമാനി രതനാനി, സേയ്യമിദം - മുത്താ, മണി, വേളുരിയോ, സങ്ഖോ, സിലാ, പവാളം, രജതം, ജാതരൂപം, ലോഹിതകോ, മസാരഗല്ല്വം; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ ബഹുരതനോ അനേകരതനോ. തത്ത്രിമാനി രതനാനി, സേയ്യമിദം - ചത്താരോ സതിപട്ഠാനാ, ചത്താരോ സമ്മപ്പയാനാ, ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദാ, പഞ്ചിന്ദ്രിയാനി, പഞ്ച ബലാനി, സത്ത ബോജയങ്ഗാ, അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ ബഹുരതനോ അനേകരതനോ, തത്ത്രിമാനി രതനാനി, സേയ്യമിദം - ചത്താരോ സതിപട്ഠാനാ...പേ... അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ സത്തമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ യമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി.

“സേയ്യമാപി , ഭിക്ഖവേ, മഹാസമുദ്ദോ മഹതം ഭൂതാനം ആവാസോ, തത്ത്രിമേ ഭൂതാ - തിമി, തിമിങ്ഗലോ, തിമിതിമിങ്ഗലോ, അസുരാ, നാഗാ, ഗന്ധബ്ബാ, സന്തി മഹാസമുദ്ദേ യോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, ദിയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, തിയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, ചതുയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ, പഞ്ചയോജനസതികാപി അത്തഭാവാ; ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ മഹതം ഭൂതാനം ആവാസോ. തത്ത്രിമേ ഭൂതാ - സോതാപന്നോ, സോതാപത്തിഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ; സകദാഗാമി, സകദാഗാമിഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ; അനാഗാമി, അനാഗാമിഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ; അരഹാ, അരഹത്തഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ. യമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അയം യമ്മവിനയോ മഹതം ഭൂതാനം ആവാസോ, തത്ത്രിമേ ഭൂതാ - സോതാപന്നോ, സോതാപത്തിഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ...പേ... അരഹാ, അരഹത്തഫലസച്ഛികിരിയായ പടിപന്നോ - അയം, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അട്ഠമോ അച്ഛരിയോ അബ്ഭുതോ യമ്മോ, യം ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി. “ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അട്ഠ അച്ഛരിയാ അബ്ഭുതാ യമ്മാ, യേ ദിസ്വാ ദിസ്വാ ഭിക്ഖു ഇമസ്സമിം യമ്മവിനയേ അഭിരമന്തി”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[ഉദാ° ൪൫] “ഛന്നമതിവസ്സതി [സുഛന്നമതിവസ്സതി (ക°)], വിവടം നാതിവസ്സതി; തസ്സമാ ഛന്നം വിവരേഥ, ഏവം തം നാതിവസ്സതി”തി.

൪. പാതിമോക്ഖസവനാരഹോ

൩൮൬. അഥ വോ ഭഗവാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “നദാനാഹം, ഭിക്ഖവേ, ഇതോ പരം ഉപോസഥം കരിസ്സാമി, പാതിമോക്ഖം ഉദിസിസ്സാമി. തുമ്ഹേവദാനി, ഭിക്ഖവേ, ഇതോ പരം ഉപോസഥം കരേയ്യാമ, പാതിമോക്ഖം ഉദിസേയ്യാമ. അട്ഠാനമേതം, ഭിക്ഖവേ, അനവകാസോ യം തമാഗതോ അപരിസുദ്ധായ പരിസായ ഉപോസഥം കരേയ്യാ, പാതിമോക്ഖം ഉദിസേയ്യാ. ന ച, ഭിക്ഖവേ [ന ച ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനാ (സ്യാം കം)], സാപത്തികേന പാതിമോക്ഖം സോതബ്ബം. യോ സുണേയ്യാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യോ സാപത്തികോ പാതിമോക്ഖം സുണാതി, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, റപേതബ്ബം. തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരിതബ്ബം -

‘സുണാതു മേ ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ സാപത്തികോ, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദിസിതബ്ബ’ന്തി റപിതം ഹോതി പാതിമോക്ഖ’ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ‘നാമ്ഹേ കോചി ജാനാതീ’തി സാപത്തികാവ പാതിമോക്ഖം സുണന്തി. മേരാ ഭിക്ഖു പരചിത്തവിദുനോ ഭിക്ഖുനം ആരോചേന്തി - “ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ച, ആവുസോ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ‘നാമ്ഹേ കോചി ജാനാതീ’തി സാപത്തികാവ പാതിമോക്ഖം സുണന്തി”തി. അസ്സോസും വോ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു - “മേരാ കിര ഭിക്ഖു പരചിത്തവിദുനോ അമ്ഹേ ഭിക്ഖുനം ആരോചേന്തി - ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ച, ആവുസോ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ‘നാമ്ഹേ കോചി ജാനാതീ’തി സാപത്തികാവ പാതിമോക്ഖം സുണന്തി”തി.

തേ - പുരമ്ഹാകം പേസലാ ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖം റപേന്തിതി - പടികച്ചേവ സുദ്ധാനം ഭിക്ഖുനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്ഥിം അകാരണേ പാതിമോക്ഖം റപേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ചാ...പേ... തേ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സുദ്ധാനം ഭിക്ഖുനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്ഥിം അകാരണേ പാതിമോക്ഖം റപേസ്സന്തി”തി! അഥ വോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ... “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു സുദ്ധാനം ഭിക്ഖുനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്ഥിം അകാരണേ പാതിമോക്ഖം റപേന്തി”തി? “സച്ചം ഭഗവാ”തി...പേ... വിഗരഹിത്വാ...പേ... യമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധാനം ഭിക്ഖുനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്ഥിം അകാരണേ പാതിമോക്ഖം റപേതബ്ബം. യോ റപേയ്യാ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ”.

൫. യമ്മികായമ്മികപാതിമോക്ഖട്ഠപനം

൩൮൭. “ഏകം , ഭിക്ഖവേ, അയമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം, ഏകം യമ്മികം; പാതിമോക്ഖട്ഠപനം [ഏകം യമ്മികം (സീം സ്യാം)], ദേവ അയമ്മികാനി; പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി, ദേവ യമ്മികാനി; തീണി അയമ്മികാനി

പാതിമോക്‌വട്‌പൊന്നി. കതമാനി പഞ്ച ധമ്മികാനി പാതിമോക്‌വട്‌പൊന്നി? സമൂലകേന പാരാജികേന പാതിമോക്‌വം റപേതി, സമൂലകേന സങ്‌ഘാദിസേസേന...പേ... പാചിത്തിയേന... പാടിദേസനീയേന... ദുക്കഭേന പാതിമോക്‌വം റപേതി - ഇമാനി പഞ്ച ധമ്മികാനി പാതിമോക്‌വട്‌പൊന്നി.

“കുതമാനി ഹര അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി അകതായ, അമുലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി കതായ; അമുലികായ ആചാരവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി അകതായ, അമുലികായ ആചാരവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി കതായ; അമുലികായ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി അകതായ, അമുലികായ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി കതായ - ഇമാനി ഹര അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി. കുതമാനി ഹര ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? സമുലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി അകതായ, സമുലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി കതായ; സമുലികായ ആചാരവിപത്തിയാ...പേ... ദിട്ഠിവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠ പേതി അകതായ...പേ... കതായ - ഇമാനി ഹര ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി.

“കുതമാനി സത്ത അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? അമൂലകേന പാരാജികേന പാതിമോക്ഖം റപേതി, അമൂലകേന സഞ്ഘാദിസേസേന...പേ... മുല്ലച്ചയേന പാചിത്തിയേന പാടിദേസനീയേന ദുക്കഭേന ദുബ്ഭാസിതേന പാതിമോക്ഖം റപേതി - ഇമാനി സത്ത അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി. കുതമാനി സത്ത ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? സമൂലകേന പാരാജികേന പാതിമോക്ഖം റപേതി, സമൂലകേന സഞ്ഘാദിസേസേന...പേ... മുല്ലച്ചയേന പാചിത്തിയേന പാടിദേസനീയേന ദുക്കഭേന ദുബ്ഭാസിതേന പാതിമോക്ഖം റപേതി - ഇമാനി സത്ത ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി.

“കതമാനി അട് അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി അകതായ, അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി കതായ; അമൂലികായ ആചാരവിപത്തിയാ ...പേ... ദിട്ഠിവിപത്തിയാ...പേ... ആജീവവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി അകതായ...പേ... കതായ - ഇമാനി അട് അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി. കതമാനി അട് ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? സമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി അകതായ, സമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി കതായ; സമൂലികായ ആചാരവിപത്തിയാ...പേ... ദിട്ഠിവിപത്തിയാ...പേ... ആജീവവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖട്ഠം റപേതി അകതായ...പേ... കതായ. ഇമാനി അട് ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി.

“കുതമാനി നവ അധമികാനി പാതിമോക്ഖംപനാനി? അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി അകതായ, അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി കതായ, അമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി കതാകതായ; അമൂലികായ അചാരവിപത്തിയാ...പേ... ദിട്ഠിവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി

അകതായ...പേം... കതായ...പേം... കതാകതായ ഇമാനി നവ അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി. കതമാനി നവ ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? സമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി അകതായ, സമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി കതായ, സമൂലികായ സീലവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി കതാകതായ; സമൂലികായ ആചാരവിപത്തിയാ...പേം... ദിട്ഠിവിപത്തിയാ പാതിമോക്ഖം റപേതി അകതായ...പേം... കതായ - കതാകതായ...പേം... ഇമാനി നവ ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി.

“കതമാനി ദസ അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? ന പാരാജികോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി, ന പാരാജികകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; ന സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി, ന സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ഉപേതി, ന ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയതി, ന ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാ പച്ചാദാനകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; ന സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, ന ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, ന ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി - ഇമാനി ദസ അധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി. കതമാനി ദസ ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി? പാരാജികോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി, പാരാജികകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി, സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേതി, ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയതി, ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാ പച്ചാദാനകമാ വിപ്പകതാ ഹോതി; സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി - ഇമാനി ദസ ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനി.

൬. ധമ്മികപാതിമോക്ഖട്ഠപനം

൩൮൮. “കഥം പാരാജികോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി പാരാജികസ്സ ധമ്മസ്സ അജ്ഞാപത്തി ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപജ്ജന്തം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപജ്ജന്തം, അപി ച അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപന്നോ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപജ്ജന്തം, നാപി [നാപി ച (കം)] അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപന്നോ’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം, ആവുസോ, പാരാജികം ധമ്മം അജ്ഞാപന്നോ’തി. ആകഞ്ചമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദുസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയു

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ പാരാജികം ധമ്മം അജ്ജയാപന്നോ, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപണം.

൩൮൯. “ഭിക്ഖുസ്സ പാതിമോക്ഖേ റപിതേ പരിസാ വുട്ഠാതി, ദസന്നം അന്തരായാനം അന്തതരേന [അന്തതരേന അന്തരായേന (സ്യാം കം)] - രാജന്തരായേന വാ, ചോരന്തരായേന വാ, അഗ്ധന്തരായേന വാ, ഉദകന്തരായേന വാ, മനുസ്സന്തരായേന വാ, അമനുസ്സന്തരായേന വാ, വാളന്തരായേന വാ, സരീസപന്തരായേന വാ, ജീവിതന്തരായേന വാ, ബ്രഹ്മചരിയന്തരായേന വാ. ആകങ്ഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തസ്ഥിം വാ ആവാസേ, അന്തസ്ഥിം വാ ആവാസേ, തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ പാരാജികകമാ വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനേയ്യാതി.

“ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ലഭേമ, തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരിതബ്ബം -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ പാരാജികകമാ വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപണം.

൩൯൦. “കഥം സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി സിക്ഖാ പച്ചക്ഖാതാ ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സിക്ഖം പച്ചക്ഖന്തം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സിക്ഖം പച്ചക്ഖന്തം, അപിച അന്തോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമേന, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനാ സിക്ഖാ പച്ചക്ഖാതാ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സിക്ഖം പച്ചക്ഖന്തം, നാപി അന്തോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമേന, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനാ സിക്ഖാ പച്ചക്ഖാതാ’തി, അപിച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘മയാ, ആവുസോ, സിക്ഖാ പച്ചക്ഖാതാ’തി. ആകങ്ഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമേന പുഗ്ഗലേന സിക്ഖാ പച്ചക്ഖാതാ, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപണം.

൩൯൧. “ഭിക്ഖുസ്സ പാതിമോക്ഖേ റപിതേ പരിസാ വുട്ഠാതി, ദസന്നം അന്തരായാനം അന്തതരേന - രാജന്തരായേന വാ ...പേ... ബ്രഹ്മചരിയന്തരായേന വാ, ആകങ്ഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തസ്ഥിം വാ

ആവാസേ, അത്തസ്ഥിം വാ ആവാസേ, തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ചമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകമാ [സിക്ഖാപച്ചക്ഖാതകമാ (സി°)] വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ലം, സഞ്ചോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനേയ്യാതി.

“ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ലഭേമ, തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ചമജ്ജേയേ ഉദാഹരിതഞ്ചം -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകമാ വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദിസിതഞ്ചന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൨. “കഥം ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേതി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാനുപഗമനം ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേന്തം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേന്തം, അപി ച അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേതി’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേന്തം, നാപി അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേതി’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം, ആവുസോ, ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേമീ’തി. ആകഞ്ചമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ചമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം ന ഉപേതി, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദിസിതഞ്ചന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൩. “കഥം ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാ പച്ചാദാനം ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയന്തം ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയന്തം, അപി ച അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയതീ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയന്തം, നാപി അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയതീ’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം,

ആവുസോ, ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയാമീ'തി . ആകൺഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്സമിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ ധമ്മികം സാമഗ്ഗിം പച്ചാദിയാതി, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്സമിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൪. “ഭിക്ഖുസ്സ പാതിമോക്ഖേ റപിതേ പരിസാ വുട്ഠാതി, ദസന്നം അന്തരായാനം അന്തതരേന - രാജന്തരായേന വാ...പേ... ബ്രഹ്മചരിയന്തരായേന വാ. ആകൺഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തസ്സമിം വാ ആവാസേ, അന്തസ്സമിം വാ ആവാസേ, തസ്സമിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാ പച്ചാദാനകമാ വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ഘോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനേയ്യാതി.

“ഏവഞ്ചേതം ലഭേമ, ഇച്ചേതം കൂസലം. നോ ചേ ലഭേമ, തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്സമിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരിതബ്ബം -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമസ്സ പുഗ്ഗലസ്സ ധമ്മികായ സാമഗ്ഗിയാ പച്ചാദാനകമാ വിപ്പകതാ, തം വത്ഥു അവിനിച്ഛിതം. തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്സമിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൫. “കഥം സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, അപി ച അന്തോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖു പസ്സതി സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, നാപി അന്തോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം, ആവുസോ, സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോമഹീ’തി. ആകൺഖമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്സമിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ഘമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ സീലവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ, [\[ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി \(സ്യാം കം\)\]](#) തസ്സ

പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൬. “കഥം ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, അപി ച അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, നാപി അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം, ആവുസോ, ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോമഹീ’തി. ആകഞ്ചമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ചമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ ആചാരവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

൩൯൭. “കഥം ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു യേഹി ആകാരേഹി യേഹി ലിങ്ഗേഹി യേഹി നിമിത്തേഹി ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ ഹോതി, തേഹി ആകാരേഹി തേഹി ലിങ്ഗേഹി തേഹി നിമിത്തേഹി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, അപി ച അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി. ന ഹേവ ഖോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖും പസ്സതി ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, നാപി അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ’തി, അപി ച സോവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ആരോചേതി - ‘അഹം, ആവുസോ, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോമഹീ’തി. ആകഞ്ചമാനോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേന ദിട്ഠേന തേന സുതേന തായ പരിസങ്കായ തദഹുപോസഥേ ചാതുദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്ഥിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സഞ്ചമജ്ജേയേ ഉദാഹരേയ്യ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സഞ്ചോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതോ, തസ്സ പാതിമോക്ഖം റപേമി, ന തസ്ഥിം സമ്മുഖീഭൂതേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി - ധമ്മികം പാതിമോക്ഖട്ഠപനം.

“ഇമാനി ദസ ധമ്മികാനി പാതിമോക്ഖട്ഠപനാനീ”തി.

൨. അത്താദാനഅർഗം

നന്വ. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസീന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അത്താദാനം ആദാതുകാമേന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനാ കതമർഗസമന്നാഗതം [കതർഗസമന്നാഗതം (കം)] അത്താദാനം ആദാതബ്ബ”ന്തി?

[പരിഃ ർ൪൦] “അത്താദാനം ആദാതുകാമേന, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനാ പഞ്ചർഗസമന്നാഗതം അത്താദാനം ആദാതബ്ബം. അത്താദാനം ആദാതുകാമേന, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനാ ഏവം പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘യം ഖോ അഹം ഇമം അത്താദാനം ആദാതുകാമോ, കാലോ നു ഖോ ഇമം അത്താദാനം ആദാതും ഉദാഹു നോ’തി? സചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘അകാലോ ഇമം അത്താദാനം ആദാതും, നോ കാലോ’തി, ന തം, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദാതബ്ബം.

“സചേ പനുപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘കാലോ ഇമം അത്താദാനം ആദാതും, നോ അകാലോ’തി, തേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ ഉത്തരി പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘യം ഖോ അഹം ഇമം അത്താദാനം ആദാതുകാമോ, ഭൂതം നു ഖോ ഇദം അത്താദാനം ഉദാഹു നോ’തി? സചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘അഭൂതം ഇദം അത്താദാനം, നോ ഭൂത’ന്തി, ന തം, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദാതബ്ബം.

“സചേ പനുപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘ഭൂതം ഇദം അത്താദാനം, നോ അഭൂത’ന്തി, തേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ ഉത്തരി പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘യം ഖോ അഹം ഇമം അത്താദാനം ആദാതുകാമോ, അത്ഥസഞ്ചിതം നു ഖോ ഇദം അത്താദാനം ഉദാഹു നോ’തി? സചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘അനത്ഥസഞ്ചിതം ഇദം അത്താദാനം, നോ അത്ഥസഞ്ചിത’ന്തി, ന തം, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദാതബ്ബം.

“സചേ പനുപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘അത്ഥസഞ്ചിതം ഇദം അത്താദാനം, നോ അനത്ഥസഞ്ചിത’ന്തി, തേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ ഉത്തരി പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘ഇമം ഖോ അഹം അത്താദാനം ആദിയമാനോ ലഭിസ്സാമി സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖു ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖേ ഉദാഹു നോ’തി? സചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘ഇമം ഖോ അഹം അത്താദാനം ആദിയമാനോ ന ലഭിസ്സാമി സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖു ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖേ’തി, ന തം, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദാതബ്ബം.

“സചേ പനുപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - ‘ഇമം ഖോ അഹം അത്താദാനം ആദിയമാനോ ലഭിസ്സാമി സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖു ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖേ’തി, തേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ ഉത്തരി പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘ഇമം ഖോ മേ അത്താദാനം ആദിയതോ ഭവിസ്സതി

സങ്ഘസ്തു തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം ഉദാഹു നോ'തി? സചേ ഉപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - 'ഇമം ഖോ മേ അത്താദാനം ആദിയതോ ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്തു തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ'ന്തി, ന തം, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദാതബ്ബം. സചേ പനുപാലി, ഭിക്ഖു പച്ചവേക്ഖമാനോ ഏവം ജാനാതി - 'ഇമം ഖോ മേ അത്താദാനം ആദിയതോ ന ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്തു തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗൃഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ'ന്തി, ആദാതബ്ബം തം, ഉപാലി, അത്താദാനം. ഏവം പഞ്ചങ്ഗസമന്നാഗതം ഖോ, ഉപാലി, അത്താദാനം ആദിനം, പച്ഛാപി അവിപ്പടിസാരകരം ഭവിസ്സതി'തി.

വൃ. ചോദകേനപച്ചവേക്ഖിതബ്ബധമ്മാ

നന്ദൻ. [പരി° ദന്ത്യ (അ° നി° ചം.ർ. മോകം വിസദിസം)] “ചോദകേന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന കതി ധമ്മേ അജ്ഞത്തം പച്ചവേക്ഖിത്വാ പരോ ചോദേതബ്ബോ”തി? “ചോദകേന, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന പഞ്ച ധമ്മേ അജ്ഞത്തം പച്ചവേക്ഖിത്വാ പരോ ചോദേതബ്ബോ.

“ചോദകേന, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഏവം പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ നു ഖോമഹി, പരിസുദ്ധേനമഹി കായസമാചാരേന സമന്നാഗതോ - അച്ഛിദേന അപ്പടിമംസേന? സംവിജ്ജതി നു ഖോ മേ ഏസോ ധമ്മോ ഉദാഹു നോ'തി? നോ ചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ ഹോതി, പരിസുദ്ധേന കായസമാചാരേന സമന്നാഗതോ - അച്ഛിദേന അപ്പടിമംസേന, തസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ - ‘ഇങ്ഘ താവ ആയസ്ഥാ കായികം സിക്ഖസ്സൂ’തി. ഇതിസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ചോദകേന ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഏവം പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘പരിസുദ്ധവചിസമാചാരോ നു ഖോമഹി, പരിസുദ്ധേനമഹി വചിസമാചാരേന സമന്നാഗതോ - അച്ഛിദേന അപ്പടിമംസേന? സംവിജ്ജതി നു ഖോ മേ ഏസോ ധമ്മോ ഉദാഹു നോ'തി? നോ ചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു പരിസുദ്ധവചിസമാചാരോ ഹോതി, പരിസുദ്ധേന വചിസമാചാരേന സമന്നാഗതോ - അച്ഛിദേന അപ്പടിമംസേന, തസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ - ‘ഇങ്ഘ താവ ആയസ്ഥാ വാചസികം സിക്ഖസ്സൂ’തി. ഇതിസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ചോദകേന ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഏവം പച്ചവേക്ഖിതബ്ബം - ‘മേത്തം നു ഖോ മേ ചിത്തം പച്ചുപട്ഠിതം സബ്രഹ്മചാരിസു അനാഘാതം , സംവിജ്ജതി നു ഖോ മേ ഏസോ ധമ്മോ ഉദാഹു നോ'തി? നോ ചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ മേത്തചിത്തം പച്ചുപട്ഠിതം ഹോതി സബ്രഹ്മചാരിസു അനാഘാതം , തസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ - ‘ഇങ്ഘ താവ ആയസ്ഥാ സബ്രഹ്മചാരിസു മേത്തചിത്തം ഉപട്ഠാപേഹീ’തി. ഇതിസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ചോദകേന ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഏവം പച്ചവേക്ഖിതഞ്ചം - ‘ബഹുസ്സുതോ നു വോമ്ഹി, സുതധരോ, സുതസന്നിച്ചയോ? യേ തേ ധമ്മാ ആദികല്യാണാ മജ്ജേയേകല്യാണാ പരിയോസാനകല്യാണാ, സാത്ഥം സബ്ബഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം അഭിവദന്തി, തമാരൂപാ മേ ധമ്മാ ബഹുസ്സുതാ ഹോന്തി ധാതാ വചസാ പരിചിതാ മനസാനുപേക്ഖിതാ ദിട്ഠിയാ സുപ്പടിവിദ്ധാ? സംവിജ്ജതി നു വോ മേ ഏസോ ധമ്മോ ഉദാഹു നോ’തി? നോ ചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖു ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, സുതധരോ, സുതസന്നിച്ചയോ; യേ തേ ധമ്മാ ആദികല്യാണാ മജ്ജേയേകല്യാണാ പരിയോസാനകല്യാണാ, സാത്ഥം സബ്ബഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം അഭിവദന്തി, തമാരൂപസ്സ ധമ്മാ ന ബഹുസ്സുതാ ഹോന്തി ധാതാ വചസാ പരിചിതാ മനസാനുപേക്ഖിതാ ദിട്ഠിയാ സുപ്പടിവിദ്ധാ, തസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ - ‘ഇങ്ഘ താവ ആയസ്ഥാ ആഗമം പരിയാപുണസ്സു’തി. ഇതിസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ.

“പുന ചപരം, ഉപാലി, ചോദകേന ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഏവം പച്ചവേക്ഖിതഞ്ചം - ‘ഉഭയാനി വോ മേ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി, സുവിഭത്താനി, സുപ്പവത്തിനി, സുവിനിച്ഛിതാനി - സുത്തസോ, അനുബ്ബഞ്ജനസോ? സംവിജ്ജതി നു വോ മേ ഏസോ ധമ്മോ ഉദാഹു നോ’തി? നോ ചേ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ ഉഭയാനി പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി, സുവിഭത്താനി, സുപ്പവത്തിനി, സുവിനിച്ഛിതാനി - സുത്തസോ, അനുബ്ബഞ്ജനസോ, ‘ഇദം പനാവുസോ, കത്ഥ വുത്തം ഭഗവതാ’തി, ഇതി പൂട്ഠോ ന സമ്പായതി [\[ന സമ്പാദയതി \(കം\)\]](#), തസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ - ‘ഇങ്ഘ താവ ആയസ്ഥാ, വിനയം പരിയാപുണസ്സു’തി. ഇതിസ്സ ഭവന്തി വത്താരോ. ചോദകേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഇമേ പഞ്ച ധമ്മേ അജ്ജയത്തം പച്ചവേക്ഖിത്വാ പരോ ചോദേതേബ്ബോ”തി.

൯. ചോദകേന ഉപട്ഠാപേതബ്ബധമ്മാ

൯൦൦. “ചോദകേന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന കതി ധമ്മേ അജ്ജയത്തം ഉപട്ഠാപേത്വാ പരോ ചോദേതേബ്ബോ”തി? “ചോദകേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന പഞ്ച ധമ്മേ അജ്ജയത്തം ഉപട്ഠാപേത്വാ പരോ ചോദേതേബ്ബോ - കാലേന വക്ഖാമി, നോ അകാലേന; ഭൂതേന വക്ഖാമി, നോ അഭൂതേന; സണ്ഠേന വക്ഖാമി, നോ ഫരുസേന; അത്ഥസംഹിതേന വക്ഖാമി, നോ അനത്ഥസംഹിതേന; മേത്തചിത്തോ വക്ഖാമി, നോ ദോസന്തരോതി. ചോദകേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന ഇമേ പഞ്ച ധമ്മേ അജ്ജയത്തം ഉപട്ഠാപേത്വാ പരോ ചോദേതേബ്ബോ”തി.

൧൦. ചോദകചുദിതകപടിസംയുത്തകഥാ

൯൦൧. “അധമ്മചോദകസ്സ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനോ കതീഹാകാരേഹി വിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതേബ്ബോ”തി? “അധമ്മചോദകസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ പഞ്ചഹാകാരേഹി വിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതേബ്ബോ - അകാലേനായസ്ഥാ ചോദേസി, നോ കാലേന, അലം തേ വിപ്പടിസാരായ; അഭൂതേനായസ്ഥാ ചോദേസി, നോ ഭൂതേന, അലം തേ വിപ്പടിസാരായ; ഫരുസേനായസ്ഥാ

ചോദേസി, നോ സൺഹേന, അലം തേ വിപ്പടിസാരായ;
അനത്ഥസംഹിതേനായസ്മാ ചോദേസി, നോ അത്ഥസംഹിതേന, അലം തേ
വിപ്പടിസാരായ; ദോസന്തരോ ആയസ്മാ ചോദേസി, നോ മേത്തചിത്തോ, അലം
തേ വിപ്പടിസാരായാതി. അയമ്മചോദകസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ ഇമേഹി
പഞ്ചഹാകാരേഹി വിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ. തം കിസ്സ ഹേതു? യഥാ ന
അഞ്ഞാപി ഭിക്ഖു അഭൂതേന ചോദേതബ്ബം മഞ്ഞേയ്യാ”തി.

“അയമ്മചുദിതസ്സ പന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനോ കതിഹാകാരേഹി
അവിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ”തി? “അയമ്മചുദിതസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ
പഞ്ചഹാകാരേഹി അവിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ - അകാലേനായസ്മാ
ചുദിതോ, നോ കാലേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; അഭൂതേനായസ്മാ
ചുദിതോ, നോ ഭൂതേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; ഫരുസേനായസ്മാ
ചുദിതോ , നോ സൺഹേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ;
അനത്ഥസംഹിതേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ അത്ഥസംഹിതേന, അലം തേ
അവിപ്പടിസാരായ; ദോസന്തരേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ മേത്തചിത്തേന, അലം
തേ അവിപ്പടിസാരായാതി. അയമ്മചുദിതസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ ഇമേഹി
പഞ്ചഹാകാരേഹി അവിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ”തി.

“യമ്മചോദകസ്സ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനോ കതിഹാകാരേഹി അവിപ്പടിസാരോ
ഉപദഹാതബ്ബോ”തി? “യമ്മചോദകസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ പഞ്ചഹാകാരേഹി
അവിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ - കാലേനായസ്മാ ചോദേസി, നോ
അകാലേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; ഭൂതേനായസ്മാ ചോദേസി, നോ
അഭൂതേന , അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; സൺഹേനായസ്മാ ചോദേസി, നോ
ഫരുസേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; അത്ഥസംഹിതേനായസ്മാ ചോദേസി,
നോ അനത്ഥസംഹിതേന, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായ; മേത്തചിത്തോ
ആയസ്മാ ചോദേസി, നോ ദോസന്തരോ, അലം തേ അവിപ്പടിസാരായാതി.
യമ്മചോദകസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ ഇമേഹി പഞ്ചഹാകാരേഹി
അവിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ. തം കിസ്സ ഹേതു? യഥാ അഞ്ഞാപി
ഭിക്ഖു ഭൂതേന ചോദേതബ്ബം മഞ്ഞേയ്യാ”തി.

“യമ്മചുദിതസ്സ പന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനോ കതിഹാകാരേഹി വിപ്പടിസാരോ
ഉപദഹാതബ്ബോ”തി? “യമ്മചുദിതസ്സ, ഉപാലി, ഭിക്ഖുനോ പഞ്ചഹാകാരേഹി
വിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ - കാലേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ അകാലേന,
അലം തേ വിപ്പടിസാരായ; ഭൂതേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ അഭൂതേന , അലം
തേ വിപ്പടിസാരായ; സൺഹേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ ഫരുസേന, അലം തേ
വിപ്പടിസാരായ; അത്ഥസംഹിതേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ അനത്ഥസംഹിതേന,
അലം തേ വിപ്പടിസാരായ; മേത്തചിത്തേനായസ്മാ ചുദിതോ, നോ
ദോസന്തരേന, അലം തേ വിപ്പടിസാരായാതി. യമ്മചുദിതസ്സ, ഉപാലി,
ഭിക്ഖുനോ ഇമേഹി പഞ്ചഹാകാരേഹി വിപ്പടിസാരോ ഉപദഹാതബ്ബോ”തി.

[പരിഃ രൂഢവ] “ചോദകേന, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന കതി
ധമ്മേ അജ്ജയത്തം മനസി കരിത്വാ പരോ ചോദേതബ്ബോ”തി?
“ചോദകേനുപാലി, ഭിക്ഖുനാ പരം ചോദേതുകാമേന പഞ്ച ധമ്മേ അജ്ജയത്തം
മനസി കരിത്വാ പരോ ചോദേതബ്ബോ - കാരുഞ്ഞതാ, ഹിതേസിതാ,
അനുക്ഖവിതാ, [അനുക്ഖവതാ (ക)] ആപത്തിവുടാനന്താ,

“ചുദിതേന പന, ഭന്തേ, ഭിക്വുനാ കതിസു ധമ്മേസു പതിട്ഠാതബ്ബ”ന്തി?
“ചുദിതേനുപാലി, ഭിക്വുനാ ദ്വീസു ധമ്മേസു പതിട്ഠാതബ്ബം - സച്ചേ ച
അകുപ്പേ ചാ”തി.

പരാജികോ വിപ്ലകതാ, പച്ചക്വാതോ തഥേവ ച;
ഓപേതി പശാദിയതി, പശാദാനകമാ ച യാ.

സീലാചാരവിപത്തി ച, തമാ ദിട്ഠിവിപത്തിയാ;
ദിട്ഠസുതപരിസങ്കിതം, ദസയാ തം വിജാനാമ.

ഭിക്ഖു വിപസ്സതി ഭിക്ഖും, അഞ്ഞോ ചാരോചയാതി തം;
സോ യേവ തസ്സ അക്ഖാതി [\[വിപസ്സഞ്ഞോ ചാരോചതി; തം സുദ്ധേവ
തസ്സ അക്ഖാതി \(ക°\)\]](#), പാതിമോക്ഖം റപേതി സോ.

വുട്ഠാതി അന്തരായേന, രാജചോരഗ്ഗുദകാ ച;
മനുസ്സഅമനുസ്സാ ച, വാളസരീസപാ ജീവിബ്രഹ്മം.

ദസന്നമഞ്ഞതരേന, തസ്ഥിം അഞ്ഞതരേസു വാ;
ധമ്മികാധമ്മികാ ചേവ, യഥാ മഗ്ഗേന ജാനാമ.

കാലഭൂതത്ഥസംഹിതം , ലഭിസ്സാമി ഭവിസ്സതി;
കായവാചസികാ മേത്താ, ബാഹുസച്ചം ഉഭയാനി.

കാലഭൂതേന സണ്ഠേന, അത്ഥമേത്തേന ചോദയേ;
വിപ്പടിസാരധമ്മേന, തഥാ വാചാ [\[തഥേവാപി \(സ്യാ°\)\]](#) വിനോദയേ.

ധമ്മചോദച്ചുദിതസ്സ, വിനോദേതി വിപ്പടിസാരോ;
കരുണാ ഹിതാനുകമ്പി, വുട്ഠാനപുരേക്ഖാരതോ.

ചോദകസ്സ പടിപത്തി, സമ്ബുദ്ധേന പകാസിതാ;
സച്ചേ ചേവ അകുപ്പേ ച, ചുദിതസ്സേവ ധമ്മതാതി.

പാതിമോക്ഖട്ഠപനക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൧൦. ഭിക്ഖുനീക്ഖന്ധകം

൧. പഠമഭാണവാരോ

മഹാപജാപതിഗോതമീവത്സു

൪൦൨. [അം നിം വൃ.൫൧ ഇദം വത്സു ആഗതം] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്സുസ്ഥിം നിഗ്രോധാരാമേ. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി [മഹാപജാപതി (സീം സ്യാം)] ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “സാധു, ഭന്തേ, ലഭ്യേ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. “അലം, ഗോതമി, മാ തേ രുച്ചി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”തി. ദുതിയന്വി ഖോ...പേ... തതിയന്വി ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “സാധു, ഭന്തേ, ലഭ്യേ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. “അലം, ഗോതമി, മാ തേ രുച്ചി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”തി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ - ന ഭഗവാ അനുജാനാതി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജന്തി - ദുക്ഖീ ദുമ്മനാ അസ്സുമുഖീ രുദമാനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ കപിലവത്സുസ്ഥിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന വേസാലീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന ചാരികം ചരമാനോ യേന വേസാലീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ കേസേ ഛേദാപേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ സമ്ബഹുലാഹി സാകിയാനീഹി സദ്ധിം യേന വേസാലീ തേന പക്കാമി. അനുപുണ്ണേന യേന വേസാലീ മഹാവനം കൂടാഗാരസാലാ തേനുപസങ്കമി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ സൂനേഹി പാദേഹി രജോകിണ്ണേന ഗത്തേന ദുക്ഖീ ദുമ്മനാ അസ്സുമുഖീ രുദമാനാ ബഹിദ്വാരകോട്ഠകേ അട്ഠാസി. അദുസാ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം സൂനേഹി പാദേഹി രജോകിണ്ണേന ഗത്തേന ദുക്ഖിം ദുമ്മനം അസ്സുമുഖിം രുദമാനം ബഹിദ്വാരകോട്ഠകേ റിതം. ദിസ്വാന മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ഏതദവോച - “കിസ്സ ത്വം, ഗോതമി, സൂനേഹി പാദേഹി രജോകിണ്ണേന ഗത്തേന ദുക്ഖീ ദുമ്മനാ അസ്സുമുഖീ രുദമാനാ ബഹിദ്വാരകോട്ഠകേ റിതാ”തി? “തഥാ ഹി പന, ഭന്തേ ആനന്ദ, ന ഭഗവാ അനുജാനാതി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. “തേന ഹി ത്വം, ഗോതമി, മുഹുത്തം ഇധേവ താവ ഹോഹി, യാവാഹം ഭഗവന്തം യാചാമി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഏസാ, ഭന്തേ, മഹാപജാപതി

ഗോതമീ സൂനേഹി പാദേഹി രജോകിണ്ണേന ഗത്തേന ദുക്ഖീ ദുമ്മനാ അസ്സുമുഖീ രുദമാനാ ബഹിദാറകോട്ഠകേ റിതാ - ന ഭഗവാ അനുജാനാതി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജന്തി. സാധു, ഭന്തേ, ലഭേയ്യ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. “അലം, ആനന്ദ, മാ തേ രുച്ചി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജാ”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “സാധു, ഭന്തേ, ലഭേയ്യ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. “അലം, ആനന്ദ, മാ തേ രുച്ചി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജാ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ [അം നിം വൃ.൫൧ “അഥ ഖോ ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ ഏതദഹോസി”തി ആഗതം] - “ന ഭഗവാ അനുജാനാതി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജം; യംസുനാഹം അഞ്ഞേനപി പരിയായേന ഭഗവന്തം യാചേയ്യം മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഭണ്ണോ നു ഖോ, ഭന്തേ, മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിത്വാ സോതാപത്തിഫലം വാ സകദാഗാമിഫലം [സകിദാഗാമിഫലം (സ്യാം)] വാ അനാഗാമിഫലം വാ അരഹന്തഫലം വാ സച്ഛികാതു”ന്തി? “ഭണ്ണോ, ആനന്ദ, മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിത്വാ സോതാപത്തിഫലമ്പി സകദാഗാമിഫലമ്പി അനാഗാമിഫലമ്പി അരഹന്തഫലമ്പി സച്ഛികാതു”ന്തി. “സചേ, ഭന്തേ, ഭണ്ണോ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിത്വാ സോതാപത്തിഫലമ്പി സകദാഗാമിഫലമ്പി അനാഗാമിഫലമ്പി അരഹന്തഫലമ്പി സച്ഛികാതു; ബഹുപകാരാ, ഭന്തേ, മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവതോ മാതുച്ഛാ ആപാദികാ , പോസിക്കാ, വീരസ്സ ദായിക്കാ, ഭഗവന്തം ജനേത്തിയാ കാലങ്കതായ മഞ്ഞം പായേസി; സാധു, ഭന്തേ, ലഭേയ്യ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ യമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജ”ന്തി.

അട്ഠഗരുധമ്മാ

രം.൩. “സചേ, ആനന്ദ, മഹാപജാപതീ ഗോതമീ അട്ഠ ഗരുധമ്മേ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, സാവസ്സാ. ഹോതു ഉപസമ്പദാ.

[പാചിം ൧൪൯] “വസ്സസതുപസമ്പന്നായ ഭിക്ഖുനിയാ തദഹുപസമ്പന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കാതബ്ബം. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ [ഗരുംകത്വാ (കം)] മാനേത്വാ പൂജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ന ഭിക്ഖുനിയാ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസിതബ്ബം. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പൂജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“അന്വധമാസം ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുസന്ഘത്തോ ദേവ യമ്മാ പച്ചാസീസിതഞ്ച - ഉപോസഥപുച്ഛകഞ്ച, ഓവാദ്യപസങ്കമനഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“വസ്സംവുടായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭത്തോസന്ഘേ തീഹി റാനേഹി പവാരേതഞ്ച - ദിട്ഠേന വാ, സുതേന വാ, പരിസങ്കായ വാ. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ഗരുധമ്മം അജ്ജയാപന്നായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭത്തോസന്ഘേ പക്ഖമാനത്തം ചരിതഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ദേവ വസ്സാനി ഛരസു യമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ ഉഭത്തോസന്ഘേ ഉപസമ്പദാ പരിയേസിതഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ന ഭിക്ഖുനിയാ കേനചി പരിയായേന ഭിക്ഖു അക്കോസിതഞ്ചോ പരിഭാസിതഞ്ചോ. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“അജ്ജതഗ്ഗേ ഓവടോ ഭിക്ഖുനീനം ഭിക്ഖുസു വചനപഥോ, അനോവടോ ഭിക്ഖുനം ഭിക്ഖുനീസു വചനപഥോ. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“സചേ, ആനന്ദ, മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഇമേ അട്ഠം ഗരുധമ്മേ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, സാവസ്സാ ഹോതു ഉപസമ്പദാ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ സന്തികേ അട്ഠം ഗരുധമ്മേ ഉഗ്ഗഹേത്വാ യേന മഹാപജാപതി ഗോതമീ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ഏതദവോച - “സചേ ഖോ ത്വം, ഗോതമി, അട്ഠം ഗരുധമ്മേ പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യാസി, സാവ തേ ഭവിസ്സതി ഉപസമ്പദാ.

“വസ്സസതുപസമ്പന്നായ ഭിക്ഖുനിയാ തദഹുപസമ്പന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ അഭിവാദനം പച്ചുടായനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കാതഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ന ഭിക്ഖുനിയാ അഭിക്ഖുകേ ആവാസേ വസ്സം വസിതഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“അന്വധമാസം ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുസന്ഘത്തോ ദേവ യമ്മാ പച്ചാസീസിതഞ്ച - ഉപോസഥപുച്ഛകഞ്ച, ഓവാദ്യപസങ്കമനഞ്ച. അയമ്പി യമ്മോ സക്കത്വാ ഗരുകത്വാ മാനേത്വാ പുജേത്വാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“വസ്സംവുടായ ഭിക്ഖുനിയാ ഉഭത്തോസന്ഘേ തീഹി റാനേഹി പവാരേതഞ്ച - ദിട്ഠേന വാ, സുതേന വാ, പരിസങ്കായ വാ. അയമ്പി യമ്മോ

സക്കത്യാ ഗരുകത്യാ മാനേത്യാ പുജേത്യാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ഗരുധമ്മം അജ്യാപനായ ഭിക്ഖുനീയാ ഉഭതോസങ്ഘേ പക്ഖമാനത്തം ചരിതബ്ബം. അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്യാ ഗരുകത്യാ മാനേത്യാ പുജേത്യാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ഭേ വസ്സാനി ഛരസു ധമ്മേസു സിക്ഖിതസിക്ഖായ സിക്ഖമാനായ ഉഭതോസങ്ഘേ ഉപസമ്പദാ പരിയേസിതബ്ബാ. അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്യാ ഗരുകത്യാ മാനേത്യാ പുജേത്യാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“ന ഭിക്ഖുനീയാ കേനചി പരിയായേന ഭിക്ഖു അക്കോസിതബ്ബോ പരിഭാസിതബ്ബോ. അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്യാ ഗരുകത്യാ മാനേത്യാ പുജേത്യാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“അജ്ജതഗ്ഗേ ഓവടോ ഭിക്ഖുനീനം ഭിക്ഖുസു വചനപമോ, അനോവടോ ഭിക്ഖുനം ഭിക്ഖുനീസു വചനപമോ. അയമ്പി ധമ്മോ സക്കത്യാ ഗരുകത്യാ മാനേത്യാ പുജേത്യാ യാവജീവം അനതിക്കമനീയോ.

“സചേ ഖോ താം, ഗോതമി, ഇമേ അട്ഠം ഗരുധമ്മേ പടിഗുണ്ഹേയ്യാസി, സാവ തേ ഭവിസ്സതി ഉപസമ്പദാ”തി.

“സേയ്യമാപി, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഇത്ഥി വാ പുരിസോ വാ ദഹരോ, യുവാ, മണ്ഡനകജാതികോ സീസംനഹാതോ ഉപ്പലമാലം വാ വസ്സികമാലം വാ അതിമുത്തകമാലം [\[അധിമത്തകമാലം \(സ്യാ°\)\]](#) വാ ലഭിതാ ഉഭോഹി ഹത്ഥേഹി പടിഗുഹേത്യാ ഉത്തമങ്ഗേ സിരസ്ഥിം പതിട്ഠാപേയ്യ; ഏവമേവ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, ആനന്ദ ഇമേ അട്ഠം ഗരുധമ്മേ പടിഗുണ്ഹാമി യാവജീവം അനതിക്കമനീയേ”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്യാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “പടിഗുഹിതാ, ഭന്തേ, മഹാപജാപതിയാ ഗോതമിയാ അട്ഠം ഗരുധമ്മാ, ഉപസമ്പന്നാ ഭഗവതോ മാതുച്ഛാ”തി.

“സചേ, ആനന്ദ, നാലഭിസ്സ മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജം, ചിരട്ഠിതികം, ആനന്ദ, ബ്രഹ്മചരിയം അഭവിസ്സ, വസ്സസഹസ്സം സദ്ധമ്മോ തിട്ഠേയ്യ. യതോ ച ഖോ, ആനന്ദ, മാതുഗാമോ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ, ന ദാനി, ആനന്ദ, ബ്രഹ്മചരിയം ചിരട്ഠിതികം ഭവിസ്സതി. പഞ്ചേവ ദാനി, ആനന്ദ, വസ്സസതാനി സദ്ധമ്മോ റസ്സതി.

“സേയ്യമാപി, ആനന്ദ, യാനി കാനിചി കുലാനി ബഹുത്ഥികാനി [\[ബഹുഇത്ഥികാനി \(സീ° സ്യാ°\)\]](#) അപ്പപുരിസകാനി, താനി സുപ്പധംസിയാനി ഹോന്തി ചോരേഹി കുര്ദ്ധമേനകേഹി; ഏവമേവ ഖോ, ആനന്ദ, യസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ ലഭതി മാതുഗാമോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജം, ന തം ബ്രഹ്മചരിയം ചിരട്ഠിതികം ഹോതി.

“സേയ്യമാപി , ആനന്ദ, സമ്പന്നേ സാലിക്ഖേത്തേ സേതട്ടികാ നാമ രോഗജാതി നിപതതി, ഏവം തം സാലിക്ഖേത്തം ന ചിരട്ഠിതികം ഹോതി; ഏവമേവ ഖോ, ആനന്ദ, യസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ ലഭതി മാതുഗാമോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജം, ന തം ബ്രഹ്മചരിയം ചിരട്ഠിതികം ഹോതി.

“സേയ്യമാപി, ആനന്ദ, സമ്പന്നേ ഉച്ഛുക്ഖേത്തേ മഞ്ജിട്ഠികാ [\[മഞ്ജേട്ഠികാ \(സീം സ്യം\)\]](#) നാമ രോഗജാതി നിപതതി, ഏവം തം ഉച്ഛുക്ഖേത്തം ന ചിരട്ഠിതികം ഹോതി; ഏവമേവ ഖോ, ആനന്ദ, യസ്ഥിം ധമ്മവിനയേ ലഭതി മാതുഗാമോ അഗാരസ്ഥാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജം, ന തം ബ്രഹ്മചരിയം ചിരട്ഠിതികം ഹോതി.

“സേയ്യമാപി, ആനന്ദ, പുരിസോ മഹതോ തളാകസ്സ പടികച്ചേവ ആളിം ബന്ധേയ്യ യാവദേവ ഉദകസ്സ അനതിക്കമനായ; ഏവമേവ ഖോ, ആനന്ദ, മയാ പടികച്ചേവ ഭിക്ഖുനീനം അട്ഠം ഗരുധമ്മാ പഞ്ഞത്താ യാവജീവം അനതിക്കമനീയാ”തി.

ഭിക്ഖുനീനം അട്ഠം ഗരുധമ്മാ നിട്ഠിതാ.

ഭിക്ഖുനീഉപസമ്പദാനുജാനനം

൪൦൪. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതീ ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കഥാഹം, ഭന്തേ, ഇമാസു സാകിയാനീസു പടിപജ്ജാമീ”തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദകഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പാദേതു”തി.

അഥ ഖോ താ ഭിക്ഖുനിയോ മഹാപജാപതിം ഗോതമിം ഏതദവോചും - “അയ്യ അനുപസമ്പന്നാ, മയഞ്ചമ്ഹാ ഉപസമ്പന്നാ; ഏവഞ്ഹി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ”തി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേനായസ്ഥാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - “ഇമാ മം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - ‘അയ്യ അനുപസമ്പന്നാ, മയഞ്ചമ്ഹാ ഉപസമ്പന്നാ; ഏവഞ്ഹി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ’”തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “മഹാപജാപതി, ഭന്തേ, ഗോതമീ ഏവമാഹ - ‘ഇമാ മം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - അയ്യ

അനുപസമ്പന്നാ, മയഞ്ചമ്ഹാ ഉപസമ്പന്നാ; ഏവഞ്ഹി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ”തി.

“യദഗ്ഗേന, ആനന്ദ, മഹാപജാപതിയാ ഗോതമിയാ അട്ഠം ഗരുധമ്മാ പടിഗുഹിതാ, തദേവ സാ [\[തദേവസ്സാ \(ക°\)\]](#) ഉപസമ്പന്നാ”തി.

രംഭ. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേനായസ്ഥാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - “ഏകാഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭഗവന്തം വരം യാചാമി. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ അനുജാനേയ്യ ഭിക്ഖുനഞ്ച ഭിക്ഖുനീനഞ്ച യമാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മ”ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്ഥാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “മഹാപജാപതി, ഭന്തേ, ഗോതമീ ഏവമാഹ - ‘ഏകാഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭഗവന്തം വരം യാചാമി. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ അനുജാനേയ്യ ഭിക്ഖുനഞ്ച ഭിക്ഖുനീനഞ്ച യമാവുഡ്ഡം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മ”ന്തി.

“അട്ഠാനമേതം, ആനന്ദ, അനവകാസോ , യം തമാഗതോ അനുജാനേയ്യ മാതുഗാമസ്സ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം. ഇമേഹി നാമ, ആനന്ദ, അഞ്ഞതിത്ഥിയാ ദുരക്ഖാതയമ്മാ മാതുഗാമസ്സ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം ന കരിസ്സന്തി ; കിമങ്ഗം പന തമാഗതോ അനുജാനിസ്സതി മാതുഗാമസ്സ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മ”ന്തി?

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, മാതുഗാമസ്സ അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കാതബ്ബം. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “യാനി താനി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദാനി ഭിക്ഖുഹി സാധാരണാനി, കഥം മയം, ഭന്തേ, തേസു സിക്ഖാപദേസു പടിപജ്ജാമാ”തി? “യാനി താനി, ഗോതമി, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദാനി ഭിക്ഖുഹി സാധാരണാനി, യഥാ ഭിക്ഖു സിക്ഖന്തി തഥാ തേസു സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖമാ”തി. “യാനി പന താനി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദാനി ഭിക്ഖുഹി അസാധാരണാനി, കഥം മയം, ഭന്തേ, തേസു സിക്ഖാപദേസു പടിപജ്ജാമാ”തി? “യാനി താനി, ഗോതമി, ഭിക്ഖുനീനം സിക്ഖാപദാനി ഭിക്ഖുഹി അസാധാരണാനി, യഥാപഞ്ഞത്തേസു സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖമാ”തി.

രംഗ്ഗ. [\[അ° നി° വൃ.൫൩\]](#) അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി.

ഏകമന്തം റിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച -
 “സാധു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സംഖിന്തേന ധമ്മം ദേസേതു, യമഹം ഭഗവതോ
 ധമ്മം സുതാ ഏകാ വൂപകട്ഠാ അപ്പമത്താ ആതാപിനീ പഹിതത്താ
 വിഹരേയ്യ”ന്തി. “യേ ഖോ ത്വം, ഗോതമി, ധമ്മേ ജാനേയ്യാസി - ഇമേ ധമ്മാ
 സരാഗായ സംവത്തന്തി നോ വിരാഗായ, സഞ്ഞോഗായ സംവത്തന്തി നോ
 വിസഞ്ഞോഗായ, ആചയായ സംവത്തന്തി നോ അപചയായ, മഹിച്ചുതായ
 സംവത്തന്തി നോ അപ്പിച്ചുതായ, അസന്തുട്ഠിയാ സംവത്തന്തി നോ സന്തുട്ഠിയാ,
 സങ്ഗണികായ സംവത്തന്തി നോ പവിവേകായ, കോസജ്ജായ സംവത്തന്തി
 നോ വീരിയാരമ്ഭായ, ദുബ്ഭരതായ സംവത്തന്തി നോ സുഭരതായ; ഏകംസേന,
 ഗോതമി, ധാരേയ്യാസി - നേസോ ധമ്മോ, നേസോ വിനയോ, നേതം
 സത്ഥുസാസനന്തി. യേ ച ഖോ ത്വം, ഗോതമി, ധമ്മേ ജാനേയ്യാസി - ഇമേ
 ധമ്മാ വിരാഗായ സംവത്തന്തി നോ സരാഗായ, വിസഞ്ഞോഗായ സംവത്തന്തി
 നോ സഞ്ഞോഗായ, അപചയായ സംവത്തന്തി നോ ആചയായ, അപ്പിച്ചുതായ
 സംവത്തന്തി നോ മഹിച്ചുതായ, സന്തുട്ഠിയാ സംവത്തന്തി നോ അസന്തുട്ഠിയാ,
 പവിവേകായ സംവത്തന്തി നോ സങ്ഗണികായ, വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തന്തി
 നോ കോസജ്ജായ, സുഭരതായ സംവത്തന്തി നോ ദുബ്ഭരതായ; ഏകംസേന,
 ഗോതമി, ധാരേയ്യാസി - ഏസോ ധമ്മോ, ഏസോ വിനയോ, ഏതം
 സത്ഥുസാസന”ന്തി.

൪൦൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ന
 ഉട്ടിസീയതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... “അനുജാനാമി,
 ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം
 ഏതദഹോസി - “കേന നു ഖോ ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതബ്ബ”ന്തി?
 ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി
 ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനുപസ്സയം ഉപസങ്കമിത്വാ
 ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി
 വിപാചേന്തി - “ജായായോ ഇമാ ഇമേസം, ജാരിയോ ഇമാ ഇമേസം, ഇദാനി
 ഇമേ ഇമാഹി സദ്ധിം അഭിരമിസ്സന്തി”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
 “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതബ്ബം. യോ
 ഉട്ടിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീഹി
 ഭിക്ഖുനീനം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതു”ന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ന ജാനന്തി -
 “ഏവം പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസിതബ്ബ”ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
 “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആചിക്ഖിതും - ‘ഏവം
 പാതിമോക്ഖം ഉട്ടിസേയ്യാമാ’”തി.

൪൦൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ആപത്തിം ന പടികരോന്തി.
 ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ആപത്തി ന
 പടികാതബ്ബാ. യാ ന പടികരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി. ഭിക്ഖുനിയോ ന
 ജാനന്തി - “ഏവം ആപത്തി പടികാതബ്ബാ”തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
 ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം
 ആചിക്ഖിതും - ‘ഏവം ആപത്തിം പടികരേയ്യാമാ’”തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം
 ഏതദഹോസി - “കേന നു ഖോ ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ”തി?

ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തിം പടിഗ്ഗഹേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ രമികായപി ബുദ്ധേപി സിങ്ഘാടകേപി ഭിക്ഖും പസ്സിതാ പത്തം ഭൂമിയം നിക്ഖിപിതാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിതാ ഉക്കുടികം നിസീദിതാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേതാ ആപത്തിം പടികരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “ജായായോ ഇമാ ഇമേസം, ജാരിയോ ഇമാ ഇമേസം, രത്തിം വിമാനേതാ ഇദാനി ഖമാപേന്തി”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. യോ പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീഹി ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തിം പടിഗ്ഗഹേതു”ന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ന ജാനന്തി - “ഏവം ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആചിക്ഖിതും - ‘ഏവം ആപത്തിം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യാമാ’”തി.

രം൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം ന കരിയതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കേന നു ഖോ ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന കതകമ്മാ ഭിക്ഖുനിയോ രമികായപി ബുദ്ധേപി സിങ്ഘാടകേപി ഭിക്ഖും പസ്സിതാ പത്തം ഭൂമിയം നിക്ഖിപിതാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിതാ ഉക്കുടികം നിസീദിതാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേതാ ഖമാപേന്തി ‘ഏവം നൂന കാതബ്ബ’ന്തി മഞ്ഞമാനാ. മനുസ്സാ തഥേവ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - “ജായായോ ഇമാ ഇമേസം, ജാരിയോ ഇമാ ഇമേസം, രത്തിം വിമാനേതാ ഇദാനി ഖമാപേന്തി”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതബ്ബം. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീഹി ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതു”ന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ന ജാനന്തി - “ഏവം കമ്മം കാതബ്ബ”ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആചിക്ഖിതും - ‘ഏവം കമ്മം കരേയ്യാമാ’”തി.

രം൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ സങ്ഘമജ്ജേയേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം മുഖസത്തിഹി വിതുദന്താ വിഹരന്തി. ന സക്കോന്തി തം അധികരണം വുപസമേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം അധികരണം വുപസമേതും”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം അധികരണം വുപസമേന്തി. തസ്ഥിം ഖോ പന അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ ദിസ്സന്തി ഭിക്ഖുനിയോ കമ്മപ്പത്തായോപി ആപത്തിഗാമിനിയോപി. ഭിക്ഖുനിയോ ഏവമാഹംസു - “സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാവ ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കരോന്തു, അയ്യാവ ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തിം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തു; ഏവണ്ഹി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ഭിക്ഖുഹി

ഭിക്ഖുനീനം അധികരണം വൃപസമേതബ്ബ”ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം ആരോപേത്വാ ഭിക്ഖുനീനം നിയ്യാദേതും - ഭിക്ഖുനീഹി ഭിക്ഖുനീനം കമ്മം കാതും, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തിം ആരോപേത്വാ ഭിക്ഖുനീനം നിയ്യാദേതും, ഭിക്ഖുനീഹി ഭിക്ഖുനീനം ആപത്തിം പടിഗ്ഗഹേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഉപ്പലവണ്ണായ ഭിക്ഖുനിയാ അന്തേവാസിനീ ഭിക്ഖുനീ സത്ത വസ്സാനി ഭഗവന്തം അനുബന്ധാ ഹോതി വിനയം പരിയാപുണന്തി. തസ്സാ മുട്ഠസ്സതിനിയാ ഗഹിതോ ഗഹിതോ മുസ്സതി. അസ്സോസി ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ - “ഭഗവാ കിര സാവത്ഥിം ഗന്തുക്വാമോ”തി. അഥ ഖോ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ഏതദഹോസി - “അഹം ഖോ സത്ത വസ്സാനി ഭഗവന്തം അനുബന്ധിം വിനയം പരിയാപുണന്തി. തസ്സാ മേ മുട്ഠസ്സതിനിയാ ഗഹിതോ ഗഹിതോ മുസ്സതി. ദുക്കരം ഖോ പന മാതുഗാമേന യാവജീവം സത്ഥാരം അനുബന്ധിതും. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം വിനയം വാചേതു”ന്തി.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨. ദുതിയഭാണവാരോ

൪൧൧. അഥ ഖോ ഭഗവാ വേസാലിയം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ . തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിയോ കദമോദകേന ഓസിഞ്ചന്തി - അപ്പേവ നാമ അമ്ഹേസു സാരജേജയ്യന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഭിക്ഖുനിയോ കദമോദകേന ഓസിഞ്ചിതബ്ബാ. യോ ഓസിഞ്ചേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡകമ്മം കാതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിം നു ഖോ ദണ്ഡകമ്മം കാതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അവന്ദിയോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിസഞ്ഛേന കാതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖു കായം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേന്തി ...പേ... ഊരും വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേന്തി, അങ്ഗജാതം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേന്തി, ഭിക്ഖുനിയോ ഓഭാസേന്തി, ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സമ്പയോജേന്തി - അപ്പേവ നാമ അമ്ഹേസു സാരജേജയ്യന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ കായോ വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേതബ്ബോ, ന ഊരു വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേതബ്ബോ, ന അങ്ഗജാതം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനീനം ദസ്സേതബ്ബം, ന ഭിക്ഖുനിയോ ഓഭാസിതബ്ബാ, ന ഭിക്ഖുനീഹി സദ്ധിം സമ്പയോജേതബ്ബം. യോ സമ്പയോജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദണ്ഡകമ്മം കാതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കിം

നൂ ഖോ ദണ്ഡകമ്മം കാതഞ്ച"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
"അവന്ദിയോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനിസന്ഘേന കാതഞ്ചോ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖും
കദമോദകേന ഓസിഞ്ചന്തി - അപ്പേവ നാമ അമ്ഹേസു സാരജേജയുന്തി.
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖു
കദമോദകേന ഓസിഞ്ചിതഞ്ചോ. യാ ഓസിഞ്ചേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ദണ്ഡകമ്മം കാതു"ന്തി. അഥ ഖോ
ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - "കിം നൂ ഖോ ദണ്ഡകമ്മം കാതഞ്ച"ന്തി? ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ, ആവരണം കാതു"ന്തി.
ആവരണേ കതേ ന ആദിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
"അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദം റപേതു"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ കായം വിവരിത്വാ
ഭിക്ഖുനം ദസ്സേന്തി, മനം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ദസ്സേന്തി, ഊരും വിവരിത്വാ
ഭിക്ഖുനം ദസ്സേന്തി, അങ്ഗജാതം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ദസ്സേന്തി, ഭിക്ഖു
ഓഭാസേന്തി, ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം സമ്പയോജേന്തി - അപ്പേവ നാമ അമ്ഹേസു
സാരജേജയുന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖുനിയാ കായോ വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ദസ്സേതഞ്ചോ...പേ... ന മനോ
വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ദസ്സേതഞ്ചോ, ന ഊരു വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം
ദസ്സേതഞ്ചോ, ന അങ്ഗജാതം വിവരിത്വാ ഭിക്ഖുനം ദസ്സേതഞ്ചം, ന ഭിക്ഖു
ഓഭാസിതഞ്ചോ, ന ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം സമ്പയോജേതഞ്ചം. യാ സമ്പയോജേയ്യ,
ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ദണ്ഡകമ്മം
കാതു"ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - "കിം നൂ ഖോ ദണ്ഡകമ്മം
കാതഞ്ച"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ആവരണം കാതു"ന്തി. ആവരണേ കതേ ന ആദിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദം റപേതു"ന്തി. അഥ ഖോ
ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - "കപ്പതി നൂ ഖോ ഓവാദട്ഠപിതായ
[\[ഓവാദണ്ഠപിതായ \(സ്യാ°\), ഓവാദട്ഠപിതായ \(ക°\)\]](#) ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം
ഉപോസഥം കാതും, ന നൂ ഖോ കപ്പതീ"തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദട്ഠപിതായ ഭിക്ഖുനിയാ സദ്ധിം
ഉപോസഥോ കാതഞ്ചോ, യാവ ന തം അധികരണം വുപസന്തം ഹോതീ"തി.

൪൧൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്ഥാ ഉദായി ഓവാദം റപേത്വാ
ചാരികം പക്കാമി. ഭിക്ഖുനിയോ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി -
"കമണ്ഹി നാമ അയ്യോ ഉദായി ഓവാദം റപേത്വാ ചാരികം പക്കാമിസ്സതീ"തി!
ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദം റപേത്വാ
ചാരികാ പക്കാമിതഞ്ചോ. യോ പക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന [\[തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു \(സ്യാ° കം°\)\]](#)
ബാലാ അബ്യത്താ ഓവാദം റപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന,
ഭിക്ഖവേ, ബാലേന അബ്യത്തേന ഓവാദോ റപേതഞ്ചോ. യോ റപേയ്യ,
ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു അവത്ഥുസ്ഥിം അകാരണേ ഓവാദം
റപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "ന, ഭിക്ഖവേ, അവത്ഥുസ്ഥിം

അകാരണേ ഓവാദോ റപേതബ്ബോ. യോ റപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഓവാദം റപേത്വാ വിനിച്ഛയം ന ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദം റപേത്വാ വിനിച്ഛയോ ന ദാതബ്ബോ. യോ ന ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

൪൧൩. [പാചി° ൧൦൪൪] തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ന ഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദോ ന ഗന്തബ്ബോ. യാ ന ഗച്ഛേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സബ്ബോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഓവാദം ഗച്ഛതി. മനുസ്സാ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “ജായായോ ഇമാ ഇമേസം, ജാരിയോ ഇമാ ഇമേസം, ഇദാനി ഇമേ ഇമാഹി സദ്ധിം അഭിരമിസ്സന്തി”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേന ഓവാദോ ഗന്തബ്ബോ. ഗച്ഛേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതുഹി പഞ്ചഹി ഭിക്ഖുനീഹി ഓവാദം ഗന്തു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ചതസ്സോ പഞ്ച ഭിക്ഖുനിയോ ഓവാദം ഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ തഥേവ ഉജ്ജയായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “ജായായോ ഇമാ ഇമേസം, ജാരിയോ ഇമാ ഇമേസം, ഇദാനി ഇമേ ഇമാഹി സദ്ധിം അഭിരമിസ്സന്തി”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ചതുഹി പഞ്ചഹി ഭിക്ഖുനീഹി ഓവാദോ ഗന്തബ്ബോ. ഗച്ഛേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദേ തിസ്സോ ഭിക്ഖുനിയോ [ഭിക്ഖുനീഹി (ക°)] ഓവാദം ഗന്തും. ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പശ്ശഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനിയോ - ‘ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ, അയ്യ, ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ പാദേ വന്ദതി, ഓവാദുപസങ്കമനഞ്ച യാചതി; ലഭതു കിര, അയ്യ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഓവാദുപസങ്കമന്’ന്തി. തേന ഭിക്ഖുനാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനിയോ - ‘ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ പാദേ വന്ദതി, ഓവാദുപസങ്കമനഞ്ച യാചതി; ലഭതു കിര, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഓവാദുപസങ്കമന്’ന്തി. പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന വത്തബ്ബോ - ‘അത്ഥി കോചി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ’തി? സചേ ഹോതി കോചി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന വത്തബ്ബോ - ‘ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ, തം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഉപസങ്കമതു’തി. സചേ ന ഹോതി കോചി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന വത്തബ്ബോ - ‘കോ ആയസ്ഥാ ഉസ്സഹതി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതു’ന്തി? സചേ കോചി ഉസ്സഹതി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും, സോ ച ഹോതി അട്ഠഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ, സമ്മന്നിത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ, തം ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഉപസങ്കമതു’തി. സചേ ന കോചി ഉസ്സഹതി ഭിക്ഖുനിയോ ഓവദിതും, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന വത്തബ്ബോ - ‘നത്ഥി കോചി ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനോവാദകോ സമ്മതോ, പാസാദികേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ സമ്പാദേതു’തി.

൪൧൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഓവാദം ന ഗണ്ഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദോ ന ഗഹേതബ്ബോ. യോ ന

ഗൺഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കണ്ഡാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ബാലോ ഹോതി. തം ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “ഓവാദം, അയ്യ, ഗൺഹാഹീ”തി. “അഹഞ്ചി, ഭഗിനീ, ബാലോ; കമാഹം ഓവാദം ഗൺഹാമീ”തി? “ഗൺഹാഹയ്യ, ഓവാദം; ഏവഞ്ചി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം - ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീനം ഓവാദോ ഗഹേതബ്ബോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്വാ ബാലം, അവസേസേഹി ഓവാദം ഗഹേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. തം ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “ഓവാദം, അയ്യ, ഗൺഹാഹീ”തി. “അഹഞ്ചി, ഭഗിനീ, ഗിലാനോ; കമാഹം ഓവാദം ഗൺഹാമീ”തി? “ഗൺഹാഹയ്യ, ഓവാദം; ഏവഞ്ചി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം - റപേത്വാ ബാലം, അവസേസേഹി ഓവാദോ ഗഹേതബ്ബോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്വാ ബാലം, റപേത്വാ ഗിലാനം, അവസേസേഹി ഓവാദം ഗഹേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗമികോ ഹോതി. തം ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “ഓവാദം, അയ്യ, ഗൺഹാഹീ”തി. “അഹഞ്ചി, ഭഗിനീ, ഗമികോ; കമാഹം ഓവാദം ഗൺഹാമീ”തി? “ഗൺഹാഹയ്യ, ഓവാദം; ഏവഞ്ചി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം - റപേത്വാ ബാലം, റപേത്വാ ഗിലാനം, അവസേസേഹി ഓവാദോ ഗഹേതബ്ബോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, റപേത്വാ ബാലം, റപേത്വാ ഗിലാനം, റപേത്വാ ഗമികം, അവസേസേഹി ഓവാദം ഗഹേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അരഞ്ഞേ വിഹരതി. തം ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “ഓവാദം, അയ്യ, ഗൺഹാഹീ”തി. “അഹഞ്ചി, ഭഗിനീ, അരഞ്ഞേ വിഹരാമി; കമാഹം ഓവാദം ഗൺഹാമീ”തി? “ഗൺഹാഹയ്യ, ഓവാദം; ഏവഞ്ചി ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം - റപേത്വാ ബാലം, റപേത്വാ ഗിലാനം, റപേത്വാ ഗമികം, അവസേസേഹി ഓവാദോ ഗഹേതബ്ബോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആരഞ്ഞികേന ഭിക്ഖുനാ ഓവാദം ഗഹേതും, സങ്കേതഞ്ച കാതും - അത്ര പതിഹരിസ്സാമീ”തി.

൪൧൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഓവാദം ഗഹേത്വാ ന ആരോചേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദോ ന ആരോചേതബ്ബോ. യോ ന ആരോചേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കണ്ഡാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഓവാദം ഗഹേത്വാ ന പച്ചാഹരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഓവാദോ ന പച്ചാഹരിതബ്ബോ. യോ ന പച്ചാഹരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കണ്ഡാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ സങ്കേതം ന ഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ സങ്കേതം ന ഗന്തബ്ബം.

യാ ന ഗച്ഛേത്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

൪൧൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ദീഘാനി കായബന്ധനാനി ധാരേന്തി, തേഹേവ ഫാസുകാ നാമേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ദീഘം കായബന്ധനം ധാരേതബ്ബം. യാ ധാരേത്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഏകപരിയാകതം [ഏകപരിയാകതം (സ്യാ°)] കായബന്ധനം, ന ച തേന ഫാസുകാ നാമേതബ്ബാ. യാ നാമേത്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ വിലീവേന [വിലീവേന (ക°)] പട്ടേന ഫാസുകാ നാമേന്തി...പേ... ചമ്മപട്ടേന ഫാസുകാ നാമേന്തി. ദുസ്സപട്ടേന ഫാസുകാ നാമേന്തി. ദുസ്സവേണിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. ദുസ്സവട്ടിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. ചോളപട്ടേന ഫാസുകാ നാമേന്തി. ചോളവേണിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. ചോളവട്ടിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. സുത്തവേണിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. സുത്തവട്ടിയാ ഫാസുകാ നാമേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി - സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വിലീവേന പട്ടേന ഫാസുകാ നാമേതബ്ബാ...പേ... ന സുത്തവട്ടിയാ ഫാസുകാ നാമേതബ്ബാ. യാ നാമേത്യ ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അട്ഠില്ലേന ജഘനം ഘംസാപേന്തി...പേ... ഗോഹനുകേന ജഘനം കോട്ടാപേന്തി, ഹത്ഥം കോട്ടാപേന്തി, ഹത്ഥകോച്ഛം കോട്ടാപേന്തി, പാദം കോട്ടാപേന്തി, പാദകോച്ഛം കോട്ടാപേന്തി, ഊരും കോട്ടാപേന്തി, മുഖം കോട്ടാപേന്തി, ദന്തമംസം കോട്ടാപേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അട്ഠില്ലേന ജഘനം ഘംസാപേതബ്ബം...പേ... ന ദന്തമംസം കോട്ടാപേതബ്ബം. യാ കോട്ടാപേത്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

൪൧൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ മുഖം ആലിമ്പന്തി...പേ... മുഖം ഉമ്മദേന്തി, മുഖം ചുണ്ണേന്തി, മനോസിലികായ മുഖം ലഞ്ചേരന്തി, അങ്ഗരാഗം കരോന്തി, മുഖരാഗം കരോന്തി, അങ്ഗരാഗമുഖരാഗം കരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനിയോ മുഖം ആലിമ്പിതബ്ബം...പേ... ന മുഖം ഉമ്മട്ടിതബ്ബം, ന മുഖം ചുണ്ണേതബ്ബം, ന മനോസിലികായ മുഖം ലഞ്ചരിതബ്ബം, ന അങ്ഗരാഗോ കാതബ്ബോ, ന മുഖരാഗോ കാതബ്ബോ, ന അങ്ഗരാഗമുഖരാഗോ കാതബ്ബോ. യാ കരേത്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ അവങ്ഗം [അപാങ്ഗം (?)] കരോന്തി...പേ... വിസേസകം കരോന്തി, ഓലോകനകേന ഓലോകേന്തി, സാലോകേ തിട്ഠന്തി; നച്ചം [സനച്ചം (സീ° സ്യാ°), സമജ്ജം (ക°)] കാരാപേന്തി, വേസിം വുട്ഠാപേന്തി, പാനാഗാരം റപേന്തി, സൂനം റപേന്തി, ആപണം പസാരേന്തി, വഡ്ഡിം പയോജേന്തി, വണിജ്ജം പയോജേന്തി, ദാസം

ഉപട്ഠാപേന്തി, ദാസിം ഉപട്ഠാപേന്തി, കമ്മകാരം ഉപട്ഠാപേന്തി, കമ്മകാരിം ഉപട്ഠാപേന്തി, തിരച്ഛാനഗതം ഉപട്ഠാപേന്തി, ഹരീതകപക്കികം
 [ഹരീതകപണ്ണികം (കം)] പകിണന്തി, നമതകം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേം... സേയ്യമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ അവങ്ഗം കാതബ്ബം...പേം... ന വിസേസകം കാതബ്ബം, ന ഓലോകനകേന ഓലോകേതബ്ബം, ന സാലോകേ റാതബ്ബം, ന നച്ചം കാരാപേതബ്ബം, ന വേസീ വുട്ഠാപേതബ്ബാ, ന പാനാഗാരം റപേതബ്ബം, ന സൂനാ റപേതബ്ബാ, ന ആപണോ പസാരേതബ്ബോ, ന വഡ്ഡി പയോജേതബ്ബാ, ന വണിജ്ജാ പയോജേതബ്ബാ, ന ദാസോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ദാസീ ഉപട്ഠാപേതബ്ബാ, ന കമ്മകാരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന കമ്മകാരി ഉപട്ഠാപേതബ്ബാ, ന തിരച്ഛാനഗതോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ, ന ഹരീതകപക്കികം പകിണിതബ്ബം, ന നമതകം ധാരേതബ്ബം. യാ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

രഥവ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛണ്ഡഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സബ്ബനീലകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേം... സബ്ബപീതകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, സബ്ബലോഹിതകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, സബ്ബമഞ്ജിട്ഠികാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, സബ്ബകണ്ഠാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, സബ്ബമഹാരങ്ഗരത്താനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, സബ്ബമഹാനാമരത്താനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, അച്ഛിന്നദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, ദീഘദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, പുപ്ഫദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, ഫലദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി, കഞ്ചുകം ധാരേന്തി, തിരീടകം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേം... സേയ്യമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ സബ്ബനീലകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി...പേം... ന തിരീടകം ധാരേതബ്ബം. യാ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

രഥൻ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്ഖുനീ കാലം കരോന്തീ ഏവമാഹ - “മമച്ചയേന മയ്ഹം പരിക്ഖാരോ സങ്ഘസ്സ ഹോതു”തി. തത്ഥ ഭിക്ഖു ച ഭിക്ഖുനിയോ ച വിവദന്തി - “അമ്ഹാകം ഹോതി, അമ്ഹാകം ഹോതി”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ഭിക്ഖുനീ ചേ, ഭിക്ഖവേ , കാലം കരോന്തീ ഏവം വദേയ്യ - ‘മമച്ചയേന മയ്ഹം പരിക്ഖാരോ സങ്ഘസ്സ ഹോതു’തി, അനിസ്സരോ തത്ഥ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സേവേതം. സിക്ഖമാനാ ചേ, ഭിക്ഖവേ...പേം... സാമണേരീ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കാലം കരോന്തീ ഏവം വദേയ്യ - ‘മമച്ചയേന മയ്ഹം പരിക്ഖാരോ സങ്ഘസ്സ ഹോതു’തി, അനിസ്സരോ തത്ഥ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സേവേതം. ഭിക്ഖു ചേ, ഭിക്ഖവേ, കാലം കരോന്തോ ഏവം വദേയ്യ - ‘മമച്ചയേന മയ്ഹം പരിക്ഖാരോ സങ്ഘസ്സ ഹോതു’തി, അനിസ്സരോ തത്ഥ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സേവേതം. സാമണേരോ ചേ, ഭിക്ഖവേ...പേം... ഉപാസകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ...പേം... ഉപാസികാ ചേ, ഭിക്ഖവേ...പേം... അഞ്ഞോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കോചി കാലം കരോന്തോ ഏവം വദേയ്യ - ‘മമച്ചയേന മയ്ഹം പരിക്ഖാരോ സങ്ഘസ്സ ഹോതു’തി, അനിസ്സരോ തത്ഥ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സേവേതം”ന്തി.

൪൨൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഇതമീ പുരാണമല്ലീ
ഭിക്ഖുനീസു പബ്ബജിതാ ഹോതി. സാ രമികായ ദുബ്ബലകം ഭിക്ഖും പസ്സിതാ
അംസകൂടേന പഹാരം ദത്വാ പാതേസി **[പവട്ടേസി (സീഃ)]**. ഭിക്ഖു
ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖുനീ, ഭിക്ഖുസ്സ
പഹാരം ദസ്സതീ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖുനീയാ ഭിക്ഖുസ്സ പഹാരോ ദാതബ്ബോ. യാ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീയാ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ ദൂരതോവ
ഓക്കമിതാ മഗ്ഗം ദാതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഇതമീ പവുത്ഥപതികാ ജാരേന
ഗബ്ഭിനീ ഹോതി. സാ ഗബ്ഭം പാതേത്വാ കുലുപികം ഭിക്ഖുനീം
ഏതദവോച - “ഹന്ദയ്യേ, ഇമം ഗബ്ഭം പത്തേന നീഹരാ”തി. അഥ ഖോ സാ
ഭിക്ഖുനീ തം ഗബ്ഭം പത്തേ പക്ഖിപിതാ സഞ്ഛാടിയ്യാ പടിച്ഛാദേത്വാ
അഗമാസി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന പിണ്ഡചാരികേന
ഭിക്ഖുനാ സമാദാനം കതം ഹോതി - ‘യാഹം പഠമം ഭിക്ഖം ലഭിസ്സാമി, ന
തം അദത്വാ ഭിക്ഖുസ്സ വാ ഭിക്ഖുനീയാ വാ പരിഭുഞ്ജിസ്സാമീ’തി. അഥ ഖോ
സോ ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖുനീം പസ്സിതാ ഏതദവോച - “ഹന്ദ, ഭഗിനി, ഭിക്ഖം
പടിഗ്ഗണ്ഹാ”തി. “അലം അയ്യാ”തി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ... തതിയമ്പി ഖോ സോ
ഭിക്ഖു തം ഭിക്ഖുനീം ഏതദവോച - “ഹന്ദ, ഭഗിനി, ഭിക്ഖം
പടിഗ്ഗണ്ഹാ”തി. “അലം അയ്യാ”തി. “മയാ ഖോ, ഭഗിനി, സമാദാനം കതം -
‘യാഹം പഠമം ഭിക്ഖം ലഭിസ്സാമി, ന തം അദത്വാ ഭിക്ഖുസ്സ വാ
ഭിക്ഖുനീയാ വാ പരിഭുഞ്ജിസ്സാമീ’തി. ഹന്ദ , ഭഗിനി, ഭിക്ഖം
പടിഗ്ഗണ്ഹാ”തി. അഥ ഖോ സാ ഭിക്ഖുനീ തേന ഭിക്ഖുനാ നിപ്പിളിയമാനാ
നീഹരിത്വാ പത്തം ദസ്സേസി - “പസ്സ, അയ്യ, പത്തേ ഗബ്ഭം; മാ ച കസ്സചി
ആരോചേസി”തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഉജ്ജായയതി വിയുന്തി വിപാചേന്തി -
“കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ പത്തേന ഗബ്ഭം നീഹരിസ്സതീ”തി! അഥ ഖോ സോ
ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. യേ തേ ഭിക്ഖു അപ്പിച്ഛാ...പേ...
തേ ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനീ പത്തേന
ഗബ്ഭം നീഹരിസ്സതീ”തി! ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖുനീയാ പത്തേന ഗബ്ഭോ നീഹരിതബ്ബോ. യാ നീഹരേയ്യ, ആപത്തി
ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീയാ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ
നീഹരിത്വാ പത്തം ദസ്സേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരബ്ബഗ്ഗിയ്യാ ഭിക്ഖുനീയോ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ
പരിവത്തേത്വാ പത്തമൂലം ദസ്സേന്തി. ഭിക്ഖു ഉജ്ജായയന്തി വിയുന്തി
വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഛരബ്ബഗ്ഗിയ്യാ ഭിക്ഖുനീയോ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ
പരിവത്തേത്വാ പത്തമൂലം ദസ്സേസ്സന്തി”തി! അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീയാ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ
പരിവത്തേത്വാ പത്തമൂലം ദസ്സേതബ്ബം. യാ ദസ്സേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീയാ ഭിക്ഖും പസ്സിതാ ഉക്കുജ്ജിത്വാ
പത്തം ദസ്സേതും. യഞ്ച പത്തേ ആമിസം ഹോതി, തേന ച ഭിക്ഖു
നിമന്തേതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം രമികായ പുരിസബ്ബുഞ്ജനം
ഛരസ്സിതം ഹോതി. തം ഭിക്ഖുനീയോ സക്കച്ചം ഉപനിജ്ജയായിംസു. മനുസ്സാ

ഉക്കുട്ഠിം അകംസു. താ ഭിക്ഖുനിയോ മങ്കു അഹേസും. അഥ വോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസ്സയം ഗന്താ ഭിക്ഖുനീനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ താ ഭിക്ഖുനിയോ അപ്പിച്ചാ...പേ... താ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ പുരിസബ്ബഞ്ജനം ഉപനിജ്ജായിസ്സന്തി”തി! അഥ വോ താ ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖു ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പുരിസബ്ബഞ്ജനം ഉപനിജ്ജായിതബ്ബം. യാ ഉപനിജ്ജായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൪൨൧. തേന വോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖുനം ആമിസം ദേന്തി. ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം ദേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭദന്താ അത്തനോ പരിഭോഗത്ഥായ ദിന്നം അഞ്ഞേസം ദസ്സന്തി! മയമ്പി ന ജാനാമ ദാനം ദാതു”ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അത്തനോ പരിഭോഗത്ഥായ ദിന്നം അഞ്ഞേസം ദാതബ്ബം. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം ആമിസം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘസ്സ ദാതു”ന്തി. ബാല്ല്ഹതരം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലികമ്പി ദാതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം സന്നിധികതം ആമിസം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനം സന്നിധിം ഭിക്ഖുനീഹി [\[ഭിക്ഖുനീഹി ഭിക്ഖുഹി \(സീം\)\]](#) പടിഗ്ഗാഹാപേത്യാ [\[പടിഗ്ഗാഹാപേത്യാ \(കം\)\]](#) പരിഭുഞ്ജിതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖുനീനം ആമിസം ദേന്തി. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനം ദേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി - “കമണ്ഹി നാമ ഭിക്ഖുനിയോ അത്തനോ പരിഭോഗത്ഥായ ദിന്നം അഞ്ഞേസം ദസ്സന്തി! മയമ്പി ന ജാനാമ ദാനം ദാതു”ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അത്തനോ പരിഭോഗത്ഥായ ദിന്നം അഞ്ഞേസം ദാതബ്ബം. യാ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനീനം ആമിസം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘസ്സ ദാതു”ന്തി. ബാല്ല്ഹതരം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലികമ്പി ദാതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനീനം സന്നിധികതം ആമിസം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം സന്നിധിം ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീഹി [\[ഭിക്ഖുഹി ഭിക്ഖുനീഹി \(സീം\)\]](#) പടിഗ്ഗാഹാപേത്യാ പരിഭുഞ്ജിതു”ന്തി.

൪൨൨. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനം സേനാസനം ഉസ്സന്നം ഹോതി, ഭിക്ഖുനീനം [\[ഭിക്ഖുനീനം സേനാസനം \(സ്യാം കം\)\]](#) ന ഹോതി. ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസും - ‘സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ അമ്ഹാകം

സേനാസനം ദേന്തു താവകാലിക'ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീനം സേനാസനം ദാതും താവകാലിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഉതുന്നിയോ ഭിക്ഖുനിയോ ഓനദ്ധമഞ്ചം
ഓനദ്ധപിം അഭിനിസീദന്തിപി അഭിനിപജ്ജന്തിപി. സേനാസനം ലോഹിതേന
മക്ഖിയുതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,
ഭിക്ഖുനിയോ ഓനദ്ധമഞ്ചം ഓനദ്ധപിം അഭിനിസീദിതഞ്ചം അഭിനിപജ്ജിതഞ്ചം.
യാ അഭിനിസീദേയ്യ വാ അഭിനിപജ്ജേയ്യ വാ ആപത്തി ദുക്കസ്സേ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആവസഥചീവര”ന്തി. ആവസഥചീവരം ലോഹിതേന
മക്ഖിയുതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ,
ആണിചോളക”ന്തി. ചോളകം നിപതതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സുത്തകേന ബന്ധിത്വാ ഊരുയാ ബന്ധിതു”ന്തി .
സുത്തം ഛരിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി,
ഭിക്ഖവേ, സംവേല്ലിയം, കടിസുത്തക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛരണ്ണിയാ ഭിക്ഖുനിയോ സബ്ബകാലം
കടിസുത്തകം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി -
സേയ്യമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ സബ്ബകാലം കടിസുത്തകം
ധാരേതഞ്ചം. യാ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ഉതുന്നിയാ കടിസുത്തക”ന്തി.

ദുതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൩. തതീയഭാണവാരോ

൪൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപസമ്പന്നായോ ദിസ്സന്തി -
അനിമിത്താപി, നിമിത്തമത്താപി, അലോഹിതാപി, യുവലോഹിതാപി,
യുവചോളാപി, പഗ്ഘരന്തിപി, സിഖരിണീപി, ഇത്ഥിപണ്ഡകാപി,
വേപുരിസികാപി, സമ്ഭിന്നാപി, ഉഭതോബ്ബഞ്ജനാപി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പാദേന്തിയാ ചതുവീസതി
അന്തരായികേ ധമ്മേ പൂച്ഛിതും. ഏവഞ്ച പന , ഭിക്ഖവേ, പൂച്ഛിതഞ്ചാ -
'നസി അനിമിത്താ, നസി നിമിത്തമത്താ, നസി അലോഹിതാ, നസി
യുവലോഹിതാ, നസി യുവചോളാ, നസി പഗ്ഘരന്തി, നസി സിഖരണീ
[സിഖരിണീ (സീം സ്യം)], നസി ഇത്ഥിപണ്ഡകാ, നസി വേപുരിസികാ, നസി
സമ്ഭിന്നാ, നസി ഉഭതോബ്ബഞ്ജനാ? സന്തി തേ ഏവരൂപാ ആബാധാ - കുട്ഠം,
ഗണ്ഡാ, കിലാസോ, സോസോ, അപമാരോ? മനുസ്സാസി, ഇത്ഥിസി, ഭുജിസ്സാസി,
അണണാസി, നസി രാജഭടീ? അനുത്താതാസി മാതാപിതൃഹി, സാമികേന?
പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാസി, പരിപുണ്ണം തേ പത്തചീവരം, കിന്നാമാസി,
കാനാമാ തേ പവത്തിനീ”തി?

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം അന്തരായികേ ധമ്മേ
പൂച്ഛന്തി. ഉപസമ്പദാപേക്ഖായോ വിത്ഥായന്തി, മങ്കു ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി
വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ഏകതോഉപസമ്പന്നായ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ വിസുദ്ധായ ഭിക്ഖുസങ്ഘേ
ഉപസമ്പാദേതു”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അന്നുസിട്ഠാ ഉപസമ്പദാപേക്ഖായോ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛന്തി. ഉപസമ്പദാപേക്ഖായോ വിത്ഥായന്തി, മക്കു ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഠമം അനുസാസിത്വാ പച്ഛാ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛിതു”ന്തി.

തഥേവ സഞ്ചമജ്ജേ അനുസാസന്തി. ഉപസമ്പദാപേക്ഖായോ തഥേവ വിത്ഥായന്തി, മക്കു ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകമന്തം അനുസാസിത്വാ സഞ്ചമജ്ജേ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അനുസാസിതബ്ബാ.

൪൨൪. “പഠമം ഉപജ്ജ്യാം ഗാഹാപേതബ്ബാ. ഉപജ്ജ്യാം ഗാഹാപേത്വാ പത്തചീവരം ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘അയം തേ പത്തോ, അയം സഞ്ചാടി, അയം ഉത്തരാസങ്ഗോ, അയം അന്തരവാസകോ, ഇദം സംകച്ചികം [\[സങ്കച്ചികം \(സ്യം\)\]](#), അയം ഉദകസാടികാ; ഗച്ഛ അമുച്ഛി ഓകാസേ തിട്ഠാഹീ”തി.

ബാലാ അബ്യത്താ അനുസാസന്തി. ദുരനുസിട്ഠാ ഉപസമ്പദാപേക്ഖായോ വിത്ഥായന്തി, മക്കു ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ബാലായ അബ്യത്തായ അനുസാസിതബ്ബാ. യാ അനുസാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയോ പടിബലായ അനുസാസിതു”ന്തി.

അസമ്മതാ അനുസാസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മതായ അനുസാസിതബ്ബാ. യാ അനുസാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കസ്സേ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമ്മതായ അനുസാസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ - അത്തനാ വാ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം, പരായ വാ പരാ സമ്മന്നിതബ്ബാ.

“കമഞ്ച അത്തനാവ [\[അത്തനാ വാ \(കം\)\]](#) അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം? ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയോ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, അഹം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമം അനുസാസേയ്യ’ന്തി. ഏവം അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം.

“കമഞ്ച പരായ [\[പരായ വാ \(കം\)\]](#) പരാ സമ്മന്നിതബ്ബാ? ബ്യത്തായ ഭിക്ഖുനിയോ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമം അനുസാസേയ്യ’തി. ഏവം പരായ പരാ സമ്മന്നിതബ്ബാ.

“തായ സമ്മതായ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയാ - ‘സുണസി ഇത്ഥന്നാമേ. അയം തേ സച്ചകാലോ, ഭൂതകാലോ. യം ജാതം തം സഞ്ചമജ്ജേ പുച്ഛന്തേ സന്തം അത്ഥീതി വത്തബ്ബം, അസന്തം നത്ഥീതി വത്തബ്ബം. മാ വോ വിത്ഥായി [\[വിത്ഥാസി \(കം\)\]](#), മാ വോ മക്കു അഹോസി. ഏവം തം പുച്ഛിസ്സന്തി - നസി അനിമിത്താ, നസി

നിമിത്തമത്താ, നസി അലോഹിതാ, നസി ധുവലോഹിതാ, നസി ധുവചോളാ, നസി പഗ്ഘരന്തി, നസി സിഖരിണീ, നസി ഇത്ഥിപണ്ഡകാ, നസി വേപുരിസികാ, നസി സമ്ഭിന്നാ, നസി ഉഭതോബൃജ്ജനാ? സന്തി തേ ഏവരൂപാ ആബാധാ - കുട്ഠം, ഗണ്ഡാ, കിലാസോ, സോസോ, അപമാരോ? മനുസ്സാസി, ഇത്ഥിസി, ഭുജിസ്സാസി, അണണാസി, നസി രാജഭി? അനുത്താതാസി മാതാപിതൃഹി, സാമിക്കേന? പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സാസി, പരിപുണ്ണം തേ പത്തചീവരം, കിന്നാമാസി, കാന്നാമാ തേ പവത്തിനീ'തി ?

“ഏകതോ ആഗച്ഛന്തി. ന ഏകതോ ആഗന്തബ്ബം. അനുസാസികായ പഠമതരം ആഗന്താ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ‘സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. അനുസിട്ഠാ സാ മയാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, ഇത്ഥന്നാമാ ആഗച്ഛേയ്യാ’തി. ‘ആഗച്ഛാഹീ’തി വത്തബ്ബാ.

“ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്യാ ഭിക്ഖുനീനം പാദേ വന്ദാപേത്യാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്യാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്യാ ഉപസമ്പദം യാചാപേതബ്ബാ - ‘സങ്ഘം, അയ്യേ, ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ല്വന്തു മം, അയ്യേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. ദുതിയമ്പി, അയ്യേ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ല്വന്തു മം, അയ്യേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. തതീയമ്പി, അയ്യേ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ല്വന്തു മം, അയ്യേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ’തി. ബൃത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, അഹം ഇത്ഥന്നാമം അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛേയ്യാന്തി.

“സുണസി ഇത്ഥന്നാമേ. അയം തേ സച്ചകാലോ, ഭൂതകാലോ. യം ജാതം തം പുച്ഛാമി സന്തം അത്ഥിതി വത്തബ്ബം, അസന്തം നത്ഥിതി വത്തബ്ബം. നസി അനിമിത്താ...പേ... കിന്നാമാസി, കാന്നാമാ തേ പവത്തിനീതി. ബൃത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൪൨൫. “സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. പരിസുദ്ധാ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സാ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ . പരിസുദ്ധാ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സാ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. പരിസുദ്ധാ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സാ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“ഉപസമ്പന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ പവത്തിനിയാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“താവദേവ തം ആദായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദാപേത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ ഉപസമ്പദം യാചാപേതബ്ബാ - ‘അഹം, അയ്യ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ . ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ; സങ്ഘം, അയ്യ, ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുവതു മം, അയ്യ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. അഹം, അയ്യ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. ദുതിയമ്പി, അയ്യ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുവതു മം, അയ്യ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. അഹം, അയ്യ, ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. തതീയമ്പി, അയ്യ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുവതു മം, അയ്യ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായാ’തി. ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ, ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഉപസമ്പന്നാ സഞ്ചേന ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നായ പവത്തിനിയാ. ഖമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“താവദേവ ഛായാ മേതബ്ബാ, ഉതുപ്പമാണം ആചിക്ഖിതബ്ബം, ദിവസഭാഗോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ, സഞ്ജീതി ആചിക്ഖിതബ്ബാ, ഭിക്ഖുനിയോ വത്തബ്ബാ - ഇമിസ്സാ തയോ ച നിസ്സയേ, അട്ഠം ച അകരണീയാനി ആചിക്ഖേയ്യാമാ”തി.

൪൨൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭത്തഗ്ഗേ ആസനം സംകസായത്തിയോ കാലം വീതിനാമേസും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠന്നം ഭിക്ഖുനീനം യമാവുഡ്ഡം, അവസേസാനം യമാഗതിക”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ - ഭഗവതാ അനുത്താതം അട്ഠന്നം ഭിക്ഖുനീനം യമാവുഡ്ഡം, അവസേസാനം യമാഗതികന്തി - സബ്ബത്ഥ അട്ഠേവ ഭിക്ഖുനിയോ യമാവുഡ്ഡം പടിബാഹന്തി, അവസേസായോ യമാഗതികം. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭത്തഗ്ഗേ അട്ഠന്നം ഭിക്ഖുനീനം യമാവുഡ്ഡം, അവസേസാനം യമാഗതികം; അത്തത്ഥ സബ്ബത്ഥ യമാവുഡ്ഡം [അത്തത്ഥ യമാവുഡ്ഡം (സ്യാം)] ന പടിബാഹിതബ്ബം. യാ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

൪൨൭. [പാചിം ധംഠം ആദയോ] തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ന പവാരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ന പവാരേതബ്ബം. യാ ന പവാരേയ്യ, യമാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അത്തന്നാ പവാരേത്ഥാ ഭിക്ഖുസഞ്ചം ന പവാരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അത്തന്നാ പവാരേത്ഥാ ഭിക്ഖുസഞ്ചോ ന പവാരേതബ്ബോ. യാ ന പവാരേയ്യ, യമാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം ഏകതോ പവാരേന്തിയോ കോലാഹലം അകംസു. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം ഏകതോ പവാരേതബ്ബം. യാ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പുരേഭത്തം പവാരേന്തിയോ കാലം വീതിനാമേസും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പച്ഛാഭത്തം [ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനിയോ പച്ഛാഭത്തം (സ്യാം കം)] പവാരേതു”ന്തി. പച്ഛാഭത്തം പവാരേന്തിയോ വികാലേ [വികാലം (കം)] അഹേസും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അജ്ജതന്നാ ഭിക്ഖുനിസഞ്ചം [അജ്ജതന്നാ (സീം), അജ്ജതനായ (കം)] പവാരേത്ഥാ അപരജ്ജു ഭിക്ഖുസഞ്ചം പവാരേതു”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സബ്ബോ ഭിക്ഖുനിസഞ്ചോ പവാരേന്തോ കോലാഹലം അകാസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകം ഭിക്ഖുനിം ബൃത്തം പടിബലം സമ്മന്നിതും -

ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അത്മായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. പഠമം ഭിക്ഖുനീ യാചിതബ്ബാ, യാചിതാ ബൃത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നേയ്യ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അത്മായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതും. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നതി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അത്മായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതും. യസ്സാ അയ്യായ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമ്മുതി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അത്മായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതും, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്ഖുനീ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ അത്മായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതും. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമിതി.

“തായ സമ്മതായ ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ആദായ ഭിക്ഖുസങ്ഘം ഉപസങ്കമിതാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിതാ ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിതാ ഉക്കുടികം നിസീദിതാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേതാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ , അയ്യോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതി - ദിട്ഠേന വാ, സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദതു [വദതു മം (ക)], അയ്യോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം അനുകമ്പം ഉപാദായ, പസ്സന്തോ പടികരിസ്സതി. ദുതിയമ്പി, അയ്യോ...പേ... തതിയമ്പി, അയ്യോ, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘോ ഭിക്ഖുസങ്ഘം പവാരേതി - ദിട്ഠേന വാ, സുതേന വാ, പരിസങ്കായ വാ. വദതു, അയ്യോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം അനുകമ്പം ഉപാദായ, പസ്സന്തോ പടികരിസ്സതീ”തി.

൪൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ഭിക്ഖുനം ഉപോസഥം ഠപേന്തി, പവാറണം ഠപേന്തി, സവചനീയം കരോന്തി, അനുവാദം പട്ഠപേന്തി, ഓകാസം കാരേന്തി, ചോദേന്തി, സാരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ ഭിക്ഖുസ്സ ഉപോസഥോ ഠപേതബ്ബോ; ഠപിതോപി അട്ഠപിതോ; ഠപേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന പവാറണം ഠപേതബ്ബോ; ഠപിതാപി അട്ഠപിതാ; ഠപേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന സവചനീയം കാതബ്ബം; കതമ്പി അകതം; കരോന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന അനുവാദോ പട്ഠപേതബ്ബോ; പട്ഠപിതോപി അപ്പട്ഠപിതോ; പട്ഠപേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ഓകാസോ കാരേതബ്ബോ ; കാരിതോപി അകാരിതോ; കാരേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ചോദേതബ്ബോ; ചോദിതോപി അചോദിതോ; ചോദേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . ന സാരേതബ്ബോ; സാരിതോപി അസാരിതോ; സാരേന്തിയാ ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീനം ഉപോസഥം ഠപേന്തി, പവാറണം ഠപേന്തി, സവചനീയം കരോന്തി, അനുവാദം പട്ഠപേന്തി, ഓകാസം കാരേന്തി, ചോദേന്തി, സാരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖുനാ ഭിക്ഖുനിയാ ഉപോസഥം ഠപേതും;

പിതാപി സുപിതാ; പേന്തസ്സ അനാപത്തി. പവാറണം പേതും;
പിതാപി സുപിതാ; പേന്തസ്സ അനാപത്തി. സവചനീയം കാതും; കതമ്പി
സുകതം; കരോന്തസ്സ അനാപത്തി. അനുവാദം പപേതും; പപിതാപി
സുപിതാ; പപേന്തസ്സ അനാപത്തി. ഓകാസം കാരേതും; കാരിതാപി
സുകാരിതാ; കാരേന്തസ്സ അനാപത്തി. ചോദേതും; ചോദിതാപി സുചോദിതാ;
ചോദേന്തസ്സ അനാപത്തി. സാരേതും; സാരിതാപി സുസാരിതാ; സാരേന്തസ്സ
അനാപത്തി”തി.

രവൻ. [പാചിം മവുർ] തേന വോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ
ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായന്തി - ഇത്ഥിയുത്തേനപി പുരിസന്തരേന,
പുരിസയുത്തേനപി ഇത്ഥന്തരേന. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...
പേം... “സേയുമാപി ഗങ്ഗാമഹിയായാ”തി [ഗങ്ഗാമഹിയാതി (സി)]. ഭഗവതോ
ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ യാനേന യായിതബ്ബം.
യാ യായേയ്യ, യമാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരോ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി, ന
സക്കോതി പദസാ ഗന്തും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി
, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനായ യാന”ന്തി. അഥ വോ ഭിക്ഖുനീനം ഏതദഹോസി -
“ഇത്ഥിയുത്തം നു വോ, പുരിസയുത്തം നു വോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം
ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇത്ഥിയുത്തം പുരിസയുത്തം
ഹത്ഥവട്ടക”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തരരിസ്സാ ഭിക്ഖുനിയോ യാനുഗ്ഘാതേന
ബാല്ല്ഹതരം അഹാസു അഹോസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.
“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സിവികം പാടകി”ന്തി.

രവൻ. തേന വോ പന സമയേന അഡ്ഡകാസീ ഗണികാ ഭിക്ഖുനീസു
പബ്ബജിതാ ഹോതി. സാ ച സാവത്ഥിം ഗന്തുക്വാമാ ഹോതി - ‘ഭഗവതോ
സന്തികേ ഉപസമ്പജ്ജിസ്സാമീ’തി. അസ്സോസും വോ ധുത്താ - ‘അഡ്ഡകാസീ കിര
ഗണികാ സാവത്ഥിം ഗന്തുക്വാമാ’തി. തേ മഗ്ഗേ പരിയുട്ഠിംസു. അസ്സോസി വോ
അഡ്ഡകാസീ ഗണികാ - ‘ധുത്താ കിര മഗ്ഗേ പരിയുട്ഠിതാ’തി. ഭഗവതോ
സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - “അഹഞ്ചി ഉപസമ്പജ്ജിതുകാമാ; കഥം നു വോ
മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? അഥ വോ ഭഗവാ ഏതസ്ഥിം നിദാനേ ഏതസ്ഥിം
പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,
ദൂതേനപി ഉപസമ്പാദേതു”ന്തി.

ഭിക്ഖുദൂതേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന,
ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുദൂതേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി
ദുക്കടസ്സാ”തി. സിക്ഖമാനദൂതേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേം... സാമണേരദൂതേന
ഉപസമ്പാദേന്തി...പേം... സാമണേരിദൂതേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേം... ബാലായ
അബ്യുത്തായ ദൂതേന ഉപസമ്പാദേന്തി. “ന, ഭിക്ഖവേ, ബാലായ അബ്യുത്തായ
ദൂതേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.
അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യുത്തായ ഭിക്ഖുനിയോ പടിബലായ ദൂതേന
ഉപസമ്പാദേതുന്തി.

“തായ ദൂതായ ഭിക്ഖുനിയാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖുനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസിദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘ഇത്ഥന്നാമാ, അയ്യോ, ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. ഇത്ഥന്നാമാ, അയ്യോ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി. ഉല്ലുന്വതു തം, അയ്യോ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. ഇത്ഥന്നാമാ, അയ്യോ, ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. ദുതിയമ്പി, അയ്യോ, ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി. ഉല്ലുന്വതു തം, അയ്യോ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. ഇത്ഥന്നാമാ, അയ്യോ, ഇത്ഥന്നാമായ അയ്യായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. തതീയമ്പി, അയ്യോ, ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി. ഉല്ലുന്വതു തം, അയ്യോ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായാ’തി . ബൃത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതഞ്ചോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്പം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ , ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ... തതീയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി. സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ. ഏകതോഉപസമ്പന്നാ ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേ, വിസുദ്ധാ. സാ കേനചിദേവ അന്തരായേന ന ആഗച്ഛതി. ഇത്ഥന്നാമാ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഉപസമ്പന്നാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമാ ഇത്ഥന്നാമായ പവത്തിനിയാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീതി.

“താവദേവ ഛായാ മേതഞ്ച, ഉതുപ്പമാണം ആചിക്ഖിതഞ്ച, ദിവസഭാഗോ ആചിക്ഖിതഞ്ചോ, സങ്ഗീതി ആചിക്ഖിതഞ്ചോ, ഭിക്ഖുനീയോ വത്തഞ്ചോ - തസ്സാ തയോ ച നിസ്സയേ, അട്ഠം ച അകരണീയാനി ആചിക്ഖേയ്യാമാ”തി.

൪൩൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനീയോ അരഞ്ഞേ വിഹരന്തി. ധുത്താ ദുസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം, ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ,

ഭിക്‌ഷുനിയാ അരഞ്ഞെ വത്ഥം. യാ വസേയ, ആപത്തി ദുക്കണ്ണാ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ഉപാസകേന ഭിക്‌ഷുനിസഞ്ചസ്സ ഉദ്ദോസിതോ ദിന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, ഉദ്ദോസിത”ന്തി. ഉദ്ദോസിതോ ന സമ്മതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, ഉപസ്സയ”ന്തി. ഉപസ്സയോ ന സമ്മതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, നവകമ്മ”ന്തി. നവകമ്മം ന സമ്മതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, പുഗ്ഗലികമ്പി കാതു”ന്തി.

൪൩൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഇത്ഥീ സന്നിസിന്നഗബ്ഭാ ഭിക്‌ഷുനീസു പബ്ബജിതാ ഹോതി. തസ്സാ പബ്ബജിതായ ഗബ്ഭോ വുട്ഠാതി. അഥ ഖോ തസ്സാ ഭിക്‌ഷുനിയാ ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ മയാ ഇമസ്ഥിം ദാരകേ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, പോസേതും, യാവ സോ ദാരകോ വിഞ്ഞും പാപുണാതി”തി.

അഥ ഖോ തസ്സാ ഭിക്‌ഷുനിയാ ഏതദഹോസി - “മയാ ച ന ലബ്ഭാ ഏകികായ വത്ഥും, അഞ്ഞായ ച ഭിക്‌ഷുനിയാ ന ലബ്ഭാ ദാരകേന സഹ വത്ഥും, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, ഏകം ഭിക്‌ഷുനിം സമ്മന്നിത്ഥാ തസ്സാ ഭിക്‌ഷുനിയാ ദുതിയം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്‌ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. പഠമം ഭിക്‌ഷുനീ യാചിതബ്ബാ, യാചിത്ഥാ ബൃത്തായ ഭിക്‌ഷുനിയാ പടിബലായ സഞ്ചോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സഞ്ചോ. യദി സഞ്ചസ്സ പത്തകല്ല്വം, സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്‌ഷുനിം സമ്മന്നേയ്യ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്‌ഷുനിയാ ദുതിയം. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സഞ്ചോ. സഞ്ചോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്‌ഷുനിം സമ്മന്നതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്‌ഷുനിയാ ദുതിയം. യസ്സാ അയ്യായ വമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്‌ഷുനിയാ സമ്മുതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്‌ഷുനിയാ ദുതിയായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതാ സഞ്ചേന ഇത്ഥന്നാമാ ഭിക്‌ഷുനീ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്‌ഷുനിയാ ദുതിയാ. വമതി സഞ്ചസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ ഖോ തസ്സാ ദുതിയികായ ഭിക്‌ഷുനിയാ ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ മയാ ഇമസ്ഥിം ദാരകേ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്‌ഖവേ, റപേത്ഥാ സാഗാരം യഥാ അഞ്ഞസ്ഥിം പുരിസേ പടിപജ്ജന്തി [\[പടിപജ്ജതി \(സ്യം\)\]](#) ഏവം തസ്ഥിം ദാരകേ പടിപജ്ജിതു”ന്തി.

൪൩൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരാ ഭിക്‌ഷുനീ ഗരൂധമ്മം അജ്ജ്യാപന്നാ ഹോതി മാനത്തചാരിനീ. അഥ ഖോ തസ്സാ ഭിക്‌ഷുനിയാ ഏതദഹോസി - “മയാ ച ന ലബ്ഭാ ഏകികായ വത്ഥും, അഞ്ഞായ ച

ഭിക്ഖുനിയാ ന ലബ്ഭാ സഹ മയാ വത്സം, കഥം നു വോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നിത്വാ തസ്സാ ഭിക്ഖുനിയാ ദുതിയം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. പഥം ഭിക്ഖുനീ യാചിതബ്ബാ, യാചിത്വാ ബൃത്തായ ഭിക്ഖുനിയാ പടിബലായ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാഥം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നേയ്യ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദുതിയം. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, അയ്യേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാഥം ഭിക്ഖുനിം സമ്മന്നതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദുതിയം. യസ്സാ അയ്യായ വമതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ സമ്മുതി ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദുതിയായ, സാ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സാ നക്ഖമതി, സാ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതാ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാഥാ ഭിക്ഖുനീ ഇത്ഥന്നാമായ ഭിക്ഖുനിയാ ദുതിയാ. വമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൪൩൪. തേന വോ പന സമയേന അത്തേതരാ ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖം പച്ചക്ഖായ വിബ്ഭമി. സാ പുന പച്ചാഗത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പദം യാചി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ സിക്ഖപച്ചക്ഖാനം; യദേവ സാ വിബ്ഭന്താ തദേവ സാ അഭിക്ഖുനീ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തേതരാ ഭിക്ഖുനീ സകാവാസാ തിത്ഥായതനം സങ്കമി. സാ പുന പച്ചാഗത്വാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപസമ്പദം യാചി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “യാ സാ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ സകാവാസാ തിത്ഥായതനം സങ്കന്താ, സാ ആഗതാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പുരിസേഹി അഭിവാദനം , കേസച്ഛേദനം, നഖച്ഛേദനം, വണപ്പടികമ്മം, കൂക്കുച്ചായന്താ ന സാദിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാദിതു”ന്തി [\[സാദിയിതും \(കം\)\]](#).

൪൩൫. തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പല്ലങ്കേന നിസീദന്തി പണ്ഹീസമ്ഫസ്സം സാദിയന്തി [\[സാദിയന്താ \(കം\)\]](#). ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ പല്ലങ്കേന നിസീദിതബ്ബം. യാ നിസീദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

തേന വോ പന സമയേന അത്തേതരാ ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി. തസ്സാ വിനാ പല്ലങ്കേന ന ഫാസു ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ അഡ്ഢപല്ലങ്ക”ന്തി.

തേന വോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ വച്ചകുടിയാ വച്ചം കരോന്തി . ഛരബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖുനിയോ തത്ഥേവ ഗബ്ഭം പാതേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ വച്ചകുടിയാ വച്ചോ കാതബ്ബോ.

യാ കരേയ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഹേട്ഠാ വിവടേ ഉപരിപടിച്ചന്നേ വച്ചം കാതു"ന്തി.

൪൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ചുണ്ണേന നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ചുണ്ണേന നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കുക്കുസം മത്തിക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകായ മത്തികായ നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ വാസിതകായ മത്തികായ നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പകതിമത്തിക"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ ജന്താഘരേ നഹായന്തിയോ കോലാഹലം അകംസു. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ ജന്താഘരേ നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പടിസോതേ നഹായന്തി ധാരാസമ്ഫസ്സം സാദിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനിയോ പടിസോതേ നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ അതിത്ഥേ നഹായന്തി. ധുത്താ ദുസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ അതിത്ഥേ നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സാ"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖുനിയോ പുരിസതിത്ഥേ നഹായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ജായന്തി വിയുന്തി വിപാചേന്തി...പേ... സേയുമാപി ഗിഹിനീ കാമഭോഗിനിയോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയോ പുരിസതിത്ഥേ നഹായിതബ്ബം. യാ നഹായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കുസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മഹിലാതിത്ഥേ നഹായിതു"ന്തി.

തതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

ഭിക്ഖുനിക്ഖന്ധകോ ദസമോ.

ഇമസ്ഥിം ഖന്ധകേ വത്ഥു ഏകസതം.

തസ്സുദാനം -

പബ്ബജം ഗോതമീ യാചി, നാനുത്താസി തമാഗതോ;
കപിലവത്ഥു വേസാലിം, അഗമാസി വിനായകോ.

രജോകിണ്ണേന കോട്ഠകേ, ആനന്ദസ്സ പവേദയി;

ഭഞ്ചോതി നയതോ യാചി, മാതാതി പോസികാതി ച.

വസ്സുസതം തദഹു ച, അഭിക്ഖുപച്ചാസീസനാ;
പവാറണാ ഗരുധമ്മാ, ദേ വസ്സാ അനക്കോസനാ.

ഓവടോ ച അട്ഠ ധമ്മാ, യാവജീവാനുവത്തനാ;
ഗരുധമ്മപടിഗ്ഗാഹോ സാവസ്സാ ഉപസമ്പദാ.

വസ്സുസഹസ്സം പഞ്ചേവ, കുമ്മഭമേനകസേതട്ടി;
മഞ്ജിട്ഠികഉപമാഹി, ഏവം സദ്ധമ്മഹിംസനാ.

ആളിം ബന്ധേയ പാഘവ, പുന സദ്ധമ്മസണ്ഠിതി;
ഉപസമ്പാദേതും അയ്യാ, യമാവുഡ്ഢാഭിവാദനാ.

ന കരിസ്സന്തി കിമേവ, സാധാരണാസാധാരണം;
ഓവാദം പാതിമോക്ഖഞ്ച, കേന നു വോ ഉപസ്സയം.

ന ജാനന്തി ച ആചിക്ഖി, ന കരോന്തി ച ഭിക്ഖുഹി;
പടിഗ്ഗഹേതും ഭിക്ഖുഹി, ഭിക്ഖുനീഹി പടിഗ്ഗഹോ.

ആചിക്ഖി കമ്മം ഭിക്ഖുഹി, ഉജ്ജായന്തി ഭിക്ഖുനീഹി വാ;
ആചിക്ഖിതും ഭണ്ഡനഞ്ച, രോപേത്വാ ഉപ്പലായ ച.

സാവത്ഥിയാ കദമോദ, അവന്ദി കായ ഊരു ച;
അങ്ഗജാതഞ്ച ഓഭാസം, സമ്പയോജേന്തി വഗ്ഗികാ.

അവന്ദിയോ ദണ്ഡകമ്മം, ഭിക്ഖുനിയോ തമാ പുന;
ആവരണഞ്ച ഓവാദം, കപ്പതി നു വോ പക്കമി.

ബാലാ വത്സുവിനിച്ഛയാ, ഓവാദം സങ്ഘോ പഞ്ചഹി;
ദുവേ തിസ്സോ ന ഗണ്ഹന്തി, ബാലാ ഗിലാനഗമികം.

ആരഞ്ഞികോ നാരോചേന്തി, ന പച്ചാഗച്ഛന്തി ച;
ദീഘം വിലീവചമ്മഞ്ച, ദുസ്സാ ച വേണീവട്ടി ച;
ചോളവേണി ച വട്ടി ച, സുത്തവേണി ച വട്ടികാ.

അട്ഠിലും ഗോഹനുകേന, ഹത്ഥകോച്ഛം പാദം തമാ;
ഊരും മുഖം ദന്തമംസം, ആലിമ്പോമദുച്ഛന്നാ.

ലങ്ഘേന്തി അങ്ഗരാഗഞ്ച, മുഖരാഗം തമാ ദുവേ;
അവങ്ഗം വിസേസോലോകോ, സാലോകേന നച്ചേന ച [സാലോകേ
സനച്ചേന ച (സീ°), സാലോകേന സനച്ചനം (സ്യാ°)].

വേസീ പാനാഗാരം സൂനം, ആപണം വഡ്ഢി വണിജ്ജാ;
ദാസം ദാസിം കമ്മകരം, കമ്മകാരിം ഉപട്ഠയ്യാം.

തിരച്ഛാനഹരീതകി, സന്ധാരയന്തി നമതകം;
നീലം പീതം ലോഹിതകം, മഞ്ജിട്ഠകണ്ഠചീവരാ.

മഹാരണ്ഗമഹാനാമഅച്ഛിന്നാ ദീഘമേവ ച;
പുപ്ഫഫലകഞ്ചുകഞ്ച, തിരീടകഞ്ച ധാരയും.

ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനായ, സാമണേരായ അച്ചയേ;
നിയ്യാദിതേ പരിക്ഖാരേ, ഭിക്ഖുനിയോവ ഇസ്സരാ.

ഭിക്ഖുസ്സ സാമണേരസ്സ, ഉപാസകസ്സുപാസികാ;
അഞ്ഞേസഞ്ച പരിക്ഖാരേ, നിയ്യാതേ ഭിക്ഖുഇസ്സരാ.

മല്ലീ ഗബ്ഭം പത്തമൂലം, ബൃണ്ജനം ആമിസേന ച;
ഉസ്സന്നഞ്ച ബാല്ല്വഹതരം, സന്നിധികതമാമിസം.

ഭിക്ഖുനം യാദിസം ഭോട്തം [ഹേട്താ (സീ°), ഹേട്തം (സ്യാ°), ഭുത്തി
(ക°)], ഭിക്ഖുനീനം തമാ കരേ;
സേനാസനം ഉതുനിയോ, മക്ഖീയതി പടാണി ച.

ഛരിജ്ജന്തി സബ്ബകാലഞ്ച, അനിമിത്താപി ദിസ്സരേ;
നിമിത്താ ലോഹിതാ ചേവ, തഥേവ ധുവലോഹിതാ.

ധുവചോളപഗ്ഘരന്തീ, സിഖരണിത്ഥിപണ്ഡകാ;
വേപുരിസീ ച സമ്ഭിന്നാ, ഉഭതോബൃണ്ജനാപി ച.

അനിമിത്താദിതോ കത്വാ, യാവ ഉഭതോബൃണ്ജനാ;
ഏതം പേയ്യാലതോ ഹേട്താ, കുട്തം ഗണ്ഡോ കിലാസോ ച.

സോസാപമാരോ മാനുസീ, ഇത്ഥമീസി ഭുജിസ്സാസി ച;
അണണാ ന രാജഭടീ, അനുത്താതാ ച വീസതി.

പരിപുണ്ണാ ച കിന്നാമാ, കാനാമാ തേ പവത്തിനീ;
ചതുവീസന്തരായാനം, പുച്ഛിത്വാ ഉപസമ്പദാ.

വിത്ഥായന്തി അനനുസിട്താ, സങ്ഘമജ്ജേ തഥേവ ച;
ഉപജ്ജയാഗാഹ സങ്ഘാടി, ഉത്തരന്തരവാസകോ.

സങ്കച്ചുദകസാടി ച, ആചിക്ഖിത്വാ ന പേസയേ;
ബാലാ അസമ്മതേകതോ, യാചേ പുച്ഛന്തരായികാ.

ഏകതോഉപസമ്പന്നാ, ഭിക്ഖുസങ്ഘേ തമാ പുന;
ഛായാ ഉതു ദിവസാ ച, സങ്ഗീതി തയോ നിസ്സയേ.

അട്തം അകരണീയാനി, കാലം സബ്ബത്ഥ അട്തേവ;
ന പവാരേന്തി ഭിക്ഖുനീ, ഭിക്ഖുസങ്ഘം തഥേവ ച.

കോലാഹലം പുരേഭത്തം, വികാലേ ച കോലാഹലം;
ഉപോസഥം പവാറണം, സവചനീയാനുവാദനം.

ഓകാസം ചോദേ സാരേന്തി, പടിക്ഖിത്തം മഹേസിനാ;
തഥേവ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുനീ, അനുത്താതം മഹേസിനാ.

യാനം ഗിലാനയുത്തഞ്ച, യാനുഗ്ഘാതഡ്ഢകാസികാ;
ഭിക്ഖു സിക്ഖാ സാമണേര, സാമണേരീ ച ബാലായ.

അരഞ്ഞെ ഉപാസകേന, ഉദ്ദോസിതോ ഉപസ്സയം;
ന സമ്മതി നവകമ്മം, നിസിന്നഗബ്ഭഏകികാ.

സാഗാരഞ്ച ഗരുഡമ്മം, പച്ചക്ഖായ ച സങ്കമി;
അഭിവാദനകേസാ ച, നഖാ ച വണകമ്മനാ.

പല്ലങ്കേന ഗിലാനാ ച, വച്ചം ചുണ്ണേന വാസിതം;
ജന്താഘരേ പടിസോതേ, അതിത്ഥേ പുരിസേന ച.

മഹാഗോതമീ ആയാചി, ആനന്ദോ ചാപി യോനിസോ;
പരിസാ ചതസ്സോ ഹോന്തി, പബ്ബജാ ജിന്നസാസനേ.

സംവേഗജനനത്ഥായ , സദ്ധമ്മസ്സ ച വുദ്ധിയാ;
ആതുരസ്സാവ ഭേസജ്ജം, ഏവം ബുദ്ധേന ദേസിതം.

ഏവം വിനീതാ സദ്ധമ്മേ, മാതുഗാമാപി ഇതരാ;
യായന്തി [\[തായന്തി \(സീ° സ്യാ°\)\]](#) അച്ഛതം റാനം, യത്ഥ ഗന്ത്വാ ന
സോചരേതി.

ഭിക്ഖുനിക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൧൧. പഞ്ചസതികക്വന്ധകം

൧. സങ്ഗീതിനിദാനം

൪൩൭. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ഭിക്ഖു ആമന്തേസി -
 “ഏകമിദാഹം, ആവുസോ, സമയം പാവായ കൂസിനാരം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ
 മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. അഥ
 ഖാഹം, ആവുസോ, മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ അത്തതരസ്ഥിം രുക്ഖമൂലേ നിസിദിം.

[ദി° നി° ൨.൨൩൧] “തേന ഖോ പന സമയേന അത്തതരോ ആജീവകോ
 കൂസിനാരായ മന്ദാരവപുപ്ഫം ഗഹേത്വാ പാവം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ
 ഹോതി. അദൃസം ഖോ അഹം, ആവുസോ, തം ആജീവകം ദൂരതോവ
 ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന തം ആജീവകം ഏതദവോചം - ‘അപാവുസോ,
 അമ്ഹാകം സത്ഥാരം ജാനാസീ’തി? ‘ആമാവുസോ, ജാനാമി. അജ്ജ
 സത്താഹപരിനിബ്ബുതോ സമണോ ഗോതമോ. തതോ മേ ഇദം മന്ദാരവപുപ്ഫം
 ഗഹിത’ന്തി. തത്രാവുസോ, യേ തേ ഭിക്ഖു അവിതരാഗാ അപ്പേകച്ചേ ബാഹാ
 പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദന്തി, ഛരിന്നപാതം പപതന്തി, ആവട്ടന്തി, വിവട്ടന്തി - അതിവിപ്പം
 ഭഗവാ പരിനിബ്ബുതോ, അതിവിപ്പം സുഗതോ പരിനിബ്ബുതോ, അതിവിപ്പം
 ചക്ഖും ലോകേ അന്തരഹിതന്തി. യേ പന തേ ഭിക്ഖു വീതരാഗാ തേ സതാ
 സമ്പജാനാ അധിവാസേന്തി - അനിച്ഛാ സങ്ഖാരാ, തം കൂതേത്ഥ ലബ്ഭാതി.

“അഥ ഖാഹം, ആവുസോ, തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോചം - ‘അലം,
 ആവുസോ, മാ സോചിത്ഥ; മാ പരിദേവിത്ഥ. നന്ധേതം, ആവുസോ, ഭഗവതാ
 പടികച്ചേവ അക്ഖാതം - സഞ്ചേഹേവ പിധേഹി മനാപേഹി നാനാഭാവോ
 വിനാഭാവോ അത്തമാഭാവോ. തം കൂതേത്ഥ ആവുസോ ലബ്ഭാ, യം തം
 ജാതം ഭൂതം സങ്ഖതം പലോകധമ്മം, തം വത മാ പലുജ്ജീതി - നേതം റാനം
 വിജ്ജതീ’തി.

“തേന ഖോ പനാവുസോ, സമയേന സുഭട്ടോ നാമ വുഡ്ഡപബ്ബജിതോ
 തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി . അഥ ഖോ, ആവുസോ, സുഭട്ടോ
 വുഡ്ഡപബ്ബജിതോ തേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - ‘അലം, ആവുസോ, മാ
 സോചിത്ഥ; മാ പരിദേവിത്ഥ. സുമുത്താ മയം തേന മഹാസമണേന ; ഉപദുതാ
 ച മയം ഹോമ - ഇദം വോ കപ്പതി, ഇദം വോ ന കപ്പതീതി. ഇദാനി പന
 മയം യം ഇച്ഛിസ്സാമ തം കരിസ്സാമ, യം ന ഇച്ഛിസ്സാമ ന തം കരിസ്സാമാ’തി.
 ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായാമ. പുരേ അധമ്മോ
 ദിപ്പതി [ദിബ്ബതി (ക)], ധമ്മോ പടിബാഹിയതി; പുരേ അവിനയോ ദിപ്പതി
 വിനയോ പടിബാഹിയതി; പുരേ അധമ്മവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി,
 ധമ്മവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി; പുരേ അവിനയവാദിനോ ബലവന്തോ
 ഹോന്തി, വിനയവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തീ”തി.

“തേന ഹി, ഭന്തേ, മേരോ ഭിക്ഖു ഉച്ചിനത്സു”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ
 മഹാകസ്സപോ ഏകേന്ദുനപഞ്ചഅരഹന്തസതാനി ഉച്ചിനി. ഭിക്ഖു ആയസ്ഥന്തം
 മഹാകസ്സപം ഏതദവോചും - “അയം, ഭന്തേ, ആയസ്മാ ആനന്ദോ കിഞ്ചാപി
 സേക്ഖോ, അഭഞ്ചോ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ അഗതിം ഗന്തും. ബഹു ച
 അന്നേന ഭഗവതോ സന്തികേ ധമ്മോ ച വിനയോ ച പരിയത്തോ. തേന ഹി,

ഭന്തേ, മേരോ ആയസ്മന്തസി ആനന്ദം ഉച്ചിനത്യു”തി . അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മന്തസി ആനന്ദം ഉച്ചിനി.

അഥ വോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കത്ഥ നു വോ മയം ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായേയ്യാമാ”തി? അഥ വോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “രാജഗഹേ വോ മഹാഗോചരം പഹൂതസേനാസനം, യന്തുന മയം രാജഗഹേ വസ്സം വസന്താ ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായേയ്യാമ. ന അന്തേതേ ഭിക്ഖു രാജഗഹേ വസ്സം ഉപഗച്ഛേയ്യു”ന്തി.

അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

രഥവ. “സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്വം, സങ്ഘോ ഇമാനി പഞ്ച ഭിക്ഖുസതാനി സമ്മന്നേയ്യ - രാജഗഹേ വസ്സം വസന്താനി ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിതും, ന അന്തേതേഹി ഭിക്ഖുഹി രാജഗഹേ വസ്സം വസിതബ്ബന്തി. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. ഇമാനി പഞ്ച ഭിക്ഖുസതാനി സമ്മന്നതി - രാജഗഹേ വസ്സം വസന്താനി ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിതും, ന അന്തേതേഹി ഭിക്ഖുഹി രാജഗഹേ വസ്സം വസിതബ്ബന്തി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇമേസം പഞ്ചനം ഭിക്ഖുസതാനം സമ്മുതി - രാജഗഹേ വസ്സം വസന്താനം ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിതും, ന അന്തേതേഹി ഭിക്ഖുഹി രാജഗഹേ വസ്സം വസിതബ്ബന്തി - സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതാനി സങ്ഘേന ഇമാനി പഞ്ച ഭിക്ഖുസതാനി രാജഗഹേ വസ്സം വസന്താനി ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിതും, ന അന്തേതേഹി ഭിക്ഖുഹി രാജഗഹേ വസ്സം വസിതബ്ബന്തി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ വോ മേരോ ഭിക്ഖു രാജഗഹേ അഗമംസു ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിതും. അഥ വോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “ഭഗവതാ വോ, ആവുസോ, ഖണ്ഡഹുല്ല്പപ്പിസിസങ്ഖരണം വണ്ണിതം. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, പഠമം മാസം ഖണ്ഡഹുല്ല്പം പടിസങ്ഖരോമ; മജ്ജിമം മാസം സന്നിപതിത്വാ ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച സങ്ഗായിസ്സാമാ”തി.

അഥ വോ മേരോ ഭിക്ഖു പഠമം മാസം ഖണ്ഡഹുല്ല്പം പടിസങ്ഖരിംസു. അഥ വോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ - സ്വേ സന്നിപാതോ [\[സന്നിപാതോതി \(ക\)\]](#) ന വോ മേതം പതിരൂപം, യോഹം സേക്ഖോ സമാനോ സന്നിപാതം ഗച്ഛേയ്യന്തി - ബഹുദേവ രത്തിം കായഗതായ സതിയാ വീതിനാമേത്വാ രത്തിയാ പച്ചുസസമയം ‘നിപജ്ജിസ്സാമീ’തി കായം ആവജേജസി. അപ്പത്തഞ്ച സീസം ബിബ്ബോഹനം, ഭൂമിതോ ച പാദാ മുത്താ. ഏതസ്ഥിം അന്തരേ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുച്ചി.

രഥൻ. അഥ വോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ അരഹാ സമാനോ സന്നിപാതം അഗമാസി. അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം ഉപാലിം വിനയം പുച്ഛേയ്യ”ന്തി.

ആയസ്മാ ഉപാലി സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം ആയസ്ഥതാ മഹാകസ്സപേന വിനയം പുട്ഠോ വിസ്സജ്ജേയ്യ”ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്ഥന്തം ഉപാലിം ഏതദവോച -
“പഥം, ആവുസോ ഉപാലി , പാരാജികം കത്ഥ പഞ്ഞത്ത”ന്തി? “വേസാലിയം ഭന്തേ”തി. “കം ആരബ്ഭാ”തി? “സുദിനം കലന്ദപുത്തം ആരബ്ഭാ”തി. “കിസ്ഥിം വത്ഥുസ്ഥി”ന്തി? “മേഘുനയമ്മേ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്ഥന്തം ഉപാലിം പഥസ്സ പാരാജികസ്സ വത്ഥുന്വി പുച്ഛി, നിദാനന്വി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലന്വി പുച്ഛി, പഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, അനുപഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, ആപത്തിന്വി പുച്ഛി, അനാപത്തിന്വി പുച്ഛി. “ഭുതിയം പനാവുസോ ഉപാലി, പാരാജികം കത്ഥ പഞ്ഞത്ത”ന്തി? “രാജഗഹേ ഭന്തേ”തി. “കം ആരബ്ഭാ”തി? “ധനിയം കുമ്ഭകാരപുത്തം ആരബ്ഭാ”തി. “കിസ്ഥിം വത്ഥുസ്ഥി”ന്തി? “അദിന്നാദാനേ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്ഥന്തം ഉപാലിം ഭുതിയസ്സ പാരാജികസ്സ വത്ഥുന്വി പുച്ഛി, നിദാനന്വി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലന്വി പുച്ഛി, പഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, അനുപഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, ആപത്തിന്വി പുച്ഛി, അനാപത്തിന്വി പുച്ഛി. “തതിയം പനാവുസോ ഉപാലി, പാരാജികം കത്ഥ പഞ്ഞത്ത”ന്തി? “വേസാലിയം ഭന്തേ”തി. “കം ആരബ്ഭാ”തി? “സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖു ആരബ്ഭാ”തി. “കിസ്ഥിം വത്ഥുസ്ഥി”ന്തി? “മനുസ്സവിഗ്ഗഹേ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്ഥന്തം ഉപാലിം തതിയസ്സ പാരാജികസ്സ വത്ഥുന്വി പുച്ഛി, നിദാനന്വി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലന്വി പുച്ഛി, പഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, അനുപഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, ആപത്തിന്വി പുച്ഛി, അനാപത്തിന്വി പുച്ഛി. “ചതുത്ഥം പനാവുസോ ഉപാലി, പാരാജികം കത്ഥ പഞ്ഞത്ത”ന്തി? “വേസാലിയം ഭന്തേ”തി. “കം ആരബ്ഭാ”തി? “വഗ്ഗുമുദാതീരിയേ ഭിക്ഖു ആരബ്ഭാ”തി. “കിസ്ഥിം വത്ഥുസ്ഥി”ന്തി? “ഉത്തരിമനുസ്സയമ്മേ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്ഥന്തം ഉപാലിം ചതുത്ഥസ്സ പാരാജികസ്സ വത്ഥുന്വി പുച്ഛി, നിദാനന്വി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലന്വി പുച്ഛി, പഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, അനുപഞ്ഞത്തിന്വി പുച്ഛി, ആപത്തിന്വി പുച്ഛി, അനാപത്തിന്വി പുച്ഛി. ഏതേനേവ ഉപായേന ഉഭതോവിഭങ്ഗേ പുച്ഛി. പുട്ഠോ പുട്ഠോ ആയസ്മാ ഉപാലി വിസ്സജ്ജേസി.

൪൪൦. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം ആനന്ദം ധമ്മം പുച്ഛേയ്യ”ന്തി.

ആയസ്മാ ആനന്ദോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം ആയസ്ഥതാ മഹാകസ്സപേന ധമ്മം പുട്ഠോ വിസ്സജ്ജേയ്യ”ന്തി.

അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - “ബ്രഹ്മജാലം, ആവുസോ ആനന്ദ, കത്ഥ ഭാസീത”ന്തി? “അന്തരാ ച, ഭന്തേ, രാജഗഹം അന്തരാ ച നാളന്ദം രാജാഗാരകേ അമ്ബലട്ഠികായാ”തി. “കം ആരബ്ഭാ”തി? “സുപ്പിയഞ്ച പരിബ്ബാജകം ബ്രഹ്മദത്തഞ്ച മാണവ”ന്തി. അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ബ്രഹ്മജാലസ്സ നിദാനമ്പി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലമ്പി പുച്ഛി. “സാമത്തെഫലം പനാവുസോ ആനന്ദ, കത്ഥ ഭാസീത”ന്തി? “രാജഗഹേ, ഭന്തേ, ജീവകമ്ബവനേ”തി. “കേന സദ്ധി”ന്തി? “അജാതസത്തുനാ വേദേഹിപുത്തേന സദ്ധി”ന്തി. അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം സാമത്തെഫലസ്സ നിദാനമ്പി പുച്ഛി, പുഗ്ഗലമ്പി പുച്ഛി. ഏതേനേവ ഉപായേന പഞ്ചപി നികായേ പുച്ഛി. പൂട്ഠോ പൂട്ഠോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ വിസ്സജ്ജസി.

൨. ഖുട്ടാനുഖുട്ടകസിക്ഖാപദകമാ

൪൪൧. അഥ വോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ മേരേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “ഭഗവാ മം, ഭന്തേ, പരിനിബ്ബാനകാലേ ഏവമാഹ - ‘ആകഞ്ചമാനോ, ആനന്ദ, സഞ്ഛോ മമച്ചയേന ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനി സമൂഹനേയ്യാ”തി. “പുച്ഛി പന ത്വം, ആവുസോ ആനന്ദ, ഭഗവന്തം - ‘കതമാനി പന, ഭന്തേ, ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി? “ന വോഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം പുച്ഛിം - ‘കതമാനി പന, ഭന്തേ, ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ , തേരസ സഞ്ഛാദിസേസേ റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ, തേരസ സഞ്ഛാദിസേസേ റപേത്വാ, ദേവ അനിയതേ റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ, തേരസ സഞ്ഛാദിസേസേ റപേത്വാ, ദേവ അനിയതേ റപേത്വാ, തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയേ പാചിത്തിയേ റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ, തേരസ സഞ്ഛാദിസേസേ റപേത്വാ, ദേവ അനിയതേ റപേത്വാ, തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയേ പാചിത്തിയേ റപേത്വാ, ദേവനവുതി പാചിത്തിയേ റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി. ഏകച്ചേ മേരാ ഏവമാഹംസു - “ചത്താരി പാരാജികാനി റപേത്വാ, തേരസ സഞ്ഛാദിസേസേ റപേത്വാ, ദേവ അനിയതേ റപേത്വാ, തിംസ നിസ്സഗ്ഗിയേ പാചിത്തിയേ റപേത്വാ, ദേവനവുതി പാചിത്തിയേ റപേത്വാ, ചത്താരോ പാടിദേസനീയേ റപേത്വാ, അവസേസാനി ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനീ”തി.

൪൪൨. അഥ വോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ സഞ്ഛം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സഞ്ഛോ. സന്തമ്ഹാകം സിക്ഖാപദാനി ഗിഹിഗതാനി. ഗിഹിനോപി ജാനന്തി - ‘ഇദം വോ സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം കപ്പതി, ഇദം വോ ന കപ്പതീ”തി. സചേ മയം ഖുട്ടാനുഖുട്ടകാനി സിക്ഖാപദാനി സമൂഹനിസ്സാമ, ഭവിസ്സന്തി വത്താരോ - ‘ധൂമകാലികം സമണേന ഗോതമേന സാവകാനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം. യാവിമേസം സത്ഥാ അട്ഠാസി താവിമേ സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖിംസു. യതോ

ഇമേസം സത്മാ പരിനിബ്ബുതോ, ന ദാനിമേ സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖന്തീ'തി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ അപ്പഞ്ഞത്തം നപ്പഞ്ഞപേയ്യ, പഞ്ഞത്തം ന സമുച്ഛിന്ദേയ്യ, യഥാപഞ്ഞത്തേസു സിക്ഖാപദേസു സമാദായ വത്തേയ്യ. ഏസാ ണ്തേതി.

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. സന്തമ്ഹാകം സിക്ഖാപദാനി ഗിഹിഗതാനി. ഗിഹിനോപി ജാനന്തി - ‘ഇദം വോ സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം കപ്പതി, ഇദം വോ ന കപ്പതീ’തി. സചേ മയം ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദാകാനി സിക്ഖാപദാനി സമൂഹനിസ്സാമ, ഭവിസ്സന്തി വത്താരോ - ‘ധൂമകാലികം സമണേന ഗോതമേന സാവകാനം സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം . യാവിമേസം സത്മാ അട്ഠാസി താവിമേ സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖവിംസു. യതോ ഇമേസം സത്മാ പരിനിബ്ബുതോ, ന ദാനിമേ സിക്ഖാപദേസു സിക്ഖന്തീ’തി. സങ്ഘോ അപ്പഞ്ഞത്തം നപ്പഞ്ഞപേതി, പഞ്ഞത്തം ന സമുച്ഛിന്ദതി, യഥാപഞ്ഞത്തേസു സിക്ഖാപദേസു സമാദായ വത്തതി. യസ്സായസ്ഥതോ ഖമതി അപ്പഞ്ഞത്തസ്സ അപ്പഞ്ഞാപനാ, പഞ്ഞത്തസ്സ അസമുച്ഛേദോ, യഥാപഞ്ഞത്തേസു സിക്ഖാപദേസു സമാദായ വത്തനാ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സങ്ഘോ അപ്പഞ്ഞത്തം നപ്പഞ്ഞപേതി, പഞ്ഞത്തം ന സമുച്ഛിന്ദതി, യഥാപഞ്ഞത്തേസു സിക്ഖാപദേസു സമാദായ വത്തതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൪൪൩. അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ഏതദവോചും - “ഇദം തേ, ആവുസോ ആനന്ദ, ദുക്കടം, യം ത്വം ഭഗവന്തം ന പുച്ഛി - ‘കതമാനി പന, ഭന്തേ, ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദാകാനി സിക്ഖാപദാനീ’തി. ദേസേഹി തം ദുക്കട”ന്തി. “അഹം ഖോ, ഭന്തേ, അസ്സതിയാ ഭഗവന്തം ന പുച്ഛിം - ‘കതമാനി പന, ഭന്തേ, ഖുദ്ദാനുഖുദ്ദാകാനി സിക്ഖാപദാനീ’തി. നാഹം തം ദുക്കടം പസ്സാമി, അപി ചായസ്ഥന്താനം സദ്ധായ ദേസേമി തം ദുക്കട”ന്തി. “ഇദമ്പി തേ, ആവുസോ ആനന്ദ, ദുക്കടം, യം ത്വം ഭഗവതോ വസ്സികസാടികം അക്കമിത്വാ സിഞ്ചേസി. ദേസേഹി തം ദുക്കട”ന്തി. “അഹം ഖോ, ഭന്തേ, ന അഗാരവേന ഭഗവതോ വസ്സികസാടികം അക്കമിത്വാ സിഞ്ചേസിം. നാഹം തം ദുക്കടം പസ്സാമി, അപി ചായസ്ഥന്താനം സദ്ധായ ദേസേമി തം ദുക്കട”ന്തി. “ഇദമ്പി തേ, ആവുസോ ആനന്ദ, ദുക്കടം, യം ത്വം മാതുഗാമേഹി ഭഗവതോ സരീരം പഠമം വന്ദാപേസി, താസം രോദന്തീനം ഭഗവതോ സരീരം അസ്സുകേന മക്ഖിതം. ദേസേഹി തം ദുക്കട”ന്തി. അഹം ഖോ, ഭന്തേ - മായിമാസം [മായിമാ (സീം സ്യം)] വികാലേ അഹേസുന്തി - മാതുഗാമേഹി ഭഗവതോ സരീരം പഠമം വന്ദാപേസിം. നാഹം തം ദുക്കടം പസ്സാമി, അപി ചായസ്ഥന്താനം സദ്ധായ ദേസേമി തം ദുക്കട”ന്തി. “ഇദമ്പി തേ, ആവുസോ ആനന്ദ, ദുക്കടം, യം ത്വം ഭഗവതാ ഓളാരികേ നിമിത്തേ കയിരമാനേ, ഓളാരികേ ഓഭാസേ കയിരമാനേ, ന ഭഗവന്തം യാചി - ‘തിട്ഠതു ഭഗവാ കപ്പം, തിട്ഠതു സുഗതോ കപ്പം, ബഹുജനഹിതായ ബഹുജനസുഖായ ലോകാനുകമ്പായ അത്ഥായ ഹിതായ സുഖായ ദേവമനുസ്സാന’ന്തി. ദേസേഹി തം ദുക്കട”ന്തി. “അഹം ഖോ, ഭന്തേ, മാരേന പരിയുട്ഠിതചിത്തോ ന ഭഗവന്തം യാചിം - ‘തിട്ഠതു ഭഗവാ കപ്പം, തിട്ഠതു സുഗതോ കപ്പം, ബഹുജനഹിതായ ബഹുജനസുഖായ ലോകാനുകമ്പായ അത്ഥായ ഹിതായ സുഖായ ദേവമനുസ്സാന’ന്തി. നാഹം തം

ദുക്കടം പസ്സാമി, അപി ചായസ്മന്താനം സദ്ധായ ദേസേമി തം ദുക്കടം"ന്തി.
“ഇദമ്പി തേ, ആവുസോ ആനന്ദ, ദുക്കടം യം ത്വം മാതുഗാമസ്സ
തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ പബ്ബജ്ജം ഉസ്സുക്കം അകാസി. ദേസേഹി തം
ദുക്കടം"ന്തി. “അഹം ഖോ, ഭന്തേ, അയം മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവതോ
മാതുച്ഛാ ആപാദികാ പോസികാ വീരസ്സ ദായികാ ഭഗവന്തം ജനേത്തിയാ
കാലങ്കതായ മഞ്ഞം പായേസീതി മാതുഗാമസ്സ തമാഗതപ്പവേദിതേ ധമ്മവിനയേ
പബ്ബജ്ജം ഉസ്സുക്കം അകാസി. നാഹം തം ദുക്കടം പസ്സാമി, അപി
ചായസ്മന്താനം സദ്ധായ ദേസേമി തം ദുക്കടം"ന്തി.

൪൪൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ പുരാണോ ദക്ഖിണാഗിരിസ്ഥിം
ചാരികം ചരതി മഹതാ ഭിക്ഖുസന്ഘേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി
ഭിക്ഖുസന്തേഹി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പുരാണോ മേരേഹി ഭിക്ഖുഹി ധമ്മേ
ച വിനയേ ച സന്ഘീതേ ദക്ഖിണാഗിരിസ്ഥിം യമാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന
രാജഗഹം യേന വേളുവനം കലന്ദകനിവാപോ യേന മേരാ ഭിക്ഖു
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മേരേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിത്വാ
ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം പുരാണം മേരാ
ഭിക്ഖു ഏതദവോചും - “മേരേഹി, ആവുസോ പുരാണ, ധമ്മോ ച വിനയോ
ച സന്ഘീതോ. ഉപേഹി തം സന്ഘീതി”ന്തി. “സുസന്ഘീതാവുസോ, മേരേഹി
ധമ്മോ ച വിനയോ ച. അപി ച യഥേവ മയാ ഭഗവതോ സമ്മുഖാ സുതം,
സമ്മുഖാ പടിഗൃഹിതം, തഥേവാഹം ധാരേസ്സാമീ”ന്തി.

൩. ബ്രഹ്മദണ്ഡകഥാ

൪൪൫. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ മേരേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച -
“ഭഗവാ മം, ഭന്തേ, പരിനിബ്ബാനകാലേ ഏവമാഹ - ‘തേന ഹാനന്ദ, സന്ഘോ
മമച്ചയേന ഛരന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ ബ്രഹ്മദണ്ഡം ആണാപേത്വു”തി . “പുച്ഛി പന
ത്വം, ആവുസോ ആനന്ദ, ഭഗവന്തം - ‘കതമോ പന, ഭന്തേ, ബ്രഹ്മദണ്ഡോ”തി?
“പുച്ഛിം ഖോഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം - ‘കതമോ പന, ഭന്തേ, ബ്രഹ്മദണ്ഡോ”തി?
“ഛരന്നോ, ആനന്ദ, ഭിക്ഖു യം ഇച്ഛേയ്യ തം വദേയ്യ. ഭിക്ഖുഹി ഛരന്നോ
ഭിക്ഖു നേവ വത്തബ്ബോ, ന ഓവദിതബ്ബോ, നാനുസാസിതബ്ബോ”തി. “തേന
ഹാവുസോ ആനന്ദ, ത്വായേവ ഛരന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ ബ്രഹ്മദണ്ഡം
ആണാപേഹീ”തി. “കഥാഹം, ഭന്തേ, ഛരന്നസ്സ ഭിക്ഖുനോ ബ്രഹ്മദണ്ഡം
ആണാപേമി, ചണ്ഡോ സോ ഭിക്ഖു ഫരുസോ”തി? ‘തേന ഹാവുസോ ആനന്ദ,
ബഹുകേഹി ഭിക്ഖുഹി സദ്ധിം ഗച്ഛാഹീ”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ
ആയസ്മാ ആനന്ദോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം പടിസ്സുത്വാ മഹതാ ഭിക്ഖുസന്ഘേന
സദ്ധിം പഞ്ചമത്തേഹി ഭിക്ഖുസന്തേഹി നാവായ ഉജ്ജവനികായ കോസമ്ബിം
ഉജ്ജവി, നാവായ പച്ചോരോഹിത്വാ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഉതേനസ്സ (കം)
ഉയ്യാനസ്സ അവിദുരേ അഞ്ഞതരസ്ഥിം രുക്ഖമൂലേ നിസീദി. തേന ഖോ പന
സമയേന രാജാ ഉദേനോ ഉയ്യാനേ പരിചാരേസി സദ്ധിം ഓരോധേന. അസ്സോസി
ഖോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോധോ - “അമ്ഹാകം കിര ആചരിയോ അയ്യോ
ആനന്ദോ ഉയ്യാനസ്സ അവിദുരേ അഞ്ഞതരസ്ഥിം രുക്ഖമൂലേ നിസിന്നോ”തി.
അഥ ഖോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോധോ രാജാനം ഉദേനം ഏതദവോച -
“അമ്ഹാകം കിര, ദേവ, ആചരിയോ അയ്യോ ആനന്ദോ ഉയ്യാനസ്സ അവിദുരേ
അഞ്ഞതരസ്ഥിം രുക്ഖമൂലേ നിസിന്നോ. ഇച്ഛാമ മയം, ദേവ, അയ്യം ആനന്ദം
പസ്സിതു”ന്തി. “തേന ഹി തുമ്ഹേ സമണം ആനന്ദം പസ്സാമ”തി.

അഥ വോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോയോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം വോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോധം ആയസ്മാ ആനന്ദോ ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി . അഥ വോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോയോ ആയസ്ഥതാ ആനന്ദേന ധമ്മിയാ കമായ സന്ദസ്സീതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ പഞ്ച ഉത്തരാസങ്ഗസതാനി പാദാസി. അഥ വോ രഞ്ഞോ ഉദേനസ്സ ഓരോയോ ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ ഭാസിതം അഭിനന്ദിത്വാ അനുമാദിത്വാ ഉടായാസനാ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ യേന രാജാ ഉദേനോ തേനുപസങ്കമി. അദസാ വോ രാജാ ഉദേനോ ഓരോധം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം. ദിസ്വാന ഓരോധം ഏതദവോച - “അപി നു വോ തുമ്പേ സമണം ആനന്ദം പസ്സിത്ഥാ”തി? “അപസ്സിമ്ഹാ വോ മയം, ദേവ, അയ്യം ആനന്ദ”ന്തി. “അപി നു തുമ്പേ സമണസ്സ ആനന്ദസ്സ കിഞ്ചി അദത്ഥാ”തി? “അദമ്ഹാ വോ മയം, ദേവ, അയ്യസ്സ ആനന്ദസ്സ പഞ്ച ഉത്തരാസങ്ഗസതാനീ”തി. രാജാ ഉദേനോ ഉജ്ജ്വായതി വിയുതി വിപാചേതി - “കമണ്ഹി നാമ സമണോ ആനന്ദോ താവ ബഹും ചീവരം പടിഗ്ഗഹേസ്സതി! ദുസ്സവാണിജ്ജം വാ സമണോ ആനന്ദോ കരിസ്സതി, പഗ്ഗാഹികസാലം വാ പസാരേസ്സതീ”തി!

അഥ വോ രാജാ ഉദേനോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥതാ ആനന്ദേന സദ്ധിം സമ്മോദി. സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ വോ രാജാ ഉദേനോ ആയസ്ഥന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - “ആഗമാ നു ഖധി, ഭോ ആനന്ദ, അമ്ഹാകം ഓരോയോ”തി? “ആഗമാസി വോ തേ ഇധ, മഹാരാജ, ഓരോയോ”തി. “അപി പന ഭോതോ ആനന്ദസ്സ കിഞ്ചി അദാസി”തി? “അദാസി വോ മേ, മഹാരാജ, പഞ്ച ഉത്തരാസങ്ഗസതാനീ”തി. “കിം പന ഭവം ആനന്ദോ താവ ബഹും ചീവരം കരിസ്സതീ”തി? “യേ [യേ പന (ക)] തേ, മഹാരാജ, ഭിക്ഖു ദുബ്ബലചീവരാ തേഹി സദ്ധിം സംവിഭജിസ്സാമീ”തി. “യാനി വോ പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാനി ദുബ്ബലചീവരാനി താനി കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താനി, മഹാരാജ, ഉത്തരത്ഥരണം കരിസ്സാമാ”തി. “യാനി പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാനി ഉത്തരത്ഥരണാനി താനി കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താനി, മഹാരാജ, ഭിസിച്ഛവിധോ കരിസ്സാമാ”തി. “യാ പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാ ഭിസിച്ഛവിധോ താ കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താ, മഹാരാജ, ഭൂമത്ഥരണം കരിസ്സാമാ”തി. “യാനി പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാനി ഭൂമത്ഥരണാനി താനി കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താനി, മഹാരാജ, പാദപുണ്ഠരനിയോ കരിസ്സാമാ”തി. “യാ പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാ പാദപുണ്ഠരനിയോ താ കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താ, മഹാരാജ, രജോഹരണം കരിസ്സാമാ”തി. “യാനി പന, ഭോ ആനന്ദ, പോരാണകാനി രജോഹരണാനി താനി കഥം കരിസ്സമാ”തി? “താനി, മഹാരാജ, കോട്ടേത്വാ ചിക്ഖല്ലേന മദ്ദിത്വാ പരിഭണ്ഡം ലിമ്പിസ്സാമാ”തി.

അഥ വോ രാജാ ഉദേനോ - സബ്ബേവിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ യോനിസോ ഉപന്നേതി, ന കുലവം ഗമേന്തീതി - ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ അഞ്ഞാനിപി പഞ്ച ദുസ്സസതാനി പാദാസി. അയഞ്ചരഹി ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ പഥം ചീവരഭിക്ഖാ ഉപ്പജ്ജി ചീവരസഹസ്സം. അഥ വോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ യേന ഘോസിതാരാമോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ

ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഛരണോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം
നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം ഛരണം ആയസ്മാ ആനന്ദോ
ഏതദവോച - “സങ്ഘേന തേ, ആവുസോ ഛരണ, ബ്രഹ്മദണ്ഡോ
ആണാപിതോ”തി.

“കതമോ പന, ഭന്തേ ആനന്ദ, ബ്രഹ്മദണ്ഡോ ആണാപിതോ”തി? “ത്വം,
ആവുസോ ഛരണ, ഭിക്ഖു യം ഇച്ഛേയ്യാസി തം വദേയ്യാസി. ഭിക്ഖുഹി ത്വം
നേവ വത്തബ്ബോ, ന ഓവദിതബ്ബോ, നാനുസാസിതബ്ബോ”തി. “നന്യാഹം, ഭന്തേ
ആനന്ദ, ഹതോ ഏത്താവതാ, യതോഹം ഭിക്ഖുഹി നേവ വത്തബ്ബോ, ന
ഓവദിതബ്ബോ, നാനുസാസിതബ്ബോ”തി തത്ഥേവ മുച്ഛിതോ പപതോ. അഥ ഖോ
ആയസ്മാ ഛരണോ ബ്രഹ്മദണ്ഡേന അട്ടീയമാനോ ഹരായമാനോ ജിഗുച്ഛമാനോ
ഏകോ വൃപകട്ഠോ അപ്പമത്തോ ആതാപീ പഹിതത്തോ വിഹരന്തോ
നചിരസ്സേവ യസ്സത്ഥായ കുലപുത്താ സമ്മദേവ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം
പഞ്ചജന്തി, തദനുത്തരം ബ്രഹ്മചരിയപരിയോസാനം ദിട്ഠേവ ധമ്മേ സയം
അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ ഉപസമ്പജ്ജ വിഹാസി. ‘ഖീണാ ജാതി, വുസിതം
ബ്രഹ്മചരിയം, കതം കരണീയം, നാപരം ഇത്ഥത്തായാ’തി അബ്ഭഞ്ഞാസി.
അഞ്ഞതരോ ച പനായസ്മാ ഛരണോ അരഹതം അഹോസി. അഥ ഖോ
ആയസ്മാ ഛരണോ അരഹത്തം പത്തോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ
തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച -
“പടിപ്പസ്സമ്ഭേഹി ദാനി മേ, ഭന്തേ ആനന്ദ, ബ്രഹ്മദണ്ഡ”ന്തി. “യദഗ്ഗേന തയാ,
ആവുസോ ഛരണ, അരഹത്തം സച്ഛികതം തദഗ്ഗേന തേ ബ്രഹ്മദണ്ഡോ
പടിപ്പസ്സദ്ധോ”തി. ഇമായ ഖോ പന വിനയസങ്ഗീതിയാ പഞ്ച ഭിക്ഖുസതാനി
അനുനാനി അനധികാനി അഹേസും. തസ്മാ അയം വിനയസങ്ഗീതി
“പഞ്ചസതികാ”തി വുച്ചതീതി.

പഞ്ചസതികക്ഖണ്ഡകോ ഏകാദസമോ.

ഇമമ്ഹി ഖണ്ഡകേ വത്ഥു തേവീസതി.

തസ്സുദ്ദാനം -

പരിനിബ്ബുതേ സമ്ബുദ്ധേ, മേരോ കസ്സപസവ്ഹയോ;
ആമന്തയി ഭിക്ഖുഗണം, സദ്ധമ്മമനുപാലകോ;
പാവായദ്ധാനമഗ്ഗമ്ഹി, സുഭദ്രേണ പവേദിതം;
സങ്ഗായിസ്സാമ സദ്ധമ്മം, അധമ്മോ പുരേ ദിപ്പതി.

ഏകേനുന പഞ്ചസതം, ആനന്ദമ്പി ച ഉച്ചിനി;
ധമ്മവിനയസങ്ഗീതിം, വസന്തോ ഗുഹമുത്തമേ.

ഉപാലിം വിനയം പുച്ഛി, സുത്തന്താനന്ദപണ്ഡിതം;
പിടകം തീണി സങ്ഗീതിം, അകംസു ജിനസാവകാ.

ന പുച്ഛി അക്കമിത്വാന, വന്ദാപേസി ന യാചി ച.

പഞ്ചജം മാതുഗാമസ്സ, സദ്ധായ ദുക്കടാനി മേ;
പുരാണോ ബ്രഹ്മദണ്ഡഞ്ച, ഓരോധോ ഉദേനേന സഹ.

താവ ബഹു ദുബ്ബലഞ്ച, ഉത്തരത്ഥരണാ ഭിസി;
ഭൂമത്ഥരണാ പുഞ്ചരനിയോ, രജോ ചിക്ഖല്ലമദുനാ.

സഹസ്സചീവരം ഉപ്പജ്ജി, പഠമാനന്ദസവ്ഹയോ;
തജ്ജിതോ ബ്രഹ്മദണ്ഡേന, ചതുസ്സച്ചം അപാപുണി;
വസീഭൂതാ പഞ്ചസതാ, തസ്മാ പഞ്ചസതീ ഇതി.

പഞ്ചസതികക്ഖന്ധകം നിട്ഠിതം.

൧൨. സത്തസതീകക്വന്ധകം

൧. പഠമഭാണവാരോ

ർർനു. തേന ഖോ പന സമയേന വസ്സസതപരിനിബ്ബുതേ ഭഗവതി വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു വേസാലിയം ദസ വത്ഥുനി ദീപേന്തി - കപ്പതി സിങ്ഗിലോണകപ്പോ, കപ്പതി ദുങ്ഗുലകപ്പോ, കപ്പതി ഗാമന്തരകപ്പോ, കപ്പതി ആവാസകപ്പോ, കപ്പതി അനുമതികപ്പോ, കപ്പതി ആചിണ്ണകപ്പോ, കപ്പതി അമമിതകപ്പോ, കപ്പതി ജളോഗിം പാതും, കപ്പതി അദസകം നിസിദനം, കപ്പതി ജാതരുപരജതന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വജ്ജിസു ചാരികം ചരമാനോ യേന വേസാലീ തദവസരി. തത്ര സുദം ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു തദഹുപോസഥേ കംസപാതിം [\[കംസചാടിം \(സ്യം\)\]](#) ഉദകേന പൂരേത്വാ മജ്ജേ ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ റപേത്വാ ആഗതാഗതേ വേസാലികേ ഉപാസകേ ഏവം വദന്തി - “ദേമാവുസോ, സഞ്ചസ്സ കഹാപണമ്പി അഡ്ഡമ്പി പാദമ്പി മാസകരൂപമ്പി. ഭവിസ്സതി സഞ്ചസ്സ പരിക്ഖാരേന കരണീയ”ന്തി. ഏവം വുത്തേ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേസാലികേ ഉപാസകേ ഏതദവോച - “മാവുസോ, അദത്ഥ സഞ്ചസ്സ കഹാപണമ്പി അഡ്ഡമ്പി പാദമ്പി മാസകരൂപമ്പി. ന കപ്പതി സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം ജാതരുപരജതം; ന സാദിയന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരുപരജതം; ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരുപരജതം; നിക്ഖിത്തമണിസുവണ്ണാ സമണാ സക്യപുത്തിയാ അപേതജാതരുപരജതാ”ന്തി. ഏവമ്പി ഖോ വേസാലികാ ഉപാസകാ ആയസ്മതാ യസേന കാകണ്ഡകപുത്തേന വുച്ചമാനാ അദംസുയേവ സഞ്ചസ്സ കഹാപണമ്പി അഡ്ഡമ്പി പാദമ്പി മാസകരൂപമ്പി.

അഥ ഖോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന തം ഹിരഞ്ഞം ഭിക്ഖുഗേന [\[ഭിക്ഖുഗേന \(സ്യം\)\]](#) പടിവിസം [\[പടിവിംസം \(സീം\), പടിവിസം \(സ്യം\)\]](#) റപേത്വാ ഭാജേസും. അഥ ഖോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു ആയസ്മന്തം യസം കാകണ്ഡകപുത്തം ഏതദവോചും - “ഏസോ തേ, ആവുസോ യസ, ഹിരഞ്ഞസ്സ പടിവീസോ”തി. “നത്ഥി, മേ ആവുസോ, ഹിരഞ്ഞസ്സ പടിവീസോ, നാഹം ഹിരഞ്ഞം സാദിയാമീ”തി. അഥ ഖോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു - “അയം ആവുസോ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ ഉപാസകേ സദ്ധേ പസന്നേ അക്കോസതി, പരിഭാസതി, അപ്പസാദം കരോതി; ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം കരോമാ”തി തേ. തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം അകംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേസാലികേ വജ്ജിപുത്തകേ ഭിക്ഖു ഏതദവോച - “ഭഗവതാ, ആവുസോ, പഞ്ഞത്തം - ‘പടിസാരണീയകമ്മകതസ്സ ഭിക്ഖുനോ അനുദുതോ ദാതബ്ബോ’തി. ദേമ മേ, ആവുസോ, അനുദുതം ഭിക്ഖു”ന്തി.

അഥ ഖോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു ഏകം ഭിക്ഖും സമ്മന്നിത്വാ ആയസ്മതോ യസസ്സ കാകണ്ഡകപുത്തസ്സ അനുദുതം അദംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ അനുദുതേന ഭിക്ഖുനാ

സദ്ധിം വേസാലിം പവിസിത്യാ വേസാലികേ ഉപാസകേ ഏതദവോച -

“അഹം കിരായസ്ഥന്തേ ഉപാസകേ സദ്ധേ പസന്നേ അക്കോസാമി,
പരിഭാസാമി, അപ്പസാദം കരോമി; യോഹം അധമ്മം അധമ്മോതി വദാമി,
ധമ്മം ധമ്മോതി വദാമി, അവിനയം അവിനയോതി വദാമി, വിനയം
വിനയോതി വദാമി.

൪൪൭. “ഏകമിദം, ആവുസോ, സമയം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി
ജേതവന്നേ അന്നാമപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തത്ര ഖോ, ആവുസോ, ഭഗവാ ഭിക്ഖു
ആമന്തേസി - [അം നിം ൪.൫] ‘ചത്താരോമേ, ഭിക്ഖവേ, ചന്ദിമസൂരിയാനം
ഉപക്കിലേസോ, യേഹി ഉപക്കിലേസേഹി ഉപക്കിലിട്ഠാ ചന്ദിമസൂരിയാ ന
തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. കതമേ ചത്താരോ? അബ്ഭം, ഭിക്ഖവേ,
ചന്ദിമസൂരിയാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ
ചന്ദിമസൂരിയാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി ന വിരോചന്തി. മഹികാ, ഭിക്ഖവേ,
ചന്ദിമസൂരിയാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ
ചന്ദിമസൂരിയാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. യുമരജോ, ഭിക്ഖവേ,
ചന്ദിമസൂരിയാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ
ചന്ദിമസൂരിയാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. രാഹു, ഭിക്ഖവേ,
അസൂരിനോ ചന്ദിമസൂരിയാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന
ഉപക്കിലിട്ഠാ ചന്ദിമസൂരിയാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. ഇമേ
ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ചത്താരോ ചന്ദിമസൂരിയാനം ഉപക്കിലേസോ, യേഹി
ഉപക്കിലേസേഹി ഉപക്കിലിട്ഠാ ചന്ദിമസൂരിയാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന
വിരോചന്തി. ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ചത്താരോമേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം
ഉപക്കിലേസോ, യേഹി ഉപക്കിലേസേഹി ഉപക്കിലിട്ഠാ ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ
ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. കതമേ ചത്താരോ? സന്തി, ഭിക്ഖവേ,
ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ സുരം പിവന്തി, മേരയം പിവന്തി, സുരാമേരയപാനാ
അപ്പടിവിരതാ - അയം, ഭിക്ഖവേ, പഠമോ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം
ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ
ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഏകേ
സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ മേമുനം ധമ്മം പടിസേവന്തി, മേമുനധമ്മാ അപ്പടിവിരതാ -
അയം, ഭിക്ഖവേ, ദുതിയോ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന
ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി,
ന വിരോചന്തി. പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ
ജാതരൂപരജതം സാദിയന്തി, ജാതരൂപരജതപ്പടിഗൃഹണാ അപ്പടിവിരതാ - അയം,
ഭിക്ഖവേ, തതിയോ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന
ഉപക്കിലിട്ഠാ ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന
വിരോചന്തി. പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ മിച്ഛാജീവേന
ജീവിതം കപ്പേന്തി; മിച്ഛാജീവാ അപ്പടിവിരതാ - അയം, ഭിക്ഖവേ, ചതുത്ഥോ
സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം ഉപക്കിലേസോ, യേന ഉപക്കിലേസേന ഉപക്കിലിട്ഠാ
ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ ന തപന്തി, ന ഭാസന്തി, ന വിരോചന്തി. ഇമേ ഖോ,
ഭിക്ഖവേ, ചത്താരോ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാനം ഉപക്കിലേസോ, യേഹി
ഉപക്കിലേസേഹി ഉപക്കിലിട്ഠാ ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ ന തപന്തി, ന
ഭാസന്തി , ന വിരോചന്തി’. “ഇദമവോചാവുസോ, ഭഗവാ. ഇദം വത്ഥാന
സുഗതോ അമാപരം ഏതദവോച സത്ഥാ -

“രാഗദോസപരിക്ലിട്ഠാ, ഏകേ സമണ്ണബ്രാഹ്മണാ;

അവിജ്ഞാനീവുടാ [അവിജ്ഞാനീവുതാ (സ്യാം)] പോസാ,
പിയരുപാഭിനന്ദിനോ.

“സുരം പിവന്തി മേരയം, പടിസേവന്തി മേമുനം;
രജതം ജാതരൂപഞ്ച, സാദിയന്തി അവിദുസു.

“മിച്ഛാജീവേന ജീവന്തി, ഏകേ സമണ്ഡ്രാഹണാ;
ഏതേ ഉപക്കിലേസാ വുത്താ, ബുദ്ധേനാദിച്ചബന്ധുനാ.

“യേഹി ഉപക്കിലേസേഹി ഉപക്കിലിട്ഠാ, ഏകേ സമണ്ഡ്രാഹണാ;
ന തപന്തി ന ഭാസന്തി, അസുദ്ധാ സരജാ മഗാ.

“അന്ധകാരേന ഓനദ്ധാ, തണ്ഹാദാസാ സനേത്തികാ;
വഡ്ഡേന്തി കടസിം ഘോരം, ആദിയന്തി പുനബ്ഭവന്തി.

“ഏവംവാദീ കിരാഹം ആയസ്മന്തേ ഉപാസകേ സദ്ധേ പസന്നേ
അക്കോസാമി, പരിഭാസാമി, അപ്പസാദം കരോമി; യോഹം അധമ്മം
അധമ്മോതി വദാമി, ധമ്മം ധമ്മോതി വദാമി, അവിനയം അവിനയോതി
വദാമി, വിനയം വിനയോതി വദാമി.

ർഭവ. [സം നിം റ്.നന്തര ഇദം വത്സു ആഗതം] “ഏകമിദം, ആവുസോ,
സമയം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ
പന സമയേന രാജന്തേപുരേ രാജപരിസായം സന്നിസിന്നാനം സന്നിപതിതാനം
അയമന്തരക്വാ ഉദപാദി - ‘കപ്പതി സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം
ജാതരൂപരജതം; സാദിയന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം;
പടിഗുണ്ഹന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതന്തി. തേന ഖോ
പനാവുസോ സമയേന, മണിച്ചുളകോ ഗാമണീ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ
ഹോതി. അഥ ഖോ, ആവുസോ, മണിച്ചുളകോ ഗാമണീ തം പരിസം
ഏതദവോച - ‘മാ അയ്യാ ഏവം അവചുത്ഥ. ന കപ്പതി സമണാനം
സക്യപുത്തിയാനം ജാതരൂപരജതം; ന സാദിയന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ
ജാതരൂപരജതം; ന പടിഗുണ്ഹന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം;
നിക്ഖിത്തമണിസുവണ്ണാ സമണാ സക്യപുത്തിയാ അപേതജാതരൂപരജതാ’തി.
അസക്ഖി ഖോ, ആവുസോ, മണിച്ചുളകോ ഗാമണീ തം പരിസം
സന്താപേതും.

“അഥ ഖോ, ആവുസോ, മണിച്ചുളകോ ഗാമണീ തം പരിസം സന്താപേതാ
യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേതാ
ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ, ആവുസോ, മണിച്ചുളകോ
ഗാമണീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘ഇധ, ഭന്തേ, രാജന്തേപുരേ രാജപരിസായം
സന്നിസിന്നാനം സന്നിപതിതാനം അയമന്തരക്വാ ഉദപാദി - കപ്പതി സമണാനം
സക്യപുത്തിയാനം ജാതരൂപരജതം; സാദിയന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ
ജാതരൂപരജതം; പടിഗുണ്ഹന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതന്തി.
ഏവം വുത്തേ അഹം ഭന്തേ, തം പരിസം ഏതദവോചം - മാ അയ്യാ ഏവം
അവചുത്ഥ. ന കപ്പതി സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം ജാതരൂപരജതം; ന
സാദിയന്തി സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം ; ന പടിഗുണ്ഹന്തി
സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം; നിക്ഖിത്തമണിസുവണ്ണാ സമണാ

സകൃപുത്തിയാ അപേതജാതരൂപരജതാതി. അസക്ഖിം വോ അഹം, ഭന്തേ, തം പരിസം സന്താപേതും. കച്ചാഹം, ഭന്തേ, ഏവം ബ്യാകരമാനോ വുത്തവാദീ ചേവ ഭഗവതോ ഹോമി, ന ച ഭഗവന്തം അഭൂതേന അബ്ഭാചിക്ഖാമി, ധമ്മസ്സ ചാനുധമ്മം ബ്യാകരോമി, ന ച കോചി സഹധമ്മികോ വാദാനുവാദോ ഗാരയ്ഹം റാനം ആഗച്ഛതി'തി? 'തഗ്ഘ ത്വം, ഗാമണി, ഏവം ബ്യാകരമാനോ വുത്തവാദീ ചേവ മേ ഹോസി; ന ച മം അഭൂതേന അബ്ഭാചിക്ഖസി [പാരം പ്രവ], ധമ്മസ്സ ചാനുധമ്മം ബ്യാകരോസി, ന ച കോചി സഹധമ്മികോ വാദാനുവാദോ ഗാരയ്ഹം റാനം ആഗച്ഛതി. ന ഹി, ഗാമണി, കപ്പതി സമണാനം സകൃപുത്തിയാനം ജാതരൂപരജതം; ന സാദിയന്തി സമണാ സകൃപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം; ന പടിഗുണ്ഹന്തി സമണാ സകൃപുത്തിയാ ജാതരൂപരജതം; നിക്ഖിത്തമണിസുവണ്ണാ സമണാ സകൃപുത്തിയാ അപേതജാതരൂപരജതാ. യസ്സ വോ, ഗാമണി, ജാതരൂപരജതം കപ്പതി, പഞ്ചപി തസ്സ കാമഗുണാ കപ്പന്തി. യസ്സ പഞ്ച കാമഗുണാ കപ്പന്തി ഏകംസേനേതം, ഗാമണി, ധാരേയ്യാസി - അസ്സമണ്ഡമോ അസകൃപുത്തിയധമ്മോതി. അപി ചാഹം, ഗാമണി, ഏവം വദാമി തിണം തിണത്ഥികേന പരിയേസിതബ്ബം; ദാരു ദാരുത്ഥികേന പരിയേസിതബ്ബം; സകടം സകടത്ഥികേന പരിയേസിതബ്ബം; പുരിസോ പുരിസത്ഥികേന പരിയേസിതബ്ബോ. ന ത്വേവാഹം, ഗാമണി, കേനചി പരിയായേന ജാതരൂപരജതം സാദിതബ്ബം പരിയേസിതബ്ബന്തി വദാമി'തി.

“ഏവംവാദീ കിരാഹം ആയസ്ഥന്തേ ഉപാസകേ സദ്ധേ പസന്നേ അക്കോസാമി, പരിഭാസാമി, അപ്പസാദം കരോമി; യോഹം അധമ്മം അധമ്മോതി വദാമി, ധമ്മം ധമ്മോതി വദാമി, അവിനയം അവിനയോതി വദാമി, വിനയം വിനയോതി വദാമി.

രർന്ത. “ഏകമിദം, ആവുസോ, സമയം ഭഗവാ രാജഗഹേ ആയസ്ഥന്തം ഉപന്നന്തം സകൃപുത്തം ആരബ്ഭ ജാതരൂപരജതം പടിക്ഖിപി, സിക്ഖാപദഞ്ച പഞ്ഞപേസി. ഏവംവാദീ കിരാഹം ആയസ്ഥന്തേ ഉപാസകേ സദ്ധേ പസന്നേ അക്കോസാമി, പരിഭാസാമി, അപ്പസാദം കരോമി; യോഹം അധമ്മം അധമ്മോതി വദാമി, ധമ്മം ധമ്മോതി വദാമി, അവിനയം അവിനയോതി വദാമി, വിനയം വിനയോതി വദാമി”തി.

ഏവം വുത്തേ വേസാലികാ ഉപാസകാ ആയസ്ഥന്തം യസം കാകണ്ഡകപുത്തം ഏതദവോചും - “ഏകോവ ഭന്തേ, അയ്യോ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ സമണോ സകൃപുത്തിയോ. സബ്ബേവിമേ അസ്സമണാ അസകൃപുത്തിയാ. വസതു, ഭന്തേ, അയ്യോ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേസാലിയം. മയം അയ്യസ്സ യസസ്സ കാകണ്ഡകപുത്തസ്സ ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമ ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരാന”ന്തി. അഥ വോ ആയസ്ഥാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേസാലികേ ഉപാസകേ സന്താപേത്വാ അനുദുതേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ആരാമം അഗമാസി.

അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു അനുദുതം ഭിക്ഖു പുച്ഛിംസു - “ഖമാപിതാവുസോ, യസേന കാകണ്ഡകപുത്തേന വേസാലികാ ഉപാസകാ”തി ? “ഉപാസകേഹി പാപികം നോ, ആവുസോ, കതം. ഏകോവ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ സമണോ സകൃപുത്തിയോ കതോ. സബ്ബേവ മയം അസ്സമണാ അസകൃപുത്തിയാ കതാ”തി. അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു - “അയം, ആവുസോ, യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ

അമ്ഹേഹി അസമ്മതോ ഗിഹീനം പകാസേസി; ഹന്ദസ്സ മയം ഉക്വേപനീയകമ്മം കരോമാ”തി. തേ തസ്സ ഉക്വേപനീയകമ്മം കത്തുകാമാ സന്നിപതിംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വേഹാസം അബ്ഭുഗ്ഗന്താ കോസമ്ബിയം പച്ചുട്ഠാസി.

൪൫൦. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ പാവേയുകാനഞ്ച [പാവേയുകാനഞ്ച (സ്യാം)] അവന്തിദക്ഖിണാപഥകാനഞ്ച ഭിക്ഖുനം സന്തികേ ദുതം പാഹേസി - “ആഗച്ഛന്തു ആയസ്മന്താ; ഇമം അധികരണം ആദിയിസ്സാമ. പുരേ അധമ്മോ ദിപ്പതി, ധമ്മോ പടിബാഹിയതി; അവിനയോ ദിപ്പതി, വിനയോ പടിബാഹിയതി; പുരേ അധമ്മവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, ധമ്മവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി; അവിനയവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, വിനയവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ അഹോഗങ്ഗേ പബ്ബതേ പടിവസതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ യേന അഹോഗങ്ഗോ പബ്ബതോ, യേനായസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം സമ്ഭൂതം സാണവാസിം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ ആയസ്മന്തം സമ്ഭൂതം സാണവാസിം ഏതദവോച - “ഇമേ, ഭന്തേ, വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു വേസാലിയം ദസ വത്സുനി ദീപേന്തി - കപ്പതി സിങ്ഗിലോണകപ്പോ, കപ്പതി ദൗളുകപ്പോ, കപ്പതി ഗാമന്തരകപ്പോ, കപ്പതി ആവാസകപ്പോ, കപ്പതി അനുമതികപ്പോ, കപ്പതി ആചിണ്ണകപ്പോ, കപ്പതി അമമിതകപ്പോ, കപ്പതി ജളോഗിം പാതും, കപ്പതി അദസകം നിസീദനം, കപ്പതി ജാതരൂപരജതന്തി. ഹന്ദ മയം, ഭന്തേ, ഇമം അധികരണം ആദിയിസ്സാമ. പുരേ അധമ്മോ ദിപ്പതി, ധമ്മോ പടിബാഹിയതി; അവിനയോ ദിപ്പതി, വിനയോ പടിബാഹിയതി; പുരേ അധമ്മവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, ധമ്മവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി; അവിനയവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, വിനയവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി”തി. “ഏവമാവുസോ”തി ഖോ ആയസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ ആയസ്മന്തോ യസസ്സ കാകണ്ഡകപുത്തസ്സ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ സട്ഠിമത്താ പാവേയുകാ ഭിക്ഖു - സബ്ബേ ആരഞ്ഞികാ, സബ്ബേ പിണ്ഡപാതികാ, സബ്ബേ പംസുകുലികാ, സബ്ബേ തേചീവരികാ, സബ്ബേവ അരഹന്തോ - അഹോഗങ്ഗേ പബ്ബതേ സന്നിപതിംസു. അട്ഠാസീതിമത്താ അവന്തിദക്ഖിണാപഥകാ ഭിക്ഖു - അപ്പേകച്ചേ ആരഞ്ഞികാ, അപ്പേകച്ചേ പിണ്ഡപാതികാ, അപ്പേകച്ചേ പംസുകുലികാ, അപ്പേകച്ചേ തേചീവരികാ, സബ്ബേവ അരഹന്തോ - അഹോഗങ്ഗേ പബ്ബതേ സന്നിപതിംസു. അഥ ഖോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം മന്തയമാനാനം ഏതദഹോസി - “ഇദം ഖോ അധികരണം കക്ഖളഞ്ച, വാളഞ്ച; കം നു ഖോ മയം പക്ഖം ലഭേയ്യാമ, യേന മയം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ ബലവന്തന്തരാ അസ്സാമാ”തി.

൪൫൧. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ രേവതോ സോരേയ്യേ പടിവസതി - ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവീ ലജ്ജി കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. അഥ ഖോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ സോരേയ്യേ പടിവസതി - ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ

ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി
കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സചേ മയം ആയസ്ഥന്തം രേവതം പക്ഖം
ലഭിസ്സാമ, ഏവം മയം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ ബലവന്തരാ അസ്സാമാ”തി.
അസ്സോസി ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ - ദിബ്ബായ സോതയാതുയാ വിസുദ്ധായ
അതിക്കന്തമാനുസികായ - മേരാനം ഭിക്ഖുനം മന്തയമാനാനം. സുത്ഥാനസ്സ
ഏതദഹോസി - “ഇദം ഖോ അധികരണം കക്ഖളഞ്ച വാളഞ്ച. ന ഖോ മേതം
പതിരുപം യോഹം ഏവരുപേ അധികരണേ ഓസക്കേയം. ഇദാനി ച പന
തേ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛിസ്സന്തി. സോഹം തേഹി ആകിസ്സോ ന ഫാസു ഗമിസ്സാമി.
യംനുനാഹം പടികച്ചേവ ഗച്ഛേയ”ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ
സോരേയ്യാ സങ്കസ്സം അഗമാസി.

അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു സോരേയ്യാ ഗന്ത്വാ പുച്ഛിംസു - “കഹം
ആയസ്ഥാ രേവതോ”തി? തേ ഏവമാഹംസു - “ഏസായസ്ഥാ രേവതോ
സങ്കസ്സം ഗതോ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ സങ്കസ്സാ കണ്ണകുജ്ജം
[കന്നകുജ്ജം (സീഃ)] അഗമാസി. അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു സങ്കസ്സം ഗന്ത്വാ
പുച്ഛിംസു - “കഹം ആയസ്ഥാ രേവതോ”തി? തേ ഏവമാഹംസു -
“ഏസായസ്ഥാ രേവതോ കണ്ണകുജ്ജം ഗതോ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ
രേവതോ കണ്ണകുജ്ജാ ഉദുമ്പരം അഗമാസി. അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു
കണ്ണകുജ്ജം ഗന്ത്വാ പുച്ഛിംസു - “കഹം ആയസ്ഥാ രേവതോ”തി? തേ
ഏവമാഹംസു - “ഏസായസ്ഥാ രേവതോ ഉദുമ്പരം ഗതോ”തി. അഥ ഖോ
ആയസ്ഥാ രേവതോ ഉദുമ്പരാ അഗ്ഗളപുരം അഗമാസി. അഥ ഖോ മേരാ
ഭിക്ഖു ഉദുമ്പരം ഗന്ത്വാ പുച്ഛിംസു - “കഹം ആയസ്ഥാ രേവതോ”തി? തേ
ഏവമാഹംസു - “ഏസായസ്ഥാ രേവതോ അഗ്ഗളപുരം ഗതോ”തി. അഥ ഖോ
ആയസ്ഥാ രേവതോ അഗ്ഗളപുരാ സഹജാതിം [സഹജാതിം (കഃ)] അഗമാസി.
അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു അഗ്ഗളപുരം ഗന്ത്വാ പുച്ഛിംസു - “കഹം ആയസ്ഥാ
രേവതോ”തി? തേ ഏവമാഹംസു - “ഏസായസ്ഥാ രേവതോ സഹജാതിം
ഗതോ”തി. അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു ആയസ്ഥന്തം രേവതം സഹജാതിയം
സമ്ഭാവേസു.

൪൫൨. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസി ആയസ്ഥന്തം യസം
കാകണ്ഡകപുത്തം ഏതദവോച - “അയം, ആവുസോ, ആയസ്ഥാ രേവതോ
ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ
വിയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സചേ മയം
ആയസ്ഥന്തം രേവതം പഞ്ചം പുച്ഛിസ്സാമ, പടിബലോ ആയസ്ഥാ രേവതോ
ഏകേനേവ പഞ്ചേന സകലവി രത്തിം വീതിനാമേതും. ഇദാനി ച
പനായസ്ഥാ രേവതോ അന്തേവാസികം [അന്തേവാസിം (സ്യഃ)] സരഭാണകം
ഭിക്ഖും അജ്ജേയസിസ്സന്തി. സോ ത്വം തസ്സ ഭിക്ഖുനോ
സരഭണ്ണപരിയോസാനേ ആയസ്ഥന്തം രേവതം ഉപസങ്കമിത്വാ ഇമാനി ദസ
വത്ഥുനി പുച്ഛേയ്യാസി”തി. “ഏവം ഭന്തേ”തി ഖോ ആയസ്ഥാ യസോ
കാകണ്ഡകപുത്തോ ആയസ്ഥതോ സമ്ഭൂതസ്സ സാണവാസിസ്സ പച്ചസ്സോസി. അഥ
ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ അന്തേവാസികം സരഭാണകം ഭിക്ഖും അജ്ജേയസി.
അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ
സരഭണ്ണപരിയോസാനേ യേനായസ്ഥാ രേവതോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ
ആയസ്ഥന്തം രേവതം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസിദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ
ഖോ ആയസ്ഥാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ ആയസ്ഥന്തം രേവതം

ഏതദവോച - “കപ്പതി, ഭന്തേ, സിങ്ഗിലോണകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, സിങ്ഗിലോണകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, സിങ്ഗിനാ ലോണം പരിഹരിതും - യത്ഥ അലോണകം ഭവിസ്സതി തത്ഥ പരിഭുഞ്ജിസ്സാമീ”തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, ദ്വങ്ഗുലായ ഛായായ വീതിവത്തായ, വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജിതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, ഗാമന്തരകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ഗാമന്തരകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ - ഇദാനി ഗാമന്തരം ഗമിസ്സാമീതി - ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം ഭോജനം ഭുഞ്ജിതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, ആവാസകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ആവാസകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, സമബഹുലാ ആവാസാ സമാനസീമാ നാനുപോസഥം കാതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, അനുമതികപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, അനുമതികപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, വഗ്ഗേന സങ്ഘേന കമ്മം കാതും - ആഗതേ ഭിക്ഖു അനുമാണേസ്സാമാ”തി [\[അനുജാനിസ്സാമാതി, അനുജാനേസ്സാമാതി, അനുമതിം ആണേസ്സാമാതി \(കം\)\]](#)? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, ആചിണ്ണകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ആചിണ്ണകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, ഇദം മേ ഉപജ്ജായേന അജ്ജയാചിണ്ണം, ഇദം മേ ആചരിയേന അജ്ജയാചിണ്ണം, തം അജ്ജയാചരിതു”ന്തി? “ആചിണ്ണകപ്പോ വോ, ആവുസോ, ഏകച്ചോ കപ്പതി, ഏകച്ചോ ന കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, അമമിതകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, അമമിതകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, യം തം വീരം വീരഭാവം വിജഹിതം, അസമ്പത്തം ദധിഭാവം, തം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പാതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, ജളോഗിം പാതു”ന്തി? “കാ സാ, ആവുസോ, ജളോഗീ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, യാ സാ സുരാ ആസുതാ, അസമ്പത്താ മജ്ജഭാവം, സാ പാതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, അദസകം നിസീദന”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “കപ്പതി, ഭന്തേ, ജാതരുപരജത”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. “ഇമേ, ഭന്തേ, വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു വേസാലിയം ഇമാനി ദസ വത്ഥുനി ദീപേന്തി. ഹന്ദ മയം, ഭന്തേ, ഇമം അധികരണം ആദിയിസ്സാമ. പുരേ അധമ്മോ ദിപ്പതി, ധമ്മോ പടിബാഹിയുതി; അവിനയോ ദിപ്പതി, വിനയോ പടിബാഹിയുതി; പുരേ അധമ്മവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, ധമ്മവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി; അവിനയവാദിനോ ബലവന്തോ ഹോന്തി, വിനയവാദിനോ ദുബ്ബലാ ഹോന്തി”തി. “ഏവമാവുസോ”തി വോ ആയസ്ഥാ രേവതോ ആയസ്ഥതോ യസസ്സ കാകണ്ഡകപുത്തസ്സ പച്ചസ്സോസി.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨. ദുതിയഭാണവാരോ

൪൫൩. അസ്സോസും വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു - “യസോ കിര കാകണ്ഡകപുത്തോ ഇദം അധികരണം ആദിയിതുകാമോ പക്ഖം പരിയേസതി, ലഭതി ച കിര പക്ഖ”ന്തി. അഥ വോ വേസാലികാനം വജ്ജിപുത്തകാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “ഇദം വോ അധികരണം കക്ഖളഞ്ച വാളഞ്ച. കം നു വോ മയം പക്ഖം ലഭേയ്യാമ, യേന മയം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ ബലവന്തരാ അസ്സാമാ”തി.

അഥ വോ വേസാലികാനം വജ്ജിപുത്തകാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “അയം വോ ആയസ്മാ രേവതോ ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ വീയത്തോ മേധാവി ലജ്ജി ക്കുച്ചുകോ സിക്ഖാകാമോ. സചേ മയം ആയസ്മന്തം രേവതം പക്ഖം ലഭേയ്യാമ, ഏവം മയം ഇമസ്മിം അധികരണേ ബലവന്തരാ അസ്സാമാ”തി.

അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു പഹുതം സാമണകം പരിക്ഖാരം പടിയാദേസും - പത്തമ്പി, ചീവരമ്പി, നിസീദനമ്പി, സൂചിഘരമ്പി, കായബന്ധനമ്പി, പരിസ്സാവനമ്പി, ധമ്മകരണമ്പി. അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു തം സാമണകം പരിക്ഖാരം ആദായ നാവായ സഹജാതിം ഉജ്ജവിംസു; നാവായ പച്ചോരോഹിത്യാ അന്തരരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ ഭത്തവിസ്സഗ്ഗം കരോന്തി. അഥ വോ ആയസ്മതോ സാജ്ഹസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലിനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - “കേ നു വോ ധമ്മവാദിനോ - പാചീനകാ വാ ഭിക്ഖു, പാവേയ്യാകാ വാ”തി? അഥ വോ ആയസ്മതോ സാജ്ഹസ്സ, ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച ചേതസാ പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ, ഏതദഹോസി - “അധമ്മവാദിനോ പാചീനകാ ഭിക്ഖു, ധമ്മവാദിനോ പാവേയ്യാകാ [\[പാവേയ്യാകാ \(സുാ\)\]](#) ഭിക്ഖു”തി.

അഥ വോ അന്തരരാ സുദ്ധാവാസകായികാ ദേവതാ ആയസ്മതോ സാജ്ഹസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമന്തായ - സേയ്യമാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമ്മിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ സുദ്ധാവാസേസു ദേവേസു അന്തരഹിതാ - ആയസ്മതോ സാജ്ഹസ്സ സമ്മുഖേ പാതുരഹോസി. അഥ വോ സാ ദേവതാ ആയസ്മന്തം സാജ്ഹം ഏതദവോച - “സാധു, ഭന്തേ സാജ്ഹ, അധമ്മവാദീ പാചീനകാ ഭിക്ഖു, ധമ്മവാദീ പാവേയ്യാകാ ഭിക്ഖു. തേന ഹി, ഭന്തേ സാജ്ഹ, യഥാധമ്മോ തഥാ തിട്ഠാഹീ”തി. “പുണ്ണേപി ചാഹം, ദേവതേ, ഏതരഹി ച യഥാധമ്മോ തഥാ റിതോ ; അപി ചാഹം ന താവ ദിട്ഠിം ആവി കരോമി, അപ്പേവ നാമ മം ഇമസ്മിം അധികരണേ സമ്മന്നേയ്യാ”തി.

൪൫൪. അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു തം സാമണകം പരിക്ഖാരം ആദായ യേനായസ്മാ രേവതോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം രേവതം ഏതദവോചും - “പടിഗ്ഗണ്ഹാതു, ഭന്തേ, മേരോ സാമണകം പരിക്ഖാരം - പത്തമ്പി, ചീവരമ്പി, നിസീദനമ്പി, സൂചിഘരമ്പി, കായബന്ധനമ്പി, പരിസ്സാവനമ്പി, ധമ്മകരണമ്പി”തി. “അലം, ആവുസോ, പരിപുണ്ണം മേ പത്തചീവര”ന്തി ന ഇച്ഛി പടിഗ്ഗഹേതും.

തേന വോ പന സമയേന ഉത്തരോ നാമ ഭിക്ഖു വീസതിവസ്സോ ആയസ്മതോ രേവതസ്സ ഉപട്ഠാകോ ഹോതി. അഥ വോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു യേനായസ്മാ ഉത്തരോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉത്തരം ഏതദവോചും - “പടിഗ്ഗണ്ഹാതു ആയസ്മാ ഉത്തരോ സാമണകം പരിക്ഖാരം - പത്തമ്പി, ചീവരമ്പി, നിസീദനമ്പി, സൂചിഘരമ്പി, കായബന്ധനമ്പി, പരിസ്സാവനമ്പി, ധമ്മകരണമ്പി”തി. “അലം, ആവുസോ, പരിപുണ്ണം മേ പത്തചീവര”ന്തി ന ഇച്ഛി പടിഗ്ഗഹേതും. “മനുസ്സാ വോ, ആവുസോ ഉത്തര, ഭഗവതോ സാമണകം പരിക്ഖാരം ഉപനാമേന്തി. സചേ ഭഗവാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, തേനേവ തേ അത്തമനാ ഹോന്തി. നോ ചേ ഭഗവാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, ആയസ്മതോ [\[ആയസ്മതോ ച \(സുാ\)\]](#)

ആനന്ദസ്സ ഉപനാമേന്തി - പടിഗുണ്ഹാതു, ഭന്തേ, മേരോ സാമണകം പരിക്ഖാരം. യഥാ ഭഗവതാ പടിഗുഹിതോ, ഏവമേവ സോ ഭവിസ്സതി. പടിഗുണ്ഹാതു ആയസ്മാ ഉത്തരോ സാമണകം പരിക്ഖാരം. യഥാ മേരേന പടിഗുഹിതോ, ഏവമേവ സോ ഭവിസ്സതി"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉത്തരോ വേസാലികേഹി വജ്ജിപുത്തേഹി ഭിക്ഖുഹി നിപ്പിളിയമാനോ ഏകം ചീവരം അഗ്ഗഹേസി. "വദേയ്യാമ, ആവുസോ, യേന അത്ഥോ"തി. "ഏത്തകം ആയസ്മാ ഉത്തരോ മേരം വദേതു; ഏത്തകഞ്ച, ഭന്തേ, മേരോ സഞ്ഘമജ്ജേ വദേതു - 'പുരത്ഥിമേസു ജനപദേസു ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഉപ്പജ്ജന്തി. യമ്മവാദീ പാചീനകാ ഭിക്ഖു, അയമ്മവാദീ പാവേയ്യാകാ ഭിക്ഖു"തി. "ഏവമാവുസോ"തി ഖോ ആയസ്മാ ഉത്തരോ വേസാലികാനം വജ്ജിപുത്തകാനം ഭിക്ഖുനം പടിസ്സുതാ യേനായസ്മാ രേവതോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്ഥന്തം രേവതം ഏതദവോച - "ഏത്തകം, ഭന്തേ, മേരോ സഞ്ഘമജ്ജേ വദേതു - 'പുരത്ഥിമേസു ജനപദേസു ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഉപ്പജ്ജന്തി . യമ്മവാദീ പാചീനകാ ഭിക്ഖു, അയമ്മവാദീ പാവേയ്യാകാ ഭിക്ഖു"തി. "അയമ്മേ മം ത്വം, ഭിക്ഖു, നിയോജേസി"തി മേരോ ആയസ്ഥന്തം ഉത്തരം പണാമേസി.

അഥ ഖോ വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു ആയസ്ഥന്തം ഉത്തരം ഏതദവോചും - "കിം, ആവുസോ ഉത്തര, മേരോ ആഹാ"തി? "പാപികം നോ, ആവുസോ, കതം. 'അയമ്മേ മം ത്വം, ഭിക്ഖു, നിയോജേസി"തി മേരോ മം പണാമേസീതി. "നനു ത്വം, ആവുസോ [ആവുസോ ഉത്തര (സ്യാം കം)], വുഡ്ഢോ വീസതിവസ്സോസി"തി? "ആമാവുസോ, അപി ച മയം ഗരുനിസ്സയം ഗണ്ഹാമാ"തി.

൪൫൫. അഥ ഖോ സഞ്ഘോ തം അധികരണം വിനിച്ഛിനിതുകാമാോ സന്നിപതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ സഞ്ഘം ഞാപേസി -

"സുണാതു മേ, ആവുസോ, സഞ്ഘോ. സചേ മയം ഇമം അധികരണം ഇധ വുപസമേസ്സാമ, സിയാപി മൂലാദായകാ [മൂലാദായകാ (സീം)] ഭിക്ഖു പുനകമ്മായ ഉക്കോടേയ്യാം. യദി സഞ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്യം, യത്ഥേവിമം അധികരണം സമുപ്പന്നം, സഞ്ഘോ തത്ഥേവിമം അധികരണം വുപസമേയ്യാ"തി.

അഥ ഖോ മേരോ ഭിക്ഖു വേസാലിം അഗമംസു - തം അധികരണം വിനിച്ഛിനിതുകാമാ.

തേന ഖോ പന സമയേന സബ്ബകാമീ നാമ പഥബ്ധാ സഞ്ഘത്ഥേരോ വീസവസ്സസതികോ ഉപസമ്പദായ, ആയസ്ഥതോ ആനന്ദസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ, വേസാലിയം പടിവസതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ ആയസ്ഥന്തം സമ്ഭൂതം സാണവാസിം ഏതദവോച - "അഹം, ആവുസോ, യസ്ഥിം വിഹാരേ സബ്ബകാമീ മേരോ വിഹാരതി, തം വിഹാരം ഉപഗച്ഛാമി. സോ ത്വം കാലസ്സേവ ആയസ്ഥന്തം സബ്ബകാമിം ഉപസങ്കമിത്വാ ഇമാനി ദസ വത്സുനി പുച്ഛേയ്യാസി"തി.

"ഏവം ഭന്തേ"തി ഖോ ആയസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസി ആയസ്ഥതോ രേവതസ്സ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ, യസ്ഥിം വിഹാരേ സബ്ബകാമീ മേരോ വിഹാരതി, തം വിഹാരം ഉപഗച്ഛി. ഗബ്ഭേ ആയസ്ഥതോ സബ്ബകാമിസ്സ സേനാസനം പഞ്ഞത്തം ഹോതി, ഗബ്ഭപ്പമുഖേ ആയസ്ഥതോ

രേവതസ്സ. അഥ വോ ആയസ്മാ രേവതോ - അയം മേരോ മഹല്ലകോ ന
 നിപജ്ജതിതി - ന സേയ്യം കപ്പേസി. ആയസ്മാ സബ്ബകാമീ - അയം ഭിക്ഖു
 ആഗന്തുക്കോ കിലന്തോ ന നിപജ്ജതിതി - ന സേയ്യം കപ്പേസി. അഥ വോ
 ആയസ്മാ സബ്ബകാമീ രത്തിയാ പച്ചുസസമയം പച്ചുടായ ആയസ്മന്തം
 രേവതം ഏതദവോച - “കതമേന ത്വം ഭൂമി വിഹാരേണ ഏതരഹി ബഹുലം
 വിഹരസി”തി? “മേത്താവിഹാരേണ വോ അഹം , ഭന്തേ, ഏതരഹി ബഹുലം
 വിഹരാമീ”തി. “കുല്ല്വകവിഹാരേണ കിര ത്വം ഭൂമി ഏതരഹി ബഹുലം
 വിഹരസി . കുല്ല്വകവിഹാരോ ഏസോ **[ഹേസോ (സ്യം)]** ഭൂമി യദിദം
 മേത്താ”തി. “പുണ്ണേപി മേ, ഭന്തേ, ഗിഹിഭൂതസ്സ ആചിണ്ണാ മേത്താ. തേനാഹം
 ഏതരഹിപി മേത്താവിഹാരേണ ബഹുലം വിഹരാമി, അപി ച വോ മയാ
 ചിരപ്പത്തം അരഹത്ത”ന്തി. “മേരോ പന, ഭന്തേ, കതമേന വിഹാരേണ
 ഏതരഹി ബഹുലം വിഹരതീ”തി? “സുണ്ണതാവിഹാരേണ വോ അഹം ഭൂമി
 ഏതരഹി ബഹുലം വിഹരാമീ”തി. “മഹാപുരിസവിഹാരേണ കിര, ഭന്തേ,
 മേരോ ഏതരഹി ബഹുലം വിഹരതി. മഹാപുരിസവിഹാരോ ഏസോ, ഭന്തേ,
 യദിദം സുണ്ണതാ”തി. “പുണ്ണേപി മേ ഭൂമി ഗിഹിഭൂതസ്സ ആചിണ്ണാ സുണ്ണതാ.
 തേനാഹം ഏതരഹിപി സുണ്ണതാവിഹാരേണ ബഹുലം വിഹരാമി, അപി ച
 മയാ ചിരപ്പത്തം അരഹത്ത”ന്തി. അയഞ്ചരഹി മേരാനം ഭിക്ഖുനം
 അന്തരാകമാ വിപ്പകതാ, അമായസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ തസ്മിം
 അനുപ്പത്തോ ഹോതി. അഥ വോ ആയസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ
 യേനായസ്മാ സബ്ബകാമീ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം
 സബ്ബകാമിം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ വോ
 ആയസ്മാ സമ്ഭൂതോ സാണവാസീ ആയസ്മന്തം സബ്ബകാമിം ഏതദവോച -
 “ഇമേ, ഭന്തേ, വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖു വേസാലിയം ദസ
 വത്ഥുനി ദീപേന്തി - കപ്പതി സിങ്ഗിലോണകപ്പോ, കപ്പതി ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ,
 കപ്പതി ഗാമന്തരകപ്പോ, കപ്പതി ആവാസകപ്പോ, കപ്പതി അനുമതികപ്പോ,
 കപ്പതി ആചിണ്ണകപ്പോ, കപ്പതി അമമിതകപ്പോ, കപ്പതി ജളോഗിം , പാതും
 കപ്പതി അദസകം നിസീദനം, കപ്പതി ജാതരൂപരജതന്തി. മേരേണ, ഭന്തേ,
 ഉപജ്ജായസ്സ മൂലേ ബഹുധമ്മോ ച വിനയോ ച പരിയത്തോ. മേരസ്സ ഭന്തേ,
 ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ കഥം ഹോതി? കേ നു വോ
 ധമ്മവാദിനോ - പാചീനകാ വാ ഭിക്ഖു, പാവേയ്യകാ വാ”തി? “തയാപി വോ,
 ആവുസോ, ഉപജ്ജായസ്സ മൂലേ ബഹു ധമ്മോ ച വിനയോ ച പരിയത്തോ.
 തുയ്ഹം പന, ആവുസോ, ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ കഥം ഹോതി?
 കേ നു വോ ധമ്മവാദിനോ - പാചീനകാ വാ ഭിക്ഖു, പാവേയ്യകാ വാ”തി?
 “മയ്ഹം വോ, ഭന്തേ, ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ ഏവം ഹോതി -
 അധമ്മവാദി പാചീനകാ ഭിക്ഖു, ധമ്മവാദി പാവേയ്യകാ ഭിക്ഖുതി; അപി
 ചാഹം ന താവ ദിട്ഠിം ആവി കരോമി, അപ്പേവ നാമ മം ഇമസ്മിം
 അധികരണേ സമ്മന്നേയ്യാ”തി. “മയ്ഹസി വോ, ആവുസോ, ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച
 പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ ഏവം ഹോതി - അധമ്മവാദി പാചീനകാ ഭിക്ഖു, ധമ്മവാദി
 പാവേയ്യകാ ഭിക്ഖുതി; അപി ചാഹം ന താവ ദിട്ഠിം ആവി കരോമി,
 അപ്പേവ നാമ മം ഇമസ്മിം അധികരണേ സമ്മന്നേയ്യാ”തി.

൪൫൬. അഥ വോ സങ്ഘോ തം അധികരണം വിനിച്ഛിനിതുകാമോ
 സന്നിപതി. തസ്മിം വോ പന അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനഗ്ഗാനി ചേവ
 ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിത്തായതി. അഥ വോ
 ആയസ്മാ രേവതോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനഗ്ഗാനി ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ഇമം അധികരണം ഉബ്ബാഹികായ വുപസമേയ്യാ”തി. സങ്ഘോ ചത്താരോ പാചീനകേ ഭിക്ഖു, ചത്താരോ പാവേയ്യകേ ഭിക്ഖു ഉച്ചിനി. പാചീനകാനം ഭിക്ഖുനം - ആയസ്ഥന്തഞ്ച സബ്ബകാമിം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച സാല്ല്ഹം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച ഖുജ്ജസോഭിതം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച വാസഭഗാമികം; പാവേയ്യകാനം ഭിക്ഖുനം - ആയസ്ഥന്തഞ്ച രേവതം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച സമ്ഭൂതം സാണവാസിം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച യസം കാകണ്ഡകപുത്തം, ആയസ്ഥന്തഞ്ച സുമനന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനഗ്ഗാനി ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, സങ്ഘോ ചത്താരോ പാചീനകേ ഭിക്ഖു, ചത്താരോ പാവേയ്യകേ ഭിക്ഖു സമ്മന്നേയ്യ ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാ. ഏസാ ഞ്ഞതി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം ഇമസ്ഥിം അധികരണേ വിനിച്ഛിയമാനേ അനഗ്ഗാനി ചേവ ഭസ്സാനി ജായന്തി, ന ചേകസ്സ ഭാസിതസ്സ അത്ഥോ വിഞ്ഞായതി. സങ്ഘോ ചത്താരോ പാചീനകേ ഭിക്ഖു, ചത്താരോ പാവേയ്യകേ ഭിക്ഖു സമ്മന്നതി ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാ. യസ്സായസ്ഥന്തോ ഖമതി ചത്തുനം പാചീനകാനം ഭിക്ഖുനം, ചത്തുനം പാവേയ്യകാനം ഭിക്ഖുനം സമ്മുതി, ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാ , സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതാ സങ്ഘേന ചത്താരോ പാചീനകാ ഭിക്ഖു, ചത്താരോ പാവേയ്യകാ ഭിക്ഖു, ഉബ്ബാഹികായ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്ഥാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അജിതോ നാമ ഭിക്ഖു ദസവസ്സോ സങ്ഘസ്സ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകോ ഹോതി. അഥ ഖോ സങ്ഘോ ആയസ്ഥന്തന്വി അജിതം സമ്മന്നതി - മേരാനം ഭിക്ഖുനം ആസനപഞ്ഞാപകം. അഥ ഖോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “കത്ഥ നു ഖോ മയം ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാമാ”തി? അഥ ഖോ മേരാനം ഭിക്ഖുനം ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ വാലികാരാമോ രമണീയോ അപ്പസദ്ദോ അപ്പനിഗ്ഘോസോ. യന്തുന മയം വാലികാരാമേ ഇമം അധികരണം വുപസമേയ്യാമാ”തി.

൪൫൭. അഥ ഖോ മേരാ ഭിക്ഖു വാലികാരാമം അഗമംസു - തം അധികരണം വിനിച്ഛിനിതുകാമാ. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം ആയസ്ഥന്തം സബ്ബകാമിം വിനയം പുച്ഛേയ്യ”തി.

ആയസ്ഥാ സബ്ബകാമീ സങ്ഘം ഞാപേസി -

“സുണാതു മേ, ആവുസോ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ല്, അഹം രേവതേന വിനയം പുട്ഠോ വിസ്സജ്ജേയ്യ”ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ ആയസ്ഥന്തം സബ്ബകാമിം ഏതദവോച - “കപ്പതി, ഭന്തേ, സിങ്ഗിലോണകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, സിങ്ഗിലോണകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, സിങ്ഗിനാ ലോണം പരിഹരിതും - യത്ഥ അലോണകം ഭവിസ്സതി തത്ഥ പരിഭുഞ്ജിസ്സാമാ”തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി. [\[പാചിം ൨൪൪ ആദയോ\]](#) “കത്ഥ പടികഖിത്ത”ന്തി? “സാവത്ഥിയം, സുത്തവിഭങ്ഗേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “സന്നിധികാരകഭോജനേ പാചിത്തീയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം പഠമം വത്ഥു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്ഥു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്ഥുസാസനം. ഇദം പഠമം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, ദ്വങ്ഗുലായ ഛായായ വീതിവത്തായ വികാലേ ഭോജനം ഭുഞ്ജിതും”ന്തി ? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാചിം ൨൪൫\]](#). “കത്ഥ പടികഖിത്ത”ന്തി? “രാജഗഹേ, സുത്തവിഭങ്ഗേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? വികാലഭോജനേ പാചിത്തീയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം ദുരിയം വത്ഥു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്ഥു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്ഥുസാസനം. ഇദം ദുരിയം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, ഗാമന്തരകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ഗാമന്തരകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ - ഇദാനി ഗാമന്തരം ഗമിസ്സാമീതി - ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം ഭോജനം ഭുഞ്ജിതും”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാചിം ൨൪൬\]](#). “കത്ഥ പടികഖിത്ത”ന്തി? “സാവത്ഥിയം, സുത്തവിഭങ്ഗേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “അനതിരിത്തഭോജനേ പാചിത്തീയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം തതീയം വത്ഥു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്ഥു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്ഥുസാസനം. ഇദം തതീയം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി , ഭന്തേ, ആവാസകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ആവാസകപ്പോ”തി? “കപ്പതി ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ ആവാസാ സമാനസീമാ നാനുപോസഥം കാതു”ന്തി. “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[മഹാവം ൧൪൧ ആദയോ\]](#). “കത്ഥ പടികഖിത്ത”ന്തി? “രാജഗഹേ, ഉപോസഥസംയുത്തേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “വിനയാതിസാരേ ദുക്കട”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം ചതുത്ഥം വത്ഥു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്ഥു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്ഥുസാസനം. ഇദം ചതുത്ഥം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, അനുമാതികപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, അനുമാതികപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, വഗ്ഗേന സങ്ഘേന കമ്മം കാതും - ആഗതേ ഭിക്ഖു അനുമാനേസ്സാമാ”തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[മഹാവം നവുന ആദയോ\]](#). “കത്ഥ പടീക്ഖിത്ത”ന്തി? “ചമ്പേയ്യകേ, വിനയവത്സുസ്ഥി”ന്തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “വിനയാതിസാരേ ദുക്കട”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം പഞ്ചമം വത്സു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്സു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്സുസാസനം. ഇദം പഞ്ചമം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, ആചിണ്ണകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, ആചിണ്ണകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ - ഇദം മേ ഉപജ്ജായേന അജ്ജയാചിണ്ണം, ഇദം മേ ആചരിയേന അജ്ജയാചിണ്ണം - തം അജ്ജയാചരിതു”ന്തി? “ആചിണ്ണകപ്പോ വോ, ആവുസോ, ഏകച്ചോ കപ്പതി, ഏകച്ചോ ന കപ്പതി”തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം ഛരട്ഠം വത്സു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം . ഇതിപിദം വത്സു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്സുസാസനം. ഇദം ഛരട്ഠം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി , ഭന്തേ, അമമിതകപ്പോ”തി? “കോ സോ, ആവുസോ, അമമിതകപ്പോ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, യം തം വീരം വീരഭാവം വിജഹിതം, അസമ്പത്തം ദധിഭാവം, തം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പാതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാചിം വന്ത\]](#). “കത്ഥ പടീക്ഖിത്ത”ന്തി? “സാവത്ഥിയം, സുത്തവിഭിങ്ങേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “അനതിരിത്തഭോജനേ പാചിത്തിയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം സത്തമം വത്സു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്സു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്സുസാസനം. ഇദം സത്തമം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, ജളോഗിം പാതു”ന്തി? “കാ സാ, ആവുസോ, ജളോഗീ”തി? “കപ്പതി, ഭന്തേ, യാ സാ സുരാ ആസുതാ അസമ്പത്താ മജ്ജഭാവം, സാ പാതു”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാചിം വന്ത\]](#). “കത്ഥ പടീക്ഖിത്ത”ന്തി? “കോസമ്ബിയം, സുത്തവിഭിങ്ങേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി. “സുരാമേരയപാനേ പാചിത്തിയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം അട്ഠമം വത്സു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്സു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്സുസാസനം. ഇദം അട്ഠമം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, അദസകം നിസീദന”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാചിം വന്ത ആദയോ\]](#). “കത്ഥ പടീക്ഖിത്ത”ന്തി? “സാവത്ഥിയം, സുത്തവിഭിങ്ങേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “ഛേദനകേ പാചിത്തിയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം നവമം വത്സു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്സു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്സുസാസനം.

ഇദം നവമം സലാകം നിക്ഖിപാമി”.

“കപ്പതി, ഭന്തേ, ജാതരുപരജത”ന്തി? “നാവുസോ, കപ്പതി”തി [\[പാരാഃ ഓവം ആദയോ\]](#). “കത്ഥ പടിക്ഖിത്ത”ന്തി. “രാജഗഹേ, സുത്തവിഭങ്ഗേ”തി. “കിം ആപജ്ജതീ”തി? “ജാതരുപരജതപടിഗുഹണേ പാചിത്തിയ”ന്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം ദസമം വത്ഥു സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതം. ഇതിപിദം വത്ഥു ഉദ്ധമ്മം, ഉബ്ബിനയം, അപഗതസത്ഥുസാസനം. ഇദം ദസമം സലാകം നിക്ഖിപാമി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇമാനി ദസ വത്ഥുനി സങ്ഘേന വിനിച്ഛിതാനി. ഇതിപിമാനി ദസവത്ഥുനി ഉദ്ധമ്മാനി, ഉബ്ബിനയാനി, അപഗതസത്ഥുസാസനാനീ”തി.

രഘു. “നിഹതമേതം, ആവുസോ, അധികരണം, സന്തം വുപസന്തം സുവുപസന്തം. അപി ച മം ത്വം, ആവുസോ, സങ്ഘമജ്ജേയേപി ഇമാനി ദസ വത്ഥുനി പുച്ഛേയ്യാസി - തേസം ഭിക്ഖുനം സന്തത്തിയാ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്ഥാ രേവതോ ആയസ്ഥന്തം സബ്ബകാമിം സങ്ഘമജ്ജേയേപി ഇമാനി ദസ വത്ഥുനി പുച്ഛി. പൂടോ പൂടോ ആയസ്ഥാ സബ്ബകാമീ വിസ്സജ്ജേസി. ഇമായ ഖോ പന വിനയസങ്ഗീതിയാ സത്ത ഭിക്ഖുസതാനി അന്തുനാനി അനധികാനി അഹേസും, തസ്ഥായം വിനയസങ്ഗീതി “സത്തസതികാ”തി വുച്ചതീതി.

ദുതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

സത്തസതികക്ഖന്ധകോ ദ്വാദസമോ.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥു പഞ്ചവീസതി.

തസ്സുദ്ദാനം -

ദസ വത്ഥുനി പൂരേത്വാ, കമ്മം ദുതേന പാവിസി;
ചത്താരോ പുന രൂപഞ്ച, കോസമ്ബി ച പാവേയ്യകോ.

മഗ്ഗോ സോരേയ്യം സകസ്സം, കണ്ണകുജ്ജം ഉദുമ്ബരം;
സഹജാതി ച മജ്ജേയേസി, അസ്സോസി കം നു ഖോ മയം.

പത്തനാവായ ഉജ്ജവി, രഹോസി ഉപനാമയം [\[ദുരതോപി ഉദപാദി \(ക°\)\]](#);

ഗരു [\[ദാരുണം \(സ്യാ°\)\]](#) സങ്ഘോ ച വേസാലിം, മേത്താ സങ്ഘോ ഉബ്ബാഹികാതി.

സത്തസതികക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

ചുളവഗ്ഗോ [\[ചുല്ലവഗ്ഗോ \(സീ°\)\]](#) നിട്ഠിതോ.

ചുളവഗ്ഗപാളി നിട്ഠിതാ.